Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
T Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
5 maart 2019

Kenmerk
2019-0000099413

Bijlage(n)
diverse

agenda

Betreft	Vergadering Stuurgroep Omgevingsrecht
Vergaderdatum en - tijd	5 maart 2019 9:30 uur – 11:00 uur
Vergaderplaats	Ministerie van I&W, Rijnstraat 8, zaal X 408

1	**Opening en mededelingen**	9.30	
2	**Verslag STG d.d. 4 december 2018**	9.35	Ter vaststelling

Wetgeving

3	**Stand van zaken (wetgevingsproducten)** Notitie	9.40	Ter informatie *(bijgevoegd)*
4	**Invoeringsbesluit: Op weg naar de voorhangversie** Beslisnotitie Hoofdlijnen consultatiereacties Invoeringsbesluit	9.45	Ter besluitvorming *(bijgevoegd)*
5	buiten reikwijdte		
6	**Ab Grondeigendom: Toets- en consultatieversie** Beslisnotitie *Bijlagen:* a. *Concept Toets- en consultatieversie met artikelsgewijze toelichting* b. *Nota van Toelichting – algemeen deel*	9.55	Ter besluitvorming *(bijgevoegd)* *(bijgevoegd)* *(bijgevoegd)*

Veranderopgave Rijk

7	**Stand van zaken (Veranderopgave Rijk)**	10.00	Ter informatie
	Notitie		*(bijgevoegd)*
8	**Verdeling transitiekosten departementen**	10.05	Ter besluitvorming
	Beslisnotitie		(*bijgevoegd)*
9	**Verdeling beheerkosten departementen**	10.15	Ter besluitvorming
	Beslisnotitie		*(bijgevoegd)*

Implementatie

10.	**Stand van zaken (implementatie)**	10.25	Ter informatie
	Notitie		(bijgevoegd)
11	**Vaststelling STTR**	10.35	Ter vaststelling Rijksstandpunt
	a. Beslisnotitie Rijksstandpunt		*(bijgevoegd)*
	b. Oplegnotitie OGB vaststelling STTR		*(bijgevoegd)*
	c. Impactanalyse STTR		*(bijgevoegd)*
12	**Kennisgeving afwijkvergunning**	10.45	Ter vaststelling Rijksstandpunt
	a. Beslisnotitie Rijksstandpunt		*(bijgevoegd)*
	b. Notitie afwijkvergunning		*(bijgevoegd)*
13	**Ambitieniveau TPOD projectbesluit**	10.55	Ter vaststelling Rijksstandpunt
	a. Beslisnotitie Rijksstandpunt		*(bijgevoegd)*
	b. Notitie ambitieniveau TPOD projectbesluit		*(bijgevoegd)*

14 Rondvraag en sluiting

Ter informatie bijgevoegd:

- 1: Concept agenda OGB
- 2: Oplegger Q4 rapportage
- 3: Q4 rapportage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
T Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e@minbzk.nl

Datum
8 november 2018

Kenmerk
2019-0000049657

Bijlage(n)
-

verslag

Betreft: Stuurgroep Omgevingsrecht

Vergaderdatum	4 december 2018
Deelnemers	Art 5.1 lid 1 sub e (BZK, voorzitter), Art 5.1 lid 1 sub e (EB), Art 5.1 lid 1 sub e (EB), Art 5.1 lid 1 sub e (Aan de Slag), Art 5.1 lid 1 sub e (EZK, LNV), Art 5.1 lid 1 sub e (BZK), Art 5.1 lid 1 sub e (CZW/BZK), Art 5.1 lid 1 sub e (OCW), Art 5.1 lid 1 sub e (IenW), Art 5.1 lid 1 sub e (JenV), Art 5.1 lid 1 sub e (RWS), Art 5.1 lid 1 sub e (EB, verslag)

1. Opening en mededelingen

- Art 5.1 lid 1 sub e (directeur Omgeving, Strategie en Communicatie) zal voortaan RWS vertegenwoordigen in de stuurgroep (i.p.v. Art 5.1 lid 1 sub e).
- Art 5.1 lid 1 sub e (Fin) heeft zich afgemeld en heeft schriftelijk gereageerd. Fin is akkoord met alle punten, specifieke kanttekeningen en vragen worden bilateraal met Fin opgepakt.
- Art 5.1 lid 1 sub e (CZW/BZK) is verhinderd, Art 5.1 lid 1 sub e is in haar plaats aanwezig.

2. Verslag Stuurgroep d.d. 8 november 2018

- Art 5.1 lid 1 su merkt t.a.v. het vierde agendapunt (Ubab, zevende bullet) het volgende op: i.p.v. een suggestie voor een afzonderlijke overeenkomst doet IenW een suggestie voor een opdrachtovereenkomst tussen de tactisch beheerder en de operationeel beheerder. Deze opdrachtovereenkomst moet leidend zijn.
- Art 5.1 lid 1 su merkt t.a.v. hetzelfde agendapunt (Ubab, negende bullet) ook het volgende op: i.p.v. te kijken naar de vormgeving van de opdracht aan het Kadaster moet gekeken worden naar hoe de relatie tussen de tactisch en operationeel beheerder in Ubab vorm moet krijgen.
- Het verslag van de Stuurgroep van 8 november wordt vastgesteld met inachtneming van voorgaande opmerkingen.

3. Stand van zaken (wetgevingsproducten)

- Art 5.1 lid 1 sub e licht toe dat er in de middag een overleg plaatsvindt met EK-lid Flierman. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat in dit overleg twee onderdelen besproken

zullen worden. Allereerst over de manier van reageren op de EK-brief over het proces van invoering en de wens om een go/no go moment, ten tweede over hun voorstel om een transitiecommissie in te stellen.

- Art 5.1 lid 1 sub e vraagt zich af of er niet te veel tijd zit tussen de sluiting van de consultatietermijn en de start van de voorhang van het Invoeringsbesluit. Art 5.1 lid 1 sub e licht toe dat dit samenhangt met de behandeling van de Invoeringswet.
- De datum van de plenaire behandeling van de wijziging van de Chw is gepland op 13 december. Datzelfde geldt voor de Aanvullingswet bodem.

4. Toets- en consultatieversie Aanvullingsbesluit geluid

- Art 5.1 lid 1 su licht toe dat de uitvoeringsinstanties betrokken zijn geweest en dat er in het OT opmerkingen zijn gemaakt die de consultatie niet in de weg stonden. Er wordt naar gestreefd om deze punten voorafgaand of tijdens de consultatie te verwerken.
- Art 5.1 lid 1 sub geeft aan dat met het Aanvullingsbesluit geluid regels voor geluid van wegen, spoorwegen en industrieterreinen worden geïntegreerd in het stelsel van de Omgevingswet. Voor provinciale, gemeentelijke en waterschapswegen en voor gezoneerde industrieterreinen vindt er een beleidsvernieuwing plaats. Kern is een betere bescherming tegen geluidstoename in de loop van de tijd.
- Art 5.1 lid 1 su geeft aan nog in gesprek te zijn over de formulering van de toelichting op monumenten.
- RWS heeft in het OT aangegeven gedurende de consultatieronde een uitvoeringstoets te doen.
- De Stuurgroep stemt in met de verzending en de start van de internetconsultatie.

5. Toets- en consultatieversie Omgevingsregeling

- Art 5.1 lid 1 su geeft een toelichting over de stand van zaken van de besluitvorming bij IenW over de aanlevering legestarieven. De deadline om dit aan te leveren is vandaag, de IenW-nota hierover ligt bij de beide bewindspersonen. Het uitgangspunt is het volgen van invoeren van leges (hoofdlijn), ook daar waar dat onder de huidige wetgeving nog niet zo is. Wel wordt ernaar gestreefd om hier enigszins maat te houden.
- Art 5.1 lid 1 sub e vraagt of deze extra opbrengst kan worden aangewend voor een bijdrage aan de Rijksbijdrage beheer DSO namens IenW. Art 5.1 lid 1 sub geeft aan dit te hebben ingebracht bij de bestuursraad, maar dat het lastig is om in te schatten wat hiervan de opbrengst wordt.
- Art 5.1 lid 1 s merkt op graag de afspraak m.b.t. de overheveling van de beheerkosten die voor OLO zijn ingeboekt naar het beheer DSO te willen herbevestigen.
- art 5.1 lid 2 sub e geeft aan uit te zoeken of deze overdracht nog moet gaan plaatsvinden m.b.t. de beheerkosten van het AIM (**actie ADS**).

- De Stuurgroep stemt in met de verzending en de start van de internetconsultatie.

6. Toets- en consultatieversie Aanvullingsbesluit natuur

- Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat hierover goede interdepartementale afstemming heeft plaatsgevonden en dat er geen bijzonderheden aan de orde waren. Er vindt een beleidsneutrale omzetting van de natuurwetgeving plaats.
- Art 5.1 lid 1 su geeft aan dat er nog een vraag bestond over nieuwe regels t.a.v. nationale parken. Dit is een kwestie van fasering, waarbij de huidige regels als vertrekpunt beschouwd worden. Er wordt nu al hard gewerkt aan het voldoen aan het nieuwe beleid.
- Art 5.1 lid 1 geeft aan dat RWS ook hier een uitvoerbaarheidstoets doet.
- De Stuurgroep is akkoord met de verzending en de start van de internetconsultatie.

7. Wijziging Awb i.v.m. Ow

- Art 5.1 lid 1 sub e licht het voorstel toe. Zij geeft aan dat JenV voorstander is van het niet opnemen van een beroepsverbod voor decentrale overheden als het gaat om een indeplaatstredingsbesluit van het Rijk of provincies. Dit is gelegen in de redenering dat het opnemen van een beroepsverbod niet leidt tot versnelling in het proces, aangezien de weg naar de civiele rechter nog steeds open staat. Ook Art 5.1 lid 1 s geeft aan dat BZK geen voorstander is van de invoering van dit beroepsverbod.
- Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat het niet opnemen van een beroepsverbod best zwaar op de maag ligt, maar dat hij toch met het voorstel kan instemmen. Hij wil wel graag de stand van zaken weten van het onderzoek naar de zuivere bestuursgeschillen.
- Art 5.1 lid geeft aan dat vanuit RWS de zorg voornamelijk gelegen is in de eventuele bemoeilijking van de bestuurlijke verhoudingen en dat deze kunnen resulteren in steeds terugkomende juridische procedures.
- Art 5.1 lid 1 s benadrukt dat de beroepsgang de lokale democratische legitimiteit en de betrokkenheid van burgers dient.
- Stuurgroep-leden geven aan graag betrokken te willen worden bij de reactie op het onderzoek dat de Rijksuniversiteit Groningen heeft verricht in opdracht van BZK/CZW (over de aard en omvang van zuivere bestuursgeschillen, de wenselijkheid van een aparte procedureregeling voor dergelijke geschillen en zo mogelijk de contouren daarvan) en bij de formulering van de kabinetsreactie op de resultaten van dit onderzoek Art 5.1 lid 1 sub geeft aan dat bij de kabinetsreactie interdepartementale afstemming kan plaatsvinden. Afgesproken wordt dat de conceptversie naar de Stuurgroep-leden wordt doorgestuurd zodra deze er ligt. Indien dit op korte termijn is kan er nog gekeken worden naar eventuele evidente discussiepunten (**actie CZW/EB**).

- De Stuurgroep is akkoord met de doorgeleiding van dit voorstel naar Ministerraad en naar de Afdeling advisering van de RvS.

8. buiten reikwijdte

[redacted]

9. Stand van zaken (implementatie)

- Art 5.1 lid 1 sub e doet een terugkoppeling over de technische briefing in de Eerste Kamer over het DSO. Er waren vooral veel vragen over de toekomstbeelden van het DSO. De EK heeft verzocht om een volgende technische briefing over de stand van zaken ten tijde van de behandeling van de Invoeringswet in de Eerste Kamer.
- Art 5.1 lid 1 su vraagt Art 5.1 lid 1 sub e naar de voortgang van de formulering van scenario 3. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat over deze formulering het gesprek met Financiën nog loopt.
- Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat morgen (5 december) het BO plaatsvindt. Er vindt nog een gesprek met IPO plaats over de uitbouw.
- Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat vorige keer is gesproken over het beheerarrangement en de beheerovereenkomst. Deze stukken staan op de agenda van het OGB om formeel vast te stellen en door te geleiden naar het BO van 18 december met de bedoeling de beheerovereenkomst dan te ondertekenen. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat de minister van Financiën hierover nog wordt geinformeerd.
- Art 5.1 lid 1 sub e licht de stand van zaken toe m.b.t. de selectie van de tactische beheerorganisatie. Dit staat ook op de OGB-agenda. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat op dit moment alle lichten op groen staan. De komende weken zal de tijd worden genomen om de beheerontwikkelplannen beter vorm te geven. Aan het OGB zal positief worden geadviseerd mits de offerte van het Kadaster daar ook aanleiding toe geeft en het advies van de landsadvocaat positief is over de juridische borging van de tactisch beheertaak bij het Kadaster. Afgesproken

wordt dat Art 5.1 lid 1 sub e alle hieraan gerelateerde OGB-stukken ter informatie naar de Stuurgroep-leden toestuurt (**actie ADS**).
- Art 5.1 lid 1 su vraagt of hij als rijksvertegenwoordiger in het OGB kan toezeggen vertrouwen te hebben in de aanwijzing van het Kadaster als tactische beheerorganisatie. De Stuurgroep geeft collectief aan hiermee in te kunnen stemmen.

10. Toepasbare regels voor topactiviteiten
- *A. Ontvlechting project Rijksregels*
- Art 5.1 lid 1 sub e licht het onderscheid tussen de twee stukken toe. ADS is opdrachtgever voor de implementatie en EB is opdrachtgever voor de wetgeving. Aangezien het gaat over toepasbare Rijksregels zou het vreemd zijn als het interbestuurlijk programma opdrachtgever is voor de rijksregels.
- Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat dit ook in de Programmaraad aan de orde is geweest en dat daar wordt ondersteund dat het Rijk verantwoordelijk is voor het toepasbaar maken van eigen regels. Er bestond wel enige zorg over hun betrokkenheid in relatie tot de bruidsschat.
- Art 5.1 lid geeft aan dat vanuit RWS de zorg bestaat voor eventuele dubbele aansturing, aangezien RWS ook opdrachtnemer is. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan hierover in gesprek te zijn met WVL.
- De Stuurgroep is akkoord met het Rijksstandpunt.

- *B. OGB stuk vervolg toepasbare regels*
- Art 5.1 lid 1 sub e licht toe dat het voorliggende voorstel beter is voor wat betreft het *indienen* en het toevoegen van de categorie voor loketfuncties komt tegemoet aan (aansluit-)wensen van Rijkspartijen. De komende tijd zal dit nader uitgewerkt moeten worden. Art 5.1 lid 1 sub e doet in dit verband een oproep aan de eigenaren van de aanvullingsbesluiten en aanvullingsregelingen om eenzelfde klustering te doen, zodat ook voor die activiteiten gewerkt kan worden met 'slimme' aanvraagformulieren.
- Art 5.1 lid 1 su vraagt naar de definitie van topactiviteiten. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat hiervoor vorig jaar criteria zijn vastgesteld in het OGB en in de Stuurgroep.
- Art 5.1 lid 1 su geeft aan dat het voorstel m.b.t. de monumentenvergunning een ingewikkeld punt vormt voor OCW. Art 5.1 lid 1 sub e stelt voor om n.a.v. de praktijkervaringen die in dit kwartaal worden opgedaan hier in Stuurgroep-verband op terug te komen (**actie EB**). Art 5.1 lid 1 sub e geeft in het kader van verwachtingenmanagement aan dat de complete lijst van OLO niet bereikt zal worden binnen dit budget.
- De Stuurgroep is akkoord met het Rijksstandpunt.

11. Concept-agenda OGB
- Art 5.1 lid 1 sub e licht de OGB-agenda toe. M.b.t. de kostenraming geldt dat in het kader van de voorjaarsnota met Financiën gesproken zal worden over de

risicoreservering. Art 5.1 lid 1 su vraagt of de planning van half 2019 oplevering DSO doorschuift Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat dit het geval is voor bepaalde onderdelen, dus niet over de hele breedte van het DSO. Deze uitloop is overigens altijd ingecalculeerd geweest. De standaarden worden op 21 december opgeleverd, software leveranciers kunnen vanaf januari aan de slag. De uitloop met twee incrementen brengt dan ook geen vertraging voor de met zich mee.

12. Rondvraag en sluiting

- Art 5.1 lid 1 su vraagt aandacht voor het in de Q3-rapportage geformuleerde risico dat de Ow niet gereed is indien de aanvullingssporen niet gereed zijn. Art 5.1 lid 1 sub e refereert naar de EK-brief van afgelopen najaar waarin staat opgenomen dat de mogelijkheid van afkoppeling voorbij is en de bespreking van de planning van de aanvullingssporen in de stuurgroep in het voorjaar.

Agendapunt 2

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
5 maart 2019

Kenmerk
2018-0000099677

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Stand van zaken wetgevingsproducten

Deze informerende notitie brengt de voortgang van de stelselherziening per werkspoor in beeld en informeert u over de voortgang in de Eerste en Tweede Kamer.

1. Eerste en Tweede Kamer

- Op 11 januari is een reactie gestuurd aan de Eerste Kamer over het proces van behandeling van de wetgevingsproducten van de Omgevingswet, de inhoud van deze brief is 11 december schriftelijk met u afgestemd.
- Op 22 januari hebben de leden van de Eerste Kamer per brief aangegeven dat zij de behandeling van de Aanvullingswet bodem starten na afronding van de behandeling van de Invoeringswet. Daarnaast hebben zij op die datum een brief gestuurd aan BZK en IenW waarin zij aangeven dat zij bij de behandeling van de Invoeringswet het proces van de stelselherziening willen betrekken.
- Er volgt een reactie op deze brieven waarin een snelle behandeling van de Invoeringswet (voor de komst van een nieuwe Eerste Kamer) nog eens wordt onderstreept en waarin de leden worden verzocht om de *schriftelijke* behandeling van de Aanvullingswet bodem wel alvast op te starten (de mondelinge behandeling en stemming kan dan plaatsvinden na afronding van het debat over de Invoeringswet). Daarnaast zal in deze brief worden bevestigd dat de adviescommissie een integraal advies op het samenstel van wetgevingsproducten wil uitbrengen en worden de adviezen op de Invoeringswet en de Aanvullingswet bodem aangeboden met een reactie daarop. Deze brief zal in de week van 4 maart schriftelijk met u worden afgestemd. De brief is mede namens de staatssecretaris IenW, omdat deze ook op het aanvullingsspoor bodem ingaat. De planning is erop gericht dat de brief aan de Eerste Kamer wordt verzonden na de stemming over Invoeringswet in de Tweede Kamer.
- Eind 2018 is de brief over de voortgang van de stelselherziening gestuurd aan beide Kamers. Eind dit jaar is de eerstvolgende voortgangsrapportage voorzien.

2. Invoeringswet –wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer

De behandeling van de Invoeringswet in de Tweede Kamer was op 19 februari jl.

De regeling voor nadeelcompensatie is het meest uitgebreid besproken. Verder kwamen onder meer de knip aan de orde en waren er vragen over het overgangsrecht. Een groot deel van de discussie had echter betrekking op zaken die niet in de Invoeringswet worden geregeld, zoals de bescherming van het milieu en de gezondheid, de rol van de gemeenteraad, omgevingswaarde waterveiligheid, het DSO en participatie.

De minister heeft alle amendementen ontraden zoals ze tijdens het debat voorlagen. Er vindt nu afstemming met de TK plaats met het oog op aanpassing van enkele amendementen. Daarna zal de minister per brief de waardering van de gewijzigde amendementen geven. Op 5 maart wordt over de amendementen gestemd. De ingediende amendementen hebben betrekking op:
- Versteviging rol gemeenteraden bij vergunningen tot afwijking van het omgevingsplan (D66, CDA)
- Verplichting participatie bij vergunningen (D66, GL) en grondslag regels over participatie (SP)
- Expliciete verankering van het Europees landschapsverdrag (Verdrag van Florence) in de Omgevingswet (GL, SP)
- Keuze voor het bevoegd gezag voor toepassing uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure bij de omgevingsvergunningen in afwijking van omgevingsplan (D66, GL)
- 'nationaal' en 'provinciaal' belang uitbreiden met de term 'aanmerkelijk'
- Nadeelcompensatie: hoogte van het forfait bij indirecte schade (van 5% naar ten minste 2%) (CDA)
- Schadeloosstelling aanvullen met een gebruiksvergoeding bij gedoogplicht (SGP, CDA)
- Repressieve welstandsvereiste en instelling gemeentelijke adviescommissie in de wet opnemen (SP)

Na de behandeling zijn nog amendementen ingediend over:
- Wijziging van de termijn van vier in zes weken voor omgevingsvergunningen met een uitgestelde inwerkingtreding (voor activiteiten met onomkeerbare gevolgen, zoals kappen en slopen). De minister heeft in de kamer aangegeven dat ze met dit voorstel kan leven. (SP, GL)
- Verplichting tot het gelijktijdig aanvragen van omgevingsvergunning voor omgevingsplanactiviteit en omgevingsvergunning voor bouwactiviteit (SP, GL).

Mogelijk dat er nog een amendement wordt ingediend over het in de wet opnemen van uitgangspunten voor beschermingsniveau voor waterveiligheid.

3. Invoeringsbesluit – Tweede Kamer informeren over de hoofdlijnen

De reactietermijn van de toetsing en consultatie op het Invoeringsbesluit is eind vorig jaar gesloten. Over de resultaten ligt een notitie voor (zie agendapunt 3). De start van de voorhang is voorafgaand aan de zomer van 2019 voorzien.

4. Omgevingsregeling

De omgevingsregeling is op 1 februari jl. in consultatie gegaan en loopt tot 8 maart. De interbestuurlijke koepels krijgen conform de Code interbestuurlijke verhoudingen 3 weken extra. Daarna zal de verwerking van de consultatie plaatsvinden. In de laatste besluitvormingsronde voor de zomer informeren wij u over eventuele wijzigingen als gevolg van de consultatie en zullen zo nodig beslispunten worden voorgelegd. Vervolgens zal de regeling een 'stand still' periode ingaan i.v.m. technische notificatie in Brussel. Na de technische notificatie kan het besluit worden gepubliceerd na akkoord van de desbetreffende bewindslieden.

5. Invoeringsregeling

Het overleg met domeinen over de Invoeringsregeling is opgepakt en er zijn/worden nadere afspraken gemaakt over de verdeling van de werkzaamheden tot juni 2019. Zoals afgesproken werken EB en de domeinen nauw samen aan de uitwerking van de onderwerpen in een beperkte tijdsspanne. Na botsproeven en expertmeetings wordt er toegewerkt naar een zomerversie begin juni 2019 voor domeinen en sleutelfiguren van preferente partners. Besluitvorming over de consultatieversie vindt plaats in het najaar van 2019. Na verwerking van de consultatiereacties, volgt technische notificatieversie in het voorjaar van 2020. Publicatie is voorzien medio 2020.

6. Aanvullingswetten

<u>Bodem</u>

- De behandeling van de Aanvullingswet bodem in de Tweede Kamer is afgerond en de wet ligt inmiddels in de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft gemeld deze na de Invoeringswet te willen behandelen. Hierop wordt een reactie voorbereid waarin de Kamer wordt gevraagd de *schriftelijke* behandeling wel alvast te starten (zie ook kopje Eerste en Tweede Kamer).
- Voor het Aanvullingsbesluit worden de consultatiereacties verwerkt. Er wordt daarbij gewerkt naar een voorhangversie van het besluit. De planning is deze versie te agenderen in de eerstvolgende OT/Stuurgroep-ronde.

<u>Geluid</u>

- Het wetsvoorstel is op 20 oktober ingediend bij de Tweede Kamer, waarvoor de deadline voor inbreng op 28 november was. Er wordt gewerkt aan de nota naar aanleiding van verslag en een eerste nota van wijziging. Deze worden naar verwachting in Q1 van 2019 via een schriftelijke ronde aan OT/SG voorgelegd.
- De start van de toetsing en consultatie van het Aanvullingsbesluit geluid is voorzien in februari 2019.

<u>Grondeigendom</u>

- Op 14 december is het voorstel voor de aanvullingswet Grondeigendom ter afstemming aan u gestuurd. Op 1 februari is het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer verzonden.
- Voor het Aanvullingsbesluit ligt de toetsing- en consultatieversie voor in deze OT-/Stuurgroep-ronde. De start van de toetsing en consultatie is voorzien na de Stuurgroep.

Natuur

- De parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voor de Aanvullingswet natuur loopt via de commissie LNV. Op basis van een briefwisseling tussen minLNV/BZK en de TK is de plenaire behandeling aangemeld voor de week van 15 mei. Zowel de minister van LNV als de minister van BZK zullen bij het debat aanwezig zijn. Voorwaarde is dat de kamer voor de behandeling wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de consultatie van het aanvullingsbesluit natuur en de reactie van het kabinet daarop.
- De toetsing- en consultatie van het Aanvullingsbesluit natuur is gestart op 29 januari; de consultatie duurt vier weken. Op basis van de Code interbestuurlijke verhoudingen krijgen de koepels 4 weken extra. Datzelfde geldt voor de toetsende instanties. De planning is om de voorhang medio dit jaar te starten na de verwerking van de resultaten van de toetsing en consultatie.

8. Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow

De MR heeft ingestemd met het voordragen van het wetsvoorstel voor advies bij de afdeling advisering van de Raad van State. De planning is om het wetvoorstel voor 1 juli 2019 in te dienen bij de Tweede Kamer. Als het voorstel voor aanbieding aan de Tweede Kamer bij de MR wordt voorgelegd, zullen daarbij de uitkomsten van een uitvoeringstoets door de belastingdienst worden besproken als het gaat om nadeelcompensatie.

9. Crisis- en herstelwet

- buiten reikwijdte

- [redacted]

Agendapunt 4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter / Programmadirectie Omgevingsrecht (CZW)

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
5 maart 2019

Kenmerk
2019-0000099652

notitie

Betreft: Hoofdlijnen consultatiereacties Invoeringsbesluit Omgevingswet

Voorstel

I. De Stuurgroep wordt gevraagd kennis te nemen van:
a) de hoofdlijnen van de consultatiereacties op het Invoeringsbesluit en de manier waarop met de reacties zal worden omgegaan,
b) het verdere proces tot aan de voorhang, en

II. een scopewijziging van het Invoeringsbesluit voor regels over zwemmen en baden in waterbassins.

Context/achtergrondinformatie

1. Het ontwerp Invoeringsbesluit Omgevingswet (hierna: Invoeringsbesluit) regelt het overgangsrecht, de bruidsschat (overdracht van rijksregels die gemeenten en waterschappen vanaf 01-01-2021 kunnen aanpassen of schrappen) en het wijzigt de vier basisbesluiten onder de Omgevingswet.
2. In oktober 2018 heeft u ingestemd met de start van de consulatie van het Invoeringsbesluit Omgevingswet per 29 oktober 2018.
3. Op 13 november 2018 is er een leeswijzerbijeenkomst gehouden voor de domeinen, waarbij sprake was van een hoge opkomst.
   De toetsing en (internet)consultatie duurde van 29 oktober tot 21 december 2018. Ook de domeinen konden in deze periode nog juridisch-technische opmerkingen maken over het Invoeringsbesluit. Daar vindt nu nog overleg over plaats.
4. Deze notitie schetst de hoofdlijnen van de consultatiereacties en de manier waarop met de reacties zal worden omgegaan richting de voorhang.

Toelichting

Ia. Algemeen

Er zijn 86 adviezen ontvangen, in totaal zo'n 2133 verschillende opmerkingen. Naast internetreacties zijn er adviezen ontvangen van de ´preferente partners´: de koepels, VNO-NCW, en Natuur & Milieuorganisaties. Het algemene beeld is dat er veel waardering is voor manier van samenwerking bij de voorbereiding van dit besluit. De reacties zijn soms kritisch, maar opbouwend van toon. Veel

opmerkingen zijn technisch inhoudelijk van aard. Met deze technisch inhoudelijke opmerkingen zullen we uiteraard, volgens de werkwijze van de stelselherziening, het besluit verder verbeteren en gericht kijken waar meer informatie nodig is.

Hieronder volgt allereerst een samenvatting van de belangrijkste consultatiereacties van de preferente partners. Daarna worden drie onderwerpen genoemd die zijn besproken tijdens het interbestuurlijk overleg van 6 februari jl. Tot slot worden vijf onderwerpen genoemd die nog politiek/ bestuurlijk kunnen worden.

1. Samenvatting reacties preferente partners

Zowel IPO als VNG vinden het voor de uitvoeringspraktijk lastig om overzicht te houden van alle wijzigingen door dit Invoeringsbesluit, de Invoeringswet en de aanvullingswetten en- besluiten.

> *Vervolg:* We gaan het geïntegreerde overzicht waar de koepels om vragen bieden. Om het overzicht te bieden voor het parlement en voor de uitvoeringspraktijk is in juni 2018 aan de Tweede Kamer toegezegd om bij de parlementaire behandeling van een wet of besluit steeds een geconsolideerde versie beschikbaar te stellen. Dat doen we dus ook bij de voorhang van het Invoeringsbesluit. Op deze manier wordt helderder hoe het Invoeringsbesluit de vier amvb´s wijzigt. Aanvullend wordt ook informatie verstrekt dat overzicht biedt van wijzigingen, zoals ´was-wordt-tabellen´ en informatiebladen.

Alle koepels vragen aandacht te besteden aan de (toekomstige) vertaling van energie-en klimaatdoelstellingen naar de Omgevingswet. Op onderdelen vragen ze ook om vooruitlopend al zaken te regelen in het Invoeringsbesluit. Het IPO wil dat vanuit oogpunt van klimaatadaptatie nog eens goed gekeken wordt naar constructieve eisen van daken en gevels en heeft een aantal opmerkingen over de uitvoerbaarheid van de regels voor energiebesparing voor bedrijven. De Unie pleit ervoor klimaatbestendig bouwen te faciliteren via onder meer bouwregels. De VNG wil meer lokale afweegruimte bij de technische bouwregels.

> *Vervolg:* We zullen in de nota van toelichting aangeven welke mogelijkheden er al zijn binnen de huidige regels van het stelsel van de Omgevingswet in relatie tot energie en klimaat. Daar waar energie-en klimaatdoelstellingen leiden tot nieuwe regels zal dat via aparte wijzigingen verlopen. In de nota van toelichting zullen we verduidelijken dat het Invoeringsbesluit niet bedoeld is om vooruit te lopen op nieuwe regels die volgen uit de klimaat- en energieopgave en waar nog politieke besluitvorming over moet plaatsvinden. Het IB kan daar niet op wachten, want dat leidt tot vertraging van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.

Bij het VNO-NCW is draagvlak voor het overgangsrecht en het DSO. Voor het overgangsrecht zien zij geen omissies, maar zouden zij voorlichting willen krijgen over het geheel aan bepalingen. Voor het DSO vragen zij om voldoende financiering van het stelsel en eenvoud bij het kunnen doen van een melding of het indienen van een aanvraag om een vergunning.

Vervolg: We zullen gericht kijken hoe we dit overzicht kunnen bieden in de toelichting van het besluit, maar ook met aparte informatievoorziening (zie hierboven).

De Natuur- en Milieuorganisaties maken zich zorgen over het gelijkwaardige beschermingsniveau, als gevolg van onder meer de uitwerking van het vergunningvrij bouwen op decentraal niveau, de uitwerking van de ladder van duurzame verstedelijking en de handhavingscapaciteit bij de omgevingsdiensten. Ook betreuren zij dat de omgevingsvergunningen niet digitaal ontsloten worden door het DSO.

Vervolg: Het gelijkwaardige beschermingsniveau komt meestal ook aan bod tijdens de parlementaire behandeling. We zullen daarom in de nota van toelichting hier nog explicieter op ingaan en uitleggen op welke manieren het gelijkwaardig beschermingsniveau is geborgd. Het onderwerp ´vergunningvrij bouwen´ wordt hieronder nader toegelicht.

2. Onderwerpen waarover al bestuurlijk overleg is geweest

concept

3. Vijf overige onderwerpen die mogelijk bestuurlijk/politiek worden

a. concept

concept

concept

Inbreng van wettelijke adviseurs en toetsers

Raad voor de rechtspraak (Raad) en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS)
Bij zowel de Raad als de ABRS bestaat er draagvlak voor de bruidsschat. Beide instanties maken zich nog wel zorgen over de werklast voor de rechterlijke macht als gevolg van de stelselherziening. De ABRS heeft ook nog vragen over het overgangsrecht rondom het omgevingsplan.

Autoriteit Persoonsgegevens (AP)
De AP heeft vooral opmerkingen gemaakt over de uitwerking van het DSO in het Omgevingsbesluit. Het stelt daarbij vragen over de persoonsgegevens, het burgerservicenummer, geanonimiseerde gegevens en bewaartermijnen, die volgens de AP vooral verduidelijking behoeven in de nota van toelichting.

Autoriteit Toetsing Regeldruk (ATR)
De ATR constateert dat meerdere wijzigingen in het Invoeringsbesluit leiden tot regeldrukvermindering. Een deel van de regeldrukvermindering is echter afhankelijk van de implementatie en keuzes op decentraal niveau én van de werking van het DSO. De ATR adviseert dan ook in samenspraak met decentrale overheden te monitoren hoe zij de bruidsschat 'implementeren', hoe de DSO in de praktijk gaat werken en hoe de regeldruk voor burgers en bedrijven zich dientengevolge ontwikkelt.

Prorail
Prorail is verheugd te zien dat de basisbesluiten steeds meer vorm krijgen door de voorgestelde wijzigingen in het Invoeringsbesluit en de aanvullingsbesluiten.

concept

Ad Ib. Proces tot aan de voorhang

Naar verwachting zal de voorhangversie van het Invoeringsbesluit voor de vergadering van de Stuurgroep van 24 april a.s. worden geagendeerd. Mochten bovenstaande overleggen daartoe aanleiding geven, zullen ook beslisnotities voor dat overleg worden geagendeerd. De komende periode vindt er waar nodig ook nog bilateraal overleg plaats met beleidsdomeinen, o.a. met EZK over energie-thema's.

Na behandeling in de RFEZIL en de MR zou de voorhang in de tweede helft van mei kunnen starten.

Ad II. Wijziging scope Invoeringsbesluit voor zwemmen en baden

Eind januari is besloten tot opname van het Aanvullingsbesluit 'zwemmen of baden in waterbassins' in het Invoeringsbesluit, in plaats van afronding van de procedure via een apart aanvullingsspoor. Deze regels over de waterkwaliteit in zwembaden, peuterbaden en andere bassins vullen de regels in het Bal aan. Over deze regels heeft een aparte consultatie plaatsgevonden, die niet zal niet leiden tot ingrijpende wijzigingen. De reden voor procedurele opname in het Invoeringsbesluit is dat de Omgevingswet zelf (anders dan bij de andere aanvullingssporen) een verplichting bevat om regels te stellen voor zwemmen en baden in bassins. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat deze regels tijdig gereed zijn.

Agendapunt 6

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Ruimtelijke Ordening

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
05 maart 2019

Kenmerk
2019-0000104139

Bijlage(n)
4

notitie

Betreft: Toetsing en consultatie Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met:
1. Het starten van de internetconsultatie op het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet.
2. De verzending van het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet naar de koepels en de gebruikelijke instanties voor toetsing en/of advies.

Context

Aanleiding

Op 1 februari 2019 is het voorstel voor de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet (hierna: Aanvullingswet) ingediend bij de Tweede Kamer. Op een aantal punten moeten de regels uit de Aanvullingswet worden uitgewerkt. Met het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet (hierna: Aanvullingsbesluit) wordt hieraan grotendeels invulling gegeven. Na het Aanvullingsbesluit volgt nog de Aanvullingsregeling grondeigendom, als laatste onderdeel van dit Aanvullingsspoor.

Eerdere besluitvorming

Op 12 juni 2018 heeft de Stuurgroep besloten dat twee delegatiegrondslagen uit de Aanvullingswet niet uitgewerkt hoeven te worden in het Aanvullingsbesluit: Er is besloten:

1. De grondslag om de activiteitenlijst die onderdeel is van de regeling voor kostenverhaal niet uit te breiden t.o.v. de lijst die al in het Omgevingsbesluit staat.
2. De grondslag om de gevallen waarin van kostenverhaal kan worden afgezien niet uit te breiden t.o.v. het Omgevingsbesluit.

Het wetsvoorstel Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet is in december 2018 in een schriftelijke ronde aan de Stuurgroep voorgelegd en daarna bij de Tweede Kamer ingediend.

Afstemming stakeholders
Bij de ontwikkeling van het Aanvullingsbesluit is op verschillende momenten in het proces met stakeholders overlegd. Voor de omzetting van de regels voor de voorkeursrechtbeschikking uit het Besluit voorkeursrecht gemeenten zijn gemeenten/VNG en marktpartijen (zoals de Vereniging voor Grondbedrijven) betrokken. Met hen en met RWS is overlegd over de eisen die zullen worden gesteld aan de onteigeningsbeschikking. De regels voor beide beschikkingen zijn op elkaar afgestemd. Voor de omzetting van de regels voor landinrichting uit het Besluit inrichting landelijk gebied is nauw samengewerkt met LNV en heeft enkele keren overleg met provincies/IPO plaatsgevonden. Over kostenverhaal heeft in november een botsproef plaatsgevonden. Dit ging over de regels in het wetsvoorstel, met een doorkijk naar het Aanvullingsbesluit. Hierbij waren gemeenten/VNG en Neprom aanwezig. Tijdens de consultatie is voorzien in een overleg- en afstemmingtraject met gemeenten/VNG en Neprom over de uitwerking van het onderwerp kostenverhaal in het Aanvullingsbesluit.

Afstemming met het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
Met de programma-directie Eenvoudig Beter heeft overleg plaatsgevonden over de plaatsing van de nieuwe artikelen in het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit activiteiten leefomgeving en het Omgevingsbesluit en de afstemming op de rest van het nieuwe stelsel.

Financiële effecten
Het onderzoek naar de financiële effecten loopt en wordt uitgevoerd door SIRA. De resultaten hiervan worden, voor zover het betreft de regeldrukeffecten, uiterlijk vier weken voor het einde van de consultatieperiode aan de consultatiestukken toegevoegd. Ook met het ATR heeft al ambtelijk overleg plaatsgevonden. Parallel aan de internetconsultatie zullen door het ATR en enkele andere instanties uitvoeringstoetsen worden gedaan.

Uitvoeringstoets RWS
In het Abg staat dat RWS een zogenoemde HUF-toest zal uitvoeren. Dat betreft een alleen uitvoeringstoets en niet een toets op handhaafbaarheid en fraude.

Toelichting bij het beslispunt
Het Aanvullingsbesluit werkt grondslagen uit die zijn opgenomen in de Omgevingswet, zoals gewijzigd door de Aanvullingswet. Het betreft op hoofdlijnen de volgende onderwerpen:
- regels voor ruilbesluiten en besluiten geldelijke regelingen in het Bkl;
- een regel voor woningbouwcategorieën in het Bkl;
- regels voor voorkeursrecht- en onteigeningsbeschikkingen in het Ob;
- aanpassingen in de bestaande regels voor kostenverhaal in het Ob;
- regels voor landinrichtingsactiviteiten in het Bal.

In bijlage 1 is meer gedetailleerd aangegeven welke wijzigingen plaatsvinden in vergelijking met de huidige regelgeving. De aanpassingen bij kostenverhaal vormen de uitwerking van de nieuwe systematiek bij kostenverhaal waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen integrale en organische gebiedsontwikkeling. Naar verwachting zal na de toetsing en consultatie een onderdeel worden toegevoegd aan de voorhangversie van het besluit, namelijk regels over de bijdrage ruimtelijke ontwikkeling. Deze bijdrage ruimtelijke ontwikkeling zal via Nota van Wijziging op de Aanvullingswet worden toegevoegd aan de Omgevingswet en ligt momenteel voor advies bij de Raad van State. Over deze nota van wijziging heeft besluitvorming plaatsgevonden door de Stuurgroep in een schriftelijke ronde begin januari.

Gevolgen digitalisering

Dit Aanvullingsbesluit voegt artikelen toe aan het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit activiteiten leefomgeving en het Omgevingsbesluit. Voor de algemene regels die aan het Bal worden toegevoegd zal parallel aan de consultatie een digitoets worden uitgevoerd met het oog op de standaard toepasbare regels (STTR) en de daarbij behorende vragenbomen. Ook wordt dan gekeken naar de digitalisering van het besluit zelf met het oog op de standaard AMvB/MR.

Bijlage 1
Inhoud van het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet
Het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet bevat de volgende onderwerpen en wijzigingen t.o.v. de huidige regelgeving:

- De eisen die aan de voorkeursrechtbeschikking en de onteigeningsbeschikking worden gesteld. Deze zijn waar mogelijk geüniformeerd en worden opgenomen in het Omgevingsbesluit.
  Tijdens de consultatatie zal met RWS worden nagegaan of de eisen in het Abg in lijn zijn met de eisen die de Awg aan de inhoud en vormgeving van de onteigeningsbeschikking stelt.
- De eisen die aan de kaart bij deze beschikkingen worden gesteld. Deze zijn in vergelijking met de huidige regels voor de kaart bij een voorkeursrechtbesluit vereenvoudigd, door niet langer gedetailleerd voor te schrijven hoe de kaart er precies uit moet zien.
- De handelingen in de besluitvormingsprocedure voor een voorkeursrechtbeschikking waarbij aangetekende verzending van stukken wordt geëist. Het aantal hiervan is teruggebracht tot drie specifieke handelingen, namelijk de uitnodiging tot onderhandeling, de reactie van het bevoegd gezag en het verzoek van de vervreemder aan het bevoegd gezag om de rechter in te schakelen voor de prijsvaststelling.
- De relevante en noodzakelijke bepalingen uit het Besluit inrichting landelijk gebied (Bilg). Deze zijn beleidsneutraal overgezet naar het Besluit kwaliteit leefomgeving en aangepast op de terminologie van de Omgevingswet.
- De zorgplicht en algemene regels voor landinrichtingsactiviteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving die in de plaats komen van de verboden en ontheffingen uit artikel 35, eerste en tweede lid, van de Wet inrichting landelijk gebied. Deze zijn voorzien van mogelijkheden voor maatwerk.
- De artikelen in het Omgevingsbesluit over grondexploitatie die aanpassing behoeven i.v.m. de omzetting naar een regeling voor kostenverhaal.
- Een aanpassing in de kostensoortenlijst: In deze lijst is een onderscheid gemaakt in de te verhalen kosten voor integrale en organische gebiedsontwikkeling.
- Een uitbreiding van de kostensoortenlijst: deze is uitgebreid met de kosten voor de aanleg van distributienetwerken voor warmte, fietsenstallingen en faciliteiten voor ondergrondse afvalinzameling.
  NB: de kostensoortenlijst is niet hetzelfde als de activiteitenlijst.
- De bepalingen in het Omgevingsbesluit over de exploitatieopzet en de exploitatiebijdrage vervallen. De exploitatieopzet met kosten en opbrengsten is een hulpmiddel om de individuele bijdrage te bepalen. Op grond van de Omgevingswet hebben gemeenten beleidsvrijheid om zelf de wijze van verdelen vast te leggen.
- De bepaling over de macroaftopping (artikel 8.16, tweede lid, van het Omgevingsbesluit) vervalt, omdat deze in artikel 13.14, tweede lid, van de Omgevingswet is opgenomen.

- De bepalingen over de eindafrekening uit het Omgevingsbesluit vervallen, enerzijds omdat die bepalingen zijn opgenomen in de Omgevingswet, anderzijds omdat gemeenten de verplichting krijgen om zelf in het omgevingsplan regels over de eindafrekening op te nemen. Wel zijn er regels opgenomen over de tussentijdse afrekening.
- Bepalingen over woningbouwcategorieën en andere inhoudelijke eisen over de inrichting van de locatie voor kostenverhaal (artikelen 8.19 en 8.20 van het Omgevingsbesluit) vallen niet langer onder de regeling voor kostenverhaal. Wel wordt aan het Besluit kwaliteit leefomgeving een instructieregel over de aanwijzing van woningbouwcategorieën toegevoegd.

Bijlage 2

Toetsers en adviseurs Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet

1. Raad voor de Rechtspraak
2. Afdeling bestuursrechtspraak van de RvS
3. ATR, mede op basis van het (reeds uitgevoerde) SIRA-onderzoek.
4. Integrale Adviescommissie Omgevingswet
5. RWS doet een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid
6. Kadaster
7. Prorail

Agendapunt 7

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan de Slag

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
14 februari 2019

Kenmerk
2019-0000104362

notitie

Stand van zaken veranderopgave Rijk
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken bij de veranderopgave Rijk. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten.

Inzicht en grip

Er is sterke behoefte aan overzicht en grip op wat er gebeurt bij de Veranderopgave Rijk. Een concept-voortgangsoverzicht wordt de komende weken in PIOR en IVCO besproken om álle projecten en activiteiten waarbij Rijkspartijen betrokken zijn, scherp te krijgen, Inclusief wie waaraan mee werkt, en waar en wanneer besloten of geïnformeerd wordt. Werkstromen nu in beeld zijn:

a) *Afbouwen DSO-LV*: in 2019 rijkspartijen betrekken bij afbouw
b) *Standaarden*: zorgen dat het rijk kan instemmen met standaarden
c) *Aansluiten*: voorbereiden in 2019 en in 2020 aansluiten op DSO-LV
d) *Uitbouw DSO*: zorgen dat rijks-prio's in de uitbouw worden meegenomen
e) *Beheer digi (DSO-LV)*: meewerken aan governance en aansturing beheer DSO-LV
f) *Beheer stelsel juridisch*: met elkaar als Rijk stelselrol en taken goed beleggen
g) *Financiering*: lopende financiële gesprekken helpen afronden
h) *DSO sturingsdocumenten*: meesturen dat enkele onderliggende kaderende documenten voor het DSO in lijn zijn met standpunten rijk
i) *Regels digitaliseren tm'21*: zorgen dat rijkspartijen mee doen met EB die regels nu digitaliseert
j) *Regels maken per '21*: zorgen dat wij met elkaar als rijk vanaf 2021 in het OW-stelsel nieuwe regels kunnen maken of aanpassen, incl digitalisering
k) *Transitiefase (2019) 2020-2021*: het Rijk wil ook een 'zachte landing' van de inwerkingtreding
l) *Samen oefenen en leren*: met rijkspartijen samenwerken in het leren werken met.

m) *Interbestuurlijk programma*: rijkspartijen geven samen mede sturing aan het interbestuurlijke programma.

Inhoudelijke knelpunten uit deze inventarisatie komen de volgende stuurgroep terug. Denk aan 'hoe geven we de stelselverantwoordelijkheid interdepartementaal samen vorm' en 'hoe gaat per 1/1/21 de juridische kolom wel/niet digitaliseren'. Gezien de omvang van de afstemming tussen Rijk en DSO-LV wordt vanuit BZK in ieder geval al een 2e liaison manager aangenomen; en op de lopende impactanalyse wordt in februari-maart extra capaciteit gezet. Aandacht vergt ook de 'bemensing' vanuit de rijkspartijen, er loopt veel en dat vraagt dus ook veel van de teams in de departementen en uitvoeringsorganisaties. Ook dit wordt in de volgende stuurgroep geagendeerd.

Roadmap

Een nieuwe roadmap (nog 22 maanden) is in de maak en wordt met PIOR en IVCO besproken in februari; de stuurgroep heeft daarom begin maart nog niet een nieuwe versie zoals eerder gevraagd. Gesprek is nu eerst van belang om knelpunten (op inhoud, deadlines, samenwerking) in beeld te krijgen, om daar vervolgens op te kunnen sturen met elkaar. En marge van de volgende stuurgroep is het voorstel om tijdens een te organiseren special met stuurgroepleden over deze roadmap en de veranderopgave Rijk verder te spreken.

Digitalisering, regelgeving en stelselverantwoordelijkheid

EB zorgt ervoor dat de regels die nu gemaakt worden ook gedigitaliseerd worden en deels via het DSO-LV worden ontsloten. Ook zorgt EB ervoor dat hiervoor een wettelijke basis is. Een derde traject omvat het vraagstuk hoe vanaf 2021 beleid gemaakt wordt, hoe regels gemaakt wordt, hoe die digitaal worden gepubliceerd en of en hoe en wie toepasbare regels maakt. Meerdere voorbereidingen lopen:

- Binnen BZK vinden in februari en begin maart gesprekken plaats over hoe BZK zelf mét de andere rijkspartijen de stelselverantwoordelijkheid kan inrichten.
- In januari is een verkennend rondje gemaakt vanuit EB om te inventariseren wat alle rijkspartijen vinden van een soort serviceteam dat voor het Rijk in één keer toepasbare regels kan maken, in plaats van dat elke organisatie dit zelf gaat doen (efficiency).

- In een afstemoverleg tussen directeuren juridische zaken rondom de Omgevingswet (IJDO) is besproken dat in rij en gelid moet worden gezet wat per 2021 wel en niet digitaal gaat verlopen in het maken van de regelgeving. Bij EB/ADS is besproken dat dit een gezamenlijke opgave is.

De volgende stuurgroep ligt een voorstel op tafel hoe dit samenhangend én pragmatisch aan te pakken om als Rijk op tijd gesteld te staan voor de inwerkingtreding en hoe na inwerkingtreding in de geest van de Omgevingswet verder samengewerkt kan worden.

Plan Uitbouw DSO-LV

Vanuit het Rijk is expertise en meedenkkracht ingezet in het team uitbouw om te komen tot een prioritering van wat gebouwd gaat worden. Drie functionaliteiten zijn voor deze tranche geprioriteerd (samenwerkingruimte, VTH en – enkele – informatieproducten). Bij de beleidsdepartementen ligt sinds 21/2 de vraag voor om pragmatisch enkele basisregisters/infoproducten aan te wijzen die het Rijk graag in 2020 aangesloten ziet op het DSO. Logica is van elke 'soort' informatie er 'eentje' aan te sluiten om daarna makkelijker allerlei andere registers en infoproducten aan te sluiten, en de belangrijkste beleidsprio's sturend te laten zijn op de keuze voor het eerste setje van bijvoorbeeld vijf. Het plan uitbouw wordt in maart afgestemd met de rijkspartijen én de achterbannen van VNG, IPO en Unie.

Kostenverdeling transitiekosten en beheerkosten Rijksoverheid: Om te komen tot besluitvorming over beide onderwerpen is een tweetal beslisnotities voor de Stuurgroep in voorbereiding.
Invoeringsondersteuning: Er zijn meer aanmeldingen vanuit rijkspartijen bij Slagsessies. Overwogen wordt om in de zomer ook in Den Haag een slagsessie te organiseren om rijkspartijen makkelijker te bereiken.
Ondersteuning bij try-out: implementeren in de regio: Rond de try-out willen rijkspartijen graag meedoen maar gezien de grote groep lokale/regionale overheden die samenwerken, schuift niet altijd overal direct een rijkspartij aan.

Agendapunt 7

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aandeslag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e

Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
22 februari 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
-

notitie transitiekosten

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel dat elk departement zijn eigen transitiekosten betaalt:

1. voor de eerste fase tot inwerkingtreding van de wet, incl. aansluiting op het basisniveau van het DSO-LV;
2. bij eventuele aanpassingen i.v.m. uitbouw van het DSO-LV in de toekomst

Aanleiding / Context

In het Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening omgevingsrecht tussen Rijk, VNG, IPO en UvW is o.a. de volgende afspraak gemaakt:

> "Hoewel het gebruikelijk is dat de Rijksoverheid bij wetswijzigingen de transitiekosten vergoedt, spreken partijen in deze specifieke situatie, mede gezien het totaalpakket aan afspraken, af dat de transitiekosten die samenhangen met de aanpassing aan de wet- en regelgeving, de digitalisering en de invoering worden gedragen door de bevoegde gezagen (de 'eigen' organisatie)."

Over de verdeling van kosten tussen de bestuurslagen zijn dus afspraken gemaakt, die in de toenmalige onderraad van de ministerraad – de MCO – zijn bevestigd. Tot op heden heeft er echter geen besluitvorming op hetzelfde niveau plaatsgevonden die uitsluitsel geeft over de verdeling tussen de betrokken departementen.
In de Stuurgroep van 30 maart 2017 zijn de consequenties van het bovengenoemde financieel akkoord besproken. Daarbij werd er door sommigen van uitgegaan dat in het verlengde van het financieel akkoord elk departement zijn eigen transitiekosten draagt. Deze gevolgtrekking was echter niet voor alle departementen een vanzelfsprekendheid en expliciete besluitvorming werd nodig geacht. Om die definitieve afspraken te kunnen maken heeft de Stuurgroep

destijds besloten dat eerst inzicht nodig is in de hoogte van de kosten.

In het Projectleidersoverleg implementatie Omgevingswet Rijk (PIOR) is in 2017 en 2018 enige malen geprobeerd aan dit besluit van de Stuurgroep gevolg te geven. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk beeld van wat we onder transitiekosten verstaan en om welke kostenposten het bij de departementen gaat. Transitiekosten zijn kosten die minimaal noodzakelijk zijn om de wet te implementeren in de organisatie.

> *Het gaat hier dus niet om aanvullende beleidswensen, dan wel het meekoppelen van acties om bijv. meer zaakgericht te werken. Voor het beheer DSO-LV en het Informatiepunt loopt een apart traject (UBAB). Ook die kosten blijven in deze notitie daarom buiten beschouwing.*

De volgende kostenposten komen in de inventarisaties naar voren:

Aansluiten op het DSO
- Aanpassen eigen ICT-systemen voor o.a. aansluiting op DSO
- publicatiesoftware

Anders werken
- Het aanpassen van werkprocessen
- Oefenen met pilots en testen van de nieuwe (digitale) werkprocessen
- Kennisoverdracht en het informeren en opleiden van medewerkers

Over de omvang van deze kosten hebben de departementen, met uitzondering van EZK/LNV, echter geen uitsluitsel gegeven, ook niet met ruime marges.

Toelichting bij het beslispunt

Een besluit over de verdeling van de transitiekosten tussen de departementen is urgent in verband met de naderende begrotingsperiode.

Het is gebruikelijk dat bij wijzigingen in regelgeving die voor meerdere departementen geldt, elk departement zijn eigen transitiekosten betaalt. Recent voorbeeld is de AVG. Er is geen reden om daar bij de implementatie van de Omgevingswet van af te wijken.
Het voorstel sluit tevens aan bij de interbestuurlijke afspraken (kosten voor rekening van de "eigen" organisatie) en biedt de meeste garantie op het zoveel mogelijk beperken van de kosten.

Het tweede deel van het voorstel heeft betrekking op eventuele aanpassingen i.v.m. uitbouw van het DSO-LV in de toekomst. Het voorstel is ook voor dergelijke aanpassingen, dat elk departement zijn eigen transitiekosten betaalt. Bij de besluitvorming over de mogelijke uitbouw, waarin de departementen betrokken worden, speelt de impact op de eigen organisatie en op het beheer mede een rol. Ook de kosten daarvan kunnen in de afwegingen worden betrokken.

Recent is interdepartementaal overeenstemming bereikt over dit voorstel.

Agendapunt 10

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan de Slag

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e@minbzk.nl

Datum
26 februari 2019

Kenmerk
2019-0000104196

notitie

Stand van zaken implementatieprogramma
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken en brengt in beeld welke keuzes het komende half jaar gemaakt moeten worden. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten.

Invoeringsondersteuning

Invoeringsondersteuning werkt inmiddels volgens afspraak met een kwartaal programmering voor vraaggestuurd werken. De 3 geplande Slagsessies in maart zijn in no-time overtekend. Gezien de grote vraag is inmiddels besloten voor een extra sessie in Utrecht. Ook deze sessie zit inmiddels vol. Verder wordt vanuit IVO de kennisagenda vormgegeven. Tenslotte wordt de verkenning Vergunningsverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) geactualiseerd. Ook wordt gewerkt aan de handreiking complexe bedrijven.

De website is verder geactualiseerd door het Informatiepunt. In het vierde kwartaal van 2018 is onder meer content ontwikkeld voorde thema's Geur, Lucht en Erfgoed, de nieuwe opzet voor het instrument Omgevingsvisie, het Programma en het Omgevingsplan (waaronder de staalkaarten).

Implementatie wet en DSO-lv

Beta release en try out

Het implementatieteam voor de ondersteuning van de try out is gestart. De aanpak daarvan is langs 2 lijnen. Demo legt de focus op werking van het DSO, oefenen legt de focus op samenwerking in de keten. Bij de demo (beta-release) in december 2018 hebben deelnemers kunnen zien wat er reeds is.

Ondersteuning bij try-out: implementeren in de regio
De try-out (lijn 1 en lijn 2) zal gaan over de praktische toepassing van de interbestuurlijke samenwerking en het laten zien hoe het DSO werkt. In de eerste ronde is besloten om 3 regio's te gaan ondersteunen: Flevoland, Zuid-Holland/Haaglanden/Rijnmond en IJsselland. Deze regio's bevatten diverse thema's die ook goed multipliceerbaar zijn voor andere regio's. In de loop van 2019 krijgen bevoegd gezagen steeds meer mogelijkheden om zelf te oefenen met het DSO. Interbestuurlijke regio's worden ondersteund met kennis over de kerninstrumenten, werkprocessen, toepassing van DSO en invulling van het anders werken.

Parlementair
Op woensdag 6 februari vond een tweede technische briefing plaats in de Tweede Kamer. De aanleiding daarvoor was de tweede Nota van wijziging Invoeringswet. Bij die gelegenheid is ook de stand van zaken van DSO toegelicht. De Kamer was vooral geïnteresseerd in de beheersmatige kant (lukt het binnen tijd en budget) en had aandacht voor de lokale kant van het stelsel: zijn lokale systemen op tijd aangepast en lukt het om overheden aangesloten te krijgen.

Op 5 maart a.s. zal in de Eerste Kamer – ook voor de tweede keer - een technische briefing over het DSO gaan plaatsvinden, op verzoek van de commissie Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving.

Incrementen 11 en 12 en besluitvorming
In het OGB van 29 januari is een toelichting gegeven op de noodzaak om het DSO programma te laten doorlopen tot eind 2019. Richting de Kamer is altijd gecommuniceerd, dat DSO in 10 tot 12 kwartalen gerealiseerd wordt. Daarbij is gestuurd op een oplevering per 1 juli en is eventuele uitloop afgedekt met een hiervoor bestemde risicoreservering.
Ondanks majeure wijzigingen - zoals uitstel van de invoering van de wet en aanpassing van de scope naar aanleiding van de BIT-toets en adviezen van de Taskforce - is de opleverdatum van 1 juli 2019 gehandhaafd.

Eind 2018 is geconstateerd dat de twee extra kwartalen nodig zullen zijn om het DSO op basisniveau op te leveren en de periode tot de overdracht naar de beheerfase per januari 2020 te overbruggen. Vanuit het OGB is de noodzaak voor de verlenging onderschreven. We moeten bij de verlenging wel een voorbehoud maken ten aanzien van de financiën omdat hierover nog besluitvorming plaats zal vinden bij het eerstvolgende begrotingsmoment (voorjaarsnota) eind mei/begin juni.

GPvE, Doelarchitectuur en Globaal Content Model

De afgelopen periode is gewerkt aan de actualisatie van de Doelarchitectuur en Globaal Programma van Eisen (GPvE). In het OGB van 29 januari is versie 2.22 van het GPvE vastgesteld. Naar verwachting wordt in het OGB van 12 maart de geactualiseerde versie 3.11 van de doelarchitectuur (DA) geagendeerd.

Periodieke aanpassingen blijven nodig om de kaders actueel en volledig te houden. De tot nu toe gehanteerde frequentie van een update per kwartaal blijkt niet haalbaar omdat ook een impactbepaling vanuit de DSO nodig is. In het volgende OGB wordt een nieuwe procedure voorgesteld, waarbij dit jaar nog 2 keer de GPvE en doelarchitectuur worden geactualiseerd.
De inbreng vanuit het Rijk is georganiseerd (net als van de koepels) via een vertegenwoordiger in het regieteam GPvE respectievelijk de business liaison architect voor de DA.
In deze laatste fase is het van belang dat de programmabacklog van het DSO en het GPvE goed op elkaar afgestemd zijn. De backlog wordt primair gebruikt wordt voor het sturen op de werkvoorraad van ontwikkelteams en hun onderlinge afhankelijkheden. Het GPvE geeft de eisen/wensen t.a.v. het 'wat' van opdrachtgeverszijde weer. Door het DSO-programma en ADS wordt momenteel in kaart gebracht waar eventueel spanning zit tussen beide, zodat tijdig kan worden bijgestuurd. De uitkomst hiervan is naar verwachting in beeld voor het OGB in maart.

Het opstellen van het Globaal Content Model is in volle gang en wordt voor de zomer aan het OGB voorgelegd. Dit proces is gericht op het eenduidig beschrijven van het 'waarmee' van het DSO-LV (welke inhoud (content) op welke wijze en door wie van en naar het DSO-LV wordt verstrekt). Het Rijk is in de regiegroep GPvE / GCM vertegenwoordigd door Art 5.1 lid 1 sub d.

Inrichten beheerorganisatie

In het Bestuurlijk Overleg van 18 december 2018 zijn de beheerovereenkomst en het beheerarrangement ondertekend door alle partijen. Ook is een voorlopige keuze gemaakt voor het Kadaster als tactische beheerorganisatie. Hoewel helder was dat het Kadaster deze rol goed op zich zou kunnen nemen was nog meer duidelijkheid nodig over de marktconformiteit van het aanbod. Na een positieve toets hierop is de voorlopige keuze in het OGB van 29 januari omgezet in een definitieve keuze.

Voor de beheerontwikkelplannen voor de tactische beheerorganisatie (Kadaster) en de strategische beheerorganisatie (BZK) is in het begin van het jaar nog de tijd genomen om de laatste puntjes op de i te zetten. De stukken liggen daarom ter besluitvorming voor in het OGB van 12 maart.

Plan Uitbouw DSO-LV

Een team uitbouw werkt cf afspraken in het Bestuurlijk Overleg aan een plan om het afgesproken ambitieniveau 3 van het bestuursakkoord nader uit te werken en te prioriteren.

Voorstel zal zijn om in drie tranches toe te werken naar de ambitie (onder voorbehoud van financiering).

Drie functionaliteiten zijn voor deze tranche geprioriteerd (samenwerkingruimte, VTH met focus op Omgevingsvergunning en – enkele – informatieproducten). Rijkspartijen hebben expertise geleverd voor het gehele traject. De laatste weken van februari vinden gesprekken plaats over de prioritering van enkele informatieproducten. Het plan is nog niet gereed en kan dus nog niet afgestemd worden in het OT/SG, dat gebeurt de volgende ronde (incl. IVCO advies).

Agendapunt 11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
25 februari 2019

Kenmerk
2019-0000104430

Bijlage(n)
2

notitie

Betreft: Rijksstandpunt tav notitie vaststellen STTR

Advies Rijksstandpunt

De Stuurgroep wordt geadviseerd in te stemmen met de volgende Rijksstandpunten op voorliggende OGB notitie:

- OGB: akkoord gaan met de beslispunten.
- Intern Rijk: specifieke rijks-aanbevelingen uit de impactanalyse beleggen bij de verantwoordelijke voor het rijksregelproject (EB).

Bespreking IVCO en OT: Tot aan 1/1/21 (inwerkingtreding) worden in opdracht van EB met behulp van de vastgestelde standaard de toepasbare regels gemaakt die afgesproken zijn. Ook ná 1/1/21 moet deze standaard door alle overheden (dus ook het Rijk) gebruikt worden bij het maken van toepasbare regels. Of het Rijk toepasbare regels maakt na 2021 ligt nu niet ter besluitvorming voor.

Toelichting bij het Rijksstandpunt

De voorliggende impact analyse is tot stand gekomen met inbreng vanuit de VO rijk en PR13. Hij is stabiel voor leveranciers om mee te werken. Naar aanleiding van het OT is nog een keer goed naar de stabiliteit gekeken. Er is nu sprake van een stabiele versie. Op hoofdlijnen is hij getoetst door IVCO. De standaard is tot stand gekomen middels een agile methode waarin diverse partijen hun inbreng hebben geleverd. Het Rijk heeft inbreng geleverd vanuit het Toepasbare regels team van RWS. Met deze standaard kan RWS in opdracht van EB toepasbare regels maken die zijn afgesproken tot aan inwerkingtreding van de wet.

Context: Bevindingen eerdere inbreng STTR impact analyse

- PR 13 maken levert nu toepasbare regels passend aan conform de standaard.
- Er is een tool aangeschaft die ook zorgt voor het aanleveren conform STTR.
- Er is een proces van afstemming met de opstellers van de regelgeving, dit proces is niet beschouwd.
- Als de STTR wijzigt dan moet de module die STTR output kan leveren ook worden gewijzigd. Dit is een wijziging die door de leverancier van de tool moet worden uitgevoerd via een wijzigingsproces dat telkens doorlooptijd kost. Een wijziging van de STTR betekent vaak dat reeds gemaakte setjes Toepasbare Regels ook moeten worden gewijzigd. Bijvoorbeeld omdat er extra kenmerken moeten worden geadministreerd tbv goede werking van het Loket (vraagvolgorde, groepering van vragen). De doorontwikkeling van de STTR is deels afhankelijk van de doorontwikkeling van het Loket. Belangrijk is dus om snel de laatste STTR gerelateerde wijzigingen inzichtelijk te maken en de baten met de keten van Idee tot Afhandeling en DSO- beheer af te stemmen.
- Voorschriften en maatregelen zijn niet meegenomen in de impactanalyse omdat dit nog niet geïmplementeerd is in de onderzochte versie van de standaard. Het Rijk benadrukt het belang van het goed verankeren van voorschriften en maatregelen in de STTR en de bijbehorende functionaliteiten binnen DSO-LV.

Conclusies

Transitie

De impact voor informatievoorzienende processen in relatie tot het gebruik van de STTR standaard is nihil als de keuze wordt gemaakt voor een centrale dienstverlening zoals die ook bij OLO bestond. Dit betekent dat de projectmatige aanleverlijn overgaat in een dienstverlening (meerjarige financiering dan nog wel nodig).

- Voor rijk als bevoegd gezag geldt: als er niet de gewenste vragenbomen worden gemaakt is er impact op de werkprocessen, omdat dan werkprocessen niet optimaal ondersteund worden. Dit is echter een issue dat niet is verbonden met de standaard maar met de prioritering van vragenbomen.
- Als rijkspartijen decentraal willen aanleveren (wellicht vanwege het ontbreken van de juiste vragenbomen) is er een impact vergelijkbaar met ieder lokaal bevoegd gezag dat zelf vragenbomen moet gaan aanleveren.
- Er is impact als gevolg van wijzigingen op de standaard. Elke wijziging moet worden doorgevoerd in de toepasbare regelbeheersoftware. De mate van impact is moeilijk in te schatten.

Transformatie

- De verdere integratie van annoteren van juridische regels en specificeren van toepasbare regels heeft impact op werkprocessen als hier voor gekozen wordt. De softwaretoepassingen kunnen hier dan ook weer op aangepast worden. Hier moet een ambitieniveau worden bepaald.

Aanbevelingen *(ook reactie op aanbevelingen in het rapport)*

1. Implementeerbaarheid: Op korte termijn is dit voorzien (via PR13 en een nog in te richten permanente organisatie).
2. Haalbaarheid: dit is met name een aandachtspunt voor alle collega bevoegd gezagen die nog moeten aansluiten. Voor rijk geldt:
   a) Beheerinspanning op de rijksregels wordt vergroot door de doorontwikkeling van de standaard.
   b) Maak de standaard daarom zo snel mogelijk stabiel (in de keten) door mogelijk eerder te beleggen bij de beheerorganisatie. Dit voorkomt rework voor het rijksregelproject en later de beheerorganisatie
   c) Anticipeer op de impact van wijzigingen op de standaard door dit op te nemen in de planning van PR13 en het takenpakket van de beoogde beheerorganisatie.
3. Toepasbaarheid: reserveer tijd en capaciteit in het rijksregelproject om de gewenste POC's (zie aanbevelingen rapport) vorm te geven op complexere situaties (bijv. meerdere toepasbare regels in een complex gebied).

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Opdrachtgevend beraad

Notitie

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e

M Art 5.1 lid 1 sub e @kadaster.nl

T Art 5.1 lid 1 sub e

Datum

Bijlagen
STTR versie 0.9
Impactanalyse STTR

www.aandeslagmetde
omgevingswet.nl

Onderwerp	Vaststelling STTR
Actiehouder	Art 5.1 lid 1 sub e + Art 5.1 lid 1 sub e
Datum	12 februari 2019
Doel nota	Ter besluitvorming

Voorstel

1. Zoals aanbevolen in de impactanalyse de standaard toepasbare regels[1] (STTR) vast te stellen en daarmee te besluiten:
   a. dat zowel bevoegd gezagen als derden (o.a. softwareleveranciers) kunnen gaan werken met deze 0.9 versie standaard;
   b. dat deze versie gebruikt kan worden voor de internetconsultatie van de invoeringsregeling;
   c. dat periodiek nieuwe versies beschikbaar komen waarmee verbeterde functionaliteit wordt gefaciliteerd. Dit loopt eerst via lopende kwartaal PI's met bestaande besluitvormingslijnen en later via de toekomstige beheerorganisatie.
2. De aanbevelingen uit deze impactanalyse (zie managementsamenvatting) te omarmen voor verdere uitwerking, zodat bevoegd gezagen de invoering van STTR succesvol kunnen uitvoeren aangaande implementeerbaarheid, haalbaarheid en toepasbaarheid van STTR.
3. Kennisnemen van de resultaten, o.a. wat betreft conclusies, aandachtspunten en risico's, uit de impactanalyse STTR.

Context en doel

In het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet staat dat standaarden interbestuurlijk vastgesteld dienen te worden. Ook geeft het Bestuursakkoord aan dat er voor iedere in te voeren standaard via een impactanalyse moet worden nagegaan wat er nodig is om deze in te voeren.
De STTR is één van de drie nieuw te ontwikkelen (uitwissel)standaarden voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De overige twee zijn de reeds in het OGB vastgestelde standaard Aanvragen en Meldingen (STAM) en de standaard Officiële Publicaties met specifieke toepassing voor omgevingsdocumenten (STOP/TPOD).
De STTR is in de versie 0.9 stabiel en kan daarmee door softwareleveranciers ingebouwd worden in hun software. Stabiel wil zeggen dat er geen grote wijzigingen meer zullen plaatsvinden, waardoor een nieuwe implementatie nodig is (in vaktermen: backwards compatible). Uiteraard is deze standaard dynamisch.

In de loop der tijd zullen nieuwe versies beschikbaar komen en verbeterde functionaliteit worden toegevoegd op basis van o.a. praktijkproeven en afstemming met leveranciers en gebruikers[2].

[1] (managementsamenvatting, blz. 8)
[2] idem

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Toelichting:

Wat is de STTR?
De STTR beschrijft de structuur waarin zogenaamde toepasbare regels, gemaakt door bevoegd gezagen, kunnen worden aangeboden aan het DSO. Toepasbare regels zijn begrijpelijke regels die zijn opgesteld op grond van juridische regels (zoals omgevingswet, AMvB's en omgevingsplannen). Deze toepasbare regels resulteren in begrijpelijke vragenbomen, die o.a. door burgers en bedrijven worden gebruikt voor checks en aanvraagformulieren in het DSO. Om het aanleveren eenduidig en technisch te laten werken, moet de aanlevering middels een standaard goed geregeld zijn. Hiervoor is de STTR ontwikkeld.

Proces waarmee de STTR is ontwikkeld
De standaard is, door middel van de Agile methode, ontwikkeld in afstemming met o.a. onderstaande partijen:

- Klankbordgroep Toepasbare Regels: groep vanuit gemeenten, waterschappen en provincies waar enerzijds eisen aan de standaard worden opgehaald en anderzijds als klankbord fungeert voor wat is beschreven in de STTR. Het toepasbare regels maken team vertegenwoordigt hierin het Rijk;
- Leveranciers: met deze groep zijn de (on)mogelijkheden van STTR besproken en er is een review gedaan. Een vijftal leveranciers is inmiddels in staat om STTR-bestanden aan te leveren;
- Regelbeheer experts: met regelbeheerexperts is de inhoud en het doel van STTR besproken en aangepast o.b.v. hun bevindingen;
- Toepasbare regels maken-team (RWS-WVL): inhoudsdeskundigen van RWS-WVL zijn nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de STTR en hebben diverse versies gereviewd;
- DSO stelsel-, domein- en projectarchitecten hebben de STTR gereviewd;
- Juristen (BZK/CZW): t.b.v. de uitwerking van de STTR in de invoeringsregeling heeft een regulier overleg plaatsgevonden met de juristen van BZK, waarbij voortgang en inhoud van STTR is besproken.

Bij diverse opleveringen van tussenversies is aan bovenstaande groepen input gevraagd en zijn reviewcommentaren opgehaald die in een volgende versie zijn verwerkt. Dit heeft geleid tot een stabiele versie (0.83), waarover vervolgens een impactanalyse is gehouden. De daaruit volgende bevindingen (o.a. verduidelijking aansluitpunten bij activiteiten en herbruikbare vragen) zijn verwerkt in de voorliggende 0.9 versie van STTR.

Toelichting beslispunt 1a t/m 1c
Na uiteindelijke vaststelling in het OGB wordt de STTR gepubliceerd op de site van het programma Aan de slag met de Omgevingswet, zodat zowel bevoegd gezagen als derden de implementatie hiervan kunnen voorbereiden in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ook wordt de STTR aangeboden aan de wetgever, zodat de standaard gebruikt kan worden voor de internetconsultatie van de invoeringsregeling, waarin STTR uiteindelijk ook wettelijk wordt verankerd. Daarnaast wordt STTR in beheer genomen op basis waarvan deze kan blijven door ontwikkelen, aanvankelijk nog via het lopende programma DSO, zodat verbeterde functionaliteit kan worden toegevoegd.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Toelichting beslispunt 2 + 3
De impactanalyse heeft een aantal waardevolle bevindingen en aanbevelingen opgeleverd die aandacht en opvolging behoeven. Deze hebben vooral betrekking op coördinatie, samenwerking en governance tussen bestuurslagen. Dit laat onverlet dat de STTR sec als standaard met versie 0.9 nu al wel vastgesteld kan worden zodat daarmee gewerkt kan worden. Uit de algehele conclusie van de impactanalyse blijkt namelijk dat STTR vanuit transitieperspectief (= voldoen aan wet- en regelgeving) naar verwachting, met het in ogenschouw nemen v/d aanbevelingen en aandachtspunten, implementeerbaar, haalbaar en waar beproefd toepasbaar is.
Vanuit transformatieperspectief (= realiseren van de verbeterdoelen van de Omgevingswet) is de impact hoog en worden er nog wel de nodige uitdagingen gezien. Door leveranciers zijn geen knelpunten naar voren gebracht voor de implementeerbaarheid van STTR. Deze conclusies zijn gebaseerd op een aantal kernvragen volgend uit het Bestuursakkoord die, samen met de antwoorden en bijbehorende aanbevelingen en risico's zijn terug te lezen in de bijgevoegde (samenvatting van de) impactanalyse STTR.

Agendapunt 12

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
25 februari 2019

Kenmerk
2019-0000104440

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Rijksstandpunt t.a.v. Ondersteuning (kennisgeving) afwijkvergunning in LVBB en DSO-LV –en vervolgtraject

Voorstel

De Stuurgroep wordt geadviseerd om in te stemmen met het Rijksstandpunt dat
- de afwijkvergunning niet in het basisniveau van LVBB en DSO-LV getoond kan worden en
- dit in te brengen bij de doorontwikkeling of in het plan uitbouw, omdat het wel met urgentie nodig is en onderdeel is van het huidige dienstverleningsniveau in ruimtelijkeplannen.nl.

Context

Het tonen van een afwijkvergunning is niet opgenomen in het basisniveau van het DSO-LV. Het is wel nodig om dit bij inwerkingtreding van de wet te hebben gerealiseerd, omdat er vanaf inwerkingtreding steeds meer afwijkvergunningen worden verleend. Deze 'omissie' vergt een oplossing, maar het is praktisch gezien niet mogelijk dit jaar nog te bouwen. Er is inhoudelijk wel zicht op hoe het gerealiseerd zou kunnen worden en wat de kosten zouden zijn. Voorstel is dit in de doorontwikkeling en uitbouw-fase (en dus plan uitbouw) op te nemen en er op aan te dringen om dit voor inwerkingtreding te realiseren.

Toelichting bij het beslispunt

Het besluit raakt met name decentrale overheden (omgevingsplannen) maar ook het projectbesluit wanneer dat bijvoorbeeld een omgevingsplan waarop een afwijkvergunning is verleend direct kan wijzigen. Er is sprake van een omissie uit het verleden. Praktisch is het niet mogelijk dit in 2019 alsnog te bouwen.

Het IVCO vindt het logisch dit dan in te brengen bij de doorontwikkeling van het DSO of in het plan uitbouw. Het OT vraagt prioriteit te verlenen aan het realiseren van deze functionaliteit vóór inwerkingtreding.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Programmaonderdeel

PR + OGB

DSO

Notitie

Ondersteuning (kennisgeving) afwijkvergunning in LVBB en DSO-LV – alternatieven en vervolgtraject

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
M Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
T Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
29 januari 2019

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Voorstel

Het OGB wordt gevraagd te besluiten:

- Dat het tonen van kennisgevingen van afwijkvergunningen vanaf 2021 **geen onderdeel wordt van het basisniveau** voor DSO-LV
- Dat kennisgeving van de afwijkvergunning **wel** wordt meegenomen bij de besluitvorming over de doorontwikkeling of uitbouw van DSO-LV, cf. de voorgestelde voorkeursoptie door middel van het in STOP-TPOD-format omzetten van de huidige gegevensstromen via DROP
- Bij de prioritering hiervan mee te wegen dat het niet weergeven van deze kennisgevingen een achteruitgang betekent ten opzichte van het huidige dienstverleningsniveau van Ruimtelijkeplannen.nl, terwijl deze wel voldoen aan de criteria voor het weergeven van omgevingsdocumenten zoals gesteld door de Taskforce Complexiteitsreductie
- Indien mogelijk en mits dit niet ten koste gaat van het realiseren van het basisniveau in de tweede helft van dit jaar al te starten met een nadere impactanalyse, zodat de reeds ingewerkte TPOD-teams bij m.n. KOOP dit onderwerp na afronding van het basisniveau snel op kunnen pakken.

Aanleiding / context

Het OGB heeft programma DSO in november 2018 gevraagd (zie bijlage 1) om te onderzoeken of het mogelijk is om kennisgevingen van vergunningen voor activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan (omgevingsplanactiviteiten) op te nemen in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB) en door te leveren aan DSO-LV. Hierdoor zal bij het raadplegen van het omgevingsplan, via de voorzieningen van het Omgevingswet loket, duidelijk worden dat een vergunning is verleend waarmee een activiteit is toegelaten die afwijkt van de regels in het omgevingsplan. Deze mogelijkheid is wel opgenomen in het huidige dienstverleningsniveau van Ruimtelijkeplannen.nl, maar niet in het eerder door het OGB vastgestelde basisniveau voor DSO-LV. Net als in de huidige situatie1, onder de Wabo en Wro betreft het een mededeling van een verleende afwijkvergunning die geregistreerd en beschikbaar wordt gemaakt. In de nieuwe systematiek betekent dit registeren in de LVBB en doorleveren aan DSO-LV.

[1] Conform artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wabo dient het bevoegd gezag de kennisgeving van de verleende omgevingsvergunning met behulp van de RO Standaarden beschikbaar te stellen via de landelijke voorziening Ruimtelijkeplannen.nl.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Toelichting bij het beslispunt

Huidige situatie
Op dit moment worden in ruimtelijkeplannen.nl niet alleen bestemmingsplannen weergegeven, maar ook kennisgevingen van verleende omgevingsvergunningen voor het afwijken van het bestemmingsplan. Dit gebeurt in de vorm van een gerasterd besluitgebied, met daaraan gekoppeld de gegevens van de verleende vergunning. De vergunning zelf is niet kenbaar via ruimtelijkeplannen.nl – de gebruiker kan alleen zien dat deze is verleend, door wie en wanneer. Gebruikers die de inhoud van de verleende vergunning willen inzien moeten hiertoe contact opnemen met de desbetreffende gemeente. Vergunningen om af te wijken van het bestemmingsplan die voor 1-1-2021 zijn verleend, zullen zichtbaar zijn in ruimtelijkeplannen.nl. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden deze via de overbruggingsfunctie getoond in DSO-LV, net als de overige inhoud van ruimtelijkeplannen.nl.

Wat zit er in basisniveau en GPvE 2.11?
In de oorspronkelijke opzet zou DSO-LV op termijn ook omgevingsvergunningen gaan ontsluiten. Deze zaten echter van meet af aan al niet in scope bij inwerkingtreding van de wet. Ook het door het OGB vastgestelde basisniveau omvat op geen enkele wijze het ontsluiten van omgevingsvergunningen. Deze functionaliteit komt ook niet terug als behorende tot het basisniveau in het GPvE 2.22, zoals dit in januari jl. is vastgesteld door het OGB. Dit betekent dat kennisgevingen van afwijkvergunningen die tot 1-1-2021 verleend worden zichtbaar zullen zijn in ruimtelijkeplannen.nl, maar kennisgevingen van afwijkvergunningen die na 1-1-2021 verleend worden niet getoond zullen worden in DSO-LV. Het aanleveren van nieuwe verleende afwijkvergunningen om deze vervolgens zichtbaar te maken in ruimtelijkeplannen.nl is vanaf 1-1-2021 niet meer mogelijk. Dit betekent dat er zonder aanvullende opdrachtverlening aan programma DSO voor gebruikers een achteruitgang plaatsvindt in het dienstverleningsniveau: (kennisgevingen van) nieuwe buitenplanse afwijkvergunningen zijn niet langer zichtbaar in ruimtelijkeplannen.nl, maar zijn ook niet vindbaar in DSO-LV.

Waarom zouden kennisgevingen van afwijkvergunningen wel in DSO-LV vindbaar moeten zijn?
De Taskforce Complexiteitsreductie heeft niet apart gekeken naar de kennisgeving van de omgevingsvergunning, zoals deze nu in Ruimtelijkeplannen.nl ontsloten wordt. Echter, deze voldoet wel aan de criteria die de Taskforce heeft gehanteerd:

- De kennisgeving van de afwijkvergunning wordt nu weergegeven in ruimtelijkeplannen.nl, hij maakt dus onderdeel uit van het huidige dienstverleningsniveau.
- Hij heeft rechtstreekse werking voor burgers en bedrijven: waar via een vergunning wordt afgeweken van het omgevingsplan, levert de vergunning het meest actuele beeld van wat is toegestaan op een locatie (bijvoorbeeld: de maximale bouwhoogte), niet het omgevingsplan.
- Hij bevat geoinformatie: Ruimteijkeplannen.nl geeft het werkingsgebied van de vergunning weer als een vlak, en bevat een link naar de kennisgeving op bekendmakingen.nl.

Bovendien wordt het voor burgers en bedrijven in de overgangsfase belangrijker om te kunnen zien of ergens een afwijkvergunning is verleend. De actualisatieplicht voor omgevingsplannen is losgelaten, dus de afwijkvergunningen hoeven voorlopig niet periodiek in het omgevingsplan verwerkt te worden.

Gemeenten hebben tot 2029 de tijd gekregen om tot een actueel omgevingsplan te komen. Is de afwijkvergunning op geen enkele manier vindbaar in DSO dan ontstaat dus de situatie dat DSO v.w.b. wat op een locatie ruimtelijk is toegestaan een in groeiende mate inaccuraat beeld geeft, naar mate er meer afwijkvergunningen worden verleend. Alle andere instrumenten die afwijkingen van het omgevingsplan mogelijk maken zouden dan wel in DSO te vinden zijn, te weten het projectbesluit, het voorbereidingsbesluit, de aanwijzing en de interventie – maar deze niet, terwijl de afwijkvergunning met afstand het meest gebruikt wordt, en dit gebruik in de overgangsfase naar verwachting alleen maar toe zal nemen.

Hoe en wanneer is weergeven kennisgeving afwijkvergunning mogelijk?
Programma DSO heeft meerdere mogelijkheden bestudeerd om de kennisgeving van de afwijkvergunning te ontsluiten. De beste optie hiervoor is ontsluiting door middel van een zeer eenvoudige tool om de kennisgeving om te zetten naar STOP-TPOD-formaat en deze door te leveren aan DSO-LV. Deze optie sluit aan bij het huidige dienstverleningsniveau en is het meest toekomstvast, gelet op de uiteindelijke ambitie om omgevingsvergunningen te ontsluiten via DSO-LV.

In de huidige manier van werken leveren gemeentes uit hun VTH-systemen via DROP (huidige software) kennisgevingen over vergunningen aan KOOP ten behoeve van publicatie. Dit is een (uitbreiding van een) wettelijke verplichting: alle overheden moeten kennisgevingen over de vergunningen publiceren met een link naar (de publieke versie van) de vergunning zelf, waarbij ze natuurlijk ook de vergunning zelf kunnen meesturen. De informatie die aan DSO-LV moet worden doorgeleverd om de kennisgeving zichtbaar te kunnen maken in DSO-LV, te weten de geometrische begrenzing van het werkingsgebied van de vergunning, en de kenmerken van de vergunning, zijn al onderdeel van de kennisgeving die aan DROP wordt geleverd. Om deze te kunnen tonen in DSO-LV moet deze wel worden omgezet naar iets wat compatibel is met de DSO-standaarden.

Programma DSO stelt voor een tool te maken die ervoor zorgt dat kennisgevingen in STOP-TPOD-formaat zichtbaar worden in DSO-LV op dezelfde manier als nu in ruimtelijkeplannen.nl, dat wil dus zeggen met het werkingsgebied en een link naar de kennisgeving. Het werkingsgebied moet bij voorkeur zowel een punt als een vlak kunnen zijn. Decentrale systemen blijven de kennisgevingen in dit voorstel gewoon aanleveren via de huidige route: DROP. Dit wordt dan niet langer doorgeleverd aan RP.NL, zoals nu het geval is. Na ontvangst van de kennisgeving wordt de metadata van de kennisgeving geautomatiseerd getransformeerd naar een STOP/TP-compatibel-document dat de kerngegevens van de afwijkvergunning bevat. Dit gebeurt aan de zijde van de LVBB. Deze informatie kan vervolgens in STOP-TP-formaat via het koppelvlak naar DSO-LV worden doorgeleverd. Op deze manier komt er al wel een gegevensstroom via STOP-TPOD op gang, zonder dat decentrale overheden hun systemen hoeven aan te passen. De functionaliteit die hiervoor wordt gebouwd kan bij de verdere uitbouw van DSO fungeren als basis om niet alleen kennisgevingen, maar ook de omgevingsvergunningen zelf via DSO-LV te gaan ontsluiten. Bovendien is deze optie compatibel met het de bestaande plannen voor de uitfasering van ruimtelijkeplannen.nl.

Impact van het voorstel op DSO-LV

Om dit scenario te realiseren moeten de huidige KOOP-systemen aangepast worden. Zo moet de transformatie naar STOP/TP-formaat en doorleiding naar DSO-LV vanuit DROP gebouwd en ingeregeld worden. Deze activiteiten zijn niet in

scope van het basisniveau van DSO-LV. Aan de technische haalbaarheid van deze optie wordt niet getwijfeld, maar om te kunnen bepalen hoeveel dit precies gaat kosten is een meer uitgebreide impactanalyse nodig. Eerder zijn binnen programma DSO wel inschattingen gemaakt van het hiervoor benodigde werk, maar deze zijn inmiddels achterhaald door aanpassingen aan de standaarden, OZON, de LVBB en de manier waarop OZON en LVBB gekoppeld zijn. Voor een deugdelijke impactanalyse is op zijn vroegst mogelijk tijd in de tweede helft van 2019, waarbij werk wat noodzakelijk is om het basisniveau te realiseren sowieso voorrang krijgt. Op basis van de huidige kennis wordt verwacht dat de totale kosten van de te realiseren oplossing een ordegrootte van enkele tonnen tot een half miljoen euro zullen bedragen.

NB de uiteindelijke impact, en dus de kosten die gemaakt moeten worden om deze oplossing te realiseren, hangt sterk af van een groot aantal factoren, waarvan een deel nog in beweging is. Een precieze kosteninschatting kan daarom op dit moment onmogelijk worden gegeven. Een belangrijke factor hierbij zijn de huidige TPOD-teams bij met name KOOP. Deze zijn al ingewerkt, als zij meteen na realisatie van het basisniveau door kunnen gaan met deze klus, dan zijn de kosten voor hun werk twee tot drie keer zo laag als wanneer de TPOD-teams uit elkaar zouden gaan, en een half jaar later nieuwe mensen geworven en ingewerkt zouden moeten worden voor deze klus. Om die reden adviseert programma DSO dit onderwerp bij de besluitvorming over de uitbouw hoge prioriteit te geven. Wanneer deze functionaliteit voldoende prioriteit krijgt bij de uitbouw en de uitbouw zou begin 2020 kunnen starten, dan is het realistisch te veronderstellen dat deze functionaliteit gereed kan zijn voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Alternatieven

Binnen programma DSO is ook gekeken naar alternatieven voor deze optie. Er is geen enkel alternatief denkbaar wat minder impact heeft op DSO-LV / waarvoor niet enige vorm van doorontwikkeling of uitbouw vereist is. Het zou ook mogelijk zijn om niet in STOP-TPOD-formaat te werken, en de informatie uit de kennisgeving toch te tonen, maar ook dit vergt aanpassing van functionaliteit – en deze is niet uitbreidbaar naar het uiteindelijke ambitieniveau, en waarschijnlijk niet minder kostbaar dan het voorkeursalternatief. Bij het doen van een nadere impactanalyse zou deze optie wel nogmaals kunnen worden meegenomen.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Argumenten voor	*Argumenten tegen*
Voorstel: kennisgeving via omzetting naar STOP-TPOD in DSO-LV realiseren na basisniveau • Uitbreidbaar naar uiteindelijk ambitieniveau en dus toekomstvast, betere investering van ontwikkelgelden dan alternatieven • Sluit aan bij huidig dienstverleningsniveau • Brengt realisatie basisniveau niet in gevaar • Nog steeds mogelijk dit op 1-1-2021 werkend te hebben indien op tijd besloten ihkv uitbouw	***Voorstel: kennisgeving via omzetting naar STOP-TPOD in DSO-LV realiseren na basisniveau*** • Aanvullende functionaliteit nodig bij m.n. KOOP, uitbreiding t.o.v. basisniveau • Leidt hierdoor tot extra kosten bij KOOP, Geonovum en Kadaster
Alternatief: weergeven kennisgeving obv huidige systemen KOOP realiseren na basisniveau, niet in STOP-TPOD • Benadert het dichtste de huidige manier van werken via ruimtelijkeplannen.nl • Geen TPOD-light nodig • Brengt realisatie basisniveau niet in gevaar • Kan naar huidige inschatting tijdig gerealiseerd worden	***Alternatief: weergeven kennisgeving obv huidige systemen KOOP realiseren na basisniveau, niet in STOP-TPOD*** - Aanvullende functionaliteit nodig aan de zijde van DSO-LV om informatie uit DROP in DSO-LV te kunnen tonen, uitbreiding t.o.v. basisniveau - Leidt tot extra kosten bij KOOP, Geonovum en Kadaster, op basis van de huidige kennis wordt ingeschat dat deze kosten vergelijkbaar zijn met het voorkeursalternatief • Deze functionaliteit dient alleen dit doel, en is niet herbruikbaar voor andere doelen of uitbreidbaar richting uiteindelijk ambitieniveau, dus is minder toekomstvast
Alternatief: meenemen in basisniveau -Er wordt eerder gestart, waardoor de kans dat dit specifieke onderdeel op 1-1-2021 gereed is vergroot wordt	***Alternatief: meenemen in basisniveau*** -Tijdige realisatie basisniveau komt onder onaanvaardbare druk te staan - Dit is alleen mogelijk als er andere dingen uit opdracht basisniveau verwijderd worden, die tot taakverlichting leiden, met name aan de zijde van KOOP

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Bijlage 1

In het OGB van november 2018 heeft Eenvoudig Beter tijdens de rondvraag dit onderwerp aan de orde gesteld. Het verslag van deze vergadering meldt de volgende tekst:

> "Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat in het huidige OLO zichtbaar is of bij vergunningen afwijkingen op het bestemmingsplan worden verleend. Dat zit niet in basisniveau DSO. We willen graag ADS vragen om een raming en een plan voor te maken tbv besluitvorming."

Agendapunt 13

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
25 februari 2019

Kenmerk
2019-0000104454

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Rijksstandpunt ambitieniveau TPOD projectbesluit

Voorstel

De Stuurgroep wordt geadviseerd om in te stemmen met variant 2:

een minimumvariant mogelijk te maken dat het projectbesluit in het DSO-LV getoond wordt (is wettelijk verplicht); én de mogelijkheid te bieden om een aanpassing van een Omgevingsplan door een projectbesluit realtime toe te passen (zonder dat deze geboden functionaliteit verplicht gebruikt wordt – over dit laatste vindt separate besluitvorming plaats onder regie van EB).

Context

De standaard voor het projectbesluit heeft nice-to-have's en need-to-have's. Inperking is nodig en nu ook goed mogelijk omdat steeds scherper in beeld komt wat het projectbesluit inhoudelijk omvat en wat er digitaal dus nodig is.

Toelichting bij het beslispunt

Het besluit dat voorligt zorgt ervoor dat enkele wensen die leven die niet passen bij het basisniveau DSO-LV nu ook expliciet buiten scope worden geplaatst. Het technisch mogelijk maken van het automatisch aanpassen van een omgevingsplan hoort wel bij het basisniveau dus wordt gebouwd. Met dit besluit wordt niet vooruit gelopen op een besluit over het al dan niet verplicht toepassen van die technische mogelijkheid tot realtime wijziging van het omgevingsplan. Daarover volgt separate besluitvorming. Deze besluitvorming draagt bij aan een breed gedragen en vooral duidelijk afgebakende standaard voor het projectbesluit.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Programmaonderdeel

PR en OGB

DSO

Notitie

Reikwijdte toepassingsprofiel projectbesluit STOP TPOD standaarden

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
M Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
T Art 5.1 lid 1 sub e

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Voorstel

Het OGB wordt gevraagd om in te stemmen met het **voorkeursvoorstel** voor de verdere ontwikkeling van het toepassingsprofiel projectbesluit in 2019: variant 2 (de basisvariant). Deze variant past binnen het basisniveau van DSO-LV zoals door het OGB is vastgesteld, maakt het technisch mogelijk voor het bevoegd gezag projectbesluit om het omgevingsplan (als dat er is) te wijzigen, en biedt voldoende gebruiksvriendelijkheid voor burgers en bedrijven.

Aanleiding / Context

Het OGB heeft in januari jl. besloten welke TPODs in het basisniveau van DSO-LV ontwikkeld worden. Hier is ook uitdrukkelijk besloten dat TPOD projectbesluit in zijn geheel binnen het basisniveau van DSO-LV past. Binnen de ontwikkeling van dit toepassingsprofiel is het wenselijk een nader besluit te nemen over de reikwijdte en het ambitieniveau van deze TPOD. Doel van deze besluitvorming is het op één lijn brengen van de verwachtingen t.a.v. het op te leveren resultaat in 2019. De beschikbaar gestelde middelen en doorlooptijd voor ontwikkeling van het toepassingsprofiel zijn beperkt. De uitwerking van het toepassingsprofiel vindt op dit moment plaats conform variant 2 – dit is de meest voor de hand liggende variant bezien vanuit het reeds vastgestelde basisniveau. Kiezen voor een hoger ambitieniveau zal gevolgen hebben voor planning en doorlooptijd van dit toepassingsprofiel.

Toelichting bij het beslispunt

In 2018 is gewerkt aan eerste versies van het toepassingsprofiel projectbesluit met behulp van een interbestuurlijke werkgroep. Op 21 december 2018 is de 0.97 versie van de stop/tpod standaard opgeleverd. In Q1 en Q2 2019 wordt het toepassingsprofiel projectbesluit doorontwikkeld naar een consultatiewaardige versie per 1 juli 2019. Het voorgelegde besluit gaat over de reikwijdte en het ambitieniveau van dit toepassingsprofiel.

Hiervoor zijn drie mogelijke varianten:

Minimale variant (1)
Deze variant sluit aan op de minimale wettelijke verplichting om een projectbesluit te kunnen publiceren in de LVBB en te kunnen tonen via de DSO-LV. In deze variant biedt de TPOD **alleen** deze mogelijkheid, en kan er dus **niets meer mee.** Zou het bevoegd gezag voor het projectbesluit zelf het omgevingsplan willen wijzigen, ook al is dat voor 2029 nog niet verplicht, dan is dat in deze variant technisch **niet** mogelijk. Ook kan **geen** extra informatie worden ingevoerd of getoond, anders dan de tekst van het besluit zelf en het werkingsgebied.

Deze variant heeft de volgende kenmerken:

- De regeling van het projectbesluit en bijbehorend wijzigingsbesluit wordt alleen als tekst vastgelegd, met daarnaast een digitaal werkingsgebied (het toepassingsbereik van het hele besluit) op de kaart.
- Hiermee is het projectbesluit vindbaar met een klik op de kaart, maar dit geldt ook voor het omgevingsplan waarvan het afwijkt.
- Er wordt geen machine-leesbare informatie toegevoegd over welke regels in welke besluiten/regelingen door het projectbesluit gewijzigd worden: gebruikers vinden altijd allebei en moeten zelf uitvissen wat voorrang heeft.
- Het bevoegd gezag heeft niet de mogelijkheid dit op te lossen, ook niet op facultatieve basis, want de TPOD biedt in deze variant geen ruimte om extra informatie toe te voegen.

Basis variant (2) - voorkeursvoorstel
In deze variant sluit de TPOD nog steeds aan bij de minimale wettelijke verplichting, maar biedt het **meer service aan gebruikers v.w.b. hoe het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt.** Deze variant gaat nog steeds niet uit van verplichte wijziging van het omgevingsplan via het projectbesluit, omdat deze verplichting naar verwachting pas in 2029 in werking treedt. Echter, in deze variant geeft het bevoegd gezag voor het projectbesluit wel meer richting v.w.b. het aanpassen van het omgevingsplan door de gemeente, en maakt het voor gebruikers van DSO-LV duidelijker op welke punten het projectbesluit afwijkt van het omgevingsplan, en dus voor gaat. Dit gebeurt conform TPOD omgevingsplan. De extra mogelijkheden in deze variant maken het **technisch mogelijk** het omgevingsplan rechtstreeks te wijzigen. In het kader van de implementatie van TPOD projectbesluit, waarover EB een beslisnotitie in voorbereiding heeft, moet onder meer worden besloten in hoeverre het systeem dergelijke mutaties in omgevingsplannen meteen geautomatiseerd gaat verwerken. Het maken van afspraken hierover is onderdeel van de nadere afspraken die gemaakt moeten worden om de overgangsfase van de omgevingsplannen goed vorm te geven.

Deze variant van het toepassingsprofiel projectbesluit bevat dezelfde basis opzet voor een vormvrij gedeelte als variant 1. Dit onderdeel wordt **verplicht**: als geen tekst en geen werkingsgebied worden aangeleverd, is het niet mogelijk het projectbesluit in DSO te tonen. Deze variant bevat daarnaast de volgende **facultatieve onderdelen:**

- meer gedetailleerde digitale regels, waarmee duidelijk wordt hoe het omgevingsplan gewijzigd dient te worden door de gemeente, en op welke punten het projectbesluit dus voorrang krijgt boven het omgevingsplan zolang dit nog niet is aangepast. Hierbij wordt aangesloten bij TPOD omgevingsplan. Hiermee wordt voor gebruikers duidelijk op welke punten het projectbesluit voor gaat op het omgevingsplan, dat hoeven ze dus niet zelf uit te zoeken.
- Deze regels zijn in deze variant in TOP/TPOD vorm opgemaakt en dus machine-leesbaar. Het werkingsgebied van het projectbesluit is het totale gebied waarin het projectbesluit van toepassing is, en het mag deelgebieden bevatten waar per deelgebied verschillende regels kunnen gelden.
- Dit maakt het **technisch mogelijk** om het omgevingsplan via het projectbesluit te muteren. Als dat niet gebeurt, maar wel deze extra mogelijkheden gebruikt zijn door het bevoegd gezag voor het

projectbesluit, is voor gebruikers van DSO nog steeds inzichtelijk welke regels voorrang hebben.
- Naar keuze kunnen aanvullende documenten aan de regels in het projectbesluit gekoppeld worden en dus ook gevonden en geopend worden (bijvoorbeeld: onderzoeksrapporten die ten grondslag liggen aan het besluit). De gebruiker wordt beter geholpen zijn/haar weg te vinden in deze veelal lijvige set gegevens.
- Aanvullend kan het bevoegd gezag ook verwijzingen opnemen naar regels die onder het oude regime zijn gepubliceerd en door het projectbesluit gewijzigd worden. Er vindt een verwijzing naar een regeling plaats onder vermelding van een tekstuele hint.
- Het gebruik van de extra mogelijkheden bovenop variant 1 wordt niet verplicht, omdat het wijzigen van het omgevingsplan nog niet verplicht is. Hierover worden in het kader van de implementatie van TPOD projectbesluit nadere afspraken gemaakt.

Deze variant biedt in vergelijking met variant 1 veel meerwaarde voor gebruikers: voor hen wordt veel duidelijker welke regels van toepassing zijn op een bepaalde locatie, en zij hoeven niet helemaal zelf de weg te vinden in tegenstrijdige regelgeving. Deze variant past nog steeds binnen het basisniveau van DSO-LV, zoals vastgesteld door het OGB. De doorlooptijd van de TPOD wordt met de toevoeging van de mogelijkheid het omgevingsplan te wijzigen langer, en de werklastraming hoger, maar dit past binnen de huidige planning en begroting voor deze TPOD.

Uitgebreide variant (3)
In de meest uitgebreide variant zijn alle mogelijkheden van variant 2 (het voorkeursvoorstel) ook aanwezig. In deze variant zijn daarnaast nog meer mogelijkheden opgenomen om de inhoud van een projectbesluit te verbeelden, en zijn onderwerpen opgenomen waarin nu nog beleidsinhoudelijke keuzes gemaakt worden. **NB**: enkele van deze onderdelen vallen mogelijk buiten scope van het toepassingsprofiel projectbesluit, maar hebben hier wel een relatie mee, bijvoorbeeld door middel van een verwijzing of opname in bijlage resp. relatie met functionaliteit in andere toepassingsprofielen, DSO applicaties of informatiehuizen.
- Opnemen van maatregelen en hun werkingsgebieden
- Werking van het projectbesluit als omgevingsvergunning
- Opnemen van geluidsproductieplafonds en geluidskaarten
- Informatie ten behoeve van monitoring
- Het geo-digitaal ontsluiten van informatie ten behoeve van belanghebbenden (milieu effecten, scenario's, alternatieven)

Gelet op de planning van TPOD projectbesluit en het feit dat over veel van deze onderwerpen nog beleidskeuzes nodig zijn, is het niet realistisch om al deze extra mogelijkheden nog mee te nemen. Dat past niet binnen de huidige ramingen v.w.b. tijd en geld voor de totstandkoming van deze TPOD, en daarmee niet in het basisniveau zoals dat nu wordt gehanteerd. De genoemde extra opties zijn echter wel allemaal wensen die al geuit zijn door gebruikers van de TPOD. Deze kunnen worden meegenomen bij de doorontwikkeling dan wel uitbouw van DSO-LV. Besluitvorming hierover volgt in een later stadium.

Alternatieven

In onderstaande tabel zijn de voor en nadelen van de drie varianten in een tabel op een rij gezet.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

	Mimimaal (1)	Basis (2)	Uitgebreid (3)
Doorlooptijd 2019	<4 maanden	<6 maanden	>=12 maanden
Werklastraming	Ca 400 uur	Ca 1200 uur	Ca 2400 uur
Complexiteit	eenvoudig	gemiddeld	complex
Geschiktheid	minimaal	basaal	veel breder
Dienstverlenend	minimaal	basaal	omvangrijk
Verandering bij BG	Minimaal Alleen werkingsgebied ter grootte van PB en link naar pdf bestanden	Enigszins, gaat met name om vorm waarin gewerkt wordt, niet om andere inhoud.	Fors; veel meer informatie expliciet machineleesbaar maken in besluiten
Machineleesbaarheid	Minimaal	Basaal	Aanzienlijk

Extra bijlage 2

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e@minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
26 februari 2019

Kenmerk
2019-0000105712

Bijlage(n)
1

notitie Opleg bij de Q4-rapportage

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om kennis te nemen van ontwikkelingen bij de overallplanning van de stelselherziening Omgevingsrecht die na de verslagperiode van de Q4-rapportage hebben plaatsgevonden.

Context

Na de verslagperiode van de Q4-rapportage hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die van invloed kunnen zijn op de overallplanning en mogelijk in de Q1-rapportage (beschikbaar in de volgende stuurgroep op 23 april) een ander beeld kunnen geven. De programmadirectie wil de stuurgroep vooruitlopend op die rapportage informeren over deze ontwikkelingen.

Toelichting

De volgende ontwikkelingen hebben zich in Q1 2019 voorgedaan:

1. De Eerste Kamer heeft aangegeven een apart eindoordeel te willen geven over de inwerkingtreding.
   Acties:
   a. Het verzoek een eindoordeel te kunnen geven is in overleg met de EK ingevuld door een apart inwerkingtredings-KB met voorhang en instemming in beide Kamers (in Nota van Wijziging Iw). Dit KB wordt aan de Kamers verzonden na publicatie van de wetten en amvb's. Dit betekent een voorhang en eindoordeel medio 2020. De EK heeft hier positief op gereageerd.
   b. Ook wordt er eind dit jaar een integraal advies over de wetsvoorstellen en amvb's van de stelselherziening gegeven door de Integrale Adviescommissie Omgevingswet die al sinds 2016 adviseert over de "losse" wetgevingsproducten.
   c. Tenslotte komt de Minister eind dit jaar met een integrale afweging van de voortgang op de trajecten DSO, Veranderopgave en voortgang wet- en regelgeving.

2. De Eerste Kamer heeft 22 januari per brief aangegeven dat zij de behandeling van de Aanvullingswet bodem starten na afronding van de behandeling van de Invoeringswet. De EK geeft zelf aan met deze volgorde geen vertraging in de stelselherziening te willen veroorzaken.

Om dit voornemen gestand te doen moeten alle aanvullingswetten en -besluiten dan uiterlijk 1/2/20 door de EK goedgekeurd zijn.
Actie:

a. Er is een brief aan de EK in voorbereiding waarin een snelle behandeling van de Invoeringswet nog eens wordt onderstreept en waarin de leden worden verzocht om de schriftelijke behandeling van de Aanvullingswet bodem wel alvast op te starten behandeling. Deze brief wordt in de week van 4 maart met u afgestemd.

3. De Tweede Kamer heeft aangegeven de consultatieresultaten van het Aanvullingsbesluit Natuur te betrekken bij de verdere behandeling van de wet. Dit betekent afronding van de TK-behandeling van de wet vlak voor de zomer, pas hierna kan het aanvullingsbesluit ook in voorhang.
   Actie: Er is door LNV in nauwe samenwerking met EB een brief naar de TK gestuurd waarin de consequenties van dit besluit uiteen zijn gezet. Dit heeft helaas niet geleid tot een gewijzigde behandeling. Wel is er door de commissie een datum van behandeling gepland in de 2e week van mei (na het meireces).

4. We zien verdere verschuivingen in de planningen van de aanvullingssporen Bodem en Geluid. Hiermee dreigt Bodem tegen de buffer aan te komen. Geluid dreigt verder de buffer in te schieten, gelijk met Grondeigendom. Dit is zorgelijk ook omdat de werkzaamheden aan de regeling ook dit jaar plaats moeten vinden.
   Actie: Met beleidsdirecties vinden gesprekken plaats op medewerkers-, MT- en directieniveau.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

derubricering

Rapportage Stelselherziening omgevingsrecht (Eenvoudig Beter)

Periode Q4-2018, 1 oktober t/m 31 december 2018

Versie 1.0

Datum 26 februari 2019
Status Definitief voor Stuurgroep Omgevingsrecht

Kernboodschap en dashboard

Kernboodschap

Het afgelopen kwartaal is de consultatieversie van de Omgevingsregeling afgerond en is het Invoeringsbesluit volgens planning in consultatie gegaan. Ook de aanvullingswet Grondeigendom is in februari aangeboden aan het parlement waarmee nu Invoeringswet en alle aanvullingswetten in de Tweede Kamer liggen. Bij de Invoeringswet is het gelukt de Nota naar aanleiding van het verslag voor het kerstreces te verzenden.

Hiermee is aan de kant van Eenvoudig Beter het maximale gedaan om de vaart in de parlementaire behandeling te houden. Ook met de Eerste Kamer worden op dit moment al gesprekken gevoerd over het verdere proces van behandeling, ook van belang gezien de wisseling van de Eerste Kamer in mei 2019, na de Provinciale Statenverkiezingen.

Op de overige beheersaspecten is het beeld in Q4 stabiel gebleven. Het is gelukt om de scope stabiel te houden en ook geen nieuwe wijzigingssporen te laten ontstaan. Het beeld vanuit omgevingsmanagement is een stabiel en voldoende draagvlak bij de stakeholders. Het systeem van kwaliteitstoetsen bij aanvullingssporen werkt goed en laat zien dat deze (behoudens kleine aanpassingen) voldoende aansluiten bij het stelsel.

Dashboard

	Aandachtspunten:	**Beheersmaatregelen:**
Scope	Scope is stabiel.	Er zijn afspraken rondom scopewijzigingen. Specifieke spelregels voor wijzigingssporen zijn uitgewerkt.
Planning	1. Hoofd-, en invoeringsspoor ligt op koers, parlementaire behandelingen zijn voorspoedig gestart. Met de EK zijn gesprekken gevoerd over het proces van behandeling. 2. Aanvullingssporen vormen nog een risico voor de inwerkingtreding.	1. EB continueert de maatregelen ter begeleiding van parlementaire behandelingen, deze blijken effectief. 2. Met juridische en beleidsdirecties worden afspraken gemaakt over planning en capaciteit in 2019.
Risico's	Belangrijke risico's voor de stelselherziening zijn exogeen, want politiek.	Zie maatregel 1 bij het onderdeel planning.
Omgeving	Draagvlak is ruim voldoende.	EB continueert de maatregelen om Koepels maximaal te faciliteren.
Project-organisatie en kwaliteit	Geen.	Geen.

Inhoudsopgave

Kernboodschap en dashboard 2

0. Inleiding 4

1. Besluitvorming / governance 4

1.1 Informatievoorziening aan Kamer 4

1.2 AO's/plenaire behandelingen 4

1.3 Wetgevingsproducten in Parlement 4

2. Scope 4

3. Planning 5

3.1 Ontwikkelingen hoofdspoor 7

3.2 Ontwikkelingen aanvullingssporen 7

3.3 Raakvlakken planning wetgeving – digitalisering 8

4. Risico's 8

5. Omgeving 9

6. Projectorganisatie en kwaliteit 10

6.1 Projectorganisatie 10

6.2 Proces- en productkwaliteit 10

0. Inleiding

Het programma Eenvoudig Beter (stelselherziening omgevingsrecht) rapporteert sinds 2014 periodiek over voortgang en risico's. De rapportage kijkt terug op de periode 1 oktober 2018 – 31 december 2018.

1. Besluitvorming / governance

1.1 Informatievoorziening aan Kamer

In Q4 heeft de volgende informatievoorziening plaatsgevonden:

- Op 18 oktober: brief aan de Eerste Kamer over het proces van invoering Omgevingswet. Dit naar aanleiding van de technische briefing en het mondeling overleg van 11 september (zie 1.2).
- Op 22 oktober: een brief aan de Tweede Kamer als reactie op het artikel 'Constitutionele aardverschuivingen in het omgevingsrecht' uit het Nederlandse Juristenblad.
- Op 29 oktober: aanbieding van de Nota naar aanleiding van het verslag van de TK over de wijziging van de Crisis- en Herstelwet.
- Op 13 december: aanbieding van de Nota naar aanleding van het verslag van de TK over de Invoeringswet Omgevingswet.

1.2 AO's/plenaire behandelingen

In Q4 hebben de volgende AO's of debatten plaatsgevonden:

- Op 2 oktober: Een technische briefing aan de leden van de Tweede Kamer over de op 29 juni 2018 ingediende invoeringswet.
- Op 12 november: een Wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer over het deel wonen en ruimtelijke ordening op de begroting van BZK. De Omgevingswet valt onder deze thema's die niet aan bod zijn gekomen bij de reguliere begrotingsbehandeling van 16 oktober..
- Op 13 december hebben de wetsbehandelingen Aanvullingswet bodem en de CHw plaatsgevonden. Beide wetten zijn in de week daarna door de Tweede Kamer aangenomen.

In Q1-2019 staat gepland:

- Wetsbehandeling van de Invoeringswet

1.3 Wetgevingsproducten in Parlement

In Q4-2018 is de Aanvullingswet Bodem door de TK doorgeleid naar de EK

Voor Q1-2019 wordt voorzien:

- Aanvullingswet Grondeigendom aanbieden aan TK
- Invoeringswet wordt door TK doorgeleid naar EK*
- Aanvullingsbesluit Bodem ter voorhang aanbieden aan TK/EK

** Dit betreft een inschatting, uiteraard bepaalt het parlement zijn eigen agenda*

2. Scope

Op 18 oktober is de scope van de Invoeringsregeling in de Stuurgroep vastgesteld. Met deze laatste vaststelling is de scope voor het volledige hoofdspoor vastgesteld. Begin 2019 brengen de verantwoordelijke beleidsdirecties nog de scope van de vier aanvullingsregelingen in beeld.

Voor mogelijke toekomstige beleidswensen die een scopewijziging zouden veroorzaken is een strakke lijn tot en met Stuurgroep afgesproken. Verzoeken voor de toevoeging van beleidsonderwerpen voor de stelselherziening moeten volgens deze lijn worden ondergebracht in een wijzigingsspoor. Het verschil met aanvullingssporen is dat wijzigingssporen niet noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van de stelselherziening. In de verslagperiode zijn er geen wijzigingssporen bijgekomen.

3. Planning

Voor de stelselherziening is op 4 september 2017 een nieuwe overallplanning vastgesteld, dit vormt de huidige baseline. Hierin is een datum inwerkingtreding van 1 januari 2021 voorzien. Dit betekent dat alle wetgevingsproducten binnen de stelselherziening (hoofdspoor én aanvullingssporen) voor die datum gepubliceerd moeten zijn. Het kritiek pad van de hele stelselherziening loopt hierdoor via de laatste aanvullingswet – aanvullingsbesluit – aanvullingsregeling. Op dit moment betreft dit het aanvullingsspoor Grondeigendom.

De gehanteerde doorlooptijden zijn gebaseerd op de ervaringen met het wetgevingsproces tot nu toe. Met name parlementaire procedures kennen echter grote verschillen in doorlooptijden. 2019 wordt een parlementair jaar met 10 parlementaire trajecten die grotendeels parallel aan elkaar lopen. Vanwege dit soort onzekerheden in een groot programma als de stelselherziening, wordt intern gestuurd op publicatie van alle wetgevingsproducten vóór 1 juli 2020. Dit betekent dat er in de planning een bufferperiode van 6 maanden is geïntroduceerd die het beperkt mogelijk maakt risico’s op te vangen zonder de inwerkingtreding in gevaar te brengen.

Op de volgende pagina is de overall werkplanning van EB per 31 december 2018 opgenomen. De stand per 30 september 2018 is als smal streepje onder de balken opgenomen (te zien bij Ab en Ar Geluid. Indien niets gewijzigd is, is er niets te zien).

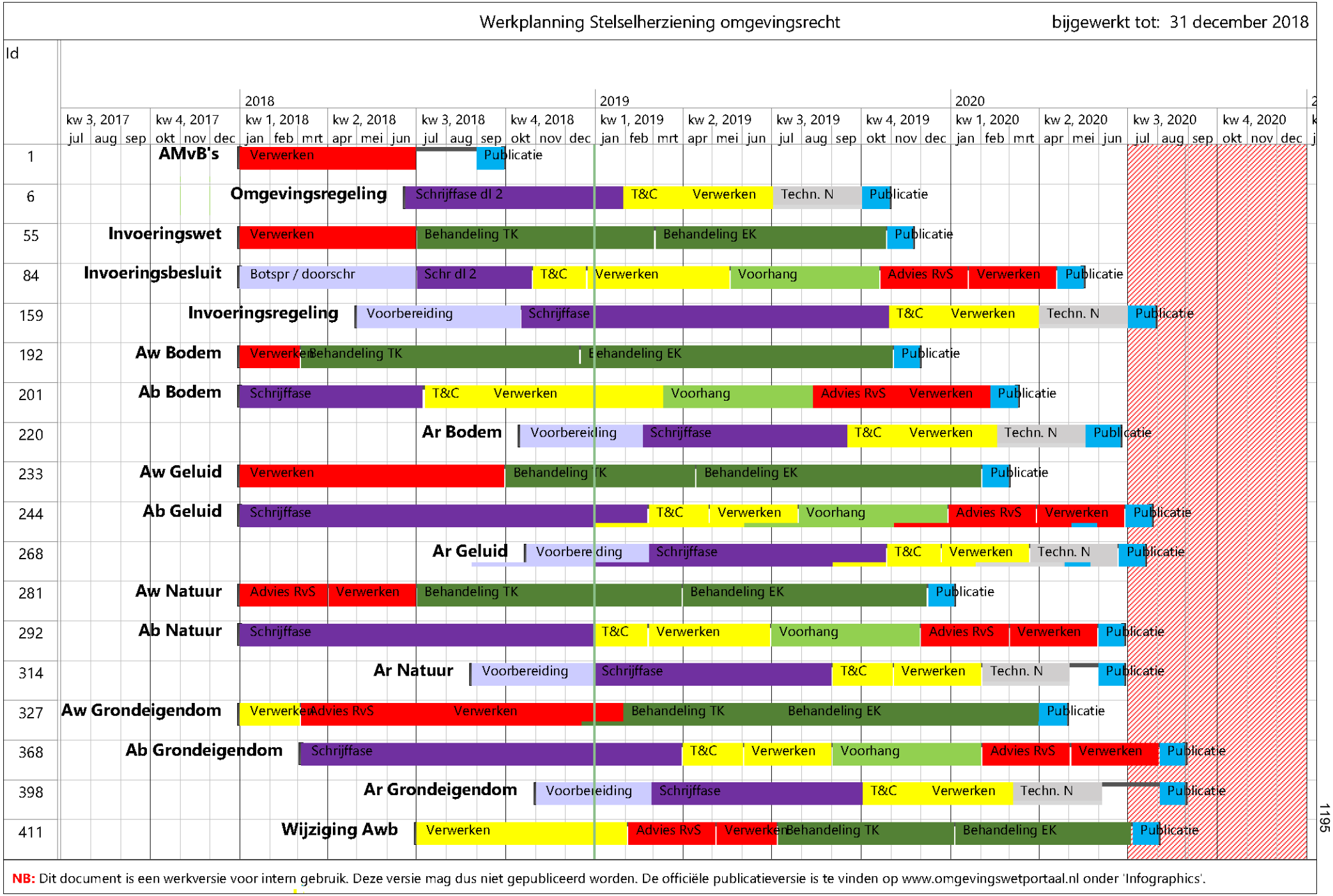

NB: Dit document is een werkversie voor intern gebruik. Deze versie mag dus niet gepubliceerd worden. De officiële publicatieversie is te vinden op www.omgevingswetportaal.nl onder 'Infographics'.

3.1 Ontwikkelingen hoofdspoor

In Q4 is de voortvarende behandeling van de Invoeringswet doorgezet, met een technische briefing op 2 oktober en met 11 oktober als inbrengdatum voor het verslag. Hierop is op 13 december de Nota naar aanleiding van het verslag aangeboden. Dit maakt afronding van de behandeling in de TK in Q1-2019 mogelijk.

Ook de rest van het hoofdspoor ligt op koers. De consultatieversie voor de Omgevingsregeling nagenoeg afgerond zodat per 1 februari in consultatie gegaan kan worden. Het Invoeringsbesluit heeft in Q4 zijn consultatie afgerond en zal deze in Q1-2019 verwerken, met aanbieding ter voorhang naar verwachting in Q2. Voor de Invoeringsregeling is het schrijfproces opgestart en was 5 december het eerste moment om te peilen wat er al aan artikelen en toelichting lag. Dit heeft bevestigd dat de huidige werkplanning haalbaar is.

3.2 Ontwikkelingen aanvullingssporen

In Q4 heeft er regelmatig contact plaatsgevonden tussen EB/POW en de beleidsdirecties verantwoordelijk voor de aanvullingssporen. Dit om de voortgang te monitoren en sneller met elkaar te kunnen afstemmen over raakvlakken (stelselverantwoordelijkheid vs zelfstandige beleidsverantwoordelijkheid). De voortgangsoverleggen hierover vinden inmiddels maandelijks plaats op zowel operationeel als MT-niveau.

Op een aantal voorbereidende handelingen na is het werk aan de regelingen bij geen van de aanvullingssporen gestart. Een eerste stap hiervoor is het voorbereiden van de werkzaamheden door het bepalen van de scope, het opstellen van een plan van aanpak en het maken van een capaciteitsinschatting. Met name inzicht in dat laatste is cruciaal om de haalbaarheid van de planning van de aanvullingssporen te bepalen. In 2019 lopen werkzaamheden aan aanvullingswet, -besluit en regeling namelijk volledig parallel aan elkaar, wat meer capaciteit en coördinatie bij de verantwoordelijke directies vereist. Het gebrek aan capaciteit is tot nu toe een belangrijke oorzaak geweest voor het optreden van vertragingen bij aanvullingssporen en blijft een belangrijk risico voor de voortgang aangezien de hoeveelheid werk naar verwachting in 2019 toeneemt.

Hieronder volgt een toelichting van de specifieke wijzigingen per aanvullingsspoor:

Aanvullingsspoor Bodem
Er zijn geen wijzigingen geweest ten opzichte van Q3. Publicatie van het laatste wetgevingsproduct binnen dit aanvullingsspoor vindt plaats in juni 2020.

Aanvullingsspoor Geluid

- Wet: geen wijzigingen. Inmiddels is het verslag ingebracht per 28 november 2018, indien het lukt om de nota naar aanleiding van het verslag medio Q1-2019 te versturen aan de Kamer is afronding van de TK-behandeling in Q1 mogelijk.
- Besluit: het duurt langer dan verwacht om een consultatieversie op te stellen, de verwachting is nu dat er per 1 maart 2019 consultatie plaats kan vinden (+2 maanden).
- Regeling: de verwachting is dat daarmee ook later gestart kan worden met de aanvullingsregeling Geluid, omdat er voor het in consultatie gaan van het besluit geen capaciteit beschikbaar is om aan de regeling te werken (+2 maanden).

De prognose publicatie van het laatste wetgevingsproduct binnen dit aanvullingsspoor (besluit en regeling) komt daarmee op juli 2020, één maand in de bufferperiode. Dit is een punt van zorg vanwege de beperkte capaciteit bij dit team en het feit dat dit team dit jaar op drie sporen tegelijkertijd geacht wordt te werken.

Aanvullingsspoor Natuur
Er zijn geen wijzigingen geweest ten opzichte van Q3. Publicatie van het laatste wetgevingsproduct van dit aanvullingsspoor vindt plaats in juni 2020. De prognose publicatie van het laatste wetgevingsproduct in dit aanvullingsspoor blijft juni 2020.

Aanvullingsspoor Grondeigendom
Er zijn geen wijzigingen geweest ten opzichte van Q3. Publicatie van het laatste wetgevingsproduct binnen dit aanvullingsspoor vindt plaats in augustus 2020, twee maanden in

de bufferperiode. Dit aanvullingsspoor blijft hiermee ook het kritiek pad van de stelselherziening bepalen.

3.3 Raakvlakken planning wetgeving – digitalisering

In Q4 zijn er onder regie van het programma ADS diverse roadmaps afgerond op het gebied van digitaal stelsel, invoeringsondersteuning en veranderopgave. Deze roadmaps zijn echter niet samengevoegd tot één integrale plaat en dit is inmiddels ook niet meer het streven. EB blijft daarom de eerder geïnventariseerde raakvlakken wet- en regelgeving – DSO hanteren:

- *Het tijdig (= uiterlijk 1/1/19) beleidsmatig bepalen van de ontwerpprincipes van het DSO* en het vastleggen van de noodzakelijke grondslagen hiervoor in Invoeringswet, Invoeringsbesluit en Invoeringsregeling.
  Net na de verslagdatum zijn de laatste grondslagen noodzakelijk voor de basis van het DSO bij Nota van Wijziging in de Invoeringswet opgenomen. Dit is ook gelukt voor de consultatieversie van het Invoeringsbesluit. Voor functionaliteiten voor de uitbouw van het DSO (zoals de samenwerkingsruimte) was het ontwerp aan de kant van ADS nog onvoldoende gevorderd om dit te kunnen vastleggen in regelgeving. Er wordt nog bekeken of dit op een later moment alsnog opgenomen kan worden in het Invoeringsbesluit of dat er een apart wijzigingsspoor moet worden opgezet.
- *Het tijdig (= uiterlijk 1/7/19) tot stand komen van standaarden voor het digitaliseren van wet- en regelgeving.* ADS-PR04 heeft eind Q4 een stabiele standaard opgeleverd voor de belangrijkste omgevingsdocumenten. Het is nog onduidelijk of met deze standaard ook echt alle voor het DSO benodigde regelgeving omgezet kan worden. Een review op een eerdere versie van de standaarden leverde zeer veel opmerkingen op en er is niet teruggekoppeld of en hoe deze opmerkingen in de nieuwe stabiele standaard verwerkt zijn. In Q1 voeren EB/POW een review uit.
- *Het tijdig bepalen van standaarden en wijze van bekendmaken en beschikbaar stellen.* Standaarden en overige aspecten van bekendmaken en beschikbaar stellen worden ondergebracht in de Bekendmakingswet en -regeling. Indien deze wet niet voor 1/1/21 in werking treedt ontbreekt de juridische basis voor het bekendmaken en beschikbaar stellen, waarmee inwerkingtreding van de stelselherziening onmogelijk wordt. Als beheersmaatregel voor dit raakvlak is een grondslag in de Invoeringswet opgenomen die het mogelijk maakt standaarden aan te wijzen in de 'eigen' Invoeringsregeling. Deze grondslag wordt verbreed om eventueel ook andere aspecten van het bekendmaken en beschikbaar stellen in Invoeringsbesluit of Invoeringsregeling te kunnen regelen.

4. Risico's

Binnen EB/POW wordt gewerkt met een programmarisicodossier. Deze risico's worden 2-wekelijks gemonitord in een strategisch overleg waarin onder meer de programmadirecteur EB plaatsneemt. Projectrisico's worden maandelijks besproken in voortgangsoverleggen met de projectleiders van de verschillende wetgevingsproducten en hun respectievelijke MT-leden. Vanwege de extra aandacht voor de beheersing van de planning worden project- en programmarisico's met tijdsgevolg ook apart 4-wekelijks besproken in een intern planningsoverleg waarin projectleiders en een afvaardiging uit MT deelnemen.

Hieronder volgt een weergave van de huidige toprisico's van het programma.

#(oud)	Risico	Trend	Opmerkingen/maatregelen	Eigenaar
1 (1)	De parlementaire behandeling van een onderdeel van de stelselherziening loopt onherroepelijke vertraging op.	=	• De planning van de stelselherziening wordt vanaf tweede helft 2018 t/m eind 2019 grotendeels bepaald door parlementaire behandelingen (de groene blokken in de overallplanning in H3). TK en EK bepalen zelf het tempo en de volgorde van behandeling. • Er bestaat het risico dat het parlement een apart wetgevingsinstrument voor de inwerkingtreding eist dat voor vertraging kan zorgen. • **Maatregel:** sturen op griffie via PA en PBA. In Q4 is ook een technische briefing gehouden met de EK over proces en planning. • **Maatregel:** samen met stakeholders belang van voortvarend proces blijven benadrukken.	Exogeen voor programma

2 (4)	Onderdelen van de stelselherziening zijn niet gereed voor beoogde inwerkingtreding.	=	• Risico voor de inwerkingtreding is op dit moment met name afkomstig van de aanvullingssporen • **Maatregel:** er vindt structureel overleg plaats met de verantwoordelijke directies over voortgang en samenwerking. Het is het voornemen afspraken over planning en capaciteit op directieniveau vast te gaan leggen eind Q4 '18, begin Q1 '19. • **Maatregel:** mogelijkheden onderzoeken voor verkleinen scope.	Directeur DGMI/Directeur DGBW/Directeur DRO Programma-directeur EB
3 (2)	Er is onvoldoende capaciteit om vereiste parallelliteit aan te kunnen	=	• Capaciteit is kwetsbaar binnen het programma omdat de vereiste specialisten zeer schaars zijn, waardoor grote afhankelijkheid van externen bestaat. • De capaciteit bij de aanvullingssporen is krap. Dit is een exogeen risico voor het programma EB, belegd bij de beleidsdirecteuren van de aanvullingssporen. • Nu het programma in een afrondende fase belandt, wordt het lastiger capaciteit vast te houden, trage en onduidelijke inkoopprocessen maken dit risico nog groter, • **Maatregel:** projectleiders coördineren de capaciteit en sturen inzet bij aan de hand van ontwikkeling onderwerpen en afstemming.	Directeur DGMI/Directeur DGBW/Directeur DRO/ Programma-directeur EB /
~~3~~ ~~4~~ (3)	De raakvlakken tussen beleid, regelgeving en digitalisering zijn onvoldoende inzichtelijk en beheerst	=	• Parallel ontwikkelen van beleid, wetgeving en digitale voorzieningen brengt het risico op faseverschillen die voor vertraging zorgen met zich mee, zie H3.3. • **Maatregel:** Met het programma ADS is een raakvlakoverleg STOP/TPOD opgezet om raakvlakken standaarden te borgen. • **Maatregel:** Bij EB zijn twee nieuwe rollen geïntroduceerd: BLM-er wetgeving en BLM-er invoering die deze raakvlakken moeten bewaken.	Programma-directeur EB / Programma-directeur ADS
5 (5)	Onderdelen van wetgeving zijn onvoldoende congruent	=	• Op dit moment lopen er binnen de stelselherziening 12 sporen parallel. Al deze sporen vullen het hoofdspoor aan. • **Maatregel:** er is een integrale versie van de Omgevingswet inclusief alle aanvullingswetten opgesteld, deze wordt periodiek geactualiseerd. Voor AMvB's en Omgevingsregeling word-en ook volledige, integrale versies opgesteld. • **Maatregel:** bij alle aanvullingssporen vinden tussentijdse kwaliteitstoetsen plaats. • **Maatregel:** de Adviescommissie Omgevingswet adviseert ook alle wetgevingsproducten van de stelselherziening.	Programma-directeur EB / Programma-directeur POW
6 (6)	Er komen bezwaren vanuit andere lidstaten.	=	• Regelgeving die technische voorschriften bevat of eisen aan diensten stelt moet in Europees verband worden voorgelegd. Andere lidstaten kunnen met bezwaren komen die kunnen leiden tot vertraging. Op de hoofdonderdelen van het stelsel (wet, basisbesluiten) wordt dit risico als klein ingeschat. Vanwege de omvangrijkheid en ingrijpendheid van de stelselherziening is het nog niet uit te sluiten dat er op onderdelen (regeling, aanvullingsbesluiten / -regelingen) een groter risico op bezwaar bestaat. • **Maatregel:** POW monitort op onderwerpenniveau het risico op bezwaar bij notificatie. De komende periode wordt dit uitgebreid naar de aanvullingssporen.	Programma-directeur POW

5. Omgeving

Algemeen
De aanpassingen aan de informatievoorziening over de stelselherziening hebben in het afgelopen kwartaal geleid tot een beter overzicht bij de Koepels over de stelselherziening. Deze aanpassingen (integrale versies van wet- en regelgeving, leeswijzerbijeenkomsten, twopagers, ambassadeurs) worden daarom voortgezet. Met betrekking tot de integrale versies zijn in Q4 ook de aanvullingssporen hierin opgenomen. De Koepels geven wel het signaal af dat er consultatiemoeheid bij hun achterban blijft bestaan.

Stakeholders hebben nog veel vragen over het DSO; hoe het werkt, wat het kan en wat er voor nodig is om ermee te kunnen werken. Nu de laatste besluitvorming over ontwerpprincipes zijn afronding nadert en er besloten is een try out versie te lanceren is de verwachting dat daar binnen afzienbare termijn voldoende duidelijkheid over komt. Deze duidelijkheid kan echter ook betekenen dat de digitale ondersteuning niet aan eerdere verwachtingen blijkt te voldoen.

In Q4 is het omgevingsmanagement verder gestructureerd door het opstellen van issuelijsten per stakeholder en te starten met periodieke voortgangsgesprekken met de omgevingsmanagers.

Specifiek

- **IPO:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen waaraan extra aandacht wordt besteed zijn: reikwijdte omgevingsplan, validatie omgevingswaarde en basistakenpakket. Bij het basistakenpakket is het overleg op werkvloerniveau goed verlopen, aandachtspunt is nu het meenemen van bestuurders in de gemaakte keuzes.
- **VNG:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen waaraan extra aandacht wordt besteed zijn: bruidsschat, vergunningsvrij bodem en basistakenpakket. Voor de bruidsschat wordt gesignaleerd dat hier aanvullende acties op nodig zijn om het draagvlak te vergroten, in Q1 wordt er een aanvullende sessie georganiseerd.
- **UvW:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen waaraan extra aandacht besteed wordt zijn: agrarische lozingen glastuinbouw, hoorplicht waterveiligheid.
- **VNO NCW:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen waaraan extra aandacht wordt besteed zijn: financiële zekerheid, functionaliteiten van het DSO (=voldoende bruikbaar voor ondernemers), omgevingsveiligheid.
- **Natuur- en Milieu (SNM):** in Q4 zijn na lange periode van radiostilte in verband met ziekte van de contactpersoon bij SMN de contacten weer opgestart. SNM maakt zich zorgen over het ontbreken van voldoende waarborgen voor een goede kwaliteit van de leefomgeving, dit lijkt echter ook een probleem van kennisachterstand van de laatste ontwikkelingen van de regelgeving van de stelselherziening.
- **Omgevingsdiensten:** draagvlak is voldoende, maar er zijn signalen dat deze organisaties moeite hebben met het werken aan hun veranderopgave.

6. Projectorganisatie en kwaliteit

6.1 Projectorganisatie

In Q4 is de integratie van de bedrijfsvoering van het programma in die van de BZK-organisatie afgerond, restpunt is het afronden van de overheveling van alle contracten en de facturenstroom naar het BZK-systeem. Het verlengen van contracten die aflopen per 31 december heeft vanwege inkoopregels en complex inkoopproces bij BZK veel tijd en aandacht gekost van projectleiders en projectsecretarissen. Hiermee was rekening gehouden door al per einde Q3 hiermee te starten. Veel gecontracteerde medewerkers hebben desalniettemin tot ver in december in onzekerheid gezeten over hun contract(verlenging). Dit heeft gelukkig niet geleid tot vertrek van medewerkers.

De overgang van het digitale archief is in Q4 afgerond door de archiefstructuur zodanig aan te passen dat deze te raadplegen is door alle medewerkers.

6.2 Proces- en productkwaliteit

Procestoetsen
Er hebben in Q4 geen assessments, audits of procestoetsen plaatsgevonden. Voor de komende periode zijn deze ook niet voorzien.

Producttoetsen

- EB/POW hebben in Q4 toetsen uitgevoerd op de beleidsmatige en juridische aansluiting bij het stelsel van de volgende wetgevingsproducten:
    - Omgevingsregeling;
    - Invoeringsbesluit;
    - Aanvullingsbesluit Geluid;

  - Aanvullingswet Grondeigendom;
  - Aanvullingsbesluit Grondeigeindom.
- In Q4 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State een advies uitgebracht over:
  - Positief advies over de 17e tranche van de Crisis- en Herstelwet (dictum b: De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het ontwerpbesluit en adviseert daarmee rekening te houden voordat een besluit wordt genomen).

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de leden van
De Stuurgroep omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e...
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e@minbzk.nl

Datum
23 april 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
diverse

agenda

Betreft	Vergadering Stuurgroep
Vergaderdatum en - tijd	23 april 2019 10.00 uur – 12.15 uur
Vergaderplaats	Ministerie BZK, Turfmarkt 147, zaal 36.31, Leeuwardenzaal

1. Opening en mededelingen

2. Verslag Stuurgroep d.d. 5 maart 2019 *Ter vaststelling*

Wetgeving

3. Stand van Zaken (wetgevingsproducten) Ter informatie
Notitie *(bijgevoegd)*
a) Uitleg amendementen en moties Invoeringswet *(bijgevoegd)*
b) Data besluitvorming rondes *(bijgevoegd)*

4. Invoeringsbesluit – Voorhangversie Ter vaststelling
Beslisnotitie Voorhangversie Invoeringsbesluit Omgevingswet *(bijgevoegd)*
Deel 1 Invoeringsbesluit – Wijzigingen Bal - artikelen *(bijgevoegd)*
Deel 1 Invoeringsbesluit – Wijzigingen Bal – NvT *(bijgevoegd)*
Deel 2 Invoeringsbesluit – Wijzigingen Bbl – artikelen *(bijgevoegd)*
Deel 2 Invoeringsbesluit – Wijzigingen Bbl – NvT *(bijgevoegd)*
Deel 3 Invoeringsbesluit – Wijzigingen Bkl – artikelen *(bijgevoegd)*
Deel 3 Invoeringsbesluit – Wijzigingen Bkl – NvT *(bijgevoegd)*
Deel 4 Invoeringsbesluit Wijzigingen Omgevingsbesluit - artikelen *(bijgevoegd)*
Deel 4 Invoeringsbesluit Wijzigingen Omgevingsbesluit – NvT *(bijgevoegd)*

	Deel 5 Invoeringsbesluit Wijziging–Intrekking besluiten, overgangsrecht – artikelen	*(bijgevoegd)*
	Deel 5 Invoeringsbesluit Wijziging-Intrekking, overgangsrecht - NvT	*(bijgevoegd)*
	Deel 6 Invoeringsbesluit – Nota van toelichting Algemeen	
5.	**Aansturing PR13 Maken Toepasbare Regels**	Ter vaststelling
	Beslisnotitie PR13 Maken Toepasbare Regels	*(bijgevoegd)*
	a) Notitie toelichting mandaat PR13M	*(bijgevoegd)*

Veranderopgave Rijk

6.	**Stand van zaken (Veranderopgave Rijk)**	Ter vaststelling
	Notitie	*(bijgevoegd)*
7.	**Discussie Roadmap & Voortgangsoverzicht Rijk**	*Ter bespreking*
	Notitie Roadmap en Voortgangsoverzicht Rijk	*(bijgevoegd)*
	a) Voortgangsoverzicht VO Rijk Omgevingswet	*(bijgevoegd)*
	b) Slides ter ondersteuning van de discussie	*(nazending)*
8.	**Verdeling beheerkosten DSO-LV**	*Ter vaststelling*
	Notitie Verdeling Beheerkosten DSO-LV	*(nazending)*
9.	**De verankering van de Omgevingswet**	*Ter bespreking*
	Notitie Verankering van de Omgevingswet	*(bijgevoegd)*
	a) Nota Samenwerken met de Omgevingswet	*(bijgevoegd)*

Implementatie

10.	**Stand van zaken (implementatie)**	*Ter informatie*
	Notitie	*(bijgevoegd)*
11.	**Global Content Raamwerk**	*Ter vaststelling*
	Oplegnotitie Rijksstandpunt	*(nazending)*
	a) Concept OGB Notitie GCR	*(bijgevoegd)*
	b) Global Content Raamwerk DSO	*(bijgevoegd)*
12.	**Plan Uitbouw**	*Ter bespreking*
	Oplegnotitie Rijksstandpunt	*(bijgevoegd)*
	a) Plan Uitbouw DSO	*(bijgevoegd)*

14. Rondvraag en sluiting

Extra bijlagen:

- 1: Concept agenda OGB 25 april 2019
- 2: Opleg Q1 rapportage EB 2019
- 3: Q1 rapportage 2019

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon

T
s

Datum
8 november 2018

Kenmerk
2019-0000049657

Bijlage(n)
-

verslag

Betreft: Stuurgroep Omgevingsrecht

Vergaderdatum	5 maart 2019
Deelnemers	Artikel 5.1 lid 2 sub e (BZK, voorzitter), Artikel 5.1 lid 2 sub e (EZK, LNV), Artikel 5.1 lid 2 sub e (BZK), Artikel 5.1 lid 2 sub e (IenW), Artikel 5.1 lid 2 sub e (Fin), Artikel 5.1 lid 2 sub e (AZ), Artikel 5.1 lid 2 sub e (JenV), Artikel 5.1 lid 2 sub e verslag)

1. Opening en mededelingen

- Artikel 5.1 lid 2 sub e wordt vervangen door Artikel 5.1 lid 2 sub e.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e wordt vervangen Artikel 5.1 lid 2 sub e.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e is verhinderd.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e is verhinderd en heeft schriftelijk gereageerd.
- De veranderopgave Rijk is voortaan een apart onderdeel op de agenda.

2. Verslag Stuurgroep d.d. 4 december 2018

- ADS heeft uitgezocht hoe het zit met de beheerkosten OLO en AIM (actiepunt agendapunt 5): de OLO kosten zijn overgeheveld naar BZK en IenW beheert nog het AIM.
- Over de 1e bullit onder agendapunt 5 geeft Artikel 5.1 id aan dit te hebben ingebracht bij dat de besteding van de opbrengst onderwerp van gesprek is in de bestuursraad, maar dat het lastig is om in te schatten wat hiervan de opbrengst wordt.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e deelt mee dat er over de kabinetsreactie op het onderzoek naar zuivere bestuursgeschillen in interdepartementaal verband overlegd wordt, maar dat dit gezien de bredere relevantie niet verder meer in deze stuurgroep aan de orde komt.
- Het verslag van de Stuurgroep van 4 december wordt vastgesteld met inachtneming van voorgaande opmerkingen.

3. Stand van zaken (wetgevingsproducten)

- Artikel 5.1 lid 2 sub e licht de stand van zaken van de Invoeringswet toe. De wet is op 19 februari behandeld in de TK. Tijdens het debat zijn een aantal amendementen ingediend, die de minister heeft ontraden. De amendementen hebben onder meer betrekking op verplichte participatie, rol gemeenteraad bij afwijken van het Omgevingsplan, norm waterveiligheid op wetsniveau, verankering van het landschapsverdrag (verdrag van Florence), forfait bij nadeelcompensatie. (*NB. De TK heeft de Invoeringswet inmiddels aangenomen.*)
- Conform de oplegger bij de Q-rapportage licht Artikel 5.1 lid 2 sub e toe dat zich inmiddels een aantal ontwikkelingen hebben voorgedaan die van invloed kunnen zijn op de overall planning. Artikel 5.1 lid 2 sub e benadrukt dat het de aandacht van EB heeft om de risico's zo veel mogelijk te beheersen.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e deelt mee dat hij met Artikel 5.1 lid 2 sub e , heeft gebeld om te vragen of hij deel wil nemen aan de Integrale Adviescommisie Omgevingswet. (*NB. Inmiddels heeft hij toegezegd*).
- Zoals in de stand van zaken notitie geschetst, wordt er een brief aan de Eerste Kamer gestuurd om de adviezen van de Adviescommissie Omgevingswet over de Invoeringswet en de Aanvullingswet bodem aan te bieden met reactie daarop. Via deze brief wordt tevens gereageerd op recente brieven van de Eerste Kamer over het proces van behandeling van de stelselherziening. Artikel 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat de planning voor de brief zeer strak is en vraagt om begrip en medewerking van de stuurgroep voor het feit dat er zeer weinig tijd zal zijn om te reageren.

4. Invoeringsbesluit: Op weg naar de voorhangversie

- De notitie geeft overzicht van wat er uit de consultatie is gekomen. De start van de voorhang is voorzien voor half mei, dan ligt de Invoeringswet in de EK.
- EZK en BZK zijn nog in gesprek zijn over energie gerelateerde onderwerpen.
- OCW heeft schriftelijk aangegeven graag betrokken te blijven bij de verdere uitwerking van het onderwerp vergunningvrij bouwen.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e bevestigt nogmaals dat daar waar de consultatiereacties aanleiding geven tot wijzigingen in het Invoeringsbesluit, dit in overleg gaat met het desbetreffende domein.

5. buiten reikwijdte

6. Aanvullingsbesluit Grondeigendom: Toets- en consultatieversie

- Artikel 5.1 lid 2 sub licht toe dat de bespreking in het OT soepel verliep, dat de vragen die daar zijn gesteld, zijn/worden opgepakt.
- De stuurgroep gaat akkoord met de start van de internetconsulatie.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e benadrukt dat hiermee weer een mooie mijlpaal is bereikt, dit is het laatste besluit van de stelselherziening dat in consultatie wordt gebracht.

7. Stand van Zaken Notitie (Veranderopgave Rijk)

- Er ligt voor het eerst een aparte stand van zaken notitie voor in de Stuurgroep. Dit wordt positief ontvangen.
- Na het Ondersteuningsteam en de Stuurgroep eind 2018 is een kerngroep samengesteld die zich richt op de randvoorwaarden van de standaarden. Er wordt geconstateerd dat het nu tijd is om breder te kijken naar de ambities van de juridische kolom bij het Rijk voor het DSO. Artikel 5.1 lid 2 sub e en Artikel 5.1 lid 2 sub e zullen daarom met Artikel 5.1 lid 2 su kijken hoe dit op een handige manier kan. Artikel 5.1 lid 2 su benadrukt dat dit snel moet, omdat de STOP TPOD dit najaar bestuurlijk moet zijn vastgesteld en in de Invoeringsregeling moet landen.
- Aanwezigen spreken af om in een aparte sessie aansluitend aan de volgende stuurgroep over ongeveer een maand wat uitgebreider stil te staan bij het sturingsinstrument van de roadmap (**actie ADS**).
- Artikel 5.1 lid 2 sub licht toe dat de prioriteiten voor de uitbouw van het DSO zijn gedeeld in het PIOR. Na het OGB van 12 maart zullen de koepels hun achterban hierover consulteren en zal het Rijksstandpunt interdepartementaal worden vormgegeven. Het resultaat hiervan komt terug in de Stuurgroep van april, waarna bestuurlijke besluitvorming in het BO van 9 juni is voorzien.
- EZK vraagt aandacht voor het digitaal ontsluiten van de Natura2000 gebieden. Artikel 5.1 lid 2 sub geeft aan dat het zaak is om het punt van Natura2000 gebieden te agenderen in het kader van de uitbouw. Deze maken geen onderdeel uit van het basisniveau. Er is eerst besluitvorming nodig over de route waarlangs Natura2000 digitaal worden ontsloten (als besluit of als informatieproduct).
- Artikel 5.1 lid 2 sub heeft van de Bestuursraad BZK de opdracht gekregen om uit te werken hoe de Omgevingswet inclusief DSO georganiseerd moet worden nu de regelgeving en de NOVI steeds meer vorderen. Ofwel hoe de stelselverantwoordelijkheid moet worden ingevuld. Hij wordt daarbij ondersteund door de ABD en hij zegt toe om (tussen)resultaten te delen in de Stuurgroep (**actie EB**). Artikel 5.1 lid 2 s attendeert Artikel 5.1 id 2 sub e erop om hierbij ook de relatie met IOWJZ te leggen. Geconcludeerd wordt dat het meer is dan een 'organisatieschema', dat het gaat om de vraag hoe we de cultuur van samenwerking kunnen voortzetten.

8. Verdeling Transitiekosten departementen

- Tijdens de vorige Stuurgroep is besproken dat er een beslisnotitie voorgelegd wordt in deze stuurgroep over de transitiekosten en de beheerkosten.
- De Stuurgroep gaat akkoord met het voorstel dat elke departement zijn eigen transitiekosten draagt.

9. Verdeling beheerkosten departementen

- De verdeling van de beheerkosten ligt nu niet ter besluitvorming voor. Er is draagvlak bij de stuurgroepleden voor het verdelen van de beheerskosten over de departementen. Wel moet er goed gekeken worden naar de verdeelsleutel.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e (EZK) kan zich bij de verdeling van de beheerskosten wat voorstellen, maar kan daar nog geen definitief akkoord geven. Hij geeft aan dat als er gedacht gaat worden aan een verdeelsleutel, dat het dan belangrijk is om zorgvuldig te kijken wat het werkelijke gebruik is. Dat moet goed tot uiting komen als er een verdeling aan de orde zou zijn.
- OCW heeft schriftelijk aangegeven akkoord te zijn met een categorisering van de beheerkosten, maar vraagt daarbij aandacht voor een goede verdeling.
- In reactie op een vraag van Artikel 5.1 lid 2 sub (Financiën) geeft Artikel 5.1 lid 2 sub aan dat een herijking van de beheerkosten mogelijk moet zijn bij departementale verschuivingen.
- In de volgende stuurgroep wordt een notitie ter besluitvorming voorgelegd. **(Actie ADS**)

10. Stand van zaken notitie (implementatie)

- Artikel 5.1 lid 2 su licht toe dat het debat over Invoeringswet in de TK breder was dan alleen de wet. Er is bijvoorbeeld veel gesproken over het DSO en hierover zijn een aantal moties ingediend. Over de motie over de MKB-toets op het DSO geeft Art kel 5.1 lid 2 s aan dat deze toets gericht is op de uitvoerbaarheid en dat hieraan invulling gegeven kan worden middels een panelgesprek.
- De technische briefing in de EK over het DSO op 5 maart zal gericht zijn op het ambitieniveau, het feit dat er geen aansluitingsverplichting voor bevoegde gezagen voorzien is, de toegankelijkheidseisen en de regie van de minister BZK op het daadwerkelijke aansluitingsproces.
- Naar aanleiding van schriftelijke reactie van OCW wordt contact opgenomen met het departement over de inhoud van het Global Content Model (**actie ADS**).

11. Vaststelling STTR

- Artikel 5.1 lid 2 sub e vraagt aandacht voor de terminologie: door het woord ‘regels’ krijgt de term een juridische uitstraling.
- Naar aanleiding van een vraag van OCW legt Artikel 5.1 lid 2 su uit dat het nu nog een 0.9 versie heet zodat er naar aanleiding van de besluitvorming nog

wijzigingen kunnen doorgevoerd. Na vaststelling in het BO zal het versienummer 1.0 worden.
- De vraag of/hoe vakdepartementen centrale ondersteuning zullen krijgen bij het maken van toepasbare regels, wordt in een volgende stuurgroep belicht. Over de invulling hiervan zijn eerste gedachten gewisseld. Deze vraag maakt onderdeel uit van het vraagstuk over de stelselverantwoordelijkheid. RWS heeft de opdracht om het uit te voeren voor de huidige regelgeving.
- De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt.

12. Kennisgeving afwijkvergunning
- Toegelicht wordt dat de kennisgeving voor de afwijkvergunning niet aan het basisniveau kan worden toegevoegd, omdat de deadline dan niet wordt gehaald.
- De Stuurgroepleden onderschrijven de noodzaak dat de kennisgeving afwijkvergunning in het DSO opgenomen moet worden. Dit zal met hoge prioriteit ingebracht worden voor de uitbouw.
- Artikel 5.1 lid 2 sub e wijst erop dat het ook een juridisch risico is dat de kennisgeving niet in het basisniveau zit.
- De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt.

13. Ambitieniveau TPOD Projectbesluit
- Artikel 5.1 lid 2 su onderstreept dat het voorstel betrekking heeft op de reikwijdte van de TPOD en dat hiermee niet wordt besloten om het Omgevingsplan 'real time' te wijzigen. Er komt een praktijkproef om te bezien of het wenselijk is om het Omgevingsplan real time te wijzigen. Als het niet wenselijk blijkt, hoeft dit deel van de TPOD projectbesluit niet geïmplementeerd.
- De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt.

14. Rondvraag en sluiting
- Artikel 5.1 lid 2 sub e informeert de Stuurgroep dat er net uitstel van stemming over de Invoeringswet is gevraagd. De stemming is op donderdag 7 maart gepland.

Uitleg amendementen en moties Invoeringswet (aangenomen 7 maart 2019)

Amendementen
34986-51 Amendement d.d. 6 maart 2019 - H.A.G. Ronnes, Tweede Kamerlid Gewijzigd amendement van de leden Ronnes en Dik-Faber 34986-51 t.v.v. nr. 47 over uitgangspunten voor veiligheidsnormen voor primaire waterkeringen
Uitleg Deze uitgangspunten hebben betrekking op het beschermingsniveau in 2050 waarmee de kans op overlijden als gevolg van een overstroming, gemeten achter de primaire waterkering, niet groter is dan 1 op 100.000 per jaar. Normen per dijktraject worden op AmvB-niveau ingevuld.
34986-37 Amendement d.d. 21 februari 2019 - P.H.M. Smeulders, Tweede Kamerlid Gewijzigd amendement van de leden Smeulders en Van Gerven 34986-37 tvv nr. 13 over het toevoegen van het verdrag van Florence
Uitleg In de wet wordt verwezen naar het verdrag van Florence over landschap. Het betreft geen inhoudelijke wijziging.
34986-50 Amendement d.d. 4 maart 2019 - R. Bisschop, Tweede Kamerlid Nader gewijzigd amendement van de leden Bisschop en Ronnes ter vervanging van nr. 38 over een redelijke gebruiksvergoeding bij een gedoogplicht
Uitleg Naast de schadevergoeding die eigenaren krijgen als ze een gedoogplicht opgelegd krijgen voor bv een leiding over hun land, voegt dit amendement een recht op een gebruiksvergoeding toe. Dit amendement moet op regelingniveau worden uitgewerkt. Het gaat daarbij om energie- en mijnbouwwerken (bijv. leidingen voor koelwater en gasproductienetten) of andere werken van algemeen belang, waarmee commerciële belangen zijn gemoeid. Het gaat hier niet om de elektriciteits, gas- en warmtenetten waarbij netbeheerders initiatiefnemer zijn (dus niet om bijv. elektriciteitstransportnetten) of om de aanleg van andere werken van algemeen belang waarbij bestuursorganen initiatiefnemer zijn.
34986-53 Amendement d.d. 7 maart 2019 - H.A.G. Ronnes, Tweede Kamerlid Gewijzigd amendement van het lid Ronnes c.s. 34986-53 t.v.v. nr. 18 over verzwaard adviesrecht voor de gemeenteraad
Uitleg De mogelijkheid voor de gemeenteraad om categorieën van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aan te wijzen waarop de raad een bindend advies kan geven. Deze mogelijkheid heeft de raad alleen bij gevallen waarin BenW bevoegd gezag is of een instemmingsrecht heeft. De gemeenteraad geeft advies aan BenW. BenW volgen dit advies bij hun besluit omtrent verlening van de vergunning of het geven van instemming aan het bevoegd gezag (bijvoorbeeld GS) op. We werken dit uit in het Omgevingsbesluit
34986-52 Amendement d.d. 6 maart 2019 - H.A.G. Ronnes, Tweede Kamerlid Nader gewijzigd amendement van de leden Ronnes en Smeulders 34986-52 t.v.v. nr. 48 over het vaststellen van het forfait op 4%
Uitleg

De kamer heeft het belang tussen zittende eigenaren en initiatiefnemers anders gewogen en aangegeven een normaal maatschappelijk risico (forfait) van 5% te hoog te vinden. Het vaste forfait komt nu op 4%, waarmee zittende eigenaren iets meer schade vergoed krijgen.

34986-56 Amendement d.d. 1 maart 2019 - J.M. van Eijs, Tweede Kamerlid Amendement van het lid Van Eijs c.s. 34986-46 tvv nr. 12 over het verplichten van participatie in door de gemeenteraad aangewezen buitenplanse vergunningen

Uitleg

De mogelijkheid voor de gemeenteraad om categorieën van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aan te wijzen waarin participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om omgevingsvergunning kan worden ingediend. Het gaat daarbij om vergunningen waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is.

34986-49 Amendement d.d. 4 maart 2019 - P.H.M. Smeulders, Tweede Kamerlid Gewijzigd amendement van het lid Smeulders c.s. 34986-49 tvv nr. 20 over het toepassen van de uitgebreide procedure

Uitleg

De mogelijkheid voor het bevoegd gezag (bijvoorbeeld BenW of GS) om bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten de uitgebreide voorbereidingsprocedure toe te passen.

Het kan alleen gaan om gevallen met aanzienlijke gevolgen voor de fysieke leefomgeving waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen hebben.

Motie

2019Z04065 Motie d.d. 4 maart 2019 P.H.M. Smeulders, Tweede Kamerlid Gewijzigde motie van de leden Smeulders en Van Eijs over het kwantificeren van "zachte" waarden

Uitleg

Het gaat om het in samenspraak met decentrale overheden ontwikkelen van een methode ontwikkelen die decentrale overheden helpt bij het maken van integrale afwegingen, waarbij ook waarden die niet direct in economische waarden te vertalen zijn, zoals milieu, gezondheid en klimaat, op een evenwichtige manier worden meegenomen. Er zijn al veel afwegingskaders over deze onderwerpen. We gaan kijken hoe we die op een slimmer manier gezamenlijk kunnen aanbieden.

34986-26 Motie d.d. 19 februari 2019 H.A.G. Ronnes, Tweede Kamerlid Motie van het lid Ronnes c.s. over een update van de voortgang van het Digitaal Stelsel Omgevingswet

Uitleg

De minister heeft in de kamer aangegeven dat ze deze motie als volgt wil interpreteren:

"Ik kan me voorstellen dat we, als we dat aan het eind van het jaar hebben, om een update van het BIT vragen— dat is waar de motie om vraagt — en dat we daar voor de vervolgfase weer ons voordeel mee zouden kunnen doen."

2019Z03341 Motie d.d. 20 februari 2019 R. Bisschop, Tweede Kamerlid Gewijzigde motie van het lid Bisschop c.s. over een onafhankelijke mkb toets

Uitleg

Dit gaat om een toets of het DSO ook gebruiksvriendelijk is voor kleinere bedrijven.

Besluitvorming interdepartmentaal			**Besluitvorming interbestuurlijk**			**Onderraden**			**TK- Recessen en vakanties (regio midden)**	
Ronde april '19			DO (verwacht)	3-4-2019		RFEZIL	9-4-2019		Voorjaarsreces 2019	22-2-2019
Aanleveren OT	1-4-2019		BO (concept)	17-4-2019		RFEZIL	14-5-2019		Verkiezingen Provinciale Staten 2019	20-3-2019
Verzenden OT	4-4-2019		OGB	25-4-2019		RFEZIL	4-6-2019		Meireces 2019	26-4-2019
OT	11-4-2019		DO (verwacht)	5-6-2019		RFEZIL	25-6-2019		Zomerreces 2019	5-7-2019
STG	23-4-2019		OGB	11-6-2019		RFEZIL (inschatting)	10-9-2019		Herfstreces 2019	18-10-2019
RFEZIL	14-5-2019		BO (concept)	19-6-2019		RFEZIL (inschatting)	8-10-2019		Kerstreces 2019	20-12-2019
			DO (verwacht)	11-9-2019		RFEZIL (inschatting)	5-11-2019		Voorjaarsreces 2020	21-2-2020
Ronde juni '19			BO (concept)	25-9-2019		RFEZIL (inschatting)	26-11-2019		Meireces 2020	24-4-2020
Aanleveren OT	16-5-2019		OGB	15-10-2019		RFEZIL (inschatting)	17-12-2019		Zomerreces 2020	3-7-2020
Verzenden OT	21-5-2019		DO (verwacht)	30-10-2019						
OT	28-5-2019		BO (concept)	13-11-2019					Krokusvakantie	25-2-2019
STG	11-6-2019		OGB	10-12-2019					Meivakantie	29-4-2019
Aanleveren RFEZIL	13-6-2019		DO (verwacht)	8-1-2020					Herfstvakantie	21-10-2019
Verzenden RFEZIL	18-6-2019		BO (concept)	22-1-2020					Kerstvakantie	23-12-2019
RFEZIL	25-6-2019									

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
23 april 2019

Kenmerk
2019-0000176631

Bijlage(n)
2

notitie

Betreft: Stand van zaken wetgevingsproducten

Deze informerende notitie brengt de voortgang van de stelselherziening per werkspoor in beeld en informeert u over de voortgang in de Eerste en Tweede Kamer. Bijgevoegd is ook het overzicht van de interdepartementale overleggen (OT, STG) en de interbestuurlijke overleggen voor de tweede helft van 2019.

1. Eerste en Tweede Kamer

- Op 15 maart is de brief verstuurd naar de Eerste kamer waarin de werkwijze en rolopvatting van de adviescommissie nader is toegelicht en waarin een kennismaking met de commissie is aangeboden. Inmiddels heeft de kennismaking op 2 april 2019 plaats gevonden.
  De adviezen op de Invoeringswet en op de Aanvullingswet bodem zijn bij de brief van 15 maart bijgevoegd, samen met een reactie op deze adviezen.
- Naar aanleiding van de brief van 15 maart heeft de Eerste Kamer gevraagd om een overzicht van activiteiten die nog moeten plaatsvinden tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2021. Deze brief is reeds met u afgestemd.

2. Invoeringswet –wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer

- De behandeling van de Invoeringswet in de Tweede Kamer was op 19 februari jl. De Invoeringswet is op 7 maart aangenomen door de Tweede Kamer. Bijgaand ontvangt u de amendementen en moties zoals aangenomen door de Kamer.
- Op 26 maart heeft de Eerste Kamercommissie een technische briefing gehad, op 23 april is een hoorzitting gepland. De inbrengdatum voor vragen is gepland op 21 mei. We zetten in op beantwoording voor het zomerreces, zodat het plenaire debat kort na de zomer kan plaatsvinden. Met de domeinen zal gericht afstemming plaatsvinden over de lijn van beantwoording. Ook zal de memorie van antwoord schriftelijk aan OT en SG worden voorgelegd. Over de planning daarvan volgt nadere informatie.

3. Invoeringsbesluit

In de vergadering van 6 maart jl. heeft de Stuurgroep ingestemd met de verwerkingsrichting van de hoofdlijnen van de consultatiereacties (en de wijziging van de scope van het Invoeringsbesluit met de regels voor zwemmen en baden in bassins). Bij agendapunt 3 ligt de voorhangversie ter vaststelling.

Bij de aanbieding van het Invoeringsbesluit aan de Eerste Kamer zal in een aparte brief worden ingegaan op het advies van de integrale adviescommissie. Zowel concept-brief als het advies van de integrale adviescommissie zullen schriftelijk worden gedeeld met de leden van het Ondersteuningsteam en de Stuurgroep. De start van de voorhang is voorafgaand aan de zomer van 2019 voorzien.

4. Omgevingsregeling

De consultatieperiode van de Omgevingsregeling is afgelopen. Nu wordt toegewerkt naar de versie die 1 juli a.s. naar de Europese Unie wordt verzonden ten behoeve van een technische notificatie.

Wij zullen de leden van het Ondersteuningsteam en de Stuurgroep in de besluitvormingsronde in mei op de hoogte stellen van de belangrijkste hoofdpunten uit de consultatie en hoe we die verwerken. Daarnaast willen we het OT de gelegenheid geven mee te kijken op deze verwerking. Dat doen we d.m.v. een extra tussenversie eind mei. Daarin is een substantiële verwerking van de belangrijkste consultatiereacties te zien. EB zal een domeinenoploop organiseren voor toelichting en vragen.

Half juni ontvangt het OT en de Stuurgroep de laatste versie ter instemming met verzending naar Brussel. Na de technische notificatie wordt de Omgevingsregeling ter ondertekening voorgelegd aan de betrokken bewindslieden en kan deze na hun akkoord worden gepubliceerd.
Een overzicht met alle data zal separaat onder de OT-leden worden verspreid.

5. Invoeringsregeling

Werkafspraken met domeinen lopen deels al en deels wordt dit nog opgepakt. EB heeft een overzicht gemaakt met onderwerpen per domein. Daarvoor vindt een ronde langs de domeinen plaats. Naar verwachting verschijnt juni 2019 een zomerversie die wordt voorgelegd aan de domeinen en sleutelfiguren van preferente partners. Besluitvorming over de consultatieversie vindt plaats in het najaar van 2019. Na verwerking van de consultatiereacties, volgt technische notificatieversie in het voorjaar van 2020. Publicatie is voorzien medio 2020.

6. Aanvullingswetten

Bodem

- De Aanvullingswet bodem is aan de Eerste Kamer aangeboden. De datum van het voorbereidend onderzoek is uitgesteld tot na de Kamerwisseling (zie ook kopje Eerste en Tweede Kamer,3e bolletje).
- Voor het Aanvullingsbesluit worden de consultatiereacties verwerkt. Er wordt gewerkt naar een voorhangversie van het besluit. Deze versie neemt wat meer tijd in beslag dan oorspronkelijk gedacht en wordt geagendeerd in de OT/Stuurgroep-ronde van mei.

Geluid

- Het wetsvoorstel is op 5 oktober 2018 ingediend bij de Tweede Kamer, waarvoor de deadline voor inbreng op 28 november was.
- De Nota nav Verslag en eerste Nota van Wijziging worden naar verwachting in week 16 ingediend. De verwachting is dat deze nog kunnen worden geagendeerd op de laatste procedurevergadering voor het meireces, zodat we snel zicht hebben op het vervolg van de behandeling.
- De toetsing en internetconsultatie van het Aanvullingsbesluit geluid is in de periode van 25 februari tot 8 april en dus net afgesloten. De bestuurlijke partners hebben twee weken extra. IPO heeft aangegeven dat bestuurlijke vaststelling van hun ambtelijk concept in verband met de wisseling van bestuurders eind mei komt.

Grondeigendom

- De Raad van State heeft blanco geadviseerd over de vrijwillige ruimtelijke bijdrage die door gemeenten en provincies bij overeenkomst kan worden gevraagd aan initiatiefnemers. Deze is bij Nota van Wijziging ingevoegd in het wetsvoorstel. De Nota van Wijziging is op 2 april aan de TK aangeboden.
- De inbreng van de TK is op 11 april ontvangen. De planning is om de tweede Nota van Wijziging - gezamenlijk met de Nota n.a.v. Verslag – begin mei te verzenden naar de TK. Een schriftelijke OT/STG-ronde voor de tweede Nota van Wijziging is voorzien tussen 26 april en 1 mei.
- De internetconsultatie voor het Aanvullingsbesluit grondeigendom is 22 maart jl. van start gegaan. We verwachten de voorhangversie in de eerste OT/STG-ronde na de zomervakantie te kunnen vaststellen. Inmiddels is ook gestart met de Aanvullingsregeling grondeigendom.

Natuur

- De parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voor de Aanvullingswet natuur loopt via de commissie LNV. Op basis van een briefwisseling tussen ministerie LNV/BZK en de TK is de plenaire behandeling gepland op 22 mei. Zowel de minister van LNV als de minister van BZK zullen bij het debat aanwezig zijn. Voorwaarde is dat de kamer voor de behandeling wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de consultatie van het aanvullingsbesluit natuur en de reactie van het kabinet daarop. Hieraan wordt

op dit moment gewerkt. Waar het andere beleidsdomeinen raakt wordt er gericht overleg gevoerd met de desbetreffende domeinen.
- De tweede nota van wijziging is recent in een schriftelijke ronde voorgelegd aan OT en Stuurgroep.
- LNV is gestart met het verwerken van de opbrengst uit toetsing- en consultatie van het Aanvullingsbesluit natuur. Na verwerking van de reacties zal het besluit via OT/STG/RFEZIL in de EK/TK worden voorgehangen. De planning is dat de voorhang voor de zomer wordt gestart.

8. Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow

Het advies van de Raad van State over dit wetsvoorstel is inmiddels ontvangen. De planning is om het wetsvoorstel in de volgende besluitvormingsronde aan de leden van het Ondersteuningsteam en Stuurgroep voor te leggen.

9. Crisis- en herstelwet

- Op 21 mei is de plenaire behandeling van de Crisis en herstelwet in de Eerste Kamer. Dit onder voorbehoud dat de tweede ronde vragen die door de Eerste Kamer op 2 april zijn ingediend voor 19 april zijn beantwoord. Beoogd is verzending deze week.
- De Afdeling advisering van de Raad van State heeft positief geadviseerd over de 17^{e} tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. Deze zeventiende tranche is op 18 februari in werking getreden.
- De Afdeling heeft positief (blanco) geadviseerd over de achttiende tranche. De achttiende tranche is op 25 maart in werking getreden.
- De MR heeft op 16 januari ingestemd met de voorpublicatie van de 19e tranche. De voorhang en voorpublicatie van de 19^{e} tranche is gestart op 22 februari. De commissie binnenlandse zaken heeft vragen en opmerkingen gestuurd op maandag 25 maart over het ontwerpbesluit. De beantwoording wordt gericht met de betreffende beleidsdomeinen afgestemd.

Agendapunt 4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondersteuningsteam Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
23 april 2018

Kenmerk
2019-0000176634

Bijlage(n)
1 + 11

notitie

Betreft: aanvang voorhangfase Invoeringsbesluit Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het voorhangen van het Invoeringsbesluit Omgevingswet bij de Eerste en Tweede Kamer.

Context

- Tijdens het OT is er besproken dat er op onderdelen nog bilateraal overleg plaats vindt met EZK, IenW/RWS, BZK (bestuur en financiën) en OCW. De verwerking van deze onderdelen vinden parallel plaats aan de stuurgroep en zal beslag krijgen in de RFEZIL versie. Het OT is akkoord met start voorhang.
- Het ontwerp Invoeringsbesluit Omgevingswet (hierna: Invoeringsbesluit) regelt het overgangsrecht, de bruidsschat (overdracht van rijksregels die gemeenten en waterschappen vanaf 01-01-2021 kunnen aanpassen of schrappen), het wijzigt en trekt besluiten in en het wijzigt de vier basisbesluiten onder de Omgevingswet.
- In de vergadering van 6 maart jl. heeft de Stuurgroep (SG) ingestemd:
  - met de verwerkingsrichting van de hoofdlijnen van de consultatiereacties;
  - met de wijziging van de scope van het Invoeringsbesluit met de regels voor zwemmen en baden in bassins.
- De toetsresultaten van de Sectie JZW van het ministerie van J&V zijn op 28 maart resp. 2 april jl. toegezonden. Naast de uitdrukkelijke complimenten voor de kwaliteit van het ontwerp Invoeringsbesluit zijn er in totaal 35 opmerkingen gemaakt over de verschillende delen van het Invoeringsbesluit. Die opmerkingen betroffen zowel de besluittekst als de nota van toelichting. De meeste opmerkingen zijn gemaakt over de wijzigingen van het Omgevingsbesluit in verband met het Digitale Stelsel Omgevingswet. Nagenoeg alle suggesties voor de redactie van artikelen of de toelichting worden - onder dankzegging aan JWZ -overgenomen. De suggesties worden verwerkt in de RFEZIL-versie. Daar waar een enkele keer de opmerking niet wordt overgenomen, wordt dit onder opgave van redenen gedaan.
- In *een tabel* wordt dat voor de OT-leden per opmerking inzichtelijk gemaakt (via een schriftelijk rondje)In bijlage 1 bij deze notitie staan de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de consultatieversie, onderverdeeld naar

besluitonderdeel. De wijzigingen zijn in de besluitteksten geel gearceerd.

Toelichting bij het beslispunt

De voorhangversie van het Invoeringsbesluit bestaat uit zes onderdelen (zie de bijlagen 2 t/m 12, per deel 1 besluittekst plus 1 artikelsgewijze toelichting):

1. Een geconsolideerde versie van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) plus artikelsgewijze toelichting;
2. Een geconsolideerde versie van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) plus artikelsgewijze toelichting;
3. Een geconsolideerde versie van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) plus artikelsgewijze toelichting;
4. Een geconsolideerde versie van het Omgevingsbesluit (Ob) plus artikelsgewijze toelichting;
5. Het deel van het Invoeringsbesluit dat uit wijziging/intrekking van besluiten, de bruidsschat en het overgangsrecht bestaat plus artikelsgewijze toelichting;
6. Het algemeen deel van de nota van toelichting.

Met de geconsolideerde versies van het Bal, Bbl, Bkl en Ob (nrs. 1 t/m 4) zijn de aanvullingen/aanpassingen in het besluit met behulp van revisies zichtbaar aangegeven. Ze zullen niet als zodanig worden voorgehangen, omdat zij zullen worden omgezet in wijzigingsopdrachten van de basisbesluiten. In de fase van de RFEZIL en MR zullen ze worden omgezet. Ook zal het algemeen deel van de toelichting dan worden samengevoegd met de vijf artikelsgewijze toelichtingen. Zo doende wordt één besluittekst en één nota van toelichting aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. De geconsolideerde versies zullen als service op het Omgevingswetportaal worden geplaatst.

Adviescommissie en aanbieding aan de Eerste en Tweede Kamer

Op 1 maart jl. heeft de Onafhankelijke Integrale Adviescommissie Omgevingswet (hierna: Adviescommissie) haar advies uitgebracht over het Invoeringsbesluit. De Adviescommissie toetst onder andere of de wetgevingsproducten die nodig zijn voor de Omgevingswet ook echt gaan werken in de praktijk.

Het advies over het Invoeringsbesluit is overwegend positief en bevat enkele aandachtspunten die verwerkt zijn in het voorliggende concept-Invoeringsbesluit. Waar dit de domeinen raakt heeft er al bilateraal afstemming plaatsgevonden (zie ook bijlage met overzicht van alle wijzigingen die zijn doorgevoerd).

Bij de aanbieding van het Invoeringsbesluit aan de Eerste Kamer zal in een aparte brief worden ingegaan op het advies. Dit is conform toezegging aan de Eerste Kamer en recent ook gedaan bij de wetsvoorstellen voor de Invoeringswet en de Aanvullingswet bodem. Die conceptbrief zal binnenkort schriftelijk worden gedeeld met de leden van het OT en de SG.

Vervolgproces na voorhang

Na instemming van de SG gaat het Invoeringsbesluit naar de RFEZIL van 14 mei 2019 en de MR van 17 mei 2019. Na de voorhangfase zal het Invoeringsbesluit voor advies worden voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Na verwerking van het advies zal het Invoeringsbesluit nog worden genotificeerd bij de Europese Commissie.

Bijlage 1. Wijzigingen ten opzichte van de consultatieversie

1. Belangrijkste wijzigingen in het **Besluit activiteiten leefomgeving**:

- Voor emplacementen is in de toelichting extra verduidelijkt dat met het Invoeringsbesluit geen wijziging is bedoeld ten opzichte van de huidige situatie. Dit naar aanleiding van vragen over de begrenzing van de milieubelastende activiteit.
- IenW is geëxpliciteerd als bevoegd gezag voor een milieubelastende activiteit in een civiel explosieaandachtsgebied (artikel 2.6).
- Bij maatwerkvoorschriften is voor financiële zekerheid de relatie met het Ob verduidelijkt (artikel 2.13).
- Aanvullend verbod mogelijk gemaakt voor vergunningvrije gevallen vanwege de zorg voor een gesloten stortplaats (artikel 2.15).
- Overgangsrecht voor afstanden vanwege externe veiligheid toegevoegd (artikelen 4.425a, 4.1010a, etc.).
- In overleg met IenW, de Unie en de VNG wordt het Bal aangevuld regels over het afwijken van de hoofdlozingsroute voor afvalwater vanuit glastuinbouwbedrijven. Deze regels waren in de consultatieversie opgenomen in de bruidsschat en is in het Activiteitenbesluit geregeld op Rijksniveau. De regel zal opnieuw op rijksniveau worden opgenomen met als einddatum 2027 (§ 4.76 e.v.).
- De artikelen over het controleren op en het verwijderen van water uit bovengrondse opslagtanks van staal vervallen (artikelen 4.921 e.v., 4.935 e.v. en 4.952 e.v.).
- In overleg met EZK zijn enkele beperkte wijzigingen aangebracht ten aanzien van maatwerk voor de algemene rijksregels voor energiebesparing. De maatwerkmogelijkheden sluiten aan bij het Activiteitenbesluit (§ 5.4.1).
- Eisen aan geluidseffecten voor zeezoogdieren in andere wateren dan de Noordzee toegevoegd (artikel 6.48a).
- Regels voor bijzondere spoorwegen (afdeling 9.4 (oud)) zijn geïntegreerd in de afdeling 9.2.
- Hoofdstuk 15 (zwemmen en baden) is toegevoegd, omdat dit niet meer via een apart wijzigingsspoor loopt.
- Diverse redactionele aanpassingen ter verduidelijking van de artikelen en de toelichting, waaronder het toepassingsbereik van een aantal milieubelastende activiteiten en toevoeging van enkele begrippen. Bijlage II wordt nog vervangen inhoudelijk in lijn met de gewijzigde Activiteitenregeling.

2. Belangrijkste wijzigingen in het **Besluit bouwwerken leefomgeving**:

- Naar aanleiding van de consultatie en gesprekken met de VNG en gemeenten, is voor met name bijbehorende bouwwerken voor een andere opzet van het vergunningvrij bouwen gekozen. Naar aanleiding hiervan en het oogpunt 'decentraal tenzij' is besloten de regeling voor het ruimtelijke vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken, erf- en terreinafscheidingen hoger dan 1 meter bouwen geheel aan gemeente over te laten. Zij krijgen de vrijheid hier zelf desgewenst een regeling voor te stellen in het

Omgevingsplan, daarbij wel rekening houdend met het belang van het behoud van cultureel erfgoed (en van werelderfgoed). Niet alleen de mogelijkheid om inhoudelijke regels te stellen aan deze bouwwerken, maar ook de vraag of een vergunning, melding, informatieplicht of algemene regels nodig zijn, wordt decentraal gelaten. Voordeel hiervan is dat de regeling voor bijbehorende bouwwerken zo vorm gegeven kan worden dat binnen contouren van externe veiligheid, geluid, geur en trilling kwetsbare gebouwen voorkomen kunnen worden. Ook kan rekening gehouden worden met andere lokale belangen en wensen. Met de bruidsschat wordt voorzien in een neutrale overgang naar het nieuwe stelsel (zie hierna bij deel 5).

- De regels over de gebouwgebonden onderdelen van energiebesparende maatregelen zijn op onderdelen aangepast om beter aan te sluiten bij de huidige regels uit het Activiteitenbesluit (zoals grenswaarden en mogelijkheid tot maatwerk). Opgemerkt wordt dat los van de inbouw van deze regels via het Invoeringsbesluit in het Bbl nagedacht wordt over het verder harmoniseren van de verschillende regels die momenteel van toepassing zijn op dit onderwerp.
- Er is een overgangsrechtelijke bepaling voor gemeentelijke monumenten opgenomen.
- In de toelichting is verduidelijkt dat het Bbl nog niet vooruitloopt op lopende beleidsontwikkelingen zoals met name de uitwerking van het klimaatakkoord.

3. Belangrijkste wijzigingen in het **Besluit kwaliteit leefomgeving**:

- Motie validatie omgevingswaarden (artikel 2.0 Bkl) De reikwijdte van het artikel 2.0 Bkl over de validatie van omgevingswaarden is ingeperkt tot de eigen omgevingswaarden van gemeenten en provincies. Voor de afwijkende omgevingswaarden is immers al geregeld dat dezelfde meet- en rekenmethoden gehanteerd moeten worden. In de toelichting zijn suggesties gedaan voor een lastenluwe invulling van deze instructieregel. Over de instructieregel voor de validatie van decentrale omgevingswaarden vindt nog overleg plaats met VNG en IPO, om te komen tot een lastenluwe uitvoering de motie die aan deze regel ten grondslag ligt.
- Regeling omgaan met niet-inpasbare vergunningen voor omgevingsplanactiviteiten (8.97a) Het artikel is verplaatst (voorheen 8.103) en redactioneel verhelderd, waarmee beter tot uitdrukking is gebracht dat het intrekken een ultimum remedium is. Daarnaast is in de toelichting nader ingegaan op het omgaan met bestaande gevallen bij het stellen van een instructieregel, met inbegrip van het onderscheid tussen reeds benutte en nog niet-benutte vergunningen, op de mogelijkheden voor nadeelcompensatie en de regeling voor hogere kosten.
- Ook is een overgangsrechtelijke bepaling opgenomen, die ertoe strekt dat wanneer de inpassingsplicht (artikel 22.5, eerste lid Ow) is opgeschort, ook deze intrekkingsplicht niet aan de orde is.

- Lokaal spoor en spoorwegemplacementen De bepaling over het geluid van spoorwegemplacementen (5.78) is geschrapt. Dit onderwerp wordt via het

aanvullingsspoor geluid geregeld. Daarnaast is de lijst met emplacementen geactualiseerd.

- Omgevingsveiligheid Aan artikel 5.3a Bkl (eerbiedigende werking) wordt een nieuw lid toegevoegd waardoor kleine gezondheidszorgfuncties die op in het bestemmingsplannen (per ongeluk) al beperkt kwetsbaar zijn aangemerkt, in de toekomst ook beperkt kwetsbaar kunnen blijven.
- Een vergunning voor een milieubelastende activiteit moet waar nodig ook worden getoetst aan het groepsrisico. We komen terug op het voornemen om artikel 8.12, derde lid Bkl naar het overgangsrecht te verplaatsen. Om technische redenen wordt dit nu onderdeel van 8.10a (bepalen maatregelen in verband met ongewone voorvallen).
- Veiligheidscontouren die zijn vastgesteld op grond van artikel 14, eerste lid, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen, geldt tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip als een risicogebied als bedoeld in artikel 5.16 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
- Er is een beoordelingsregel ingevoegd voor aanvraag van een omgevingsplanactiviteit (OPA), die regelt dat de aanvraag moet worden geweigerd, wanneer niet kan worden voldaan aan een instructieregel. Als voorbeeld hierbij is in de toelichting de situatie beschreven dat een risicovolle activiteit via een vergunning OPA wordt aangevraagd, zonder dat er in het omgevingsplan een voorschriftengebied is aangewezen.

- Waddenzee De eerbiedigende werking in artikel 5.128 uitgebreid naar de Waddenparagraaf (deze ontbrak ten onrechte in de consultatieversie),
- De uitzondering op het verbod op nieuwe mijnbouwwerken in artikel 5.129e, tweede lid, toegespitst op rechtmatige aanwezig mijnbouwwerken in plaats van mijnbouwinstallaties.
- De precieze begrenzing van de PKB-Waddenzee en het Waddengebied zal plaatsvinden met de Invoeringsregeling die de Omgevingsregeling op dit punt zal aanvullen.

- Ladder voor duurzame verstedelijking In het artikel wordt nu consequent gesproken over "rand van de bebouwing van stedelijk gebied", in plaats van stedelijk groen aan de rand van de bebouwing. Hiermee wordt een gesignaleerde begripsverwarring weggenomen.
- Artikel 125g, tweede lid, onderdeel b klopte taalkundig niet en bevatte ten onrechte geen materiële norm. Dat is nu aangepast.

- Hoogspanningsverbindingen In artikel 5.157 wordt verhelderd dat onder een hoogspanningsleiding, een hoogspanningsleiding *van tenminste 220 Kv* wordt verstaan. Daarnaast is de lijst van hoogspanningsverbindingen (Bijlage XV, onder deel C) geactualiseerd.
- Waterkwaliteit De regels voor de monitoring van waterkwaliteit zijn op een enkel punt verduidelijkt, zo is verhelderd dat 10.14a onder d alleen betrekking heeft op grondwaterlichamen. Ook is de toelichting aangepast.
- Daarnaast is de leesbaarheid van artikel 8.84 en corresponderende artikelen

verbeterd. Ook in artikel 4.13 expliciet gemaakt dat indien voor een oppervlaktewaterlichaam een goed ecologisch potentieel is vastgesteld, dit doel met de uitvoering van het waterprogramma wordt bereikt.

- Koloniën van weldadigheid De nota van toelichting op de kernkwaliteiten van de Koloniën is aangepast.
- Geluid van activiteiten De reikwijdte van de standaardwaarden voor het geluid en trillingen van activiteiten is beperkt. Daardoor gelden de standaardwaarden niet voor het geluid van tijdelijke evenementen of van activiteiten die in hoofdzaak in de openbare buitenruimte worden verricht, zoals een skateboardbaan in een woonwijk of een muziekkapel in een park, of ambulante handel. Dat laat onverlet dat de gemeente wel in het omgevingsplan moet voorzien in een functietoedeling en regels die leiden tot een aanvaardbaar niveau van geluid, ook van deze activiteiten. Daarnaast is verhelderd dat de geluidparagraaf van toepassing is op het op een locatie toelaten van activiteiten.
- Het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) heeft naar aanleiding van de bruidsschat gevraagd om in het Bkl de landelijke vrijstelling voor klokgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkplechtigheden en oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging te continueren. De gevraagde wijziging van het al gepubliceerde Bkl is buiten scope, maar is toch in overweging genomen omdat hier al bij behandeling van de Invoeringswet vragen over werden gesteld door de TK (SGP-fractie). Er is gekozen voor de lijn om de wijziging niet door te voeren, maar wel beter toe te lichten hoe gemeenten met dit geluid kunnen omgaan. Gemeenten kunnen met toepassing van artikel 5.66, 5.70 of 5.71 Bkl de vrijstelling uit de bruidsschat handhaven of andere regels stellen om te komen tot een aanvaardbaar geluidniveau. Ook moeten ze daarbij artikel 10 van de Wet openbare manifestaties in acht nemen, dat i.v.m. de vrijheid van godsdienst bepaalt dat dit geluid niet verboden kan worden.
- Slagschaduw windturbines In het Bkl zijn instructieregels opgenomen in verband met de aanvaardbaarheid van slagschaduw van windturbines op onder meer woningen. Deze regels zijn een aanvulling op de bruidsschatregels over slagschaduw en zijn bedoeld om gemeenten een richting mee te geven bij het bepalen van wat een aanvaardbare mate van hinder is.
- Dienstenrichtlijn Artikel 1.1.2 van het Besluit ruimtelijke ordening is omgezet in het Bkl. Hiermee wordt geboegd dat onder meer regels in omgevingsplannen niet in strijd mogen zijn met artikel 14 van de Dienstenrichtlijn.
- Verwerking technisch commentaar op het vastgestelde Bkl Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om klein technisch commentaar op het basis-Bkl te verwerken. Dit had betrekking op de regels voor storten, geluid, geur, zwemwater, ammoniakemissies en de toepasselijke beoordelingsregels voor de aanvragen voor omgevingsplanactiviteiten. Ook hebben veel opmerkingen aanleiding gegeven tot aanvullingen of verhelderingen van de toelichting.

4. Belangrijkste wijzigingen in het **Omgevingsbesluit**:

- Verduidelijking in de toelichting van de inbouw van het basistakenpakket voor omgevingsdiensten.
- Verduidelijking in de toelichting over de reikwijdte van het omgevingsplan en de omgevingsverordening.
- Nieuw artikel opgenomen waarmee de gemeenteraad buitenplanse omgevingsplanactiviteiten kan aanwijzen, waarbij de raad een bindend adviesrecht heeft (n.a.v. amendement TK bij wetsvoorstel Invoeringswet).
- In de toelichting bij artikel 14.4 van het Omgevingsbesluit is de werking van het artikel verduidelijkt. Artikel 14.4 bevat alleen een taakopdracht aan het Kadaster en geen opdracht aan het bevoegd gezag. Het voorschrijven van het gebruik van de standaard STOP/TPOD voor het bekend maken van besluiten en andere rechtsfiguren uit de Omgevingswet zal op termijn gebeuren via de Bekendmakingsregeling. Artikel 14.4 regelt dus niet welke besluiten en andere rechtsfiguren verplicht volgens STOP/TPOD moeten worden aangeleverd bij de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen (LVBB). Dit is in lijn met de uitkomsten van het OT van november 2018 om eerst het impactassessment en de praktijkproef af te wachten voordat een beslissing wordt genomen over het al dan niet vanaf inwerkingtreding verplicht toepassen van de TPod projectbesluit. Op dit moment schrijft de Omgevingswet (via de Invoeringswet) voor dat bij Amvb de informatie wordt aangewezen die via de landelijke voorziening van het DSO moet worden ontsloten (artikel 20.26 Ow). Vandaar dat artikel 14.4 is opgenomen in het Omgevingsbesluit. Het is echter de bedoeling dat deze regeling wordt verplaatst naar de Invoeringsregeling. Hiervoor is een aanpassing van de Omgevingswet nodig. Deze aanpassing zal vermoedelijk worden opgenomen in de wijziging van de Bekendmakingswet, die naar verwachting voor de zomer van 2019 aan de Tweede Kamer zal worden voorgelegd.
- Diverse wetstechnische verbeteringen en verduidelijkingen in de toelichting.

5. Belangrijkste wijzigingen in **deel 5 van het Invoeringsbesluit**:

a. In **hoofdstuk 5**, wijzigingen besluiten, zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- Drie te wijzigen besluiten zijn toegevoegd:
  - Besluit bijzondere spoorwegen;
  - Besluit informatie inzake rampen en crises;
  - Besluit subsidiëring Stichting advisering bestuursrechtspraak milieu en ruimtelijke ordening.
- Nieuwe wijzigingen zijn aangebracht in de volgende besluiten: Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013, Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, Besluit veiligheidsregio's en Vuurwerkbesluit.

b. In **hoofdstuk 7**, voormalige rijksregels (bruidsschat), zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- In bijlage 1 zijn begrippen en versie normen (bijv. NEN) opgenomen;

- Vervallen zijn de algemene aanvraagvereisten Omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit, omdat al zijn opgenomen in de Omgevingsregeling;
- Een voorrangsregel is opgenomen voor de verhouding tussen bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte en de bruidsschatregel en met bestaande vergunningvoorschriften.
- Vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels zijn bij elkaar gezet in plaats van in drie verschillende paragrafen;
- Aanvraagvereisten zijn per vergunningplicht op maat gemaakt
- De paragraaf bufferen of keren rioolwater is geschrapt. Is volledig onder de zorgplicht, omdat afzuiging bij deze installaties bijna nooit voorkomt;
- De waarden en afstanden voor geur bij het houden van landbouwhuisdieren geldt alleen nog bij het beginnen, wijzigen of uitbreiden van het houden van landbouwhuisdieren. Dit is conform Activiteitenbesluit.
- Onversterkt stemgeluid wordt niet meer generiek buitenbeschouwing gelaten bij het bepalen van geluid. De gedetailleerde uitzonderingen als in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen
- De niet-geluidgevoelige gevel is geïntroduceerd, begrip Wgh-gevel is geschrapt. O.m. hiermee is het toepassingsbereik van de geluidparagraaf is vereenvoudigd.
- De geluidparagraaf is heringedeeld, met aparte subparagrafen voor windturbines, buitenschietbanen en overige activiteiten.
- De opzet van ruimtelijk vergunningvrij bouwen is aangepast (uitwerking Knip, zie hierboven bij Bbl).
- Wijzigingen met het oog op de digitaliseerbaarheid van de bruidsschat;
- Diverse redactionele aanpassingen ter verduidelijking van de artikelen en het toepassingsbereik daarvan.

c. In **hoofdstuk 8**, overgangsrecht, zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- Wijzigingen zijn aangebracht in de bestaande overgangsbepalingen voor meldingen en maatwerkvoorschriften;
- Nieuwe overgangsbepalingen zijn opgesteld voor het jaarlijks verstrekken van gegevens en vergunningvoorschriften complexe bedrijven;
- Nieuwe overgangsbepalingen zijn opgesteld voor het Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit algemene regels milieu mijnbouw, Besluit Erfgoedwet archeologie, Besluit externe veiligheid buisleidingen, Besluit externe veiligheid buisleidingen, Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009, het Besluit omgevingsrecht en de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden.

d. In **hoofdstuk 9**, slotbepalingen, is de volgende wijziging aangebracht:

- Artikel 9.4, vernummering en plaatsing in het Staatsblad, is in overleg met de sector JWZ/J&V aangepast aan het soortgelijke artikel in de Invoeringswet.

Bijlage bij notitie 'aansturing PR13 Maken Toepasbare regels door Rijkspartijen'

In deze bijlage komen de afzonderlijke onderdelen van het mandaat van de werkgroep uitgebreider aan de orde.

Monitoren voortgang (sturen op voortgang)

Met de input die PR13M en EB samen geven in de vorm van kengetallen en een dashboard krijgen de werkgroepleden een beeld van de voortgang van de activiteiten waarvoor toepasbare regels gereed zijn en kunnen zij zich daarover uitspreken. De kengetallen worden de komende tijd opgesteld.

Een eerste indruk geeft figuur 1 hierna met cijfers die dateren van begin 2019. Voor de activiteiten Checken, Vergunningaanvraag, Melding, Informatieplicht en Voorschriften en Maatregelen wordt het totale aantal activiteiten vermeld waarvoor toepasbare regels moeten worden gemaakt (donkergroene kolommen) en het aantal activiteiten waarvoor per 1 januari 2019 toepasbare regels gereed waren (lichtgroene kolommen). Zoals gezegd geldt alleen voor het checken dat *zoveel als mogelijk* toepasbare regels worden opgesteld. De activiteiten rechts van de verticale rode lijn moeten op 1 januari 2021 *alle* in het DSO-LV zijn ontsloten.
De uiteindelijke monitor zal er anders uitzien. Aan de vorm daarvan wordt nog gewerkt. Deze is op korte termijn gereed.

Figuur 1

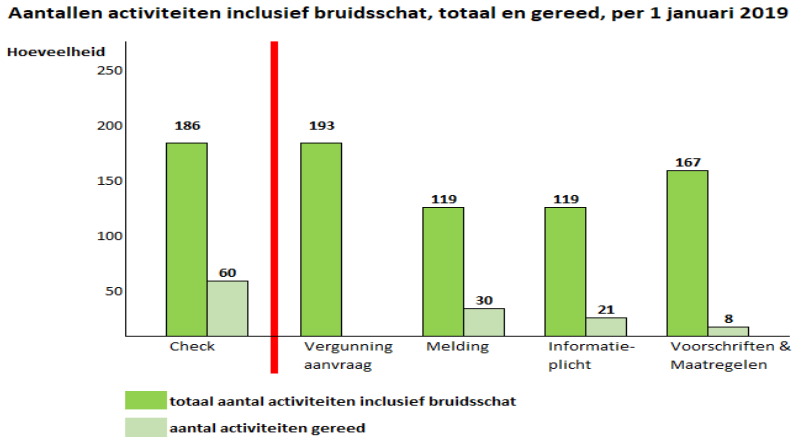

Prioritering bij het checken (sturen op prioriteiten)

Het OGB heeft al ingestemd met de volgende uitgangspunten en criteria voor het toepasbaar maken van activiteiten wat betreft de activiteit checken:
1. frequentie en gebruik;
2. aard van gebruik;
3. complexiteit van onderliggende wetgeving;
4. beschikbaarheid van een voldoende stabiele versie van de juridische regels m.b.t. de activiteit.

Ad 1: frequentie en gebruik
Activiteiten die vaak worden aangevraagd of gemeld krijgen een hogere prioriteit.
Ad 2: aard van gebruik (burgers, MKB-bedrijven)
Activiteiten die vaak door burgers of MKB-bedrijven worden aangevraagd of gemeld krijgen een hogere prioriteit dan activiteiten die vooral door overheden of grote bedrijven worden aangevraagd of gemeld. De sloopactiviteit krijgt dus voorrang boven de chemische fabriek.

Ad 3: complexiteit van onderliggende wetgeving
Om een effectieve vragenboom te kunnen maken die voor gebruikers behapbaar is en een duidelijk antwoord oplevert, moet de wetgeving niet al te complex zijn. Dit criterium zal met name een rol spelen bij de vergunningen/maatregelencheck (ben ik vergunningplichtig of moet ik maatregelen nemen). Het is alleen zinvol deze te maken voor gevallen waarbij het mogelijk is met vragenbomen een heldere uitkomst te genereren (dan moet er bijvoorbeeld niet een vraag in hoeven te zitten als: wordt voldaan aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening). Vragenbomen voor aanvragen / melden zijn doorgaans minder complex, zolang de indieningsvereisten voldoende duidelijk zijn.

Ad 4: beschikbaarheid van voldoende stabiele versie van de juridische regels m.b.t. de activiteit
Er kan pas worden overgegaan tot het maken van toepasbare regels wanneer er een voldoende stabiele versie van de desbetreffende regelgeving beschikbaar is. Zolang dit niet het geval is, is de kans groot dat regels later weer moeten worden aangepast.

Belangrijk toetspunt is tot slot het gelijkwaardige dienstverleningsniveau: om die reden wordt op dit moment vooral prioriteit gelegd, binnen bovenstaande criteria, bij activiteiten die nu in OLO/AIM voorkomen. Ten overvloede, het gaat hier alleen om de vergunningcheck. Voor alle activiteiten wordt het mogelijk een vergunning aan te vragen en/of meldingen te doen en/of informatie te verstrekken.

Figuur 2 is bedoeld om duidelijk te maken hoe deze criteria werken en wat de prioritering inhoudt. In het groene deel worden voor activiteiten in elk geval toepasbare regels gemaakt. Voor de activiteiten daaronder geldt dat er toepasbare regels worden gemaakt zolang daarvoor geld en tijd beschikbaar zijn. Een deel (boven de rode streep) zal wel en een deel zal niet worden meegenomen. De precieze ligging van de rode streep fluctueert. Onder de rode streep bevat het gedeelte 'laag' activiteiten waarvoor in ieder geval niet voor 1 januari 2021 toepasbare regels worden gemaakt. Deze figuur wordt ieder kwartaal bijgesteld op basis van het beschikbaar komen van voldoende stabiele versies van juridische regels, analyse van complexiteit van die regels etc. en ook de ervaring met het opstellen van de toepasbare regels qua tijd c.q. inzet van mensen.

Figuur 2

Prioriteitenlijst Checken

		Domein									
		Milieu		Water		Bouw		Overig		Bruidsschat	
	Prioriteit	Bedrijfstak	gereed		gereed		gereed		gereed		gereed
1	Hoog	x	ja	act 1		act 1 act 2				act 1	
		x	ja					act 1		act 2	
										act 3	
2	Middel	y		act 2				act 2			
		z		act 3 act 4		act 3		act 3		act 4	
3	Laag	q						act 4		act 5	
						act 4		act 5		act 6	
		p				act 5					
4	Buiten scope	r		act 5		act 6		act 6		act 7	
		s									

Financiering en kosten

Naast monitoren van voortgang en sturen op prioriteiten is er behoefte aan een forecast en een overzicht van vaste en variabele kosten en mutaties daarin. Uitgaand van een startbudget vanaf 1-1-2019 van € 4,3 minus uitputting vanaf start DSO tot 1-1-2019 zijn relevante variabelen:

- vaste kosten (softwarelicenties en overhead);
- variabele kosten (kosten ureninzet voor wat reeds is gedaan en voor wat nog te doen is).

Governance

EB is primair opdrachtgever aan PR13M namens alle Rijkspartijen. Het is de bedoeling dat EB tot 2021 de financiële kant bewaakt op basis van de informatie die PR13M hierover aanlevert. EB informeert de werkgroepleden vervolgens op hoofdlijnen over relevante kengetallen.

Informeren van en escaleren naar stuurgroep

Onderdeel van de coördinerende rol van EB is het periodiek informeren van de stuurgroep over de stand van zaken rond het maken van toepasbare regels. Na ieder kwartaaloverleg van de werkgroep volgt een rapportage aan de Stuurgroep. In juni 2019 ontvangt de Stuurgroep de eerste inhoudelijke rapportage.
Bij onverhoopte meningsverschillen over met name prioritering kunnen de werkgroepleden escaleren naar de Stuurgroep. Voor de niet-Rijkspartijen (koepels) is er een afstemmogelijkheid via het directeurenoverleg wetgeving tussen Rijk en de koepels.

Verder is afgesproken dat het OGB na ieder kwartaaloverleg van de werkgroep eveneens zal worden geïnformeerd over de voortgang van het toepasbaar maken van de Rijksregels inclusief de bruidsschat.

Agendapunt 5

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondersteuningsteam Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e@minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
23 april 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: aansturing PR13 Maken Toepasbare Regels door Rijkspartijen

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd:
1. in te stemmen met het verlenen van mandaat aan de werkgroep Aansturing PR13 Maken Toepasbare Regels[1] (PR13M), met name om in nauwe samenwerking met de formeel opdrachtgever Eenvoudig Beter (EB):
   a) tot besluitvorming te komen welke Toepasbare regels er in welke volgorde worden gemaakt;
   b) tot afspraken te komen over het afstemmen en goedkeuren van Toepasbare regels;
   c) over voorgaande aan OT en stuurgroep te rapporteren en zo nodig besluitvorming te vragen.

Context

Het toepasbaar maken van de Rijksregels (inclusief de bruidsschat) maakt deel uit van het DSO-project PR13 Maken Toepasbare Regels (PR13M). Het gaat bij toepasbare regels om het maken van vragenbomen vergunningencheck en aanvraagformulieren. Daarvoor maakt PR13M gebruik van specifieke software voor de analyse stap (het annoteren) en voor de specificatie stap (de vragenbomen).
PR13M maakt ook toepasbare regels voor activiteiten uit de bruidsschat. Binnen DSO is een functionaliteit beschikbaar om deze toepasbare regels voor 355 gemeenten en 21 waterschappen te kopiëren en met het juiste werkingsgebied aan de functionele structuur te hangen.

Op 4 december 2018 heeft de Stuurgroep Omgevingsrecht besloten dat het toepasbaar maken van de Rijksregels inclusief de bruidsschat onder aansturing van de Rijkspartijen wordt gebracht met EB in een coördinerende rol.
Ook is besloten dat het bijbehorend budget van oorspronkelijk € 4,3 miljoen wordt ontvlochten uit het budget van het programma DSO. Het resterend budget zal zowel tijdens als na de DSO-programma fase (in elk geval tot inwerkingtreding van de Omgevingswet) beschikbaar kunnen zijn voor het toepasbaar maken van Rijksregels inclusief bruidsschatregels.

[1] PR13 Maken Toepasbare Regels is onderdeel van het DSO en wordt bemenst door RWS (WVL)

Per 1 januari 2019 wordt PR13M binnen DSO rechtstreeks aangestuurd door de Rijkspartijen met coördinatie door EB. DSO is nog steeds opdrachtnemer. De Rijkspartijen moesten op dat moment nog georganiseerd worden. Er is inmiddels een voorlopige werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers vanuit de verschillende Rijkspartijen en op 12 maart 2019 heeft een kick-off meeting plaatsgevonden. Hier is afgesproken om aan de Stuurgroep te verzoeken in te stemmen met het verlenen van mandaat aan de werkgroep. De volgende bijeenkomst van de werkgroep vindt medio mei plaats.

Het programma DSO stopt volgens de huidige planning ultimo 2019. PR13M blijft dan functioneren onder rechtstreekse aansturing van EB. Het toepasbaar maken van Rijksregels inclusief bruidsschat is op dat moment immers nog niet afgerond. Om voor gebruikers een optimaal resultaat te realiseren en de bruidsschat goed mee te kunnen nemen bij het maken van toepasbare regels, zal tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden doorgewerkt.
Het OGB heeft bij de wijziging van het opdrachtgeverschap ook besloten dat er in 2020 op basis van het reeds beschikbaar gestelde budget doorgebouwd mag worden aan toepasbare regels. Dit budget is voldoende om PR13M tot 1 januari 2021 als opdrachtnemer aan het werk te houden.

Toelichting bij beslispunt 1: verlenen van mandaat

Inhoud voorstel

1. Voorgesteld wordt om namens de Rijkspartijen een werkgroep voor het aanturen van PR13M mandaat te verlenen voor de volgende activiteiten:
   - monitoren voortgang;
   - prioritering van activiteiten waarvoor toepasbare regels voor de vergunningcheck worden gemaakt;
   - regelen van de governance;
   - informeren van en escaleren naar OT en Stuurgroep.
2. Voorgesteld wordt te kiezen voor een overlegfrequentie van eenmaal per kwartaal zodanig dat de gekozen prioritering voor het volgende kwartaal kan worden verwerkt in het werk van de projectgroep PR13M.
3. De werkgroep monitort de voortgang van het maken van Toepasbare regels, maakt afspraken over afstemming en goedkeuring van de Toepasbare regels, toetst of de aanvullingssporen voldoende aandacht krijgen en prioriteert tussen de verschillende regels. Bij verschil van inzicht tussen de Rijkspartijen wordt geëscaleerd naar OT en de Stuurgroep.
4. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de Rijkspartijen. Voorgesteld wordt dat koepels toehorend lid van de werkgroep (kunnen) zijn in verband met in het bijzonder hun rol op het vlak van (toepasbare regels voor) de bruidsschat. De koepels kunnen zo nodig afstemmen via het directeurenoverleg wetgeving tussen Rijk en de koepels.

Deelnemers werkgroep

De werkgroep bestaat uit de volgende (agenda)leden namens de Rijkspartijen.

RVB Artikel 5.1 lid 2 sub e
EZK Artikel 5.1 lid 2 sub e

LNV	Artikel 5.1 lid 2 sub e
RVO	Artikel 5.1 lid 2 sub e
RVO	Artikel 5.1 lid 2 sub e
OCW/RCE	Artikel 5.1 lid 2 sub e
BZK/RO	Artikel 5.1 lid 2 sub e
BZK/EB/OR/IR	Artikel 5.1 lid 2 sub e
BZK/BenE/BBL	Artikel 5.1 lid 2 sub e
IenW DGMI	Artikel 5.1 lid 2 sub e
(IenW) RWS	Artikel 5.1 lid 2 sub e
(IenW) ProRail	Artikel 5.1 lid 2 s
ILenT	Artikel 5.1 lid 2 sub e
Defensie	Artikel 5.1 lid 2 sub e
VNG	Artikel 5.1 lid 2 sub e
BZK/ADS	Artikel 5.1 lid 2 sub
BZK/EB/Digiteam	Artikel 5.1 lid 2 sub e

Aanwezig vanuit de opdrachtnemer:

BZK/ADS	Artikel 5.1 lid 2 sub e
RWS-WVL	Artikel 5.1 lid 2 sub e

Hieronder wordt nader ingegaan op de scope. In de bijlage bij deze notitie komen de afzonderlijke onderdelen van het mandaat uitgebreider aan de orde.

Scope

Het toepasbaar maken van regels betreft activiteiten waarvoor direct werkende Rijksregels gelden, inclusief de bruidsschat. Het gaat om:

- het maken van vragenbomen zodat een gebruiker binnen het DSO-LV een check kan doen op een eventuele vergunningsplicht, meldingsplicht en informatieplicht (checken);
- het maken van aanvraagformulieren per onderwerp met daarin opgenomen de benodigde indieningsvereisten (indienen);
- voorschriften en maatregelen; nagaan welke algemeen geldende voorschriften gelden voor activiteiten.

Conform afspraak gaat het bij het spoor indienen om de acties vergunningaanvraag, opstellen melding, verstrekken informatie. Deze drie activiteiten en het inzien van voorschriften en maatregelen moeten op 1 januari 2021 *alle* via toepasbare regels in het DSO-LV zijn ontsloten. Alleen voor het checken geldt dat voor *zoveel als mogelijk* activiteiten toepasbare regels worden opgesteld.

Agendapunt 6

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondersteuningsteam Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
23 april 2019

Bijlage(n)
0

notitie

Stand van zaken veranderopgave Rijk
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken bij de veranderopgave Rijk. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten. Belangrijke planningszaken komen aan bod bij het agendapunt 'roadmap'.

Juridische werkprocessen worden geraakt door digitalisering

- Juridische directies raken steeds meer betrokken bij de implementatie, mede dankzij gesprek in stuurgroep van maart.
- Het overleg van directeuren van juridische directies (het IOWZ) gaat een speciale bijeenkomst beleggen over het werken onder de nieuwe Omgevingswet en pakt eigenaarschap, in verbinding met pDGOW/BZK.
- Het IJDO was al betrokken bij de impactanalyse (zie separate notitie) van de digitale standaarden op de juridische werkprocessen. Hiervoor is een gezamenlijk werkdocument opgesteld met scenario's hoe digitalisering wel of niet vraagt om juridische werkprocessen aan te pakken. Deze scenario's worden voor en na de zomer besproken met de betrokkenen.

Vergunningsverlening, toezicht en handhaving

- Er vindt overleg plaats tussen individuele departementen die onder Ow met VTH te maken krijgen. Dankzij de STAM standaard kan software voor VTH waar nodig aangepast en aangesloten gaan worden.
- Op dit moment vindt er vanuit VO Rijk geen grote inspanning op dit gebied. Extra capaciteit zal zodra beschikbaar (per mei) hierop worden ingezet.

Inzicht en grip DSO

- Capaciteit: Het Rijk zet meer mankracht in om de komende 20 maanden afbouw van het DSO-LV, aansluiting en vullen ervan met regels te faciliteren.
- Afbouw/uitbouw: In 2019 wordt het DSO-LV afgebouwd, in 2020 worden extra functionaliteiten toegevoegd ihkv een plan uitbouw (zie separate notitie). Het is van belang dat rijkspartijen goed blijven meekijken naar wat er per kwartaal wordt gerealiseerd om ervoor te zorgen dat ze voldoen aan de behoeftes van rijkspartijen. Meerdere praktijkproeven worden georganiseerd om te toetsen of wat er opgeleverd wordt ook werkt en voldoet. Zo worden kleine stukjes van het DSO-LV 'live' getoetst, denk aan de viewer die heeft geholpen bij de consultatie van de Omgevingsregeling. Voor het komend increment gaan we koppeling met LAVS uitproberen. Meedoen met zo'n proef geeft rijkspartijen ook de kans live zelf te oefenen; en al doende leert men.
- Het interbestuurlijke acceptatieteam gaat enkele proefacceptaties doen, daarna wordt bezien of extra externe expertise bijgeschakeld moet worden.

Verder in vogelvlucht…

Wel kennis nodig, geen gezamenlijke aanpak realiseerbaar: Bij veel rijkspartijen zien we dat allerlei directies en vakgebieden zelf volop de diepte in gaan. Het 'zaaien' van programmamanagers kan langzamerhand geoogst worden. Van 'onbewust onbekwaam' is de fase van 'bewust onbekwaam' al een tijdje gaande. Hoe zetten beleidsdirecties bijvoorbeeld een gemeentelijk Omgevingsplan in om eigen beleidsdoelen te bereiken? En welke programma's vanuit het Rijk raken de NOVI? Dit vraagt veel aan kennisoverdracht en training. Beeld is dat alle partijen zo verschillend zijn dat een echt gezamenlijke aanpak hierop niet gewenst noch realiseerbaar is. Veel partijen zijn zelf volop bezig met training, kennissessies, en ervaringen worden gedeeld. Rijkspartijen kunnen en zijn zelf op zoek naar *Coalition of the willing*, bijvoorbeeld een spel / projectbesluit. Deze aanpak doet recht aan diversiteit én samenwerking.

Invoeringsondersteuning: Er is in april een demonstratiesessie in Den Haag van hoe het DSO-LV nu al werkt. Vanaf de zomer wordt de landelijke demonstratiesessie uitgebreid met een rijksprogramma-onderdeel. Ook zal een interbestuurlijke kennis en oefenbijeenkomst (de Slagsessies) speciaal ook in Den Haag worden georganiseerd om de rijkspartijen beter te bedienen.

Monitoringsdata: Voorlopige conclusies van de monitor zijn besproken. Het rijk blijft stabiel qua houding of we er klaar voor zijn, waar andere overheden zich meer zorgen zijn gaan maken. Er is vertrouwen dat de implementatie slaagt maar wel is er meer effort nodig, zo geven rijkspartijen aan.
Helpdesks en 'landen van beleidsinformatie Ow op website informatiepunt: Per 2021 komt het informatiepunt in de SBO-TBO lijn. Als departementen straks beleidsinformatie op de website van het informatiepunt willen krijgen, doen ze dat in een interbestuurlijke constellatie. Hier zijn werkafspraken over nodig die dit jaar gemaakt worden.
Inrichten stelselverantwoordelijkheid BZK: cf melding van BZK/DGOW in stuurgroep maart is ABD-er aangetrokken die rondom de stelselverantwoordelijkheid zaken gaan aanpakken. Dit traject kan bijdragen aan de veranderopgave binnen het Rijk, VO Rijk zal hier dan ook bij betrokken zijn.

			ROADMAP RIJK - HOE RIJKSPARTIJEN ESTAFETTE STOKJES OVERNEMEN EN IMPLEMENTEREN									
			Versie 8 april 2019									
			2019				2020				2021	en ver der. ..
Werkstr omen			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
Standaa rden			STAM en STTR gereed									
			STOP-TPOD 0.97 gereed									
			taskforce STOP-TPOD consultatie STOP-TPOD	aanpassen STOP-TPOD	STOP-TPOD 0.98 (w-verord, p-verord, amvb-mr, o-plan) STOP-TPOD 0.98 (o-visie, p-besluit, reactieve aanwijzing)	STOP-TPOD 0.98 vastgesteld (w-verord p-verord, amvb-mr, o-plan)	STOP-TPOD 0.99 vastgesteld (o-visie, p-besluit, reactieve aanwijzing, voorbereidings-besluit, instructie)					
				impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.97	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.98	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.99						
					aansluitvoorwaarden infoprods?							

					consultatie standaard ovisie en p besluit							
Realisatie DSO-LV (afbouw, uitbouw en doorontwikkeling)			Input rijk op bouw DSO-LV ->	->	->	->	Input rijk op SBO, TBO (incl realisatie plan uitbouw)	->	->	->	(OLO AIM RP uit de lucht)	
				check of aanvullingsporen goed in DSO-LV zitten	->	DSO-LV basisniveau gereed (incl aanvullingsporen), werkende keten idee-afhandeling en plan-publicatie			Freeze aanpassingen DSO tbv transitie moment (geen releases vlak voor omklap)?	reparatie-updates?	reparatie-updates?	
					start kwartiermaken SBO en TBO - aansluiten rijkspartijen	->	Rijkspartijen structureel verbonden met SBO-TBO				rijk kan met SBO/TBO werken aan aanpassingen	
			DSO klaar voor STAM en STTR	DSO klaar voor STOP-TPOD 0.97	DSO klaar voor STOP-TPOD 0.98	DSO klaar voor STOP-TPOD 0.99 LVBB klaar voor STOP-TPOD 0.98?	LVBB klaar voor STOP-TPOD 0.99?					

				input op acceptatieproces / proefacceptaties	input op acceptatieproces	acceptatie DSO-LV gereed						
			top-5 infoprods om in 2020 in DSO te ontsluiten	consultatie plan uitbouw goedkeuring plan uitbouw	voorbereiden realisatie uitbouw	->	plan uitbouw tranche 2 in de maak begin aansluiten 5 infoprods rijk	samenwerkingsruimte gereed (juni) zichtbaar dat vergunning is verleend afwijkvergunning zichtbaar	goedkeuring plan uitbouw tranche 2?		meewerken aan vervolg plan uitbouw (volgende tranche)	
Aansluiten				start maken aansluitstrategie	->	aansluitstrategie rijk gereed?	aansluiten rijkspartijen?	aansluitstraat Kadaster gereed				
					aansluitvoorwaarden & kaders (incl geometrie/kaartmateriaal)	->	aansluiten infoprods	->	->	->	->	
				ambities rijkspartijen op aansluiten infoprods	onderzoek aansluiten PDOK / Atlas vd leefomgeving / WKPB?	->	helderheid over aansluiten Atlas / PDOK / WKPB?					
			start aansluiten op STAM impact o-verg op koppelvlakk	opdracht incl budget aanbesteden / bestellen software STAM	start aanbesteden VTH software (STAM)?	VTH systemen beschikbaar, incl digi-koppeling	testen aansluiten VTH-systeem rijk op DSO loketten rijk	aansluiten VTH systemen op DSO-LV	->	->	alle rijkspartijen zijn op STAM aangesloten	

			en en loketten bepaald	(aanpassing en)?			aangepast op STAM standaard				
					rijkspartijen bereiden zich voor op extra functionaliteiten uitbouw		VTH software aanpassen op afwijkvergunning, tonen dat vergunning is verleend, samenwerkingsruimte	aansluiten VTH systemen op SWR	->	->	alle rijkspartijen kunnen met samenwerkingsruimte, afwijkvergunning, infoprods werken	
			RWS-WVL past software aan op STTR	RWS-WVL heeft software tbv toepasbare regels / vragenbomen	->	->	aansluiten STTR-software Rijk op DSO-LV?	->	->	->	minstens 1 rijkspartij is op STTR aangesloten	
				EB koopt bij KOOP software tbv AMVB-MR in (STOP-TPOD AMVB-MR 0.97?)	software vullen / aanpassen AMVB-MR beschikbaar	->	aanpassen AMVB-MR software op 0.99 standaard?	->	->	->	minstens 1 rijkspartij is op TPOD AMVB-MR aangesloten	
					voorbereiden aanschaffen software oplossing publiceren p-besluit (TPOD p-besluit)?	nav praktijkproef p-besluit bezien of software aangeschaft wordt	aanschaffen software publiceren p-besluit?	->	->	->	minstens 1 rijkspartij is op TPOD p-besluit aangesloten	

							begin aansluiten 5 infoprods rijk					
				software mbt STOP-TPOD o-visie tbv publiceren NOVI?	->	->	aansluiten NOVI-software op DSO-LV?	->	->	->	minstens 1 rijkspartij is op TPOD o-visie aangesloten	
Samen aan de slag in de praktijk (vullen en gebruiken)				praktijkproeven rijk?	praktijkproef projectbesluit in werkende keten DSO (incl aanpassen o-plan)?	praktijkproeven rijk?			oefenen met communicatie tussen DSO-LV en lokale systemen (incl SWR)			
								NOVI en POVI's in DSO-LV ontsloten o-verordening en in DSO-LV ontsloten	werkafspraken rijksbreed over aanpassen NOVI		Rijk kan NOVI aanpassen (incl werkprocessen)	
				inhoud bruidschat en topactiviteiten-planning bekend	EB/RWS-WVL maken toepasbare regels / vragenbomen	->	-> bekend welke topactiviteiten niet per 1/1/21 gedigitalisee	->	toepasbare regels AMVB-MR gereed? Bruidsch	->	-> wanneer zijn alle toepasbare regels gedigitaliseerd?	

							rd zijn tbv gemeenten?		at stukjes o-verord & o-plan gereed?			
								werkafspraken rijksbreed aanpassen én toevoegen toepasbare regels	oefenen met aanpassen toepasbare regels	check of vragenbomen rijk/gem/prov goed aansluiten	Rijk kan toepasbare regels maken en aanpassen mbv RWS/WVL software (vangnet?), incl werkprocessen	
					o-regeling in DSO-LV zetten praktijkproef wijzigingsbesluit o-regeling	1/10 omgevingsregeling gepubliceerd	aanvullende AMVB's in DSO-LV werkafspraken rijksbreed aanpassen AMVB-MR (aanleveren content)	->	oefenen met aanpassen AMVB-MR via software per 1/1/21?	->	Rijk kan AMVB-MR aanpassen mbv EB/Koop software (vangnet?), incl werkprocessen	
						werkprocessen VTH in beeld	start aanpassen werkprocessen	o-vergunning: samenwerkingsafspraken bestuurlijke partners (deadlines halen, advies	oefenen BG's met op tijd adviesaanvraag krijgen vragen en tijdig afhandelen +	interbestuurlijke samenwerkingsafspraken gereed tbv vergunnen/melden/advies-geven	alle bevoegd gezagen kunnen vergunning/melding ontvangen incl adviesverzoek ander BG) en binnen 8	

								geven, leges, TH, archivering)	ontvangen vergunningen / meldingen		weken afhandelen, incl werkprocessen	
									oefenen met zichtbaar maken o-verg		alle bevoegd gezagen Rijk kunnen o-verg verlenen	
								werkafspraken rijksbreed via welke software projectbesluiten te publiceren	oefenen met publiceren p-besluit (LVBB/DSO-LV)	->	alle bevoeged gezagen Rijk kunnen projectbesluiten publiceren (LVBB) mbv RWS software (vangnet?), incl werkprocessen	
					onderzoek naar papieren vergunningsverlening rijkspartijen	->	aanpak papieren vergunningsverlening	->	->	->	alle rijkspartijen kunnen op papier dienstverlening bieden	
Transitiefase (2019) 2020-2021				onderzoek uitfaseren OLO AIM RP	->	->	aanpak uitfaseren OLO2, AIM, RP gereed	aanpak tbv service-gap tussen OLO AIM RP en DSO-LV		uitfasering OLO AIM RP	transitieteam OLI AIM RP incl aandacht voor service-gap	

				onderzoek toekomst Informatiepunt	->	->	werkafspraken informatiepunt en beleidsdepartementen / uitvoeringsorgs	->	->	transitie helpdesks (Infomil etc) naar Informatiepunt	transitieteam helpdesks	
				ambitiebepaling beleidsonderwerpen die rijkspartijen bespreekt met decentrale overheden tbv decentrale regels	->	bespreken beleidsonderwerpen met decentrale overheden?	->	->	->	->		
				inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020	->	aanpassing bemensing		inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020	->	aanpassing bemensing		
								transitieplan omklap gereed	rijksbreed team ingericht tbv omklapfase	transitieteam omklap	transitieteam omklap	
								doelgroepen in beeld voor communicatie omklap		doelgroepen - communicatie mbt omklap	doelgroepen - communicatie mbt omklap	

Gesteld staan om per '21 cf OW te werken				impactanalyse gereed op noodzaak/wens omzettten Programma's die voldoen aan voorwaarden Ow		per project waarbij projectbesluit/ inpassingsplan komt afgewogen wel/niet op OW vooruit te lopen (loopt heel 2019)	beperkingen gebied zichtbaar in viewer?		besluit over annotatiestrategie nav proeven?	programma's omgezet / opgesteld in lijn van randvoorwaarden Ow		
			duidelijkheid overgangsrecht tav projectbesluit en aanpassing omgevingsplan		onderzoek naar overgangsrecht (Incl wro, etc) incl aanvullingssporen			overgangsrecht 100% helder incl aanvullingssporen	uitleg overgangsrecht incl aanvullingssporen	->	monitoring overgangsrecht incl aanvullingssporen	
				onderzoek naar interdepartementale afspraken MR irt medeparafen die vervallen	interdepartementale afspraken in onderraad MR ter vervanging van huidige medeparafen die vervallen met Ow (besluit MCO)							
			traject loopt om stelselverantwoordelijkhe	procesvoorstel om stelselverantwoordelijkheid per	- politiek-bestuurlijke samenwerking -	besluit over inrichting stelselverantwoordelijkheid	start inrichting stelselverantwoordelijkheid	- politiek-bestuurlijke samenwerking -	->->->->	->->->->	rijk werkt cf gezamenlijke inrichting stelselverant	

			id in te richten	1/1/20 ingericht te hebben	beleidsmatige samenwerking - juridische samenwerking - uitvoeringssamenwerking			beleidsmatige samenwerking - juridische samenwerking - uitvoeringssamenwerking			woordelijkheid	
				opleveren verkenning scenario's ondersteuningsteam/SOR	vangnet software pakketten Rijk?	besluit software pakketten en ondersteuning Rijk						
							onderzoek aansluiten PDOK / Atlas vd leefomgeving / WKPB?	->	helderheid over aansluiten Atlas / PDOK / WKPB?			
				stelselcatalogus							begripsharmonisatie-discussie?	

Aan de slag met de Omgevingswet

Strategische sessie over de veranderopgave Rijk

Stuurgroep implementatie Omgevingswet
23 april 2019

Inhoudsopgave

I. Inzet van Ow voor concrete doelen (15 min)
II. Gedeelde ambities komende 20 mnd (15 min)
III. Hoe regelen we het (15 min)

I Inzet van Ow voor concrete doelen

II. Gedeelde ambities komende 20 mnd

We bespreken met elkaar 'waar' ons ambitieniveau ligt – niet altijd ligt de waarheid in het midden.

Ow is technisch instrument	Ow realiseert grote transities
klaar genoeg	hoge ambities
transitie duurt 10 jaar	transitie over 20 mnd klaar
vangnet publicatiesoftware	digitaal werken 100% klaar

III Hoe regelen we het

Welke koers zien we om ambities in actie om te zetten?

1. Eigenaarschap: Iedere organisatie zelf, coalition of the willing, meer samen?

2. Hoe meten we of we ambities en mijlpalen *roadmap* halen (per kwartaal): ieder voor zich, gezamenlijk '*light*', echte monitoring?

3. Beeldvorming aan laten sluiten op de werkelijkheid: planten we een appelboom die jaar na jaar groeit en meer vruchten oplevert? Noodzaak van een reputatiebuffer bij inwerkingtreding.

Agendapunt 8

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
23 april 2019

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: verdeling beheerskosten DSO-LV

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met

1. Verdeling van de beheerskosten over de departementen in categorieën.
2. De categorieën te baseren op feitelijke gebruikerscijfers OLO cf deze notitie, aangezien er geen goede prognoses beschikbaar zijn mbt DSO-LV.
3. Te kiezen tussen het gebruik van twee óf drie categorieën incl. verdeling.
4. De komende jaren zo snel mogelijk toe te werken naar goed gefundeerde categorieën, cf deze notitie.

Context

- Afspraak om te betalen: Het Rijk betaalt cf bestuurlijke afspraken 5mln per jaar mee aan de beheerskosten van het DSO-LV.
- Verzoek stuurgroep 5 maart 2019: De stuurgroep heeft gevraagd om in april een besluit te kunnen nemen over de verdeling van de beheerskosten van het DSO-LV op basis van een categorisering op grond van ingeschat verbruik (bijvoorbeeld groot/middel/klein).
- Het 'waarom': De verdeling van gebruikerskosten vergt feitelijke gebruikerscijfers. Die zijn er nu niet voor het DSO-LV uitgesplitst naar rijkspartijen, noch zijn er strakke prognoses. Daarom is het voorstel aan te sluiten bij wél beschikbare cijfers en zo snel als mogelijk op basis van wél beschikbare cijfers alsnog een categorisering op te stellen die aansluit op die cijfers.
- Alternatieve manieren om departementen 'aan te slaan': Beheerskosten verdelen tussen rijkspartijen kan gebeuren op basis van gebruik. Waarbij

alle rijkspartijen het eens zijn dat het dan moet gaan over categorieën, om niet elk jaar eindeloze berekeningen en herverdeling en facturatie moet plaats vinden. Een categorisering op basis van 'aandeel in wetgeving' ofwel omvang van de begrotingen ofwel de baten (nu erg lastig in beeld te brengen) per departement liggen minder voor de hand omdat deze minder recht doen aan de 'gebruiker betaalt' logica.

- Fasering en stabiele gebruikscijfers per 2022 beschikbaar: In 2019 wordt DSO-LV afgebouwd, vanaf 2020 start de beheersfase en de uitbouwfase (cf planning). Vanaf 2021 zien we daadwerkelijk gebruik van DSO-LV en komen cijfers binnen over gebruik door rijkspartijen. Pas dan zijn goede inschattingen beschikbaar, uitgebreide rijksbrede prognoses zijn niet beschikbaar noch zijn hier impactanalyses op gemaakt behalve door EZK/LNV.
- Startfase levert geen stabiele cijfers: De startfase van OLO liet zien dat gebruik van een loketfunctie niet direct stabiel is maar laag begint en dan fors kan gaan groeien. In analogie zijn stabiele cijfers over gebruik pas na een jaar of langer te verwachten, dus per 2022/23.
- Mogelijke stijging volgt via separaat besluit: Het totaal aan beheerskosten kan stijgen als de omvang van het DSO-LV groeit in het kader van het plan uitbouw. Hierover is de stuurgroep eerder geïnformeerd. Over uitbouw en toename van de beheerskosten vindt altijd besluitvorming plaats via de stuurgroep en OGB. De kosten gemoeid met uitbouw leveren ook meer baten op. De 5mln is gebaseerd op digitaliseringsscenario 2, voor digitaliseringsscenario 3 is maximaal 11mln/jaar beheerskosten voor de rijkspartijen voorzien.
- Beschikbare cijfers: voor de kosten van OLO is een percentuele verdeling bekend, kosten 2018: BZK 52%, I&W 38%, EZK 3%, LNV 3%, OCW 4%. Zie verdere toelichting bij het beslispunt.

Ad 1. Voorstel is om de beheerskosten van het DSO-LV cf deze nota te verdelen, in een beperkt aantal categorieën over de beleidsverantwoordelijke departementen. Deze beperkte indeling doet recht aan de gezochte eenvoud van de verdeling maar ook aan de diversiteit van de beleidsdepartementen.

Ad 2. In een eerste fase (2020-2022) worden twee óf drie categorieën gehanteerd op basis van huidige gebruikscijfers (OLO) – zie bijlage. Voor RP zijn namelijk

geen goede en vergelijkbare cijfers voorhanden. Kijkend naar gebruik van OLO zie je drie hele kleine gebruikers, en twee middelgrote gebruikers (van 38% en 52%). Voorstel is de categorieën zo dicht mogelijk bij deze indeling te leggen vanwege gebrek aan beter cijfermateriaal of prognoses. Dit doet ook recht aan de impactanalyse van EZK/LNV dat zij een kleingebruiker zullen zijn in de toekomst. Verdeling categorieën (totaal opgeteld 5mln) wordt dan als volgt, voor 2020, 2021 en 2022:

Optie van drie categorieën: heel klein, midden-groot, groot

Heel klein (LNV, EZK, OCW, DEF)	*150k*	*x4*	*600k*	*(12%)*
Midden-groot (I&W)	*1.900k*	*x1*	*1.850k*	*(37%)*[1]
Groot (BZK)	*2.550k*	*x1*	*2.550k*	*(51%)*

Optie van twee categorieën: heel klein en behoorlijk groot

Heel klein (LNV, EZK, OCW, DEF)	*150k*	*x4*	*600k*	*(12%)*
Behoorlijk groot (BZK & I&W)	*2.200k*	*x2*	*4.400k*	*(88%)*

Let op, deze indeling blijft dus zo vast staan gedurende drie jaar. Alleen als er echt hele grote discrepanties in de verdeling blijken in 2021 die disproportioneel zijn, kan voor 2022 goed onderbouwd een alternatieve verdeling worden voorgesteld via OT/Stuurgroep.

Ad 3. In 2021 beginnen gebruikscijfers binnen te komen, die ergens in de loop van 2022 stabieler zullen zijn. Voorstel is om dan in 2022 de beschikbare gebruikerscijfers om te zetten naar nieuwe categorieën die recht doen aan de feitelijke situatie. Er komt een herijkte categorisering beschikbaar in 2022 om die per 2023 in te laten gaan. Zodat per 2023 categorieën gehanteerd worden die dichtbij de werkelijke situatie liggen, voor de fase 2023-24. Voorstel is om deze categorieën daarna elke drie jaar te updaten.

Alternatieven

- Eerdere alternatieven zijn in OT en Stuurgroep notities aan de orde gekomen.

[1] *(Tov OLO komt DEF erbij als heel kleine categorie. Daarmee resteert 88%, die conform de OLO-verdeling uitkomt op 37% voor I&W en 51% voor BZK)*

BIJLAGES

Versleuteling kosten OLO n.a.v. herverdeling taken BZK/IenW (besluit genomen in 2018)

Domeineigenaar	**Kosten 2.14. (wet en verbeter)**	**Raming Kosten voor releases 2.15/2.16**
BZK/RO (39%)	39% (354.900)	39% (546.000)
BZK/Bouwen (13%)	13% (118.300)	13% (182.000)
I&W/Water en bodem (19%)	19% (172.900)	19 (266.000)
I&W/Milieu (19%)	19% (172.900)	19 (266.000)
EZK/Mijnbouw (3%)	3% (27.300)	3% (42.000)
EZK/Natuur (3%)	3% (27.300)	3% (42.000)
OCW/RCE (4%)	4 (36.400)	4% (56.000)
Totale kosten	**910.000**	**1.400.000**

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan	Betrokkenen die werken aan de Omgevingswet
Van	PDG Omgevingswet

DG BRW en PDG OW
BZK

Contactpersoon
Artikel 5.1 lid 2 sub e

T Artikel 5.1 lid 2 sub e

Datum
11 april 2019

Kenmerk

nota

Samenwerken met de Omgevingswet

De komende jaren gaat de Omgevingswet binnen het Rijk een vaste plek krijgen in het werken van alledag. Namens BZK staat pdgOW aan de lat om hier samen met andere rijkspartijen vorm aan te geven.

Aanleiding
Als uitwerking van het regeerakkoord “Vertrouwen in de toekomst” is het programmadirectoraat-generaal Omgevingswet (PDGOW) ontstaan en is de juridische verantwoordelijkheid voor de stelselherziening omgevingsrecht belegd bij de directie Constitutionele Zaken en Wetgeving (CZW) binnen BZK.
Na de geplande inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen structurele taken voor de Omgevingswet overblijven en nieuwe taken en verantwoordelijkheden uit de wet voortkomen. Het gaan samenwerken met de Omgevingswet raakt veel departementen met fysieke taken (zoals I&W, BZK, EZK, LNV, DEF, J&V, VWS en OCW) en overheden (gemeenten, provincies en waterschappen).

Karakter (programma) Omgevingswet
Eén van de aspecten van een programma is dat er afspraken gemaakt moeten worden over de structurele situatie. Dit lijkt soms tegenstrijdig in de hectiek van het programma zelf. BZK is als programmaDG maar *net van start* en toch wordt er nu al om *toekomstbeelden gevraagd* en uitspraken waar taken worden belegd door stakeholders en medewerkers, ook om het huidige werk uit te kunnen voeren. Dit betekent dat er tijdig uitspraken gedaan moeten worden wat de structurele taken van de Omgevingswet zijn, op welke manier we gezamenlijk werken met de Omgevingswet en waar bepaalde onderdelen zouden moeten landen.

Kenmerkend voor de Omgevingswet is dat de wet samen met de mede departementen en overheden wordt ontwikkeld en geïmplementeerd. In het stelsel van de Omgevingswet komt de regelgeving voor de fysieke leefomgeving samen. Het nieuwe stelsel zal door verschillende departementen en bewindslieden worden benut voor het verwezenlijken van de eigen beleids- en wetgevingsopgaven. Het betreft onder meer BZK, I&W, EZK, LNV, DEF, J&V, VWS en OCW. Met name voor I&W gaat een groot deel van de regelgeving op gebied van infrastructuur, water en milieu op in het nieuwe wettelijke stelsel. Dit geldt ook voor EZK voor de regelgeving over natuur en energie-infrastructuur. Voor BZK gaat de bouwregelgeving en de Wet ruimtelijke ordening (=Wro) geheel op in dit stelsel.
Samenwerking is, ook in de toekomst, essentieel om het stelsel te laten werken.

De Minister van BZK is hiervoor stelselverantwoordelijk. Zij kan dit niet zonder een goede samenwerking met en een gevoel van medeverantwoordelijkheid van de betrokken partners. Voor sommige onderdelen dringt de tijd nu al en is de wens om liever gisteren dan morgen te starten. Dit schetst de urgentie dat zo snel als mogelijk het gesprek gestart moet worden over de structurele inbedding van de Omgevingswet.

Stelselrol en verantwoordelijkheid

Het advies is te starten met de verkenning van de stelselrol Omgevingswet; waar is Nederland bij gebaat, wat betekent dit voor de Omgevingswet, wat is de rol van de Rijksdienst en wat betekent dit voor het samenspel met en tussen de departementen? Op welke manier nemen departementen hierin gezamenlijk een stevige rol? Welke rol heeft BZK in dit geheel? De invulling van het samenspel en de rol heeft *implicaties* voor de *verhouding* met de sectorale verantwoordelijkheden van de *mede departementen* en governance.

Deze duiding en het proces hiernaar toe is een *ingewikkeld vraagstuk* o.a. omdat het Omgevingswet stelsel in deze vorm, samenhang, mandaat en manier van werken nieuw is;

- Wat houdt de stelselverantwoordelijkheid en rol in? Wat betekent dit voor BZK?
- Hoe zijn de inhoudelijke verhoudingen/verantwoordelijkheden met andere departementen? Welke positionering kan BZK innemen?
- Grenzeloos 1 rijksoverheid zijn, buiten=binnen

Binnen deze discussie zijn er drie verschillende perspectieven: 1) reikwijdte stelselrol; 2) invulling geven aan gezamenlijkheid (elkaars hand vasthouden zonder op elkaars stoel te gaan zitten); 3) efficiency.

Reikwijdte

De Omgevingswet is in zichzelf een uniek stelsel gezien de interdepartementale samenhang. Dit betekent dat naast de afspraken over de invulling van de wet en de doorwerking van de NOVI er afspraken gemaakt moeten worden met de mede departementen over de reikwijdte van de rollen en verantwoordelijkheden als NOVI is vastgesteld en de wet in werking is. Wat betreft de digitalisering van de regelgeving (zowel in het bekendmakingsspoor, als in het toegankelijk maken via vragenbomen in het Omgevingsloket) geldt dat we ook afspraken moeten maken over of, en zo ja hoe, we in de toekomst hierin als rijkspartijen gezamenlijk willen optrekken.
Als stelselverantwoordelijke is het logisch dat BZK de regie op dit proces voert, toch is het voor gedeeld eigenaarschap nodig de verschillende stakeholders zo snel en goed mogelijk aan te sluiten. Dat is ook nodig om ervoor te zorgen dat het stelsel bestendig en toekomstgericht blijft en voor een succesvolle toepassing daarvan (voor het verwezenlijken van maatschappelijke opgaven).

Agendapunt 9

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondersteuningsteam Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
15 april 2019

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: opstarten verankering Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd:
1) commitment uit te spreken voor gezamenlijk optrekken verankering van de Omgevingswet;
2) hiervoor de komende periode capaciteit vrij te maken;
3) uiterlijk 1 mei de namen door te geven voor de bemensing van de teams.

Context

- Aanleiding
  Momenteel werken we samen aan de Omgevingswet. De komende jaren gaat de Omgevingswet binnen het Rijk een vaste plek krijgen in het werken van alledag. Het is nu het moment om met elkaar het gesprek te starten op welke manier we invulling geven aan de stelselverantwoordelijkheid en rol voor de Omgevingswet. Doel is dat we tot een gezamenlijk beeld komen deze zomer. Zie hiervoor ook de bijlage "Samenwerken met de Omgevingswet".

  Pdg Omgevingswet heeft hiervoor Artikel 5.1 lid 2 sub e bereid gevonden de discussie over de verankering van de Omgevingswet te entameren. Artikel 5.1 lid 2 sub e Art 5.1 lid 1 sub e en start 15 april voor deze tijdelijke opdracht.

  Ar ikel 5.1 lid 2 sub e start met het opstellen van een plan van aanpak. Dit zal in gezamenlijkheid worden gemaakt. Gezien de urgentie en behoefte het inhoudelijke gesprek met elkaar te voeren zal deze aanpak een pragmatisch karakter hebben.

  Er wordt een lichte governance opgetuigd. Waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande gremia zoals bijv OT, SG en PIOR. Het inleven roepen van deze lichte governance met teams is nodig voor verdiepende sessies en versnelling (oa vanwege beperkte vergadermomenten OT en SG). Waar mogelijk worden de momenten van OT en SG benut in het kader van efficiënt vergaderen.
  De formele afstemming en besluitvorming zal in de reeds bestaande lijn plaatsvinden. Er zijn twee niveaus van besluitvorming. BR BZK neemt besluiten over de organisatorische inbedding binnen BZK. SG OW neemt besluiten over de wijze waarop de stelselrol invulling zal gaan krijgen.

Toelichting bij het beslispunt

De opdracht aan Artikel 5.1 lid 2 sub e luidt:

- Verankering van het stelsel van de Omgevingswet en de Nationale Omgevingsvisie binnen de Rijksoverheid.
- Zsm opstellen plan van aanpak.
- Opleveren tussenrapportage (met inhoudelijke en strategische issues) voor zomerreces.
- Opleveren rapport met adviezen voor herfstreces.

Concreet betekent dit voor uitwerking drie deelresultaten:

- Stelselverantwoordelijkheid: zorgen dat departementen de samenwerking aan het máken van de Omgevingswet de afgelopen jaren doorzetten naar het werken mét de Omgevingswet en de NOVI de komende jaren (congruentie van beleid/ regelgeving/ publicatie/ digitalisering (waaronder strategisch beheer DSO)). Voor deze aanpak zijn er 3 sporen:
  1) Hoe richt je het stelsel inhoudelijk in?
  2) Hoe zorg je dat het stelsel met departementen en medeoverheden werkend houdt?
  3) Hoe geef je dit systeem vorm op een toekomstbestendige en moderne manier?
- Landing NOVI binnen BZK: voorstel uitwerken omdat de NOVI dit jaar gereed is.
- Landing strategische sturing op landelijke voorziening DSO-LV: er worden scenario's uitgewerkt omdat het programma DSO-LV einde 2019 stopt.

Concreet betekent dit voor de aanpak:

- Er wordt vanaf het begin samengewerkt met de betrokken departementen. Dit is per definitie vanuit het dna van de Omgevingswet een interdepartementale discussie. Een pragmatische aanpak geldt als leidraad te nemen bij de uitwerking van bovenstaande punten (ondanks de complexiteit van deze transitie).
- Er een bijzondere relatie ligt tussen I&W en BZK gezien de afspraken die zijn gemaakt met Protocol van overdracht (dd 14 feb 2018).

<u>Rollen en gremia:</u>
Beslissen

- Bestuursraad BZK: collectieve opdrachtgever, voortgang en beslissen
- Stuurgroep OW; voortgang en beslissen

Adviseren

- Directeurenteam: voortgang, klankborden en adviseren
- Adviesteam ("spinnen in het web"): voor aftappen kennis, adviseren, informeren, klankborden, input leveren

Uitvoeren

- Kernteam: onafhankelijk belangen ophalen, organiseren, doen, leveren en advies opstellen
- Op verzoek kan kernteam beroep doen op (capaciteit van) de departementen voor uitzoek/vraagstukken

Informeren

- Opdrachtgevend beraad OW: informeren voortgang

Deelnemers per team

Deelnemers kernteam:

- Artikel 5.1 lid 2 sub e adviseur bestuurskundige (uitvraag bij UBR), Artikel 5.1 lid 2
- Expert adviseurs: Artikel 5.1 lid 2 sub e , *collega adviseur I&W* en Artikel 5.1 lid 2 sub e .

Deelnemers adviesteam:

- I&W: *collega adviseur*
- EZK: *collega adviseur*
- LNV: *collega adviseur*
- OCW: *collega adviseur*
- DEF: *collega adviseur*
- BZK: collega adviseur (RO), Artikel 5.1 lid 2 sub e collega adviseur EB, Artikel 5.1 lid 2 sub e collega adviseur CZW, collega adviseur DIO

Deelnemers directeurenteam:

- I&W: *collega directeur*
- EZK/LNV: *collega directeur*
- OCW: *collega directeur*
- DEF: *collega directeur*
- BZK: dgOW, dEB, dADS, dRO, dWM, dB&E, dCZW, dDIO

Agendapunt 10

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan de Slag

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl

Datum
23 april 2019

Kenmerk

notitie

Stand van zaken implementatieprogramma
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken en brengt in beeld welke keuzes er het komende half jaar gemaakt moeten worden. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten.

Invoeringsondersteuning

Invoeringsondersteuning (IVO) werkt inmiddels volgens afspraak met een kwartaal programmering voor vraaggestuurd werken. De 3 geplande Slagsessies in maart zijn in no-time overtekend. Gezien de grote vraag is besloten om een extra sessie te houden in Utrecht. Ook deze sessie was snel vol.
De hoge opkomst bij de Slagsessies en bijvoorbeeld de kwartaaldemo laat zien dat de informatiebehoefte toeneemt. Bij laatste kwartaaldemo in Zeist is gebruik gemaakt van een live internetuitzending om de toegankelijkheid van informatie te vergroten. Ook het youtube kanaal krijgt steeds meer content. Vanuit het land komen er de laatste tijd steeds meer verzoeken voor informatie/bijdragen aan bijeenkomsten. Door IVO wordt nu gekeken hoe deze ondersteuning op een slimme wijze kan plaatsvinden. Vanuit Invoeringsondersteuning wordt veel capaciteit ingezet op de Try-out. Het communicatieplan en aanpak Try-out is inmiddels gereed en er wordt mee gewerkt.

Informatiepunt

De trend naar meer informatie is ook zichtbaar hij het Informatiepunt. De bezoekersaantallen nemen toe. Vraag in Q4 bij het IP lag vooral op het gebied van Staalkaarten en DSO. De website is verder geactualiseerd door het Informatiepunt onder meer op het onderwerp Try out (klik hier voor meer informatie) .

Implementatie wet en DSO-lv

Afgelopen periode hebben de intakegesprekken plaatsgevonden in de 3 geselecteerde Try Out regio's en de overige 14 regio's die daarnaast een minder intensieve ondersteuning gaan krijgen. Op basis van de resultaten van de intakegesprekken is een indeling van de regio's gemaakt in clusters met soortgelijke vraagstukken. Op basis hiervan is een voorstel opgeleverd aan de Programmaraad voor de te leveren ondersteuning, de begeleiding in de regio's en is een projectstructuur opgesteld om de Try Out in goede banen te leiden. Daar waar raakvlakken zijn sluit ook het Rijk aan bij Try-outs.

De Try-outs bevinden zich in de verkennende fase. Via de Try Out levert het programma AdS een bijdrage aan het oplossen van het inhoudelijke vraagstuk in de regio's via procesondersteuning. Hierbij ligt de focus op het komen tot een stevige basis voor implementatie van de Omgevingswet in de regio. De randvoorwaarden hiervoor zijn:

- De regio is en blijft aan zet en blijft verantwoordelijk voor het oplossen van het eigen vraagstuk en voor de ketensamenwerking in de regio.
- De leerresultaten van de Try Out moeten ook voor de rest van het land interessant zijn.

Parlementaria

Op 5 maart vond in de Eerste Kamer een technische briefing plaats over het DSO op verzoek van de commissie Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving. We hebben de Eerste Kamer op haar verzoek geïnformeerd over 5 onderwerpen:

1. Ambitie DSO: verschil tussen basisniveau en uitbouw.
2. Toegankelijkheid:
3. Aansluiting door bevoegd gezagen: formeel geen aansluitplicht, (conform de huidige voorzieningen), maar het materieel geen andere mogelijkheid.
4. Beheerovereenkomst DSO: korte toelichting gegeven op de inhoud en verdeling van verantwoordelijkheden.
5. Kosten DSO.

Bij de behandeling van de invoeringswet in de Tweede Kamer begin maart is een drietal moties aangenomen die relevant zijn voor Aan de Slag.

1. zachte waarden': van belang om de relevante beschikbare informatie over hoe betrokkenen te betrekken bij initiatieven, goed en zichtbaar bij elkaar te brengen.
2. MKB toets: gaat om MKB te betrekken bij wat gemaakt gaat worden. Zij worden al uitgenodigd bij gebruikerstesten DSO-lv
3. BIT eind 2019: gericht op vervolg uitbouw (lerend vanuit verleden en kijkend naar de toekomst)

Vaststellen standaards

In het BO van 17 april a.s. kunnen twee van de drie standaarden voor aanlevering aan het DSO-LV worden vastgesteld. De Standaard Toepasbare regels (STTR) en de Standaard aanvragen en meldingen (STAM) zijn beide door de Stuurgroep en het OGB vastgesteld en worden in april ook bestuurlijk bekrachtigd.

Voor de Standaard voor officiële publicaties met specifieke toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (STOP/TPOD) is dat nog niet mogelijk. Op dit moment is een aantal problemen geconstateerd in de in december 2018 opgeleverde STOP-TPOD versie 0.97. Hierdoor was het niet mogelijk versie 0.97 in Q1 2019 in de keten te implementeren.

Door het programma DSO is een taskforce in het leven geroepen zo snel mogelijk tot maatregelen te komen om de standaard beter implementeerbaar te maken, zowel binnen DSO-LV als in decentrale plansystemen. Inmiddels zijn structurele oplossingen in beeld die in Q2 2019 (alsnog) leiden tot implementatie in DSO-LV. Waar begin april nog een extra toets op wordt uitgevoerd door een groep experts in opdracht van de opdrachtgever. Hierna wordt in dialoog met de veranderopgaven ook een langer termijnperspectief ontwikkeld op implementatie van deze standaard en wordt de afstemming met softwareleveranciers geïntensiveerd.

Inrichten beheerorganisatie

In het Bestuurlijk Overleg van 18 december 2018 zijn de beheerovereenkomst en het beheerarrangement ondertekend door alle partijen. Inmiddels is ook de definitieve keuze gemaakt voor het Kadaster als tactische beheerorganisatie en zijn de beheerontwikkelplannen door het OGB vastgesteld.

Opzet OGB-Beheer.

De opzet van het OGB-beheer is in januari met alle OGB-leden verkend en dit heeft geleid tot een opzet die is vastgesteld in het OGB van 12 maart. Voor het Rijk waren dit Artikel 5.1 lid 2 sub e en Art kel 5.1 lid 2 sub e. Kort samengevat hebben alle OGB-leden de voorkeur uitgesproken om de eerste periode (tot inwerkingtreding van de Omgevingswet) het OGB-beheer dicht bij het reguliere OGB te organiseren. Praktisch gezien wordt dan één moment georganiseerd voor OGB en OGB-beheer met een knip in de agenda voor de OGB-beheeragendapunten. Het voorzitterschap wordt rouleert jaarlijks waarbij de VNG vanaf 1 januari het spits afbijt.

Alle betrokken zijn zich bewust dat de aard van de onderwerpen ten aanzien van beheer met het verstrijken van de tijd een steeds technischer karakter zullen krijgen. Daarom wordt na verloop van tijd geëvalueerd over de invulling van het OGB beheer. De programmaraad blijft voorlopig functioneren als voorportaal.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Opdrachtgevend beraad

Notitie

Onderwerp: : GCR (voorheen GCM)
Agendanummer: 4
Datum: 25 april 2019
Doel nota: Ter besluitvorming

Contactpersoon
Artikel 5.1 lid 2 sub e
M Art 5.1 lid 1 sub e
minbzk.nl
T Artikel 5.1 lid 2 sub e

Datum
15 april 2019

Bijlagen
1: GCR v0.99

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Voorstel

Het OGB wordt gevraagd om in het overleg van 25 april 2019:

1) Het Globaal Content Raamwerk (als versie 1.0) vast te stellen. De 1.0 versie heeft het karakter van een startdocument, wat wil zeggen dat bestaande kaders bij elkaar zijn gebracht en dat van daaruit het GCR verder vorm kan krijgen.
2) Akkoord te gaan met de genoemde verbeterpunten en de regiegroep opdracht te geven de verbeterpunten uit te werken en voor nadere besluitvorming aan te bieden.
3) Akkoord te gaan met de voorgestelde manier van het beheer van het GCR in lijn met het GPvE en DA.
4) De verdere ontwikkeling van het GCR in de komende periode af te stemmen op de besluitvorming die gaat volgen over het plan Uitbouw[1]. Vanaf dat moment het GCR in een parallel spoor door te ontwikkelen met de voorbereidingen voor de uitbouw, in nauwe afstemming met SBO/TBO.

Toelichting

Bij het vaststellen van de adviezen in de impactanalyse behorende bij het rapport van de Taskforce Complexiteitsreductie is besloten dat er een Globaal Content Model dient te komen. Met het vaststellen van het voorliggende Globaal Content Raamwerk[2] wordt aan dat besluit invulling gegeven.

Deze eerste versie van het GCR is een 1 op 1 weerslag van de reeds gemaakte afspraken uit wetgeving en interbestuurlijke afspraken, alsmede bestaande en vastgestelde kaders zoals GPvE en DA. Daardoor staan alle relevante afspraken ten aanzien van content overzichtelijk in één, kaderstellend document bij elkaar. Er is dus niets 'nieuws onder de zon' en deze versie van het GCR heeft dan ook geen impact op het basisniveau DSO-LV of de scope van het programma DSO.

Het bij elkaar brengen van de afspraken in één document heeft inzicht gegeven in de nog ontbrekende kaders en overige verbeterpunten. Het GCR is dus nog niet af, het is echter wel van belang deze nu een startversie vast te stellen. Het kan dan gebruikt gaan worden bijvoorbeeld bij de nadere uitwerking van Uitbouw DSO-LV, door deze conform de structuur en kaders nader uit te werken.

[1] Dat wil zeggen de onderwerpen waarop voor het plan uitbouw uitspraken nodig zijn met prioriteit op te pakken.
[2] Op basis van reacties vanuit onder andere de architecten (BLA) is ervoor gekozen om de naam 'Global Content Model – GCM' om te zetten naar 'Global Content Raamwerk – GCR'. Bij 'model' was er een verwachting van een detailbeschrijving in plaats van een beschrijving op hoofdlijnen.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Een voldragen GCR is essentieel om tot een betekenisvol (d.w.z. een met content gevuld) DSO-stelsel te komen. Meer concreet is een voltooid GCR 'aan de voorkant' van de uitbouw nodig. Ook is het belangrijk dat de bevoegde gezagen er mee aan de slag gaan bij het bepalen van hun eigen content-strategie. Onder regie van AdS zal in het centrale content-strategiedeel nadrukkelijk aandacht besteed worden aan de communicatie van en over het GCR.

Tot slot dient het GCR, evenals de andere kaderstellende documenten vanuit opdrachtgeverszijde, verder bijgehouden te worden. In de volgende paragrafen worden deze onderdelen nader toegelicht.

Het nu voorliggende GCR is tot stand gekomen in het interbestuurlijk regieteam dat al verantwoordelijk is voor het GPvE. De VNG, IPO, UvW en Rijk zijn als Bevoegd Gezag vertegenwoordigd en het programma ADS en EB vanuit de uitvoering en regelgeving. Na een eerste behandeling in de Programmaraad op 1 april is er aanvullend op 11 april jl. een verduidelijkende sessie geweest met diverse Bevoegde Gezagen in de vorm van een 'Dialoogsessie', waarin het GCR verder is toegelicht. Uit deze sessie kwamen een aantal aanbevelingen naar boven die weliswaar buiten het GCR zelf vallen, maar daar een nauw verband mee hebben (de relatie met Plan Uitbouw en het handelingsperspectief rond de contentstrategie).

Het GCR wordt na vaststelling doorontwikkeld (verbeterpunten) en beheerd door bovengenoemd regieteam tot het moment van overdracht van het DSO-LV aan de Strategische beheerorganisatie. De vertegenwoordiger van elk van deze partijen heeft daarbij steeds voor afstemming (en inbreng) van de voorgestelde wijzigingen met de achterban gezorgd.

Ad 1) Globaal Content Raamwerk – GCR-versie 1.0

Het Globaal Content Raamwerk (GCR) geeft, geredeneerd vanuit het oogpunt van het DSO-LV, duidelijkheid welke inhoud/content wanneer beschikbaar komt via het DSO-LV en dus technisch ondersteund dient te worden. Het is de nadere uitwerking wat de bestuurlijke partners op hoofdlijnen al hebben afgesproken of wat in wetgeving is vastgelegd. Het moet daarom compleet zijn, de juiste mate van gedetailleerdheid hebben en gedragen worden door de toekomstige gebruikers maar bovenal bijdragen aan een betere dienstverlening. Het GCR completeert de set aan kaders van opdrachtgeverszijde, de onderverdeling daartussen is:

- Overzicht van de uiteindelijke werking van het DSO inclusief DSO-LV is vastgelegd in de Visie 2024 ('het waarom').
- Eisen aan de functionaliteit liggen vast in het Globaal Programma van Eisen (GPvE – het 'wat').
- Eisen aan de wijze waarop de eisen aan de functionaliteit en de verwerking en het gebruik van de content worden gerealiseerd liggen vast in de Doelarchitectuur (DA – het 'hoe').
- Inzicht in de content die vanuit bronhouders beschikbaar moet komen en een vertaling van de eisen aan die content vanuit wetgeving en de daarin geborgde standaarden. De specifieke invulling die nodig is om het DSO-LV functioneel te laten werken met deze content liggen vast in het Globaal Content Raamwerk (GCR – 'het waarmee').

Het GCR dient meerdere doelgroepen ('het wie') die een rol vervullen binnen de informatieprocessen van het DSO-LV. Daarbij worden geen nieuwe rollen toegevoegd maar wel inzichtelijk gemaakt welke rollen geregeld moeten zijn ten aanzien van specifieke content.

Het nader invullen daarvan is een taak voor de verantwoordelijke voor die content ('registratiehouder') middels de content strategie. De deelnemers aan de dialoogsessie adviseren om zo snel mogelijk een aanvang te maken met het ontwikkelen van de decentrale content strategie via de veranderopgaven maar ook in een centrale content strategie (met een decentrale doorwerking) voor de uitbouw (informatielijn).

Het GCR benoemt welke rollen binnen de governance geregeld moeten zijn en adresseert specifiek de volgende doelgroepen:

- Bevoegd gezag: weet welke content het moet leveren en welke rol die content speelt in het DSO-LV. Verder maakt het GCR duidelijk aan welke eisen, waaronder standaarden, die content moet voldoen. Het GCR is daarbij specifiek gericht op de Informatiemanager en Architect binnen het Bevoegd Gezag en minder op de beleidsmaker en gebruiker.
- Strategische en tactische beheerorganisatie DSO-LV: weet welke content in het DSO-LV beschikbaar kan/moet komen, verwerkt moet kunnen worden en beschikbaar gemaakt moet worden De eisen waaraan de content moet voldoen geven hierbij richting aan de eisen in het tactische beheer voor bijvoorbeeld privacy en archivering.
- Ontwikkel- en operationeel beheerpartner DSO-LV: weet welke content van het bevoegd gezag het DSO-LV moet kunnen verwerken en welke content via de beheerder beschikbaar gaat komen. Door de eisen aan de content is ook duidelijk wat er functioneel met de content mogelijk is c.q. welke functionaliteit ondersteund moet kunnen worden.

Kortom: het GCR is een onmisbaar element in de kaderstelling en van groot belang voor de doorontwikkeling en uitbouw van het digitaal stelsel. Het biedt inzicht en overzicht in de afspraken die er rondom de content van het DSO, geredeneerd vanuit het DSO-LV, zijn gemaakt.

Het GCR bestaat uit drie delen. In het eerste deel zijn de processen en conceptuele informatie architectuur van het DSO opgenomen. Het betreft hier de informatieobjecten die via het DSO-LV worden gedeeld. In het tweede deel is voor elk type informatieobject beschreven welke afspraken daarover zijn gemaakt in wetgeving of interbestuurlijke afspraken zoals bijvoorbeeld de te gebruiken standaard, eigenaarschap of archivering. Tot slot is in het derde deel de set eisen opgenomen uit het GPvE die over de content zelf gaan. De intentie is om, na vaststelling van het GCR, deze eisen uit het GPvE te verwijderen.

Ad 2) Verbetering en vervolmaking van het GCR
Het DSO-LV en de bijbehorende wetgeving zijn nog in beweging. Tijdens het opstellen van het GCR is geconstateerd dat er behoefte is aan meer detail maar dat dit op dit moment nog niet gegeven kan worden doordat er nog besluitvorming ontbreekt of onderwerpen nog nader onderzocht moeten worden.

Het gaat om onderstaande verbeterpunten. Per verbeterpunt is aangegeven op welk moment dit verwerkt kan worden. Bij een groot aantal punten is het wachten op reeds lopende trajecten buiten het GCR, die het GCR wel beïnvloeden maar om aparte besluitvorming vragen. Zodra deze besluiten genomen zijn worden deze in de eerstvolgende GCR-versie verwerkt (zie ook het volgende punt, beheer van het GCR).

Meer specifiek betreft het de volgende punten die nog nader uitgewerkt (moeten) worden en waarover het OGB nog een besluit moet nemen:

- Uitbouw (waaronder een eerste geprioriteerde set content)
- Wens om lokale informatiebronnen te koppelen aan het DSO-LV
- Roadmap voor aansluiting op het DSO-LV van en levering van content door Bevoegde Gezagen

Ten aanzien van de wens om lokale informatiebronnen te kunnen koppelen is nog geen opdracht gegeven om dit in kaders uit te werken. Het lijkt wenselijk om via het architectuurspoor (Doelarchitectuur) de behoefte en mogelijkheden voor het koppelen en gebruiken van lokale informatie te onderzoeken en hierover een besluitvormingsnotitie te agenderen bij het OGB.

Uit de dialoogsessie op 11 april is gebleken dat er nog veel onduidelijkheid is ten aanzien van informatie over de fysieke leefomgeving in het plan uitbouw. Het kan helpen als bij de selectie en beschrijving de structuur en processen uit het GCR worden gevolgd. Het is verstandig om de uitwerking van dit onderdeel in het plan uitbouw parallel te laten verlopen aan het doorontwikkelen van het GCR. Dit helpt om tijdig de juiste kaders te ontwikkelen en past goed bij de agile werkwijze die de ontwikkeling van het DSO-LV kenmerkt.

Daarnaast moet nog een aantal punten nader uitgewerkt worden door de regiegroep op basis van het nu voorgestelde raamwerk. Dit kan zodra de huidige versie is vastgesteld en zal daarmee onderdeel worden van de volgende versie van het GCR. Het betreft dan:

- Nader detailleren van zogenaamde ‘stamgegevens’ zoals de functionele structuur (activiteitenstructuur) en de status en bron van gegevens van overheden en ambtsgebieden.
- Aanbrengen van relaties en afhankelijkheden tussen de verschillende informatieobjecten zoals bijvoorbeeld het gebruik van begrippen
- Afstemmen van DA en GPvE met het GCR (splitsen van eisen tussen GPvE en GCR en voor zover relevant architectuurprincipes voor content en GCR)

Tot slot dienen de definitieve resultaten van de archiefscan (‘Duurzame Toegankelijkheid – DuTo) verwerkt te worden zodra deze beschikbaar komen en dienen, na afstemming met de Strategische en Tactische beheerorganisatie, de dienstverleningseisen voor de voorzieningen opgenomen te worden.

Ad 3) Beheer van het GCR

Het is van belang afspraken te maken over het onderhouden en doorontwikkelen van het GCR. Alleen dan blijft het overzicht van en inzicht in de content behouden en is het mogelijk de ontwikkeling en het beheer van content bestuurbaar te houden.
Enerzijds is het nodig om dit onderhoud te doen in nauwe samenhang met de andere kader stellende documenten GPvE en DA. Anderzijds is het nodig hierbij afstemming te behouden met de partijen die met de ontwikkeling en het beheer van content bezig zijn.

Voorstel is het GCR dit jaar te onderhouden conform dezelfde afspraken die zijn gemaakt over GPvE en DA (zie OGB-notitie 12-3-2019 over actualisatieproces kader). Dit betekent dat dit jaar het GCR nog (maximaal) twee keer kan terugkomen in het OGB. Daarna gaat het GCR mee in het pakket van kaders van opdrachtgeverszijde die door SBO beheerd en onderhouden worden in samenwerking met de bestuurlijke partners conform het Strategisch Beheer en ontwikkelplan zoals vastgesteld in het OGB van 12-3-2019. Daarmee wordt ook TBO en SBO nu al meegenomen in het beheer en de doorontwikkeling.

Agendapunt 11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
23 april 2019

Bijlage(n)
2

notitie

Betreft: Rijksstandpunt over Global Content Raamwerk.

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het onderstaande rijksstandpunt op de OGB voorstellen rondom het Global Content Raamwerk.
Het OGB wordt gevraagd om in het overleg van 25 april 2019:
1) Het Globaal Content Raamwerk (als versie 1.0) vast te stellen.
2) Akkoord te gaan met de aanpak en planning van de openstaande punten
3) Akkoord te gaan met de voorgestelde manier van bijhouden.

De Stuurgroep wordt geadviseerd om
- Bij beslispunt 1 het GCR vast te stellen, waarbij onderstaande belangrijke kwestie besproken wordt in het kader van de volgende versie.
- Met de andere twee beslispunten kan geheel worden ingestemd.

Aandachtspunt is dat het OT twijfels had, omdat het IVCO nog geen helder standpunt had. Het IVCO kon pas na een toelichtingssessie op 11 april instemmen met het GCR.

Kwestie in het kader van de volgende versie:

concept

Agendapunt 12

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondersteuningsteam Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
Art 5.1 lid 1 sub e
Art 5.1 lid 1 sub e @minbzk.nl
Art 5.1 lid 1 sub e

Datum
23 april 2019

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: rijksinbreng Plan uitbouw

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het standpunt

1. dat het verstandig is dat het plan uitbouw nog niet 100% gereed is maar dat er nu een conceptplan opgesteld is die nu in consultatie gaat, omdat kwaliteit en steun van het plan voor snelheid gaat.
2. Dat de inzet is om de resultaten van de lopende consultatie van dit plan binnen het Rijk te verwerken in het plan en het plan dan in juni 2019 bij het OGB en BO voor te leggen ter goedkeuring.

Context

- Het plan uitbouw is onder voorbehoud van financiering door MinFin, waarvoor een verzoek is gedaan.
- Het plan uitbouw is cf nota opgesteld met expertise van de departementen en betrokkenheid van de verandermanager Rijk.
- Rijkspartijen hebben concepten wel gezien in het IVCO maar hebben geen samenhangend geheel kunnen bekijken en hebben onvoldoende tijd gehad het te doorvorsen. De consultatiefase is daarvoor bedoeld. Het voorliggende stuk hoeft nu niet goedgekeurd te worden. Gezien de interbestuurlijke samenwerking en het enorm grote belang dat alle koepels hieraan hechten, verloopt een zorgvuldig traject.
- Op 10 april is het plan uitbouw bij het Rijk ter consultatie rondgestuurd, begin mei volgt een toelichtingssessie, deadline reacties is 17 mei, opmerkingen en input wordt vervolgens in het stuk verwerkt dat in de zomer ter goedkeuring zal langs komen bij OT.

- Wat betreft het stuk 'informatieproducten' (dit woord ligt gevoelig) heeft met beleidsdepartementen vanuit VO Rijk een los afstemmingstraject plaats gevonden om een lijst aan te leveren van in 2020 aan te sluiten informatieproducten. Het lijstje in het stuk is dus al interdepartementaal afgestemd; waarbij het mogelijk is dat beleidsdepartementen in de consultatiefase dit nog kunnen aanpassen uiteraard. Van belang is de goede verwachtingen te hebben, dit plan voorziet er niet in dat in 2020 álle informatie in het DSO is ontsloten, het gaat om een eerste stap.

Toelichting bij het beslispunt

- Cf notitie behoeft het plan bestuurlijke consultatie om goed gedragen ter besluitvorming voorgelegd te kunnen worden in de zomer. Dit traject stelt ook rijkspartijen in staat het stuk van feedback te kunnen voorzien.

Agendapunt 3

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
art 5.1 lid 2 sub e
art 5.1 lid 2 sub e @minbzk.nl

Datum
4 juni 2019

Kenmerk

Bijlage(n)

notitie

Betreft: Stand van zaken wetgevingsproducten

Deze informerende notitie brengt de voortgang van de stelselherziening per werkspoor in beeld en informeert u over de voortgang in de Eerste en Tweede Kamer.

1. Eerste en Tweede Kamer

- Op verzoek van de Eerste Kamer is er 25 april een brief gestuurd met een overzicht van de stappen die nodig zijn voor de inwerkingtreding op 1 januari 2021. De brief is schriftelijk met het OT en de Stuurgroep afgestemd en de definitieve versie is 26 april ter informatie gemaild.
- Op 25 april heeft de commissie IWO van de Eerste Kamer een brief gestuurd waarin de leden vragen om een laatste stand van zaken omtrent participatie, ter voorbereiding op de behandeling van de Invoeringswet. Op 17 mei heeft de Minister het antwoord verzonden, waarin wordt weergegeven welke kaders er zijn voor participatie in de Omgevingswet. Ook worden de activiteiten benoemd vanuit de invoeringsondersteuning en het programma Democratie in actie die inspireren en aanzetten tot participatie.

2. Invoeringswet –wetsvoorstel ingediend bij Tweede Kamer

- Op 23 april heeft de Eerste Kamer een hoorzitting gehouden over de Invoeringswet. Het verslag hiervan is gedeeld met de leden van OT en Stuurgroep evenals de notitie van VNG en de Omgevingsdiensten (zie mail 26 april 2019).
- De deadline voor de inbreng voor het verslag van de Eerste Kamer is op 24 mei. We hopen de vragen zo snel mogelijk daarna te ontvangen en zullen deze vragen en conceptantwoorden met de OT- en Stuurgroepleden delen. Inzet is om tijdig voor het zomerreces de vragen te beantwoorden zodat we voor de zomer zicht hebben op het proces na de zomer. De plenaire behandeling zal dan na het zomerreces plaats vinden.

3. Invoeringsbesluit

Het Invoeringsbesluit is op 14 mei en 17 mei goedgekeurd door respectievelijk de RFEZIL en MR. Het BO van 28 mei heeft akkoord gegeven op een klein aantal consultatiepunten rondom het Invoeringsbesluit. De voorhang van het Invoeringsbesluit is dezelfde week nog gestart. In de procedurevergadering van 6

juni zal het Invoeringsbesluit besproken worden.

4. Omgevingsregeling

- De consultatieperiode van de Omgevingsregeling is afgelopen. Nu wordt toegewerkt naar de versie die 1 juli a.s. naar de Europese Unie wordt verzonden ten behoeve van een technische notificatie.
- In het OT van 28 mei en de Stuurgroep van 11 juni liggen de belangrijkste hoofdpunten uit de consultatie voor met een beschrijving hoe we die verwerken. We hechten eraan dat het Ondersteuningsteam tussentijds goed betrokken is voordat er om instemming gevraagd wordt op de definitieve notificatie-versie van de Omgevingsregeling. Daarom ontvangt het OT nog een extra tussenversie op 23 mei met daarin een substantiële verwerking van de belangrijkste consultatiereacties. Er is op 29 mei een oploop georganiseerd voor toelichting en vragen.
- 20 juni ontvangt het OT en de Stuurgroep schriftelijk de laatste versie met de vraag om in te stemmen met verzending naar Brussel. Omdat de regeling niet via de RFEZIL gaat, is het aan de departementen om akkoord te regelen van hun bewindslieden. Wij kunnen daarvoor algemene input voor een nota maken die jullie kunnen gebruiken/aanvullen. Na de technische notificatie wordt de Omgevingsregeling ter ondertekening opnieuw voorgelegd aan de betrokken bewindslieden, waarna direct kan worden gepubliceerd.

5. Invoeringsregeling

- Werkafspraken met domeinen lopen deels al en deels wordt dit nog opgepakt. EB heeft een overzicht gemaakt met onderwerpen per domein, zoals afgesproken in het vorige OT. Dit overzicht is op vrijdag 3 mei verstuurd naar het OT.
- De planning is erop gericht dat in juni 2019 een zomerversie kan worden voorgelegd aan de departementen en sleutelfiguren van preferente partners. Besluitvorming over de consultatieversie vindt plaats in het najaar van 2019. Na verwerking van de consultatiereacties, volgt technische notificatieversie in het voorjaar van 2020. Publicatie is voorzien medio 2020.

6. Aanvullingswetten

<u>Bodem</u>

- De Aanvullingswet bodem is aan de Eerste Kamer aangeboden. De datum van het voorbereidend onderzoek is uitgesteld tot na de Kamerwisseling
- De voorhangversie van het Aanvullingsbesluit bodem ligt voor in deze besluitvormingsronde.

<u>Geluid</u>

- Het wetsvoorstel is op 5 oktober 2018 ingediend bij de Tweede Kamer.
- De nota naar aanleiding van het verslag is ingediend bij de Tweede Kamer, samen met een nota van wijziging (die in april is voorgelegd aan OT/SG). De

Aanvullingswet geluid is op 24 april door de commissie I&W aangemeld voor plenaire behandeling in de Tweede Kamer.
- De toetsing en internetconsultatie van het Aanvullingsbesluit geluid is afgesloten. Met name de koepels zijn kritisch; zij vragen met name om meer bestuurlijke afwegingsruimte. We verwachten in de volgende besluitvormingsronde de voorhangversie van het aanvullingsbesluit voor te leggen.

Grondeigendom
- De inbreng van de Tweede Kamer is op 11 april ontvangen. De tweede Nota van Wijziging en de Nota n.a.v. Verslag zijn af en zijn 17 mei verzonden. We hopen op een plenaire behandeling van het wetsvoorstel medio juni. Bij het debat zal, naast de staatssecretaris van IenW, zal ook de minister van Binnenlandse Zaken aanwezig zijn.
- De internetconsultatie voor het Aanvullingsbesluit grondeigendom is 17 mei ook voor de toetsers en de preferred partners geëindigd. Inhoudelijk zijn op het onderwerp kostenverhaal de belangrijkste reacties ontvangen. We verwachten de voorhangversie in de eerste OT/STG-ronde na de zomervakantie te kunnen vaststellen.
- Medio mei en in juni wordt gestart met het ontwerpen van de aanvullingsregeling grondeigendom. De regeling moet in het najaar in consultatie worden gebracht.

Natuur
- De parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voor de Aanvullingswet natuur loopt via de commissie LNV. Op 29 mei heeft de Tweede Kamer een verslag uitgebracht. Deze zal zo snel mogelijk beantwoord worden door LNV en BZK, zodat de plenaire behandeling snel daarna kan plaats vinden. Zowel de minister van LNV als de minister van BZK zullen bij het debat aanwezig zijn.
- Inmiddels zijn ook de tweede en derde nota van wijziging ingediend bij de Tweede Kamer. Het OT en de stuurgroep zijn hierover geïnformeerd.
- De Tweede Kamer is geïnformeerd over de resultaten van de consultatie van het aanvullingsbesluit natuur en de reactie van het kabinet daarop.
- De voorhangversie van het Aanvullingsbesluit Natuur ligt voor in deze besluitvormingsronde.

8. Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow

Het advies van de Raad van State over het wetsvoorstel is positief (dictum 2). Het wetsvoorstel ligt in deze besluitvormingsronde voor om aan de Tweede Kamer te sturen.

9. buiten reikwijdte

Agendapunt 4…

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Ministerie BZK
Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersonen
art 5.1 lid 2 sub e
@minjenv.nl

art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
4 juni 2019

Kenmerk
2018-0000892406

Bijlage(n)
2

notitie

Betreft: Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow (TK-versie)

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd in te stemmen met indiening van het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene wet bestuursrecht in verband met de Omgevingswet (wijzigingswet Awb i.v.m. Ow) bij de Tweede Kamer.

1. Context

- **Dit wetsvoorstel in noodzakelijk voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet,** aangezien de in het voorstel opgenomen nieuwe Awb-coördinatieregeling in de Omgevingswet op verschillende besluiten van toepassing wordt verklaard. Ook maakt het wetsvoorstel de inwerkingtreding van de algemene nadeelcompensatieregeling van titel 4.5 Awb mogelijk, die de basis vormt voor de bijzondere nadeelcompensatieregeling van hoofdstuk 15 Omgevingswet. Zie voor dit alles hierna punt 2.
- **De RvS-versie van dit voorstel is eerder besproken in het OT (22/11/18) en de SG (4/12/18).** Naar aanleiding van het advies van het OT en de SG is het wetsvoorstel op 30 januari 2019 voorgelegd voor advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State.
- **De Afdeling advisering heeft op 9 april 2019 een positief advies uitgebracht** over het voorstel (dictum 2). Zij heeft twee opmerkingen over het voorstel, die niet tot wijzigingen in het wetsvoorstel hebben geleid. Wel is de toelichting aangevuld en zijn ambtshalve enkele wijzigingen aangebracht.
- Het concept-nader rapport, het gewijzigde wetsvoorstel en de gewijzigde MvT zijn besproken in het OT van maandag 27 mei jl. Met EZK is afgesproken dat de MvT wordt aangepast, teneinde de reactie op het advies van het ATR te verduidelijken (wat is er wel/niet gebeurd met de adviezen van het ATR?).

Ook is het commentaar van EZK op de artikelsgewijze toelichting bij artikel 5:20, derde lid (verhouding medewerkingsplicht en nemo-teneturbeginsel) verwerkt.

- **Planning en vervolgproces.** Dit wetsvoorstel wordt op 21/6/2019 opnieuw de MR besproken. In de MR van 18/1/2018 is namelijk besloten dat het voorstel na het advies van de Afdeling advisering opnieuw in de MR komt, om de uitvoeringstoets van de Belastingdienst te bespreken (zie hierna punt 4). Na de behandeling in de Tweede Kamer, is behandeling in de Eerste Kamer voorzien. De geplande inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel is 1 januari 2021, dus tegelijk met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2. Toelichting voorstel

- **Dit wetsvoorstel geeft uitvoering aan een voorlichtingsadvies van de Afdeling advisering van de Raad van State van januari 2012 over het wetsvoorstel voor de Omgevingswet.** In haar voorlichting adviseerde de Afdeling onder meer te onderzoeken of a) de coördinatieregelingen uit het omgevingsrecht kunnen worden geharmoniseerd en omgezet in een algemene Awb-regeling en b) in hoeverre de handhavingsbepalingen uit de Wabo kunnen worden opgenomen in de Awb.
- **De nieuwe coördinatieregeling vervangt de huidige in de Awb opgenomen algemene coördinatieregeling (afdeling 3.5) en de bijzondere coördinatieregelingen in het omgevingsrecht** (o.a. in de Wro en Tracéwet)**.** De nieuwe regeling is toepasbaar in het gehele omgevingsrecht. De regeling incorporeert verschillende bijzondere bevoegdheden en voorzieningen uit de bijzondere coördinatieregelingen in de Awb (o.a. de mogelijkheid om te coördineren in clusters). De indeplaatstredingsregeling – die specifiek voor het omgevingsrecht van belang is – wordt toegevoegd aan de Omgevingswet. In de Omgevingswet wordt de nieuwe coördinatieregeling van toepassing verklaard op daartoe aangewezen besluiten. Zo ontstaat één uniforme procedure voor de voorbereiding, totstandkoming en rechtsbescherming van samenhangende besluiten.
- **Verder bevat het wetsvoorstel een kleine, maar voor de toezichtspraktijk belangrijke aanvulling van artikel 5:20 Awb (medewerkingsplicht aan toezichthouders).** Hiermee kunnen bestuursorganen overtredingen van de medewerkingsplicht sanctioneren met

bestuursdwang of een dwangsom. Met de aanvulling van artikel 5:20 Awb kunnen soortgelijke bepalingen in de bijzondere wetten komen te vervallen. Het wetsvoorstel bevat ook de hiervoor benodigde aanpassingswetgeving.

- **Tot slot maakt het wetsvoorstel inwerkingtreding van de algemene nadeelcompensatieregeling van titel 4.5 van de Awb mogelijk.** Deze regeling vormt de basis voor de nadeelcompensatieregeling in de Omgevingswet, die de algemene regeling in de Awb aanvult.

3. Advies van Afdeling advisering en nader rapport

- **De Afdeling vindt de voorgestelde regeling voor beroep in één instantie als tegen één van de gecoördineerde besluiten beroep in één instantie openstaat (artikel 3:29, tweede lid) goed voor het omgevingsrecht, maar mist een beschouwing over de vraag hoe deze regeling buiten het omgevingsrecht uitpakt.** De toelichting noemt het sociaal domein als voorbeeld van een terrein waarop de coördinatieregeling zou kunnen worden toegepast. De Afdeling merkt hierover op dat in de toelichting een overzicht ontbreekt van de besluiten op dit terrein waarbij voor één van de gecoördineerde besluiten slechts beroep in één instantie openstaat, en waarbij dus in geval van gecoördineerde besluiten een beperking van de beroepsmogelijkheden aan de orde zou zijn.
- **Dit advies is opgevolgd** door toevoeging van een nieuwe paragraaf 3.2 aan de toelichting, waarin de toepassingsmogelijkheden van de coördinatieregeling in het sociaal domein verder worden uitgewerkt. Verder wordt aangetoond dat toepassing van de coördinatieregeling in het sociaal domein niet tot een beperking van de beroepsmogelijkheden leidt.
- **De Afdeling merkt op dat de afgedwongen verkrijging van bewijsmateriaal via artikel 5:20 (medewerkingsplicht) kan leiden tot een inbreuk op het zwijgrecht/nemo-teneturbeginsel.** Zij merkt op dat de toelichting in dit verband terecht veel aandacht besteedt aan het in de jurisprudentie van het EHRM ontwikkelde onderscheid tussen onder dwang verkregen wilsafhankelijk bewijsmateriaal (dat niet mag worden gebruikt voor bestraffing/beboeting) en wilsonafhankelijk bewijsmateriaal (dat wél mag worden gebruikt voor bestraffing/beboeting), maar adviseert deze toelichting verder uit te breiden.

- **Dit advies is opgevolgd** door uitbreiding van de artikelsgewijze toelichting bij het voorgestelde artikel 5:20, derde lid.

4. Uitvoeringstoets Belastingdienst

- De Belastingdienst (BD) heeft een uitvoeringstoets uitgevoerd op het onderwerp nadeelcompensatie. Volgens deze uitvoeringstoets is het 'waarschijnlijk' dat de nadeelcompensatieregeling van titel 4.5 Awb gebruikt zal worden als een extra of alternatieve manier om tegen handelen van de BD op te komen. De uitvoeringstoets mondt uit in de conclusie dat dat in het wetsvoorstel moet worden geregeld dat de invoering van de Wet nadeelcompensatie voor de Belastingdienst met nog eens drie jaar moet worden uitgesteld. Deze extra drie jaar komen bovenop de uitsteltermijn van drie jaar die al voor de Belastingdienst in de Wet nadeelcompensatie was vastgelegd. Dit betekent dat de al uit januari 2013 daterende Wet nadeelcompensatie voor de Belastingdienst niet op 1-1-2024 gaat gelden, maar op zijn vroegst pas op 1-1-2027.
- JenV heeft de nodige vragen en opmerkingen bij de onderbouwing van de uitvoeringstoets. Inmiddels is ook met de minister voor Rechtsbescherming over de kwestie gesproken. De minister heeft aangegeven nader overleg wenselijk te vinden op ambtelijk niveau. Binnenkort zal daarom overleg plaatsvinden tussen de DWJZ (JenV) en de D-G Belastingen (FIN). Van FIN hebben wij begrepen dat de staatssecretaris van Financiën enkele vragen had over de uitvoeringstoets en dat daarover binnenkort nog een bespreking zou plaatsvinden. Kortom: de discussie tussen FIN en JenV loopt nog. In de Stuurgroep wordt mondeling nader toegelicht wat de stand van zaken is.

Agendapunt 5

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Ministerie van I en W

DGWB, directie WOM

Project bodem naar Omgevingswet

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

Postbus 20011

Contactpersoon

art 5.1 lid 2 sub e

@minienw.nl

Datum

4 juni 2019

Kenmerk

-

Bijlage(n)

-

notitie

Betreft: aanvang voorhangfase

Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het voorhangen van het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet, n.a.v. verwerking consultatiereactie en enkele aanvullende beleidswensen op basis van de plenaire behandeling van de Aanvullingswet bodem.

Context

- Het ontwerp Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet (hierna: Aanvullingsbesluit) regelt het herziene bodembeleid in de AMvB's die onder de Omgevingswet hangen. Verder regelt het Aanvullingsbesluit het overgangsrecht, de bruidsschat (overdracht van rijksregels die gemeenten en waterschappen vanaf 01-01-2021 kunnen aanpassen of schrappen), en wijzigt en trekt het aanvullingsbesluit andere bestaande besluiten in.
- In de periode van 10 juli tot en met 11 september 2018 heeft de toetsing en internetconsultatie op het ontwerp-aanvullingsbesluit plaatsgevonden. Conform de Code interbestuurlijke verhoudingen is het ontwerp voorgelegd aan het IPO, de VNG en de UvW. Daarnaast is aan VNO-NCW (inclusief MKB-NL) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) gevraagd om te reageren op het wetsvoorstel en is de uitvoerbaarheid getoetst door ProRail en RWS en de rechterlijke macht. ATR heeft het ontwerpbesluit getoetst op AL en regeldruk. Overige reacties kwamen van individuele gemeenten, omgevingsdiensten, provincies, natuur- en milieuorganisaties, brancheverenigingen, individuele bedrijven, adviseurs en adviesbureaus.

Toelichting bij het beslispunt

In bijgaande versie van het Aanvullingsbesluit zijn de reacties op de (internet)consultatie en toetsing verwerkt. Er is overeenstemming bereikt met de

koepels over bovenstaande aanpassingen. Voor de vergunningplicht diepe plassen vindt in de week voorafgaande aan de stuurgroep nog nadere afstemming plaats.

De toetsen en consultatiereacties hebben geen bezwaren opgeleverd die niet met eenvoudige aanpassingen in het besluit of een verduidelijking in de nota van toelichting konden worden gepareerd. Daarnaast zijn er nog enkele onderdelen aangepast naar aanleiding van de politieke actualiteit of nieuwe inzichten:

- Invoering van een **vergunningplicht voor verondiepen diepe plassen** als gevolg van debat in Kamer en toezegging staatssecretaris IenW;
- Laten **vervallen rijksregels voor lozingen op regionale wateren** van water dat vrijkomt bij bodemsaneringen, omdat dit in het stelsel een logischer keuze is (wordt onderdeel bruidsschat);
- Aanvullende instructie in het BKL om de **interventiewaarde bodemkwaliteit** niet alleen te behouden voor de vaste bodem, maar ook als kader vanuit het Rijk voor grondwatersanering vanwege het nationale belang van de drinkwaterwinning (uitdrukkelijke wens staatssecretaris IenW);
- **Registratieplicht** toepassing van thermisch gereinigde grond en bodemassen (toezegging staatssecretaris IenW aan de Kamer).
- **Bruidsschatbepalingen**. Deze konden vanwege gelijktijdige ontwikkeling van het Invoeringsbesluit niet eerder in het Aanvullingsbesluit worden opgenomen.
- Voor de mogelijkheid om af te wijken van de uitrijdperiodes voor meststoffen is aangesloten bij het nieuwe artikel 19.0 van de Omgevingswet (via Invoeringswet).

In bijlage 1 staan deze wijzigingen en de andere wijzigingen naar aanleiding van de consultatie nader toegelicht.

De voorhangversie van het Aanvullingsbesluit bestaat uit (zie de bijlagen) de artikelen, algemeen en artikelsgewijs deel van de toelichting met betrekking tot de volgende activiteiten:

- Meststoffen
- Graven
- Saneren
- Toepassen van grond, bagger, bouwstoffen of mijnsteen (waaronder in diepe plassen)
- Bouwen op verontreinigde bodem

Adviescommissie en aanbieding aan de Eerste en Tweede Kamer

De adviescommissie heeft op 19 december 2018 haar advies uitgebracht over het Aanvullingsbesluit bodem. De Adviescommissie toetst onder andere of de wetgevingsproducten die nodig zijn voor de Omgevingswet, waaronder dit Aanvullingsbesluit, ook echt gaan werken in de praktijk.

Het advies over het Aanvullingsbesluit is overwegend positief en bevat enkele aandachtspunten die verwerkt zijn in het voorliggende concept-Aanvullingsbesluit. Bij de aanbieding van het Aanvullingsbesluit aan de Eerste Kamer zal in een aparte brief worden ingegaan op het advies. Dit is conform toezegging aan de Eerste Kamer.

Kleine aanpassingen

Voor de behandeling in de ministerraad zal het besluit nog op een aantal punten worden aangepast:

1. Hernummering van artikelen (Staatsblad nummering van de 4 Ow AMvB's en vernummeringen als gevolg van Invoeringsbesluit verwerken in gestabiliseerde tekst)
2. Details in artikelsgewijs deel van de nota van toelichting
3. Verbetering van de bruidsschatbepalingen. Naar aanleiding van recente gesprekken met de koepels en wijzigingen in het conceptbesluit zullen enkele bepalingen nog worden aangepast.
4. Verder vervolmaken van de vormgeving en redactie van het onderdeel toepassen grond, bagger en bouwstoffen, waaronder de vergunningplicht verondiepen diepe plassen.
5. Verwerken van de opmerkingen van J&V in het kader van de wetgevingstoets.

Vervolgproces na voorhang

Na instemming van de SG gaat het Aanvullingsbesluit naar de RFEZIL van 25 juni 2019 en de MR van 28 juni en vervolgens naar het parlement voor de voorhang. Na de voorhangfase zal het Aanvullingsbesluit voor advies worden voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

Bijlage 1. Wijzigingen ten opzichte van de consultatieversie

Belangrijkste wijzigingen zijn:

- De terminologieën en definities zijn aangepast en verduidelijkt in de artikelen, artikelsgewijze toelichting en het algemeen deel van de nota van toelichting. Ook zijn redactionele wijzigingen doorgevoerd om te zorgen voor digitaal toepasbare regels, ten behoeve van het DSO.
- De meldtermijnen bij diverse milieubelastende activiteiten en de inhoudelijke bepalingen zijn geüniformeerd en waar mogelijk vereenvoudigd.
- Het opnemen van een instructieregel voor de waterprogramma's over het gebruik van de signaleringsparameter grondwaterkwaliteit. Met deze signaleringsprameters moet de lokale grondwaterkwaliteit nader worden beoordeeld in relatie tot bodemverontreinigingen. Met deze instructieregel wordt de interventiewaarde bodemkwaliteit uit de Circulaire bodemsanering ook voor grondwater voortgezet. Dit zorgt voor continuïteit in de wijze hoe Nederland aan de verplichtingen van de grondwaterrichtlijn uitvoering geeft. Dat is van belang voor politiek draagvlak vanwege het nationaal belang van drinkwater.De rijkslozingsregels voor regionale wateren bij de milieubelastende activiteit saneren van de bodem zijn geschrapt. De lozingsregels voor ontwateren en bodemsanering gaan met de bruidsschat in het Invoeringsbesluit beleidsneutraal over. Op deze wijze ontstaat er een meer consistente opbouw van de bepalingen voor lozingen.
- Vanuit bedrijfsleven, met name de adviessector, is uitgesproken dat zij het splitsen van regels uit het Besluit bodemkwaliteit in regels onder de Omgevingswet (MBA in Bal) en regels die achterblijven in het Besluit bodemkwaliteit geen verbetering vinden. In de Nota van Toelichting is de reden voor de splitsing verduidelijkt. Tevens neemt het Rijk de suggestie over van de Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat, om bij de implementatie in haar communicatie aandacht te hebben voor de splitsing van de regels.
- Bij de mba saneren van de bodem zijn de eisen ter voorkoming van uitdampingen van een verontreiniging geconcretiseerd.
- Bij de instructieregels voor bouwen op een verontreinigde bodem is de volumegrens voor de omvang van een verontreiniging geschrapt omdat dit niet goed uitvoerbaar bleek te zijn. In de bruidsschat zijn voor bouwen op verontreinigde bodem regels opgenomen om te voorkomen dat een vacuüm ontstaat ten opzichte van de regels uit de Wet bodembescherming.
- Normen: n.a.v. diverse organisaties zijn opmerkingen gemaakt over normen. Dit heeft onder andere geleid tot aanpassing van bijlage VII van het BAL met de normen voor de interventiewaarden (voetnoten toegevoegd uit de huidige tabel). Ook is de toelichting verduidelijkt.
- Het toepassingsbereik van de paragraaf over meststoffen is aangepast. De regels zijn niet van toepassing op het normaal gebruik van meststoffen bij particuliere huishoudens.
- De bevoegdheid voor waterschappen en provincies voor het stellen van maatwerkregels over meststoffen is verduidelijkt. Ook de inzet van maatwerk

beperkt in verband met de concrete normstelling in Europese regelgeving: soepeler maatwerk is dan – conform uitgangspunt Bal – niet mogelijk (gebruiksnormen).
- Voor de mogelijkheid om af te wijken van de uitrijdperiodes voor meststoffen kan minister van LNV conform de randvoorwaarden in art. 19.0 van de wet bij besluit bepalen dat een bepaalde bijzondere omstandigheid zich voordoet en dat er daarom andere regels kunnen gelden. Extreme weeromstandigheden in combinatie met een landbouwkundige noodzaak zijn aangewezen als zo'n bijzondere omstandigheid waarover de minister van LNV een besluit kan nemen.
- De recente wijziging van het Besluit gebruik meststoffen (inwerkingtreding 1/1/2019) is opgenomen.
-

Niet alle opmerkingen in de consultatie hebben tot aanpassingen van het besluit geleid. De belangrijkste zijn:

- Maatwerk: in reactie op de consultatie van het bedrijfsleven zijn zorgen geuit over het openstellen van decentraal maatwerk in het algemeen. De mogelijkheid om maatwerk open te stellen volgt uit de systematiek van de Omgevingswet. Het Aanvullingsbesluit volgt deze eerder gemaakte keuze.
- Bronaanpak bij saneren van de bodem: in reactie op de consultatie hebben decentrale overheden en VEWIN opgemerkt zij graag zouden zien dat de aanpak van een bron van grondwaterverontreiniging niet uitgesloten is bij de aanpak van een bodemsanering. Het Rijk concludeert dat het treffen van maatregelen gericht op een verontreiniging in de vaste bodem, die nog 'lekt' in het grondwater, dermate complex en locatiespecifiek is dat het voorschrijven van algemene regels niet haalbaar is. Maatwerk zal altijd nodig zijn. Om die reden is gekozen dit niet centraal te regelen.
- Kwalibo: bedrijfsleven mist een beleidsevaluatie voor Kwalibo, zoals toegezegd in de Kamerbrief van 11 december 2018. Dit wordt een langer lopend traject. De resultaten van deze evaluatie worden op een later moment verwerkt in de regelgeving. Er is nog geen besluit genomen hoe en wanneer dat zal plaatsvinden .
- Mogelijkheden tot maatwerk bij het toepassen van bouwstoffen, verspreiden van baggerspecie en grootschalige toepassingen: maatwerk staat open zoals volgt uit het systeem van de Omgevingswet. Voor toepassen van bouwstoffen leverde dit door het bedrijfsleven bezwaren en wensen op. Vanuit Rijkswaterstaat en de Unie van Waterschappen (UvW) is aangegeven dat maatwerk niet wenselijk is bij het verspreiden van baggerspecie en voor het realiseren van grootschalige toepassingen. Ook op dit punt leidt deze inspraak niet tot een andere keuze. De toelichting is verduidelijkt waar mogelijk. En voor het verspreiden van baggerspecie op de landbodem zouden UvW en VNG bestuurlijke afspraken kunnen maken.

Tot slot zijn recent via een schriftelijke ronde OT/SG enkele kleine reparaties voor akkoord voorgelegd die waren opgenomen in de nota van wijziging op de Aanvullingswet geluid:

- Voor lopende zorgplichtgevallen is een aanvullende overgangsrechtelijke bepaling in Aanvullingswet bodem voorgesteld; en
- Aanvullend overgangsrecht voor diepe plassen en maatwerkregels voor toepassen van grond en bagger, dat nodig bleek naar aanleiding van het Aanvullingsbesluit bodem.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
LNV/ DG NVLG - WJZ

Datum
4 juni 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
0

Stuurgroep Omgevingsrecht

notitie Voorhang Aanvullingsbesluit Natuur

De Stuurgroep wordt gevraagd in te stemmen met het voorhangen van het Aanvullingsbesluit Natuur bij de Eerste en Tweede Kamer

Context
Over het ontwerp-Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet heeft van 29 januari tot en met 26 maart 2019 consultatie plaatsgevonden. De behandeling van de aanvullingswet Natuur in de Tweede Kamer is uitgesteld in verband met het uitbrengen van een nader verslag op 29 mei. De vaste Kamercommissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is zich ervan bewust dat de behandeling van de aanvullingswet zeer wenselijk is.

Op 8 mei 2019 hebben de Minister van LNV en van BZK de Tweede Kamer desgevraagd een reactie gegeven op de hoofdthema's van de uitgebrachte zienswijzen, in verband met de behandeling van het Aanvullingswet natuur Omgevingswet (TK 34985, nr. 10). De zienswijzen zijn nu in het ontwerp-Aanvullingsbesluit verwerkt. De volgende stap is voorhang van het ontwerp bij beide Kamers der Staten-Generaal, gevolgd door een adviesaanvraag aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

Toelichting bij beslispunt
- In totaal zijn 32 zienswijzen van organisaties en particulieren ontvangen, waarvan sommige reacties namens meer organisaties zijn uitgebracht. In bijlage 3 bij de bijgevoegde nota van toelichting worden de reacties besproken.
- Over het algemeen volstaat een nadere uitleg naar aanleiding van de reacties in de nota van toelichting, verduidelijking van de redactie van een bepaling of een andere ordening. Ook zijn enkele vergeten bepalingen uit de huidige natuurwetgeving en overgangsrecht opgenomen.
- Op drie punten heeft een meer wezenlijke aanpassing van het ontwerp-Aanvullingsbesluit zèlf plaatsgevonden.
  1. Bij de specifieke zorgplicht voor natuur is de verdere uitwerking voor het aspect van voorkoming van verspreiding van invasieve exoten geschrapt. De uitwerking werd ervaren als een nieuw element ten opzichte van de geldende specifieke zorgplicht en leidde bij Prorail en

RWS tot zorg. Via andere instrumenten kan duidelijk worden gemaakt wat van initiatiefnemers wordt verwacht. Bij kennelijke grove overtredingen kan sowieso altijd worden opgetreden.

2. De provinciale betrokkenheid is verder versterkt bij programma's van gemeenten of waterschappen, die zich richten op versterking van de natuur en die een vrijstelling hebben van de verplichting tot het hebben van een natuurvergunning (omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit en omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit). De versterking is gerealiseerd door opname van de eis dat dergelijke programma's samen met de provincie moeten worden vastgesteld. Voor gemeentelijke omgevingsplannen met een dergelijke vrijstelling is duidelijker uitgelegd dat provincies daar andere stevige sturingsinstrumenten hebben (instructie, reactieve aanwijzing, naast de al in het Aanvullingsbesluit opgenomen voorwaarde dat een omgevingsplan met een vrijstelling van een natuurvergunning alleen kan worden vastgesteld met inachtneming van de opvattingen van gedeputeerde staten over een juiste toepassing van de daarvoor geldende strikte Europese kaders). Per saldo is e.e.a. even stevig als de vereiste provinciale instemming onder de huidige wet. Over dit onderwerp is nog overleg met de koepels gaande. Dat kan nog tot wijzigingen leiden (zie onder).
3. Het beheerplan voor een Natura 2000-gebied was ten onrechte als 'programmatische aanpak' aangewezen, wat een meer dwingend karakter (ook t.a.v. verdeling van milieugebruiksruimte) heeft dan een 'gewoon' programma en de huidige beheerplannen. Dat is hersteld.

- Voorhang bij beide Kamers is voorzien voor de zomer, als het wetvoorstel voor de Aanvullingswet natuur Omgevingswet door de Tweede Kamer is aanvaard.
- Belangrijk aandachtspunt is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over het programma aanpak stikstof van 29 mei jl. Deze noopt tot een heroriëntatie op de huidige invulling van het programma, maar kan ook gevolgen hebben voor de wettelijke regeling.
  Een aantal onderdelen van het Aanvullingsbesluit en van de nota van toelichting zullen zonder meer op korte termijn moeten worden aangescherpt om strijdigheid met de PAS-uitspraak te voorkomen. Tegelijk zal op korte termijn worden gekeken of door enkele wijzigingen in de regeling in het Aanvullingsbesluit alvast meer flexibiliteit voor verschillende scenario's kan worden geboden door meer ruimte te laten voor de wijze waarop het programma wordt ingevuld. Dit zal gebeuren vóór agendering in de RFEZIL, in afstemming met de bij het PAS betrokken departementen en provincies.
  De heroriëntatie op het PAS zal naar verwachting niet vóór de voorhang bij beide Kamers tot finale conclusies ten aanzien van de PAS-regels leiden. Dat gebeurt mogelijk pas na de voorhang of zelfs na advisering door de Raad van State over het ontwerp-Aanvullingsbesluit. Bij de aanbieding aan beide Kamers voor de voorhang zal dan ook een voorbehoud worden gemaakt dat het PAS-onderdeel kan wijzigen als gevolg van de heroriëntatie en dat de

Kamers over eventuele wijzigingen nader worden geïnformeerd.

-
- Over enkele onderwerpen vindt nog overleg plaats met de bestuurlijke koepels. Ook vindt nog een systeemtoets van BZK plaats. De uitkomsten daarvan zullen, waar mogelijk of nodig, worden meegenomen in de versie voor de RFEZIL en anders na ommekomst van de Raad van State worden verwerkt. Mocht overleg met de koepels leiden tot grote wijzigingen dan vindt hierover (bilateraal) afstemming met de relevante domeinen plaats voorafgaand aan de RFEZIL.

Verwerking hoofdthema's consultatie

- De brief van de ministers aan de Tweede Kamer geeft als hoofdthema's uit de consultatie aan:
    a. de lastige toegankelijkheid van de natuurregels als onderdeel van het stelsel van de Omgevingswet;
    b. specifieke regels die niet terugkomen in verband met de inpassing in het systeem van de Omgevingswet (zonder dat dat een materiële wijziging betekent);
    c. de reikwijdte van de specifieke zorgplicht voor natuur;
    d. gemeentelijke programma's en omgevingsplannen en programma's van waterschappen die voorzien in een vrijstelling van natuurvergunningen;
    e. informatievoorziening voor initiatiefnemers en gemeenten om te onderkennen of een bepaalde activiteit (ook) gevolgen voor natuur heeft;
    f. de vrijstelling van soortenbeschermingsbepalingen bij handelen overeenkomstig een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit erkende gedragscode;
    g. wensen tot verruiming van kaders voor het doden of vangen van dieren;
    h. de last van gemeentelijke regels over het vellen van houtopstanden in het landelijk gebied, die sterk overlappen met de rijksregels;
    i. beleidswensen ten aanzien van het natuurnetwerk Nederland en landschapsbescherming.
- De punten a (toegankelijkheid stelsel) en b (gemiste regels) leiden tot meer uitleg in de nota van toelichting en zijn punten die ook in de voorlichtingstrajecten moeten worden meegenomen.
- Punt c leidt tot het schrappen van de uitwerking van de specifieke zorgplicht voor activiteiten die kunnen leiden tot verspreiding van invasieve exoten, omdat die uitwerking ten opzichte van de geldende wetgeving een nieuw element is. De specifieke zorgplicht voor natuur blijft wel intact, maar wat deze precies betekent in het kader van de voorkoming van verspreiding van invasieve exoten zal afhankelijk van de aard van de activiteit en de locatie waar deze plaatsvindt kunnen worden verduidelijkt via maatwerkregels of -voorschriften, en, in het uiterste geval, via een last onder dwangsom. Dat geldt overigens voor alle activiteiten waarvoor geen verdere uitwerking van de specifieke

zorgplicht is opgenomen (bijvoorbeeld handel bedreigde soorten, houtkap). Verder is in de nota van toelichting nog meer benadrukt dat de reikwijdte van de zorgplicht niet anders wordt dan onder de huidige natuurwetgeving en dat geen onredelijke eisen worden gesteld.

- Punt d gaat over de in het voorgaande onder 2 al besproken wens van provincies om de onder de huidige wetgeving geldende sturingsmogelijkheden van provincies via de instemmingsverplichting op gelijkwaardige wijze terug te laten komen.
  Met de wens van VNG om de mogelijkheden voor vrijstelling bij het gemeentelijk omgevingsplan te verruimen wordt niet meegegaan. Dit vanwege het uitgangspunt van beleidsneutraliteit bij de omzetting en de zorg van het IPO over uitholling van de provinciale verantwoordelijkheid. De gemeenten kunnen via programma's al de ruimte realiseren die zij wensen.
- Punt e (informatievoorziening natuur) is iets wat met de bestuurlijke koepels moet worden opgepakt en bij de verdere uitbouw van het Digitaal stelsel Omgevingswet moet worden meegenomen.
- Bij punt f (gedragscodes) is aangegeven dat de gedragscodes voorzien in een behoefte en dat de bestaande regeling nu beleidsneutraal wordt overgezet in het Aanvullingsbesluit natuur. Via een apart traject met de bestuurlijke koepels wordt bezien of aanpassing in te toekomst wenselijk is om te voorkomen dat door een veelheid aan gedragscodes onduidelijkheid over de norm ontstaat en tegelijk tegemoet kan worden gekomen aan de wens van gemeenten om te komen tot regionaal maatwerk.
- Inpassing in het systeem van de Omgevingswet heeft wel tot gevolg dat de erkende gedragscodes waaraan de vrijstelling van de soortenbeschermingsbepalingen is gekoppeld bij ministeriële regeling worden aangewezen en niet meer worden goedgekeurd bij voor beroep vatbaar besluit. Het IPO maakt hier een punt van. Uitgelegd wordt dat andere vormen van rechtsbescherming open staan die passen bij algemene regels als de onderhavige, zoals beroep naar aanleiding van de afwijzing van een handhavingsverzoek of een onrechtmatige daadsactie bij de civiele rechter.
- Punt g (verruiming kaders voor vangen en doden van dieren) geeft geen aanleiding tot aanpassingen (vanwege beleidsneutraliteit en de in het verleden hierover al uitvoerig gevoerde maatschappelijke en politieke discussie), maar wel zal – zoals de Kamer is gemeld – een enquête plaatsvinden onder provincies en faunabeheereenheden over hun ervaringen met het systeem rond jacht, schadebestrijding en populatiebeheer. Mocht de enquête leiden tot nieuwe inzichten voor de regelgeving, dan moeten die later via een separaat wijzigingsspoor worden doorgevoerd.
- Punt h (last van gemeentelijke regels houtkap): uitgelegd wordt dat gemeenten niet met hetzelfde oogmerk als de rijksregels regels over houtkap kunnen stellen. Gegeven het brede oogmerk van de rijksregels (natuurbescherming, behoud bosareaal, bescherming landschappelijke waarden), is de ruimte beperkt. Met de gemeenten wordt het gesprek aangegaan.
- Punt i (natuurnetwerk Nederland en landschapsbeleid): dit

aanvullingsbesluit brengt op dat punt geen wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie.

Agendapunt 7

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter / Programmadirectie Omgevingsrecht (CZW)

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e @minbzk.nl

Datum
2019

Kenmerk

notitie

Betreft: Hoofdlijnen consultatiereacties Omgevingsregeling en vervolgproces

Voorstel

I. De Stuurgroep wordt gevraagd in te stemmen met:
a) de hoofdlijnen van de consultatiereacties op de Omgevingsregeling en de manier waarop met de reacties zal worden omgegaan en
b) het verdere proces tot aan de publicatie:
- 1 juli: Start technische notificatie
- Voor 1 juli: akkoord bewindslieden
- 20 juni: Stuurgroep en OT ontvangen hiertoe de definitieve versie van de OR.
- eventuele onvolkomenheden kunnen door Stuurgroepleden uiterlijk 25 juni worden aangeleverd.

Context/achtergrondinformatie

1. De ontwerp Omgevingsregeling werkt grondslagen uit die zijn opgenomen in de Omgevingswet. De AMvB's geven daarbij veelal richting aan de inhoud van de regels. De hoofdonderwerpen zijn: gegevensverstrekking zoals aanvraagvereisten voor vergunningen, meet-en rekenmethoden voor monitoring en onderzoeksverplichtingen, technische voorschriften voor activiteiten, geometrische grenzen van locaties en gebieden en regels voor grondexploitatie en rijksleges.
2. In december 2018 heeft u ingestemd met de start van de consultatie van de Omgevingsregeling per 1 februari 2019.
3. Op 6 en 12 februari 2019 zijn er leeswijzerbijeenkomsten georganiseerd voor o.a. de domeinen, waarbij sprake was van een hoge opkomst.
   De toetsing en (internet-)consultatie duurde van 1 februari tot 29 maart 2019. Ook de domeinen konden in deze periode nog juridisch-technische opmerkingen maken. Daar vindt nu nog overleg over plaats.
4. Deze notitie schetst de hoofdlijnen van de consultatiereacties en de manier waarop met de reacties zal worden omgegaan richting de technische notificatieversie.

Toelichting bij beslispunt

Ad Ia. Hoofdlijnen consultatiereacties
Bij de consultatie van de Omgevingsregeling hebben 70 partijen hebben gereageerd, wat in totaal circa 1300 unieke reacties opleverde.
43 partijen hebben voor 9 maart 2019 online gereageerd via de internetconsultatie. Dit betrof een diverse groep van gemeenten, provincies, omgevingsdiensten, veiligheidsdiensten, brancheorganisaties, bedrijven en burgers. Wat resulteerde in 678 unieke reacties van zeer diverse pluimage. De reacties lopen uiteen: van opmerkingen op reken- en meetvoorschriften op het gebied van externe veiligheid en participatie tot detail-opmerkingen over woordgebruik, nummering en spelfouten. Wat opvalt is dat nogal wat van deze reacties betrekking hebben op de aanvullingssporen geluid of bodem.

De 'preferente partners' (VNG, IPO en UvW, VNO-NCW, en Natuur & Milieuorganisaties) en de adviserende en toetsende instanties en uitvoeringsorganisaties hadden tot 29 maart de tijd om hun opmerkingen in te dienen. Dit leverde 619 unieke reacties op. Er is veel waardering geuit door verscheidene partners over de manier van samenwerking bij de voorbereiding van de Omgevingsregeling. De betrokkenheid was hoog en de communicatie verliep goed. Daarnaast is het noemenswaardig dat maar liefst 13 omgevingsdiensten hun opmerkingen over de Omgevingsregeling hebben ingediend. Dat duidt op een goede betrokkenheid van de relevante experts in de uitvoering die ook nu weer, net als gedurende het hele proces van ontwerp tot totstandkoming belangrijke input hebben geleverd. Met zorgvuldig bestuderen van deze reacties komen we tot verbeterde, uitvoerbare regels.

Voor één punt zullen de koepels naar verwachting bestuurlijk aandacht vragen. Het gaat om de s*amenhang en planning van de totale Omgevingsregeling.* Alle koepels geven aan dat het voor de uitvoeringspraktijk lastig is om het overzicht te houden: vanuit aanvullingssporen en invoeringsspoor zal de Omgevingsregeling immers nog worden aangepast. Ze vinden het lastig om alle in consultatie gegeven ontwerpen in samenhang te duiden en hechten eraan medio 2020 te beschikken over een integrale versie van de Omgevingsregeling, dus inclusief invoerings- en aanvullingsregelingen. Daarnaast zijn er met name bij de Unie van Waterschappen zorgen of alles op tijd gereed zal zijn voor inwerkingtreding op 1 januari 2021.

Communicatie over wat in welk wetgevingsproduct is geregeld in het stelsel wordt steeds belangrijker. Dit wordt bij elk wetgevingsproduct meegenomen, maar is ook in het implementatietraject van belang. Volgens planning zal een integrale versie van de regeling medio 2020 gereed zijn en er wordt, net als bij wet en besluit, een geconsolideerde versie ter beschikking gesteld. EB zal samen met de betreffende departementen, voorzien in een duidelijke totaalplanning van alle aanvullingsregelingen, met inbegrip van de consultatiemomenten.

Daarnaast valt op dat er veel reacties zijn die om aandacht vragen in de implementatie. Deze zullen door het interbestuurlijk implementatieprogramma

Aan de Slag met de Omgevingswet worden opgepakt (kennisagenda invoeringsondersteuning). De betreft de hoofdonderwerpen: de integrale beoordeling van de milieutoets bij vergunningen, participatie (bij vergunningen), het locatiebegrip bij activiteiten, het opvragen van extra gegevens door bevoegd gezag bij vergunningaanvrager in relatie tot de toezicht- en handhavingstaak en goede informatievoorziening over wat in welk spoor zit zodat er steeds overzicht is.

Het algemene beeld is verder dat veel opmerkingen technisch inhoudelijk van aard zijn. Met deze technisch inhoudelijke opmerkingen zullen we uiteraard de regeling verder verbeteren. Daarnaast valt op dat veel opmerkingen over het totale stelsel gaan, maar vaak een gevolg zijn van een systeemkeuze die al op AMvB niveau is gemaakt of over een onderwerp dat nog dient te worden uitgewerkt in een aanvullingsspoor.

In de bijlage is een samenvatting van de belangrijkste consultatiereacties van de preferente partners maar ook van de wettelijke adviseurs, toetsers en (handhaafbaarheids-) en uitvoeringstoetsen opgenomen. Daarbij is ook aangegeven of dit leidt tot aanpassing van de Omgevingsregeling. U wordt gevraagd om met de wijze van verwerking in te stemmen.

Ad Ib. Proces tot aan publicatie

Op 1 juli 2019 wordt de ontwerp-Omgevingsregeling naar de Europese Unie verzonden ten behoeve van de technische notificatie. Ervan uitgaande dat er geen opmerkingen gemaakt zijn, leggen we de Omgevingsregeling na 1 oktober ter ondertekening voor aan de betrokken bewindslieden. Daarna volgt publicatie.

Naar 1 juli toe is het volgende proces ingericht.

We hechten eraan dat het Ondersteuningsteam tussentijds goed betrokken is voordat er om instemming wordt gevraagd op de definitieve notificatie-versie van de Omgevingsregeling. Na de technische notificatie gaan we immers, na ondertekening van betrokken bewindslieden, direct publiceren. Daarom is aan het OT (van 23 mei) nog een extra tussenversie voorgelegd. Deze zal een substantiële verwerking van de belangrijkste consultatiereacties laten zien. Dat geeft het OT de mogelijkheid om daarop mee te kijken en gedurende een week (uiterlijk 31 mei) eventuele onvolkomenheden bij EB te melden. Tussendoor is er gelegenheid tot vragen/overleg met de projectleiders en de experts op de verschillende onderdelen in de vorm van een vragenuur (29 mei van 9.30-11.30 uur). Op die manier beogen we de domeinen genoeg tijd te geven richting de laatste versie om goed mee te lezen en eventuele laatste punten nog te verwerken. Op 20 juni zullen we de laatste technische notificatie-versie aan OT en de Stuurgroep zenden met de vraag om in te stemmen met verzending naar Brussel. Mochten er toch nog laatste onvolkomenheden zijn dan ontvangen we die uiterlijk 25/6.

We gaan nu uit van ondertekening van bewindslieden in oktober, na de technische notificatie. Omdat we met de regeling niet naar de RFEZIL gaan, is er voorafgaand aan technische notificatie niet automatisch voorzien in een akkoord van alle bewindslieden. Ons advies is dat dat wel nodig is omdat er na technische notificatie geen inhoudelijke wijzigingen meer kunnen worden doorgevoerd. Omdat het via de RFEZIL nu niet automatisch gaat, is het aan de departementen om akkoord te regelen van hun bewindslieden voor 1 juli. Graag jullie aandacht daarvoor. Wij kunnen daarvoor algemene input voor een nota maken die jullie kunnen gebruiken/aanvullen. Stuurgroep en OT ontvangen de definitieve versie op 20 juni. Die versie kan worden gebruikt om voor te leggen voor akkoord aan de bewindslieden. Aan deze versie zullen alleen nog in de zomerperiode technische wijzigingen op onvolkomenheden plaatsvinden (punten op de i).

Samengevat leidt dit tot het volgende proces:

23 mei	Verzending tussenversie Omgevingsregeling aan OT
29 mei	Vragenuur van 9.30-11.30 uur
31 mei	Aanleveren reacties door OT leden aan BZK
20 juni	Verzending Technische Notificatieversie aan OT en Stuurgroep

25 juni	Uiterlijk doorgeven evt. onvolkomenheden door Stuurgroepleden
vóór 1 juli	Accordering door bewindslieden
1 juli	Start Technische notificatie
oktober	Ondertekening bewindslieden en publicatie

1. Samenvatting reacties preferente partners

a. Algemeen: Samenhang en planning totale Omgevingsregeling
Alle koepels geven aan dat het voor de uitvoeringspraktijk lastig is om het overzicht te houden: vanuit aanvullingssporen en invoeringsspoor zal de Omgevingsregeling immers nog worden aangepast. Ze vinden het lastig om alle in consultatie gegeven ontwerpen in samenhang te duiden en hechten eraan medio 2020 te beschikken over een integrale versie van de Omgevingsregeling, dus inclusief invoerings- en aanvullingsregelingen. Daarnaast zijn er met name bij de Unie van Waterschappen zorgen of alles op tijd gereed zal zijn voor inwerkingtreding op 1 januari 2021.

Vervolg:
Communicatie over wat in welk wetgevingsproduct is geregeld in het stelsel wordt steeds belangrijker. Dit wordt bij elk wetgevingsproduct meegenomen, maar is ook in het implementatietraject van belang. Volgens planning zal een integrale versie van de regeling medio 2020 gereed zijn en er wordt, net als bij wet en besluit, een geconsolideerde versie ter beschikking gesteld. In een uitwerking van een planning van alle aanvullingsregelingen met inbegrip van de consultatiemomenten, zal EB, samen met de betreffende departementen, voorzien.

b. Participatie
Alle koepels vragen om meer toelichting van het aanvraagvereiste participatie. De VNG vraagt of de aanvraag buiten behandeling kan worden gelaten als er niet aan participatie is gedaan. Het IPO wijst op het risico dat onverplichte participatie door initiatiefnemers bij vergunningaanvragen het onbedoelde effect kan hebben dat er bij voorbaat al niet aan participatie wordt gedaan. De UvW wijst op het feit dat zij onvoldoende mogelijkheden hebben de initiatiefnemer te stimuleren aan participatie te doen. Daarbij verzoeken ze om een grondslag voor het aanwijzen van gevallen waarin het organiseren van participatie door vergunningaanvragers verplicht is, vergelijkbaar als de grondslag die is gecreëerd voor gemeenten door het amendement Van Eijs (34986, nr. 10) dat bij Invoeringswet is aangenomen.

Vervolg: In de toelichting zal op dit punt een en ander worden verduidelijkt. Door het aangenomen amendement Van Eijs over participatie bij de Invoeringswet kunnen gemeenten gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aanwijzen waarbij participatie verplicht is. Dit maakt dat er dus in sommige gevallen wel sprake zal zijn van een verplichting. Dit zal in de toelichting worden uitgelegd. De wens van de UvW voor een grondslag kan bij de Omgevingsregeling, aangezien deze ziet op de Wet, niet worden gehonoreerd.

c. Aanvraagvereisten
Er zijn veel opmerkingen gemaakt over aanvraagvereisten. Het IPO geeft aan verheugd te zijn met de modulaire structuur waarvoor is gekozen. Er springen drie onderwerpen uit:
- Begrenzing van locaties bij de milieubelastende activiteit
  Met name de VNG maar ook het IPO hecht aan verduidelijking in de toelichting over dat het bevoegd gezag de begrenzing van de locatie bepaalt

en vastlegt in de omgevingsvergunning. Dit is vooral van belang wanneer er discussie zou ontstaan over de begrenzing en daarmee over de omvang van de milieubelastende activiteit.
- De bestandsformaten die aanvragers van vergunningen kunnen gebruiken (zoals pdf etc): de VNG vraagt naar extra formaten, stelt vragen over opgenomen formaten en vragen over toekomstige ontwikkelingen (bv. BIM-formaten, 3D) in relatie tot het programma van eisen van het DSO.
- Waarborgen van de integraliteit van de milieutoets: met name VNG maar ook IPO wijzen op het feit dat door de systeemkeuze (AmvB niveau) er een aantal milieuaspecten decentraal in het omgevingsplan worden geregeld en andere in de omgevingsvergunning op amvb-niveau (Seveso, IPPC) en dat hier via instructieregels de provincie ook op omgevingsplannen invloed kan uitoefenen. Er zijn veel vragen over hoe de vergunningverlening, en integrale milieutoets van deze verschillende aspecten die op verschillende plekken zijn geregeld, precies in zijn werk gaat.

Vervolg:
- In de toelichting zal de begrenzing van de locatie worden verduidelijkt met verwijzing naar dat dit al op besluitniveau is geregeld (Ob en Bal). De aanvrager geeft in zijn aanvraag aan wat de begrenzing is van de locatie waarop zijn activiteit wordt verricht. Op basis van deze gegevens bepaalt het bevoegd gezag de begrenzing van de locatie waarop de vergunning van toepassing is en legt deze vast in de Omgevingsvergunning.
- Bestandsformaten: Een aantal met name genoemde formaten zal het minimum blijven vormen en als zodanig in de regeling opgenomen worden. Daarnaast zal de toelichting worden aangevuld met ? en zal de komende tijd nog gekeken worden of en hoe de lijst het meest geoptimaliseerd (waarop wordt geoptimaliseerd) in de Or kan worden opgenomen. Mogelijk dat het artikel over de formaten bij Ir nog wordt gewijzigd.
- De manier waarop de integrale beoordeling van milieugevolgen moet plaatsvinden is op amvb niveau geregeld en in het Bkl toegelicht. Daar is aangegeven hoe de milieuaspecten die decentraal zijn vastgelegd moeten worden betrokken bij de vergunningaanvraag. Hoe dit praktisch werkt is een belangrijk aspect voor alle partijen in de implementatie.

d. Geometrische begrenzing
De reacties concentreerden zich op de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen in beheer van het rijk, de grote rivieren, de hoogspanningsverbindingen, militaire objecten, de buisleidingen en de vrijwaringsgebieden rijksvaarwegen. Vanuit de UvW werd specifiek verzocht aan te sluiten bij de bronbestanden van het Nationaal Basisbestand Primaire Waterkeringen (NBPW).

Vervolg:
Voor het merendeel van de locaties geldt dat de reacties niet leiden tot aanpassing van de grenzen. Mede omdat voor een beleidsneutrale omzetting van grenzen uit bestaande regelgeving is gekozen, zoals het Rarro, Barro en Waterregelgeving. De begrenzing van de civiele explosie aandachtsgebieden, oppervlaktewaterlichamen in het beheer van het rijk, de vrijwaringsgebieden rijksvaarwegen, de grote rivieren en het IJsselmeer vragen nog aanpassing, maar het doorvoeren hiervan wordt later gerealiseerd. In ieder geval voor de inwerkingtreding van het stelsel.

T.a.v. de waterlocaties geldt specifiek het volgende. In plaats van de bronbestanden van het NBPW is de begrenzing gevolgd van de juridisch geldende waterregelgeving. I.o.m. I&W/RWS is het advies gegeven om samen met het Waterschapshuis en de UvW te onderzoeken op welke wijze in de toekomst de informatie eenduidiger kan worden bepaald.

Scope aanpassing
N.a.v. andere vragen uit de consultatiereactie en een recente EB-analyse van de aanpassingen bij het Invoeringsbesluit is geconstateerd dat de scope van Or, en daarmee de Ir, moet worden aangepast. De locatie "vaarwegen" betreft zgn. 'beperkingengebieden in beheer bij het rijk'. Deze beperkingengebieden horen niet in het hoofdspoor thuis, maar lopen via het Invoeringsspoor. Deze locatie verschuift van de Or naar de Ir.

Bij het VNO-NCW en MKB NL is er een aantal opmerkingen:
- Ten aanzien van het systeem van legesheffing wordt vooraf betalen, zeker wanneer een aanvraag buiten behandeling kan worden gelaten of kan worden ingetrokken, problematisch gevonden. Daarnaast wordt gevraagd naar de effecten van (hoge) leges op het vestigingsklimaat.
- Ten aanzien van aanvraagvereisten zijn er ook veel vooral technisch-inhoudelijk opmerkingen gekomen vanuit het bedrijfsleven, maar ook klinkt erin door dat er soms teveel wordt gevraagd (bv. immissietoets).
- Voor de meet-en rekenmethoden geeft VNO aan dat er op een aantal punten fouten in de verwijzing naar handleidingen zaten zoals de handleiding meten en rekenen industrielawaai. Daarnaast is het VNO bang dat de nuancering verdwijnt doordat niet de gehele handleiding is overgenomen maar onderscheid is gemaakt in artikelen en toelichting.

Vervolg:
- Het systeem van legesheffing blijft gehandhaafd, omdat dit systeem het beste aansluit bij de huidige praktijk en bij de Awb. Als de aanvrager dus niet op tijd betaalt, wordt de beslistermijn voor beslissen op de aanvraag van rechtswege opgeschort. T.a.v. effecten op het vestigingsklimaat geldt dat naar verwachting het effect op het vestigingsklimaat gering zal zijn, omdat het om zeer lage aantallen gaat en relatief lage, eenmalige kosten in de volledige afweging van een bedrijf om zich in Nederland te vestigen. Bovendien geldt dat herinvoering van de milieuleges al bij het aannemen van de Omgevingswet is bepaald.
- Ten aanzien van aanvraagvereisten houden we vast aan de zorgvuldige balans die nu is gevonden: er is zorgvuldig afgewogen wat er nodig is om tot een oordeel te komen met daarbij zo min mogelijk administratieve lasten, maar voldoende informatie voor het bevoegd gezag om de vergunning te kunnen beoordelen. Voor specifieke gevallen kan er op basis van de Awb altijd extra informatie worden opgevraagd maar het heeft geen zin dit generiek te regelen.
- Tot slot worden foutjes hersteld in de verwijzing naar handleidingen bij de meet- en rekenmethoden en de nuancering die VNO mist zullen we in de toelichting bij de regeling laten terugkomen.

De Natuur- en Milieuorganisaties hebben een aantal opmerkingen:
- Ze wensen dat er altijd de nieuwste meet- en rekenmethoden moet worden gebruikt. Ook verwijzen ze naar een RvS uitspraak waarin wordt aangegeven dat er een ongelijke procespositie is als onduidelijk is welke gegevens, en

aannames zijn gemaakt in rekenmodellen.
- Het aanvraagvereiste participatie gaat volgens hen niet ver genoeg nu de initiatiefnemer zou kunnen volstaan met de mededeling dat er niet aan participatie is gedaan (stimuleren i.p.v. verplichten) zonder dat dit gevolgen heeft. Dit zou volgens hen in strijd zijn met het amendement De Vries waar dit aanvraagvereiste in artikel 7.4 van de regeling is gebaseerd.
- Ook missen zij duidelijkheid over wat er op het moment van inwerkingtreding in het DSO moet en kan.
- Tot slot vragen ze in het kader van inzichtelijkheid voor derden om ook bij complexe aanvragen meer gedetailleerd aan te geven welke gegevens bij de aanvraag moeten worden geleverd, zodat voor iedereen duidelijk is wat er wel en niet kan en mag worden verwacht.

Vervolg:

- Voor de regeling schrijft de Or wij voor welke reken- of meetmethoden gebruikt moet worden. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangegeven welke invoergegevens gebruikt moeten worden en hoe uitkomsten van berekeningen moeten worden afgerond. Indien er een nieuwe (betere of eenvoudigere) reken- of meetmethode is ontwikkeld kan de regeling daarop desgewenst t.z.t. worden aangepast. De regeling zal regelmatig worden aangepast.
- Ten aanzien van participatie houden we vast aan de lijn om de initiatiefnemers te stimuleren aan participatie te doen. Het amendement spreekt niet van verplichten.
- De punten over het DSO zijn buiten scope voor de Omgevingsregeling, maar vergen aandacht straks in de Invoeringsregeling of om uitleg in de Invoeringsondersteuning.
- T.a.v. aanvraagvereisten houden we vast aan de zorgvuldige balans die nu is gevonden: er is zorgvuldig afgewogen wat er nodig is om tot een oordeel te komen met daarbij zo min mogelijk administratieve lasten, maar voldoende informatie voor het bevoegd gezag om de vergunning te kunnen beoordelen. Voor specifieke gevallen kan er op basis van de Awb altijd extra informatie worden opgevraagd maar het heeft geen zin dit generiek te regelen.

2. Samenvatting reacties wettelijke adviseurs, toetsers en (handhaafbaarheids-) en uitvoeringstoetsen.

De Raad voor de Rechtspraak ziet geen reden om inhoudelijk te adviseren over de Omgevingsregeling. Wel merkt de Raad op dat er met de invoering van de Omgevingsregeling een groot aantal gebiedsaanwijzingen zal plaatsvinden dat door rechthebbenden gemakkelijk over het hoofd kan worden gezien. De Raad wijst daarom op het belang van een goede voorlichting omtrent de beroepsmogelijkheden en op een, in die context, adequate publicatie zodat rechthebbenden op de hoogte kunnen raken van deze gebiedsaanwijzingen.
De Raad verwacht naar aanleiding van de regeling geen substantiële wijzigingen in het aantal zaken en/of de complexiteit daarvan ten opzichte van deze eerdere werklastberekening die door de Raad bij de Invoeringswet is aangegeven.

Vervolg: in de toelichting wordt verwezen naar de passage over werklasten voor de rechterlijke macht in het Ib. T.a.v. gebiedsaanwijzingen geldt dat het niet nieuw is dat er gebiedsaanwijzingen via regelgeving plaatsvindt. Goede voorlichting hiervoor loopt uiteraard via internetconsultatie.nl.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geeft aan dat het door de Omgevingsregeling beoogde gebruiksgemak, de vergrootte inzichtelijkheid en vindbaarheid van de geldende regels en de met de regeling beoogde harmonisatie van de regels positief worden gewaardeerd. Daarnaast benadrukt de Raad dat het aspect participatie in geschillen kan leiden tot discussie over de betekenis die een bestuursorgaan bij de besluitvorming heeft toegekend aan de door de initiatiefnemer over de gevolgde participatie verstrekte informatie. De Afdeling doet u in dit verband de suggestie om duidelijk te maken dat het bestuursorgaan voor de motivering van het besluit niet zonder meer mag verwijzen naar de door de initiatiefnemer bij de aanvraag gegeven informatie over de resultaten van de participatie. Het bestuursorgaan moet een eigen afweging maken. Dat betekent dat het bestuursorgaan zich moet vergewissen van de juistheid van de informatie uit de participatie en moet nagaan of aanvullende informatie over feiten of belangen nodig is.

Vervolg: dit punt van de RvS wordt in de toelichting van de Or bij het onderdeel participatie benadrukt.

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben.

De Autoriteit Toetsing Regeldruk constateert dat nut en noodzaak van de Omgevingsregeling zijn onderbouwd. Bij het onderwerp gegevensverstrekking adviseert het college het uitgangspunt “éénmalig uitvragen, meervoudig gebruiken” volledig te benutten. Dit zorgt voor een minimale gegevensuitvraag bij burgers en bedrijven. ATR adviseert verder om volledige duidelijkheid te geven over de houdbaarheidstermijnen van onderzoeksgegevens. Hergebruik van onderzoeksgegevens kan onderzoeklasten voor burgers en bedrijven besparen en zo bijdragen aan regeldrukvermindering.

Verder is de ATR tevreden over de nadrukkelijke aandacht die besteed is aan werkbaarheid en uitvoerbaarheid in de voorbereiding van de Omgevingsregeling. ATR ziet op drie onderdelen nog kansen voor verbetering:
- verwijzing naar normdocumenten (NEN e.d.): maak duidelijk welke normverwijzingen zijn geschrapt en welke resteren en investeer in het lastenluw raadpleegbaar maken via het DSO. Dit vergroot de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak van het nieuwe omgevingsrecht. Ook vragen ze aandacht voor het ontwikkelproces van normen en het waarborgen van de betrokkenheid van stakeholders daarbij;
- uitwerking van de participatie-vereiste te monitoren vanaf de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet om de effecten scherp te krijgen;

- in de toekomst bij wijzigingen, internetconsultatie en MKB-toetsing toe te passen om de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van de Omgevingsregeling te waarborgen.

Vervolg: een aantal punten (welke) zullen in de toelichting worden verhelderd maar de meeste onderwerpen zien op toekomstige acties, zoals monitoring en aandacht voor lastenluwe implementatie bij de decentrale overheden.

Prorail heeft vanuit haar uitvoerbaarheidstoets geen opmerkingen op de Omgevingsregeling en constateert dat de voor hen relevante onderdelen in de Invoeringsregeling zullen worden verwerkt. Zij vragen daar om betrokkenheid en dat wordt uiteraard georganiseerd. Ook het Kadaster had geen opmerkingen.

De handhavings- en uitvoerbaarheidstoets van de ILT geeft aan dat de regeling geen gevolgen voor de capaciteit of financiële middelen van de ILT heeft. Zij geven een aantal opmerkingen over Defensie-locaties en activiteiten onder andere de inschatting van leges en het tijdstip daarvoor, de participatie van burgers en bedrijven versus staatsgeheime informatie bij defensieactiviteiten en de geluidsnorm voor schietlawaai. Tot slot zijn er met betrekking tot Defensie locaties en activiteiten een paar technisch inhoudelijke opmerkingen en vragen naar aanvullende uitleg (bijvoorbeeld over DPO locaties, elektromagnetische velden en interpretatie van 'tanks)'.

Vervolg: De regels over de rijksleges worden conform de wensen van de ILT aangepast. Dit leidt inhoudelijk tot een wijziging op het punt van de termijn waarbinnen de legesbeschikking gegeven moet worden (zie hierna). Dat is ook conform de wens van andere rijkspartijen die leges heffen. De geluidnorm voor schietlawaai wordt al op Amvb-niveau geregeld in het Bkl. Wel is er contact over explosieaandachtsgebieden en bepalingsmethoden bij defensieterreinen met de ILT. T.a.v. de technisch-inhoudelijke opmerkingen geldt dat de toelichting nogmaals is bezien en hier en daar aangescherpt en aangevuld.

Rijkswaterstaat concludeert dat de Omgevingsregeling in hoofdlijnen uitvoerbaar is. Dit komt mede doordat over de Omgevingsregeling vooraf met RWS goed is samengewerkt. Toch zijn er nog een aantal hoofdpunten waarvoor aandacht wordt gevraagd. Om onderzoekslasten verder te beperken wordt een afbakening van het onderzoekgebied bij het berekenen van luchtkwaliteit van wegen voorgesteld. Daarnaast vragen verscheidende consultatiereacties van luchtkwaliteitspecialisten om verdere opschoning van de softwaremodellen bij luchtkwaliteit. Omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat geven aan dat het proces van de monitoring van de luchtkwaliteit nog onduidelijk is. Voor aanvraagvereisten waren er nog een aantal technisch-inhoudelijke opmerkingen en opmerkingen over leesbaarheid. en het aanbod mee te denken over invoeringsondersteuning op het gebied van participatie bij vergunningverlening. Voor het onderwerp leges is geconstateerd dat de nieuwe taak (het heffen van leges voor watervergunningen) voor RWS een toename is van de werklast.

Vervolg: Het beperken van onderzoeksgebied is normatief en hoort dus op Amvb niveau en niet bij de regeling. In overleg met RWS wordt gewerkt aan mogelijkheden om het onderzoeksgebied te beperken door een ondergrens op te nemen zoals die bij het berekenen van de PAS al wordt toegepast. Dit punt van de ondergrens voor het onderzoeksgebied luchtkwaliteit bij wegen schuift naar de Invoeringsregeling zodat dit kan worden afgestemd met de belanghebbenden. Het opschonen van de regeling vergt een zorgvuldige aanpak en vraagt afstemming met RIVM en de modeleigenaren. De regeling zal door I&W worden gewijzigd in 2020, waarbij deze opschoning ook wordt meegenomen.

T.a.v. het proces van de monitoring van luchtkwaliteit is met artikelen verduidelijkt wat de taken van de verschillende overheden zijn zoals het aanleveren van gegevens, het berekenen van concentraties en de verslaglegging van de monitoring. Ook is opgenomen wanneer de taken moeten zijn uitgevoerd.

T.a.v. aanvraagvereisten geldt dat de voorstellen die inhoudelijk tot verbetering van het artikel leidden en verzoeken om aanvulling van de toelichting zijn gehonoreerd wanneer die binnen het stelsel pasten en inhoudelijk een aanvulling vormden. Opmerkingen die de leesbaarheid verbeteren worden uiteraard meegenomen. Het bevoegd gezag krijgt meer tijd voor het geven van de legesbeschikking (drie weken, t.o.v. twee weken in de consultatieversie). Dat is ook conform de wens van andere rijkspartijen die leges heffen. Een aanvrager heeft dan nog vijf weken de tijd om te betalen, wat een redelijke termijn is.

Tot slot is er door de programmadirectie Aan de Slag met de Omgevingswet ook een laatste digi-toets uitgevoerd. Met verwerking van deze opmerkingen zorgen we ervoor zorgen dat de regeling straks ook digitaliseerbaar is:
- om te publiceren via de zogenaamde STOP-TP standaard via in eerste instantie de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar Stellen en daarna in de Landelijke Voorziening van het DSO;
- om onderdelen om te zetten -via de toepasbare regels- in bv. aanvraagformulieren van het loket in de het DSO.

Agendapunt 8

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
20 mei 2019

Kenmerk
Invullen

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Publicatie uitvoeringstoetsen

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het voorstel dat het inhoudelijk verantwoordelijk departement voor een wetgevingsproduct de uitvoeringstoetsen op de wetgevingskalender zal plaatsen. Het voorstel heeft betrekking op uitvoeringstoetsen die nog moeten worden gestart.

Context

- In de vorige stuurgroep (23 april) wees art 5.1 lid 2 sub e op de Rijkslijn dat uitvoeringstoetsen openbaar moeten worden gemaakt. IenW heeft zijn uitvoeringsorganisaties over deze lijn reeds geïnformeerd. In de stuurgroep is toegezegd dat EB een notitie voorlegt over de toepassing van de Rijkslijn bij de Omgevingswet.
- De aanleiding voor de Rijkslijn is de motie Oosenbrug c.s. die de regering verzoekt om uiterlijk 1 juli 2015 onderzoeksrapporten, uitvoeringstoetsen, inkoopinformatie en subsidie-informatie beschikbaar te stellen voor zover mogelijk en een plan te hebben voor de categorieën overheidsinformatie die actief verstrekt gaan worden.[1]
- In reactie op de motie onderschrijft het kabinet in een brief van februari 2017 het uitgangspunt van de motie, maar geeft het ook aan dat de uitvoeringstoets een lastig te definiëren informatiecategorie is. Het kabinet heeft toegezegd om rapportages en andere brondocumenten die informatie bevatten over de uitvoerbaarheid van een wetsvoorstel te publiceren op https://wetgevingskalender.overheid.nl. Brondocumenten zijn voor openbaarmaking geschikte, relevante documenten van zowel dienstonderdelen van de rijksoverheid als externe partijen, die bij de beoordeling van de uitvoerbaarheid worden gebruikt en waarnaar wordt verwezen in de memorie van toelichting. Informatie die op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) niet geschikt is om openbaar te maken, zal niet worden gepubliceerd. De bestaande praktijk om in de memorie van

[1] Kamerstukken II, 2014/15, 34 000 VII, nr. 14

toelichting de resultaten van uitvoerbaarheidstoetsen weer te geven, blijft ongewijzigd. Ook blijft de Kamer uitvoeringstoetsen ontvangen die nu al standaard worden toegezonden.[2]

- In een Kamerbrief van juni 2018 is geconcretiseerd dat het kabinet de wetgevingskalender *in de loop van 2018* wil uitbreiden met een digitaal wetgevingsdossier, waarin op een overzichtelijke wijze per fase van het wetgevingsproces van een bepaald voorstel alle openbaar te maken documenten te vinden zullen zijn. Hierbij valt onder meer te denken aan de stukken met betrekking tot de uitvoeringstoets en de inbreng van stakeholders die betrekking heeft op het voorstel.[3] Inmiddels is het medio 2019 en wordt het wetgevingsdossier gevuld met wetgeving die in wording is.
- De wetgevingskalender is bedoeld om inzicht te geven in de totstandkoming van wetten en AMvB's. De kalender is ook bedoeld om inzicht te geven in de naderende inwerkingtreding van ministeriële regelingen voor zover ze strekken tot implementatie van een EU-richtlijn of gepubliceerd zijn op Internetconsultatie.nl.
- In de Omgevingswet is geregeld dat voor alle wetgevingsproducten de verplichting geldt van internetpublicatie. Daar wordt praktisch invulling aan gegeven via internetconsultatie.nl. Ook de ministeriële regelingen vallen er dus onder.
- De wetgevingskalender wordt gevoed vanuit het rijksbrede Keten Informatiesysteem Wetgeving In-wording (Kiwi). Stukken voor de wetgevingskalender moeten worden toegevoegd door de beheerders van Kiwi-dossiers (bij de juridische directies).

Toelichting bij het beslispunt

- Het is aan het verantwoordelijke departement voor het desbetreffende wetgevingsproduct (de ontvanger van de uitvoeringstoets dus) om in te schatten welke uitvoeringstoetsen op de kalender moeten worden geplaatst. De reden hiervoor is dat dit departement het beste kan inschatten of het om informatie gaat die op grond van de Wet openbaarheid van bestuur openbaar gemaakt kan worden.
- Deze rolverdeling geldt zowel voor het invoeringsspoor en de aanvullingssporen zoals we die al kennen, maar ook voor eventuele nog te starten wijzigingssporen bijvoorbeeld als gevolg van een beleidsvernieuwing.
- Er wordt voorgesteld om de nog te starten uitvoeringstoetsen op deze kalender te plaatsen, zodat er bij de aanvraag op kan worden gewezen dat de toetsresultaten worden gepubliceerd. Dat betekent dat alleen de toetsen voor de invoeringsregeling en de aanvullingsregeling hier nog onder zullen vallen.
- Concreet betekent dit dat BZK gaat over de publicatie van de uitvoeringstoetsen voor het invoeringsspoor en het aanvullingsspoor grond .

[2] Kamerstukken II, 2016-2017, 33009, nr. 39
[3] Kamerstukken II, 2017-2018, 32637, nr. 314

IenW is verantwoordelijk voor publicatie van de stukken voor de aanvullingssporen bodem en geluid. EZK is verantwoordelijk voor publicatie van de stukken voor het aanvullingsspoor natuur.

- De staande praktijk om de toetsen op de financiële effecten op het Omgevingsportaal te plaatsen en om het advies van de Integrale Adviescommissie Omgevingswet naar de Eerste Kamer te sturen, blijft gehandhaafd.
- In de praktijk zal de toepassing van dit beslispunt naar verwachting nog wel vragen kunnen oproepen. Het lijkt daarom goed dat dossierhouders de komende periode ervaringen met het publiceren uitwisselen, zodat binnen het stelsel van de Omgevingswet zoveel mogelijk één lijn kan worden gehanteerd.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
4 juni 2019

Kenmerk
n

Bijlage(n)
0

notitie

Stand van zaken veranderopgave Rijk
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken bij de veranderopgave Rijk.

Issuelijst nav 'ophalen issues rijksbreed'

De implementatie wordt concreet de komende 19 maanden. De stuurgroep heeft het ambitieniveau besproken ('basis op orde', zie verslag) en hiermee heeft het PIOR in mei de aanpak van de top-issues (die tot midden mei ingebracht konden worden) doorgesproken. Deze lijst geeft richting aan alle betrokkenen ('er is aandacht voor!') en het juiste escalatieniveau ('zien jullie de gekozen oplossingsrichting zitten?').

Issue	Aanpak	Status
Topissues		
Standaarden en DSO: met tijdig beschikbare standaarden tijdig praktijkproeven kunnen doen om impact te weten, standaarden vast te stellen en eventueel softwareoplossingen te kunnen realiseren.	Er ligt een planning rondom standaarden, Rijk draait in werkgroepen mee om dit te bevorden. Nieuwe BLM versterkt leveranciers management Rijk in. Regie op praktijkproeven wordt versterkt.	Vergt aandacht
Aansluitstrategie incl beschikbaarheid software per 1/1/21 om aanpassingen in wet- en regelgeving te kunnen tonen	VO Rijkt maakt aansluitstrategie. EB en ADS werken aan een nota 'vangnet' incl oplossing.	Vergt aandacht

Vergunningsverleningsproces goed ingericht en samenwerkingsruimte (Swr)beschikbaar	Meer kennis over Swr delen, gesprek over werkprocessen en –afspraken opstarten. Dit raakt ook aansluitstrategie.	Vergt aandacht
Najaar 2019 en voorjaar 2020 moet kennisniveau verder omhoog. Zoektocht is nog naar de 'delta' in wat er wettelijk precies anders moet. Om in 2020 nieuwe werkafspraken te kunnen maken	Er zijn Webinars, train de trainer, slagsessie Den Haag, DSO-dag ook voor Rijkspartijen is georganiseerd.	Vergt aandacht
Inzet van het projectbesluit, omgaan met complexe projecten, de relatie met het Omgevingsplan en participatie: hierover is kennis en zijn werkafspraken nodig	Deels helpt kennisontwikkeling, deels moeten werkafspraken gemaakt worden, deels moet er geoefend worden.	Vergt aandacht
Overgangsrecht moet helder zijn bij de relevante doelgroepen.	Op website zijn eerste aanzetten geleverd	Vergt aandacht
Overige issues		
Stelselverantwoordelijkheid tijdig ingericht. Wie in Q4 opvolging aan advies geeft, vergt aandacht.	Traject art 5.1 lid 2 sub e. Planning en fasering volgt in plan van aanpak.	Actie loopt
Implementatie rondom aanvullingsporen vergt helderheid	Workshops in juni georganiseerd	Actie loopt
Onderstroom van de transitie	Elk departement kiest eigen koers, Vo Rijk stimuleert enkele acties	Actie loopt
Tijdig governance per 2021 ingericht (hoe takt Rijk aan op alle nieuwe gremia, SBO, TBO)	art 5.1 lid 2 sub e en art 5.1 lid 2 su overleggen met SBO, TBO	Actie loopt deels

Uitbouw levert nieuwe functionaliteiten op waar Rijk mee moet leren werken	Meer capaciteit bij Vo Rijk om hiermee bezig te gaan	Actie loopt deels
Verwachtingenmanagement	Constant op letten, incl Kamerbrieven	Actie loopt deels
Meervoudig bronhouderschap	Moet uitgezocht worden	Meer actie nodig
Hoe gaan lijnorganisaties om met omklap én lopende werkzaamheden	Moet uitgezocht worden	Meer actie nodig

Juridische werkprocessen worden geraakt door digitalisering

- De digitalisering in de Omgevingswet zal ook raken aan juridische werkprocessen. O.a. in het IJDO (Interdepartementaal Juridisch Dwarsverband Omgevingswet) is hier aandacht voor. De komende periode wordt in gezamenlijkheid ingezet op het scherp krijgen van deze raakpunten en hoe hiermee om te gaan. Veranderkundig is het heel relevant dat de juridische directies zelf eigenaarschap hebben op hoe zij gaan werken met de Ow.

Vergunningsverlening, toezicht en handhaving

- Relevante rijkspartijen overleggen sinds mei intensiever over vergunningsverlening en een ondersteunende functionaliteit van het DSO-LV, de samenwerkingsruimte. Binnen PIOR zal besproken worden hoeveel gezamenlijk inzicht nodig is in hoe alle vergunningstrajecten en toezicht en handhaving per 1/1/21 gaan verlopen. Veranderkundig is een aandachtspunt hoeveel rijkspartijen willen samenwerken op dit terrein.

Vangnet / *no-regret* software ondersteuning per 1/1/21

- Als *no-regret* onderzoeken ADS/VO Rijk en EB met elkaar of er set vangnetafspraken te maken zijn om veilig te stellen dat rijksbreed tijdig is aangesloten, als er niet tijdig rijksbreed of per departement software oplossingen zijn gerealiseerd om werken met de Ow te ondersteunen. Het gaat vooral om aanpassingen in AMVB-MR, toepasbare regels, en Novi. Hierin wordt ook gekeken naar het projectbesluit. In de volgende OT ligt een notitie hiervoor klaar.

Verder in vogelvlucht…

- Van inzicht en grip en prioritering (roadmap, issuelijst) in het eerste kwartaal verlegt de focus van het team VO Rijk zich in het tweede kwartaal naar de aanpak van voorliggende issues inclusief monitoring.
- Op 21 mei hebben alle partners van het IP een gezamenlijk overleg over concrete dagdagelijkse samenwerking.
- Meerdere rijkspartijen draaien mee met de train-de-trainer (waarschijnlijk IenW, EZK, RCE, mogelijk anderen; er worden op verzoek video's gemaakt voor trainingsdoeleinden van rijkspartijen. Bij de landelijke DSO-dag worden workshops met aandacht voor het Rijk georganiseerd.

Agendapunt 10

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
15 mei 2019

Kenmerk

Bijlage(n)

notitie

Betreft: verkenning opties tot ontsluiting Informatie

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd:
a) Kennis te nemen van de opties tot het ontsluiten van bestaande besluiten in het DSO-LV en deze te bespreken.
b) Te laten verkennen wat nodig is, voor het omzetten van de reeds bestaande besluiten naar DSO-LV. Dit, in verband met de uiteindelijke integraliteit van informatie in het DSO.
c) Uitkomsten te agenderen in de consultatie van het interbestuurlijke plan uitbouw.

Context

Bij het schrijven van de aanvullingssporen en de voorbereidingen van de parlementaire behandelingen daarvan blijkt steeds dat er behoefte bestaat aan het verkrijgen van duidelijkheid en zekerheid over het ontsluiten van informatie ter ondersteuning van die aanvullingssporen (of breder: over de manier waarop die aanvullingssporen landen in het DSO, c.q. besluiten en andere informatie worden ontsloten). Voorbeeld hiervan is de wens van het ministerie van LNV/EZK in het OT de zichtbaarheid van Natuur in het DSO te agenderen en hierop een standpunt te bepalen.

Deze notitie zet naast de notitie van LNV kort uiteen welke (on)mogelijkheden er zijn - binnen de reeds gemaakte afspraken over de systematiek en basisniveau DSO-LV – voor het ontsluiten van *reeds genomen besluiten* (met rechtskracht) waar nog geen standaard voor is maar waarvan het wel gewenst is deze op een of andere manier in DSO-LV te tonen.

Een voorbeeld. Bij Natuur worden de huidige aanwijzingsbesluiten vanuit het Rijk openbaar gemaakt via wetten.nl. De besluiten zelf zijn vrij kort. In de besluiten wordt verwezen naar gepubliceerde beheerplannen en kaartmateriaal. Deze maken integraal onderdeel uit van het besluit. Deze informatie is te vinden op een site die LNV beheert. Dit is uiteraard niet alleen het geval bij Natuur maar bijvoorbeeld ook bij andere domeinen zoals geluid en lucht.

De wens van LNV moet worden bezien tegen de achtergrond van de afspraken over het basisniveau, de interbestuurlijke besluitvorming over de uitbouw (incl. consultatie) en de opvolging van de Taskforce STOP adviezen.

Ad a Opties tot het ontsluiten van bestaande besluiten

Met de komst van de Ow en het DSO-LV, ontstaan de volgende vragen:

1) Hoe worden omgevingswetdocumenten na inwerkingtreding bekend gemaakt?
2) Hoe worden deze bekend gemaakte omgevingswetdocumenten vervolgens ontsloten via het DSO?
3) Hoe kunnen al bestaande besluiten in het DSO ontsloten worden?

Ad 1. Bekendmaken en beschikbaar stellen na inwerkingtreding
Met de komst van de Omgevingswet verandert er voor het bekendmaken van besluiten door het Rijk in beginsel niets qua routing: de besluiten worden aangeleverd bij de organisatie KOOP[1], die de besluiten bekendmaakt op www.officielepublicaties.nl en beschikbaar stelt op www.wetten.nl. Dit geldt ook voor Natuur. Wel zal er iets veranderen in de wijze waarop besluiten technisch worden vormgegeven.

De aanlevering aan KOOP kent bij inwerkingtreding twee loketten. Het bestaande loket en het nieuwe op DSO toegesneden loket. Het nieuwe loket ondersteunt in het begin een limitatief aantal besluiten zoals afgesproken met het basisniveau. Voor het Rijk gaat het om de NOVI, AMvB's, OR en het projectbesluit.
Overige besluiten blijven via het huidige loket bekend gemaakt worden en zullen niet worden doorgegeven aan het DSO-LV. Reden is dat deze overige besluiten niet in de juiste technische vorm staan.

Gedurende de uitbouw van het DSO-LV zal de lijst met besluiten die via het nieuwe loket worden afgehandeld, groeien. De uitbouwfase is daarbij nog onder te verdelen in de periode voor inwerkingtreding en daarna.

Ad 2. Ontsluiting besluiten en informatie in het DSO-LV
De landelijke voorziening van het DSO onderscheidt een aantal soorten informatie die het kan ontsluiten. Een uitgebreide beschrijving daarvan is te vinden in het Globaal Content Raamwerk (GCR) zoals recent besproken in het OT. Voor deze notitie is de volgende tweedeling voldoende: besluiten en informatie over de leefomgeving. Beiden hebben hun eigen technische standaarden, aansluitvoorwaarden en beoogde functionaliteit bij het oriënteren in het DSO-LV.

Besluiten moeten in de STOP/TPOD standaard worden aangeboden en informatie over de leefomgeving wordt via een apart koppelvlak (API) aangeboden. In het DSO-LV worden bij een klik op de kaart besluiten en de informatie over leefomgeving in twee separate tabbladen weergegeven.

Bij de bouw van het DSO-LV is er als onderdeel van de transitiefase rekening gehouden met het ontsluiten van bestaande besluiten van de gemeenten. Hier is een speciaal koppelvlak voor ontwikkeld, de zogenaamde overbruggingsfunctie op ruimtelijkeplannen.nl (een informatieproduct). Voor provincies en de waterschappen wordt zo'n overbruggingsfunctie niet nodig geacht. Voor het Rijk is

[1] Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties, onderdeel van het ministerie van BZK.

deze functie niet eerder in beeld geweest. De LNV-notitie maakt duidelijk dat de behoefte er is.

Ad 3. Mogelijkheden tot ontsluiting van bestaande besluiten
Naast het volledig buiten het DSO-LV ontsluiten van besluiten en informatie over de leefomgeving zijn er na realisatie van het basisniveau en positieve interbestuurlijke besluitvorming over uitbouw grofweg drie mogelijkheden (gerangschikt naar mate van gebruiksvriendelijkheid):

i. ontsluiten via het zogenaamde hoofdspoor (via LVBB naar DSO-LV) met behulp van de *STOP/TPOD-standaard*. Dit is technisch mogelijk, indien hier in het kader van het plan Uitbouw DSO-LV toe wordt besloten. In het basisniveau van DSO-LV bestaat deze mogelijkheid sowieso niet. Hiermee worden voor de gebruiker met één klik op de kaart regels getoond. Dit betreft besluiten die voldoen aan de drieslag: er is een STOP/TPOD voor, regels & kaart (werkingsgebied) worden aangeboden in dat format en besluit is formeel vastgesteld. Als aan één van de drie niet voldaan wordt kan dit hoofdspoor conform de huidige uitgangspunten niet gevolgd worden.

   Voor bijvoorbeeld Natura2000 zou dit spoor inhouden dat een gebruiker bij een klik op de kaart ziet welke Natura2000-regels daar gelden. Ook kan hij op de kaart de contour van het werkingsgebied van het aanwijzingsbesluit zien (het Natura2000 gebied).

ii. ontsluiten via de route *informatieproducten* -> *DSO-LV*, zoals dat voor andersoortige informatie dan besluiten ook gebruikt wordt. Hiervoor worden koppelingen ingericht en worden aansluitvoorwaarden geformuleerd. Ontsluiten is technisch mogelijk, indien hier in het kader van het plan Uitbouw DSO-LV toe wordt besloten. In het basisniveau van DSO-LV bestaat deze mogelijkheid niet. Tenzij in de vormgeving van een informatieproduct er aandacht aan wordt gegeven zal de gebruiker via deze route in een hoop gevallen wel informatie over het besluit die betrekking heeft op een bepaald gebied krijgen, maar niet de mogelijkheid hebben verder te selecteren op de voor hem relevante informatie. Dit vanwege het fundamentele verschil tussen een besluit en informatie over de leefomgeving.

   Voor Natura2000 zou dit spoor inhouden, dat je wel de contouren van een Natura2000 gebied zou kunnen zien op de kaart, en daarna kan kijken naar de beschikbare informatie, in meer of minder gebruikersvriendelijke vorm, dan wel alsnog verwezen wordt naar de bestaande website.

iii. ontsluiten *via een link* op de webpagina, *die verwijst* naar een externe informatiebron (bestaand of nog te bouwen) *DSO-LV -> Website/Register*. Dit is mogelijk (en ook voorzien) in het basisniveau van DSO-LV. Voor de gebruiker is dit de minst vriendelijke vorm van ontsluiten. Hij moet dan zelf op die website opnieuw gaan zoeken naar de voor het gebied relevante besluit. Via een tweede tabblad in de browser wordt de gebruiker uit het DSO-LV geleid naar een externe site.

   Voor Natura2000 houdt dit in dat hij naar de huidige website wordt verwezen.

Ad b Verkennen wat nodig is voor het omzetten van de reeds bestaande besluiten naar DSO-LV
Uitgangspunt is dat besluiten in het DSO-LV ontsloten worden via de route STOP/TPOD omdat dan aanbieding aan KOOP automatisch doorgeleiding naar DSO-LV mogelijk maakt en dan de mogelijkheden van DSO-LV ten volle benut kunnen worden. Deze weg zou idealiter ook voor al bestaande besluiten moeten gelden. In het eindbeeld zullen dus ook de aanwijzingsbesluiten zoals Natura2000 in het DSO ontsloten zijn. In het basisniveau zijn de aanwijzingsbesluiten Natura2000 uit het aanvullingsspoor Natuur evenwel nog niet opgenomen.

Een dergelijke wens dient te worden bezien in het kader van de interbestuurlijke besluitvorming over het plan uitbouw. Dit plan komt in consultatie waarbij de geïdentificeerde wens ingebracht kan worden.

Aanvullende dient vermeld te worden momenteel eerst alle capaciteit en aandacht uit moet gaan naar het realiseren van het basisniveau en het daartoe opvolgen van de Tasforce STOP adviezen. Het ontwikkelen van een toepassingsprofiel voor aanwijzingsbesluiten kan mogelijk wel betrokken worden in de werkagenda die voortkomt uit die taskforce. Daarin kunnen dan te zijner tijd de volgende acties worden onderscheiden:

- TPOD ontwikkelen.
- De bestaande aanwijzingsbesluiten en bijbehorende geometrieën omzetten naar de STOP/TPOD-standaard.
- Belangrijk hierbij is dat er ook bestaande besluiten worden ontsloten die niet in de nieuwe technische standaarden bekend zijn gemaakt. Gelet op de status van het DSO-LV als serviceproduct is dit in beginsel juridisch aanvaardbaar. Uitgezocht moet worden of dit technisch mogelijk is of is te maken, en tegen welke kosten.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Stuurgroep Omgevingstrecht

Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Behandeld door
art 5.1 lid 2 sub e

T art 5.1 lid 2 sub e
art 5.1 lid 2 sub e @minlnv.nl

Ons kenmerk
DGNVLG / 19122100

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum
Betreft Zichtbaarheid van natuur in het DSO

Aanleiding

Per datum inwerkingtreding van de Omgevingswet, treden ook de natuurregels in werking. Aan het Aanvullingsspoor wordt op dit moment hard gewerkt. Op 22 mei aanstaande vindt de behandeling van de Aanvullingswet natuur in de Tweede Kamer plaats en voor de zomer wordt het Aanvullingsbesluit natuur aan de beide Kamers voorgehangen. Daarmee ligt het Aanvullingsspoor op schema, zodat inwerkingtreding van de Omgevingswet inclusief de natuurregels op 1 januari 2021 kan plaatsvinden.

De wens van het ministerie van LNV is om ook het DSO inclusief natuur per in 1 januari 2021 te kunnen laten functioneren, zodat vergunningaanvragers op de juiste manier gefaciliteerd worden bij hun aanvraag om een omgevingsvergunning.

Kernpunten

- *Basisniveau*
  Naar aanleiding van het BIT-rapport over het DSO en het advies van de Taskforce Complexiteitsreductie heeft het Bestuurlijk Overleg in februari 2018 ingestemd met het ambtelijk vastgestelde basisniveau voor het DSO bij inwerkingtreding en met drie nader te onderzoeken punten: Samenwerkingsruimte, Bruidsschat, Natuurgebieden.
- *Afspraak*
  Over deze punten werd door het Bestuurlijk Overleg afgesproken dat nader onderzoek nodig was om de consequenties hiervan goed te overzien en een besluit te kunnen nemen deze onderdelen al dan niet toe te voegen aan het basisniveau van het DSO. Deze beslisnotitie betreft de opvolging aan deze opdracht inzake het zichtbaar maken van de Natura2000-gebieden en toegangbeperkende gebieden in het DSO.
- *Kernbevinding*
  De meest doeltreffende en doelmatige manier om deze gebieden zichtbaar te maken in de viewer van het DSO is het ontwikkelen van standaarden voor aanwijzingsbesluiten Natura2000-gebieden en toegangbeperkende besluiten (TBB) is en dat dit ook haalbaar is. Mochten de standaarden voor deze Natuurgebieden onverhoopt niet meer in het basisniveau terecht (kunnen)

Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied

komen, ligt het voor de hand dat zij als topprioriteit gelden bij de uitbouw van het DSO zodat de weergave bij inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2021 wordt gerealiseerd.

- *Natuur onderdeel van de Omgevingswet*
  Natuur vormt een wezenlijk onderdeel van de Omgevingswet. Tevens gezien het horizontaal karakter van natuur onder de Omgevingswet is het van groot belang dat gebruikers aan de voorkant zicht hebben op natuuregels en -gebieden en daar vroegtijdig rekening mee kunnen houden in het realiseren van hun initiatieven ten einde de doelen van de stelselwijziging te bereiken. Daarom wordt u met deze notitie verzocht in te stemmen met het prioriteren van het ontwikkelen van standaarden TPODS voor de betreffende natuurgebieden, zodat deze per 1 januari 2021 zichtbaar zijn in het DSO. Het opstellen van toepasbare regels ten behoeve van de vergunning checker loopt via een separaat spoor (PR 13). Viewer en checker zijn echter onlosmakelijk met elkaar verbonden en worden daarom beide meegenomen in deze notitie.

- *Belang van zichtbaarheid van natuur in het DSO*
  Uit verschillende consultatiereacties bij het Aanvullingsbesluit natuur blijkt dat de Omgevingswet omvangrijk en complex wordt gevonden en er zijn (ook vanuit de politiek: GL, D66, CU[1]) zorgen over het beschermingsniveau van natuur onder de Omgevingswet.
- Onder de Omgevingswet zijn er veel meer Omgevingsvergunningvrije activiteiten dan onder de huidige situatie, maar dat betekent niet dat er geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit of een omgevingsvergunning voor een Natura 2000 activiteit hoeft te worden aangevraagd.
- Een Natura 2000-activiteit of een Flora-en Fauna-activiteit is in tegenstelling tot de meeste andere activiteiten uit de Omgevingswet een horizontale activiteit. Dat betekent dat bij (de meeste) activiteiten een check moet plaatsvinden of er sprake is van een effect op Natura 2000-gebieden en op soorten. Als het DSO daarin niet faciliteert, kunnen er in de praktijk problemen ontstaan bij aanvragers die niet thuis zijn in de natuurregels en alvast gaan bouwen. Daarmee komt de bescherming van natuur in gevaar en daarmee ook de naleving van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Dat is niet alleen ten nadele van de natuur, maar kan ook leiden tot rechtszaken, aangespannen door alerte soortenorganisaties en burgers en ook tot vragen vanuit de Kamer.
- Natuur heeft momenteel volop de aandacht van media en Kamer vanwege het onlangs uitgebracht rapport van het IPBES. De conclusies van het IPBES-rapport geven reden tot zorg over de wereldwijde achteruitgang van diersoorten en biodiversiteit. Daarom moeten we ervoor zorgdragen dat het beschermingsniveau van natuur op het juiste niveau blijft.
- Door de Natura 2000-gebieden en TBB's zichtbaar te maken via de viewer en aanvragers via de check-mogelijkheid te attenderen op de natuurregels worden aanvragers en bevoegd gezagen ondersteund in het wegwijs maken in de Omgevingswet en de natuurregels die gelden.

Voorstel 1:
In te stemmen met het zichtbaar maken van de Natura 2000 -gebieden en Toegangbeperkende besluiten (TBB) op de viewer van het DSO en daarvoor een

[1] Nota naar aanleiding van het verslag Aanvullingswet natuur, TK 2018-2019, 34 985, nr. 6

Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied

STOP/TP (Standaard Officiële Publicaties/ToepassingsProfiel) te ontwikkelen. Hiermee worden beschermde natuurgebieden direct zichtbaar op de kaart.

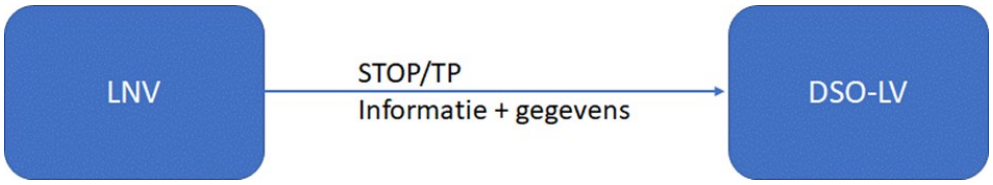

De STOP/TP met specifieke toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten ondersteunt de functies opstellen, vaststellen, bekendmaken en beschikbaar stellen van officiële publicaties, in dit geval de omgevingsdocumenten. Het gebruik van de standaard is vanuit het programma bezien inhoudelijk de preferente manier van aansluiten. Een Toepassingsrofiel standaard zorgt ervoor dat juridische artikelen aan werkingsgebieden en geometrie zijn gekoppeld, zodat op de kaart zichtbaar is welke regels waar gelden. Om Natura 20000-gebieden en TBB's zichtbaar te maken in de viewer (het DSO-loket) dient hier een toepassingsprofiel voor ontwikkeld te worden. Deze oplossing is: structureel en toekomstvast (duurzaam), juridisch sluitend en regels en kaart in de DSO-viewer zijn te zien.

Vragenboom
Om na te gaan of een omgevingsvergunning nodig is voor een Natura2000-activiteit of een flora- en fauna activiteit, zal de aanvrager daarnaast een check moeten doen via de vergunningencheck. Daar zal de aanvrager moeten checken of hij zich daadwerkelijk bevindt in een natura 2000-gebied of dat de activiteit effect heeft op een natura2000-activiteit. Dat kan de aanvrager doen door de postcode in te vullen, waarna hij via een doorverwijzing naar de kaart en de aanwijzingsbesluiten kan zien of hij zich in een beschermd gebied bevindt. Dit kan alleen gerealiseerd worden via een standaard.

In de vragenboom zal de aanvrager ook moeten checken of de activiteit effect zou kunnen hebben op beschermde soorten. Als dit systeem niet op 1 januari 2021 op deze manier werkt, zal natuur volstrekt buiten beeld zijn van met name de onervaren aanvragers. Prorail en RWS weten de weg wel te vinden. In samenwerking met provincies en gemeenten werkt LNV momenteel in het kader van een pilot aan bruikbare toepasbare regels voor de vergunningencheck.

Voorstel 2:
In de vragenboom vragen opnemen over natuur, zodat aanvragers weten of ze een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna activiteit moeten aanvragen en of ze een omgevingsvergunning voor een natura 2000 activiteit moeten aanvragen. Hiervoor toepasbare regels ontwikkelen.

Toelichting

Informatieproduct BIJ12 (NNN) en Natura 2000
Omdat er nogal wat verwarring is ontstaan over het informatieproduct van BIJ12, hierbij een korte toelichting over dit product.
BIJ12, de uitvoeringsorganisatie van de provincies, heeft een tijdelijk proef informatieproduct ontwikkeld dat zowel de natuurnetwerken als de Natura 2000-

Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied

Ons kenmerk
DGNVLG / **Klik of tik om tekst in te voeren.**19122100

gebieden in beeld kan brengen op kaart. Deze proefopstelling is gemaakt om aan de hand daarvan te laten zien hoe het DSO zou kunnen functioneren en om op basis hiervan met provincies het gesprek te voeren over de begrenzing van de natuurnetwerken. Daarvoor zijn de provincies zelf verantwoordelijk en provincies moeten deze natuurnetwerken vastleggen worden in de provinciale omgevingsverordeningen.

Dit informatieproduct heeft niet de mogelijkheid om in de viewer van DSO een rechtstreekse koppeling te maken naar de aanwijzingsbesluiten, omdat hiervoor een standaard ontbreekt. Ook is het hierdoor niet mogelijk dat op de kaart van de viewer al meteen de begrenzing van het Natura 2000 netwerk zichtbaar is. Dit wordt betreurt door provincies en LNV. Wel laat dit informatieproduct goed zien hoe het DSO zou kunnen functioneren met koppelingen naar aanwijzingsbesluiten en beheerplannen Natura 2000. Echter, omdat alleen met een doorkliksysteem de Natura 2000-gebieden te vinden zijn, is het niet vanzelfsprekend dat aanvragers deze informatie weten te vinden.

Voor de provinciale omgevingsverordeningen wordt wel een standaard gemaakt, waardoor de verordeningen, inclusief het natuurnetwerk op 1 januari 2021 rechtstreeks zichtbaar worden via de viewer van het DSO.

Op 1 januari 2021 zijn dan dus alleen de provinciale natuurnetwerken (hiervoor gelden provinciale regels) te zien via de viewer van het DSO, en niet de Natura 2000-gebieden (waarvoor rijksregels gelden gebaseerd op de Vogel- en Habitarichtlijn). Op deze manier worden aanvragers op het verkeerde been gezet.

Voor de toekomst is daarnaast een uitbouw met koppelingen naar beheerplannen N 2000 wenselijk. Dat zou samen met provincies verder uitgebouwd kunnen worden. Per 1 januari 2021 is de prioriteit echter gericht op een TPOD voor aanwijzingsbesluiten en TBB’s.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
art 5.1 lid 2 sub e

Agendapunt 10

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
i4 juni 2019

Kenmerk
Invullen

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: rijksstandpunt plan uitbouw

Voorstel

De stuurgroep wordt gevraagd om de consultatie reactie (bijgevoegd) van de gezamenlijke rijkspartijen op het plan uitbouw vast te stellen als Rijksstandpunt (samenvatting ook in deze memo), en zo in te stemmen met het plan, inclusief de verwerking van deze reactie.

Samenvatting van inhoud van plan uitbouw

- Het Rijk steunt de prioritering binnen de tien punten van het plan uitbouw van
    - afwijkvergunning (is een toevoeging),
    - uitbreiden van de samenwerkingsruimte (let op, in DSO-LV basisniveau zitten al samenwerkingsfunctionaliteiten),
    - het zichtbaar maken dat ergens een vergunning is verleend cq melding is gedaan en
    - ontsluiten van enkele informatieproducten (zie volgende 2 bullets).
- Het Rijk wil graag dat zo snel als mogelijk in 2020 een TPOD Natura20000 en beperkingengebieden wordt gemaakt (dit is een *aanpassing* van het plan) – onderbouwing staat in een bijlage, de bijgevoegde separate *informerende* notitie van LNV.
- Het Rijk prioriteert óók als te ontsluiten informatie in het DSO (dit is al opgenomen in het plan uitbouw):
    - meldingen voor bodem, meldingen voor LAVS,
    - tonen via een aansluiting van registers externe veiligheid en geluid,
    - ontsluiten van het register van publiekrechterlijke beperkingen (de huidige WKPB-besluiten) in het DSO-LV, inclusief rijksmonumentenregister.
- Het Rijk vraagt aandacht voor hoe de uitwerking en regie plaats gaat vinden

in 2020 en verder, door onder meer de TBO.

Context

- De ambtelijke consultatie van het plan uitbouw heeft plaats gevonden, inclusief een toelichtingsbijeenkomst. Van veel rijkspartijen is input verzameld. Deze gebundelde reactie wordt direct ingebracht bij ADS.
- Let op, via de consultatie inbreng stelt het Rijk de prioritering vast (en die is behoorlijk in lijn met het plan, zie bovenstaande samenvatting).
- ADS past in de week van 3 juni het plan zo goed mogelijk aan op de input van rijk. En uiteraard ook naar aanleiding van IPO, Unie en VNG. De integrale versie is ten tijde van de stuurgroep zelf beschikbaar, en wordt in de programmaraad en OGB besproken.
- Rijksvertegenwoordigers in PR en OGB zullen sturen om het aanpassen van het plan cf deze consultatie input.
- De uiteindelijke versie brengen we – indien mogelijk - in bij de stuurgroep met al een analyse wat van de rijksstandpunten is overgenomen.
- Om ordentelijke besluitvorming te volgen, is het voorstel de consultatie vast te stellen als rijksstandpunt op het plan.

Plan van Aanpak

Organisatie en Inrichting

Stelsel Omgevingswet

versie 1.0

21 mei 2019

Opdracht Organisatie en Inrichting Stelsel Omgevingswet

De minister van BZK is verantwoordelijk voor het stelsel van de Omgevingswet (OW) waarin (meerdere) rijkspartijen, provincies, waterschappen en gemeenten samen zorg dragen voor het optimaal benutten en beschermen van de Leefomgeving in Nederland. Daarin komen onder het regime van de Omgevingswet tal van verschillende belangen / beleid / wetten en regels samen. De Omgevingswet zal op 1 januari 2021 in werking treden.

Opdrachtgever art 5.1 lid 2 sub e, bij monde van gedelegeerd opdrachtgever art 5.1 lid 2 sub e heeft aan Staatsraad art 5.1 lid 2 sub e gevraagd om – ondersteund door een kernteam - te adviseren over de verankering van het stelsel van de Omgevingswet binnen de Rijksoverheid, door middel van:

- de meest geschikte Organisatie en Inrichting Stelsel Omgevingswet en daarbinnen
    - het organiseren van het wetgevingsproces en het digitaliseren van de regelgeving
    - de positionering van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en
    - het strategische beheer van landelijke voorziening DSO/LV.

De art 5.1 lid 2 sub e heeft op 21 maart het OT en Stuurgroep OW geïnformeerd over deze aanpak (bijlage III). Het kernteam bestaat uit adviseurs met diverse achtergrond en deskundigheden; alle leden opereren in deze opdracht volledig onafhankelijk en zonder last of ruggespraak.

Doelen en instrumenten

De Omgevingswet heeft de volgende doelstelling:

‘Het, met het oog op duurzame ontwikkeling, en in onderlinge samenhang, bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.’[1]

Samengevat in het OW-motto: ‘ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit’.

Hieruit zijn de volgende vier verbeterdoelen voor de stelselherziening afgeleid:

- Inzichtelijk
- Leefomgeving centraal
- Ruimte voor maatwerk
- Snellere en betere besluitvorming[2]

Om deze doelen te kunnen bereiken beschikt het stelsel Omgevingswet over zes (kern)instrumenten:

- Omgevingsvisie
- Programma
- Decentrale regelgeving (omgevingsplan en verordeningen)
- Algemene rijksregels activiteiten
- Omgevingsvergunning
- Projectbesluit[3]

[1] Artikel 1.3 Ow
[2] Zie bijlage 2.
[3] Zie bijlage 2.

Naast deze doelen en instrumenten zijn er in de memorie van toelichting uitgangspunten geformuleerd en is er een leidraad opgesteld voor de architectuur van het stelsel. Samen vormen die de bouwstenen van het nieuwe stelsel.

Uitgangssituatie

Op 26 oktober 2017 is de "behartiging van aangelegenheden aangaande …. waaronder de Omgevingswet …." overgedragen aan de minister van BZK. Op 14 februari 2018 hebben de ministeries van IenW en BZK hieromtrent een protocol van overdracht vastgesteld met afspraken ten aanzien van o.a. taken, personeel en budgetten.

Vanaf dat moment is BZK door middel van het huidige programma directoraat Omgevingswet met directies "Eenvoudige Beter", "Aan de Slag", "NOVI" en de (juridische) programmadirectie POW van CZW in samenwerking met alle overige betrokken partijen doende met de bouw van het nieuwe stelsel dat 1/1/2021 van kracht wordt. Vanaf dat moment zal de Omgevingswet "in uitvoering" zijn, eindigt het programma en start een volgende fase.

In die fase zal ervaring worden opgedaan met de (kern)instrumenten en de nieuwe werkwijze die het stelsel vraagt. Zowel decentraal als centraal zullen partijen moeten leren (samen)werken in het nieuwe stelsel waarbij de instrumenten worden doorontwikkeld. Daarbij kunnen nieuwe inzichten ook tot wijzigingen in de Omgevingswet leiden.

Ook in bredere zin staat de beleidsontwikkeling op het terrein van de fysieke leefomgeving uiteraard nooit stil. Met grote programma's zoals bv. klimaatakkoord, energietransitie, woningbouwopgave, zeespiegelstijging, fijnstof en toenemend transport en verkeer (weg en lucht) is duidelijk dat het stelsel van de Omgevingswet vanaf het allereerste moment volop in beweging en ontwikkeling zal moeten (kunnen) zijn. Daarmee zal de uitvoering van een groot deel van de verschillende departementale beleids- en wetgevings-agenda's op het gebied van de leefomgeving, waaronder de implementatie van Europese wet- en regelgeving, in het nieuwe stelsel plaatsvinden. De verwerking daarvan moet passen in de structuur van de Omgevingswet en de vereisten van de digitale Landelijke Voorziening.

Het stelsel OW moet dus flexibel en robuust zijn, zodanig dat deze maximaal helpt om tot samenwerking en afstemming te komen zonder te leiden tot vertraging. Tegelijkertijd dient de beoogde samenhang en integrale afweging te zijn geborgd in lijn met de bedoeling van de Omgevingswet[4].

Criteria

Bij het advies worden de volgende criteria gehanteerd:

- eenvoudig en eenduidig (duidelijk wie wat moet doen)
- praktisch (hoofdlijnen en voorzien in escalatie wanneer nodig)
- ruimte voor leren in en uit de praktijk (geen theoretisch ontwerp)
- buiten = binnen (zinvol en responsief voor rijkspartijen en alle overige betrokken overheden)
- efficiënt (geen dubbelingen, niet achteraf wat vooraf kan)

[4] Zie bijlage 2 voor een nadere omschrijving van bouwstenen voor het stelsel OW in de MvT.

Aanpak

Om te beginnen zal met een eerste interviewronde op hoog ambtelijk niveau worden nagegaan welke invulling van de stelselverantwoordelijkheid Omgevingswet kan leiden tot een duurzame balans tussen benutten en beschermen van de leefomgeving. Na afronding van fase 1 worden de uitgangspunten geformuleerd voor de nadere invulling van fase 2. In de tweede fase zal het kernteam zich breed oriënteren door interviews met sleutelfiguren en deskundigen. Afhankelijk van het aspect worden adviseurs en experts benaderd. Het kan zijn dat dit individueel gebeurt maar mogelijk worden ook meerdere betrokkenen tegelijk uitgenodigd voor een werksessie rondom een specifiek onderwerp.

Door te werken met een tussenrapport en een concept eindadvies krijgen leden van het Ondersteuningsteam en de Stuurgroep OW de mogelijkheid hierop te reageren voordat het definitieve advies wordt aangeboden aan de opdrachtgever.

Planning

De planning start met een inventarisatie van de beelden en verwachtingen die betrokken sleutelfiguren hebben ten aanzien van de “stelselverantwoordelijkheid Omgevingswet”. Op basis daarvan zal in een tussenrapportage worden beschreven wat dit betekent voor toe te delen rollen, taken en afspraken daarbij.

Op basis van de in het tussenadvies beschreven uitgangspunten wordt daarna (middels scenario’s e.d.) verkend hoe dit het beste te vertalen is in een ontwerp en toe te delen rollen, taken en afspraken.

Na de zomer worden de resultaten samengevat in een (concept) advies als gevraagd ten aanzien van de Organisatie en Inrichting van het stelsel van de Omgevingswet inclusief de specifiek gestelde vragen ten aanzien van NOVI en DSO/LV.

a.	Oriëntatie fase	eind april /begin mei
b.	plan van aanpak	half mei[5]
c.	1e ronde interviews	mei
d.	tussenrapportage uitgangspunten stelsel Ow	medio juni
e.	bespreking / commentaar tussenrapportage	juni [6]
f.	vaststellen uitgangspunten	begin juli
g.	2e ronde informatie verzamelen deelaspecten	juni / juli
h.	verwerken commentaar en verdieping advies	aug
i.	concept eindadvies	1e helft sept
j.	bespreking concept in OT en Stgr OW	2e helft sept[7]
k.	eindrapport	oktober

[5] Plan van Aanpak in OT van 27 mei en Stuurgroep van 11 juni 2019.
[6] Tussenrapportage in OT van 3 sept en Stuurgroep van 23 sept 2019.
[7] Concept eindadvies in OT van 1 okt en Stuurgroep van 14 okt 2019.

Communicatie

- Door het kernteam wordt desgevraagd in OT en STG OW een toelichting gegeven op de voortgang.
- PvA, Tussenrapportage en concept Eindadvies worden door gedelegeerd opdrachtgever geagendeerd in OT en STG Omgevingswet. De art 5.1 lid 2 sub e zal tussenrapportage en advies persoonlijk toelichten.
- Input selectie sleutelfiguren in 1e fase en bredere groep adviseurs en experts in 2e fase.
- Geen communicatie door opdrachtnemer en kernteam richting medewerkers / medezeggenschap.

Eindproduct

In het eindrapport wordt een onderbouwd advies beschreven. Dat geldt zowel de interdepartementale verdeling van taken en rollen als de intradepartementale positionering van kerninstrumenten zoals de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en de strategische sturing van landelijke voorziening DSO/LV. Het gevraagde advies zal door tussenkomst van de gedelegeerd opdrachtgever worden uitgebracht aan de SG BZK als opdrachtgever.

Bijlage I **1e ronde interviews**[8]

BZK

art 5.1 lid 2 sub e

IenM

art 5.1 lid 2 sub e

EZK

art 5.1 lid 2 sub e

LNV

art 5.1 lid 2 sub e

Adviescommissie Ow

art 5.1 lid 2 sub e

[8] Te interviewen personen kunnen desgewenst iemand uit de eigen organisatie bij het gesprek vragen.
Bij voorbeeld - art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage II Bouwstenen voor de opdracht

Doelen en instrumenten wettelijk stelsel

De stelselherziening kent de volgende verbeterdoelen:

- vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
- bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;
- vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
- versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving. [9]

Daarnaast gelden er enkele uitgangspunten (o.a. aansluiting bij Europese en internationale regelgeving, flexibiliteit, vertrouwen) die in de memorie van toelichting uiteen zijn gezet.[10]

Het hoofddoel van de Omgevingswet is het borgen van een goede balans tussen het beschermen en benutten van de leefomgeving. Het gaat om de combinatie van de zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.[11]

Om de maatschappelijke doelen te kunnen bereiken, gaat het stelsel uit van een beleidscyclus[12] en beschikt het over zes (kern)instrumenten:

1. Omgevingsvisie (zelfbindende integrale visie voor het strategische beleid voor de leefomgeving)
2. Programma (uitwerking van het strategisch beleid in concrete acties en maatregelen voor onderdelen van de leefomgeving, b.v. energieprogramma, stroomgebiedbeheerprogramma etc.)
3. Decentrale regelgeving (ieder bindende regels: het gemeentelijke omgevingsplan, de provinciale omgevingsverordening en de waterschapsverordening)
4. Algemene rijksregels voor activiteiten (ieder bindende regels over het verrichten van activiteiten, onder andere milieuregels voor bedrijven en regels over bouwwerken)
5. Omgevingsvergunning (individuele toestemming voor burgers en bedrijven om bepaalde activiteiten te mogen verrichten in de leefomgeving)
6. Projectbesluit (besluit over grote projecten van publiek belang in de leefomgeving, doorzettingsmacht bij één bevoegd gezag, opvolger Tracébesluit (aanleg wegen, vaarwegen en spoorverbindingen) en rijksinpassingsplan (windmolens, hoogspanningsmasten)

Voor de architectuur van het stelsel bestaat er een leidraad wetgevingskwaliteit Omgevingswet.

De (verbeter)doelen, uitgangspunten, het instrumentarium en de belangrijkste systeemkeuzes zijn onderdeel van de wet(sgeschiedenis). Daarnaast worden ze door de Afdeling Advisering van de Raad van State gehanteerd bij de toetsing van de regelgeving in het nieuwe stelsel.[13]

[9] MvT Ow, p. 4 en 25.
[10] MvT Ow, p. 30-49.
[11] Artikel 1.3 Ow.
[12] MvT Ow, p. 21-24.
[13] Zie adviezen Afdeling Advisering over de Aw bodem, Aw geluid en de Invoeringswet Omgevingswet.

Toelichting Omgevingswet in MvT

In de Memorie van toelichting bij de Omgevingswet, p. 72:

'Het Rijk moet er voor zorgen dat het bestuurlijk bestel naar behoren functioneert. Dit wordt ook wel systeemverantwoordelijkheid genoemd. In dit verband waarborgt het Rijk de minimumnormen en -rechten en stelt het de decentrale overheden in staat hun taken uit te voeren.

Het Rijk heeft ook de verantwoordelijkheid voor al die taken die niet goed decentraal kunnen worden uitgevoerd en daarnaast voor alle taken waar het op wordt aangesproken en die niet zijn toegedeeld aan andere bestuursorganen. Het is aan het Rijk om tot normstelling of uitvoering over te gaan als een onderwerp van zorg niet op doelmatige of doeltreffende wijze door gemeenten of provincies kan worden behartigd, gezien de aard van de betrokken taak. Hetzelfde geldt als een onderwerp wegens de schaal waarop een aangelegenheid moet worden geregeld niet goed kan worden ingevuld op (inter)provinciaal niveau. Die keuze kan ook worden ingegeven door de noodzaak om een onaanvaardbare rechtsongelijkheid voor burgers te voorkomen. Tenslotte is het Rijk primair verantwoordelijk voor het op een juiste wijze nakomen van internationale verplichtingen.
Het Rijk vervult ook zelf specifieke, meer functionele beheertaken: het is verantwoordelijk voor onder meer het beheer van de hoofdinfrastructuur (hoofdvaarwegen, hoofdwegennet, hoofdspoornetwerk) en het hoofdwatersysteem. '

In de Memorie van Toelichting bij de Invoeringswet Omgevingswet, p. 81:

"*Bij koninklijk besluit is de behartiging van aangelegenheden op het terrein van de Omgevingswet opgedragen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties opgedragen. Dit leidt onder meer tot de primaire verantwoordelijkheid voor de totstandkoming (en instandhouding) van het stelsel. Dit laat onverlet dat elk van de Ministers, binnen de grenzen van toegedeelde taken en bevoegdheden, medeverantwoordelijkheid voor het stelsel draagt. Vanwege het beleggen van de stelselverantwoordelijkheid bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn enkele taken en bevoegdheden primair aan deze Minister toebedeeld."*

Bijlage III Nota 21 april 2019 “Samenwerken met de Omgevingswet”

De komende jaren gaat de Omgevingswet binnen het Rijk een vaste plek krijgen in het werken van alledag. Namens BZK staat pdg OW aan de lat om hier samen met andere rijkspartijen vorm aan te geven.

Aanleiding

Als uitwerking van het regeerakkoord “Vertrouwen in de toekomst” is het programmadirectoraat-generaal Omgevingswet (PDGOW) ontstaan en is de juridische verantwoordelijkheid voor de stelselherziening omgevingsrecht belegd bij de directie Constitutionele Zaken en Wetgeving (CZW) binnen BZK.

Na de geplande inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen structurele taken voor de Omgevingswet overblijven en nieuwe taken en verantwoordelijkheden uit de wet voortkomen. Het gaan samenwerken met de Omgevingswet raakt veel departementen met fysieke taken (zoals I&W, BZK, EZK, LNV, DEF, J&V, VWS en OCW) en overheden (gemeenten, provincies en waterschappen).

Karakter (programma) Omgevingswet

Eén van de aspecten van een programma is dat er afspraken gemaakt moeten worden over de structurele situatie. Dit lijkt soms tegenstrijdig in de hectiek van het programma zelf. BZK is als programma DG maar *net van start* en toch wordt er nu al om *toekomstbeelden gevraagd* en uitspraken waar taken worden belegd door stakeholders en medewerkers, ook om het huidige werk uit te kunnen voeren. Dit betekent dat er tijdig uitspraken gedaan moeten worden wat de structurele taken van de Omgevingswet zijn, op welke manier we gezamenlijk werken met de Omgevingswet en waar bepaalde onderdelen zouden moeten landen.

Kenmerkend voor de Omgevingswet is dat de wet samen met de mede departementen en overheden wordt ontwikkeld en geïmplementeerd. In het stelsel van de Omgevingswet komt de regelgeving voor de fysieke leefomgeving samen. Het nieuwe stelsel zal door verschillende departementen en bewindslieden worden benut voor het verwezenlijken van de eigen beleids- en wetgevingsopgaven. Het betreft onder meer BZK, I&W, EZK, LNV, DEF, J&V, VWS en OCW. Met name voor I&W gaat een groot deel van de regelgeving op gebied van infrastructuur, water en milieu op in het nieuwe wettelijke stelsel. Dit geldt ook voor EZK voor de regelgeving over natuur en energie-infrastructuur. Voor BZK gaat de bouwregelgeving en de Wet ruimtelijke ordening (=Wro) geheel op in dit stelsel.
Samenwerking is, ook in de toekomst, essentieel om het stelsel te laten werken. De Minister van BZK is hiervoor stelselverantwoordelijk. Zij kan dit niet zonder een goede samenwerking met en een gevoel van medeverantwoordelijkheid van de betrokken partners. Voor sommige onderdelen dringt de tijd nu al en is de wens om liever gisteren dan morgen te starten. Dit schetst de urgentie dat zo snel als mogelijk het gesprek gestart moet worden over de structurele inbedding van de Omgevingswet.

Stelselrol en verantwoordelijkheid

Het advies is te starten met de verkenning van de stelselrol Omgevingswet; waar is Nederland bij gebaat, wat betekent dit voor de Omgevingswet, wat is de rol van de Rijksdienst en wat betekent dit voor het samenspel met en tussen de departementen? Welke rol heeft BZK in dit geheel? De invulling van het samenspel en de rol heeft *implicaties* voor de *verhouding* met de sectorale verantwoordelijkheden van de *mede departementen* en governance.

Deze duiding en het proces hiernaar toe is een *ingewikkeld vraagstuk* o.a. omdat het Omgevingswet stelsel in deze vorm, samenhang, mandaat en manier van werken nieuw is;

- Wat houdt de stelselverantwoordelijkheid en rol in? Wat betekent dit voor BZK?
- Hoe zijn de inhoudelijke verhoudingen/verantwoordelijkheden met andere departementen? Welke positionering kan BZK innemen?
- Grenzeloos 1 rijksoverheid zijn, buiten=binnen

Binnen deze discussie zijn er drie verschillende perspectieven: 1) reikwijdte stelselrol; 2) invulling geven aan gezamenlijkheid (elkaars hand vasthouden zonder op elkaars stoel te gaan zitten); 3) efficiency.

Reikwijdte

De Omgevingswet is in zichzelf een uniek stelsel gezien de interdepartementale samenhang. Dit betekent dat naast de afspraken over de invulling van de wet en de doorwerking van de NOVI er afspraken gemaakt moeten worden met de mede departementen over de reikwijdte van de rollen en verantwoordelijkheden als NOVI is vastgesteld en de wet in werking is. Wat betreft de digitalisering van de regelgeving (zowel in het bekendmakingsspoor, als in het toegankelijk maken via vragenbomen in het Omgevingsloket) geldt dat we ook afspraken moeten maken over of, en zo ja hoe, we in de toekomst hierin als rijkspartijen gezamenlijk willen optrekken.

Als stelselverantwoordelijke is het logisch dat BZK de regie op dit proces voert, toch is het voor gedeeld eigenaarschap nodig de verschillende stakeholders zo snel en goed mogelijk aan te sluiten. Dat is ook nodig om ervoor te zorgen dat het stelsel bestendig en toekomstgericht blijft en voor een succesvolle toepassing daarvan (voor het verwezenlijken van maatschappelijke opgaven).

Agendapunt 11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
21 mei 2019

Kenmerk
Invullen

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: informeren voortgang opdracht art 5.1 lid 2 s voor verankering Omgevingswet

Aan: leden STG Omgevingswet
Van: art 5.1 lid 2 sub e

In maart heb ik het Ondersteuningsteam (OT) respectievelijk de Stuurgroep (STG) OW geïnformeerd over de tijdelijke opdracht aan de art 5.1 lid 2 sub e staatsraad bij de Raad van State om te adviseren over de wijze waarop naar zijn oordeel het beste kan worden gekomen tot verankering van het stelsel van de Omgevingswet binnen de Rijksoverheid. Daarbij heb ik beschreven op welke manier wij de art 5.1 lid 2 sub e daarbij zoveel mogelijk zouden kunnen ondersteunen met een secretaris, kernteam en advies/expert-groepen.

Inmiddels is art 5.1 lid 2 s met het kernteam van start gegaan en heeft hij mij zijn Plan van Aanpak (PvA) aangeboden. Het PvA voeg ik als bijlage. Daarin wordt beschreven hoe de opdracht in twee duidelijk te onderscheiden fasen zal worden ingevuld.

In de eerste fase ligt de focus primair op de kernvraag wat betrokkenen (op hoger niveau) binnen de rijksoverheid onder stelselverantwoordelijkheid verstaan en wat dit betekent voor de invulling ervan in rollen en taken. Over zijn bevindingen in deze eerste fase zal de art 5.1 lid 2 sub e in een tussenrapportage verslag doen. Hij zal daarbij aangeven welke uitgangspunten hij uit deze fase destilleert voor het eindadvies ten aanzien van organisatie en inrichting van het stelsel Omgevingswet. De tussenrapportage is voorzien voor het zomerreces 2019 en zal worden geagendeerd in OT en STG.

In de tweede fase wordt nader ingegaan op de werking van het stelsel en mogelijke invulling van rollen, taken en werkwijze op basis van de in fase 1 geformuleerde uitgangspunten voor de verschillende bouwstenen binnen het stelsel van de Omgevingswet. In deze fase zal waar nodig een beroep worden gedaan op de groepen adviseurs en experts die wij hiervoor hebben samengesteld. Het concepteindrapport zal ik agenderen in OT en STG voorafgaand aan het moment dat de art 5.1 lid 2 sub e zijn eindrapport aanbiedt aan de sg BZK. Op die wijze kunnen onze reacties door hem worden meegenomen danwel geadresseerd.

Agendapunt 12

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan de Slag

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
16 mei 2019

Kenmerk

notitie

Stand van zaken implementatieprogramma
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken en brengt in beeld welke keuzes er het komende half jaar gemaakt moeten worden. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten.

Invoeringsondersteuning

De verkenning kerninstrument Projectbesluit is beschikbaar.

Het rapport voorziet mensen die in de praktijk met het projectbesluit gaan werken of er mee te maken krijgen van kennis en handvatten over het Projectbesluit. Het rapport wordt verzonden en wordt verspreid via de reguliere communicatiemiddelen zoals het informatiepunt OW, het online magazine Kwartslag en via sociale media.

Voorstel Train de Trainer heeft akkoord van de programmaraad

Dit programma zorgt voor het trainen van medewerkers bij de veranderopgaves (waaronder het Rijk). Op basis van de vraag uit de regio's of op basis van individuele vraag vindt de inzet van Train de trainer plaats. ADS ondersteunt bij het meedenken van de ontwikkeldoelstellingen en over het cursusprogramma, het opleiden van de trainers en het beschikbaar stellen van didactisch materiaal. Ook zal ADS zorgen voor het monitoren en evalueren van de resultaten van de opleidingen. Met de ministeries van I&W en EZK wordt op dit moment gesproken om te verkennen welke ondersteuning gewenst is.

Onder de werktitel "Trommelsessies" komt een aanvullend aanbod aan kennissessie beschikbaar.

Naast de reguliere Slagsessies en Kwartaaldemo bieden wij nu ook vraaggerichte kennis ondersteuning op regionaal niveau aan. Een brede poule mensen vanuit de koepels, ADS, EB en het IP ondersteunt de initiatieven in de regio bij gemeenten,

provincies, waterschappen, rijk. Aan dit aanbod zal de komende periode ruime bekendheid worden gegeven. Na een evaluatieperiode van twee maanden wordt bekeken of deze aanvullende vorm van kennisdelen ook in het najaar wordt ingezet.

Informatiepunt

De website is op een groot aantal punten aangevuld en aandeel aan beheerwerkzaamheden van de content wordt groter.
Veel pagina's zijn redactioneel verbeterd, om de informatie toegankelijker te maken voor de bezoeker, waarmee tegelijkertijd wordt voorgesorteerd op het nieuwe website ontwerp. Bestaande pagina's zijn aangepast op de aanvullingssporen.
In overleg met EB is een uitputtende lijst met omgevingsthema's opgesteld. Voor een deel van de omgevingsthema's Geluid, Natuur, Bodem en Windhinder is een pagina op hoofdlijnen of een deel verdiepend opgeleverd. In het tweede Kwartaal volgen meer pagina's over de rest van de omgevingsthema's.
Nieuwe content is opgeleverd over enkele wettelijke activiteiten. Op omgevingswetportaal.nl is een geconsolideerde versie van de Omgevingswet gepubliceerd, gemaakt door RWS. In deze versie zijn alle wijzigingen herleidbaar omdat ze afzonderlijk zichtbaar zijn (nota's, amendementen, invoeringswet, aanvullingswetten). Deze versie is positief ontvangen in het land.

Hieronder zijn, per *menuonderdeel,* de belangrijkste veranderingen weergegeven. Pagina's die zeker de aandacht verdienen zijn voorzien van een hyperlink.

Thema's

- Nieuwe thema's Windhinder, Natuur (20 pagina's), Geluid (10 pagina's), Bodem en Toegankelijkheid voor personen.
- Participatie (ism IVO); toegevoegd (10 pagina's): Hoe participatie kan helpen bij boosheid en polarisatie, 1 praktijkverhaal, Werkvormen (uitgebreid)

Omgevingswet

- ABC begrippen: circa 15 begrippen toegevoegd (o.a. bruidsschat, monitoring, monument, gebruiksfunctie)
- Programma uitgebreid met: Vergelijking vrijwillig (onverplicht) programma en programma met een programmatische aanpak; Kennisbijeenkomsten instrument Programma (verslag)
- Regels voor activiteiten, toegevoegd (20 pagina's): In stand houden bestaand bouwwerk, Mobiel breken bouw- en sloopafval, Vellen en beheren van houtopstanden, Flora- en fauna-activiteit, Natura 2000-activiteit
- Pagina's Bruidsschat uitgebreid met informatie over bouwwerken, open erven en terreinen

Digitaal stelsel
- Beheer digitaal stelsel Omgevingswet toegevoegd onder Bouw DSO
- Praktijk nu en straks toegevoegd onder stelsel in de praktijk

Praktijk (samen met IVO)
- Eén nieuw project toegevoegd aan de Aandeslagkaart
- Enkele presentaties toegevoegd aan de pagina Basispresentaties (voorheen Basisgids)

Implementatie wet en DSO-lv

Stand van zaken try-out lijn 1

In try-out lijn 1 laten we via Slagsessies zien wat er kan op basis van de DSO demo's en wat bevoegd gezagen zelf kunnen doen. De DSO-opgeleverde onderdelen worden voorzien van praktische handvatten over wat organisaties moeten doen om de content gevuld krijgen en hoe/dat ze de standaarden kunnen gaan aanbesteden. In de Slagsessies ontwikkelde kennis dragen we over aan de try-out begeleiders van lijn 2 die dat weer verder kunnen brengen in de regio's.

Zoals eerder gemeld zijn drie regio's als prioritair gekozen in de try-out. De andere 14 krijgen ook vorm van ondersteuning. Met try-out zijn de regio's in beweging gezet. De organisatie is daarmee meer zichtbaar in het land. Ook krijgen we beter zicht op de vraag vanuit de praktijk, kunnen we meer maatwerk bieden en vraaggericht ondersteunen.

Parlementaria

Voor de zomer gaat er een brief naar de Eerste en Tweede Kamer over de resultaten van de monitor implementatie Omgevingswet. Deze monitor wordt tweemaal per jaar uitgevoerd en het parlement wordt geïnformeerd over de uitkomsten.

De monitor heeft een brede focus, die in de huidige fase van het programma meer richting zou kunnen gebruiken. Daarom zijn de koepels en rijk in gesprek in hoe aanvullende metingen kunnen worden toegevoegd die bevoegd gezagen inzicht geven of ze aan de voorwaarden voldoen om de minimale wettelijke eisen op tijd te realiseren.

Om dit te kunnen meten wordt op dit moment door de overheden in beeld gebracht wat er minimaal klaar moet zijn om op 1 januari 2021 de nieuwe wet in werking te laten treden. Deze lijsten met minimale eisen worden ook toegevoegd aan de Kamerbrief, zodat ook politiek wordt gecommuniceerd wat op de datum inwerkingtreding echt klaar moet zijn.

Vaststellen standaards
De Standaard Toepasbare regels (STTR) en de Standaard aanvragen en meldingen (STAM) worden op 28 mei bestuurlijk vastgesteld. Voor de Standaard voor officiële publicaties met specifieke toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (STOP/TPOD) bleek in februari, dat de in december 2018 opgeleverde STOP-TPOD versie v0.97, nog onvoldoende goed implementeerbaar was in DSO-LV, LVBB en decentrale plansystemen.

Door het programma DSO is een taskforce in het leven geroepen zo snel mogelijk tot maatregelen te komen. Inmiddels zijn structurele oplossingen in beeld die in Q2 2019 (alsnog) leiden tot implementatie in DSO-LV. Een second opinion (door een groep experts) in opdracht van de opdrachtgever heeft de inhoudelijke oplossing van deze taskforce onderschreven, maar ook aanbevelingen gedaan voor meer structurele borging van de aanpak en resultaten.

Als uitvloeisel daarvan wordt in dialoog met de veranderopgaven (dus koepels en Rijk) nu ook een langer termijnperspectief ontwikkeld op implementatie van deze standaard. Reeds ten tijde van de taskforce is de afstemming met softwareleveranciers geïntensiveerd. De door taskforce voorgestelde oplossing wordt ook door leveranciers onderschreven.

Inrichten beheerorganisatie
Om het Kadaster voor de TBO-taak opdracht te kunnen verlenen worden een raamovereenkomst, opdrachtbrief en nadere overeenkomst opgesteld.
Tegelijk wordt gewerkt aan een transitieplan dat de overgang van programma DSO naar de SBO en/of TBO beschrijft en dat verdere invulling geeft aan de beheerontwikkelplannen voor 2019.

Er is een OGB-Beheer gepland begin juli voor besluitvorming over het onderzoek naar het informatiepunt en de inhoudelijke onderwerpen uit het transitieplan zoals de inrichting van gebruikersbetrokkenheid. De notities op beide onderwerpen zijn niet op tijd klaar voor het ondersteuningsteam. Via het IVCO en het directeurenoverleg over het IP zijn departementen betrokken.
Het OT zal bij worden gepraat op de uitgangspunten die hierbij worden gehanteerd. De OGB-beheer stukken worden in een beheerspecial met het OT besproken. Hiervoor wordt eind juni een bijeenkomst gepland.

Verkenning migratie landelijke voorzieningen
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan per 1-1 2021 de drie landelijke voorzieningen (AIM, OLO en Ruimtelijkeplannen.nl) op in het nieuwe Omgevingsloket van de DSO-LV. De huidige voorzieningen zullen in coördinatie met DSO-LV na 1-1-2021 worden afgebouwd.
De programmaraad heeft een verkenning uit laten voeren om een beeld te krijgen van de impact van deze veranderingen. Daarbij is gekeken naar zowel de technische als de organisatorische aspecten, met inbegrip van gevolgen van deze migratie in de keten van informatievoorziening (koppelingen met lokale systemen etc). Hoofdconclusies zijn:

1- *Communiceer nu de hoofdlijnen van de migratie (kaders, planning) zoals beschreven in dit rapport op een compacte en toegankelijke manier met de bevoegd gezagen*
2- *Richt nu een migratie-team en de bijbehorende governance op de migratie in*

De migratie kent een groot aantal afhankelijkheden tussen partijen die opereren onder afzonderlijke sturingslijnen. Dit vraagt operationele en tactische afstemming tussen deze partijen, met een strakke projectmatige aanpak. Het is van belang deze afstemming structureel te organiseren voor de periode tot en met de invoering van de wet. We zijn in gesprek met de eigenaren van de huidige voorzieningen om dit proces goed in te richten.

AMvB's in het DSO-LV

EB zal eind 2019 de 4 AMvB's in het DSO-LV zetten met als doel om te oefenen. Het gaat om de versies van het OB, BKL, BAL en BBL die al gepubliceerd zijn via de huidige bekendmakingslijn. KOOP zal deze eenmalig omzetten naar de STOP-standaard en aanbieden aan het DSO-LV. Dit geeft het Rijk maar ook de andere bevoegd gezagen de mogelijkheid om te kijken hoe het in de viewer eruit komt te zien. Ook biedt dit kansen om bijvoorbeeld ruimer te experimenteren met annotaties. In deze oefenperiode zullen de AmvB's niet geactualiseerd worden met de wijzigingsbesluiten. In de tweede helft van 2020 zullen de ervaringen die met deze oefenactie worden opgedaan worden gebruikt om te bepalen of de AMvB's nog voor inwerkingtreding definitief in het DSO-LV zullen worden gezet.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Opdrachtgevend beraad

Notitie

Onderwerp: : Voorgestelde wijzigingen DA, GPvE en GCR (juni)
Agendanummer: ?
Actiehouder: art 5.1 lid 2 sub e
Datum: 29 mei 2019
Doel nota: Ter vaststelling

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
M art 5.1 lid 2 sub art 5.1 lid 2 sub e
T art 5.1 lid 2 sub e

Datum
29 mei 2019

Bijlagen
-

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Inleiding

In het OGB is afgesproken dat in 2019 nog twee incrementen van de Doelarchitectuur (DA) en GPvE van DSO en daarnaast een update van het GCR worden opgeleverd:

- De nu ter vaststelling voorliggende versies DA 3.11 en GPvE 2.3 zijn nodig als input voor PI11 en PI12. De significante wijzigingen van de DA en GpvE worden in deze notitie toegelicht.
- Deze DA versie 3.11 zal nog steeds beperkt zijn tot DSO-LV. Voor GCR zijn er geen significante veranderingen ten opzichte van de versie die op 25 april is vastgesteld.
- DA 3.2, GPvE 2.4 en GCR 2.0 te behandelen in het OGB van december als basis voor de acceptatie / overdracht naar beheer. Deze versie van de DA zal een bredere scope hebben dan DSO-LV om ook gemeenschappelijke kaders te geven voor de aansluiting op DSO-LV door Bevoegd Gezagen. Dit vanwege de wens van PR/OGB bij vorige actualisatie van de DA. De versie van het GPvE (2.4) is de versie waartegen de acceptatie zal worden uitgevoerd. In de GCR versie zijn de verbeterpunten verwerkt zoals die zijn opgenomen in de huidige GCR versie.

Besluit

Aan het OGB wordt gevraagd te besluiten:

1. De DA 3.11 en het GPvE 2.3 vast te stellen op basis van de voorgestelde en interbestuurlijke afgestemde wijzigingsvoorstellen.

Wijzigingen in DA 3.11

Deze versie, 3.11 is ten opzichte van de vorige versie (3.10) op een aantal punten verder uitgewerkt – een gevolg van steeds verdere detaillering van de architectuur. Deze detaillering is reeds uitgewerkt in afstemming tussen opdrachtgever en Programma.

Het gaat dan o.a. om de volgende onderwerpen:

- Het ‘ponsen’ van oude plannen in het kader van de overbruggingsfunctie. Dit is een uitvloeisel van het OGB besluit van juni 2018 over de reikwijdte en werking van de overbruggingsfunctie. Om dit mogelijk te maken, moet ondubbelzinnig duidelijk zijn of er op een locatie nog ‘oude’ maar wel geldige plannen uit RuimtelijkePlannen.nl liggen of niet. Populair gezegd: of er nog in bakje ‘oud’ gekeken moet worden, of volstaan kan worden met bakje ‘nieuw’. Dit noemen we de ‘pons’: een kenmerk dat aangeeft dat alle oude plannen ‘weggeponst’ kunnen worden in een bepaald gebied.

- Machtigen: de huidige methode van machtigen (via de DigiD service 'Machtigen') voldoet niet meer aan de AVG. Als wordt besloten (zie separate notitie) om aan te sluiten bij de (ver)nieuw(d)e voorzieningen die binnen het BZK Programma Machtigen worden ontwikkeld, dan dient dit in de DA te worden verwerkt. Hiervoor is al een tekstvoorstel beschikbaar; bij een positief besluit wordt dit gelijk in DA3.11 verwerkt zodat de kaders naar het programma eenduidig blijven richting PI11 en PI12.
- Een oplossing voor het kunnen uitgeven van uniforme, unieke identificaties aan bestuursorganen en hun dienstverleners (en mogelijk ook derde partijen). Dit is noodzakelijk om in omgevingswetbesluiten verwijzingen naar bronnen binnen en buiten het DSO op te kunnen nemen. Dit wordt de zogenaamde 'AKN-JOIN' oplossing genoemd.
- Het concept van 'locatiegroepen'. Deze is nodig om de regeltekst die over een groep gebieden gaat in één keer te koppelen.
- Kaders rondom het voorinvullen van informatie in formulieren.
- De modulaire opbouw van STOP, inmiddels beter bekend als CIM-OW en CIM-OW.
- Kaders rondom Samenwerken, een toevoeging naar aanleiding van een eerder OGB besluit.

Belangrijk te vermelden is dat deze DA (3.11) geen brede reviewronde zal kennen. Hij is opgesteld met en mede door de BLA's van de overheidspartners.

Het punt van kaders voor het voorinvullen van informatie in formulieren vraagt nog om nadere uitwerking tussen DA, DSO-programma en tactisch beheerder om het aansluiten van lokale informatiebronnen daarvoor op een manier vorm te geven die ook schaalbaar en beheer(s)baar is. Dit wordt komende periode opgepakt en waar nodig verwerkt in volgende versies van DA en/of andere kaderdocumenten.

Wijzigingen in GPvE 2.3
In deze versie zijn de onderwerpen zoals die zijn aangehouden in GPvE 2.22, verwerkt op basis van discussie in de regiegroep GPvE en GCR. Daarnaast is de vaststelling van het GCR verwerkt. Deze wijzigingen zijn uitgewerkt in afstemming tussen opdrachtgever en Programma en verder interbestuurlijk getoetst in het regieteam. Bij de afstemming met het Programma is de beschikbare realisatie capaciteit meegenomen. Daar waar er spanning in de realisaties is, is dit expliciet aangegeven en wordt een voorstel gedaan om de spanning weg te nemen. Dit advies is verder afgestemd met het interbestuurlijke regieteam GPvE / GCR.

Het gaat om de volgende aangehouden eisen uit versie 2.22:
- De eis (LOK17b) voor Europese Identificatie (EIDAS) betreft de mogelijkheid voor niet ingezetenen uit de EU om, middels de inlogmiddelen van hun thuisland, in te loggen in het DSO. Implementatie moet uitgevoerd zijn voor inwerkingtreding. Het is met de huidige capaciteit mogelijk om de implementatie grotendeels dit jaar uit te voeren. Dit betreft met name het kunnen inloggen van buitenlandse burgers (zonder BSN) en buitenlandse bedrijven (zonder eHerkenning) met een buitenlands identificatiemiddel. Buitenlandse burgers met een Nederlands BSN maar een buitenlands identificatiemiddel kunnen vooralsnog niet worden aangesloten. Dit is een beperking van het Europese EIDAS-systeem en de implementatie daarvan in Nederland zelf, niet van het DSO-LV.
- De eis voor het doen van terugmeldingen bij het voorinvullen van gegevens uit versie 2.22 (LOK13) is opgesplitst in twee delen; één voor

het wijzigen en doen van meldingen op voor ingevulde gegevens uit basisregistraties binnen basisniveau en één voor overige gegevens buiten basisniveau. Daarmee zijn ze in lijn met de overige eisen ten aanzien van het voorinvullen van gegevens.
- De eis (IND02c) betreft het (afdrukken van een) papieren formulier. Doordat de Omgevingsregeling op dit punt is aangepast is de eis ook aangepast waardoor het afdrukken (voor indienen) wel mogelijk is als het formulier aan de indienvereisten voldoet. Hiervoor moet binnen basisniveau ingelogd worden. In een later stadium moet worden bezien of dit ook zonder inloggen noodzakelijk is (buiten basisniveau).
- De eisen die gaan over het 'standaard formulier' (RGH01a en IND05b) zijn tekstueel in lijn gebracht met overige besluiten en stukken. Het gaat niet om een 'standaard formulier; maar om basis vragenbomen per activiteit op basis van de indienvereisten uit de wetgeving. De eisen zijn op inhoud niet gewijzigd.
- Er is bekeken of de eisen aan notificaties bij het samenwerken (SAM07b) moeten worden aangescherpt. Omdat de functionaliteit binnen basisniveau op dit moment wordt ontwikkeld is deze eis nu niet aangescherpt. Indien noodzakelijk wordt dit in de versie eind 2019 gedaan.

Daarnaast zijn de volgende eisen verwijderd (GCR), gewijzigd of toegevoegd.
- De eisen of delen daarvan die gaan over content en die in het GCR zijn opgenomen zijn uit het GPvE verwijderd / vervangen door een verwijzing naar het GCR.
- Er is een nieuwe eis binnen basisniveau opgenomen voor het kunnen meesturen van een publiceerbare (van privacy en vertrouwelijke gegevens ontdane) versie van de aanvraag bij het bericht. De motivatie hiervoor is dat daarmee wordt voorkomen dat elk bevoegd gezag zijn eigen oplossing hiervoor moet implementeren. Er worden door het regieteam ook nadelen en risico's gezien. Een aanpassing in de zaaksystemen van Bevoegd Gezag zou deze functionaliteit ook moeten kunnen bieden (maar vraagt om implementatie in meerdere systemen). Het zal met een centrale dienstverlening overigens ook niet 100% mogelijk blijken om alle vertrouwelijke / privacy gevoelige informatie van alle aanvragen te verwijderen; dit is namelijk mede afhankelijk van het juist aangeven van deze informatie door de indiener. Het Bevoegd Gezag zal daarmee te allen tijde zelf moeten controleren of alle gevoelige informatie is verwijderd. Het implementeren van deze eis vraagt extra capaciteit die tot eind van dit jaar niet volledig beschikbaar is op basis van de huidige stand van zaken binnen het Programma. Daarmee loopt deze eis het risico dat het (deels) gerealiseerd moet worden in 2020. Dit is geen probleem voor het kunnen oefenen met het DSO-LV zolang realisatie uiterlijk een half jaar voor inwerkintreding gereed is. Daarmee is er een risico dat de afronding van deze eis binnen de beheerfase (doorontwikkeling) valt.
- De eis ten behoeve van het samenwerken aan behandelen door Bevoegd Gezag (SAM03) wordt uitgebreid met het samenwerken aan een conceptaanvraag ('vooroverleg') tussen bevoegde gezagen binnen basisniveau. De impact hiervan wordt als beperkt gezien omdat het dezelfde functionaliteit betreft als bij het behandelen na indienen. Feitelijk gaat het om het samenwerken aan behandelen voor het indienen.
- Het aansluiten van zaaksystemen op de samenwerkingsruimte is onderdeel van zowel de UIVO-I (Samenwerken) als de oplossing die door PIKO wordt voorgestaan en in de GAS Samenwerken nader is uitgewerkt. De daarbij behorende eis (SAM12) is nu echter buiten basisniveau. Om een zo licht mogelijke samenwerkingsruimte te creëren is het noodzakelijk dat aansluiten via services de voorkeursmanier wordt. Hierdoor hoeven alleen voor die partijen die geen eigen zaaksysteem hebben (bijvoorbeeld de veiligheidsregio) gebruik te maken van een lichte gebruikerstoepassing voor samenwerking. Het binnen basisniveau brengen van deze eis heeft

geen financiële of planningsconsequenties, maar geeft wel duidelijkheid dat dit dé manier van aansluiten op de samenwerkingsruimte is (wordt).

Vooruitblik GCR 1.1, DA 3.2, GPvE 2.4 (OGB van december)
In december komt ter voorbereiding op het overdragen naar de beheerfase, de laatste versie van de GCR, DA en GPvE uit die zowel de kaders van DSO-LV beschrijft als kaders die gericht zijn op (verdere) implementatie en de aansluiting van de Bevoegd Gezagen.

Voor wat betreft het GCR zal in versie 1.1 zoveel mogelijk van de verbeterpunten uit versie 1.0 worden verwerkt. Daarnaast worden de leerpunten uit het plan uitbouw opgenomen.

De Doelarchitectuur 3.2 is DSO-breed en beperkt zich dus niet meer uitsluitend tot DSO-LV. DA 3.2 zal ook de relatie met het GPvE en GCR leggen, zodat er een samenhangend set van kaders is voor beheer, implementatie en doorontwikkeling van het DSO.

Het gaat, voor zover nu duidelijk is, in ieder geval om zaken als:

- DSO-brede architectuur: dit betekent aandacht voor de koppelvlakken met de Bevoegd Gezagen maar ook de relaties met het GCR: informatieproducten, het vastleggen van metadata, eisen aan semantiek, informatiemodellen en eventuele normen.
- Kaders rondom het gebruik van conceptuele informatiemodellen (zoals CIM-OW, CIM-OP en de overige standaarden) om er voor te zorgen dat informatiestandaarden rondom de Omgevingswet op elkaar blijven aansluiten.
- Het concept van ‘federeren’, bijvoorbeeld in federatieve Stelselcatalogi, zodat Bevoegd Gezagen hun eigen gegevens kunnen bijwerken in decentrale systemen.

Deze DA (3.2) zal een brede review doorlopen.

Agendapunt 13

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
4 juni 2019

Kenmerk
Invullen

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: rijksstandpunt GPVE en DA

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het onderstaande rijksstandpunt op de OGB voorstellen rondom het Doel Architectuur en Globaal Programma van Eisen (GPvE).

Besluit

Het OGB wordt gevraagd om in het overleg van 11 juni 2019:

1. Het GPvE 2.3 vast te stellen op basis van de voorgestelde en interbestuurlijke afgestemde wijzigingsvoorstellen.

Advies voor rijks standpunt

Advies IVCO op de beslispunten in de OGB nota:
1. Instemmen, **met als randvoorwaarde** dat het richting de volgende versie mogelijk moet zijn om eisen (terug) te verplaatsen van GCR naar GPVE of naar de DA.

Aanvullend: En als randvoorwaarde af te spreken dat naast DA en GPVE ook GCR-wijzigingen langs OT en Stuurgroep gaan, omdat hier mogelijk financiële gevolgen aan kunnen zitten.

Toelichting en aandachtspunten

1) aandachtspunten tav GPVE

a) De consistentie tussen de versies van de kaders (GCR, DA en GPVE) voor het OGB van december vragen een intensiever afstemproces. Het ook nog niet geheel duidelijk waarom bepaalde eisen van het ene naar andere kader over zijn gegaan. Hier is nadere afstemming over nodig. Na de afstemming hierover zullen wellicht eisen verplaatsen van het ene naar het andere kader.

b) Inhoudelijk willen rijkspartijen aansluitvoorwaarden uitgewerkt die ingaan op de wijze waarop informatie het DSO binnenkomt en het soort informatie. Deze eisen zijn nu verspreid over GCR en GPVE of (nog) niet verder uitgewerkt. Hoe erop gestuurd wordt is ook nog niet duidelijk. Ook een onderwerp voor nadere afstemming en de volgende versie.

c) De eisen aan samenwerking vanuit perspectief rijk worden in die periode ook aangescherpt en ingebracht richting de volgende versie.

Aanvullend: er worden zaken uit GPVE naar GCR geheveld, risico is dat zonder duidelijke sturing op GCR het Rijk grip verliest op voor haar cruciale zaken. Met deze werkafspraak is dit risico gemitigeerd.

Context
Zie OGB nota

Toelichting bij het beslispunt
Zie OGB nota

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Programma
Digitaal Stelsel
Omgevingswet

Notitie PR/PMT-DSO

Onderwerp	Machtigen - Basisniveau
Agendanummer	
Akkoord indiener	art 5.1 lid 2 sub e
Actiehouder	art 5.1 lid 2 sub e
Datum	19 mei 2019

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
M art 5.1 lid 2 sub e @minbzk.nl
T art 5.1 lid 2 sub e

Datum
19 mei 2019

Bijlagen

http://www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl/

Aanleiding:

Het namens een ander een aanvraag doen is een wezenlijke functionaliteit van de DSO-LV. Om dit mogelijk te maken heeft DSO-LV een 'machtigings'-functie nodig. Het GPvE heeft voor het basisniveau een soortgelijke oplossing als in het huidige OLO bepaald en voor de uitbouw het gebruik van de –in ontwikkeling zijnde- eOverheids-bouwsteen Machtigen.
Nadere analyse heeft uitgewezen dat de AVG fundamentele beperkingen oplegt aan de OLO-oplossing. Daarom is gekeken naar alternatieve oplossingsrichtingen. Deze vragen echter wel om aanvullende besluitvorming.

Gevraagde beslissingen:

- DSO-LV gaat in basisniveau aansluiten op de 'bevoegdheidservice' van de eOverheidsdienst Machtigen;
- DSO-LV wordt daartoe 'launching customer' van deze bevoegdheidservice;

Toelichting

Het GPvE 2.1 stelt als requirement voor machtigings-functionaliteit in het basisniveau:

> ***LOK18a (basisniveau)***
> *Een gebruiker kan namens een ander een aanvraag doen door in de aanvraag waarvoor hij zelf is ingelogd aan te geven namens wie hij deze aanvraag doet.*
> *NB: Bijvoorbeeld door aan te geven voor welke BSN de aanvraag wordt ingediend. Dit is de feitelijke indiener hoewel de opsteller is ingelogd en er behalve de opgegeven identificatie verder geen bewijs van toestemming is.*

Binnen DSO is de invulling van deze eis op dit moment beperkt tot het door de gebruiker (gemachtigde) in de schermflow kunnen aangeven namens wie (initiatiefnemer) de aanvraag wordt ingediend. De ondertekende machtigingsverklaring zelf kan dan als pdf-bijlage worden geüpload. Een stap verder gaan en ook verplichten dat het BSN van de initiatiefnemer door de gemachtigde wordt gebruikt als een impliciete vorm van toestemming is onder de nieuwe privacywetgeving geen begaanbare weg meer (bron: DSO PIA 2018).

DSO-LV heeft aanvullende maatregelen nodig om eenduidig de identiteit van de initiatiefnemer te bepalen en de betrouwbaarheid van de machtigingsverklaring te verifiëren.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Op de lange termijn (zie ook GPvE LOK18b) zal DSO-LV gebruik maken van de Zaakmachtiging-service die zal worden gerealiseerd in het kader van het BZK-programma Machtigen. Dit programma heeft tot doel te komen tot (nieuwe) breed inzetbare generieke eOverheids voorzieningen voor Machtigen. De Zaakmachtiging staat binnen dat programma momenteel gepland voor 2020.

Voor de periode totdat deze zaakmachtiging beschikbaar komt zijn er grofweg 3 alternatieven mogelijk:

1. Een maatwerkoplossing binnen DSO-LV.
   Dit zou een nogal forse uitbreiding van de functionele scope van DSO-LV betekenen. Met name de noodzaak om een registratie van machtigingen te gaan bijhouden heeft veel implicaties. Omdat het hier gaat om gevoelige persoonsgegevens, vraagt dit ook om een aanpassing van de wettelijke borging (doelbinding) van DSO-LV.
   Deze inspanning en investering zou bovendien tijdelijk zijn tot het beschikbaar komen van de eOverheid-Zaakmachtiging.

2. Aansluiten op de 'bevoegdheidsservice' van de eOverheid-Machtigingendienst (als 'launching customer').
   In dit alternatief wordt – zo ver als op dit moment mogelijk – een logische tussenstap naar invulling van LOK18b (de niet-basisniveau eis) gedaan, door aan te sluiten op de bevoegdheidsservice van de eOverheid Machtigingsvoorziening. Het realiseren van deze service staat bij het Machtigen-programma van BZK gepland voor H2-2019.
   De bevoegdheidsservice biedt een bredere machtiging dan de zaakmachtiging[1] en is een logische tussenstap in lijn met de Doelarchitectuur.
   Indien DSO zich opwerpt als launching customer voor deze service dan komt deze op tijd voor inwerkingtreding van de wet. Door de betrokkenheid als launching customer kan DSO invloed uitoefenen op de vorm van de bevoegdheidsservice zodat deze zo goed mogelijk aansluit op de behoefte van DSO.
   Met dit alternatief wordt een buiten-basisniveau-eis (LOK18b) in 2 delen opgeknipt en het eerste deel binnen het DSO-programma getrokken. Hierdoor wordt de zekerheid verhoogt dat DSO-LV een werkende machtigingsfunctionaliteit heeft bij inwerkingtreding van de wet.
   De financiële gevolgen van deze verschuiving worden op dit moment door het DSO-programma nader uitgewerkt.

3. Een zuiver procedurele oplossing;
   In dit alternatief wordt binnen DSO-LV geen aanvullende maatregel opgenomen ten opzichte van wat nu al is gerealiseerd. Dit betekent dat DSO-LV niet met zekerheid wilsverklaring van de (pdf-)machtiging kan vaststellen en ook niet met zekerheid de identiteit van de betrokken persoon.
   Dit betekent dat het Bevoegd gezag deze zekerheid binnen diens processen moet verkrijgen. De daarvoor beschikbare persoonsgegevens zullen daarvoor suboptimaal zijn (dus kans op persoonsverwisselingen).
   Voor DSO-LV betekent dit dat het aansluiten op de eOverheid-Machtigingendienst doorschuift naar 2020 of 2021. Aangezien aan het daadwerkelijk in productie gaan een langdurige administratieve procedure voorafgaat is het onwaarschijnlijk dat DSO-LV bij inwerkingtreding van de wet beschikking heeft over een functionele machtigingsoplossing.
   De kosten aan de bevoegd gezagen kant voor deze variant kunnen wij niet inschatten.

[1] Bij een zaakmachtiging wordt iemand gemachtigd om namens iemand anders op te treden in 1 zaak/aanvraag binnen DSO-LV.
Bij een bevoegdheidsmachtiging wordt iemand gemachtigd om namens iemand anders voor een aan te geven periode gebruik te maken van DSO-LV

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Advies

Vanuit de scope van DSO gezien, én het feit dat de architectuur van het DSO zo dicht mogelijk aansluit op de architectuur van de e-Overheid, wordt door de Stelselarchitect en de Leadarchitect voorgesteld om het DSO-LV aan te sluiten op de Bevoegdheidsservice van de eOverheidsvoorziening Machtigen. Deze Bevoegdheidsservice vormt een tussenstap op weg naar de nieuwe Zaakmachtigings-service, die voorzien is in 2020.

Hiermee wordt DSO(-LV) 'launching customer': door actief deel te nemen aan het ontwerp van en het stellen van eisen aan de nieuwe Bevoegdheidsservice kan ervoor gezorgd worden dat deze in ieder geval geschikt is voor gebruik door DSO-LV. Daarnaast geeft deze optie de minste kans op uitloop in de planning van het DSO als geheel: er hoeven geen nieuwe processen en bijbehorende (juridische) afspraken gemaakt te worden met de Bevoegd Gezagen.
Natuurlijk is er altijd een risico omdat dat de realisatie van de Bevoegdheidsservice op het kritieke pad komt te liggen van de realisatie van DSO-LV. Dit risico is echter kleiner dan de risico's van de andere opties.

Vooruitblik en vervolgproces

Na besluit door het OGB zal de Product Owner DSO-Knooppunt contact opnemen met de Projectleider/Product Owner van het Bevoegdheidservice project bij BZK. Deze zullen de planningen op elkaar afstemmen.

De Stelselarchitect namens de Opdrachtgever (René Kint) en de Leadarchitect namens het Programma zullen contact opnemen met de verantwoordelijke architect(en) van het project dat de Bevoegdheidsservice realiseert. Zij zullen de aansluiting van DSO-LV (en eventuele andere aansluitingen namens Bevoegd Gezagen) bewaken.

De overgang van het gebruik van de Bevoegdheidsservice naar de uiteindelijke oplossing – de Machtiging-service – zal plaatsvinden na de live-gang van DSO-LV. Dit betekent dat deze overgang voor 2020 op de roadmap van het beheer van DSO-LV terecht moet komen.

Agendapunt 14

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
art 5.1 id 2 sub e@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
4 juni 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: rijksstandpunt Machtigen

Voorstel
De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het onderstaande rijksstandpunt op de OGB voorstellen rondom machtigen in DSO.

Besluit
Het OGB wordt om de volgende besluiten gevraagd in het overleg van 11 juni 2019:
- DSO-LV gaat in basisniveau aansluiten op de 'bevoegdheidservice' van de eOverheidsdienst Machtigen;
- DSO-LV wordt daartoe 'launching customer' van deze bevoegdheidservice;

Advies voor rijks standpunt
Advies IVCO op de beslispunten in de OGB nota:
Akkoord met de **opmerking** aandacht te besteden aan de uitvoerbaarheid. Die vraagt om maatregelen op onderstaande 3 punten.

Toelichting en aandachtspunten voor de implementatie
1. Aandacht voor implementatie aspecten omdat het hier gaat om nieuwe functionaliteit ten opzichte van de huidige werkwijze.
2. Tevens is er een migratieaspect voor bijvoorbeeld de bestaande loketten van RVO die nu ook een eigen machtigingenservice hebben.
3. Het aspect "launching customer" vraagt om een plan b in geval deze dienst niet tijdig gereed is. Advies is hier een opmerking over te maken in het OGB.

Context

Zie OGB nota
Toelichting bij het beslispunt
Zie OGB nota

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Datum
26 april 2019

Kenmerk
2019-0000259728

verslag

Verslag vergadering Stuurgroep 23 april 2019

Vergaderdatum	26 april 2019
Deelnemers	art 5.1 lid 2 sub e (BZK, art 5.1 lid 2 sub e), art 5.1 lid 2 sub e (EB), art 5.1 lid 2 sub e (Aan de Slag), art 5.1 lid 2 sub e (EZK, LNV), art 5.1 lid 2 sub e (BZK), art 5.1 lid 2 sub e (IenW), art 5.1 lid 2 sub e (Fin), art 5.1 lid 2 sub e (AZ), art 5.1 lid 2 sub e (JenV), art 5.1 lid 2 su (EB, verslag)

1. Opening en mededelingen

- art 5.1 lid 2 sub e wordt vervangen door art 5.1 lid 2 sub e.
- art 5.1 lid 2 sub e vervangt art 5.1 lid 2 sub e.
- art 5.1 lid 2 sub e heeft een nieuwe functie, art 5.1 lid 2 sub e is zijn opvolger. art 5.1 lid 2 sub e vertegenwoordigt RO voortaan in de Stuurgroep.
- art 5.1 lid 2 sub e van OCW en art 5.1 lid 2 sub e van RWS hebben zich afgemeld en hebben schriftelijk gereageerd.

2. Verslag van Stuurgroep 5 maart 2019

- In de vorige vergadering is afgesproken om tijdens een sessie uitgebreider stil te staan bij het sturingsinstrument van de roadmap. De roadmap staat op agenda.
- Er is toegezegd om tussenresultaten over de verankering en de invulling van de stelselverantwoordelijkheid te delen in de stuurgroep. De notitie bij agendapunt 9 geeft hieraan een eerste invulling.
- Zoals afgesproken ligt een notitie voor over verdeling beheerkosten tussen de departementen.
- Het verslag van de Stuurgroep van 5 maart wordt vastgesteld.

3. Stand van zaken wetgeving

- art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat er vanavond in de Eerste Kamer een deskundigenbijeenkomst is over de Invoeringswet, waarbij uitvoering en handhaving belangrijke thema's zijn. Er zullen mensen aanwezig zijn vanuit de bestuurlijke koepels, een omgevingsdienst en het kadaster. Verder zal er een provinciesecretaris en een wethouder spreken. Er zal een terugkoppeling

Datum
26 april 2019

worden gestuurd. Ook wordt de notitie van VNG en IPO gedeeld die voorafgaand aan de bijeenkomst is gestuurd (**actie EB**). De Eerste Kamer heeft de inbrengdatum voor schriftelijke vragen over de Invoeringswet gesteld op 21 mei.

- Er wordt stil gestaan bij het jaarverslag van de Raad van State en de kritiek daarin op de Omgevingswet als voorbeeld van wetgeving met veel delegatie naar lagere regelgeving. De verwachting is dat dit zal opspelen bij de behandeling van de Invoeringswet in de Eerste Kamer.
- art 5.1 lid 2 sub e wijst erop dat de totstandkoming van de Omgevingsregeling nu best snel gaat. In de Stuurgroep van 11 juni liggen de belangrijkste punten uit de consultatie voor met daarbij aangegeven hoe die zullen worden verwerkt. Eind juni wordt de regeling ter notificatie aan de EU gestuurd. De notificatieversie van de regeling wordt via een schriftelijke ronde afgestemd.
- Er wordt een overzicht opgesteld van de schriftelijke afstemmingsrondes de komende periode (**actie EB**).
- art 5.1 lid 2 su wijst erop dat de nieuwe lijn van het Rijk is dat uitvoeringstoetsen openbaar worden gemaakt. art 5.1 lid 2 sub e brengt de nuancering aan dat dit alleen moet voor de toetsen waarnaar wordt verwezen in de toelichting. art 5.1 lid 2 sub e zegt toe dat er in de volgende stuurgroep een notitie voorligt over de toepassing van de Rijkslijn bij de Omgevingswet (**actie EB**).
- art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat het streven is om de nota naar aanleiding van het verslag over de aanvullingswet Grondeigendom aan einde van het meireces aan de Kamer te sturen. De parlementaire behandeling kan dan nog voor de zomer plaatsvinden. art 5.1 lid 2 sub e vermoedt dat de Kamer de woningbouwopgave aan dit debat zal willen koppelen.
- art 5.1 lid 2 sub e vraagt aandacht voor Q-rapportage waarin staat dat het aanvullingsspoor geluid op het kritieke pad is gekomen en geeft aan dat bodem ook een aandachtpunt is. art 5.1 lid 2 sub i Hierover heeft ook een directeurenoverleg plaats gevonden. Positief is dat de Tweede Kamer inmiddels heeft besluiten het wetsvoorstel aan te melden voor plenaire behandeling (zit in IenW commissie)
- art 5.1 lid 2 sub e heeft twee aanvullingen op de Q-rapportage ten aanzien van natuur. De kamerbrief over de consultatie is bijna uit, verder ontbreekt het debat in het overzicht. Hij heeft dit al aangegeven bij de steller van de rapportage.

4. Invoeringsbesluit

- Er lopen nog bilaterale overleggen over de laatste openstaande punten, zoals energie en mijnbouw. De aanwezigen hebben er vertrouwen in dat over deze punten voor 1 mei overeenstemming wordt gevonden.

Datum
26 april 2019

- OCW heeft schriftelijk aangegeven vertrouwen te hebben in een goede afloop van de overleggen en bedankt voor de toevoeging 'vergunningvrij' in de beslisnotitie.
- RWS heeft schriftelijk aangegeven ervanuit te gaan dat de openstaande punten in goed onderling overleg worden opgepakt.
- art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat de voorhangversie van het Invoeringsbesluit na de ministerraad wordt voorgelegd aan het bestuurlijk overleg van 28 mei. De reden is dat het bestuurlijk overleg in april niet doorging. Eind mei zijn er naar verwachting geen grote bestuurlijke punten meer. Het streven is dat het proces voor het Invoeringsbesluit behandeld wordt in de procedurevergadering in de Tweede Kamer van 6 juni.
- De Stuurgroep is akkoord met het voorstel om het Invoeringsbesluit Omgevingswet bij de Eerste en Tweede Kamer voor te hangen.

5. Aansturing PR13 Maken Toepasbare Regels

- art 5.1 lid 2 sub e geeft een korte toelichting op de notitie.
- Er wordt geconstateerd dat er goed overleg is met de departementen over de vraag waarvoor vragenbomen moeten worden ontwikkeld.
- De Stuurgroep stemt in met het voorstel om mandaat te verlenen aan de werkgroep Aansturing PR13 Maken Toepasbare Regels (PR13M).

6. Stand van zaken Veranderopgave Rijk

- Op voorstel van art 5.1 lid 2 sub e wordt dit punt aan het einde van de vergadering besproken in combinatie met de roadmap en het voortgangsoverzicht Rijk.

8. Verdeling Beheerkosten DSO-LV

- art 5.1 id 2 sub e blikt terug op de bespreking van dit onderwerp in de vorige stuurgroep en licht toe dat het voorliggende voorstel voor de verdeling van de beheerskosten zo veel mogelijk recht doet aan de mate van daadwerkelijk gebruik. Dat betekent dat de kosten vooral bij BZK en IenW zullen neerslaan.
- Voorafgaand aan deze stuurgroep heeft art 5.1 lid 2 sub e bilateraal met andere departementen gesproken.
- art 5.1 lid 2 su heeft er begrip voor dat wordt aangesloten bij het daadwerkelijke gebruik en geeft aan dat AIM in de verdeelsleutel was meegenomen in de stukken voor het bilaterale overleg.
- art 5.1 id 2 sub e constateert dat er een verkeerde notitie is rondgestuurd, waarin AIM niet is meegenomen in de verdeelsleutel.
- De voorkeur van BZK gaat uit naar een verdeelsleutel met twee categorieën die ook op AIM is gebaseerd.

Datum
26 april 2019

- IenW geeft aan dit voorstel niet te kennen en vooralsnog een voorkeur te hebben voor een verdeelsleutel met drie categorieën, waarbij IenW minder betaalt dan BZK.
- BZK en IenW stemmen op korte termijn onderling af over het betrekken van AIM in de verdeelsleutel. De uitkomst hiervan heeft geen gevolg voor de andere departementen (EZK, LNV, OCW). Zij gaan akkoord met de hun toebedeelde percentages en bedragen.
- OCW heeft schriftelijk aangegeven akkoord te zijn met voorstel.

9. Verankering van de Omgevingswet

- art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat de verankeringsdiscussie begint met het inhoudelijke vraagstuk hoe ver de verantwoordelijkheid reikt voor wetgeving en de Novi. Het organisatorische vraagstuk is een vervolgvraag en een onderdeel daarvan is het beheer DSO, waarvoor het beheerakkoord DSO ook van toepassing is.
- art 5.1 lid 2 su heeft behoefte aan een iets scherper beeld van wat precies verwacht wordt van de verschillende overleggen en hoeveel tijd die vragen. art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat het kernteam minstens 8 uur per week kost. De andere overleggen kosten minder tijd, de inzet daarvoor valt onder het reguliere interdepartementale samenwerken.
- Naar aanleiding van een vraag van art 5.1 lid 2 su wordt geconstateerd dat het Plan van Aanpak voor de verankering via het kernteam in de stuurgroep wordt vastgesteld.
- Bij de overgang van de Omgevingswet van IenW naar BZK is ook de capaciteit tijdelijk meegekomen. Het advies van art 5.1 lid 2 sub e heeft geen betrekking op de capaciteit. art 5.1 lid 2 su vindt het evenwel van belang dat overeenstemming is tussen BZK en IenW over de terugplaatsing van de capaciteit. Afgesproken wordt dat de SG's van IenW en BZK hierover het gesprek zullen voeren (**actie EB**).
- art 5.1 id 2 sub e vraagt er aandacht voor dat de RWS-ers van ADS meegenomen moeten worden in de discussie over de capaciteit.

10. Stand van zaken (Implementatie)

- art 5.1 id 2 sub e geeft aan dat DSO nu in afrondende fase komt.
- Er zijn aanvullende maatregelen getroffen om STOP TPOD te kunnen implementeren. Eind van dit kwartaal wordt een implementeerbare versie opgeleverd.
- De vertraagde oplevering van STOP TPOD betekent dat dat er minder tijd is om te oefenen met bv provinciale verordeningen. Er wordt nu gekeken hoe de provinciale verordeningen alsnog op tijd gepubliceerd kunnen worden. De vertraagde oplevering van STOP TPOD heeft geen consequenties voor de

Datum
26 april 2019

inwerkingtreding. Voor de zomer volgt een kostenraming van de financiële consequenties van de vertraging.

11. Vaststelling Global Content Raamwerk

- art 5.1 id 2 sub e licht toe dat het Globaal content model inzicht geeft in welke inhoud beschikbaar komt via het DSO-LV. Het is een soort 0-document dat bestaande besluiten overzichtelijk bij elkaar brengt. Het dient als startpunt voor de uitbouw.
- art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat nadere afstemming met de wetgevingskant nodig is, omdat ze de indruk heeft dat het GCR op een verouderde versie van de wet is gebaseerd. art 5.1 lid 2 sub e probeert nog voor het OGB van donderdag 25 april een indicatie te geven of de check op de wetgeving een ander soort gevolgen kan hebben dan alleen technische.
- OCW heeft schriftelijk aangegeven het verwarrend te vinden dat in het GCR de term informatieproducten wordt gebruikt, omdat die in de wet niet wordt gehanteerd.
- art 5.1 id 2 sub e benadrukt dat het GCR alleen zegt dat áls informatie moet aansluiten op het DSO, hoe dat moet. Het GCR zegt niets over welke informatie moet aansluiten en hoe de prioritering daarin is. De besluitvorming daarover loopt via het traject uitbouw.
- art 5.1 lid 2 sub e concludeert dat het Rijk onder voorbehoud akkoord is met de vaststelling van de 1.0 versie van het GCR en de voorstellen voor de verdere aanpak, planning en manier van bijhouden. Het voorbehoud is op de juridische check.

12. Start consultatie Plan Uitbouw

- art 5.1 id 2 sub e licht toe dat nu gevraagd wordt om met deze versie de achterban te consulteren. Het OGB neemt vervolgens een besluit over de wilsverklaring van de bestuurlijke partners over het Plan uitbouw. Nadat het Plan uitbouw is vastgesteld, staat het OGB-beheer aan de lat voor de uitvoering van het plan.
- Consultatie binnen het rijk kan tot wijzigingsvoorstellen leiden richting OGB.
- art 5.1 lid 2 s vraagt wie de financiële kaders voor de uitbouw bepaalt. Deze kaders worden interbestuurlijk vastgesteld, BZK heeft daarin een belangrijke stem.
- Degene die het geld beschikbaar stelt, heeft daarin een doorslaggevende stem. BZK zal het Plan uitbouw nalopen op de vraag of dit goed tot uitdrukking komt (**actie ADS**).
- art 5.1 lid 2 s vraagt of er duidelijkheid nodig is over de financiële middelen voorafgaand aan de consultatie ivm verwachtingenmanagement. art 5.1 lid 2 sub e draait het om: reden om juist niet te wachten is de inhoudelijke ambities niet volgend te laten zijn op de middelen. Bovendien is het stuk aan het OGB doorspekt van de termen ‘onder voorbehoud van financiering’.

Datum
26 april 2019

- Aanwezigen constateren dat consultatie kan worden gestart. Daarnaast wordt gecheckt of in de stukken goed tot uitdrukking is gebracht dat er nog besluitvorming nodig is over de financiële middelen (**actie ADS**).
- In reactie op een vraag van art 5.1 lid 2 sub e, wijst art 5.1 lid 2 sub e op de afspraak in de stuurgroep over wie kosten voor ontwikkeling informatieproducten moet dragen. De enige kosten voor DSO zijn de daadwerkelijke aansluitingen.
- art 5.1 lid 2 sub e vraagt hoe er geprioriteerd wordt als er minder middelen beschikbaar komen voor de uitbouw. De lijn is dat we de vorige prioritering dan als uitgangspunt nemen en deze opnieuw bezien.
- art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat EZK momenteel bekijkt of de ontsluiting van Natura2000 op een andere manier kan dan via het instrument van informatieproducten.

13. Strategische sessie

<u>Stand van zaken Veranderopgave rijk</u>

- art 5.1 lid 2 su licht toe dat de veranderopgave in de juridische kolom voortvarend wordt opgepakt.
- art 5.1 lid 2 su meldt dat er extra capaciteit op het gebied van VTH nodig is.
- art 5.1 lid 2 sub e meldt wat er allemaal is opgepakt bij EZK. Er zijn bijeenkomsten over de thema's energie en bedrijfsleven geweest. De bijeenkomsten zijn goed bezocht met resp. 70 en 60 mensen. Ook worden de werkprocessen op het gebied van mijnbouw, natuurbescherming op de nieuwe situatie aangepast. RCE/wind op zee werkt al zo veel mogelijk conform de Omgevingswet. Er loopt een opdrachtverlening voor de koppeling aan het DSO. Een groot deel van de uitvoering ligt bij het kerndepartement van EZK zelf.
- art 5.1 id 2 sub e kondigt aan dat er voor de zomer een brief uitgaat naar de Kamer over de monitor. Hierin wordt aangegeven wat het 'bare' minimum is voor de implementatie incl. aansluiting op het DSO, ofwel wat moet echt af moet zijn op 1 januari 2021. Daarnaast wordt in de brief geschetst wat het huidig dienstverleningsniveau is. Voor het Rijk lijkt het lijstje van het 'bare' minimum best beperkt.
- Op de vraag van art 5.1 lid 2 sub e meldt art 5.1 lid 2 su dat hij de indruk heeft dat de ILT op koers ligt met de veranderopgave. Ook RWS is intensief bezig met de veranderopgave/Omgevingswet meldt art 5.1 lid 2 su.

<u>Roadmap & Voortgangsoverzicht Rijk</u>

Beslispunt

- De roadmap brengt aandachtspunten in beeld en aan de hand daarvan kunnen acties worden geformuleerd.
- art 5.1 lid 2 sub e complimenteert art 5.1 lid 2 su met de roadmap, hij vindt het een verbeterslag.
- De stuurgroep stemt ermee in om de roadmap als sturingsmiddel te gebruiken om de voortgang te bespreken per kwartaal. In stuurgroep worden alleen de issues besproken, daaraan voorafgaand wordt de Roadmap in het PIOR in zijn geheel doorlopen.

Datum
26 april 2019

Sheets

IenW/art 5.1 lid 2 sub e
- Voor het algemeen belang (burgers, bedrijven, etc) is de Ow nuttig.
- Vraag is wat Ienw inlevert en terugkrijgt: we leveren het tracébesluit en waterbesluit in en krijgen het projectbesluit terug.
- De vrijheid voor lokaal maatwerk raakt de belangen van de landelijke netwerken.
- Het proces van de Ow is in zichzelf nuttig maar voor bijvoorbeeld Rws wordt het ingewikkelder en is hun beeld dat het langer gaat duren.
- Laten we eerst eens zorgen dat het allemaal werkt op 1/1/21.
- We moeten begrip ervoor hebben dat het tijd kost om ermee te gaan werken, het is mensenwerk.
- Vergezichten zijn meer op hun plek ná 2020, niet ervoor.
- Het is handig om scherper in beeld te krijgen of de basis op orde is, door een soort monitor.

Ezk&Lnv/art 5.1 lid 2 sub e
- Het is positief dat het belang van natuur aan de voorkant al wordt meegenomen bij besluitvorming.
- Burgers en bedrijven willen en ervaren straks eenvoudiger en beter regelgeving, en dát is óók het belang van ons als rijk.
- Naast Ow is er straks ook ander instrumentarium beschikbaar om doelen te realiseren.
- De komende tijd is met name de vraag hoe we op tijd klaar zijn, en is bijvoorbeeld de was-wordt-benadering relevant.

Bzk/art 5.1 lid 2 sub e
- Gezamenlijke ambitie is om de basis op orde te brengen en zo klaar te zijn voor de Ow.
- De overgang van de oude situatie (tracebesluit etc) naar de nieuwe situatie moeten we inhoudelijk goed/beter toelichten.
- We moeten kansen van de Ow in kaart brengen en gaan benoemen, dat kan kwalitatiever dan wat er nu ligt.
- Vrijheid van lokaal maatwerk is een van de doelen van de stelselherziening, dat kan lastig zijn maar is wel een hoofddoel.

BZK-Ads/art 5.1 lid 2 sub e
- Voor sectoren bij de rijksoverheid betekent de Ow werk, voor gebruikers die één overheid verwachten is de Ow nuttig.
- 1/1/21 is ook maar een moment in de tijd, de verandering van de Ow vindt daarvoor én daarna nog volop plaats.
- Die specifieke datum kunnen we redelijk 'technisch' aanvliegen, dan moeten een aantal zaken op orde zijn, zoals werken met het projectbesluit.
- Wij moeten een goede uitleg van het stelsel, qua wet en regelgeving én DSO-LV, faciliteren.

Datum
26 april 2019

BZK-EB/art 5.1 lid 2 sub e
- De Ow is een instrumentenkistje maar wel hét instrumentenkistje dat je moet gebruiken in de leefomgeving.
- In het fysieke domein gaan we déze set gebruiken en niet straks weer sectorale wetten erbij zetten.

Bzk-Czw/art 5.1 lid 2 sub e
- Van belang is om de randvoorwaarden op orde te hebben.
- Over het stelsel moeten we niet te hoog van de toren blazen.
- We moeten veel aandacht hebben voor de geluiden uit de praktische omgeving van mensen die ermee moeten werken.
- Juristen moeten juiste informatie krijgen wat de wet precies doet, héél praktische communicatie is nodig wat het betekent.

13. Rondvraag en sluiting

Geen punten.

ROADMAP RIJK - HOE RIJKSPARTIJEN ESTAFETTE STOKJES OVERNEMEN EN IMPLEMENTEREN - versie 13 mei 2019															
		2019				2020				2021	en verder...				
Werkstromen		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4						
Standaarden															
		STAM en STTR gereed													
STOP-TPOD		STOP-TPOD 0.97 gereed taskforce STOP-TPOD consultatie STOP-TPOD	aanpassen STOP-TPOD (specs .98 bekend)	STOP-TPOD 0.98 gereed (w-verord, p-verord, amvb-mr, o-plan) STOP-TPOD 0.98 (o-visie, p-besluit, reactieve aanwijzing) consultatie standaard ovisie en p besluit	STOP-TPOD 0.98 15okt vastgesteld (w-verord p-verord, amvb-mr, o-plan)	STOP-TPOD 0.99 vastgesteld (o-visie, p-besluit, reactieve aanwijzing, voorbereidings-besluit, instructie)									
impactanalyse			impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.97	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.98	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.99										

informatie				aansluitvoorwaarden infoprods?											
Realisatie DSO-LV (afbouw, uitbouw en doorontwikkeling)															
		Input rijk op bouw DSO-LV ->	->	->	->	Input rijk op SBO, TBO (incl realisatie plan uitbouw)	->	->	->	(OLO AIM RP uit de lucht)					
			check of aanvullingssporen goed in DSO-LV zitten	->	DSO-LV basisniveau gereed (incl aanvullingssporen), werkende keten idee-afhandeling en plan-publicatie + basisniveau SWR			freeze aanpassingen DSO tbv transitiemoment (geen releases vlak voor omklap)?	reparatie-updates?	reparatie-updates?					
SBO-TBO				start kwartiermaken SBO en TBO - aansluiten	->	**Rijksparti jen structure el verbonde**				**rijk kan met SBO/TBO werken aan aanpassin**					

				rijkspartijen		**n met SBO-TBO**				**gen vd functionaliteiten DSO-LV**					
DSO & standaarden		DSO klaar voor STAM en STTR	DSO klaar voor STOP-TPOD 0.97	eind Q3: DSO klaar voor STOP-TPOD 0.98	eind Q4: DSO klaar voor STOP-TPOD 0.99 eind Q4: LVBB klaar voor STOP-TPOD 0.98?	LVBB klaar voor STOP-TPOD 0.99?									
acceptatie			input op acceptatieproces / proefacceptaties	input op acceptatie proces	acceptatie DSO-LV gereed										
uitbouw		top-5 infoprods om in 2020 in DSO te ontsluiten	consultatie plan uitbouw goedkeuring plan uitbouw	voorbereiden en realisatie uitbouw Aanpak LAVS Aanpak Natura2000	helder wat wel/niet gebouwd wordt in 2020	plan uitbouw tranche 2 in de maak start aansluiten 5 infoprods rijk	samenwerkingsruimte niveau-uitbouw gereed (juni)? zichtbaar dat vergunning is verleend?	leren werken met SWR goedkeuring plan uitbouw tranche 2?	afwijkvergunning zichtbaar	meewerken aan vervolg plan uitbouw (volgende tranche)					
Aansluiten															
			start maken aansluitstrategie	->	aansluitstrategie rijk gereed?	aansluiten rijkspartijen?	aansluitstraat Kadaster gereed								

				aansluitvoorwaarden & kaders (incl geometrie/ kaartmateriaal)	->	aansluiten infoprods Rijk	->	->	->	->					
			ambities rijkspartijen op aansluiten infoprods	onderzoek aansluiten PDOK / Atlas vd leefomgeving / WKPB?	->	helderheid over aansluiten Atlas / PDOK / WKPB?									
mbv stam		start aansluiten op STAM impact o-verg op koppelvlakken en loketten bepaald	opdracht incl budget aanbesteden / bestellen software STAM (aanpassingen)?	start aanbesteden/aanpassen zaaksysteem software (mbv STAM): binnenkrijgen aanvragen /meldingen	zaaksystemen beschikbaar, incl digi-koppeling	testen aansluiten zaaksystemen-systeem rijk op DSO loketten rijk aangepast op STAM standaard	**aansluiten zaaksystemen systemen op DSO-LV: BG's kunnen per 1/6 meldingen ontvangen van ingediende vergunningsaanvragen/ meldingen/ ontheffingsverzoeken en de stukken uit het DSO halen via**	oefenen met zaaksystemen en meerdere bevoegd gezagen	->	**alle rijkspartijen zijn mbv STAM aangesloten**					

							STAM standaard								
				rijkspartijen bereiden zich voor op extra functionaliteiten uitbouw		zaaksysteem software aanpassen op afwijkvergunning, tonen dat vergunning is verleend, samenwerkingsruimte	aansluiten zaaksystemen op SWR	oefenen met SWR	oefenen met afwijkvergunning	alle rijkspartijen kunnen met samenwerkingsruimte, afwijkvergunning, infoprods werken					
mbv sttr		RWS-WVL past software aan op STTR en sluit aan	RWS-WVL heeft software tbv toepasbare regels / vragenbomen	->	gesprekken rijksbreed om wel/niet STTR software WVL te gebruiken	->	->	**vangnet: werkafspraken om rijksbreed STTR software te kunnen gebruiken**	oefenen met aanpassen mbv STTR	**minstens 1 rijkspartij is op STTR aangesloten en bedient de overigen**					
mvb tpods			EB besteedt uit bij KOOP: AMVB-MR in (STOP-	afspraken / software vullen & aanpassen AMVB-MR	->	aanpassen AMVB-MR software op 0.99 standaard door KOOP	->	**vangnet: werkafspraken om rijksbreed KOOP software**	oefenen met aanpassen AMVB-MR	**minstens 1 rijkspartij is op TPOD AMVB-MR**					

			TPOD AMVB-MR 0.97?) publiceren	beschikbaar				**tbv aanpassingen AMVB-MR**		**aangesloten en bedient de overigen**					
				voorbereiden aanschaffen software oplossing publiceren p-besluit (TPOD p-besluit)?	nav praktijkproef p-besluit bezien of software aangeschaft wordt: onderscheid vormvrij deel & amenderen o-plan	**Keuze: start aanschaffen software publiceren p-besluit?**	->	**vangnet: werkafspraken om rijksbreed projectbesluit te kunnen publiceren**	oefenen met publiceren projectbesluit	**minstens 1 rijkspartij is op TPOD p-besluit aangesloten en bedient de overigen**					
						begin aansluiten 5 infoprodsrijk									
			verkenning bij KOOP: wanneer publiceren Ovisie in standaard	->		KOOP kan mbv TPOD ovisie publiceren	->	**werkafspraken om aanpassingen NOVI te kunnen publiceren**	->	**BZK is op TPOD o-visie aangesloten**					
Samen aan de slag in de praktijk (vullen en gebruiken) -															

incl samenwerkings-afspraken															
			praktijkproeven rijk?	praktijkproeven rijk?	praktijkproef projectbesluit in werkende keten DSO (incl aanpassen o-plan)?			oefenen met communicatie tussen DSO-LV en lokale systemen (incl SWR)							
novi					NOVI juridisch gereed NOVI via KOOP publiek rijksbreed kennis over vervolg NOVI, incl aanpassingen	KOOP publiceert ergens in 2020 via vastgestelde TPOD o-visie Ovisie Rijk opleiden rondom NOVI?	NOVI en POVI's in DSO-LV ontsloten o-verordeningen in DSO-LV ontsloten	samenwerkingsafspraken rijksbreed over aanpassen NOVI		**Rijk kan NOVI aanpassen (incl werkprocessen)**					
toepasbare regels		EB/RWS-WVL maken toepasbare regels / vragenbomen	-> (inhoud bruidschaten topactiviteiten-planning bekend)	->	->	-> bekend welke topactiviteiten niet per 1/1/21 gedigitaliseerd zijn tbv gemeenten?	-> handelingsperspectief maken voor niet gedigitaliseerde toepasbare regels, dwz 'checken'	-> gaan oefenen met toepasbare regels bruidschatstukjes o-verord &	alle toepasbare regels op stabiele wetgeving (AMVB-MR_) gereed	->	wanneer zijn alle toepasbare regels gedigitaliseerd incl				

								o-plan gereed?	toplijst van 'checken' op regels gereed		check en?				
					rijksbreed kennis over toepasbare regels maken/aanpassen?	opleiden rondom toepasbare regels?	samenwerkingsafspraken rijksbreed aanpassen én toevoegen toepasbare regels	oefenen met aanpassen toepasbare regels (tbv '21)	check of vragenbomen rijk/gem/prov goed aansluiten	**Rijk kan toepasbare regels maken en aanpassen mbv RWS/WVL software (vangnet?), incl werkprocessen**					
amvb's en or				o-regeling in DSO-LV zetten praktijkproef wijzigingsbesluit o-regeling Verkennen hoe AMVB-MR aanpassen werkt na 2021	1/10 omgevingsregeling gepubliceerd	aanvullende AMVB's in DSO-LV? opleiden rondom aanpassen AMVB-MR?	samenwerkingsafspraken rijksbreed aanpassen AMVB-MR (aanleveren content)	oefenen met aanpassen AMVB-MR via software per 1/1/21?	->	**Rijk kan AMVB-MR aanpassen mbv EB/Koop software (vangnet?), incl werkprocessen**					

vergunnen			verkennen werkprocessen VTH	verkennen werkprocessen VTH	in beeld welk bevoegd gezag waarop advies met instemming, melding, informeren, vergunning verleent? in beeld wat samenwerkingsruimte biedt	opleiden rondom vergunningsverlening? rijksbreed werkprocessen VTH in beeld	start aanpassen werkprocessen	o-vergunning: BG's hebben 1/6 samenwerkingsafspraken bestuurlijke partners (termijnen en deadlines halen van termijnen (in principe 8 wkn) van uitzetten en beantwoorden, advies geven, leges, TH, archivering, papieren aanvragen)	oefenen BG's inc samenwerkingsruimte met op tijd adviesaanvraag krijgen vragen en tijdig afhandelen + ontvangen vergunningen / meldingen	**alle bevoegd gezagen kunnen vergunning/melding ontvangen incl adviesverzoek ander BG) en binnen 8 weken afhandelen, incl werkprocessen** **alle bevoegd gezagen Rijk kunnen o-verg verlenen**					
toezicht handhaving				verkennen toezicht en handhaving OW		opleiden rondom toezicht en handhaven?	samenwerkingsafspraken met andere overheden over toezicht en handhaving	oefenen met zichtbaar maken o-verg oefenen met toezicht en		**alle bevoegd gezagen kunnen toezicht en handhavingsrol invullen mbt Ow**					

								handhaving cf Ow							
projectbesluit			verkenning projectbesluit gebruiken binnen eigen organisaties om kennis te delen		per project waarbij projectbesluit/ inpassingsplan komt afgewogen wel/niet op OW vooruit te lopen (loopt heel 2019)	opleiden rondom projectbesluit?	werkafspraken rijksbreed via welke software projectbesluiten te publiceren	oefenen met publiceren p-besluit (LVBB/DSO-LV)	->	**alle bevoegd gezagen Rijk kunnen projectbesluiten publiceren (LVBB) mbv RWS software (vangnet?), incl werkprocessen**					
programma			impactanalyse gereed op noodzaak/ wens omzettten Programma's die voldoen aan voorwaarden Ow			opleiden programma's (verplicht en onverplicht)		werkafspraken programma's (verplicht en onverplicht)?							
papier				onderzoek naar papieren vergunningsverlening	->	aanpak papieren vergunningsverlening	->	->	->	**alle rijkspartijen kunnen op papier dienstverl**					

				rijkspartijen						**ening bieden**					
Transitiefase (2019) 2020-2021															
			onderzoek uitfaseren OLO AIM RP	->	->	aanpak uitfaseren OLO2, AIM, RP gereed	aanpak tbv service-gap tussen OLO AIM RP en DSO-LV		uitfasering OLO AIM RP	transitieteam OLI AIM RP incl aandacht voor service-gap					
infopunt			onderzoek toekomst Informatiepunt	->	->	werkafspraken informatiepunt en beleidsdepartementen / uitvoeringsorgs	->	->	transitie helpdesks (Infomil etc) naar Informatiepunt	transitieteam helpdesks					
beleidsonderwerpen			ambitiebepaling beleidsonderwerpen die rijkspartijen bespreekt met decentrale overheden tbv decentrale regels	->	bespreken beleidsonderwerpen met decentrale overheden ?	->	->	->	->						

budget mensen			inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020	->	aanpassing bemensing		inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020	->	aanpassing bemensing						
							transitieplan omklap gereed	rijksbreed team ingericht tbv omklapfase	transitieteam omklap	transitieteam omklap					
							doelgroepen in beeld voor communicatie omklap		doelgroepen-communicatie mbt omklap	doelgroepen-communicatie mbt omklap					
Gesteld staan om per '21 cf OW te werken															
						beperkingengebied zichtbaar in viewer?		besluit over annotatiestrategie nav proeven?	programma's omgezet / opgesteld in lijn van randvoorwaarden Ow						

overgangsrecht		duidelijkheid overgangsrecht tav projectbesluit en aanpassing omgevingsplan		onderzoek naar overgangsrecht (Incl wro, etc) incl aanvullingssporen			overgangsrecht 100% helder incl aanvullingssporen	uitleg overgangsrecht incl aanvullingssporen	->	monitoring overgangsrecht incl aanvullingssporen					
			onderzoek naar interdepartemetale afspraken MR irt medeparaf en die vervallen	interdepartementale afspraken in onderraad MR ter vervanging van huidige medeparaf en die vervallen met Ow (besluit MCO)											
		traject loopt om stelselverantwoordelijkheid in te richten	procesvoorstel om stelselverantwoordelijkheid per 1/1/20 ingericht te hebben	- politiek-bestuurlijke samenwerking - beleidsmatige samenwerking - juridische samenwerking - uitvoerings	besluit over inrichting stelselverantwoordelijkheid	start inrichting stelselverantwoordelijkheid	- politiek-bestuurlijke samenwerking - beleidsmatige samenwerking - juridische samenwerking - uitvoerings samenwerking	->->->->	->->->->	rijk werkt cf gezamenlijke inrichting stelselverantwoordelijkheid					

				samenwerking											
			opleveren verkenning scenario's ondersteuningsteam/SOR	vangnet software pakketten Rijk?	besluit software pakketten en ondersteuning Rijk										
						onderzoek aansluiten PDOK / Atlas vd leefomgeving / WKPB?	->	helderheid over aansluiten Atlas / PDOK / WKPB?							
			stelselcatalogus							begripsharmonisatie-discussie?					

Extra Bijlage 3a

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
i4 juni 2019

Kenmerk
Invullen

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: rijksstandpunt integraal financieel beeld

Voorstel

De stuurgroep wordt gevraagd om

1. Kennis te nemen van de aanpak om in 2019 en 2020 te komen tot een integraal financieel beeld ten behoeve van een eerste integrale evaluatie van de gehele stelselherziening in 2022.

Toelichting

In een bestuurlijk overleg (2016 én 2018) is afgesproken dat we in 2022 een financiële evaluatie gaan doen, en dat in 2019 en 2020 een eerste integraal beeld (referentiesituatie) op tafel moet liggen om dit goed uit te voeren. De notitie doet een proces voorstel hoe dat praktisch vorm gaat krijgen en is feitelijk een uitvoeringsvraagstuk.

Om maximale transparantie te betrachten rondom financiën, is het voorstel van het ondersteuningsteam dat de stuurgroep al aan de voorkant kennisneemt van het proces, om iedereen zo goed mogelijk mee te nemen. Ook zal in het begeleidingsteam het Rijk betrokken zijn door de verandermanager Rijk.

Context

Zie OGB nota

Toelichting bij het beslispunt

Zie OGB nota

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Opdrachtgevend Beraad

Notitie

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
M art 5.1 lid 2 sub e
T

Datum

Bijlagen
geen

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Onderwerp	Integraal financieel beeld
Indiener programmaraad	art 5.1 lid 2 sub e
Datum	XX
Agendanummer	XX

In het Financieel Akkoord 2016 en het Beheerakkoord 2018 is afgesproken dat:

- medio 2020 een integraal beeld van de eenmalige en structurele financiële effecten van het stelsel (kosten en baten van wet & DSO) wordt opgesteld,
- voor dit integrale beeld mogelijk aanvullend onderzoek nodig kan zijn,
- dit integrale beeld de input vormt voor een nog op te zetten monitoringsinstrument.

Ter uitvoering hiervan wordt u voorgesteld akkoord te gaan met:

- Het integraal beeld wordt ontwikkeld in vier achtereenvolgende stappen:
  1. EB, Rijk en koepels stellen gezamenlijk een notitie op waarin de kaders voor het aanvullende onderzoek worden beschreven.
  2. Dezelfde partijen stellen een voorlopig integraal financieel beeld op (zomer 2019), op basis van reeds verricht onderzoek.
  3. Dezelfde partijen stellen een agenda op voor aanvullend onderzoek.
  4. Onafhankelijke onderzoeksbureaus voeren dit onderzoek uit en stellen het definitieve integrale financiële beeld op (medio 2020).
- Het definitieve integrale beeld bevat tevens een nulmeting van Omgevingswet gerelateerde kosten.
- Er wordt een monitor ontwikkeld waarmee de financiële effecten van de Omgevingswet in beeld worden gebracht. Deze wordt niet alleen gericht op de kosten en baten die met de uitvoering van de Omgevingswet samenhangen, maar ook op verklarende variabelen voor de kostenontwikkeling.
- De beschrijving van de verantwoordelijkheden en de timing is conform tabel 1 uit deze notitie.

Na uw akkoord wordt deze notitie aan het BO voorgelegd.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Toelichting

1. Aanleiding: integraal financieel beeld en monitorinstrument

In het Financieel Akkoord uit 2016 is vastgelegd dat er een half jaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet een integraal beeld moet worden opgesteld van de financiële effecten van de stelselherziening. Input voor het integrale beeld zijn de reeds uitgevoerde reguliere financiële onderzoeken, maar er zal “aanvullend onderzoek” plaatsvinden, “tenzij partijen gezamenlijk besluiten dat voldoende informatie aanwezig is.”
Dit integrale beeld heeft niet het karakter van een evaluatie, maar vormt “de input voor een gezamenlijk te accorderen opzet van een monitoringsinstrument”, aldus het BeheerAkkoord eind 2018. Op basis van de resultaten van deze monitor vindt er in 2022 een “eerste financiële evaluatie van gehele stelselherziening” plaats.

2. Stappen opstellen integraal beeld

Voorgesteld wordt om het integrale beeld in vier achtereenvolgende stappen te ontwikkelen (over wie doet wat, zie bij 4 hierna onder proces en planning):

1. *Opstellen kaders voor aanvullend onderzoek*
   Voorafgaand aan het proces bespreekt de programmaraad de kaders en de uitgangspunten voor het opstellen van de agenda voor aanvullend onderzoek.
2. *Opstellen voorlopig integraal beeld*
   Op basis van de financiële onderzoeken die reeds naar de verschillende wetgevingsproducten, het DSO en rond het Financieel Akkoord zijn uitgevoerd kan een voorlopig integraal beeld opgesteld worden.
3. *Opstelling agenda voor aanvullend onderzoek*
   Vervolgens kan de agenda voor aanvullend onderzoek opgesteld worden. Deze agenda geeft aan welke posten mogelijk herzien moeten worden en welke nu nog ontbrekende posten alsnog onderzocht moeten worden.
4. *Opstellen definitief integraal beeld*
   Vervolgens kan het onderzoek plaatsvinden op basis waarvan tenslotte het definitieve integrale beeld opgesteld kan worden.

Ad 1 Opstellen kaders voor aanvullend onderzoek
Voorafgaand aan het proces bespreekt de programmaraad kaders die richting geven aan het opstellen van de agenda voor aanvullend onderzoek en het onderzoek zelf. Hiermee blijft het proces aan de ene kant beheersbaar en kan het proces aan de andere kant meer zijn dan alleen “boekhouden”.

Ad 2. Voorlopig integraal beeld
De tweede stap in het proces richting integraal beeld is het opstellen van een voorlopig integraal beeld. Hierbij zal vanaf het begin gewerkt worden met hetzelfde

format en dezelfde definities als in het integrale beeld uit 2016, zodat steeds de relatie kan worden gelegd met de cijfers die beschikbaar waren op het moment dat het Financieel Akkoord werd afgesloten.
Dit beeld kan opgesteld worden op basis van bestaand onderzoek. Het betreft 'slechts' het bijeenvoegen van bestaand onderzoek. Een extra element daarin zal het toevoegen van het tijdselement zijn. In de financiële onderzoeken is steeds alleen gekeken naar het eindbeeld als het stelsel compleet is ingevoerd. De structurele effecten verschillen echter sterk voor wat betreft het tijdsverloop. Sommige effecten treden meteen op, andere bouwen zich langzaam op in de tijd. Of dit laatste het geval is wordt onder andere bepaald door de vraag of er is voorzien in overgangsrecht. Bij de omgevingsverordening zal dat bijvoorbeeld niet of nauwelijks spelen, terwijl dit bij het omgevingsplan wel belangrijk is. In het voorlopig integraal beeld zal een eerste inschatting van het tijdsverloop van de financiële effecten gemaakt worden. (Dit kan terugkomen in het aanvullend onderzoek als daartoe besloten wordt.)

De koepels zullen het voorlopige beeld delen met hun achterban. Er moet immers nagedacht worden over de vraag welke onderdelen van het beeld in aanmerking komen voor aanvullend onderzoek (stap 3 hierna). Maar de status van het voorlopige beeld moet duidelijk zijn: voorlopig, zonder formele status en niet geschikt voor publieke communicatie. Het doel ervan is primair als middel te dienen om te komen tot de agenda voor aanvullend onderzoek.

Ad 3. Opstellen agenda voor aanvullend onderzoek
Nadat het voorlopig integrale beeld is opgesteld kan gewerkt worden aan een gezamenlijke agenda voor aanvullend onderzoek. Die agenda geeft in feite aan waar het voorlopige integrale beeld mogelijk tekort schiet en waar aanvullend onderzoek nodig is. Het is natuurlijk niet de bedoeling alle onderzoeken over te doen. Het moet gaan om grote posten waarover onderbouwde twijfel bestaat. Denkbaar zijn bijvoorbeeld het geheel van de implementatie kosten of de effecten van het DSO (waarvan alleen een onderzoek uit 2015 beschikbaar is). Het is ook denkbaar dat er onderbouwde aanleiding is te veronderstellen dat een specifieke grote post ontbreekt.

Behalve echt 'fundamenteel onderzoek' kan het ook 'bijstellingen' betreffen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Het plaatsen van de effecten in de tijd (zie hierboven).
- Het bijstellen van de cijfers op basis van beter zicht op aantallen (zoals vergunningen of meldingen) of de kosten per aantal.

Fundamenteel onderzoek lijkt voor dergelijke bijstellingen niet nodig, maar ze staan voor de volledigheid wel op de agenda voor aanvullend onderzoek.

Ad 4. Uitvoeren onderzoek en opstellen definitief integraal beeld
Na het opstellen van de agenda voor aanvullend onderzoek kunnen één of meer onderzoekbureaus aan de slag gaan met de uitvoering hiervan. Ook het samenbrengen van de onderzoeken in een integraal beeld zal neergelegd worden bij een onafhankelijk onderzoeksbureau.

3. Onafhankelijk monitoringsinstrument

Het beheerakkoord spreekt over een gezamenlijk te accorderen monitoringsinstrument waarvoor het integrale beeld input vormt.

Nulmeting
Voor een goede evaluatie van de financiële effecten in 2022 is het wenselijk dat er een inschatting (nulmeting) wordt gemaakt van de relevante kosten voor de taken die gerelateerd zijn aan de Omgevingswet uit de periode van voor de inwerkingtreding (hierna: Omgevingswet gerelateerde kosten). Anders kan er niet vergeleken worden.

Huidige monitoring
Voor de monitoring van de voortgang van de implementatie heeft Aan de Slag een monitor ontwikkeld. Deze monitor is breed opgezet en niet specifiek gericht op het monitoren van de financiële aspecten van de invoering van de wet, maar bevat wel voor de financiële effecten waardevolle elementen (zoals aantallen vergunningen en meldingen).
Daarnaast heeft de programma monitor drie nulmetingen uitgevoerd, terwijl de nulmeting voor de rechterlijke macht nog loopt. Ook deze nulmetingen kunnen t.z.t. worden overgedragen aan de nieuwe, financiële monitor
Bij de ontwikkeling van de nieuwe financiële monitor vindt goede afstemming met de ADS monitor plaats. Gezien de aard en planning van onderzoek van de financiële monitor, wordt deze apart opgezet en uitgevoerd.
Hiernaast geldt dat de koepels eigen financiële tools hebben ontwikkeld. De beheerovereenkomst bepaalt dat deze als input worden gebruikt bij de opzet van de monitoring.

Bepalende factoren
De monitor moet niet slechts gaan bestaan uit het meten van “Omgevingswet gerelateerde kosten”. Er is ook inzicht in de factoren nodig die invloed op de kosten hebben om te voorkomen dat te snel verkeerde conclusies aan de monitor verbonden worden.
In de onderzoeken die in het kader van het aanvullend onderzoek plaatsvinden kan alvast gekeken kunnen worden naar deze kosten beïnvloedende factoren.

Vraagstukken / verwachtingsmanagement

Rond de nulmeting en de opzet van de monitor vallen nog de nodige vragen te stellen. Hoe vinden we een goed evenwicht tussen uitvoerbaarheid en kwaliteit van de nulmeting? In welke mate kan het DSO in informatie gaan voorzien? Hoe objectief /onafhankelijk kan de monitor zijn?
En, hoe kunnen de effecten van de stelselherziening geïsoleerd worden van andere oorzaken? Daarbij speelt dat het Financieel Akkoord alleen gaat over de stelselherziening en niet over latere wijzigingen in het omgevingsrecht. Ook speelt de vraag waarom kosten of baten hoger of lager dan verwacht zijn. Is de inschatting in het integrale beeld foutief, wordt er niet goed gestuurd op kosten en baten, wordt geïntensiveerd op een bepaald beleidsthema of heeft de stand van de economische conjunctuur een grote invloed?

4. Proces en planning

Het proces en de planning zijn vastgelegd in tabel 1. Eerste 'trekker' voor de werkzaamheden is BZK namens de partijen in het OGB. BZK overlegt hierover met de (andere financiële contactpersonen van de) koepels en daar waar relevant met partijen binnen het Rijk.

Tabel 1, producten, verantwoordelijkheden en timing

	financiële contactpersonen BZK, Rijk en koepels	**achterban**	**PR/OGB**	**gereed**
kaders voor onderzoek(sagenda)	stellen kaders op i.o.m inhoudelijk betrokkenen	(nog) niet betrokken	PR stelt vast	zo mogelijk voor de zomer
voorlopig integraal beeld	stellen voorlopig beeld vast		niet betrokken	zomer 2019
onderzoeksagenda	stellen samen concept agenda op	koepels en Rijk organiseren betrokkenheid eigen achterban	OGB stelt agenda vast	najaar 2019
uitvoeren onderzoeken (onderzoeksbureaus)	begeleiden de onderzoeken en geven akkoord (en stemmen intern af)		niet betrokken	zomer 2020
integraal beeld (onderzoeksbureaus)			OGB bespreekt resultaten integrale beeld	zomer 2020
nulmeting (onderzoeksbureau)			OGB bespreekt resultaten nulmeting	zomer 2020
opzet monitor (onderzoeksbureau)	begeleidt onderzoeksbureau		OGB stelt monitor vast	najaar 2020

- De koepels en BZK hebben allen een financieel contactpersoon. Zij ontmoeten elkaar regelmatig. Deze groep zal uitgebreid worden met een vertegenwoordiger van het Rijk.

- Deze groep levert het voorlopige integrale beeld op, legt de agenda voor het aanvullend onderzoek ter besluitvorming voor aan het OGB en het BO, vormt de kern van de begeleidingscommissie voor het aanvullend onderzoek, de nulmeting en de opzet voor de monitor en bereidt (bestuurlijke) besluitvorming voor.

- Het is wenselijk dat de achterban van de koepels betrokken is bij het proces. Dit met het oog op inhoudelijke inbreng van specifieke kennis en met het oog op het verwerven van draagvlak voor het integrale financiële beeld. De wijze waarop dit georganiseerd wordt is een verantwoordelijkheid van de koepels.

- Daar waar de financiële onderzoeken financiële effecten voor Rijkspartijen lieten zien, is de contactpersoon Rijk verantwoordelijk voor de afstemming over een eventueel aanvullend onderzoek hiervan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Eenvoudig Beter
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
3 september 2019

Kenmerk
2019-0000477724

Bijlage(n)
diverse

agenda Stuurgroep Omgevingsrecht

Betreft	Vergadering Stuurgroep Omgevingsrecht
Vergaderdatum en -tijd	10 september 15.00-16.30
Plaats	Turfmarkt 147, Z36.30, Koninkrijk der Nederlandenzaal

1.	**Opening en mededelingen**		15.00
2.	**Verslag Stuurgroep d.d. 11 juni 2019**	Ter vaststelling	15.05
	Wetgeving		
3.	**Stand van zaken (wetgevingsproducten)**	Ter informatie	15.10
	Notitie	*(bijgevoegd)*	
	a) RFEZIL proces	*(bijgevoegd)*	
4.	**Aanvullingsbesluit Geluid - voorhangversie**	Ter vaststelling	15.15
	Notitie	*(bijgevoegd)*	
	a) Aanvullingsbesluit Geluid – Artikelen	*(bijgevoegd)*	
	b) Aanvullingsbesluit Geluid – Nota van Toelichting algemeen	*(bijgevoegd)*	
	c) Aanvullingsbesluit Geluid - Nota van Toelichting artikelsgewijs	*(bijgevoegd)*	
5.	**Aanvullingsbesluit Grond - voorhangversie**	Ter vaststelling	15.20
	Notitie	*(bijgevoegd)*	
	a) Aanvullingsbesluit grond - compleet	*(bijgevoegd)*	
	Veranderopgave Rijk		
6.	**Roadmap + Voortgangsoverzicht**	Ter informatie	15.25
	Notitie	*(bijgevoegd)*	
	a) Roadmap Het Rijk	*(bijgevoegd)*	

	b) Monitor Implementatie	*(bijgevoegd)*	
7.	**Verankering van de Omgevingswet**	Ter bespreking	15.30
	Notitie	*(bijgevoegd)*	
	a) Tussenbericht Omgevingswet	*(bijgevoegd)*	

8. Sluiting

Ter informatie:
a) Kwartaalrapportage Q2

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon

T
s

Datum
8 november 2018

Kenmerk
2019-0000049657

Bijlage(n)
-

verslag

Betreft: Stuurgroep Omgevingsrecht

Vergaderdatum	5 maart 2019
Deelnemers	art 5.1 lid 2 sub e (BZK, voorzitter), art 5.1 lid 2 sub e (EB), art 5.1 lid 2 sub e (EB), art 5.1 lid 2 sub e (Aan de Slag), art 5.1 lid 2 sub e (EZK, LNV), art 5.1 lid 2 sub e (BZK), art 5.1 lid 2 sub e (IenW), art 5.1 lid 2 sub e (Fin), art 5.1 lid 2 sub e (AZ), art 5.1 lid 2 sub e (JenV), art 5.1 lid 2 sub e (EB, verslag)

1. Opening en mededelingen

- art 5.1 lid 2 sub e wordt vervangen door art 5.1 lid 2 sub e .
- art 5.1 lid 2 sub e wordt vervangen art 5.1 lid 2 sub e .
- art 5.1 lid 2 sub e is verhinderd.
- art 5.1 lid 2 sub e is verhinderd en heeft schriftelijk gereageerd.
- De veranderopgave Rijk is voortaan een apart onderdeel op de agenda.

2. Verslag Stuurgroep d.d. 4 december 2018

- ADS heeft uitgezocht hoe het zit met de beheerkosten OLO en AIM (actiepunt agendapunt 5): de OLO kosten zijn overgeheveld naar BZK en IenW beheert nog het AIM.
- Over de 1e bullit onder agendapunt 5 geeft art 5.1 lid 2 su aan dit te hebben ingebracht bij dat de besteding van de opbrengst onderwerp van gesprek is in de bestuursraad, maar dat het lastig is om in te schatten wat hiervan de opbrengst wordt.
- art 5.1 lid 2 sub e deelt mee dat er over de kabinetsreactie op het onderzoek naar zuivere bestuursgeschillen in interdepartementaal verband overlegd wordt, maar dat dit gezien de bredere relevantie niet verder meer in deze stuurgroep aan de orde komt.
- Het verslag van de Stuurgroep van 4 december wordt vastgesteld met inachtneming van voorgaande opmerkingen.

3. Stand van zaken (wetgevingsproducten)

- art 5.1 lid 2 sub e licht de stand van zaken van de Invoeringswet toe. De wet is op 19 februari behandeld in de TK. Tijdens het debat zijn een aantal amendementen ingediend, die de minister heeft ontraden. De amendementen hebben onder meer betrekking op verplichte participatie, rol gemeenteraad bij afwijken van het Omgevingsplan, norm waterveiligheid op wetsniveau, verankering van het landschapsverdrag (verdrag van Florence), forfait bij nadeelcompensatie. (*NB. De TK heeft de Invoeringswet inmiddels aangenomen.*)
- Conform de oplegger bij de Q-rapportage licht art 5.1 lid 2 sub e toe dat zich inmiddels een aantal ontwikkelingen hebben voorgedaan die van invloed kunnen zijn op de overall planning. art 5.1 lid 2 sub e art 5. benadrukt dat het de aandacht van EB heeft om de risico's zo veel mogelijk te beheersen.
- art 5.1 lid 2 sub e deelt mee dat hij met art 5.1 lid 2 sub e, art 5.1 lid 2 sub e , heeft gebeld om te vragen of hij deel wil nemen aan de Integrale Adviescommisie Omgevingswet. (*NB. Inmiddels heeft hij toegezegd*).
- Zoals in de stand van zaken notitie geschetst, wordt er een brief aan de Eerste Kamer gestuurd om de adviezen van de Adviescommissie Omgevingswet over de Invoeringswet en de Aanvullingswet bodem aan te bieden met reactie daarop. Via deze brief wordt tevens gereageerd op recente brieven van de Eerste Kamer over het proces van behandeling van de stelselherziening. art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat de planning voor de brief zeer strak is en vraagt om begrip en medewerking van de stuurgroep voor het feit dat er zeer weinig tijd zal zijn om te reageren.

4. Invoeringsbesluit: Op weg naar de voorhangversie

- De notitie geeft overzicht van wat er uit de consultatie is gekomen. De start van de voorhang is voorzien voor half mei, dan ligt de Invoeringswet in de EK.
- EZK en BZK zijn nog in gesprek zijn over energie gerelateerde onderwerpen.
- OCW heeft schriftelijk aangegeven graag betrokken te blijven bij de verdere uitwerking van het onderwerp vergunningvrij bouwen.
- art 5.1 lid 2 sub e bevestigt nogmaals dat daar waar de consultatiereacties aanleiding geven tot wijzigingen in het Invoeringsbesluit, dit in overleg gaat met het desbetreffende domein.

5. buiten reikwijdte

6. Aanvullingsbesluit Grondeigendom: Toets- en consultatieversie

- art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat de bespreking in het OT soepel verliep, dat de vragen die daar zijn gesteld, zijn/worden opgepakt.
- De stuurgroep gaat akkoord met de start van de internetconsulatie.
- art 5.1 lid 2 sub e benadrukt dat hiermee weer een mooie mijlpaal is bereikt, dit is het laatste besluit van de stelselherziening dat in consultatie wordt gebracht.

7. Stand van Zaken Notitie (Veranderopgave Rijk)

- Er ligt voor het eerst een aparte stand van zaken notitie voor in de Stuurgroep. Dit wordt positief ontvangen.
- Na het Ondersteuningsteam en de Stuurgroep eind 2018 is een kerngroep samengesteld die zich richt op de randvoorwaarden van de standaarden. Er wordt geconstateerd dat het nu tijd is om breder te kijken naar de ambities van de juridische kolom bij het Rijk voor het DSO. art 5.1 lid 2 sub e art 5.1 lid 2 sub e en art 5.1 lid 2 sub e zullen daarom met art 5.1 lid 2 sub e kijken hoe dit op een handige manier kan. art 5.1 id 2 sub e benadrukt dat dit snel moet, omdat de STOP TPOD dit najaar bestuurlijk moet zijn vastgesteld en in de Invoeringsregeling moet landen.
- Aanwezigen spreken af om in een aparte sessie aansluitend aan de volgende stuurgroep over ongeveer een maand wat uitgebreider stil te staan bij het sturingsinstrument van de roadmap (**actie ADS**).
- art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat de prioriteiten voor de uitbouw van het DSO zijn gedeeld in het PIOR. Na het OGB van 12 maart zullen de koepels hun achterban hierover consulteren en zal het Rijksstandpunt interdepartementaal worden vormgegeven. Het resultaat hiervan komt terug in de Stuurgroep van april, waarna bestuurlijke besluitvorming in het BO van 9 juni is voorzien.
- EZK vraagt aandacht voor het digitaal ontsluiten van de Natura2000 gebieden. Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat het zaak is om het punt van Natura2000 gebieden te agenderen in het kader van de uitbouw. Deze maken geen onderdeel uit van het basisniveau. Er is eerst besluitvorming nodig over de route waarlangs Natura2000 digitaal worden ontsloten (als besluit of als informatieproduct).
- art 5.1 lid 2 sub e heeft van de Bestuursraad BZK de opdracht gekregen om uit te werken hoe de Omgevingswet inclusief DSO georganiseerd moet worden nu de regelgeving en de NOVI steeds meer vorderen. Ofwel hoe de stelselverantwoordelijkheid moet worden ingevuld. Hij wordt daarbij ondersteund door de ABD en hij zegt toe om (tussen)resultaten te delen in de Stuurgroep (**actie EB**). art 5.1 lid 2 sub attendeert art 5.1 lid 2 sub e erop om hierbij ook de relatie met IOWJZ te leggen. Geconcludeerd wordt dat het meer is dan een 'organisatieschema', dat het gaat om de vraag hoe we de cultuur van samenwerking kunnen voortzetten.

8. Verdeling Transitiekosten departementen

- Tijdens de vorige Stuurgroep is besproken dat er een beslisnotitie voorgelegd wordt in deze stuurgroep over de transitiekosten en de beheerkosten.
- De Stuurgroep gaat akkoord met het voorstel dat elke departement zijn eigen transitiekosten draagt.

9. Verdeling beheerkosten departementen

- De verdeling van de beheerkosten ligt nu niet ter besluitvorming voor. Er is draagvlak bij de stuurgroepleden voor het verdelen van de beheerskosten over de departementen. Wel moet er goed gekeken worden naar de verdeelsleutel.
- art 5.1 lid 2 sub e (EZK) kan zich bij de verdeling van de beheerskosten wat voorstellen, maar kan daar nog geen definitief akkoord geven. Hij geeft aan dat als er gedacht gaat worden aan een verdeelsleutel, dat het dan belangrijk is om zorgvuldig te kijken wat het werkelijke gebruik is. Dat moet goed tot uiting komen als er een verdeling aan de orde zou zijn.
- OCW heeft schriftelijk aangegeven akkoord te zijn met een categorisering van de beheerkosten, maar vraagt daarbij aandacht voor een goede verdeling.
- In reactie op een vraag van art 5.1 lid 2 sub e (Financiën) geeft art 5.1 lid 2 sub e aan dat een herijking van de beheerkosten mogelijk moet zijn bij departementale verschuivingen.
- In de volgende stuurgroep wordt een notitie ter besluitvorming voorgelegd. **(Actie ADS**)

10. Stand van zaken notitie (implementatie)

- art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat het debat over Invoeringswet in de TK breder was dan alleen de wet. Er is bijvoorbeeld veel gesproken over het DSO en hierover zijn een aantal moties ingediend. Over de motie over de MKB-toets op het DSO geeft art 5.1 lid 2 sub aan dat deze toets gericht is op de uitvoerbaarheid en dat hieraan invulling gegeven kan worden middels een panelgesprek.
- De technische briefing in de EK over het DSO op 5 maart zal gericht zijn op het ambitieniveau, het feit dat er geen aansluitingsverplichting voor bevoegde gezagen voorzien is, de toegankelijkheidseisen en de regie van de minister BZK op het daadwerkelijke aansluitingsproces.
- Naar aanleiding van schriftelijke reactie van OCW wordt contact opgenomen met het departement over de inhoud van het Global Content Model (**actie ADS**).

11. Vaststelling STTR

- art 5.1 lid 2 sub e vraagt aandacht voor de terminologie: door het woord 'regels' krijgt de term een juridische uitstraling.
- Naar aanleiding van een vraag van OCW legt art 5.1 lid 2 sub e uit dat het nu nog een 0.9 versie heet zodat er naar aanleiding van de besluitvorming nog

wijzigingen kunnen doorgevoerd. Na vaststelling in het BO zal het versienummer 1.0 worden.

- De vraag of/hoe vakdepartementen centrale ondersteuning zullen krijgen bij het maken van toepasbare regels, wordt in een volgende stuurgroep belicht. Over de invulling hiervan zijn eerste gedachten gewisseld. Deze vraag maakt onderdeel uit van het vraagstuk over de stelselverantwoordelijkheid. RWS heeft de opdracht om het uit te voeren voor de huidige regelgeving.
- De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt.

12. Kennisgeving afwijkvergunning

- Toegelicht wordt dat de kennisgeving voor de afwijkvergunning niet aan het basisniveau kan worden toegevoegd, omdat de deadline dan niet wordt gehaald.
- De Stuurgroepleden onderschrijven de noodzaak dat de kennisgeving afwijkvergunning in het DSO opgenomen moet worden. Dit zal met hoge prioriteit ingebracht worden voor de uitbouw.
- art 5.1 lid 2 sub e wijst erop dat het ook een juridisch risico is dat de kennisgeving niet in het basisniveau zit.
- De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt.

13. Ambitieniveau TPOD Projectbesluit

- art 5.1 lid 2 sub e onderstreept dat het voorstel betrekking heeft op de reikwijdte van de TPOD en dat hiermee niet wordt besloten om het Omgevingsplan 'real time' te wijzigen. Er komt een praktijkproef om te bezien of het wenselijk is om het Omgevingsplan real time te wijzigen. Als het niet wenselijk blijkt, hoeft dit deel van de TPOD projectbesluit niet geïmplementeerd.
- De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt.

14. Rondvraag en sluiting

- art 5.1 lid 2 sub e informeert de Stuurgroep dat er net uitstel van stemming over de Invoeringswet is gevraagd. De stemming is op donderdag 7 maart gepland.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondersteuningsteam/Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2511 DP Den Haag

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
21 februari 2019

Kenmerk
invullen

verslag

Vergadering Ondersteuningsteam 21 februari 2019

Vergaderdatum	11 juni 2019
Vergadertijd	9.30 – 11.00
Deelnemers	art 5.1 lid 2 sub e (BZK, voorzitter), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/EB), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/EB), art 5.1 lid 2 sub e (Aan de Slag), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/CZW), art 5.1 lid 2 sub e (JenV), art 5.1 lid 2 sub e (EZK/LNV), art 5.1 lid 2 sub e (Fin), art 5.1 lid 2 sub e (OCW), art 5.1 lid 2 sub e (IenW), art 5.1 lid 2 sub e (RWS), art 5.1 lid 2 sub e (AZ), art 5.1 lid 2 sub e (EB, verslag)

1 Opening en mededelingen

- art 5.1 lid 2 sub e vervangt art 5.1 lid 2 sub e.
- art 5.1 lid 2 sub e vervangt art 5.1 lid 2 sub e.
- art 5.1 lid 2 sub e is verhinderd.
- Het Digitaal stelsel Omgevingswet is genomineerd voor de Computable Award in de categorie beste ICT-project bij de overheid van het jaar 2019.

2 Verslag stuurgroep 23 april 2019

- Het concept-verslag van de stuurgroep van 23 april 2019 wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3 Stand van zaken wetgeving

- De Aanvullingswet geluid is gepland voor de plenaire vergadering van de Tweede Kamer in de week van 17 juni.
- De Aanvullingswet grond is aangemeld voor plenaire behandeling in de Tweede Kamer.
- De tweede ronde vragen van de Tweede Kamer over de Aanvullingswet natuur is beantwoord. De uitspraak van de Raad van State over de PAS speelt hierin een belangrijke rol.
- De antwoorden op de vragen van de Eerste Kamer over de Invoeringswet worden eind deze week (14 juni) gedeeld met de mogelijkheid om te reageren. De reactietermijn zal enkele dagen beslaan, zodat de termijn van de Eerste Kamer kan worden gehaald.

Datum
4 september 2018

Waar nodig, zijn afzonderlijke antwoorden reeds eerder met departementen afgestemd. Meer dan de helft van de vragen gaat over implementatie en DSO.
- Vandaag, 11 juni, worden de nieuwe leden van de Eerste Kamer geïnstalleerd en zal portefeuilleverdeling bekend worden.

4 Wetsvoorstel Wijzigingswet Awb – TK Versie
- Er is bilateraal overleg tussen de directeur DWJZ van JenV en de DG Belastingen van FIN over de vraag of de belastingdienst drie jaar extra uitstel krijgt op de inwerkingtredingsdatum van de regeling voor nadeelcompensatie.
- In de stuurgroep zijn bezwaren geuit tegen drie jaar extra uitstel, Art 5.1 lid 1 sub e geeft aan dat zij in de *'loop'* wil terugkomen als extra uitstel de uitkomst van het bilaterale overleg is.
- De Stuurgroep is akkoord met doorgeleiding van het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene wet bestuursrecht in verband met de Omgevingswet bij de Tweede Kamer.
- De uitkomsten van het bilaterale overleg tussen FIN en JenV worden schriftelijk gedeeld met de stuurgroep (**actie JenV/EB**).

5 Aanvullingsbesluit bodem
- Ten tijde van de bespreking in het OT liep nog discussie tussen IenW en RWS over de vergunningplicht voor diepe plassen. De vraag was hoe de brede beoordeling vanwege doelmatig afvalbeheer en hinder voor omwonenden kan worden gewaarborgd. Inmiddels is hierover overeenstemming gevonden: de vergunning voor de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam wordt gekoppeld aan de mer-beoordelingsplicht, waardoor bij die vergunning een brede milieu-afweging moet plaatsvinden.
- art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat de koepels, waaronder UvW, zich kunnen vinden in deze lijn voor diepe plassen.
- OCW heeft gereageerd op het besluit met een aantal juridische en tekstuele punten en wil graag een terugkoppeling over hoe deze zijn verwerkt (**actie IenW**).
- JenV zal de reactie van IenW op de wetgevingstoets nog bekijken (**actie JenV**).
- De stuurgroep is akkoord met het voorhangen van het Aanvullingsbesluit bodem.

6 Aanvullingsbesluit natuur
- art 5.1 lid 2 sub e sluit aan om een nadere toelichting te geven op de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over de PAS.
- De afdeling oordeelt dat de programmatische aanpak stikstof niet als basis kan dienen voor besluiten over Natura2000-gebieden.
- De uitspraak heeft consequenties voor het programma zoals toegepast in het aanvullingsspoor. Aangezien veel op het niveau van besluit is geregeld, raakt de uitspraak vooral het besluit en minder de wet.
- De uitspraak van de afdeling heeft geen consequenties voor *instrument van het programma* van de Omgevingswet.

- Het systeem van toedelen en reserveren van nieuwe ruimte voor ontwikkelingen zoals uitgewerkt in het aanvullingsspoor zal opnieuw worden bezien. Er zal veel meer aan het programma zelf worden opgehangen waar het gaat om het verlenen van toestemming.
- Belanghebbende partijen worden betrokken bij de verwerking van de PAS-uitspraak (waaronder BZK, IenW en de koepels).
- De uitspraak leidt op twee andere punten tot kleinere wijzigingen, ten eerste met betrekking tot vrijstelling via het omgevingsplan, daarnaast met betrekking tot beperkingen voor muskusratten in dijken.
- Ten slotte leidt de systeemtoets tot een reshuffeling van onderdelen van het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Conclusies:
    a. de verwerking van de PAS uitspraak in het aanvullingsbesluit wordt schriftelijk afgestemd in de stuurgroep
    b. overige punten worden bilateraal afgestemd
    c. Vervolgens kan het Aanvullingsbesluit natuur worden doorgeleid naar de RFEZIL ten behoeve van de voorhang in de EK en TK. De planning is dat het besluit in de eerstvolgende RFEZIL eind augustus/begin september voorligt.

7 Hoofdlijnen consultatie Omgevingsregeling

- Na de verwerking van de consultatiereacties start de notificatie van de Omgevingsregeling bij de Europese commissie. Daarna wordt de regeling vastgesteld en gepubliceerd.
- EZK/LNV beziet nog of de regeling hoog-ambtelijk of op ministerniveau wordt voorgelegd.
- Voor IenW ligt het voor de hand om de regeling zowel aan de minister als aan de staatssecretaris voor te leggen.
- Aan JenV en OCW wordt teruggekoppeld hoe hun opmerkingen en vragen zijn verwerkt (**actie EB**).
- De Stuurgroep stemt in met het voorgestelde proces tot aan de publicatie van de regeling, dat uitgaat van start notificatie op 1 juli.

8 Uitvoeringstoetsen

- Het voorstel heeft betrekking op uitvoeringstoetsen die nog moeten worden gestart, zodat hier bij de aanvraag op kan worden gewezen. Bij eerdere toetsen is dat niet gedaan en die zijn niet daarom ook niet (altijd) geschikt voor publicatie.
- art 5.1 lid 2 sub e merkt op dat als de Kamer om een toets verzoekt, deze alsnog moet toegezonden.
- Binnen EZK/LNV is deze Rijkslijn voor publicatie van uitvoeringstoetsen aangegrepen om intern een lijn uit te werken voor het departement.
- De notitie stelt voor om de verantwoordelijkheid voor de publicatie van uitvoeringstoetsen bij het departement neer te leggen dat aan de lat staat voor het desbetreffende wetgevingsproduct. Er is echter behoefte om nader te bezien of er niet toch meer één lijn getrokken kan worden voor de Omgevingswet. Daarvoor is niet

Datum
4 september 2018

alleen expertise en ervaring nodig van EB en POW, maar interdepartementaal en ook vanuit de uitvoering.
- Conclusie: dit onderwerp komt terug op de agenda; intern wordt gekeken in welk verband het moet worden voorbereid (**actie EB**).

9 Stand van zaken VO rijksoverheid
- De notitie wordt ter kennisgeving aangenomen, er zijn geen opmerkingen of vragen.

10 Plan uitbouw
- De stuurgroep is akkoord met het voorgestelde Rijksstandpunt. Dat betekent dat het Rijk in het OGB zal instemmen met het plan, inclusief de verwerking van de reacties vanuit de consultatie binnen het Rijk.
- De stuurgroep onderschrijft het belang om zo snel als mogelijk in 2020 een TPOD voor Natuura200-gebieden en beperkingengebieden te maken; dit belang zal vanuit het Rijk onder de aandacht worden ingebracht in het OGB.
- Aan het Rijksstandpunt wordt toegevoegd dat de focus ligt op uitbouwelementen die nodig zijn voor het goed uitvoeren van de wet.
- Aanwezigen constateren dat de topprioriteiten die het OGB zal benoemen in feite een bestuurlijke wensenagenda vormen. De stuurgroep heeft behoefte om vervolgens tot een uitvoerbaar plan te komen dat helderheid biedt over de verdere uitbouw. Ofwel wanneer de opleving van welke TPOD haalbaar is en of/welke wijzigingen in de regelgeving dan nodig zijn.
- art 5.1 id 2 sub e licht toe dat de lijn is om stapsgewijs per business case te besluiten wat de meest toegevoegde waarde oplevert en waar de middelen op worden ingezet. De uitbouw zal naar verwachting in 2020 mondjesmaat vorm krijgen.
- In het OGB zal vanuit het Rijk aandacht worden gevraagd voor het belang om van een bestuurlijke wensenagenda tot een uitvoerbaar stappenplan te komen.
- Aangezien het IPO het plan uitbouw nog niet ver genoeg acht voor besluitvorming, wordt het OGB van 11 juni geen besluitvormend OGB, maar een benen op tafelgesprek.

11 Verankering van de Omgevingswet
- art 5.1 lid 2 sub e licht toe het voorliggende plan van aanpak toe.
- OCW zal ook in de eerste fase worden geïnterviewd.
- LNV verzoekt om een DG te interviewen ipv de SG.
- J&V vraagt aandacht voor vergelijkend onderzoek. Het rapport zal vergelijkende perspectieven met andere grote stelselherzieningen geven, de geïnterviewden trekken zelf ook vaak vergelijkingen.
- In een volgende stuurgroep wordt gekeken hoe de besluitvorming eruit gaat zien naar aanleiding van dit adviestraject (**actie EB**).

12 Stand van zaken implementatie
- art 5.1 lid 2 sub e vraagt aandacht voor de kamerbrief over de monitor implementatie die nog voor de zomer uit zal gaan. De brief zal inzicht geven in wat er echt af moet zijn bij

inwerkingtreding in 2021. Dit wordt met andere overheden geïnventariseerd; op deze punten zal komende periode vervolgens preciezer gemonitord gaan worden.
- De monitoringsbrief zal ongeveer gelijk verstuurd worden met de brief over de beantwoording van de vragen over de Invoeringswet. Beide brieven worden vóórafgaand aan verzending gedeeld met de Stuurgroepleden.

13 Doelarchitectuur en globaal plan van eisen

- art 5.1 id 2 sub e licht toe dat GPvA en DA richtinggevende raamwerken zijn en dat deze met de agile werkwijze niet in beton gegoten zijn. In deze stuurgroep ligt de halfjaarlijkse update voor. Er zal nog een update volgen in december.
- Vastgesteld Rijksstandpunt: akkoord met het OGB-voorstel om het GPvE 2.3 op basis van de voorgestelde en interbestuurlijke afgestemde wijzigingsvoorstellen vast te stellen. Randvoorwaarde daarbij is dat het richting de volgende versie mogelijk moet zijn om eisen (terug) te verplaatsen van GCR naar GPvE of naar de DA.
- Bij de verplaatsing gaat alleen om een reshuffeling van informatie.
- art 5.1 lid 2 sub e onderstreept dat implementatie van de regels over Europese Identificatie (EIDAS) verplicht is, geen vrijblijvende mogelijkheid.

14 Machtigen basisniveau

- De stuurgroep stelt vast dat vanuit het Rijk kan worden ingestemd met het OGB-voorstel om in DSO-LV basisniveau aan te sluiten op de 'bevoegdheidservice' van de eOverheidsdienst Machtigen. DSO-LV wordt daartoe 'launching customer' van deze bevoegdheidservice.
- De hoeveelheid te verwerken persoonsgegevens is één van de aandachtspunten bij de uitwerking van het voorstel.
- Aanwezigen constateren dat het voorstel nog sturing vergt op de planning van de generieke toepassing en dat dat binnen BZK georganiseerd moet worden.

12 rondvraag en sluiting

Geen

Proces OT, STG, RFEZIL/MR
Het komende half jaar staat de interdepartementale besluitvorming in het teken van de aanvullingssporen. Voor een soepele voorbereiding van deze besluitvorming is in dit document de taak- en rolverdeling tussen het trekkend departement van het desbetreffende aanvullingsspoor en Eenvoudig Beter op een rij gezet. Tevens is uitgewerkt wanneer besluitvorming in de RFEZIL aan de orde is.

Planning besluitvormingsrondes
Komend najaar zijn drie rondes OT en stuurgroep (STG) gepland. Deze rondes sluiten elk aan op een RFEZIL.

- OT 2 september, STG 10 september, RFEZIL 24 september
- OT 1 oktober, STG 14 oktober, RFEZIL 29 oktober (uitwijkmogelijkheid 19 november)
- OT 14 november, STG 26 november, RFEZIL 10 december

De aanleverdeadlines voor bovenstaande OT's liggen resp. op 23 augustus, 18 september en 4 november.

De eerste besluitvormingsronde van het nieuwe jaar wordt definitief gemaakt zodra AZ de nieuwe RFEZIL data inplant. Op basis van ervaringen in voorgaande jaren houden we rekening met een RFEZIL op 28 januari en 18 februari, waarbij we op dit moment bekijken of we een OT en STG kunnen gaan inplannen die aansluit op de RFEZIL van 18 februari.

Rol Eenvoudig Beter
Eenvoudig Beter loopt bij elke besluitvormingsronde de stukken na op leesbaarheid en redactie en is verantwoordelijk voor de verzending aan OT en STG. Eenvoudig Beter geeft na elke STG aan de contactpersonen van de CFEZIL en RFEZIL door welke onderwerpen naar de RFEZIL gaan (Khalid Aissati voor CFEZIL en AZ Danielle Schiet en Lennart Blomen voor RFEZIL).
Het inhoudelijk verantwoordelijk is voor een wetgevingsproduct levert de stukken bij het secretariaat van de RFEZIL aan voor behandeling van de aanvullingssporen (en dus niet EB). Voor formats, deadlines aanlevering ed. heeft elk departement zijn eigen RFEZIL-contactpersoon. Elk departement is zelf verantwoordelijk voor de voorbereiding van zijn bewindspersoon op de RFEZIL, ook voor stukken die via de Stuurgroep worden voorgelegd.

Wanneer RFEZIL/MR
Alle Aanvullingswetten liggen inmiddels bij het parlement. Voor de vaststelling van de publicatieversies is geen RFEZIL/MR nodig.

Bij het voorleggen van de voorhangversie aan de ministerraad, kan de minister ook meteen mandaat vragen om het ontwerp tzt –mede namens andere ministers– aan de Koning aan te bieden voor doorgeleiding aan de Raad van State voor advies. In het belang van de voortgang wordt geadviseerd dit altijd te doen, dit scheelt 2-3 weken proceduretijd, omdat RFEZIL en MR dan kunnen worden overgeslagen. Voorwaardeis dat er geen ingrijpende opmerkingen zijn tijdens de voorhang. Indien er geen ingrijpende opmerkingen zijn, is het voorstel dat OT/STG via een schriftelijke ronde worden geïnformeerd over de voorhang en de wijzigingen die na de voorhang in het besluit zijn doorgevoerd. Indien bij de voorhang wel ingrijpende opmerkingen zijn, is de route OT, STG, RFEZIL/MR en via het Kabinet van de Koning naar de Raad van State.

Bij positief advies van de RvS is voor de vaststelling van de publicatieversies van de besluiten geen RFEZIL/MR nodig. Na akkoord van de STG kan ondertekening door de desbetreffende bewindslieden plaatsvinden. Bij een negatief advies moet de vaststelling van de publicatieversie wel vastgesteld worden in STG en RFEZIL en MR.

De aanvullingsregelingen kunnen via de STG en na akkoord individuele bewindspersonen in consultatie worden gebracht. De formele stappen voor de totstandkoming van de aanvullingsregelingen (eventuele technische notificatie bij Europese Commissie en publicatie in het Staatblad) kunnen via mede-ondertekening door de desbetreffende bewindspersonen. Het is aan het inhoudelijke verantwoordelijke departement om te beoordelen wat het beste is.

In uitzonderlijke gevallen kan het zijn dat behandeling in de RFEZIL niet nodig is en stukken direct aan de ministerraad kunnen worden voorgelegd. In overleg met AZ en het inhoudelijke verantwoordelijke departement kan de precieze besluitvormingsroute dan worden bezien.

Wetgevingstoetsen

Wetten en besluiten die aan de ministerraad worden voorgelegd, moeten daaraan voorafgaand aan JenV worden voorgelegd voor de zgn. wetgevingstoets. Het departement dat inhoudelijk verantwoordelijk is voor een wetgevingsproduct, biedt het desbetreffende wetgevingsproduct aan voor toetsing. De formele toets wordt gedaan op de OT/Stuurgroep versie van het wetgevingsproduct, maar gezien de snelle doorlooptijd van OT naar ministerraad is het raadzaam om daaraan voorafgaand alvast een eerdere versie voor te leggen.
Besluiten die een minister op basis van het mandaat aan de Raad van State kan aanbieden (zie hierboven), hoeven niet getoetst te worden, evenals besluiten met een positief advies van de Raad van State, omdat deze dus niet langs de ministerraad gaan. Regelingen hoeven in geen geval te worden getoetst.

Agendapunt 3

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
3 september 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: Stand van zaken wetgevingsproducten

Deze informerende notitie brengt de voortgang van de stelselherziening per werkspoor in beeld en informeert u over de voortgang in de Eerste en Tweede Kamer.

Het komende half jaar staat de interdepartementale besluitvorming in het teken van de aanvullingssporen. Voor een soepele voorbereiding van deze besluitvorming is in bijgevoegd document informatie op een rij gezet over de rolverdeling tussen EB en de directies van de aanvullingssporen en over de routing naar de RFEZIL.

1. Eerste en Tweede Kamer

- Op 25 juni heeft er een technische briefing plaats gevonden voor de nieuwe Eerste Kamerleden over de Omgevingswet.
- Op 2 juli heeft de Minister kennisgemaakt met de nieuwe leden van de Commissie IWO van de Eerste Kamer. Het was een constructief, positief gesprek. Tegelijkertijd heeft de Kamer haar zorgen geuit over de planning. De Minister heeft aandacht gevraagd voor de planning: zo snel als zorgvuldig kan. De Eerste Kamer heeft besloten om een behandelschema voor alle voorliggende wetgevingsproducten vast te stellen tijdens de procedurevergadering van 10 september.
- Zowel aanvullingswet Natuur als Aanvullingswet Geluid zijn aangenomen door de Tweede Kamer.

2. Invoeringswet

- Op 27 juni is het memorie van Antwoord gestuurd aan de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft besloten om het Memorie van Antwoord gedurende de zomer te bestuderen en 10 september in de procedurevergadering te betrekken.

3. Invoeringsbesluit

- De Tweede Kamer heeft inbreng verslag geleverd op 20 juni. De vragen worden gedurende de zomer beantwoord. De vragen en concept antwoorden zullen in september met OT en Stuurgroep gedeeld worden via een schriftelijke ronde.
- De Eerste Kamer heeft vooralsnog inbreng verslag gepland op 24 september.

4. Omgevingsregeling

- Op 4 juli is de Omgevingsregeling naar de Europese Unie verzonden ten behoeve van een technische notificatie. Er loopt nu een zogenaamde "stand-still periode". Als er geen reactie volgt, dan kan de regeling medio oktober worden gepubliceerd.

5. Invoeringsregeling

- Afgelopen juni is een zomerversie voorgelegd aan de departementen en sleutelfiguren van preferente partners. Daarop hebben meerdere domeinen gereageerd, deze reacties worden momenteel verwerkt. Op 18 september vinden er op een aantal onderwerpen botsproeven plaats. Ook de resultaten daarvan worden verwerkt in de consultatieversie die voor november/december in OT respectievelijk STG is gepland. In december en januari vindt consultatie plaats. Na verwerking van de consultatiereacties, volgt de technische notificatieversie in het voorjaar van 2020. Publicatie is voorzien medio 2020.

6. Aanvullingswetten

<u>Bodem</u>

- De Aanvullingswet bodem is aan de Eerste Kamer aangeboden. Op 10 september zal de Eerste Kamer dit wetsvoorstel betrekken in de procedurevergadering.
- Het Aanvullingsbesluit Bodem is op 1 juli voorgehangen bij beide Kamers. De Eerste Kamer heeft inbreng verslag vooralsnog gepland op 24 september. In de Tweede Kamer is dit besluit aan de orde tijdens de procedurevergadering van 11 september.
- Deze zomer is gestart met de voorbereiding van de aanvullingsregeling.

<u>Geluid</u>

- Op 27 juni heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel aangenomen. De leden van PvdA, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV en FvD voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen.
- In deze besluitvormingsronde ligt de voorhangversie van het aanvullingsbesluit voor.
- Deze zomer is gestart met de voorbereiding van de aanvullingsregeling.

Grondeigendom

- De plenaire behandeling van Aanvullingswet Grondeigendom staat op de agenda van de Tweede Kamer. De voorhangversie van Aanvullingsbesluit Grondeigendom ligt voor in deze besluitvormingsronde. De voorhang kan worden gestart nadat de Aanvullingswet Grondeigendom inde Tweede Kamer is aangenomen.
- Er is gestart met het uitwerken van de regeling en de scope is definitief gemaakt. Het is de bedoeling dat de regeling eind dit jaar in consultatie wordt gebracht. Besluitvorming daarover zal plaatsvinden in de OT/STG ronde van november.

Natuur

- Op 28 juni heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel behandeld. Tijdens de stemming op 4 juli heeft de Kamer het wetsvoorstel aangenomen. De leden van VVD, PVV, CDA, D66, PvdA, CU, 50Plus, DENK, SGP en FvD hebben voor dit wetsvoorstel gestemd en de leden van de overige fracties ertegen.
- Het aanvullingsbesluit ligt, na verwerking van de PAS uitspraak van de Raad van State, voor in de RFEZIL van 3 september.
- Er moet nog worden gestart met de uitwerking van de regeling. Het is de bedoeling dat deze eind dit jaar in consultatie wordt gebracht.

7. Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow

Op woensdag 10 juli is het wetsvoorstel tot Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten in verband met het nieuwe omgevingsrecht en nadeelcompensatierecht bij de Tweede Kamer ingediend.

8. Wet, besluit en regeling elektronische publicaties

De Wet elektronische publicaties (Wep; Kamerstukken 35 218) regelt onder meer de digitale inbedding van het DSO in het stramien van de Bekendmakingswet. Het wetsvoorstel ligt bij de Tweede Kamer. Er is verslag uitgebracht en BZK werkt nu aan de nota naar aanleiding van het verslag. De geplande inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2021. Dat geldt ook voor het Besluit elektronische publicaties en de Regeling elektronische publicaties. In het besluit en de regeling worden de STOP en de TPOD geïntegreerd.

9. Crisis- en herstelwet

- De eerste Ministeriele Regeling is op 6 juli in werking getreden. Na de zomer volgen nog twee tranches van de ministeriële regeling. Conform afspraak zullen deze via een schriftelijke ronde aan het OT en de SG worden voorgelegd (tranche 2 medio september en tranche 3 medio november).
- De 20^{e} tranche wordt naar verwachting bij de volgende besluitvormingsronde voorgelegd aan OT en Stuurgroep.

Agendapunt 4

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
art 5.1 lid 2 sub e @minienw.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
23 augustus 2019

Kenmerk
-

Bijlage(n)
3

notitie

Betreft: aanvang voorhangfase Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met 1) het voorhangen van het Aanvullingsbesluit Geluid Omgevingswet bij de Eerste en Tweede Kamer.
2) (indien nodig) verwerken van uitkomsten van nader overleg met de koepels in september, die passen binnen de kaders van het aangenomen wetsvoorstel voor geluid en de keuzes die zijn voorafgegaan aan de consultatieversie van het ontwerp-besluit. Grote wijzigingen zullen schriftelijk worden voorgelegd aan de Stuurgroep of bilateraal afgestemd, waar nodig.

Context

- De Tweede Kamer heeft op 2 juli jl. ingestemd met het wetsvoorstel Aanvullingswet geluid Omgevingswet. Deze wet creëert de juridische kaders voor inbouw van de nieuwe geluidregels voor wegen, spoorwegen en industrieterreinen in het stelsel van de Omgevingswet en geeft ruimte aan vernieuwingen op het gebied van geluid. Deze regels worden verder uitgewerkt in het Aanvullingsbesluit Geluid (Abg) en de Aanvullingsregeling Geluid.
- In de periode van 25 februari 2019 tot 8 april 2019 is het concept-Abg voor internetconsultatie voorgelegd. Tevens is het concept-Abg voor advies/reactie ter toetsing voorgelegd aan de koepels (VNG, IPO, UvW), RWS, ProRail, ILT, VNO-NCW, RvS, ATR, Raad voor de Rechtspraak en de Integrale Adviescommissie Omgevingswet.
- SIRA consulting heeft onderzoek uitgevoerd naar de financiële effecten van het Aanvullingsbesluit geluid. Op dit moment is een eindconcept van

het onderzoek beschikbaar, waarbij de inzet is om dit op de kortst mogelijke termijn af te ronden. Uit het onderzoek blijkt dat de regeldruk effecten voor bedrijven van het Aanvullingsbesluit zeer beperkt zijn. Dit komt omdat de regels vooral gericht zijn op het bevoegd gezag. Van inhoudelijke aanpassingen van de verplichtingen aan het bedrijfsleven is niet of nauwelijks sprake. Het Aanvullingsbesluit heeft met name effect op de bestuurlijke lasten van gemeenten, provincies en waterschappen. De financiële effecten betreffen vooral gemeenten.

Toelichting bij beslispunt

In de bijgaande versie van het Abg zijn hoofdlijnen van reacties, ingebracht tijdens de internetconsultatie en adviezen/toetsing verwerkt, met name de reacties van de koepels (VNG, IPO, UvW), RWS en ProRail, ILT en VNO-NCW. De verwerking blijft binnen de kaders van het wetsvoorstel, dat op 2 juli jl. door de Tweede Kamer is aangenomen en de keuzes die zijn voorafgegaan aan de consultatieversie van het ontwerp-besluit (zoals het beleidsneutraal omzetten van Swung 1[1] in de nieuwe geluidregels). Overleg met RWS en ProRail over de aanpassingen zal nog voor medio september plaats vinden, nu het agendatechnisch niet meer mogelijk bleek dit eerder te plannen.

Rijkswaterstaat heeft in de reactie aandacht gevraagd voor een aantal risico's, waarvan de belangrijkste de geluidproductieplafonds als omgevingswaarde met resultaatverplichting betreft. Als zorg is geuit dat deze resultaatsverplichting een zwaarder karakter heeft dan de zorgplicht voor de naleving uit hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. ProRail geeft in de reactie aan voorstander te zijn van het integreren van het geluid van treinen op de hoofdspoorweginfrastructuur in één gecumuleerd systeem, aangezien dit tot een eenduidig systeem voor naleving van geluidnormen leidt, dat uitlegbaar is aan de omgeving, beter handhaafbaar en daarom beter naleefbaar voor de spoorsector. Verder is onder meer aandacht gevraagd voor het aanvullen van de toelichting dat de kwalificatie van

[1] Swung staat voor: Samen werken aan de uitvoering van een nieuw geluidbeleid. Dit is een gezamenlijk beleidsvernieuwingstraject met decentrale overheden en het bedrijfsleven. In het kader van Swung 1 zijn de regels voor beheersing van het geluid door rijkswegen en hoofdspoorwegen in 2012 drastisch gemoderniseerd (hoofdstuk 11 Wet Milieubeheer).

geluidproductieplafonds met resultaatverplichting geen inhoudelijke wijziging beoogt aan te brengen in de huidige systematiek van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer, waarin de beheerder de taak heeft om zorg te dragen voor naleving van de geluidproductieplafonds. ILT vraagt in de reactie ook aandacht voor de werking van de resultaatverplichting in vergelijking tot de zorgplicht. Ook ILT geeft aan dat het wenselijk is om de toelichting op dit punt aan te vullen zodat er in de uitvoeringspraktijk geen onnodige discussies ontstaan over de interpretatie van de resultaatverplichting. Naar aanleiding van deze reacties is in de Nota van Toelichting verduidelijkt dat de resultaatsverplichting van het geluidproductieplafond als omgevingswaarde geen zwaardere verplichting inhoudt dan de huidige verplichting tot het zorgdragen voor naleving van geluidproductieplafonds uit hoofdstuk 11 van de Wet Milieubeheer.

De Integrale Adviescommissie Omgevingswet heeft zich met name geconcentreerd op de vraag of bijgedragen wordt aan de verbeterdoelen en uitgangspunten van de stelselwijziging. Als positief wordt aangemerkt dat op een aantal punten een meer integrale benadering mogelijk wordt gemaakt. Voorts is aangegeven dat meer aandacht gewenst is aan het beter inzichtelijk maken van hoe regels werken in de praktijk en waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt. Ook heeft de commissie aangegeven dat het niet wenselijk is om voor de bestuurlijke afwegingsruimte binnen de daarvoor geboden bandbreedte tussen standaardwaarde en grenswaarde aanvullende instructieregels op te nemen, aangezien de afweging binnen de Omgevingswet bij voorkeur decentraal belegd moet worden. Ook VNG en IPO hebben hier in hun adviezen opmerkingen over gemaakt. Naar aanleiding hiervan zijn aanpassingen in het ontwerp-besluit doorgevoerd (zie hierna).

VNO-NCW en MKB-Nederland wijzen onder meer op het belang van goede voorlichting over de systeemwijziging, en het tijdig beschikbaar komen van een digitaal informatiesysteem.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk vraagt aandacht voor het integraal benaderen van geluid/sanering in relatie met andere vraagstukken als renovatie,

groot onderhoud en thermische isolatie en de geldigheidstermijn van geluidsnormen gelet op het WHO-advies.

Het commentaar van VNG en IPO was op onderdelen kritisch. VNG heeft in het algemeen aangegeven dat ontwerp-besluit onvoldoende bijdraagt aan de verbeterdoelen van de stelselherziening en de bestuurlijke afwegingsruimte niet vergroot maar inperkt. Voorts zijn vragen gesteld over de praktische uitvoerbaarheid en flexibiliteit. IPO geeft in de reactie in het algemeen aan dat het ontwerp-besluit onvoldoende bestuurlijke afwegingsruimte aan gemeenten en provincies biedt, onvoldoende bijdraagt aan de samenhangende afweging van beleid, regelgeving en besluitvorming. Verder zijn ook opmerkingen gemaakt over het instrument geluidproductieplafonds als omgevingswaarde, instructieregels en de wens om de mogelijkheid te behouden voor provincies om industrieterreinen van regionaal belang aan te wijzen. UvW heeft in de reactie aandacht gevraagd voor de interpretatie van een specifiek begrip (verkeerssnelheid) en voor de Aanvullingsregeling Geluid.

VNG en IPO hebben onder meer wensen geuit en voorstellen gedaan voor meer lokale afwegingsruimte (o.a. schrappen bepaalde instructieregels), aanpassingen op onderdelen van de nieuwe geluidregels (o.a. basisgeluidemissie, geluidproductieplafonds industrieterreinen, saneringsopgave) en voor systeemwijzigingen bij de uitwerking van de beleidsvernieuwing van SWUNG 2[2] in het stelsel van het omgevingsrecht. Naar aanleiding hiervan is een botsproef op 9 en 18 juli 2019 georganiseerd met de koepels en praktijkdeskundigen uit hun achterban om de werking van de nieuwe geluidregels aan de hand van praktijkcases te bespreken. De uitkomsten van de botsproef zijn ook bij de verwerking betrokken. De verwerking bestaat deels uit verduidelijking van bepaalde onderdelen van de nieuwe geluidregelgeving en aanpassing van punten die passen binnen de kaders van het aangenomen wetsvoorstel voor geluid en de keuzes die zijn voorafgegaan aan de consultatie-versie van het ontwerp-besluit. Enkele voorbeelden zijn: het regelen van een gefaseerde invoering monitoringssystematiek met de basisgeluidemissie en schrappen instructieregels die als servicebepalingen waren bedoeld voor activiteiten op industrieterreinen,

[2] Swung 2 heeft betrekking op het beheersen van geluid van lokale bronnen (gemeentelijke, provinciale en waterschapswegen, industrie) en geluidgevoelige objecten.

Ook zijn de aandachtspunten van de UvW verwerkt. Voorts is, gelet op de behoefte aan nadere ondersteuning van de uitvoeringspraktijk, een eerste start gemaakt met de contouren van de invoeringsbegeleiding en zal hierover in oktober verder gesproken worden met de collega's van "Aan De Slag".

Naar aanleiding van het commentaar van IPO en VNG is het aanvullingsbesluit op veel plekken aangepast. Een eerste verkennend gesprek n.a.v. die wijzigingen maakt duidelijk dat er nog vervolgoverleg nodig is. Daarbij is duidelijk geworden dat de focus ligt op uitvoerbaarheid en bestuurlijke rolverdeling (tussen gemeenten en provincie, mn regionale industrieterreinen). Er vinden komende weken nog diverse vervolg-overleggen plaats. Er wordt toegewerkt naar een bestuurlijk overleg op 3 oktober met Staatssecretaris IenW en Minister BZK.
Zo nodig zullen de uitkomsten van het nadere overleg met de koepels een plek in het ontwerp-besluit of de nota van toelichting krijgen. Verder zal de periode tot aanbieding van de voorhangversie aan de Tweede en Eerste Kamer benut worden om aanvullend technisch commentaar uit de inspraakreacties en de adviezen te verwerken, de nota van toelichting aan te vullen en om wijzigingen van wetstechnische aard (vernummering etc.) en een redactieslag door te voeren. De verwerking daarvan gebeurt binnen de eerder gemaakte politiek-beleidsmatige keuzes. Voor zover technisch commentaar leidt tot relevante wijzigingen voor rijkspartijen (RWS/ProRail) worden deze bilateraal afgestemd.

Tijdens de voorhangfase kan op politiek niveau de discussie worden gevoerd over de uitwerking van de geluidregelgeving. Een vroegtijdige betrokkenheid van het parlement, en daarmee duidelijkheid over politieke richting en draagvlak, is mede van belang gezien de discussies met IPO en VNG. Dat geldt ook voor de samenhang met (en de voortgang van) de andere onderdelen van de stelselherziening van het omgevingsrecht. Om zicht te houden op de inwerkingtreding van het stelsel per 1 januari 2021 is het van belang dat de voorhangversie in oktober aan het parlement wordt aangeboden. Zie hiervoor ook de bijgevoegde planning. Inzet is dat het ontwerp kan worden geagendeerd in de procedurevergaderingen van 2 en 8 oktober van de betrokken commissies uit de Tweede en Eerste Kamer. Keuzes over het verdere proces van behandeling zijn uiteraard aan het parlement. Indien gewenst zal worden voorzien in technische briefings of nadere informatie.

Na afronding van de voorhang zullen de uitkomsten worden verwerkt in de versie die voor advies zal worden aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Voorafgaand aan de aanbieding van het ontwerp-besluit aan de Raad van State vindt ook de wetgevingskwaliteitstoets van J&V plaats.

Op deze wijze wordt, evenals bij andere onderdelen van de stelselherziening is gebeurd, stapsgewijs gewerkt aan een zorgvuldige voorbereiding in aanloop naar de advisering door de Raad van State.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de consultatieversie zijn in bijlage 1 opgenomen.

Bijlage 2 bevat de verdere planning van het Abg.

Bijlage 1. Wijzigingen ten opzichte van de consultatieversie

Belangrijkste wijzigingen zijn:

- De terminologieën en definities zijn aangepast en verduidelijkt in de artikelen, artikelsgewijze toelichting en het algemeen deel van de nota van toelichting. Ook zijn redactionele wijzigingen doorgevoerd.
- In het Aanvullingsbesluit is in de toelichting verduidelijkt hoe de wisselwerking is tussen een projectbesluit en een besluit tot vaststelling van een GPP, ook in relatie met de uitwerkingsbevoegdheid.
- Verduidelijkt is dat de resultaatsverplichting van het geluidproductieplafond als omgevingswaarde geen zwaardere verplichting inhoudt dan de huidige verplichting tot het zorgdragen voor naleving van geluidproductieplafonds uit Hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer.
- In het eerste lid van artikel 3.43 is meer ruimte gegeven voor het vaststellen van een tijdstip waarop aan het GPP voldaan moet zijn, zodat een heel projectgebied van een infraproject voor deze "vrijstelling" in aanmerking komt.
- De doorwerking van maatregelen van een GPP besluit in het omgevingsplan is geregeld door geluidschermen vergunning vrij te maken (wijziging artikel 2.15f Bbl).
- De regels voor de geluidluwe gevels zijn gewijzigd. Er wordt geen harde eis meer gesteld aan de geluidkwaliteit van een geluidluwe gevel. Het bevoegd gezag moet wel rekening houden met het belang van ten minste één zoveel mogelijk geluidluwe gevel. Dat laat alle ruimte aan de gemeente, die haar huidige geluidbeleid in deze ook ongewijzigd kan voortzetten. De instructieregel blijft alleen gelden voor alle gevallen waarin meer geluid wordt toegelaten dan de grenswaarde. Dat is niet gewijzigd.
- Om een niet-geluidgevoelige gevel bestand te laten zijn tegen het toenemen van geluid (door wijziging aan de geluidbron, maar ook door geleidelijke verkeersgroei) werd een extra geluidwering van 5 dB vereist. Dat is verlaagd naar 3 dB om beter aan te sluiten op de regels voor het naleven van de binnenwaarde bij bestaande geluidgevoelige gebouwen. De uitvoering zal nog worden geïntegreerd in het Besluit bouwwerken leefomgeving, waarin de eisen aan de geluidwering uitputtend zijn geregeld.
- Dove gevels die zijn toegelaten met een omgevingsvergunning toegevoegd aan overgangsartikel 10a.9, waarmee dove gevels en stad&milieu-gevels onder het nieuwe recht worden aangemerkt als ‘niet-geluidgevoelige gevel’.
- De instructieregels voor het toelaten van nieuwe gebouwen in een geluidaandachtsgebied sluiten beter aan op het Bkl. De instructieregels voor nieuwe gebouwen lopen nu via een koppelbepaling die voorschrijft dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met het geluid van een weg, spoorweg of industrieterrein op geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied en dat een omgevingsplan erin voorziet dat het geluid van een weg, spoorweg of industrieterrein op geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied aanvaardbaar is. Met de formulering “het omgevingsplan voorziet erin” die ook in het Bkl wordt gebruikt is ook verduidelijkt dat zowel directe functietoedelingen als globale, nader uit te werken omgevingsplannen mogelijk zijn.

- De bepaling dat het gecumuleerde geluid aanvaardbaar moet is gewijzigd in een instructieregel dat het gecumuleerde geluid moet worden beoordeeld. De tabel met kwalificaties voor verschillende waarden van het gecumuleerde geluid is essentieel voor dit artikel en is daarom gehandhaafd. De tabel is aangepast zodat de kwalificaties overeenkomen met de methode Miedema c.q. de kwalificaties die in veel bestemminsplannen en mer-studies zijn gebruikt en welk gebruik ook in de jurisprudentie van de Raad van State aanvaard is.
- In de Omgevingswet en het aanvullingsbesluit staat de zorg van de gemeenten voor de fysieke leefomgeving centraal. De gemeenten spelen een centrale rol bij het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving: ze zorgen voor de openbare ruimte, ze zorgen ervoor dat de schaarse ruimte efficiënt wordt verdeeld gelet op de maatschappelijke behoeften en zijn het bevoegd gezag voor veruit de meeste activiteiten van burgers en bedrijven. De gemeenten spelen ook de hoofdrol bij nieuw te realiseren geluidgevoelige gebouwen en locaties. Deze taak ligt al besloten in de Omgevingswet en hoeft daarom niet met dit besluit gespecificeerd te worden. Zolang op grond van de Omgevingswet niet een specifieker afwegingskader is aangegeven (zoals bij omgevingsvergunningen op grond van artikel 2.1, derde lid, Ow vaak is geregeld), geldt voor besluiten op grond van die wet een brede belangenafweging. Dit is nader verduidelijkt in de toelichting.
- In het conceptbesluit waren in paragraaf § 5.1.4.2a.2 Geluid afkomstig van industrieterreinen met geluidproductieplafonds enkele artikelen opgenomen met mogelijke geluidregels voor activiteiten op een industrieterrein. Deze zg. service-bepalingen zijn op verzoek van de VNG geschrapt en toegevoegd in de nota van toelichting bij artikel 5.78g. Ook verder zijn er meerdere verduidelijkingen opgenomen mbt de industrieterreinen.
- Een geluidproductieplafond is het resultaat van de afweging tussen het benutten van een (spoor)weg of industrieterrein en het beschermen van de omgeving tegen het geluid van die (spoor)weg of dat industrieterrein. Onderzocht is of voor industrieterreinen de grenswaarden van de Wet geluidhinder kunnen worden omgerekend zodat er zogenaamde van rechtswege plafonds ontstaan. Het is niet mogelijk gebleken om op die manier de eerste vaststelling uit te voeren. Daarom is voor industrieterreinen een besluit nodig. Dit is nader toegelicht in het algemeen deel van de toelichting.
- De hoofdregel voor de eerste vaststelling van geluidproductieplafonds voor provinciale wegen is anders dan voor industrieterreinen en kan voor een deel wel van rechtswege plaatsvinden. Dat geldt voor de geluidproductieplafonds voor wegen die worden gebaseerd op de historische geluidproductie, vermeerderd met 1,5 dB. Daartegen is geen bezwaar en beroep mogelijk. Basisjaar hiervoor ie één van de vijf kalenderjaren voorafgaande aan inwerkingtreding van dit besluit, waarbij het voor de hand ligt van betrouwbare en zo actueel mogelijke gegevens uit te gaan. Daarnaast wordt de invoeringsbepaling aangevuld met de mogelijkheid om de geluidproductieplafonds – in plaats van op de historische geluidproductie – te baseren op eerder genomen besluiten over aanpassing van de weg of over ruimtelijke ontwikkelingen die invloed hebben op het verkeer op die weg. Dit is analoog aan het betrekken van tracébesluiten bij de eerste invoering van GPP's voor de rijksinfra in 2012. Omdat bij dergelijke besluiten niet in alle gevallen de aanvaardbaarheid van de eventuele geluidtoename al is beoordeeld, kan dat niet zonder bezwaar en beroep maar vergt dit een oordeel van provinciale

staten over de aanvaardbaarheid. Waar geluid bij het nemen van het besluit al getoetst is, kan daar voor de onderbouwing eenvoudig naar worden verwezen; anders moet de aanvaardbaarheid worden beoordeeld, maar geregeld is dat daarbij niet aan het nieuwe normenkader getoetst hoeft te worden. Tot slot wordt dezelfde mogelijkheid geboden voor wegen waar al een stil wegdek is aangelegd zonder dat daartoe een verplichting vanuit de Wet geluidhinder bestond.

- Het artikel dat overschrijding van de grenswaarde bij vaststelling of wijziging van GPP's mogelijk maakt, is verbeterd. Het criterium "onvermijdelijk" is vervangen door de in het Bkl breder gebruikte terminologie "als zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen" en ook in de opbouw sluit het artikel nu beter aan bij de andere artikelen.
- Het toevoegen van referentiepunten op grote afstand is niet nodig en voegt niets toe. Dat is in de NvT nader toegelicht. De regeling biedt wel een zekere flexibiliteit mbt extra referentiepunten. Referentiepunt afhankelijk maken van de omgeving is niet wenselijk met het oog op de gewenste scheiding tussen bron en omgeving.
- Artikelen en de NvT zijn zodanig aangepast dat de uitgebreide monitoring eens per 5 jaar verplicht is. Waar het overheden betreft die ook actieplannen moeten maken op grond van de EU-richtlijn omgevingslawaai, is deze verslagverplichting daaraan gekoppeld. Een generieke jaarlijkse verplichting wordt – in samenspraak met de beheerders – alleen gehandhaafd voor rijkswegen en hoofdspoorwegen. In plaats van ook een generieke verplichting voor decentrale overheden wordt de jaarlijkse verplichting daar beperkt tot situaties waarin gebruik gemaakt is van de mogelijkheid om gedurende een beperkte termijn vrijstelling te verlenen van de resultaatsverplichting (het huidige 'ontheffingsbesluit').
- Het aanvullingsbesluit is aangepast in die zin dat om de uitvoeringslasten voor gemeenten en waterschappen beheersbaar te houden, de mogelijkheid wordt geboden om de monitoringssystematiek met de basisgeluidemissie gefaseerd in te voeren. Voor gemeente- en waterschapswegen met een verkeersintensiteit van meer dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal geldt 2021 als basisjaar. Voor wegen met een verkeersintensiteit van minder dan 4.500 maar wel meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal mag een ander basisjaar worden gekozen, waarbij dat basisjaar uiterlijk 2026 is. Voor deze twee categorieën wegen is monitoring dan ook pas vanaf dat jaar verplicht. Gemeenten en waterschappen kunnen er desgewenst wel voor kiezen om alle wegen vanaf 2021 te monitoren. Als drempel voor de eerste fase is gekozen voor een verkeersintensiteit van 4.500 motorvoertuigen per etmaal omdat gemeenten in het kader van het lastenonderzoek aangaven dat die drempel op korte termijn goed hanteerbaar is. Omdat de basisgeluidemissie ook de basis vormt om de saneringsopgave te bepalen, is wel bezien of de drempel van 4.500 motorvoertuigen per etmaal hiervoor voldoende robuust is. Dat bleek het geval: zelfs in de hoogst belaste situaties met gebouwen dicht op de weg, zullen de geluidbelastingen bij die intensiteit nog ruim onder de saneringsdrempel van 70 dB voor gemeente- en waterschapswegen liggen.
- In de toelichting wordt gemotiveerd wat de achtergrond is van de drempel van 1.000 motorvoertuigen/etmaal en waarom het niet doelmatig en doeltreffend

is om provincies of het Rijk voor wegen die boven de drempel liggen ruimte te geven om geen GPP's vast te stellen.

- In de motie van het lid Schonis is gevraagd om een onafhankelijk onderzoek om in kaart te brengen hoe het WHO-rapport zich verhoudt tot de huidige (inter)nationale wet- en regelgeving en naar de mogelijkheden om het WHO-rapport te gebruiken ter versterking van het (inter)nationaal beleid en de mogelijke gevolgen daarvan voor de Nederlandse situatie. Na afronding van dat onderzoek kan worden beoordeeld of en zo ja, in hoeverre het WHO-rapport invloed zal hebben op de nationale normstelling en regelgeving voor geluid. Uiterlijk eind 2019 zal hier meer informatie over beschikbaar zijn. Die informatie kan niet worden overgenomen in het aanvullingsbesluit omdat deze te laat beschikbaar is.
- De redactie en de toelichting van de saneringsartikelen en het overgangsrecht is verduidelijkt. Onder meer is uitgelegd dat een termijn voor het saneringsprogramma van 2038 niet betekent dat de sanering zo lang kan wachten. Ook is aangegeven dat de voornemens van het bestuur kunnen worden aangegeven in een omgevingsvisie of actieplan omgevingslawaai.
- Aan de bruidsschat zijn artikelen toegevoegd ter opvolging van de bepalingen in Wgh en Bgh voor reconstructies en andere wijzigingen die passen binnen het geldende omgevingsplan. Het besluit op aanvraag door B&W van de Wgh wordt in de bruidsschat een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit.
- In het nieuwe stelsel van de Omgevingswet is het begrip 'inrichting' als aanknopingspunt voor juridische regulering verlaten en vervangen door 'activiteit'. Het verlaten van het begrip inrichting laat voor geluid over het algemeen geen grote verschuivingen zien. Een uitzondering daarop is het geluid van afgemeerde zeeschepen dat onder de Wet geluidhinder niet altijd is toegerekend aan een inrichting. Daarom is een artikel toegevoegd aan de invoeringsregels voor industrieterreinen dat het mogelijk maakt om dat geluid bij de invoering toe te voegen.
- Verduidelijkt is, dat het mogelijk is om bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een activiteit uit bijlage XII op een locatie toe te laten zonder dat een GPP voor industrieterreinen behoeft te worden vastgesteld, als via die omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit gewaarborgd is dat het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT van het geluid op 50 m afstand van de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt verricht, niet meer bedraagt dan de standaardwaarden, bedoeld in tabel 5.65.1.
- Artikel 8.18a over de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit is aangepast waardoor het geen betekenis heeft voor activiteiten die niet in betekenende mate bijdragen aan het ontstaan of voortduren van een overschrijding van een geluidproductieplafond.
- In het Besluit bouwwerken leefomgeving is de binnenwaarde voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen die door transformatie van een niet-geluidgevoelig gebouw ontstaan, verlaagd van 41 dB naar 38 dB. Voor bestaande getransformeerde gebouwen blijft de binnenwaarde 41 dB. Bij overschrijding van die binnenwaarde moeten maatregelen worden getroffen om het geluid te verlagen tot 38 dB. Hiermee wordt aangesloten op de systematiek die voor toepassing van de binnenwaarde bij alle andere bestaande geluidgevoelige gebouwen geldt.

- Een aantal reacties heeft betrekking op onderwerpen die in de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet aan de orde komen. Dat betreft bijvoorbeeld de wijze waarop het gecumuleerde geluid moet worden bepaald. Dat is ter verduidelijking in de NvT toegelicht.

Niet alle opmerkingen in de consultatie hebben tot aanpassingen van het besluit geleid. De belangrijkste zijn:

- VNG en IPO hebben aangegeven dat de bestuurlijke afwegingsruimte wordt beperkt. De regering meent dat het Aanvullingsbesluit geluid een passende uitwerking geeft aan het verbeterdoel van de stelselherziening om de bestuurlijke afwegingsruimte te vergroten en de gebruiksmogelijkheden daarvan te verbeteren. In artikel 2.28 van de wet is onder d bepaald dat op rijksniveau instructieregels moeten worden gesteld met het oog op het beschermen van de gezondheid, met betrekking tot de beheersing van geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen. Bij de parlementaire behandeling van de Omgevingswet en de bijbehorende AMvB's is steeds aangegeven dat het Rijk voor onderwerpen als geluid en externe veiligheid een basisbeschermingsniveau borgt.
- In lijn hiermee bevatten de instructieregels in het Aanvullingsbesluit geen extra voorwaarden voor gebruik van de afwegingsruimte tussen standaardwaarde en grenswaarde: er moeten alleen maatregelen worden overwogen en het gecumuleerde geluid moet worden beoordeeld. Versterking van de regels voor omgaan met gecumuleerd geluid betreft een nadrukkelijke wens van de Tweede Kamer.
- IPO had opmerkingen over de keuze voor GPP als omgevingswaarde. Het instrument GPP blijft een omgevingswaarde. Dit is zo bepaald in de Aanvullingswet geluid; de regering is, in navolging van het advies van de Raad van State, tot het nadere oordeel gekomen dat een geluidproductieplafond het beste kan worden vormgegeven als een omgevingswaarde als bedoeld in de Omgevingswet. De Tweede Kamer heeft zich daarbij aangesloten. Ook blijft de resultaatsverplichting voor de GPP's onveranderd aan de werking die ze hadden in hoofdstuk 11.
- De normering van nieuwe woningen bij spoorlijnen is niet aangepast. De eerder bestuurlijk overeengekomen grenswaarde van 65 dB is gehandhaafd (in combinatie met verruiming van de grenswaarde voor woningbouw nabij rijkswegen).
- Gemeenten hebben verzocht om in het aandachtsgebied van industrieterreinen vervangende nieuwbouw mogelijk te maken tot 65 dB in plaats van 60 dB. Dat is niet overgenomen. De regeling voor vervangende nieuwbouw is in het ontwerpbesluit al verbreed naar wegen en spoorwegen en voor alle bronsoorten beperkt tot 5 dB boven de grenswaarde. Een verruiming voor industrielawaai naar 10 dB zou die structuur doorbreken. Nieuwbouw bij waarden hoger dan 60 dB blijft overigens mogelijk met de artikelen 5.78z en 5.78aa.
- In het conceptbesluit is bepaald dat het geluid van treinen op emplacementen wordt toegevoegd aan het geluid van de hoofdspoorweginfrastructuur en wordt gereguleerd met geluidproductieplafonds. VNG heeft gevraagd om dat eerst bestuurlijk te accorderen. Inzet blijft om deze wijziging via het

aanvullingsspoor te regelen. De achtergrond en bestuurlijke context van deze keuze is nader toegelicht in het algemeen deel van de nota van toelichting.
- In een aantal reacties en tijdens de botsproeven is gevraagd om voorbeelden en praktisch toepasbare teksten. Dat is niet overgenomen in de Nota van Toelichting. Wel is medewerking toegezegd aan invoeringsbegeleiding in het kader van het programma Aan de slag met de Omgevingswet.
- Het IPO heeft gevraagd om provincies de mogelijkheid te geven om industrieterrein aan te kunnen wijzen waarvoor zij de geluidproductieplafonds kunnen vaststellen. Dit betreft een punt voor de wet. Het initiatief daarvoor blijft conform de aanvullingswet bij de gemeenten.
- De wensen met betrekking tot het bronbeleid, de vrachtwagenheffing en een wettelijke regeling op basis waarvan provincies de kosten voor maatregelen die veroorzaakt worden door specifieke ruimtelijke ontwikkelingen kunnen doorbelasten of verrekenen naar de ontwikkelaar of de gemeente zijn geen onderdeel van dit besluit.

Bijlage 2

Planning Aanvullingsbesluit Geluid

2019

2 september	OT
4 september	vervolgoverleg met VNG, IPO, UvW en geluiddeskundigen uit achterban
10 september	STG
11 september	interbestuurlijk directeurenoverleg
24 september	RFEZIL
25 september	BO
27 september	MR
Eind september	verzending aan TK en EK
2 en 8 oktober	procedurevergaderingen betrokken commissies TK en EK
PM: oktober	technische breefing
Oktober	start voorhang TK en EK
Oktober/december	vragen TK en EK, beantwoording en mondelinge behandeling

2020

Jan/Feb 2020	start adviesaanvraag RvS
April 2020 (indicatief)	advies RvS retour
Mei – augustus	2020 verwerken advies RvS
3e kwartaal 2020	publicatie Abg

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directoraat-generaal Bouwen, Ruimte en Wonen
Directie Ruimtelijke ordening

2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
2 september 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
0

Stuurgroep Omgevingsrecht

notitie Voorhang Aanvullingsbesluit grondeigendom

De Stuurgroep wordt gevraagd in te stemmen met het voorhangen van het Aanvullingsbesluit grondeigendom bij de Eerste en Tweede Kamer

Context
Op dit moment is het wetsvoorstel Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet (Awg) in behandeling bij de Tweede Kamer. Een aantal regels wordt in het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet (Abg) nader uitgewerkt. Het gaat om regels over voorkeursrecht, de onteigeningsbeschikking, het ruilbesluit, besluiten geldelijke regelingen, landinrichting en kostenverhaal. Wat betreft kostenverhaal bevat het Abg de aanwijzing van activiteiten waarvoor kosten kunnen worden verhaald en regels over de berekening van de kostenverhaalsbijdrage (incl. uitleg gebruikte begrippen).

Volgens de huidige planning wordt de Awg in september door de Tweede Kamer plenair behandeld. Als de Awg in die maand door de Tweede Kamer wordt aangenomen, kan het Abg in oktober bij de Eerste en Tweede Kamer worden voorgehangen. De voorhang wordt gevolgd door een adviesaanvraag aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

Consultatie over het Abg heeft van 17 maart tot en met 17 mei 2019 plaatsgevonden. Hieronder volgt een overzicht van de reacties en de verwerking daarvan in het Abg of de daarbij behorende Nota van Toelichting.

Op dit moment wordt de wetgevingstoets nog uitgevoerd. Het kan zijn dat dit nog leidt tot wijzigingen in het besluit. Grote wijzigingen worden uiteraard bilateraal afgestemd met het desbetreffende beleidsdomein. In de stuurgroep zal de stand van zaken mondeling worden weergegeven.

Reacties en adviezen n.a.v. de consultatieversie
- In totaal zijn van 13 partijen reacties ontvangen die in totaal 125 unieke en inhoudelijke reacties hebben opgeleverd.
- De volgende partijen hebben gereageerd:
    - Nederlandse Vereniging voor Melkveehouders, gem. Oldebroek, ProRail en IPO op het onderwerp onteigening;
    - ATR op het onderwerp lastendruk

    - Gem. Haarlemmermeer, Neprom, IPO, VNG/VVG op het onderwerp kostenverhaal
    - Kadaster, i.s.m. Provincie Overijssel, IPO en UvW op het onderwerp landinrichting;.
- De Integrale adviescommissie Omgevingswet, de Autoriteit Persoonsgegevens, de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en de Raad voor de Rechtspraak hebben gereageerd, maar hebben geen aanleiding gezien voor het geven van inhoudelijk commentaar op het Abg.

Verwerking reacties

- Over het algemeen volstaat een nadere uitleg in de NvT, verduidelijking van de redactie van een bepaling of een andere ordening van bepalingen.
- De meeste reacties gaan over het onderwerp kostenverhaal. Daar ligt ook het zwaartepunt van de regeling. Van IPO, VNG en Neprom zijn waardevolle reacties ontvangen. De reacties hebben er toe geleid dat de regels en NvT over organische ontwikkelingen op een aantal punten zijn verduidelijkt. Het Abg is aangevuld met enkele artikelen over de berekening van het kostenverhaal. Ook zijn de kostensoorten die kunnen worden verhaald, uitgebreider toegelicht. In de bijlage zijn de reacties van VNG en Neprom op dit punt gedetailleerd weergegeven. Over het algemeen kunnen de geconsulteerde partijen met de verwerking van de reacties instemmen.
- De reacties van het Kadaster en van het IPO op het onderwerp Landinrichting zijn van technische aard. De meeste opmerkingen zijn in de artikelen van het Besluit verwerkt. De enkele reactie van de UvW is ook technisch van aard en is via de NvT bij het Abg verwerkt.
- Overleg met RWS (Corporate Dienst), nu nog verantwoordelijk voor het maken van de goedkeuring van onteigening door de Kroon, en de reactie van het IPO zijn aanleiding geweest tot het technisch aanpassen van het Abg en de NvT op het onderwerp onteigening.
- Een deel van de reacties heeft geen betrekking op het Abg, maar op de Awg of de Aanvullingsregeling. Deze reacties kunnen niet leiden tot aanpassing van het Abg of de daarbij behorende NvT.
- Aan het advies van de ATR om de eenmalige effecten voor de lastendruk in kaart te brengen, is gevolg gegeven met het rapport van SIRA over het gehele aanvullingsspoor grondeigendom. De financiële effecten als gevolg van het Abg zijn volgens SIRA vrijwel nihil. Als zich effecten voordoen, komen die voor rekening van de Awg en het Omgevingsbesluit aldus het rapport. Een uitgebreidere beschrijving van de conclusies uit het rapport is opgenomen in de NvT.
  De ATR adviseert verder om een koppeling aan te brengen tussen het DSO en het Kadaster, maar daarover wordt pas na de inwerkingtreding van de Ow besloten. Verder zal in het najaar worden gestart met een handreiking “kostenverhaal onder Ow”, waarbij mede op advies van de ATR o.m. praktijkervaringen uit de Chw worden betrokken. Anders dan de ATR, acht BZK aangetekende verzending van voorkeursrecht –en onteigeningsbeschikkingen niet nodig, omdat de Ow voldoende waarborgen kent om eigenaren op de hoogte te stellen. Een uitgebreide

reactie op het advies is opgenomen in de NvT bij het Abg.

Ambtshalve aanvulling of wijziging Abg

- Enkele technische punten bij Geluid en Natuur, samenloopbepalingen en uitbreiding van handhavende taken waren aanleiding voor de 3e nota van wijziging.
- De 3e NvW bij de Aanvullingswet grondeigendom maakt het onder andere mogelijk dat de bestuursrechtelijke handhavingstaak mede kan worden toegedeeld aan een ander bestuursorgaan dan het bevoegd gezag (artikel 18.3 Omgevingswet). In juli is het OT en de Stuurgroep per e-mail gevraagd schriftelijk te reageren op de 3e NvW. Deze grondslag voor een medehandhavende bevoegdheid wordt in het Abg uitgewerkt voor zover het gaat om de aanwijzing van gevallen waarbij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de provincies en waterschappen mede bevoegd zijn tot handhaving van uitvoeringsbesluiten die zijn meegenomen in een projectbesluit.

Bijlage - Verwerking reacties op kostenverhaal en categorie sociale koop

- De VNG en de Neprom vragen naar meer uitleg in het Abg en de NvT over begrippen en de werking van het systeem van kostenverhaal, met name als het gaat om de regeling voor organische gebiedsontwikkelingen. Het Abg wordt aangevuld met een aantal bepalingen (artikelen 8.16 en 8.17) die meer duidelijkheid geven over de werking van het systeem van kostenverhaal bij organische ontwikkelingen. Ook wordt daarmee een aantal begrippen uitgelegd. In de NvT is de werking van het systeem nader toegelicht. Dit najaar zal worden gewerkt aan een handreiking "Kostenverhaal onder de Ow", om de toepassing van de regeling verder te verduidelijken.
- VNG en Neprom hebben meer behoefte aan uitleg over de kostensoorten die verhaald kunnen worden via de zgn. kostensoortenlijst. Deze lijst is gemoderniseerd, vereenvoudigd en geüniformeerd. De VNG wil tenminste behoud van de bestaande mogelijkheden tot kostenverhaal, terwijl de Neprom juist vreest voor een uitbreiding daarvan. In de NvT is op meerdere plekken tot uitdrukking gebracht dat met de modernisering, vereenvoudiging en uniformering van de omschrijving van de kostensoorten en het aanbrengen van een nieuwe, logische rangschikking van de kostensoorten in de lijst, geen uitbreiding of beperking van de bestaande kostenverhaalsmogelijkheden is beoogd.
- In de 1e Nota van Wijziging bij de Awg wordt voorgesteld om de huidige mogelijkheden die overheden en initiatiefnemers hebben om te kunnen contracteren over financiële bijdragen voor ruimtelijke ontwikkelingen te continueren. In de voorhangversie van het Abg worden de activiteiten aangewezen op basis waarvan kan worden gecontracteerd met initiatiefnemers over een financiële bijdrage. Dat zijn dezelfde activiteiten als de activiteiten op basis waarvan kosten kunnen worden verhaald. Daarmee is tegelijkertijd een vraag van het IPO beantwoord.
- IPO wil dat de bouw van kassen als afzonderlijke kostenverhaalsplichtige activiteit wordt aangewezen. Dat is niet nodig omdat een kas vrijwel altijd als hoofdgebouw kwalificeert, en de bouw van hoofdgebouwen een kostenverhaalsplichtige activiteit is.
- De VNG wil dat bepaalde wijzigingen van gebruik als kostenverhaalsplichtige activiteit aangewezen worden. Het gaat m.n. om het geschikt maken van recreatieparken voor permanente bewoning. Aan deze wens van de VNG wordt niet tegemoetgekomen. Het daadwerkelijke verhaal van kosten is in deze gevallen complex; niet is aangetoond dat hieraan een brede behoefte bestaat, terwijl met het heffen van baatbelasting de kosten kunnen worden verhaald.
- IPO en de VNG willen de mogelijkheid behouden om – net als onder de Wro - in het omgevingsplan woningen voor sociale koop aan te wijzen. In lijn met de mogelijkheid die het Omgevingsbesluit biedt om andere categorieën – zoals sociale huur – aan te wijzen, zal deze mogelijkheid in de voorhangversie van het Abg worden opgenomen. Het onderzoek dat op dit moment in opdracht van de directie Woningmarkt van BZK loopt naar de behoefte aan het aanwijzen van deze categorie, is in augustus openbaar gemaakt. Daarin wordt de behoefte aan het kunnen aanwijzen van deze categorie bevestigd.

Voortgang tweede kwartaal 2019 van de acties op de Roadmap implementatie Omgevingswet 2020-2021

Versie 22 augustus 2019

		Voorziene acties in Q2	Status van de acties	Toelichting
Standaarden	stam sttr			
	STOP-TPOD	aanpassen STOP-TPOD (specs .98 bekend)	gedaan	Oplevering v.0.98 kern STOP-TPOD op 10 september. Betreft TPOD AMVB-MR, projectbesluit en omgevingsvisie volgen later.
	informatie			
	impactanalyse	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.97	gedaan	Impactanalyse loopt cf aanpak. Vanwege bewegende planning schuift mogelijk planning impactanalyse. Voor projectbesluit sowieso pas mogelijk in Q4.
Realisatie digitaal stelsel	DSO & standaarden	DSO klaar voor STOP-TPOD 0.97	gedaan	Planning realisatie DSO beweegt nog vanwege bewegende planningen standaarden.
	DSO-programma	check of aanvullingssporen goed in DSO-LV zitten	gedaan	Lopende acties en behoeftes qua ondersteuning op natuur, bodem en ondergrond zijn in beeld gebracht, voor geluid gebeurt dit in oktober.
	SBO-TBO			
	uitbouw	consultatie plan uitbouw goedkeuring plan uitbouw	gedaan	Rijksinbreng is vastgesteld.
	acceptatie	input op acceptatieproces / proefacceptaties	gedaan	Rijksbreed team draait mee met proefacceptatie.
	doorontwikkeling			
Aansluiten	strategie	start maken aansluitstrategie	gedaan	art 5.1 lid 2 sub e in dienst gekomen en heeft een start gemaakt met de aansluitstrategie.
	mbv stam	opdracht incl budget aanbesteden / bestellen software STAM (aanpassingen)?	deels gedaan	OCenW, EZK heeft dit gerealiseerd. ProRail is er mee bezig, ziet samenhang andere inkopen. Niet van alle organisaties bekend.
	nav uitbouw			
	mbv sttr	RWS-WVL heeft software tbv toepasbare regels / vragenbomen	gedaan	Was al gerealiseerd.
	mvb tpods AMVB-MR	EB besteedt uit bij KOOP: AMVB-MR in (STOP-TPOD AMVB-MR 0.97?) publiceren	loopt nog	Gesprekken lopen tussen EB & Koop. Rijk heeft met EB gesproken over verlengen van de contracten ivm vangnet.
	p-besluit			Er is een praktijkproef nodig.
	ovisie	verkenning bij KOOP: wanneer publiceren Ovisie in standaard	loopt nog	
	infoprods	ambities rijkspartijen op aansluiten infoprods	gedaan	Workshop is in juli georganiseerd hiervoor. Verkennende gesprekken hebben plaats gevonden. Er is terughoudendheid om Atlas en PDOK óók te betrekken. Er wordt gekeken naar de aangewezen (wettelijke) route om informatie te ontsluiten zoals de WKPB
Samenwerken in de praktijk	werkprocessen	oefenen rijk?	gedaan	Niet precies weer te geven waarop geoefend is rijksbreed. Beschikbaarheid gevuld DSO van belang om te oefenen met vergunningsverlening.
	novi			
	toepasbare regels	(inhoud bruidschat en topactiviteiten-planning bekend)	niet gedaan	Er wordt planmatig (backlog met volgordelijkheid) gewerkt aan maken toepasbare regels. Er is noch komt geen detailplanning wanneer welke topactiviteiten en toepasbare regels precies wanneer gereed zijn.
	amvb's en or			
	vergunnen	verkennen werkprocessen vergunningen	gedaan	Werksessie is geweest over vergunningsverlening. Vervolgsessies zijn ingepland. Capaciteit wordt in de zomer vergroot om werkprocessen te analyseren en acties op te volgen.
	toezicht handhaving			Werkgroepbijeenkomst rondom toezicht en handhaving heeft besloten een kennisinkoop te doen.
	projectbesluit	verkenning projectbesluit gebruiken binnen eigen organisaties om kennis te delen	gedaan	De verkenning is gedeeld met rijkspartijen.
	programma	impactanalyse gereed op noodzaak/wens omzettten Programma's die voldoen aan voorwaarden Ow	deels gedaan	
	papier			
Transitiefase najaar 2020	olo aim rp	onderzoek uitfaseren OLO AIM RP	gedaan	Onderzoek is opgeleverd.
	infopunt	onderzoek toekomst Informatiepunt	gedaan	Onderzoek is opgeleverd.
	beleidsonderwerpen	ambitiebepaling beleidsonderwerpen die rijkspartijen bespreekt met decentrale overheden tbv decentrale regels	niet gedaan	

Gereed voor ná 2021	budget mensen	inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020	deels gedaan	Enkele organisaties geven aan hiermee bezig te zijn, anderen nog niet.
	omklap			
	communicatie			
	wet kwaliteitsborging			
	beperkingengebieden			
	annoteren	proeven annotatie	gedaan	Interbestuurlijk proefteam draait. Gesprekken over annotatiestrategie Rijk zijn gevoerd. In juli is besloten een annotatiestrategie te maken.
	overgangsrecht			
	medeparafen	onderzoek naar interdepartemetale afspraken MR irt medeparafen die vervallen	gedaan	In Pior (juli) besproken dat we een teamjpje samenstellen om dit te doen.
	werkafspraken p-besluit			
	leges / financiën			
	stelsel	procesvoorstel om stelselverantwoordelijkheid per 1/1/20 ingericht te hebben	gedaan	Procesvoorstel is ingebracht en in uitvoering.
	servicteam	opleveren verkenning scenario's ondersteuningsteam/SOR	gedaan	Scenario's zijn besproken in PIOR / IVCO. In juli is besloten de analyse naar het OT van begin oktober te brengen.
	harmonisatie begrippen	stelselcatalogus	geen actie op geweest	??

Roadmap implementatie Omgevingswet rijkspartijen

Werkstromen	2019 Q1	Q2	Q3	Q4	2020 Q1	Q2	Q3	Q4	2021 en verder...
Standaarden									
stam sttr	STAM en STTR gereed								
STOP-TPOD	STOP-TPOD 0.97 gereed taskforce STOP-TPOD consultatie STOP-TPOD	aanpassen STOP-TPOD (specs .98 bekend)	STOP-TPOD 0.98 gereed tranche A (w-verord, p-verord, amvb-mr, o-plan) - juli STOP-TPOD 0.98 gereed tranche B (o-visie, p-besluit, reactieve aanwijzing, delta's op OP) - sept consultatie standaard ovisie en p besluit	STOP-TPOD 0.98 15okt vastgesteld tranche A	STOP-TPOD 0.99 vastgesteld tranche A + B				
informatie			meewerken aan aansluitvoorwaarden infoprods?		aansluitvoorwaarden infoprods Rijk bekend?				
impactanalyse		impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.97	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.98 - tranche A	impactanalyse Rijk STOP-TPOD 0.99 - tranche A + B					
Realisatie digitaal stelsel									
DSO & standaarden	DSO klaar voor STAM en STTR	DSO klaar voor STOP-TPOD 0.97	eind Q3: DSO klaar voor STOP-TPOD 0.98 (OP/OmVr/WsVr/AmvB+MR)	eind Q4: DSO klaar voor STOP-TPOD 0.98 (OP/OmVr/WsVr/AmvB+MR & PrB/OmVr/delta's op OP) eind Q4: LVBB klaar voor STOP-TPOD 0.98?	LVBB klaar voor STOP-TPOD 0.99?				
DSO-programma	BLM verbindt met DSO-LV	check of aanvullingssporen goed in DSO-LV zitten		DSO-LV basisniveau gereed (incl aanvullingssporen), werkende keten idee-afhandeling en plan-publicatie + basisniveau SWR					
SBO-TBO			start kwartiermaken SBO en TBO - aansluiten rijkspartijen		Rijkspartijen structureel verbonden met SBO-TBO - meerdere rollen		freeze aanpassingen DSO tbv transitiemoment (geen releases vlak voor omklap)?	reparatie-updates?	rijk kan met SBO/TBO werken aan aanpassingen vd functionaliteiten DSO-LV reparatie-updates?
uitbouw	top-5 infoprods om in 2020 in DSO te ontsluiten	consultatie plan uitbouw goedkeuring plan uitbouw	voorbereiden realisatie uitbouw Aanpak Natura2000, LAVS, etc	helder wat wel/niet gebouwd wordt in 2020 BIT toets op uitbouw	plan uitbouw tranche 2 in de maak start aansluiten 5 infoprods rijk	samenwerkingsruimte niveau-uitbouw gereed (juni)? zichtbaar dat vergunning is verleend?	leren werken met SWR goedkeuring plan uitbouw tranche 2?	afwijkvergunning zichtbaar	meewerken aan vervolg plan uitbouw (volgende tranche)
acceptatie		input op acceptatieproces / proefacceptaties	input op acceptatieproces	input op acceptatieproces acceptatie DSO-LV gereed	verdere acceptaties bij TBO/SBO?				
door-ontwikkeling									Visie op doorontwikkeling?
Aansluiten									
strategie		start maken aansluitstrategie	aansluitvoorwaarden & kaders (incl geometrie/kaartmateriaal)	aansluitstrategie rijk gereed	aansluiten rijkspartijen incl testen?	aansluiten vangnet (Kadaster gereed)			
mbv stam	start aansluiten op STAM impact o-verg op koppelvlakken en loketten bepaald	opdracht incl budget aanbesteden / bestellen software STAM (aanpassingen)?	start aanbesteden/aanpassen zaaksysteem software (mbv STAM): binnenkrijgen aanvragen/meldingen	zaaksystemen beschikbaar, incl digi-koppeling	testen aansluiten zaaksystemen-system rijk op DSO loketten rijk aangepast op STAM standaard	aansluiten zaaksystemen systemen op DSO-LV: BG's kunnen per 1/6 meldingen ontvangen van ingediende vergunningsaanvragen/ meldingen/ ontheffingsverzoeken en de stukken uit het DSO halen via STAM standaard	oefenen met zaaksystemen en meerdere bevoegd gezagen	oefenen	alle rijkspartijen ontvangen via STAM aansluiting vergunningen
nav uitbouw			rijkspartijen bereiden zich voor op extra functionaliteiten uitbouw		zaaksysteem software aanpassen op afwijkvergunning, tonen dat vergunning is verleend, samenwerkingsruimte	aansluiten zaaksystemen op SWR	oefenen met SWR	oefenen met afwijkvergunning	alle rijkspartijen kunnen met samenwerkingsruimte, afwijkvergunning, infoprods werken
mbv sttr	RWS-WVL past software aan op STTR en sluit aan	RWS-WVL heeft software tbv toepasbare regels / vragenbomen		gesprekken rijksbreed om wel/niet STTR software WVL te gebruiken			vangnet: werkafspraken om rijksbreed STTR software te kunnen gebruiken	oefenen met aanpassen mbv STTR	minstens 1 rijkspartij is op STTR aangesloten en bedient de overigen
mvb tpods AMVB-MR		EB besteedt uit bij KOOP: AMVB-MR in (STOP-TPOD AMVB-MR 0.97?) publiceren	afspraken / software vullen & aanpassen AMVB-MR beschikbaar		aanpassen AMVB-MR software op 0.99 standaard door KOOP	testen	vangnet: werkafspraken gebruik KOOP software tbv aanpassingen AMVB-MR	oefenen met aanpassen AMVB-MR	minstens 1 rijkspartij is op TPOD AMVB-MR aangesloten en bedient de overigen
p-besluit			praktijkproef 1 p-besluit	praktijkproef 2 p-besluit nav praktijkproef p-besluit bezien wel/niet software besluit wel/niet verplicht publiceren p-besluit vormvrije deel in DSO	keuze: start aanschaffen software publiceren p-besluit?	testen	vangnet: werkafspraken gebruik oplossing om projectbesluit te publiceren	oefenen met publiceren projectbesluit	minstens 1 rijkspartij is op TPOD p-besluit aangesloten en bedient de overigen
ovisie		verkenning bij KOOP: wanneer publiceren Ovisie in standaard			KOOP kan mbv TPOD ovisie publiceren	testen	werkafspraken om aanpassingen NOVI te kunnen publiceren		BZK is op TPOD o-visie aangesloten
infoprods		ambities rijkspartijen op aansluiten infoprods	voorbereiden aansluiten infoprods verkennen aansluiten PDOK / Atlas vd leefomgeving / WKPB?		begin aansluiten 5 infoprods rijk helderheid over aansluiten Atlas / PDOK / WKPB?				
Samenwerken in de praktijk									
werkprocessen		oefenen rijk?	oefenen rijk? workshops mbt zaakcatalogus, producten/ dienstencatalogus?	werkafspraken (incl AO's) geraakt door Ow in beeld brengen? oefenen rijk?	werkafspraken (incl AO's) geraakt door Ow in beeld met stabiele o-regeling en o-besluit: check op wat in werkprocessen geregeld moet zijn. Idem mbt indieningsvereisten en aanvraageisen? oefenen rijk	oefenen rijk	oefenen rijk	oefenen rijk	bevoegd gezag hebben werk- en besluitvormingsprocessen cf Ow (incl aandacht participatie/vooroverleg) samenwerkingsprocessen met ketenpartners bevoegd gezag cf OW ingericht (incl interbestuurlijke en integrale afweging)
novi				NOVI juridisch gereed NOVI via KOOP publiek rijksbreed kennis over vervolg NOVI, incl aanpassingen & relatie tot andere kerninstrumenten waarmee BG's werken	KOOP publiceert ergens in 2020 via vastgestelde TPOD o-visie Ovisie Rijk opleiden rondom NOVI?	NOVI en POVI's in DSO-LV ontsloten o-verordeningen in DSO-LV ontsloten	samenwerkingsafspraken rijksbreed over aanpassen NOVI		Rijk heeft omgevingsvisie, mbv standaard ontsloten via DSO Rijk kan NOVI aanpassen (incl werkprocessen)
toepasbare regels	EB/RWS-WVL maken toepasbare regels / vragenbomen	(inhoud bruidschat en topactiviteiten -planning bekend)	bruidschat: 1 o-plan, 1 w-verord	bekend welke topactiviteiten niet per 1/1/21 gedigitaliseerd zijn tbv gemeenten? testen toepasbare regels meerdere bevoegd gezagen	handelingsperspectief maken voor niet gedigitaliseerde toepasbare regels, dwz 'checken' (servicegap) testen toepasbare regels meerdere bevoegd gezagen	gaan oefenen met toepasbare regels, incl gestapelde regels van gem/prov/wat/rijk bruidschat stukjes o-verord & o-plan gereed? oefenen met servicegap	bruidschat: 355 -plannen, 21 w-verord alle toepasbare regels op stabiele wetgeving (AMVB-MR_) gereed toplijst van 'checken' op regels gereed	100% toepasbare regels (indienen; voorschriften en maatregelen) gereed circa 50% toepasbare regels (checken) gereed
				rijksbreed kennis over toepasbare regels maken/ aanpassen?	opleiden rondom toepasbare regels?	samenwerkingsafspraken rijksbreed aanpassen én toevoegen toepasbare regels	oefenen met aanpassen toepasbare regels (tbv '21)	check of vragenbomen rijk/gem/prov goed aansluiten	Rijk kan toepasbare regels maken en aanpassen mbv RWS/WVL software (vangnet?), incl werkprocessen

Deadlines en tussen-mijlpalen
Departementen en uitvoeringsorganisaties
Aan de Slag (2021)
Samenvoeging Bezier (2021)
Verandersteam Rijk (2021)

Roadmap implementatie Omgevingswet rijkspartijen

1243

Werkstromen	2019 Q1	Q2	Q3	Q4	2020 Q1	Q2	Q3	Q4	2021 en verder...
Transitiefase najaar 2020									
amvb's en or			o-regeling in DSO-LV zetten praktijkproef wijzigingsbesluit o-regeling Verkennen hoe AMVB-MR aanpassen werkt na 2021	omgevingsregeling gepubliceerd	Oefenen OB, BKL, BAL, BBL in DSO-LV opleiden rondom aanpassen AMVB-MR?	samenwerkingsafspraken rijksbreed aanpassen AMVB-MR (aanleveren content) AR bodem	Def keuze OB, BKL, BAL, BBL in DSO-LV Invoeringsregeling 1 juli AR geluid, natuur, grondeigendom oefenen met aanpassen AMVB-MR via software per 1/1/21?		Rijk kan AMVB-MR aanpassen mbv EB/Koop software (vangnet?), incl werkprocessen
vergunnen		verkennen werkprocessen vergunningen	verkennen werkprocessen vergunningen	in beeld welk bevoegd gezag waarop advies met instemming, melding, informeren, vergunning verleent? in beeld wat samenwerkingsruimte biedt: mbt initiatief, vooroverleg, proefverzoek, etc	opleiden rondom vergunningsverlening? rijksbreed werkprocessen vergunningen in beeld (incl wat in werkproces, wat in DSO) oefenen met meervoudige vergunning mbv toepasbare regels meerdere bevoegd gezagen testen samenwerkingsruimte: initiatief, vooroverleg, proefverzoek, etc?	start aanpassen werkprocessen oefenen met samenwerkingsruimte?	o-vergunning: BG's hebben 1/6 samenwerkingsafspraken bestuurlijke partners (termijnen en deadlines halen van termijnen (in principe 8 wkn) van uitzetten en beantwoorden, advies geven, leges, TH, archivering, papieren aanvragen) oefenen met communicatie tussen DSO-LV en lokale systemen (incl samenwerkingsruimte)	oefenen BG's inc samenwerkingsruimte met op tijd adviesaanvraag krijgen vragen en tijdig afhandelen + ontvangen vergunningen / meldingen	bevoegd gezag/uitvoeringsorganisatie kan cf standaard aanvraag of melding ontvangen vanuit DSO-LV bevoegd gezag/uitvoeringsorganisatie voorbereid op gewijzigde vergunningenprocedure cf Ow, (kunnen verwerken enkelvoudige en meervoudige aanvraag) bevoegd gezag/uitvoeringsorganisatie in staat om aanvragen voor omgevingsvergunningen te beoordelen cf Ow
toezicht handhaving			start analyse toezicht en handhaving & OW en DSO		analyse T&H en OW/DSO gereed werkconferentie opleiden rondom toezicht en handhaven?	samenwerkingsafspraken met andere overheden over toezicht en handhaving	oefenen met zichtbaar maken overig oefenen met toezicht en handhaving cf Ow		alle bevoegd gezagen kunnen toezicht en handhavingsrol invullen mbt Ow
projectbesluit		verkenning projectbesluit gebruiken binnen eigen organisaties om kennis te delen		per project waarbij projectbesluit/ inpassingsplan komt afgewogen wel/niet op OW vooruit te lopen (loopt heel 2019)	decentrale overheden weten wat ze samen met rijkspartijen moeten doen	werkafspraken rijksbreed via welke software projectbesluiten te publiceren werkproces rijk en gemeenten over aanpassen omgevingsplan door p-besluit	oefenen met publiceren p-besluit (LVBB/DSO-LV)		Als rijkspartij projectbesluit vaststelt dan cf Ow (let op overgangsrecht) alle bevoegd gezagen Rijk kunnen projectbesluiten publiceren (LVBB) mbv RWS software (vangnet?), incl werkprocessen
programma		impactanalyse gereed op noodzaak/wens omzettten Programma's die voldoen aan voorwaarden Ow		helder welke programma's & pseudo-wetgeving status moet krijgen	opleiden programma's (verplicht en onverplicht) helderheid over welke programma's monitoring behoeven		werkafspraken programma's (verplicht en onverplicht)? Aanpak verplichte monitoring ingericht	programma's omgezet / opgesteld in lijn van randvoorwaarden Ow	**Bij dreigende overschrijding omgevingswaarden beschikt bevoegd gezag over programma cf Ow** **Rijk is in staat vrijwillige programma's op te stellen**
papier			onderzoek naar papieren vergunningsverlening rijkspartijen		aanpak papieren vergunningsverlening				alle rijkspartijen kunnen op papier dienstverlening bieden
olo aim rp		onderzoek uitfaseren OLO AIM RP		onderzoek service-gap tussen OLO AIM RP en DSO-LV?	aanpak uitfaseren OLO2, AIM, RP gereed	aanpak tbv service-gap tussen OLO AIM RP en DSO-LV?		uitfasering OLO AIM RP	transitieteam OLI AIM RP incl aandacht voor service-gap OLO AIM RP uit de lucht
infopunt		onderzoek toekomst Informatiepunt		werkafspraken informatiepunt en beleidsdepartementen / uitvoeringsorgs		IP geintergreerd met water, infomil, bodem, bouw		IP gereed	informatiepunt Omgevingswet verstrekt via klant contact kanalen (website, telefoon, email) inzichtelijke en begrijpelijke informatie en handelt vragen af transitieteam helpdesks
beleids-onderwerpen		ambitiebepaling beleidsonderwerpen die rijkspartijen bespreekt met decentrale overheden tbv decentrale regels		bespreken beleidsonderwerpen met decentrale overheden?					
budget mensen		inschatting of voldoende budget en mensen per dept: om bij te sturen tbv 2020		aanpassing bemensing		inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020		aanpassing bemensing	
omklap			verkenning transitie / implementatieteam	transitieplan / implementatiestrategie rijk		transitieplan omklap gereed	rijksbreed team ingericht tbv omklapfase	transitieteam omklap	transitieteam omklap
communicatie						doelgroepen in beeld voor communicatie omklap		doelgroepen-communicatie mbt omklap	doelgroepen-communicatie mbt omklap
wet kwaliteitsborging			?		?			?	
Gereed voor ná 2021									
beperkingen-gebieden					beperkingengebied zichtbaar in viewer?				rijkspartij en waterschap hebben proces om beperkingengebieden/werkingsgebieden actueel te houden
annoteren		proeven annotatie	proeven annotatie	annotatiestrategie Rijk?					
overgangsrecht	duidelijkheid overgangsrecht tav projectbesluit en aanpassing omgevingsplan		onderzoek naar overgangsrecht (Incl wro, etc) incl aanvullingssporen		overgangsrecht 100% helder incl aanvullingssporen		uitleg overgangsrecht incl aanvullingssporen		monitoring overgangsrecht incl aanvullingssporen
medeparafen		onderzoek naar interdepartemetale afspraken MR irt medeparafen die vervallen		interdepartementale afspraken in onderraad MR ter vervanging van huidige medeparafen die vervallen met Ow (besluit MCO)					
werkafspraken p-besluit			verkenning Interdepartementale (kabinets)afspraken maken over de werkwijze onderling bij projectbesluiten			Interdepartementale (kabinets)afspraken projectbesluiten gereed			
leges / financiën			start verkennen leges-verrekening BG's	onderzoek financiën tbv evaluatie 2022					afspraken tussen overheidslagen hoe kosten voor 'advies met instemming' meegaan in legesheffing vergunningverlenende overheid
stelsel	traject loopt om stelselverantwoordelijkheid in te richten	procesvoorstel om stelselverantwoordelijkheid per 1/1/20 ingericht te hebben	politiek-bestuurlijke samenwerking beleidsmatige samenwerking juridische samenwerking uitvoeringssamenwerking	besluit over inrichting stelselverantwoordelijkheid kwartiermaker aan de slag?	start inrichting stelselverantwoordelijkheid / kwartiermaker	politiek-bestuurlijke samenwerking beleidsmatige samenwerking juridische samenwerking uitvoeringssamenwerking			rijk werkt cf gezamenlijke inrichting stelselverantwoordelijkheid
servicteam		opleveren verkenning scenario's ondersteuningsteam/SOR	vangnet software pakketten Rijk?	besluit software pakketten en ondersteuning Rijk					
harmonisatie begrippen		stelselcatalogus							begripsharmonisatie-discussie?

Deadlines en tussen-mijlpalen
Departementen en uitvoeringsorganisaties
Aan de Slag (2021)
Samenvoeging Bezier (2021)
Verandersteam Rijk (2021)

Agendapunt 6

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Bijlage(n)
- Roadmap
- Overzicht van de voortgang van de acties op de roadmap

notitie

Voortgang acties op Roadmap implementatie Omgevingswet rijk q2 2019

Voortgang acties uit de gezamenlijke roadmap

Dit voorjaar is een roadmap implementatie Omgevingswet Rijk vastgesteld (bijgevoegd). Cf verzoek stuurgroep monitort het team VO Rijk de voortgang per kwartaal. In het tweede kwartaal zijn de meeste voorziene acties gerealiseerd, blijkt uit bijgevoegd overzicht. Verzoek is

- Kennis te nemen van de voortgang
- Aandacht te besteden aan openstaande acties in de eigen organisatie

Aandachtspunten

Op de volgende acties uit de roadmap is geen of slechts deels actie genomen:

- opdracht incl budget aanbesteden / bestellen software STAM (aanpassingen)?
- inhoud bruidschat en topactiviteiten-planning bekend
- impactanalyse gereed op noodzaak/wens omzettten Programma's die voldoen aan voorwaarden Ow
- ambitiebepaling beleidsonderwerpen die rijkspartijen bespreekt met decentrale overheden tbv decentrale regels
- inschatting of voldoende budget en mensen per dept : om bij te sturen tbv 2020
- stelselcatalogus

De voortgang over het derde kwartaal ontvangt de stuurgroep op 26 november.

Raad van State

Aan:

Programma Directeur Generaal Omgevingswet / Ministerie van BZK

art 5.1 lid 2 sub e

Postbus 20011, 2500 EA Den Haag

onderwerp:

Tussenbericht advies organisatie en inrichting stelsel Omgevingswet

Geachte art 5.1 lid 2 sub e, art 5.1 lid 2 sub e

Onderdeel van het plan van aanpak voor mijn opdracht om te adviseren over de organisatie en inrichting van het stelsel van de Omgevingswet is een tussenbericht voor het zomerreces.

In de eerste fase heb ik via open interviews in beeld gebracht welke opvattingen er zijn over de wijze waarop het stelsel het beste kan worden georganiseerd. Samen met het kernteam heb ik bevindingen uit deze fase beschreven en vertaald in denkrichtingen voor het gevraagde advies. Inmiddels zijn de interviews van de eerste fase afgerond en is de neerslag daarvan beschreven in het "Tussenbericht organisatie en inrichting stelsel Omgevingswet" dat ik u hierbij aanbied.

In september zal ik het graag toelichten aan de stuurgroep Omgevingsrecht.

art 5.1 lid 2 sub e

Tussenbericht

'Organisatie en inrichting stelsel Omgevingswet'

art 5.1 lid 2 sub e

dd: 22 juli 2019

Inleiding

Een groot aantal ministeries en alle provincies, gemeenten en waterschappen werken aan het ontwerp en de bouw van de nieuwe Omgevingswet. In dit stelsel komt de regelgeving samen op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, infrastructuur, monumenten mijnbouw en natuur. Het vormt een vervolgstap in een langjarige ontwikkeling waarin wetgeving op deelterreinen steeds verder is geïntegreerd. Dit weerspiegelt de samenhang in de fysieke leefomgeving, waarbij tal van activiteiten, opgaven en belangen samenkomen. Verschillende overheden kunnen het nieuwe stelsel benutten voor het verwezenlijken van maatschappelijke opgaven.

De Omgevingswet heeft als doelstelling 'het, met het oog op duurzame ontwikkeling, en in onderlinge samenhang, bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies'. Daarnaast kent de stelselherziening vier verbeterdoelen: inzichtelijk / leefomgeving centraal / ruimte voor maatwerk / snellere en betere besluitvorming. Het gaat om het vinden van een balans tussen het beschermen en benutten van de leefomgeving. Samengevat in het motto van de Omgevingswet: 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'.

De Omgevingswet creëert een samenhangend stelsel van regelgeving voor de gehele fysieke leefomgeving in tegenstelling tot de organisch gegroeide oude situatie met een 'stelsel' dat is ontstaan als resultaat van een groot aantal afzonderlijke regels. In dit advies wordt kortheidshalve gesproken van het stelsel van de Omgevingswet. Dit stelsel is niet beperkt tot de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regelgeving. Het omvat ook andere componenten, waaronder het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

De samenwerking van alle overheden en ook die binnen het Rijk bij de totstandkoming van de Omgevingswet is nu programmatisch georganiseerd. Binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is daarvoor tijdelijk een programma directoraat generaal Omgevingswet gevormd.

Interdepartementale besluitvorming vindt na afstemming in het ondersteuningsteam omgevingsrecht plaats in de stuurgroep Omgevingsrecht, waarna politieke besluitvorming volgt.

Afstemming met de medeoverheden over het stelsel vindt plaats in het Bestuurlijk-Overleg, voorbereid in het interbestuurlijke Directeuren-Overleg. De samenwerking met mede-overheden over de implementatie en ontwikkeling van het 'Digitaal Stelsel Omgevingswet' (DSO) krijgt vorm in het Opdrachtgevend Beraad, voorbereid door de Programmaraad.

Het is de bedoeling dat de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking treedt en daarmee ook het stelsel. Dat vergt nog besluiten aangaande de organisatie en inrichting van het stelsel van de Omgevingswet binnen het Rijk.

Opdracht

Eind maart dit jaar heeft art 5.1 lid 2 sub e art 5.1 lid 2 sub e van het ministerie van BZK, als gedelegeerd opdrachtgever namens de SG van BZK, mij gevraagd om te adviseren over de beste wijze waarop de goed lopende samenwerking tijdens de 'bouwfase' van de Omgevingswet kan worden voortgezet in de komende fase van ontwikkeling waarin de verantwoordelijkheid uiteindelijk door de lijnorganisatie wordt gedragen.

De opdracht is te adviseren over:

'de verankering van het stelsel van de Omgevingswet binnen de Rijksoverheid, de meest geschikte organisatie en inrichting voor het stelsel van de Omgevingswet en daarbinnen:

- het organiseren van het wetgevingsproces en het digitaliseren van de regelgeving
- de positionering van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en
- het strategische beheer (SBO) van landelijke voorziening DSO/LV'.

Mij is gevraagd om het advies uit te brengen vóór het herfstreces 2019 en om tussentijds te rapporteren over de voortgang vóór het zomerreces.

Aanpak

In mei heb ik mijn opdrachtgever met een plan van aanpak geïnformeerd over de wijze waarop ik tot het gevraagde advies wil komen.

In de eerste fase tot aan het zomerreces ligt daarbij de focus – via interviews - op de vraag wat stelselverantwoordelijkheid volgens hen inhoudt en welke opvattingen zij persoonlijk hebben ten aanzien van taken en bevoegdheden. Het plan van aanpak is medio juni geagendeerd en toegelicht in de stuurgroep Omgevingsrecht. In de bijlage is de lijst van geïnterviewde personen opgenomen.

Dit tussenbericht is de neerslag van deze eerste fase en geeft naast mijn bevindingen ook denkrichtingen aan. In de tweede fase zal dit nader worden uitgewerkt. Het is mijn bedoeling om op basis van deze denkrichtingen een advies te formuleren gericht op de organisatie en inrichting van het stelsel binnen het Rijk.

Bevindingen

Uiteraard zijn in de interviews verschillende gezichtspunten aan de orde gekomen, maar ik hecht eraan op te merken dat toch met name ook de gezamenlijke ambitie is gebleken om van de Omgevingswet een succes te maken. De Omgevingswet is een veelomvattende wet die een goede afstemming en samenwerking van alle betrokken beleidsdepartementen én medeoverheden vergt om de doelen te bereiken.

De gesprekken zijn op persoonlijke titel met betrokkenen gevoerd. De uitkomsten kunnen dus afwijken van het formele standpunt van de organisatie waar de gesprekspartner deel van uitmaakt. De gesprekken leiden tot een aantal bevindingen. Deze kunnen een rode draad bevatten die in de gesprekken naar voren kwam en ook aangeven dat verschillend naar iets gekeken kan worden. Dit staat expliciet weergegeven. Daarmee zijn de bevindingen een waardevrije weergave van de opbrengst uit de verschillende gesprekken.

In veel van de interviews zijn parallellen aan de orde gekomen met andere grote operaties (andere stelselwijzigingen en decentralisaties). Bijvoorbeeld decentralisaties in het sociaal domein, het stelsel van de digitale rijksoverheid, het bestuurlijk stelsel ten aanzien van gemeenten en provincies maar in het bijzonder ook het beheer van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze plaatsen het beheer van de Omgevingswet in perspectief en geven reliëf aan opvattingen en suggesties.

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de bevindingen ten aanzien van wetgeving, beleid, DSO en transitie.

Bevindingen wetgeving

Alle gesprekspartners schetsen het belang van een goede borging van het nieuwe wettelijke stelsel. In een aantal gesprekken wordt dit belang aangeduid als: het borgen van de 'integriteit' c.q. 'hygiëne' van het wettelijk stelsel. Als belangrijke samenbindende onderdelen van het stelsel worden genoemd: de doelen, (kern)instrumenten, begrippen, procedures en de vorm, structuur en inrichting van het stelsel. Een gedeelde zorg is dat er in de toekomst (onbedoeld) weer onnodige verschillen ontstaan. Voorkomen moet worden dat het stelsel 'verrommelt', 'verwatert', etc. De bestaande verschillen binnen het domein van de fysieke leefomgeving vormden de aanleiding voor de stelselherziening. Een van de doelen van het stelsel is hier blijvend verbetering in te brengen, met name ook voor de uitvoeringspraktijk.

Een tweede belangrijk element dat uit alle gesprekken naar voren komt, is het belang van het leren werken met het nieuwe stelsel. Na de inwerkingtreding zullen de nieuwe regels en (kern)instrumenten moeten worden toegepast. Ook zullen de regels moeten worden toegesneden op nieuwe beleidsontwikkelingen, maatschappelijke opgaven, Europese regelgeving, jurisprudentie etc. Daarvoor is kennis nodig van de werking en mogelijkheden van het nieuwe stelsel. De bestaande expertise bij alle partijen binnen het Rijk zal, ook de komende jaren, moeten worden verbreed. Ook dient de aanwezige stelselkennis te worden geborgd (zodat die kennis ook bij toekomstige beleids- en wetgevingsvoornemens benut kan worden).

Er lijkt een breed gedeeld beeld te zijn dat ten aanzien van de borging en kennis van het wettelijk stelsel een belangrijke verantwoordelijkheid is weggelegd voor de stelselverantwoordelijke minister. Het stelsel bevat een groot aantal inhoudelijke regels over onderwerpen op de beleidsterreinen van diverse ministers.

Een groot deel daarvan op het gebied van milieu, water en natuur komt voort uit internationale en Europese regelgeving. Dat vraagt om een goede balans tussen beleidsinhoudelijke ontwikkelingen (al dan niet ter implementatie van internationale verplichtingen) en de borging van het stelsel.

Diverse gesprekspartners gaan ervan uit dat de borging van het stelsel is gericht op de bovengenoemde samenbindende onderdelen van het stelsel, bijvoorbeeld de check of kan worden volstaan met de (kern)instrumenten. In enkele gesprekken werd benoemd dat die borging niet met zich brengt dat de stelselverantwoordelijke ook over de inhoud van de normstelling gaat (bijv. de hoogte van een geluidsnorm).

In meerdere gesprekken is voor de borging van het wettelijke stelsel een vergelijking gemaakt met de verantwoordelijkheid van de Minister van JenV voor de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarbij is ook stilgestaan bij enkele verschillen: bijvoorbeeld dat de Awb minder verweven is met de beleidsinhoud aangezien op grond van die wet geen bevoegdheden worden toegedeeld of inhoudelijke regels worden gesteld. De Awb bevindt zich meer in het juridische domein, waar J&V van oudsher een centrale rol heeft. Niettemin zijn er voor de borging van de wetgeving parallellen die als voorbeeld kunnen dienen. Zo werd gewezen op een mogelijke, aanvullende, tijdelijke rol van een onafhankelijk boegbeeld, zoals prof. mr. M. Scheltema die vervulde ten tijde van de totstandkoming en implementatie van de Awb.

Voor de borging van de 'integriteit' van het wettelijke stelsel is door verschillende gesprekspartners gewezen op het belang van deskundigheid en onafhankelijkheid van beleid. Werken vanuit een breed overzicht is als een voorwaarde genoemd. Dit vergt structuren voor afstemming en samenwerking. Voor de organisatorische verankering van de verantwoordelijkheid voor het wettelijk stelsel is een aantal keer de centrale juridische directie van het stelselverantwoordelijk departement genoemd.

Bevindingen beleid

Voor de wijze waarop beleidsontwikkeling plaats vindt ten opzichte van de vertaling van beleid in wet- en regelgeving bestaan verschillende werkwijzen. In de meeste interviews werd dit beschreven als een interactieve samenwerking. In een enkel geval als een estafette waarbij het formuleren van de regels volgt op de beleidsvoering. Iedereen benadrukt daarbij de noodzaak van een goede afstemming, zeker ook vanwege de vertaalslag naar het DSO die volgt en die ook weer extra vormvereisten kent.

Alle gesprekpartners geven aan dat er beleidsmatig samenhang is tussen de opgaves in de fysieke leefomgeving. De fysieke en de gebruiksruimte in Nederland zijn schaars. Dat vraagt om afwegingen tussen verschillende vormen van benutting van die ruimte en bescherming van wat waardevol is.

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is het instrument waarin de hoofdlijnen van het integrale rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving staan. Daarover werd opgemerkt dat de NOVI ook een afwegingskader tussen verschillende claims op de leefomgeving zou moeten vormen maar - zo werd in diverse gesprekken opgemerkt - dat in zijn huidige vorm nog onvoldoende doet.

Een aantal geïnterviewden geeft aan dat de verschillende beleidsdirecties zelf bij de uitwerking van hun beleid voor samenhang tussen de uitwerking van dat beleid met andere beleidsterreinen moeten zorgen.

Vaak zijn meerdere departementen verantwoordelijk voor een onderwerp (bijvoorbeeld tegengaan van klimaatverandering of de Noordzee) of is het onduidelijk wie een onderwerp oppakt (bijvoorbeeld bodemdaling). Dat vraagt om vroegtijdige inhoudelijke afstemming en samenwerking (zonder dat die samenwerking een 'moetje' wordt). Aangegeven wordt dat er bij verschillende beleidsdirecties angst bestaat dat één ministerie de beleidsverantwoordelijkheid overneemt. Dat maakt hen huiverig om samen te werken.

Alle gesprekspartners vinden dat binnen het nieuwe stelsel elke minister zijn ministeriële verantwoordelijkheden waar moet kunnen maken. Bij hen op het departement zit ook de vakinhoudelijke expertise en dat moet zo blijven. Verschillende gesprekspartners lichten toe geen behoefte te hebben aan een coördinerend beleidsminister voor de leefomgeving. De Minister van BZK moet niet inhoudelijk verantwoordelijk worden voor de hele fysieke leefomgeving of voor onderdelen daarvan waarvoor andere bewindspersonen primair inhoudelijk verantwoordelijk zijn. Vakministers moeten op hun beleidsterrein zelf de balans tussen beschermen en benutten wegen en daarbij alle aspecten betrekken. Bij vraagstukken die meerdere beleidsterreinen bestrijken, moet de afweging gelegd worden bij dat departement waar het zwaartepunt ligt (bv. klimaat, PAS, Noordzee).

Andere gesprekspartners zien een actieve rol voor de Minister van BZK om te bepalen hoe de schaarse (gebruiks)ruimte wordt verdeeld. Het gaat bij die verdeling van schaarste niet alleen om een balans tussen beschermen en benutten maar ook om de vraag waar die balans moet liggen. Dat vraagt om een actieve, geserreerde maar duidelijke invulling van de rol die bewaakt dat alle belangen in beeld zijn en in de afweging tot uiting komen. Enkele gesprekspartners noemden dit een inhoudelijke afweging tussen de verschillende belangen waarbij uiteindelijk gezag nodig is als beleidsdirecties er onderling niet uitkomen. Het afwegen van belangen moet volledig onafhankelijk gepositioneerd worden ten opzichte van de beleidsdirecties die die belangen vertegenwoordigen. Voorkomen moet worden dat de minister die stelselverantwoordelijk is, de beleidsterreinen waar hij ook voor verantwoordelijk is, vooraan in de winkel zet. Sommige gesprekspartners benadrukken de balans die gevonden moet worden tussen enerzijds vertrouwen en anderzijds het inrichten van een proces van afstemming tussen verschillende departementen. Eenieder moet vanuit zijn beleidsterrein de integrale afweging zoeken. Dat is ook de opdracht vanuit de Omgevingswet: de balans zoeken tussen beschermen en benutten. Soms kan een afgesproken proces van afstemming daarbij helpen. Heldere politieke aansturing en verantwoordelijkheid kan helpen om ambtelijk alle belangen op tafel te krijgen en te wegen. Zoals ook in het geval van de taskforce Turkije waarbij de expliciete steun van een lid van het kabinet om te komen tot oplossingen in de taskforce, onmisbaar was.

Gesprekspartners wijzen op het belang van de uitvoeringspraktijk in het stelsel en de noodzaak van behoud van beleidsruimte (maatwerk) voor decentrale overheden. Aan die ruimte moet niet lichtvaardig afbreuk worden gedaan door afwijkende keuzes op deelterreinen.

Ten slotte spelen ervaringen uit het verleden een rol die met hun gestolde beelden hierover, maken dat de verwachtingen voor de toekomstige samenwerking tussen departementen en het stelselverantwoordelijke departement niet altijd positief zijn. Een van de gesprekspartners herkent dit maar voegt daaraan toe dat we deze ervaringen uit het verleden juist moeten gebruiken om tot een betere inrichting van de toekomstige samenwerkingsstructuur te komen.

Als mogelijke aanpak noemen verschillende gesprekspartners het inrichten van een overlegtafel of stuurgroep, al dan niet met een onafhankelijke voorzitter, waar onderwerpen over de fysieke leefomgeving samenkomen.

De ondersteuning van zo'n overlegtafel zou kunnen bestaan uit inhoudelijk kundige mensen die begrip hebben voor de belangen van de verschillende beleidsdirecties en departementen. Wetgeving en beleid worden op deze tafel in samenhang behandeld. Daarbij wijst een van de gesprekspartners op de relatie tot bestaande structuren en onderraden. Het moet duidelijk zijn hoe een nieuwe overlegtafel zich daartoe zou verhouden. Een andere gesprekspartner gaf juist aan dat er geen aanvullende gremia nodig zijn.

Diverse gesprekspartners geven aan dat bij de toekomstige verankering in de organisatie een onderscheid moet worden gemaakt tussen het (integrale) beleid voor de fysieke leefomgeving (o.a. NOVI) en de verantwoordelijkheid voor afzonderlijke beleidsterreinen (zoals bouwen). Er is een gemixt beeld of ruimtelijke ordening qua organisatie zou moeten opgaan in het (integrale) beleid voor de fysieke leefomgeving of als afzonderlijk, eigen beleidsdomein relevant blijft.

Bevindingen Digitaal Stelsel Omgevingswet

Niet in alle gevallen is het digitale stelsel Omgevingswet (DSO) aan de orde gekomen. Bij geïnterviewden, waarbij het DSO een gespreksonderwerp was, bestaat er overeenstemming over het feit dat de uitvoering van de Omgevingswet staat of valt met het soepel en betrouwbaar functioneren van het DSO. Die maakt het mogelijk dat regelgeving geografisch geclusterd wordt getoond (regels op de kaart) en gebruikers kunnen zien of ze een vergunning of melding moeten aanvragen en die aanvraag ook kunnen doen.

Het beheer van de landelijke voorziening (DSO-LV) is in de wet opgedragen aan de Minister van BZK. Die is stelselverantwoordelijk én tevens verantwoordelijk voor het beheer van de DSO-LV. Dit betekent dat BZK eigenaar én opdrachtgever is van de DSO-LV. Bekostiging vindt plaats via een verdeelsleutel tussen alle leden van het Opdrachtgevend Beraad OGB (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) gecorreleerd aan het gebruik. Besluiten over de functionaliteit en doorontwikkeling van het DSO worden ook in het OGB genomen.

De Minister van BZK heeft het tactisch beheer van het DSO-LV opgedragen aan het Kadaster. Deze opdracht aan het Kadaster als de tactische beheer organisatie (TBO) is gegeven als privaatrechtelijke opdracht.

In het plan van aanpak heb ik aangegeven op de positionering van de strategische aansturing van het Kadaster door de strategische beheer organisatie (SBO) in de 2^{e} fase van de adviesopdracht te zullen ingaan.

Enkele geïnterviewden hebben aangegeven zich zorgen te maken over een tijdige oplevering van de minimaal benodigde functionaliteiten van de DSO-LV. Dit heeft geen directe relatie met de vraag hoe de aansturing te organiseren / positioneren, maar het benadrukt wel de noodzaak om het beheer én (door)ontwikkeling van de DSO-LV gedurende de eerste periode in samenhang te bezien.

In sommige interviews is de positionering van de SBO nader aan de orde gekomen waarbij de relatie is gelegd tussen het DSO en andere digitale stelsels zoals het generieke digitale stelsel rijksoverheid (GDS) en het stelsel van basisregistraties.

In de meeste gevallen is juist de innige relatie tussen het wettelijk stelsel van de Omgevingswet in opbouw en het DSO benadrukt en gewezen op de gezamenlijke doorontwikkeling van het DSO met de mede-overheden.

Ten slotte is er gewezen op de noodzaak om (nu en in de toekomst) een deel van de wet- en regelgeving en besluiten op grond van de Omgevingswet raadpleegbaar te maken binnen de structuur en techniek van het DSO. Dit vergt van zowel departementen als medeoverheden een 'digitale vertaalslag' die specifieke deskundigheden vraagt. Niet elk van de departementen beschikt over de deskundigheden en technische hulpmiddelen om dit zelf in eigen beheer te kunnen doen. Op dit moment loopt er in diverse trajecten onderzoek naar opties om dit te organiseren variërend van 'ieder voor zich', via 'sommigen samen', tot 'via één intermediair'. Daarvoor worden scenario's in beeld gebracht.

Bevindingen transitie

Alle geïnterviewden onderschrijven dat een tijdelijke programma-organisatie andere inrichtingseisen stelt dan een definitieve beheersituatie. Maar geven ook aan dat de overgang naar het stelsel van de Omgevingswet een langdurig transitietraject zal zijn. Velen maken daarbij de vergelijking met andere grote stelselwijzingen.

De accenten daarbij verschillen maar de strekking komt daarbij overeen: 'de eerste jaren vanaf 2021 zijn het begin van beheerfase maar hebben vooral ontwikkel- en leerfase kenmerken', 'langdurige transitie vraagt duidelijkheid en structuur'; 'het gaat meer om helpen dan om handhaven', 'samenwerken in een complexe situatie vereist persoonlijke betrokkenheid binnen een formele structuur', 'structuur moet voldoende robuust zijn in dynamische politieke context'.

In enkele interviews is erop gewezen dat het hoofddoel van de stelselherziening gericht is op het verbeteren van de decentrale uitvoering van beleid en dat bij alle besluiten over de organisatie en inrichting binnen het Rijk die uitvoeringspraktijk dus steeds de toetssteen zou moeten zijn.

De complexiteit van multi-partijen kabinetten is soms genoemd als argument om het stelsel niet alleen informeel vanuit vertrouwen en samenwerking maar ook formeel voldoende robuust en eenduidig te organiseren.

Denkrichtingen

Op basis van de verschillende bevindingen en mijn eigen ervaringen kom ik tot een aantal denkrichtingen. Deze denkrichtingen staan nog niet vast en geven niet het uiteindelijke advies weer. Ze nemen u wel mee in de richting waarin het onderzoek mij naar verwachting zal leiden. Daarbij zijn de verschillende denkrichtingen meer of minder uitgekristalliseerd en bevatten deze meer of minder variaties. Dit ziet u in de bewoordingen van de denkrichtingen terug. Ik sluit elke denkrichting af met de onderwerpen waar ik me in de tweede fase van het onderzoek in ieder geval nader op zal richten.

Denkrichting wetgeving

De Omgevingswet vormt een juridisch stelsel met een nieuwe structuur en nieuwe instrumenten ten opzichte van zijn voorgangers (bijvoorbeeld Waterwet, Wet ruimtelijke ordening en Wet milieubeheer). Iedereen zal moeten leren werken met het nieuwe stelsel. Dat geldt bij de uitvoering in de praktijk, bijvoorbeeld bij het beoordelen van vergunningaanvragen van burgers en bedrijven. Maar ook binnen departementen, gemeenten, provincies en waterschappen bij het maken van beleid of het stellen van regels. Daarvoor is kennis nodig van de werking en mogelijkheden van het nieuwe stelsel en de instrumenten. En onbekend maakt al snel onbemind. Als de nieuwe regels nog niet zijn verinnerlijkt, bestaat het gevaar dat die niet worden benut of (onbedoeld) worden doorkruist. Zo kunnen bij nieuwe ontwikkelingen in de wetgeving snel weer onnodige verschillen ontstaan.

Start van mijn denkrichting is om uit te gaan van het breed gedeelde beeld van het belang om het nieuwe wettelijke stelsel stevig te borgen, waarbij er de komende jaren ruimte is om met het nieuwe stelsel te leren werken. Na de inwerkingtreding moeten alle partijen nieuwe regels toepassen terwijl er tegelijkertijd sprake is van inpassing van nieuwe beleids- en wetgevingsvoornemens. Dat vraagt om afspraken en structuren voor de onderlinge afstemming en samenwerking. Daarbij komt de stelselverantwoordelijke een bijzondere rol toe, in ieder geval voor wat betreft de borging van de 'integriteit' van de wetgeving en stelselkennis naast het helpen bij de inpassing van beleids- en regelgevingsvoornemens in het systeem en het benutten van de (kern)instrumenten.

Belangrijk element van deze denkrichting is ook dat het geruime tijd vergt voordat de Omgevingswet 'gemeenschappelijk bezit' is geworden. Dit heeft consequenties voor de wijze waarop een en ander is georganiseerd. Het vraagt flexibiliteit, deskundigheid en een structuur waarbinnen helpen én bewaken een plaats hebben. De borging van het stelsel van de Awb kan daarbij als voorbeeld dienen. Dit geldt bijvoorbeeld voor een mogelijke, aanvullende rol van een onafhankelijk en gezaghebbend boegbeeld.

Uitgangspunt voor de verdere uitwerking van de denkrichting vormt de organisatorische verankering van de verantwoordelijkheid voor het wettelijk stelsel bij de juridische directie van het stelselverantwoordelijk departement, op dit moment BZK/CZW.

Daarnaast zal verkend worden welke werkwijzen en structuren nodig zijn voor kennisdeling en kwaliteitsborging, zowel wat betreft de afstemming en samenwerking met andere juridische directies als de relatie met beleid.

Denkrichting beleid

De Omgevingswet zal in de tijd (blijven) veranderen. Daarbij spelen twee kanten van de beleidsontwikkeling:

- samenwerking van beleidsontwikkeling en wet- / regelgeving.
- afstemming tussen de diverse beleidsterreinen binnen de Omgevingswet.

Voor wat betreft de samenhang tussen beleidsontwikkeling en wet-regelgeving ga ik uit van de denkrichting dat het gaan werken en verder ontwikkelen van het stelsel van de Omgevingswet een andere werkwijze vraagt van alle betrokkenen.

Over het algemeen ontwikkelen beleidsmedewerkers en wetgevingsjuristen beleid in samenwerking. De wijze waarop dat gebeurt, is verschillend. De werkwijze bij totstandkoming van de Omgevingswet kende een aanpak waarin juristen en beleidsmakers samen op zijn getrokken met een brede en vroegtijdige betrokkenheid van veel partijen, in het bijzonder de medeoverheden en belanghebbenden. Deze wijze van beleidsontwikkeling met interactie tussen 'buiten en binnen' zorgt voor uitvoerbare wetgeving waar draagvlak voor bestaat. Voortzetting van deze interactie bij het werken met het stelsel van de Omgevingswet lijkt mij dan ook gewenst. Ook de nauwe samenwerking tussen beleid en wetgeving bij de totstandkoming van het stelsel van de Omgevingswet moet mijns inziens worden voortgezet bij de doorontwikkeling van het stelsel van de Omgevingswet.

De diverse beleidsterreinen binnen de fysieke leefomgeving (zoals verkeer, wonen, landbouw, klimaat, stikstof, energie etc.) grijpen op elkaar in. In mijn denklijn vraagt dit om keuzes in samenhang. Het stelsel van de Omgevingswet maakt dat mogelijk ten aanzien van inhoud én instrumenten. De nationale omgevingsvisie geeft een afwegingskader om inhoudelijke keuzes te maken. De minister die beleid ontwikkelt op het terrein van de leefomgeving is zelf verantwoordelijk voor een afweging van alle betrokken belangen. De stelselverantwoordelijke minister heeft een rol om te zorgen dat dit afwegings- en keuzeproces goed verloopt. Dat gaat niet alleen over de wetgeving (instrumenten) maar ook over de beleidskant. Terwijl individuele departementale beleidsverantwoordelijkheid geborgd blijft, moet de stelselverantwoordelijke minister 'een voorziening' hebben om samenhang en evenwicht te kunnen overzien en zo nodig onbalans te kunnen signaleren en agenderen. Naast een afwegingskader is een structuur nodig voor het verdelen van de gebruiksruimte in de leefomgeving. Het moet duidelijk zijn wie aan zet is als verschillende claims niet allemaal gehonoreerd kunnen worden en beleidsverantwoordelijken er onderling niet uitkomen.

Om dat te kunnen doen, is het nodig om te beschikken over afspraken over informatiestromen zonder dat besluitvormingsprocessen hierdoor behoeven te vertragen. Weten wat er speelt in een vroeg stadium kan procedurele vertraging voorkomen. Gezien het grote aantal politieke en departementale betrokkenen kan een dergelijke structuur niet geheel bestaan uit informele afspraken maar is ook een formeel kader nodig. Het gaat om een combinatie van een cultuur van samenwerken ondersteund door een heldere structuur van overleg en besluitvorming.

Daar waar deze formele uitwerking specifieke bevoegdheden van de stelselverantwoordelijke minister met zich mee brengt, staan deze los van iedere beleidsinhoudelijke verantwoordelijkheid van die minister.

Bij de verdere uitwerking van deze denkrichting zal ik op zoek gaan naar een heldere structuur om tot overleg over afwegingen in de fysieke leefomgeving te komen. Een interdepartementale overlegstructuur met onafhankelijke voorzitter kan daarbij helpen. De gekozen structuur zal recht moeten doen aan de verschillende verantwoordelijkheden van beleidsdepartementen en de stelselverantwoordelijke minister. De structuur moet duidelijk zijn en niet ter discussie staan. De structuur staat ten dienste van de gewenste cultuur van samenwerking die aanzet tot het bespreken van diverse belangen en het komen tot besluitvorming. De structuur moet aansluiten op de bestaande structuren van overleg en besluitvorming.

Bij de verdere uitwerking van deze denkrichting zal ik kijken naar de lessen die getrokken kunnen worden uit het beheer van andere wettelijke stelsels.

In de verdere uitwerking zal ik ook ingaan op de positionering van de NOVI. Daarbij besteed ik aandacht aan de beheersmatige kant van de werkzaamheden in het kader van de NOVI zoals het monitoren van voortgang en effecten en het regelmatig vernieuwen van de NOVI.

Denkrichting Digitale Stelsel Omgevingswet

Een advies over de strategische beheer organisatie (SBO) voor de landelijke voorziening van het DSO is door mij in het plan van aanpak beschreven als onderdeel van fase 2 omdat ik de positionering in samenhang wil zien met een advies ten aanzien van de organisatie en inrichting van het stelsel van de Omgevingswet. In die fase zal ik ook de verschillende aspecten van het DSO nader verkennen waar de interviews tot nu toe vooral een focus kenden op het stelsel van de Omgevingswet.

Daarbij ga ik uit van de algemene uitgangspunten die gelden voor elk ICT-project of programma, te weten gedeelde opvattingen over de veranderambitie, bereidheid te komen tot een gedeelde procesinrichting, werken onder architectuur (proces/ systeem/technologie), heldere verantwoordelijkheidsverdeling c.q. escalatielijnen en bovenal een goede verbinding (alignement) tussen de primaire processen en de ICT. Mede gezien de beoogde uitbouw en doorontwikkeling van de DSO zullen deze nog onverminderd actueel zijn in de fase dat de Omgevingswet van kracht is geworden.

Strategische aansturing vanuit opdrachtgeverschap onderscheid ik daarbij ten opzichte van de ICT-technische beheerslijn die ligt bij het eigenaarschap. Als denklijn ga ik uit van een nauwe relatie tussen de strategische aansturing van de beheerder van de DSO-LV en de beleidsinhoud van het stelsel van de Omgevingswet.

Daarbij speelt de financieringsstructuur voor het beheer een rol. Medeoverheden dragen naast de betrokken rijkspartners in belangrijke mate de beheerskosten van de DSO-LV. Van belang acht ik ook daarom dat het DSO niet alleen voor alle betrokkenen binnen het Rijk maar ook die bij de medeoverheden een herkenbare plek moet hebben gerelateerd aan het stelsel van de Omgevingswet. Dit weegt extra zwaar in de komende fase van introductie, uitbouw en doorontwikkeling van de Omgevingswet én het DSO.

Denkrichting transitie

De transitie naar volledige implementatie van de Omgevingswet en benutting van het DSO zal nog geruime tijd duren; zowel inhoudelijk qua beleid en regelgeving als qua kennis en ervaring in het werken ermee.

Dit geldt voor alle rijkspartijen die het initiatief hebben genomen tot de Omgevingswet, maar ook voor de interbestuurlijke samenwerking met de medeoverheden. Pas als de uitvoering een succes is, is de Omgevingswet geslaagd.

Als denkrichting ga ik dan ook uit van een ontwikkel- en leertraject na het inwerking treden van de Omgevingswet waarbij alle partijen de kans krijgen en nemen om zelf te groeien maar ook anderen daarbij te helpen. Dat vraagt om een stevige structuur met heldere doelen als houvast maar ook en vooral om invulling daarvan gericht op persoonlijke betrokkenheid en commitment. Die structuur moet zeker ook gericht zijn op de uitvoeringspraktijk bij medeoverheden.

Vervolg

Dit tussenbericht vormt de neerslag van de verkennende eerste fase waarin met interviews is geïnventariseerd welke opvattingen er leven ten aanzien van de organisatie en inrichting van het stelsel van de Omgevingswet. Het zal na het zomerreces worden toegelicht in het interdepartementale ondersteuningsteam en in de stuurgroep Omgevingsrecht.

In de maanden augustus tot en met september komen de verschillende elementen nader aan bod; ook waar het gaat om de gestelde sub-vragen in de opdracht ten aanzien van de positionering van de NOVI en de SBO. Waar nodig zullen daarbij (groepen van) deskundigen worden benaderd. Dit mondt dan begin oktober uit in een concept eindrapport dat besproken zal worden in het ondersteuningsteam en de stuurgroep.

In het eindrapport werk ik de denkrichtingen als beschreven in dit tussenbericht in onderlinge samenhang nader uit. Ik zal dan op hoofdlijnen aangeven welke keuzes ten aanzien van de organisatie en inrichting van het stelsel van de Omgevingswet naar mijn mening de randvoorwaarden zullen bieden om de beoogde doelen van de Omgevingswet te realiseren.

Bijlage

Overzicht geïnterviewden

BZK

- art 5.1 lid 2 sub e
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

IenM

- art 5.1 lid 2 sub e
- [redacted]
- [redacted]

EZK

- art 5.1 lid 2 sub e

LNV

- art 5.1 lid 2 sub e
- [redacted]

Adviescommissie Omgevingswet

art 5.1 lid 2 sub e [redacted]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Agendapunt 7

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@rijksoverheid.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
26 augustus 2019

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: tussenbericht 'organisatie en inrichting stelsel Omgevingswet' (opdracht art 5.1 lid 2 sub e)

De stuurgroep wordt gevraagd kennis te nemen van het tussenbericht zoals uitgebracht door art 5.1 lid 2 sub e op 22 juli en de denkrichtingen met hem te bespreken.

In de bijlage ontvangt u het tussenbericht, zoals uitgebracht door art 5.1 lid 2 sub e op 22 juli. art 5.1 lid 2 sub e zal aanschuiven bij de Stuurgroep om de notitie toe te lichten en evt. vragen te beantwoorden. Hij heeft aangegeven in zijn toelichting in elk geval in te willen gaan op de balans tussen de individuele departementale beleidsverantwoordelijkheid en de verantwoordelijkheid van de stelselverantwoordelijke minister.

Ook gaat hij graag in gesprek over de denkrichtingen en de onderwerpen waar hij zich in de tweede fase van zijn onderzoek op zal richten (pagina 10 tot en met 13 van het rapport). De denkrichtingen en onderwerpen zijn geordend naar wetgeving, beleid, digitaal stelsel en transitie.

Voorstel is om het gesprek per denkrichting te richten op:
- Welke vragen de denkrichting evt. oproept
- Of het nodig is iets toe te voegen aan de genoemde onderwerpen voor de tweede fase

Extra Bijlage 1

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
art 5.1 id 2 sub e @minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
02 september 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
0

notitie

Opleg bij de Q2-rapportage

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om kennis te nemen van het knelpunt op het gebied van planning en de beheersmaatregelen die de programmadirectie hiervoor zal nemen.

Context

In de rapportage over Q2 wordt in het dashboard een rode kleur gegeven aan het onderdeel planning. Dit was ook al het geval in de rapportage over Q1. Om dit knelpunt op te lossen worden beheersmaatregelen genomen door de programmadirectie. Het kan echter zijn dat aanvullende maatregelen op DG-niveau noodzakelijk zullen blijken. Daarom wordt de Stuurgroep in deze oplegnotitie apart over dit knelpunt en beheersmaatregelen geïnformeerd.

Toelichting

De rode kleur heeft twee redenen. Ten eerste ligt in deze laatste fase van het programma de voortgang voor een groot deel in handen van parlement en Raad van State. Met hulp van de afdeling Politiek Bestuurlijke Advisering en de politiek assistent wordt geprobeerd om via contacten met griffie en commissieleden een zo voorspoedig mogelijke agendering te bewerkstelligen. Bij de eerste procedurevergaderingen van de commissies in september zal blijken in welke mate dit effect heeft gehad en of aanvullende acties nodig en mogelijk zijn.

Ten tweede blijven de aanvullingssporen ondanks de vele in Q2 bereikte mijlpalen het kritiek pad van de stelselherziening bepalen. De bereikte mijlpalen betroffen met name de aanvullingsbesluiten die inmiddels, onder voorbehoud van voorspoedige agendering in het parlement, op koers liggen. Helaas is er hierdoor te weinig tijd en aandacht geweest om een goede start te kunnen maken met de aanvullingsregelingen, met name die van Bodem en Geluid.

EB/POW bekijken samen met de collega's van IenW hoe er zo efficiënt mogelijk samengewerkt kan worden en wat er nodig is om publicatie in juli 2020 weer te halen. Verder wordt de noodzaak om technisch te notificeren opnieuw bekeken onder regie van POW. Hierover worden in Q3 afspraken op managementniveau gemaakt.

Datum
02 september 2019

Kenmerk

Mocht het niet mogelijk blijken sluitende afspraken op managementniveau te maken, dan wordt bezien of eventueel vervolgoverleg op DG-niveau noodzakelijk is.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

derubricering

Rapportage Stelselherziening omgevingsrecht (Eenvoudig Beter)

Periode Q2-2019, 1 april t/m 30 juni 2019

Versie 1.0

Datum 2 september 2019
Status Definitief, ter informatie aan de Stuurgroep

Kernboodschap en dashboard

Kernboodschap

Het afgelopen kwartaal is de Memorie van Antwoord voor de Invoeringswet aan de nieuwe Eerste Kamer gezonden, vervolg van de behandeling vindt na het zomerreces plaats. Het Invoeringsbesluit is ter voorhang aangeboden aan het parlement, hierover is door de TK een (beperkte) set vragen gesteld. De Nota naar aanleiding van het verslag wordt na het zomerreces aan de TK aangeboden. De Omgevingsregeling is naar Brussel verstuurt ter technische notificatie en de Invoeringsregeling is in tussenversie voorgelegd aan de partners. Alle voor Q2 2019 geplande mijlpalen zijn hiermee bereikt.

Ook bij de aanvullingssporen zijn de nodige mijlpalen bereikt. Inmiddels liggen alle aanvullingswetten behalve Grondeigendom in de EK, is het aanvullingsbesluit Bodem ter voorhang aangeboden en volgen de overige aanvullingsbesluiten in september en oktober. Ondanks deze bereikte mijlpalen blijven de aanvullingssporen het kritiek pad van de stelselherziening bepalen. De verwachte publicatie van met name de aanvullingsregelingen liggen te ver in de bufferperiode waarbij op dit moment de trend nog negatief is (=verdere vertraging). Bovendien zijn hier de teams kleiner en hebben de medewerkers te maken met meer prioriteiten dan alleen de Omgevingswet. Dit vergt dus blijvende managementaandacht en wellicht opschaling tot DG niveau indien hier geen sluitende afspraken in Q3 over gemaakt kunnen worden. Dit verklaart de rode kleur in het dashboard.

Deze sluitende afspraken in Q3 zijn des te belangrijker omdat de toezegging aan het parlement is dat de stelselverantwoordelijke Minister einde jaar per voortgangsbrief laat weten of zij inwerkingtreding per 1-1-2021 definitief mogelijk acht. De voorbereidingen voor dit oordeel zijn in de zomer van start gegaan en moeten in het november tot besluitvorming en brief aan het parlement leiden.

Dashboard

	Aandachtspunten:	**Beheersmaatregelen:**
Scope	Scope is stabiel. De scope van de aanvullingsregelingen moet nog vastgesteld worden. De hoeveelheid wijzigingssporen neemt toe.	Er zijn afspraken rondom scopewijzigingen. Specifieke spelregels voor wijzigingssporen zijn uitgewerkt.
Planning	1. De nieuwe EK zal op 10 september naar verwachting een uitspraak doen over de procedure voor de nog te behandelen wetgevingsproducten. EB hoopt dat het op deze manier in samenhang bezien een voldoende voortvarend behandelproces oplevert. 2. Planning van aanvullingssporen blijft kritiek. Inmiddels liggen alle aanvullingssporen op het kritiek pad.	1. EB continueert de maatregelen ter begeleiding van parlementaire behandelingen (zie H4, maatregelen bij risico #2). 2. Met juridische en beleidsdirecties worden op directeurenniveau afspraken gemaakt over planning, prioritering en snelle bijschakeling capaciteit in 2019 en 2020. Deze directeurenoverleggen worden voortgezet zolang het aanvullingsspoor in de buffer blijft. Er wordt telkens bezien of opschaling naar DG-niveau nodig is.
Risico's	1. De onvoorspelbaarheid van proces en doorlooptijd van parlementaire behandeling neemt af. 2. Het risico dat onderdelen van de stelselherziening niet gereed zijn voor inwerkingtreding blijft onverminderd hoog. 3. Het risico op onvoldoende capaciteit neemt toe nu programma in afrondende fase belandt.	1 en 2. Zie maatregelen bij het onderdeel planning. 2. Er wordt bekeken hoe eventueel aanvullend benodigde grondslagen voor het DSO alsnog wetstechnisch ingebouwd kunnen worden. 3. Met medewerkers worden gesprekken gevoerd over hun toekomstwensen.
Omgeving	Draagvlak is ruim voldoende.	EB continueert de maatregelen om Koepels maximaal te faciliteren.
Project-organisatie en kwaliteit	Voldoende bemensing van de organisatie vormt een aandachtspunt.	Zie maatregel bij onderdeel risico's.

Inhoudsopgave

Kernboodschap en dashboard 2

0. Inleiding 4

1. Besluitvorming / governance 4

1.1 Informatievoorziening aan Kamer 4

1.2 AO's/plenaire behandelingen 4

1.3 Wetgevingsproducten naar Parlement 5

2. Scope 5

3. Planning 5

3.1 Ontwikkelingen hoofdspoor 7

3.2 Ontwikkelingen aanvullingssporen 7

3.3 Raakvlakken planning wetgeving – digitalisering 8

4. Risico's 9

5. Omgeving ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

6. Projectorganisatie en kwaliteit 11

6.1 Projectorganisatie 11

6.2 Proces- en productkwaliteit 11

Omslagfoto: luchtfoto van de stad Deventer, fotograaf: art 5.1 lid 2 sub e, copyright Rijksoverheid

0. Inleiding

Het programma Eenvoudig Beter (stelselherziening omgevingsrecht) rapporteert sinds 2014 periodiek over voortgang en risico's. De rapportage kijkt terug op de periode 1 april 2019 – 30 juni 2019. Waar van toepassing worden gebeurtenissen net na deze verslagperiode gemeld.

1. Besluitvorming / governance

1.1 Informatievoorziening aan Kamer

In Q2 heeft de volgende informatievoorziening plaatsgevonden:

- Op 19 april is de Nota naar aanleiding van Verslag op de Crisis- en Herstelwet gestuurd, welke op 9 april waren ingebracht door de Eerste Kamer.
- Op 19 april is in een brief naar de Tweede Kamer het antwoord gestuurd op de vragen gesteld door Kamerleden Laan-Geselschap en Koerhuis van de VVD n.a.v. het bericht 'Negen jaar crisis- en herstelwet: de disbalans' van de Nederlandse Vereniging van Projectontwikkeling Maatschappijen (NEPROM)
- Op 7 mei is een brief verstuurd naar de Tweede Kamer met het antwoord op de vragen gesteld door de leden van de fractie van de VVD over de experimenten Milieu Prestatie Gebouwen (MPG) en fijnstof uit de 19e tranche en het experiment EPC uit de 17e tranche van de Chw.
- Op 17 mei is een reactie gestuurd op de vraag van de Eerste Kamer (25 april) de laatste stand van zaken omtrent participatie.
- Op 13 juni is de Nota naar aanleiding van nader verslag over Aanvullingswet Natuur verstuurd naar de Tweede Kamer.
- Op 27 juni is de Memorie van Antwoord gestuurd over de Invoeringswet naar de Eerste Kamer.
- Op 27 juni is een brief gestuurd naar beide Kamers waarin de minister informeert over de resultaten van de monitor, de voortgang van het DSO, inclusief de tegenvaller bij de zogenoemde STOP/TPOD standaard en de gevolgen daarvan.
- Op 1 juli is een reactie verstuurd op het verzoek van de Eerste Kamer om uitstel van het voorhangtermijn Invoeringsbesluit.

1.2 AO's/plenaire behandelingen

In Q2 hebben de volgende AO's of debatten plaats gevonden

- Op 2 april vond een kennismakingsgesprek plaats tussen de Integrale Adviescommissie en de vaste Eerste-Kamercommissie Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving (IWO).
- Op 23 april vond een hoorzitting plaats in de Eerste Kamer over de Invoeringswet.
- Op 24 april vond de AO over de NOVI plaats in de Tweede Kamer
- Op 20 en 21 mei is de Crisis & Herstelwet in verband met versnelling woningbouw en faciliteren duurzame ontwikkeling behandeld in de Eerste Kamer. Op 28 mei heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel aangenomen. Op 18 juni 2019 is de wet gepubliceerd.
- Op 25 juni vond de technische briefing over de Omgevingswet plaats in de Eerste Kamer.
- Op 26 juni vond de plenaire behandeling over de Aanvullingswet Natuur plaats in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is op 4 juli aangenomen en doorgeleid naar de Eerste Kamer.
- Op 27 juni vond de plenaire behandeling voer Aanvullingswet Geluid plaats in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is op 2 juli aangenomen en doorgeleid naar de Eerste Kamer.
- Op 2 juli vond de kennismaking tussen de minister met de nieuwe vaste Eerste Kamercommissie (IWO) plaats.

In Q3-2019 staat gepland:

- De Eerste Kamer heeft het voornemen om een behandelschema met alle voorliggende wetsvoorstellen op 10 september in haar procedurevergadering te bespreken.
- Behandeling van het Aanvullingsbesluit Bodem in de Tweede Kamer
- Behandeling van de Wijziging Algemene wet bestuursrecht ivm Omgevingsrecht en Nadeelcompensatie (Awb) in de Tweede kamer

1.3 Wetgevingsproducten naar Parlement

- Op 27 mei is het Invoeringsbesluit verzonden naar de Eerste en Tweede Kamer, inclusief bijbehorende adviezen.

Voor Q3-2019 wordt voorzien:

- Op 1 juli is het Aanvullingsbesluit Bodem ter voorhang aangeboden aan het parlement.
- In september wordt het Aanvullingsbesluit Natuur ter voorhang aangeboden aan het parlement.

Voor Q4-2019 wordt voorzien:

- In oktober wordt het Aanvullingsbesluit Geluid ter voorhang aangeboden aan het parlement.
- In oktober wordt het Aanvullingsbesluit Grond ter voorhang aangeboden aan het parlement.
- Crisis en Herstelwet 20e tranche

2. Scope

De scope van het volledig hoofd- en invoeringsspoor is vastgesteld. Voor de aanvullingssporen is de scope tot en met besluitniveau vastgesteld. De scope van de aanvullingsregelingen wordt einde zomer vastgelegd door de verantwoordelijk beleidsdirecties. Scope wijzigt alleen nog:

- Naar aanleiding van politieke besluitvorming (moties en amendementen)
- In het geval het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht aanvullende grondslagen nodig heeft.

Voor toekomstige beleidswensen die een scopewijziging veroorzaken is afgesproken deze onder te brengen in een wijzigingsspoor. Het verschil met aanvullingssporen is dat wijzigingssporen niet noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van de stelselherziening. Echter, bij gelijktijdige inwerkingtreding kunnen deze wel consequenties hebben voor vulling van het DSO en de toepasbare regels. Deze afhankelijkheid wordt de komende periode nader onderzocht. Een overzicht van de wijzigingssporen wordt bijgehouden door POW en besproken in het interdepartementale overleg van wetgevingsjuristen die zich bezighouden met (wetgevingsproducten gelieerd aan) de stelselherziening (IJDO).

3. Planning

Voor de stelselherziening is op 4 september 2017 een nieuwe overallplanning vastgesteld, met een voorziene datum inwerkingtreding op 1 januari 2021. Alle wetgevingsproducten binnen de stelselherziening moeten voor die datum gepubliceerd zijn om inwerkingtreding mogelijk te maken. Dit betreft niet alleen het hoofdspoor, ook de aanvullingssporen zijn inmiddels dermate verweven met het stelsel en van belang voor de uitvoeringspraktijk dat zij niet meer ontkoppeld kunnen worden, zoals is gemeld in de rapportage over Q3-2018.

Het kritiek pad van de hele stelselherziening loopt hierdoor via de laatste aanvullingswet – aanvullingsbesluit – aanvullingsregeling. Alle aanvullingssporen kennen op dit moment een verwachte afronding om en nabij september 2020 en vormen daarmee het kritiek pad.

Met name parlementaire procedures kennen grote verschillen in doorlooptijden. 2019 is een parlementair jaar met 10 parlementaire trajecten die grotendeels parallel aan elkaar lopen. De gehanteerde doorlooptijden zijn gebaseerd op de ervaringen met het parlementaire proces tot nu toe. Vanwege dit soort onzekerheden in een groot programma als de stelselherziening, wordt er intern nog altijd gestuurd op publicatie van alle wetgevingsproducten zoveel als mogelijk vóór 1 juli 2020 om eventuele vertragingen op te kunnen vangen.

Op de volgende pagina is de overall werkplanning van EB per 30 juni 2019 opgenomen. De stand per 31 maart 2019 is als smal streepje onder de balken opgenomen (indien niets gewijzigd is, is er niets te zien).

Werkplanning Stelselherziening omgevingsrecht

bijgewerkt tot: 30 juni 2019

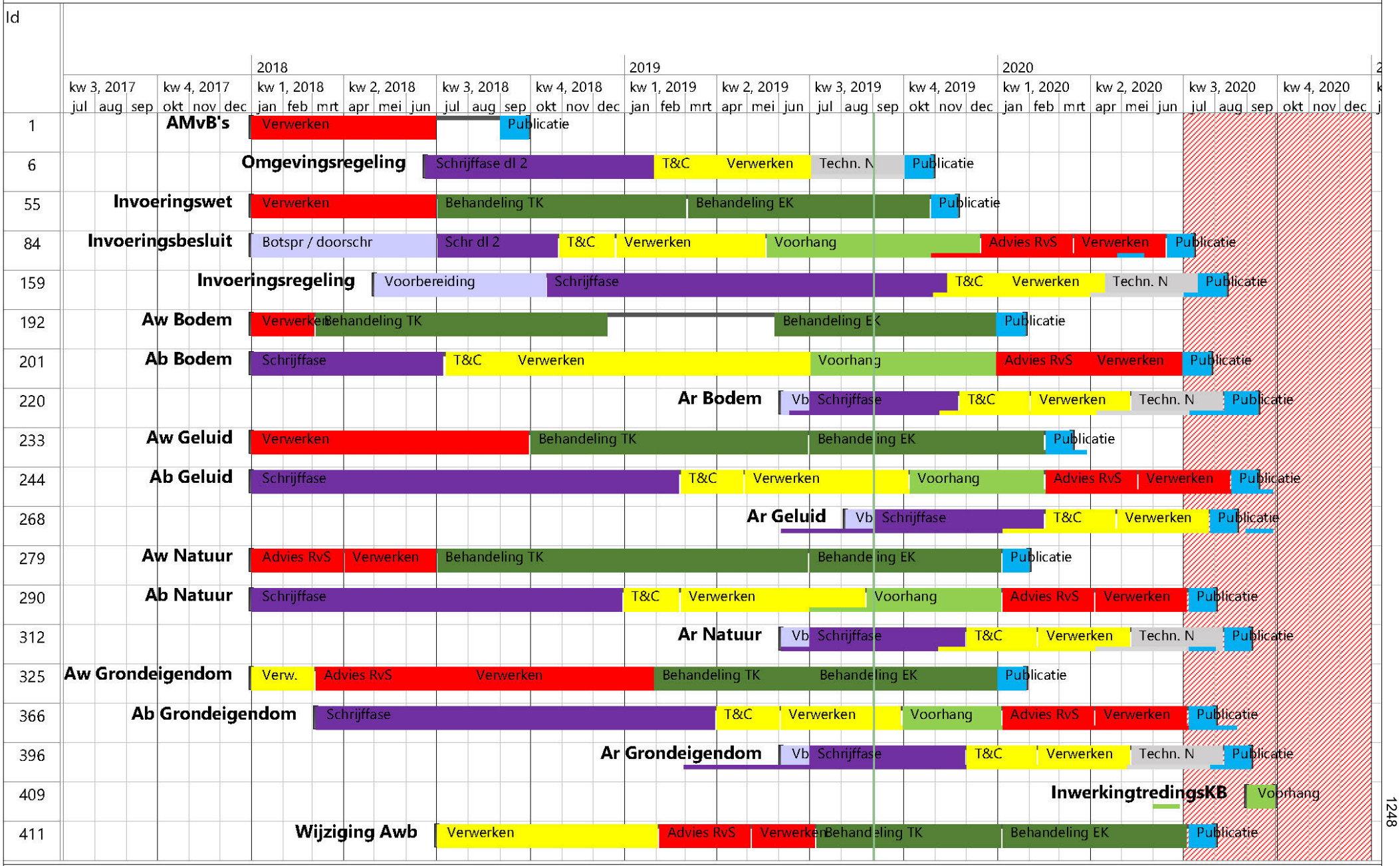

NB: Dit document is een werkversie voor intern gebruik. Deze versie mag dus niet gepubliceerd worden. De officiële publicatieversie is te vinden op www.omgevingswetportaal.nl onder 'Infographics'.

3.1 Ontwikkelingen hoofdspoor

In Q2 is de behandeling van de Invoeringswet in de oude EK van start gegaan met een hoorzitting op 23 april. Naar aanleiding van vragen van de oude EK is er een Memorie van Antwoord verzonden op 27 juni. Na de installatie van de nieuwe EK op 11 juni is er een technische briefing verzorgd over de Omgevingswet op 25 juni. De behandeling wordt na het zomerreces voortgezet, op 10 september wordt in de vergadering van de commissie IWO vastgesteld hoe de nieuwe EK de procedure zal vervolgen. Indien er geen tweede voorbereidend onderzoek door de nieuwe EK gepland wordt, is afronding van de behandeling in oktober mogelijk. Is dit wel het geval dan wordt dit naar verwachting december.

Het Invoeringsbesluit is op 27 mei volgens planning verzonden naar Eerste en Tweede Kamer. De TK heeft hierover vragen gesteld. De Nota naar aanleiding van het verslag wordt medio september aan de TK aangeboden, waarna in de procedurevergadering op 26 september de vervolgprocedure zal worden vastgesteld. De EK stelt de procedure op 10 september vast. Vooruitlopend hierop is de verwachting dat de parlementaire behandeling in november kan worden afgerond en het Ib in december kan worden aangeboden aan de Raad van State. Dit is een iets pessimistischere inschatting dan in Q1 het geval was, een vertraging van 2 maanden.

De Omgevingsregeling is ter technische notificatie verzonden naar Brussel. Een eerste vrijwel volledige versie van de Invoeringsregeling is in juni naar de domeinen en bestuurlijke partners verzonden. De reacties hierop worden verwerkt in een consultatieversie die ter besluitvorming wordt aangeboden in november waarna in december de consultatie van start kan gaan.

3.2 Ontwikkelingen aanvullingssporen

Het overzicht van wetgevingsproducten met hun verwachte datum van aankomst bij de EK dat in Q2 aangeboden is, wordt naar verwachting op 10 september voorzien van een procedurevoorstel voor afronding van de laatste wetgevingsproducten van de stelstelherziening. Voor de aanvullingsbesluiten Bodem en Natuur wordt vaststelling van de procedure in hun respectievelijke TK-commissies in september verwacht, Grondeigendom en Geluid volgen in oktober. Dan is er een definitieve uitspraak te doen over de restant doorlooptijd van de parlementaire behandeling.

Ondanks de bereikte mijlpalen blijven de aanvullingssporen het kritiek pad van de stelselherziening bepalen. De verwachte publicatie van met name de aanvullingsregelingen liggen te ver in de bufferperiode waarbij op dit moment de trend nog negatief is (=verdere vertraging). Bovendien zijn hier de teams kleiner en hebben de medewerkers te maken met meer prioriteiten dan alleen de Omgevingswet. Deze kleine en kwetsbare teams moeten door eerdere vertragingen nu parallel werken aan aanvullingswetten, -besluiten en -regelingen om de planning te kunnen halen. Dit vergt dus blijvende managementaandacht en wellicht opschaling tot DG niveau indien hier geen sluitende afspraken in Q3 over gemaakt kunnen worden.

In ieder geval worden de komende periode afspraken op managementniveau gemaakt over de planningen van de aanvullingsregelingen, inclusief eventuele aanvullende maatregelen om die planningen te kunnen halen. Verder wordt als beheersmaatregel voor alle regelingen de noodzaak om technisch te notificeren opnieuw bekeken onder regie van POW.

Hieronder volgt een toelichting van de specifieke wijzigingen per aanvullingsspoor:

Aanvullingsspoor Bodem

- Wet: geen wijzigingen, verwachte publicatie januari 2020.
- Besluit: geen wijzigingen, verwachte publicatie juli 2020.
- Regeling: het is niet gelukt om een start te maken met de regeling in Q2, dit leidt tot een verschuiving van 1 maand met verwachte publicatie in september 2020. Vanwege omvangrijkheid regeling en parallelle trajecten kan dit mogelijk nog verder verschuiven.

Dit vormt een onacceptabel risico voor de inwerkingtreding en vormt onderwerp van gesprek met de verantwoordelijke beleidsdirectie.

Aanvullingsspoor Geluid

- Wet: geen wijzigingen, verwachte publicatie maart 2020.
- Besluit: geen wijzigingen, verwachte publicatie september 2020.
- Regeling: vanwege gebrek aan capaciteit in verband met het afronden van het besluit in de zomer wordt er op een later moment gestart met de regeling. De noodzaak om deze regeling technisch te notificeren lijkt echter vervallen waardoor verwachte publicatie 1 maand eerder plaatsvindt, in augustus 2020. Op basis van de definitieve scope van de regeling, beschikbaar in Q3, wordt een laatste toets op notificatieverplichtingen uitgevoerd door EB.

Aanvullingsspoor Natuur

- Wet: geen wijzigingen, verwachte publicatie januari 2020.
- Besluit: in verband met de problematiek rondom de Programmatische Aanpak Stikstof is het niet gelukt een versie ter voorhang aan te bieden voor het zomerreces. Dit wordt nu direct na het zomerreces, een vertraging van 2 maanden. Verwachte publicatie blijft op juli 2020 staan omdat verwachte doorlooptijd voorhang met 2 maanden is afgenomen. Effectief is er hiermee namelijk nog steeds dezelfde tijd voor de voorhang in het parlement beschikbaar, omdat het 2 reces-maanden betrof.
- Regeling: vertraging van het besluit heeft wel tot een 1 maand latere start met de regeling geleid. Verwachte publicatie komt hiermee op augustus 2020.

Aanvullingsspoor Grondeigendom

- Wet: geen wijzigingen, verwachte publicatie januari 2020.
- Besluit: geen wijzigingen, verwachte publicatie augustus 2020.
- Regeling: ondanks een latere start aan de regeling is de verwachting dat deze in december in consultatie kan gaan vanwege de beperkte omvang en complexiteit. Verwachte publicatie blijft hiermee op augustus 2020.

3.3 Raakvlakken planning wetgeving – digitalisering

EB hanteert de volgende raakvlakken wet- en regelgeving – DSO:

- *Het tijdig (= uiterlijk 1/1/19) beleidsmatig bepalen van de ontwerpprincipes van het DSO en het vastleggen van de noodzakelijke grondslagen hiervoor in Invoeringswet, Invoeringsbesluit en Invoeringsregeling.* Voor functionaliteiten voor de uitbouw van het DSO (zoals de samenwerkingsruimte) was het ontwerp aan de kant van ADS in Q2 nog onvoldoende gevorderd om zeker te weten dat alle noodzakelijke juridische grondslagen zijn uitgewerkt. Nu het Invoeringsbesluit in voorhang gegaan is bestaat het risico dat het nog in ontwikkeling zijnde DSO niet tijdig van de juiste grondslagen kan worden voorzien. In Q3 wordt bekeken hoe dit wetstechnisch op te lossen valt.
- *Het tijdig (= uiterlijk 1/7/19) tot stand komen van standaarden voor het digitaliseren van wet- en regelgeving.* ADS biedt per 10 september een zo definitief mogelijke versie van de standaarden ter review aan, vaststelling vindt plaats in het interbestuurlijke Opdrachtgevend Beraad van 15 oktober. EB/POW proberen zoveel mogelijk parallel op te werken met ADS om de effecten van het later tot stand komen van de standaarden zo veel mogelijk op te vangen. Voor het publiceren van de Omgevingsregeling heeft deze zomer in overleg met KOOP een proefomzetting plaatsgevonden met een voorlopige versie van deze standaarden.
- *Het tijdig bepalen van standaarden en wijze van bekendmaken en beschikbaar stellen.* Weliswaar is in de Invoeringswet een grondslag aangebracht om standaarden aan te kunnen wijzen in de Invoeringsregeling, toch is dit onvoldoende gebleken om te kunnen bekendmaken en beschikbaar maken via LVBB en DSO. Dit betekent dat inwerkingtreding van de Omgevingswet en inwerkingtreding van Wet, Besluit en Regeling elektronische publicaties tegelijkertijd plaats moeten vinden. Op directieniveau vinden er gesprekken over deze afhankelijkheid plaats die in Q3 moeten leiden tot duidelijkheid over de precieze planning.

4. Risico's

Binnen EB/POW wordt gewerkt met een programmarisicodossier. Deze risico's worden 2-wekelijks gemonitord in een strategisch overleg waarin onder meer de programmadirecteur EB plaatsneemt. Projectrisico's worden maandelijks besproken in voortgangsoverleggen met de projectleiders van de verschillende wetgevingsproducten en hun respectievelijke MT-leden. Hieronder volgt een weergave van de huidige toprisico's van het programma.

#(oud)	Risico	Trend	Opmerkingen/maatregelen	Eigenaar
1 (1)	Onderdelen van de stelselherziening zijn niet gereed voor beoogde inwerkingtreding.	↑	• Risico voor de inwerkingtreding is op dit moment afkomstig van de aanvullingssporen. • **Maatregel:** er vindt structureel overleg plaats met de verantwoordelijke directies over voortgang en samenwerking.	art 5.1 lid 2 sub e
2 (2)	De parlementaire behandeling van een onderdeel van de stelselherziening loopt onherroepelijke vertraging op.	↓	• De planning van de stelselherziening wordt vanaf de tweede helft 2018 t/m eind 2019 grotendeels bepaald door parlementaire behandelingen (de groene blokken in de overallplanning in H3). TK en EK bepalen zelf het tempo en de volgorde van behandeling. • **Maatregel:** sturen op griffie via PA en PBA. Ervaringen hiermee zijn goed en leiden naar verwachting tot een voortvarend behandelproces in beide Kamers. • **Maatregel:** samen met bestuurlijke partners het belang van een voortvarend proces blijven benadrukken.	Exogeen voor programma
3 (3)	Er is onvoldoende capaciteit om vereiste parallelliteit aan te kunnen	↑	• De capaciteit bij de aanvullingssporen is te beperkt. Dit is een exogeen risico voor het programma EB, belegd bij de beleidsdirecteuren van de aanvullingssporen. • Nu het programma in een afrondende fase belandt, wordt het lastiger capaciteit vast te houden. • **Maatregel:** projectleiders coördineren de capaciteit en sturen inzet bij aan de hand van ontwikkeling onderwerpen en afstemming. • **Maatregel:** met medewerkers worden toekomstgesprekken gevoerd. • **Maatregel:** er wordt intensiever capaciteit uitgewisseld met collega-beleidsdirecties t.b.v. aanvullingssporen.	art 5.1 lid 2 sub e
4 (4)	De raakvlakken tussen beleid, regelgeving en digitalisering zijn onvoldoende inzichtelijk en beheerst	↑	• Parallel ontwikkelen van beleid, wetgeving en digitale voorzieningen brengt het risico op faseverschillen die voor vertraging zorgen met zich mee, zie H3.3. • **Maatregel:** Met het programma ADS is een raakvlakoverleg STOP/TPOD opgezet om raakvlakken standaarden te borgen.	art 5.1 lid 2 sub e
5 (5)	Onderdelen van wetgeving zijn onvoldoende congruent	=	• Op dit moment lopen er binnen de stelselherziening 12 sporen parallel. Al deze sporen vullen het hoofdspoor aan. • **Maatregel:** er is een integrale versie van de Omgevingswet inclusief alle aanvullingswetten opgesteld, deze wordt periodiek geactualiseerd. Voor AMvB's en Omgevingsregeling worden ook volledige, integrale versies opgesteld. • **Maatregel:** bij alle aanvullingssporen vinden tussentijdse kwaliteitstoetsen plaats. • **Maatregel:** de Adviescommissie Omgevingswet adviseert ook alle wetgevingsproducten van de stelselherziening.	art 5.1 lid 2 sub e
6 (6)	Er komen bezwaren vanuit andere lidstaten.	=	• Regelgeving die technische voorschriften bevat of eisen aan diensten stelt moet in Europees verband worden voorgelegd. Andere lidstaten kunnen met bezwaren komen die kunnen leiden tot vertraging. Op de hoofdonderdelen van het stelsel (wet, basisbesluiten) wordt dit risico als	art 5.1 lid 2 sub e

	klein ingeschat. Vanwege de omvangrijkheid en ingrijpendheid van de stelselherziening is het nog niet uit te sluiten dat er op onderdelen (regeling, aanvullingsbesluiten / -regelingen) een groter risico op bezwaar bestaat. • **Maatregel:** POW monitort op onderwerpenniveau het risico op bezwaar bij notificatie. In Q3 wordt dit uitgebreid naar de aanvullingssporen.

5. Omgeving

Algemeen
Het tweede kwartaal van 2019 stond in het teken van het verwerken van de consultatiereacties van het Invoeringsbesluit en de Omgevingsregeling en het aanbieden van het ontwerp Invoeringsbesluit aan de Kamers. De Omgevingsregeling is aan het staartje van het kwartaal klaargemaakt voor verzending naar Brussel ten behoeve van de technische notificatie door de lidstaten. Het omgevingsmanagement richtte zich dit kwartaal met name op het bespreken van de verwerkte consultatiereacties met de preferente partners. In de overleggen is ingegaan op de belangrijkste reacties en de voorgenomen verwerking ervan. In het DO zijn de verwerkingsvoorstellen geaccordeerd.

Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) over nog te organiseren sessies met betrekking tot het DSO en enkele cases gevolgen voor de werkzaamheden RvS in geval van het vernietigen van een omgevingsplan. Dit najaar zullen enkele concrete casussen worden besproken waarin sprake is van het laten vervallen van regels zonder dat het beroep daartegen is gericht. De vraag is daarbij wat bij een gegrond beroep de omvang van de vernietiging van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan moet of kan zijn, en of/hoe de Afdeling zelf in de zaak kan voorzien. Daarnaast is ook ADS met de ABRS in gesprek in verband met toetssessie(s) DSO in relatie tot de werkzaamheden RvS.

Vanuit is EB is dit jaar wederom een bijdrage geleverd aan de Schakeldag die RWS i.s.m. ADS organiseert. Vanuit de Omgevingsregeling is daar een sessie gewijd aan participatie. Dat was ook het onderwerp van bijdragen aan de Wetgevingsupdate en LEO (Lerend platform Energie en Omgeving). Het verhaal betrof vooral de uitleg over de mate van verplichting tot participatie.

Aandachtspunt zijn de personele wisselingen in de contactpersonen bij de Koepels. De komende periode wordt bekeken hoe EB/POW eraan bij kunnen dragen dat deze nieuwe contactpersonen zo snel mogelijk vertrouwd raken met de stelselherziening.

Specifiek
- **IPO en VNG:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Er is uitvoerig afgestemd over de inhoud van Invoeringsbesluit en Omgevingsregeling die in respectievelijk Q4-’18 en Q1-’19 in consultatie zijn gegaan. Er zijn met IPO en VNG afspraken gemaakt over een getrapte besluitvorming op directeuren- en bestuurderdersniveau voor het afronden van de laatste onderwerpen die naar boven zijn gekomen bij de voorhang-versie.

  Er is vanuit IPO en VNG kritiek op de wijze waarop ze betrokken is bij de totstandkoming van het aanvullingsbesluit Geluid. IenW heeft onder andere met hulp van Omgevingsmanagement EB/POW in de zomermaanden intensiever afstemproces met IPO en VNG opgetuigd, waaronder een botsproef dag over het Aanvullingsbesluit geluid.

  Samen met de VNG en de POW juristen bereidt Omgevingsmanagement van EB een hoofdstuk voor ten behoeve van de Inspiratiegids participatie. Het gaat om het “protocol” waarin de uitvoering van amendement Van Eijs uitgewerkt is (uitwerking motie).

  Er is een werkgroep met IPO, VNG en UvW gestart ter bespreking van de decentrale leges. Dat vraagt nog verdere afstemming met RWS en Prorail.

- **UvW:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen waar de Unie aandacht voor vraagt zijn o.a.: participatie, indieningsvereisten en gebruikersgemak, handhavingsbevoegdheid projectbesluit. De Unie is tevreden hoe de onderwerpen waterkwaliteit en –veiligheid In de Invoeringsregeling zijn verwerkt.

- **VNO NCW:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen die voor VNO-NCW belangrijk zijn, zijn o.a.: participatie en financiële zekerheid. Voor VNO-NCW zijn de belangrijkste onderwerpen nu de revue gepasseerd: de aanvullingsbesluiten zijn minder belangrijk. Toch blijft EB VNO-NCW actief betrekken in het vervolgtraject om de voordelen van het stelsel uit te blijven dragen richting bedrijfsleven en politiek. Het MKB wordt nu - ook vanuit collega-directie Aan de slag - meer betrokken bij activiteiten, zodat zo invulling kan worden gegeven aan de MKB-toets. Er is behoefte aan meer zicht op overgangsrecht en invoeringsondersteuning.

- **Natuur- en Milieuorganisaties:** draagvlak bij deze stakeholder is voldoende, maar te afhankelijk van de beschikbaarheid van één enkele contactpersoon. Er heeft overleg plaatsgevonden over de reactie op het ontwerp-Invoeringsbesluit en ook is een reactie ingestuurd op de ontwerp-Omgevingsregeling. Daarin is vooral ontevredenheid over invulling van motie De Vries ("of"-formulering vinden zij ongewenst) en onduidelijkheid rond het DSO.

- **Omgevingsdiensten:** veel omgevingsdiensten (meer dan gemeenten) hebben gereageerd op de ontwerp-Omgevingsregeling en dan met name op het onderwerp aanvraagvereisten. Zij worden wederom betrokken bij de botsproevenbijeenkomst over de Invoeringsregeling.

6. Projectorganisatie en kwaliteit

6.1 Projectorganisatie

Nu het programma in afrondende fase is beland is het een natuurlijk moment voor medewerkers om zich te gaan oriënteren op hun toekomst. Dit kan ertoe leiden dat medewerkers op een te vroeg moment het programma verlaten. Vanwege de specialistische aard van de werkzaamheden binnen het programma kan het moeilijkheden opleveren hier tijdig adequate vervanging op in te richten. Het MT EB/POW voert regelmatig gesprekken met medewerkers over hun toekomst om zo scherp mogelijk zicht te houden op dit risico en zo tijdig mogelijk maatregelen te kunnen treffen.

6.2 Proces- en productkwaliteit

Procestoetsen
Naar aanleiding van de ervaringen bij de parlementaire trajecten tot nu toe is het draaiboek voor de begeleiding hiervan geëvalueerd en herzien. Dit draaiboek wordt gedeeld met collega-directies verantwoordelijk voor de aanvullingssporen.

Producttoetsen
- EB/POW hebben in Q2 toetsen uitgevoerd op de beleidsmatige en juridische aansluiting bij het stelsel van de volgende wetgevingsproducten:
    - Invoeringsbesluit;
    - Omgevingsregeling;
    - Invoeringsregeling;
    - Aanvullingsbesluit Bodem;
    - Aanvullingsbesluit Geluid;
    - Aanvullingsbesluit Natuur;
    - Aanvullingsbesluit Grondeigeindom.
- In Q2 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen adviezen uitgebracht.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Eenvoudig Beter
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
14 oktober 2019

Kenmerk
2019-0000528034

Bijlage(n)
diverse

agenda Stuurgroep Omgevingsrecht

Betreft	Vergadering Stuurgroep Omgevingsrecht
Vergaderdatum en -tijd	14 oktober 2019, 13.15 – 14.45
Plaats	Turfmarkt 147, Z36.30

1.	**Opening en mededelingen**	
2.	**Verslag Stuurgroep d.d. 10 september**	Ter vaststelling
	Wetgeving	
3.	**Stand van zaken (wetgevingsproducten)**	Ter informatie
	Notitie	*(bijgevoegd)*
4.	**Crisis en herstelwet 20e tranche**	Ter vaststelling
	Notitie	*(bijgevoegd)*
	a) wetsvoorstel	(*bijgevoegd*)
	Implementatie	
5.	**Stand van Zaken (implementatie)**	Ter informatie
	Notitie	*(bijgevoegd)*
6.	**Interbestuurlijk acceptatieteam**	Ter vaststelling
	Rijksstandpunt	*(bijgevoegd)*
	a) Concept-OGB notitie	*(bijgevoegd)*
7.	**Beheer**	Ter vaststelling
	Rijksstandpunt Dienstverleningsniveau ’s	*(bijgevoegd)*
	a) Concept-notitie Dienstverleningsniveau ’s	*(bijgevoegd)*

8.	**Informatiepunt**	Ter vaststelling
	Rijksstandpunt informatiepunt	*(nazending)*
	a) Concept-notitie informatiepunt	*(bijgevoegd)*
9.	**STOP-TPOD tranche A**	Ter vaststelling
	Rijksstandpunt STOP TPOD Tranche A	*(bijgevoegd)*
	a) OGB-notitie STOP-TPOD	*(nazending)*
	b) STOP TPOD Tranche A	*(Link)*
10.	**Tussenrapportage werkgroep annoteren**	Ter informatie
	Rijksstandpunt	*(bijgevoegd)*
	a) Tussenrapportage werkgroep annoteren	*(bijgevoegd)*
11.	**Uitbouw**	*Ter vaststelling*
	Rijksstandpunt	*(bijgevoegd)*
	a) Concept-OGB notitie Uitbouw	*(bijgevoegd)*

Veranderopgave Rijk

12.	**Stand van Zaken (VO Rijk), inclusief samenhang agendapunten**	Ter informatie
	Notitie	*(bijgevoegd)*
	a) Bijlage concept- issueslijst	*(bijgevoegd)*
13.	**Aanpak Koers Aansluitstrategie**	*Ter vaststelling*
	Oplegnotitie VO Rijk	*(bijgevoegd)*
	a) Slidedeck	*(bijgevoegd)*
14.	**Tijdelijke verlenging digitalisering Rijk**	Ter vaststelling
	Oplegnotitie	(*bijgevoegd)*
	a) Notitie tijdelijke verlenging digitalisering Rijk	*(bijgevoegd*)
15.	**Verkenning scenario's Serviceteam Rijk**	Ter vaststelling
	Oplegnotitie VO Rijk	*(bijgevoegd)*
	a) Eindconcept verkenning scenario's Serviceteam Rijk	*(bijgevoegd)*

16. Rondvraag & Sluiting

Ter informatie 1: Agenda OGB 15 oktober 2019
Ter informatie 2; Eindrapportage werkgroep randvoorwaarden standaarden
Ter informatie 3: Impactanalyse Rijk tranche A
Ter informatie 4: a- oplegnotitie bij Kwartaalrapportage Q3
b – Kwartaalrapportage Q3
Ter informatie 5: Concept-OGB notitie - Financiële uitgangspunten ADS

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2511 DP Den Haag

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

verslag

Vergadering Stuurgroep Omgevingsrecht 10 september

Vergaderdatum	10 september 2019
Vergadertijd	15.00 – 16.30
Deelnemers	art 5.1 lid 2 sub e (BZK, voorzitter), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/EB), art 5.1 lid 2 sub e (Aan de Slag), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/CZW), art 5.1 lid 2 sub e (JenV), art 5.1 id 2 sub e (EZK/LNV), art 5.1 lid 2 sub e (AZ), art 5.1 lid 2 sub e (IenW), art 5.1 lid 2 sub e (BZK) art 5.1 lid 2 sub e (EB, verslag)

1 Opening en mededelingen

- art 5.1 lid 2 sub e is vanaf nu het stuurgroep lid namens AZ. Hij neemt dit over van art 5.1 lid 2 sub e .
- art 5.1 lid 2 sub e en art 5.1 lid 2 sub e Art 5.1 lid 1 s zijn afwezig.
- art 5.1 lid 2 sub e vervang art 5.1 lid 2 sub e
- art 5.1 lid 2 sub e is afwezig en heeft input voor de vergadering gestuurd.

2 Verslag stuurgroep 23 april 2019

- Het concept-verslag van de stuurgroep van 11 juni 2019 wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3 Stand van zaken wetgeving

- Er zijn een aantal mijlpalen gehaald voor de zomer:
    - Aanvullingswet geluid en Aanvullingswet natuur zijn beide aangenomen door de Tweede Kamer
    - Aanvullingsbesluit bodem is voorgehangen
- Vandaag (10 sept) behandelt de Eerste Kamer het behandelschema voor alle voorliggende wetgevingsproducten van de stelselherziening. We hopen op een vlotte behandeling. Zodra hier meer over bekend is, zal dit gedeeld worden. Dit najaar zal veel samenwerking nodig zijn met zowel Ondersteuningsteam als Stuurgroep.

4 Voorhang Aanvullingsbesluit geluid

- art 5.1 lid 2 su licht toe dat er nog overleg plaatsvindt tussen RWS en DGMi over de effecten van de regels voor transformatie voor wegen. Hier is nog overleg over en men verwacht eruit te zijn voor de RFEZIL.
- Er is nog contact tussen JenV, BZK en IenW over de wetgevingstoets. Eén onderdeel uit de toets betreft de bruidsschat en heeft ook consequenties voor het Invoeringsbesluit en de Aanvullingsbesluiten bodem en geluid. Betreft een juridisch technisch punt en moet in alle besluiten worden aangepast zodra ze naar de Raad van State gaan.
- De stuurgroep stemt in met het voorhangen van het Aanvullingsbesluit geluid.

5 Aanvullingsbesluit grondeigendom

- art 5.1 lid 2 sub e geeft een toelichting.
- JenV meldt dat de wetgevingstoets nog loopt, hier is reeds contact over.
- Onder voorbehoud van de wetgevingstoets, is de stuurgroep akkoord met het voorhangen van het Aanvullingsbesluit grond.

6 Roadmap & voortgangsoverzicht

- art 5.1 lid 2 sub e, art 5.1 lid 2 sub e heeft dit overzicht gemaakt.
- Bij een volgende versie zal nog scherper in beeld worden gebracht wat er per partij nog moet gebeuren.
- art 5.1 lid 2 sub e licht er 1 punt uit voor dit moment: de aanbesteding van STAM software, welke de aanvragen en meldingen regelt. Er zijn 2 departementen die opdracht aan DICTU hebben verleend voor realisatie van het benodigde STAM-koppelvlak en de adapters op de zaaksystemen.

7 Tussenbericht art 5.1 lid 2 sub e

- art 5.1 lid 2 sub e schuift aan. Hij geeft aan in dit tussenrapport een zo feitelijk mogelijke weergave gegeven te hebben van zijn gesprekken tot nu toe. De denkrichtingen moeten nog verder worden uitgedacht. DSO wil hij in een later stadium over praten.
- art 5.1 lid 2 sub e roemt het enthousiasme en onafhankelijke houding van de teamleden die meewerken aan dit advies.
- De leden onderschrijven het belang van de stelselverantwoordelijkheid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de verantwoordelijkheid voor “het sound houden” van het stelsel en de beleidsmatige stelselverantwoordelijkheid, die ook gelinkt is aan de verantwoordelijkheid voor de NOVI. Er volgt een discussie over de mogelijke uitwerking en hoe de beleidsmatige verantwoordelijkheid voor het stelsel van de Omgevingswet georganiseerd zou kunnen worden.
- art 5.1 lid 2 sub e geeft aan dat er meer nodig is dan het normale interdepartementale verkeer; er is een stevige structuur nodig.
- De leden van de Stuurgroep geven aan art 5.1 lid 2 sub e mee dat de huidige interbestuurlijke en interdepartementale besluitvorming ook meegenomen moet worden in het advies. Ook stellen ze voor om zo veel mogelijk de huidige structuren te gebruiken. art 5.1 lid 2 sub e is het daarmee eens

- De Stuurgroep vraagt aandacht voor de transitieperiode. Zeker het programma DSO is op 1-1-2021 nog niet afgerond. art 5.1 lid 2 sub e zegt toe in de volgende fase meer aandacht te schenken aan het DSO en de organisatie ervan.
- art 5.1 lid 2 sub e neemt bovenstaande punten mee. art 5.1 lid 2 su deelt mee dat zijn deur openstaat voor verdere discussies en ook hoort hij graag of er nog suggesties zijn voor personen die hij moet spreken in deze fase. Het advies wordt naar verwachting eind oktober opgeleverd.

8. rondvraag en sluiting

- Er zijn geen vragen voor de rondvraag.
- De vergadering wordt om 16.30 uur gesloten.

Agendapunt 3

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
24 september 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: Stand van zaken wetgevingsproducten

Deze informerende notitie brengt de voortgang van de stelselherziening per werkspoor in beeld en informeert u over de voortgang in de Eerste en Tweede Kamer.

1. Eerste en Tweede Kamer

- De Eerste Kamer heeft na haar procedurevergadering van 10 september de betrokken departementen per brief geïnformeerd over haar behandelschema. Kort gezegd komt dit schema erop neer dat de behandeling van het Invoeringsspoor en de aanvullingssporen geluid en bodem voor het kerstreces worden afgerond. De aanvullingssporen natuur en grondeigendom worden uiterlijk begin maart afgerond. De Eerste Kamer wil de behandeling van de wet en besluit synchroon laten lopen. De Eerste Kamerleden stellen 2 voorwaarden aan dit behandelschema. Per brief is bevestigd dat aan deze voorwaarden zal worden voldaan:
    - De Eerste Kamer wil de voortgangsbrief over de uitkomsten van het overleg met de bestuurlijke partners over de vraag of inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2021 haalbaar is, op 2 december 2019 hebben.
    - Om een goed inhoudelijk oordeel te kunnen vormen over de 5 ontwerpbesluiten wil de Eerste kamer per besluit op eenvoudige wijze inzichtelijk gemaakt of al dan niet sprake is van beleidsarme omzetting.
- Het behandelschema van de Eerste Kamer brengt de inwerkingtreding op 1-1-2021 weer een stap dichterbij. Tegelijkertijd betekent het schema dat er weinig tot geen ruimte is voor vertraging. De AMvB's moeten namelijk ook nog voor advisering naar de Raad van State.
- De Eerste Kamer geeft ons 4 weken om hun vragen te beantwoorden. Dat vergt forse inspanning van alle betrokkenen. Er zullen daarom medio november meerdere schriftelijke rondes plaats vinden om de antwoorden op tijd in de Eerste Kamer te krijgen. In de bijlage is inzichtelijk gemaakt welke schriftelijke rondes op dit moment wanneer worden verwacht.
- De vaste commissie voor binnenlandse zaken heeft aangegeven in gesprek te willen over de invoering van de Omgevingswet. Daar wordt een AO voor gepland in december.

2. Invoeringswet

- De Eerste Kamer heeft besloten een deskundigenbijeenkomst te organiseren op 15 oktober. Daarnaast hebben de leden gevraagd om een technische briefing inzake het basisniveau DSO, deze is gepland op 26 november.
- Op 5 november wordt nader verslag uitgebracht. Op basis van dit verslag wordt verdere behandeling vormgegeven. De inspanning van de Eerste Kamer is erop gericht om de behandeling van de Invoeringswet voor het kerstreces af te ronden.

3. Invoeringsbesluit

- De Tweede Kamer heeft inbreng verslag geleverd op 20 juni. De antwoorden op deze vragen zijn op 16 september 2019 verstuurd naar de Tweede Kamer.
- De Tweede Kamer zal tijdens het AO in december (zie boven) ook het Invoeringsbesluit behandelen.
- Het Invoeringsbesluit wordt in de Eerste Kamer tegelijk behandeld met de Invoeringswet, inbreng schriftelijk overleg wordt verwacht op 5 november.
- De insteek is dat de voorhang voor het kerstreces is afgerond.
- Zoals reeds aangekondigd in de Nota van toelichting op de voorhangversie van het Ib en bevestigd in antwoord op de vragen van de Tweede Kamer (vraag nr. 54) wordt in het Invoeringsbesluit (Raad van State-versie) een aantal artikelen toegevoegd die samenwerken aan aanvragen in de landelijke voorziening van DSO mogelijk maken. Over die aanvulling wordt nu advies gevraagd aan de Autoriteit persoonsgegevens.

4. Omgevingsregeling

- Op 4 juli is de Omgevingsregeling naar de Europese Unie verzonden ten behoeve van een technische notificatie. Er loopt nu een zogenaamde “stand-still periode”. De standstill periode loopt af op 4 oktober 2019. Als er geen reactie volgt, dan kan de regeling medio november worden gepubliceerd. Dat is belangrijke mijlpaal, mede omdat dit het eerste wetgevingsproduct is dat via de Standaard Officiële Publicaties wordt gepubliceerd in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen.

5. Invoeringsregeling

- Afgelopen juni is een zomerversie voorgelegd aan de departementen en sleutelfiguren van preferente partners. Daarop hebben meerdere domeinen gereageerd, deze reacties worden momenteel verwerkt.
- Op 18 september heeft er op een aantal onderwerpen botsproeven plaats gevonden. De resultaten daarvan worden verwerkt in de consultatieversie die voor november in OT en STG is gepland. Hieraan voorafgaand zal er in de tweede week van oktober nog een tussenversie met het OT worden gedeeld in een schriftelijke ronde zodat we jullie laatste reacties kunnen meenemen voordat we de consultatieversie in november vaststellen._ In december en januari vindt consultatie plaats. Na verwerking van de consultatiereacties,

volgt de technische notificatieversie in het voorjaar van 2020. Publicatie is voorzien medio 2020.
- In de invoeringsregeling zal ook de uitwerking worden opgenomen van het amendement 'gebruiksvergoeding voor grondeigenaren bij gedoogplichten t.b.v. private initiatiefnemers'. Hiervoor wordt een onderzoek uitgevoerd door AT Osborne om te bezien hoe tot een redelijke vergoeding kan worden gekomen. Planning is erop gericht om het tussenresultaat daarvan mee te nemen in de consultatieversie.

6. Aanvullingswetten

Bodem

- De Eerste Kamer houdt het voorbereidend onderzoek (schriftelijke vragen) op 29 oktober voor zowel de Aanvullingswet als het Aanvullingsbesluit bodem.
- De Tweede Kamer heeft de datum voor schriftelijke inbreng vastgesteld op 10 oktober.
- Deze zomer is gestart met de voorbereiding van de aanvullingsregeling. Er vinden nog gesprekken plaats over de precieze aanpak en planning van de regeling. Cruciaal hierin is de beoogde datum start consultatie die in sommige varianten uitkomt op februari 2020, waarmee de datum publicatie in oktober/november 2020 zou kunnen komen te liggen.

Geluid

- De Aanvullingswet geluid is 2 juli aangenomen door de Tweede Kamer. Het Aanvullingsbesluit is besproken in het BO van 3 oktober. Dat BO heeft helaas niet geleid tot overeenstemming met de koepels. Er volgt op korte termijn een volgend BO, waarbij streven is om het besluit medio oktober aan te bieden voor voorhang.
- De Eerste Kamer houdt het voorbereidend onderzoek (schriftelijke vragen) op 29 oktober voor de Aanvullingswet geluid, zo mogelijk inclusief inbreng schriftelijk verslag voor Aanvullingsbesluit geluid.
- Deze zomer is gestart met de voorbereiding van de aanvullingsregeling.

Grondeigendom

- De plenaire behandeling van Aanvullingswet Grondeigendom in de Tweede Kamer is gepland op de avond van dinsdag 8 oktober.
- Het Aanvullingsbesluit grond wordt nadat de Aanvullingswet door de Tweede Kamer is aangenomen - voorgehangen bij beide Kamers.
- De Eerste Kamer heeft 19 november gereserveerd voor voorbereidend onderzoek voor de Aanvullingswet grondeigendom, inclusief inbreng schriftelijk verslag van het nog voor te hangen Aanvullingsbesluit grondeigendom. Er is gestart met het uitwerken van de regeling en de scope is definitief gemaakt. Het is de bedoeling dat de regeling eind dit jaar in consultatie wordt gebracht. Besluitvorming daarover zal plaatsvinden in de OT/STG ronde van november.

Natuur

- De Aanvullingswet natuur is 4 juli aangenomen in de Tweede Kamer. Het Aanvullingsbesluit natuur is 6 september bij beide Kamers voorgehangen.
- De Eerste Kamer heeft voorbereidend onderzoek voor Aanvullingswet natuur op 12 november gepland, inclusief inbreng schriftelijk overleg voor Aanvullingsbesluit natuur.
- De Tweede Kamer heeft inbreng verslag voor het besluit op 11 oktober vastgesteld.
- Er is gestart met de uitwerking van de regeling. Het is de bedoeling dat deze eind dit jaar in consultatie wordt gebracht.

7. Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow

- Op woensdag 10 juli is het wetsvoorstel tot Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten in verband met het nieuwe omgevingsrecht en nadeelcompensatierecht bij de Tweede Kamer ingediend.
- De Commissie van JenV van de Tweede Kamer heeft inbreng verslag vastgesteld op 26 september. Naar verwachting wordt de Nota nav Verslag na het herfstreces naar de Tweede Kamer verzonden.

8. Wet, besluit en regeling elektronische publicaties

De Wet elektronische publicaties (Wep; Kamerstukken 35 218) regelt onder meer de digitale inbedding van het DSO in het stramien van de Bekendmakingswet. Het wetsvoorstel ligt bij de Tweede Kamer. Er is verslag uitgebracht en BZK werkt nu aan de nota naar aanleiding van het verslag. De geplande inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2021. Dat geldt ook voor het Besluit elektronische publicaties en de Regeling elektronische publicaties. In het besluit en de regeling worden de STOP en de TPOD geïntegreerd.

9. buiten reikwijdte

Agendapunt 5

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingstrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan de Slag

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
3 oktober 2019

Kenmerk

notitie

Stand van zaken implementatieprogramma
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken en brengt in beeld welke keuzes er het komende half jaar gemaakt moeten worden. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten.

Invoeringsondersteuning

Bijeenkomsten

Voor zomerreces is weer een aantal slagsessies in de regio georganiseerd. Ook in Den Haag werd een goedbezochte bijeenkomst georganiseerd. In oktober vindt een volgende ronde plaats, ook dan wordt Den Haag weer aangedaan (30 oktober).

Een nieuw type bijeenkomsten zijn de trommelsessies, waarbij wordt aangesloten op regionale leer- en kennisbijeenkomsten. Deze opzet wordt na de zomer vervolgd, met inzet van de regiomanagers die door het programma worden ingezet om de implementatie in het land gericht te ondersteunen. Ook vond de jaarlijkse Schakeldag plaats, voor uitvoerende- en beleidsmedewerkers werkzaam bij de overheid, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Met een aanbod van ruim 100 verschillende workshops was er een ruime keuze voor de deelnemers.
Verder organiseerde BZK een interactieve theatervoorstelling over de Omgevingswet op het Democratiefestival. Iedere voorstelling werd gespeeld voor een volle zaal en leverde interessante discussies op met professionals en burgers. Ook was het programma aanwezig bij de informatiebijeenkomsten die in augustus en september werden georganiseerd rondom de ontwerp-NOVI.

Stand van zaken try-out

Vanuit het deelprogramma Invoeringsondersteuning wordt de uitvoering van de Try Out in de 17 regio's ondersteund. Daarbij ligt de nadruk op de drie door de Programmaraad geselecteerde regio's Flevoland, IJsselland en Zuid-Holland. Op

woensdag 12 juni heeft minister Ollongren een werkbezoek gebracht aan de Try Out regio Flevoland.

Informatiepunt en website
Het aantal vragen bij de helpdesk is licht gestegen. De website blijft zich door ontwikkelen. Er zijn in de afgelopen periode weer de gebruikelijke inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd, en informatie gedeeld over bijeenkomsten. In het ontwikkelaarsportaal DSO zijn procesbeschrijvingen opgenomen voor het aansluiten op het digitaal stelsel. Daarnaast is de verkenning kerninstrument projectbesluit via de website beschikbaar gesteld.

Parlementaria
In juli is een brief naar de Eerste- en Tweede Kamer gezonden over de resultaten van de monitor implementatie Omgevingswet. Deze monitor wordt tweemaal per jaar uitgevoerd en het parlement wordt geïnformeerd over de uitkomsten. Bij de brief is een bijlage toegevoegd met een lijst "minimale eisen" waarin is opgenomen wat bevoegd gezagen geregeld moeten hebben en moeten kunnen om op 1 januari 2021 de nieuwe wet in werking te laten treden. Deze eisen zijn vertaald in een aangescherpte versie van de vragenlijst die in augustus/september is uitgezet onder de bevoegd gezagen. Op 9 oktober is de brief over de monitor geagendeerd voor een algemeen overleg in de Tweede Kamer. In de Eerste Kamer zal een technische briefing worden verzorgd.

Aan het einde van het jaar wordt zoals gebruikelijk een voortgangsbrief verzonden. De brief gaat in op de voortgang van de wetgeving, de digitale infrastructuur en de resultaten van de monitor naar de implementatie.
Eerder heeft de minister van BZK toegezegd in deze brief een uitspraak te doen over de vraag of zij inwerkingtreding per 2021 haalbaar acht. De rijkspartijen en de andere bestuurlijke partners zullen worden betrokken bij de inschatting van de minister. In de komende tijd worden eerst de mijlpalen in de verschillende sporen in beeld gebracht om tot een gefundeerd oordeel te komen en worden de resultaten uit de monitor bekeken. Afstemming zal voor het Rijk via bestaande gremia als PIOR, OT en stuurgroep verlopen. Op 28 november is een extra Bestuurlijk Overleg ingelast, op 2 december moet de brief bij de Eerste Kamer zijn.

Voortgang DSO

De overall ontwikkeling van DSO-basisniveau vordert gestaag. We liggen op schema om het overgrote deel van het basisniveau eind 2019 op te leveren. In de agile aanpak die wordt gevolgd voor het bouwen van het DSO, wordt ieder kwartaal afgewogen welke punten moeten worden opgepakt. Nu het twaalfde en laatste increment voor oplevering ingaat, is die afweging des te belangrijk. De opdrachtgever heeft in overleg met de business liaison managers van de koepels en het Rijk geïnventariseerd welke punten nog openstaan, en geprioriteerd welke functionaliteiten nodig zijn om vanaf 1 januari 2020 te kunnen aansluiten, vullen en oefenen. In de eerste twee kwartalen van 2020 zullen de restpunten dan verwerkt worden. Deze zogenaamde afbouw wordt door de beheerorganisatie uitgevoerd, maar wordt gefinancierd door BZK uit de risicoreservering voor fase 1 (dus niet uit beheergeld of uit middelen voor fase 2).

In het OT zijn zorgen geuit over de vraag of het DSO aan het eind van dit jaar wel ver genoeg af is om er als rijkspartijen op aan te kunnen sluiten en mee te oefenen. Die zorgen zijn niet nodig. Aan het einde van dit increment is de noodzakelijke functionaliteit om te kunnen oefenen met, vullen van en aansluiten op het DSO gereed:

- Kunnen koppelen van lokale voorzieningen met DSO-LV;
- Kunnen oefenen met DSO (hele keten);
- Kunnen produceren met DSO: de eerste productie inhoud van DSO kunnen maken, zoals de omgevingregeling, de omgevingsverordening en de bruidsschat;
- Kunnen beheren en exploiteren van DSO-LV door Strategische beheerorganisatie, Tactische beheerorganisatie en Operationele beheer organisaties.

Vaststellen standaarden

De Standaard Toepasbare regels (STTR) en de Standaard aanvragen en meldingen (STAM) zijn op 28 mei bestuurlijk vastgesteld.

De ontwikkeling van de STOP/TPOD standaard kende een turbulente periode. Deze leidde tot aanpassingen in de sturing van het ontwikkeltraject en tot ingrijpende wijzigingen in versie 0.98 ten opzichte van versie 0.97 van de standaard. Deze moeten leiden tot grote verbeteringen in de implementeerbaarheid van de standaard. Bestuurlijke vaststelling van de standaard markeert een stap in het ontwikkelproces van de standaarden. Het

betekent niet dat de standaard daarmee “af” of “klaar” is. De komende jaren zal de standaard verder doorontwikkeld worden.
De Standaard voor officiële publicaties met specifieke toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (STOP-TPOD) ondersteunt de functies opstellen, vaststellen, bekendmaken en beschikbaar stellen van officiële publicaties. Naast de algemene Standaard officiële publicaties krijgt ieder domein een eigen toepassingsprofiel. Voor de Omgevingswet is dat het Toepassingsprofiel omgevingsdocumenten (TPOD), waarvan er verschillende zijn ontwikkeld ten behoeve van de verschillende bestuursorganen.
Op 10 september zijn de STOP-standaard en een set TPOD’s beschikbaar gekomen in versie 0.98-kern. Deze versie ligt voor ter besluitvorming in het OGB op 15 oktober. De versie 0.98-kern is basis voor softwareleveranciers van bevoegd gezagen om de lokale software op te ontwikkelen en/of aan te passen. Daarom is ook de samenwerking en afstemming met leveranciers de afgelopen periode geïntensiveerd in de vorm van leveranciersbijeenkomsten.

Voor de TPOD’s Omgevingsvisie en Projectbesluit geldt dat zij tot en met 11 oktober 2019 voor een laatste consultatie beschikbaar zijn gesteld. Na consultatie worden ook deze twee TPOD’s eind 2019 in beheer genomen.

Acceptatie
Op 8 juli is een eerste proefacceptatiebijeenkomst georganiseerd om ervaring op te doen met het acceptatieproces. Een volgende proefacceptatie vindt dit najaar plaats Na afronding van het twaalfde increment eind 2019 kan het DSO formeel worden geaccepteerd. Een notitie over het verloop van dit proces is voor deze stuurgroep geagendeerd.

Inrichten beheerorganisatie
Het twaalfde increment is het laatste increment dat onder de vlag van het DSO ontwikkelprogramma wordt aangestuurd. Per 1-1-2020 zal het afbouwen (realisatie van de basisniveau), uitbouwen en doorontwikkelen van DSO-LV onder de aansturing van de Tactisch Beheer Organisatie (TBO) plaatsvinden. De voorbereiding van de overdracht naar SBO/TBO is in volle gang.
Om het Kadaster voor de TBO-taak opdracht te kunnen verlenen worden een raamovereenkomst, opdrachtbrief en nadere overeenkomst opgesteld. Ook de opdrachtverlening aan de operationeel beheerorganisaties is in voorbereiding.

Agendapunt 6

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: interbestuurlijk acceptatieteam

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het onderstaande rijksstandpunt op het stuk over het interbestuurlijke acceptatieteam.

Advies voor rijksstandpunt

Instemmen met de voorstellen en onderstaande aandachtspunten in te brengen.

Toelichting

- Besluitvorming is nodig omdat acceptatie pas kan plaatsvinden nadat het DSO is opgeleverd eind 2019, maar het systeem wel in beheer moet worden genomen door de Tactische Beheer Organisatie zodat overheden kunnen aansluiten en oefenen. Er is dus een periode te overbruggen tussen het feitelijk in beheer nemen van DSO per 2020 en de formele acceptatie door de opdrachtgever.
- Het Rijk steunt de beweging om de overdracht naar SBO en TBO vorm te geven. Het Rijk steunt de lijn dat wat betreft acceptatie er sprake is van een soort conditionaliteit, omdat er nog afgebouwd wordt en zaken getest moeten worden alvorens de acceptatie plaats kan vinden.
- Daarbij is het van belang dat transparant inzichtelijk is wat wanneer in de tijd gerealiseerd wordt en niet, en wat de omvang hiervan is.
- Hierbij benadrukt het Rijk dat in modern beheer altijd doorontwikkeling plaats vindt, en dat dit het komend jaar duidelijk plaats zal vinden.
- En benadrukt het Rijk dat afbouw de tijdige implementatie bij Rijkspartijen niet in gevaar moet brengen.

Agendapunt 7

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: OGB: Dienstverleningsniveaus

OGB besluit

Gevraag wordt:

1. In te stemmen met het hanteren van het dienstverleningsniveau voor de huidige voorzieningen OLO, AIM en RP.nl als het naar toe te werken dienstverleningsniveau voor het stelsel DSO-LV in 2020.
2. Kennis te nemen van de aannames over het gebruik van DSO-LV in 2020.

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het onderstaande rijksstandpunt op de dienstverleningsniveaus

Advies voor rijksstandpunt

1. Instemmen met het tijdens 2020 toegroeien naar deze niveaus.
2. Akkoord, ook met het proces van monitoring en aanscherping van deze aannames.

Aandachtspunt: na het uitbrengen van de offertes (november) door de beheerders wordt het OGB geïnformeerd over de kosten die deze aanpak met zich mee brengt zodat eventueel nog bijgestuurd kan worden.

Toelichting

BLM rijk heeft meegedraaid in de discussies rondom de dienstverleningsniveaus zoals hier voorgesteld. Er is ingebracht dat moet worden gekeken naar de vraag rondom kritieke processen en zoals die zich ontwikkelt gedurende 2020. Deze vraag is nu in beeld gebracht per keten.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Opdrachtgevend beraad

Notitie

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e / art 5.1 lid 2 sub e
M art 5.1 lid 2 sub e @minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e @kadaster.nl
T art 5.1 lid 2 sub e / art 5.1 lid 2 sub e

Onderwerp	Vaststelling versie 0.98.kern STOP en TPOD's AMvB/MR, OP, WV en OV
Actiehouder	art 5.1 lid 2 sub e + art 5.1 lid 2 sub e
Datum	8 oktober 2019
Doel nota	Ter besluitvorming

Datum: 8 oktober 2019

Bijlagen:
- STOP +TPOD AMvB/MR, OP, WV + OV versie 0.98.kern
- Bijlage 1: Modulaire opzet STOP/TPOD's
- Bijlage 2: Proces en partijen waarmee de standaard is ontwikkeld

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Voorstel

1. Versie 0.98.kern van de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en van de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (TPOD's) AMvB/MR, omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening vast te stellen en de openstaande bevindingen en daaraan verbonden risico's volgend uit de vier impactanalyses adequaat te adresseren.
2. Met deze vaststelling:
   a. te besluiten dat leveranciers (in opdracht van bevoegd gezagen) aan de slag kunnen met implementatie van deze 0.98.kern versie in de software van plansystemen;
   b. kennis te nemen van het gegeven dat deze versie gebruikt zal worden in de consultatieversie van de regeling elektronische publicaties;
   c. te besluiten dat nieuwe versies met daarin modulaire uitbreidingen planmatig beschikbaar komen. Dit loopt via de kwartaal PI-cyclus (eerst pDSO, later via de toekomstige beheerorganisatie);
   d. te besluiten dat in de verdere ontwikkeling van de standaard de conclusies, aanbevelingen en bevindingen uit de vier impactanalyses en nadere analyse(s) door veranderopgaven en DSO verder uit te laten werken, te starten met een zgn. 'warme overdracht'.

Toelichting

Context en doel

- In het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet is afgesproken dat standaarden interbestuurlijk vastgesteld dienen te worden en dat er voor iedere in te voeren standaard via een impactanalyse moet worden nagegaan wat er nodig is om deze in te voeren.
- Middels deze notitie liggen nu de 0.98.kern versie van de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en van een viertal toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (TPOD's) te weten AMvB/MR, omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening ter vaststelling voor.
- Van bestuurlijke vaststelling gaat een belangrijk signaal uit naar leveranciers van software dat met deze versie van de standaard een onherroepelijke stap wordt gezet naar implementatie van deze standaard.

Modulaire opzet

Met de 0.98.kern is een versie van de standaard beschikbaar gekomen waarin een aantal fundamentele verbeteringen is doorgevoerd ten opzichte van de 0.97 versie (zie bijlage 1). Deze versie is modulair opgezet, is stabiel (toekomstige versies zijn hiermee backwards compatibel) en implementeerbaar, zodat deze door de leveranciers gebruikt kan worden om hun plansystemen aan te passen.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Conclusies impactanalyses

In de impactanalyses wordt onderschreven dat de 0.98.kern versie daarvoor voldoende (start)fundament biedt en dus bestuurlijk vastgesteld kan worden. Daarbij worden twee kanttekeningen geplaatst.

- De eerste, breed gedeelde constatering is dat de standaard nog onvoldoende in de praktijk is beproefd, waardoor er nog geen keiharde uitspraken over de impact kunnen worden gedaan. Dit brengt onzekerheden en dus risico's voor de bevoegd gezagen met zich mee. Net als voor de andere DSO-standaarden (STTR en STAM), geldt ook voor STOP/TPOD dat deze maar op één manier echt volwassen kan worden: door in praktijk gebruikt te worden in werkende software. Het is wel van belang dat de conclusies, aanbevelingen en bevindingen uit de vier impactanalyses door enerzijds de vier veranderopgaven en anderzijds het DSO (Geonovum-PR33/KOOP-PR34) verder worden uitgewerkt, zodat bevoegd gezagen de invoering van de standaard succesvol kunnen uitvoeren. De eerste stap in deze richting is middels een geplande 'warme overdracht' tussen bevoegd gezagen en DSO.
- De tweede, unanieme waarneming is dat de 0.98.kern versie nog niet alle modules bevat. Eind PI-12 wordt er een nieuwe versie van STOP opgeleverd met daarin een uitbreiding op de modules (bv. module om annotaties bij de tekst op te nemen) en aanvullende mutatie- en consolidatiescenario's. Tevens worden eind 2019 de TPOD's Omgevingsvisie en Projectbesluit opgeleverd en wordt van de laatste drie TPOD's uit het basisniveau, zijnde Reactieve interventie, Voorbereidingsbesluit en Instructie een consultatiewaardige versie opgeleverd. Aldus wordt op een planmatige wijze (PI-gewijs) aanvullende functionaliteit toegevoegd op basis van o.a. praktijkproeven en in afstemming met leveranciers en gebruikers.

Rol leveranciers

- Met leveranciers van plansoftware is er sinds maart 2019 een structureel, tweewekelijks overleg. Hierin worden vragen, suggesties, ontwikkelingen en planningen rondom de standaard afgestemd, waardoor er indien nodig bijsturing komt. De leveranciers van plansoftware spelen een belangrijke rol in de (technische) implementatie naar de nieuwe wet, omdat bevoegd gezagen deze systemen gebruiken om de nieuwe regelgeving in op te stellen. In gezamenlijkheid is besproken welke uitdagingen de leveranciers zien om de standaard te kunnen implementeren en aan welke oplossingen zij daarbij denken. In het overleg van 24 september hebben leveranciers laten weten dan hun eerste inschatting is dat de 0.98.kern versie van de standaard implementeerbaar, beter beschreven en fijner om mee te werken is dan de eerdere versies. Diverse leveranciers zijn nu volop bezig de 0.98 kern versie van de standaard te implementeren, waarbij detailvragen en –opmerkingen aan het licht komen. De komende tijd zal bij het implementeren de werkbaarheid van de standaard verder duidelijk worden. Het leveranciersoverleg wordt ook in de beheerfase voortgezet.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Toelichting beslispunt 1 + 2a t/m 2c
Na uiteindelijke vaststelling in het OGB worden de 0.98.kern versie van STOP en de 4 TPOD's gepubliceerd op de site van het programma Aan de slag met de Omgevingswet, zodat zowel bevoegd gezagen als derden de implementatie hiervan kunnen voorbereiden in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De 0.98.kern versie zal in januari 2020 productierijp geïmplementeerd zijn in de keten van Plan tot Publicatie (LVBB ➔ OZON ➔ Viewer). Ook worden de STOP en de 4 TPOD's aangeboden aan de wetgever, zodat de standaard gebruikt kan worden voor de internetconsultatie van de regeling elektronische publicaties (ook bekend als de bekendmakingsregeling), waarin de normatieve delen uiteindelijk ook wettelijk in verankerd worden. Daarnaast komen er aanvullende modules beschikbaar zodat verbeterde functionaliteit (voornamelijk i.r.t. STOP) kan worden toegevoegd. Dit loopt eerst via het laatste kwartaal PI met bestaande besluitvormingslijnen en later via de toekomstige beheerorganisaties Geonovum en KOOP.

Toelichting beslispunt 1 + 2d i.r.t voornaamste bevindingen uit impactanalyses
In het OGB van 12 maart 2019 is afgesproken dat de impactanalyse (IA) STOP/TPOD zich primair richt op de vraag hoe ieder bevoegd gezag de standaard goed kan implementeren en wat de veranderkundige consequenties ervan zijn. De afgelopen maanden heeft ieder BG een eigen IA uitgevoerd op de standaard c.q. zijn/haar desbetreffende TPOD. Hieronder volgen per IA de belangrijkste conclusies:

1. Rijk: Voor het CIM-OW en de TPOD AMvB/MR geldt dat een solide basis geboden wordt voor een, voor het Rijk, werkbare standaard. Resterende punten lijken relatief eenvoudig te verwerken. Voor het STOP-deel geldt dat op papier een basis wordt geboden waarop doorontwikkeld kan worden. Echter, de afgelopen maanden is de standaard nog sterk in ontwikkeling geweest waardoor het in de praktijk beperkt tot niet mogelijk is geweest de werking te beproeven. Een aantal essentiële onderdelen in de juridische praktijk voor het Rijk is bovendien nog niet uitgewerkt. Aanvullend aan de IA hebben EB, POW en VO Rijk de 0.98-kern versie beoordeeld. Conclusie hierbij is dat de 0.98-kern versie voldoende voor softwareleveranciers en bevoegde gezagen is om te kunnen beginnen in afwachting van nieuwe versies van STOP. Wel doen zij een viertal aanbevelingen aan het DSO (o.a. plan de ontwikkeling van geometrie en mutaties in lijn met de wetgevingsplanning en draag zorg voor voldoende capaciteit voor doorontwikkeling).
2. Waterschappen: Geconcludeerd wordt dat de standaard haalbaar implementeerbaar is en toepasbaar bij de regelgeving van de waterschappen. Belangrijke randvoorwaarde daarvoor is wel dat de standaard aantoonbaar backwards compatible is, zodat softwareleveranciers het vertrouwen hebben dat deze standaard ingebouwd kan worden in hun programmatuur.
3. Gemeenten: Gemeenten en haar leveranciers geven aan dat de 0.98 kern versie van de standaard nu consistenter en beter implementeerbaar is. Echter, vervolmaking en doorontwikkeling van deze standaard is nog wel noodzakelijk. Een aantal noodzakelijke onderdelen, zoals muteren van omgevingsdocumenten, wordt bijvoorbeeld nog slechts beperkt ondersteund. Ook lijkt op onderdelen STOP en TPOD niet op elkaar aan te sluiten. Op dit moment is daarom nog niet met zekerheid te zeggen dat het tijdspad van implementatie haalbaar is.
   Daarnaast is de 0.98 kern versie nog niet getoetst en beproefd in de praktijk. De gemeentelijke consultatie op V0.98 wordt nu uitgevoerd. De resultaten en het VNG standpunt volgen daarom op 11 oktober en zullen mondeling in het OGB worden ingebracht.

4. Provincies: Provincies hebben een impactanalyse gemaakt op de STOP TPOD 0.98 kern versie voor de Omgevingsverordening. Het maken van een impactanalyse is echter bemoeilijkt door de vele onduidelijkheden die thans nog in de standaard zitten. Ze maken daarom een voorbehoud t.a.v. de implementeerbaarheid van de standaard. Uit deze analyse blijkt dat de impact van de standaard hoog is voor de aspecten 'Organisatie en procesinrichting' en 'Implementatiekosten'. De overige aspecten zoals 'Techniek', 'Software', en 'Personeel' worden beoordeeld als aspecten waarvan de impact als 'gemiddeld' wordt ervaren. Ook volgen er uit de IA diverse bevindingen, zoals zorgen over de bruikbaarheid en kwaliteit van de waardenlijsten. Voor de provincies is de 0.98 kern versie "de" versie waarin publicatie van de ontwerp omgevingsverordeningen van de provincies zal plaatsvinden.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Bijlage 1: Modulaire opzet STOP/TPOD's

De oplevering van de 0.98.kern versie kent een modulaire opzet bestaande uit verschillende bestanden/modules. STOP bevat o.a. de modules tekst van een besluit, geo-informatie objecten (GIO's), metadata en (enkele) mutatie- en consolidatiemogelijkheden. Bij de TPOD's AMvB/MR, omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening zijn ook de Pons (om inzicht in de vigerende juridische situatie in overgangsfase te krijgen), waardenlijsten en het presentatiemodel opgeleverd. Voordeel van de modulaire opzet voor Bevoegde Gezagen is dat ze de separate modules los van elkaar en in aanvulling op elkaar stapsgewijs kunnen opbouwen en aanleveren. Daarnaast is de uitkomst van de taskforce "werkende keten" verwerkt. De kern hiervan is dat het overheidspublicaties- en Omgevingswet domein in aparte, gelijkwaardige, maar wel samenhangende informatiemodellen zijn gemodelleerd (CIM-OP respectievelijk CIM-OW). Hiermee is een belangrijke blokkade voor de implementeerbaarheid van de standaard, die in voorjaar 2019 in de v0.97 versie werd geconstateerd, weggenomen.

De TPOD's zijn ten opzichte van de 0.97 versie aangepast op de modulaire opzet van de standaard. Tevens zijn relevante opmerkingen naar aanleiding van de publieke consultatie op versie 0.97 verwerkt. Daarnaast zijn er nu ook voorbeeldbestanden van de TPOD's en last but not least is er een website beschikbaar waarop de praktijkrichtlijnen geraadpleegd kunnen worden.

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Bijlage 2: Proces en partijen waarmee de STOP/TPOD is ontwikkeld

Hieronder is weergegeven hoe de op 10 september opgeleverde 0.98.kern versie van de standaard in grote lijnen chronologisch door KOOP en Geonovum is ontwikkeld en welke partijen daarbij betrokken waren:

- Na begin 2019 geconstateerd te hebben dat er geen werkende keten mogelijk was op basis van de eind 2018 opgeleverde 0.97 versie v/d standaard is er eind februari een Taskforce Werkende Keten ingesteld. De taskforce had als opdracht gekregen om, op basis van een probleemanalyse, oplossingsrichtingen en maatregelen uit te werken voor een korte termijn oplossing om een werkende keten van plan tot publicatie te realiseren en het creëren van een eindbeeld voor de langere termijn. De vervolgens begin april gepresenteerde oplossingen vanuit de taskforce konden onder andere op steun rekenen vanuit de leveranciers.
- De Taskforce resultaten zijn vervolgens bekeken door een reviewteam die een "second opinion" hierover gegeven heeft. Het in de loop van april 2019 gepresenteerde algemene beeld uit de second opinion was: "De taskforce heeft goede invulling gegeven aan haar opdracht om een technisch-inhoudelijke oplossing te vinden voor een werkende keten Plan tot Publicatie met de standaard".
- De taskforce is in de 2e helft van april overgegaan in het Samenwerkende Partners Integratie Team Standaarden (Spits) onder onafhankelijk voorzitterschap. Dit was ook één van de voorgestelde maatregelen van de second opinion. De opdracht voor Spits was om de door de Taskforce aangedragen oplossing in de nu voorliggende 0.98.kern versie te implementeren en om obstakels daar naar toe weg te nemen. Het spits overleg heeft de afgelopen maanden een aantal heikele punten kunnen oplossen.
- In het Tactisch Regie Overleg STOP/TPOD van 16 juli is de eerste versie van een lijst gepresenteerd met daarin issues o.a. vanuit Spits, met bijbehorende actiehouder, besluitvormend gremium, urgentie en status, die binnen de keten van Plan tot Publicatie spelen. Een aantal van deze issues (bv. redundantie in aanleverbestand m.b.t. geometrieën) heeft ook rechtstreeks gevolgen gehad voor de standaard. Doel van deze lijst is om transparant te zijn richting o.a. BG-en over de 'open eindjes'. Inmiddels is een aanzienlijk deel van de issues besproken en opgelost.
- Begin augustus is de 0.98 beta versie van de standaard opgeleverd, op basis waarvan voorbeeldcontent (gemeente Venlo) tijdens de kwartaaldemonstratie in september door de gehele keten is getrokken; dus zowel gepubliceerd via de LVBB als via OZON zichtbaar in de viewer.
- Om de overdracht van kennis over de op te leveren 0.98.kern versie van STOP en de eerste 4 TPOD's naar de bevoegde gezagen goed te laten verlopen, hebben KOOP en Geonovum gezamenlijk op 5 september een uitgebreide kennissessies gegeven. Op 9 september is een zelfde sessie voor leveranciers georganiseerd.

Bovenstaande beschreven ontwikkeling van de 0.98.kern versie van de standaard is in afstemming met de volgende partijen gerealiseerd:

- Publieke consultatie: op basis van de 0.97 versie van de standaard heeft er van 28 januari tot 22 maart 2019 een publieke consultatie plaatsgevonden, waarvan de opmerkingen en bevindingen (900 reacties ingediend door 40 verschillende mensen/organisaties), indien gegrond, in de voorliggende versie van de standaard zijn verwerkt;
- Leveranciers: Zie paragraaf Toelichting – Algemeen
- Werkplaats: Begin 2019 is er gestart met "werkplaatsen" waarin BG-en samen met programmaleden en diverse leveranciers voorbeeldbestanden opstellen op

basis van de standaard ter ondersteuning van een aantal geprioriteerde praktijkproeven.
- Architectuur: Elke opgeleverde versie van de standaard is door de domeinarchitect getoetst op vastgestelde en geldende architectuurprincipes.
- Juristen: in eerste instantie is aan de zogenaamde Digi-juri tafel met juristen van alle bevoegd gezagen afgestemd over de inhoud van de standaard. Nadat dit overleg is opgehouden te bestaan is Jan-Willem Genuit (BZK/CZW) het centrale aanspreekpunt geworden voor vragen vanuit de standaard die een uitspraak vereisten of iets juridisch door de beugel kan.
- Bevoegd gezagen: De nu ter vaststelling voorliggende TPOD's zijn in samenwerking en samenspraak met vertegenwoordigers van de BG-en ontwikkeld.
- Eenvoudig Beter (EB): EB heeft de 0.97 versie van de standaard, en specifiek de TPOD AMvB/MR, gereviewd o.a. middels een praktijkproef, waarna verbeteringen (voor een groot deel) in de 0.98.kern versie zijn aangebracht.

Agendapunt 9

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
art 5.1 id 2 sub @minbzk.nl

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Rijksstandpunt bij STOP TPOD standaard AmvB-MR

Beslispunten die voorliggen bij OGB

1. *Versie 0.98.kern van de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en van de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (TPOD's) AMvB/MR, omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening vast te stellen, kennis genomen hebbende van de openstaande bevindingen en daaraan verbonden risico's volgend uit de 4 impactanalyses.*
2. *Met deze vaststelling te besluiten:*
   a) *a. dat zowel bevoegd gezagen als derden (o.a. softwareleveranciers) kunnen gaan werken met deze 0.98.kern versie van de standaard;*
   b) *b. dat de standaard gebruikt kan worden voor de internetconsultatie van de regeling elektronische publicaties;*
   c) *c. dat nieuwe versies beschikbaar komen waarmee verbeterde functionaliteit wordt gefaciliteerd. Dit loopt via de kwartaal PI-cyclus (eerst pDSO, later via de toekomstige beheerorganisatie);*
   d) *d. in deze doorontwikkeling van de standaard de conclusies, aanbevelingen en bevindingen uit de 4 impactanalyses en nadere analyse(s) door veranderopgaven en DSO verder uit te laten werken.*

- **Advies Rijksstandpunt**
  Het Rijk volgt de STOP-TPOD standaard al langere tijd en heeft de op elkaar volgende versies gezien en ziet de stap van 0.98-Beta naar 0.98-Kern als een positieve ontwikkeling; wel zijn er openstaande punten (zie bijlage);

  Het Rijk steunt de beweging die loopt met de 0.98-Kern standaard en is akkoord met de STOP-TPOD AMVB-MR voor beproeving in de praktijk (OR en AMVB's ontsluiten in DSO-LV).
- 2.a Het Rijk heeft nog geen softwareleverancier maar gezien de concrete en lopende ervaringen van Eenvoudig Beter met het digitaliseren van de Omgevingsregeling is er vertrouwen dat het Rijk regelgeving kan publiceren.
- 2.b Een adviesmemo vanuit EB over de review en OR-praktijkproeven gaat hier gedetailleerd op in. Van groot belang is dat de nieuwe versies de hieruit blijkende openstaande punten adresseren.
- 2.c Bij dit alles moet voorkomen worden dat herstelwerk nodig is aan eventuele software die in de toekomst aangeschaft zou kunnen worden – er is vertrouwen dat dit lukt. Graag ziet het Rijk concrete uitspraken van leveranciers hierover.
- 2d. Hoe met deze (zie 1b) openstaande punten en met de nog openstaande punten uit het lijstje van juridische randvoorwaarden is omgegaan, ziet het Rijk graag terug bij besluitvorming over de 0.99 versies.

- Zie OOK de tabel in de impact analyse pag 3. Er is nog geen afstemming geweest tussen de 4 impact analyses. Opvolging voor het rijk bestaat onder meer uit:
  - In beeld brengen van de kosten en dekking voor digitalisering – *dit vergt actie vanuit het Rijk.*
  - Voorstel voor de tijdelijke oplossing voor digitalisering (vangnet) – *dit vergt uitwerking en aandacht voor verdeling van kosten van dit 'vangnet'.*
  - Alternatieven voor de ondersteuning in de beheersituatie (Serviceteam) – *dit vergt nader uitzoekwerk.*
  - Een annotatie strategie (deze is in de maak) – *dit vergt nadere besluitvorming aan rijkszijde*

- **Deze acties vergen besluitvorming cq opdrachtverlening aan VO rijk / EB.**

Toelichting bij het Rijksstandpunt

De afgelopen maanden is er een vrij intensief proces geweest van:

1. Afstemming over 16 randvoorwaarden vanuit de juridische kolom (EB) – zie hiervoor bijlage 2 en de bijgevoegde Eindrapportage werkgroep uitwerking randvoorwaarden
2. De voorbereidingen en uitvoering van praktijkproeven (EB) – dit loopt deels nog.
3. Het beoordelen van versies van de standaard (EB en rijkspartijen) – het vergt enorm veel werk aan rijkszijde om elke versie en wijziging weer helemaal door te akkeren, met name voor EB.
4. Het uitvoeren van een impactanalyse onder leiding van de VO rijk/ IVCO en begeleiding van onder meer het IJDO.

Op grond van deze sporen en deze versie deze standaard durven wij ons vertrouwen in de verdere ontwikkeling tot een tijdige en volledige oplevering uit te spreken, omdat alle discussiepunten tot nog toe in goed overleg bleken te kunnen worden opgelost. Bij de metadata, tekststructuren en annotaties voorzien wij op dit ogenblik ook weinig risico's op grote punten. Bij de geometrie bestaat op hoofdlijnen overeenstemming over de oplossing, maar voor een gedetailleerde uitwerking ontbrak de tijd. Echter bij de mutaties zijn maar enkele eenvoudige scenario's volledig uitgewerkt. Door de zorgvuldige afstemming heeft de standaard een breed draagvlak, maar alle zeilen moeten worden bijgezet tijdig en volledig op te leveren.

De standaard kan verder worden beoordeeld na de lopende praktijkproeven, met name het omzetten van de OR en de AMVB's in de kern-versie. Naar ons oordeel is deze standaard hiervoor klaar. Het advies van deze zijde is wel alvast zo snel mogelijk met die praktijkproeven te beginnen.

Als we een volledig beeld willen vormen dan zijn er nog een aantal openstaande punten:

1. Feitelijk is de publicatie van de OR in de 0.98-Kern STOP-TPOD (najaar 2019 en voorjaar 2020) de gewenste praktijkproef: we willen het hebben zien werken. Vandaar dat wij adviseren akkoord te geven voor de beproevingen in de praktijk. Die proeven vinden plaats in PI-12;

2. We bekijken de STOP in het licht van tranche A van de TPODS en zullen straks met tranche B erbij een volledig beeld hebben van de standaard;
3. Wat de financiële implicaties zijn van deze standaard blijft lastig in te schatten; daar is de impact nog onvolledig bekend. Deze actie wordt de komende maand opgepakt;
4. Op de openstaande punten levert EB samen met VO rijk een volledige en goed uitgewerkte lijst aan ten behoeve van de besluitvorming over de 0.99 versie, het adresseren van deze openstaande punten is nodig om de AMVB's en OR definitief te kunnen publiceren.

Bijlage 1: concept

11. concept

Bijlage 2

Met het oog op de ontwikkeling van de STOP/TPOD-standaard voor omgevingswetdocumenten en de nieuwe wijze van bekendmaken en beschikbaarstellen van die documenten, zijn door het Rijk 16 randvoorwaarden geformuleerd vanuit juridisch perspectief. Deze zijn te onderscheiden in randvoorwaarden voor officiële publicatie van geometrische informatieobjecten (GIO) en voor wijzigingsbesluiten in renvooi, en algemene randvoorwaarden. Voor de beoordeling of en hoe aan de randvoorwaarden kan worden voldaan is een werkgroep ingesteld door het directeurenoverleg afstemming Bekendmakingswet-Omgevingswet BZK en JenV zijn vertegenwoordigd. Dit heeft geleid tot bijgevoegde eindrapportage. De eindrapportage is in het IJDO van 6 september besproken.

Hoofdpunten zijn:
- De integriteit (onveranderlijkheid) van GIO's wordt geborgd op hetzelfde niveau als tekstbestanden, door middel van digitale waarmerken (hash).
- Op die manier is ook de historie van GIO's geborgd.
- Wijzigingsbesluiten in renvooi worden zodanig vorm- en weergegeven dat de eigenlijke wijzigingen kenbaar zijn.

Een algemeen uitgangspunt voor bekendmakingen is overigens dat in voorkomende (urgente) gevallen, bekendmaking mogelijk is op andere wijze dan met gebruikmaking van de standaard. Dit is in de rapportage verder niet uitgewerkt, aangezien deze ziet op voorwaarden aan het gebruik van de standaard.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

OGB

Contactpersoon

art 5.1 lid 2 sub e

T 06-50738687

Datum
23 september 2019

Kenmerk

notitie

Betreft: Tussenbericht functioneel annoteren

Het OGB wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de observaties uit fase 1 van de interbestuurlijke werkgroep annoteren;
2. Kennis te nemen van het voorgenomen werkproces voor fase 2;
3. In te stemmen met de onderwerpen waarover de komende tijd door de werkgroep interbestuurlijke voorstellen worden ontwikkeld, met het oog op besluitvorming daarover in het OGB van 12 december a.s..:
    a. Een **stapsgewijze ontwikkeling** van het annoteren: ongeacht het gewenste tempo waarin regels worden geannoteerd. Dat wil zeggen: “als je gaat annoteren, houdt dan deze volgorde aan.”
    b. Aan elkaar helderheid te bieden over het eigen **ambitieniveau** op het moment dat regels in werking treden.
    c. Het al dan niet leveren van een gezamenlijke inzet op het annoteren van de **bruidsschatregels** door VNG, UNIE, BZK en IPO in 2020.
    d. Inzet leveren ten behoeve van doorontwikkeling (tot 1-1-2020 en) en beheer van de **waardenlijsten** na oplevering.
    e. Regionale en of sectorale samenwerking rondom annoteren.

1. Aanleiding

Wie in een webwinkel op zoek is naar een boek, toetst een zoekwoord in en filtert bijvoorbeeld op prijs, taal en beschikbaarheid. En krijgt vervolgens een overzichtelijk lijstje van opties, binnen een totaal van misschien wel tienduizenden titels. Het zijn annotaties (voor de gebruiker niet-zichtbare labels) die zorgen voor deze selectiekracht. Onder de Omgevingswet wordt een groot aantal regels bij elkaar gebracht. Via het omgevingsloket (functie oriënteren op de kaart) zijn straks alle geldende regels voor een locatie te zien. Alleen, wie gebruik maakt van deze functie is *gericht* op zoekt. Hij of zij wil *relevante* informatie zien, *toegesneden* op een vraag. Hiervoor is het nodig dat regels geannoteerd zijn.

In het Opdrachtgevend Beraad (OGB) van november 2018 is besloten alleen die annotaties verplicht te stellen, die nodig zijn op grond van de Bekendmakingswet. Zonder die annotaties kunnen omgevingsbesluiten niet in DSO-LV worden

getoond. *Functionele* annotaties, die primair samenhangen met het verhogen van de gebruikersvriendelijkheid, worden (vooralsnog) *niet* verplicht gesteld. Het OGB bevestigde evenwel dat het eindbeeld van het DSO op het punt van het gebruiksvriendelijk ontsluiten van regels ambitieus is. Om stappen te zetten op weg naar dit eindbeeld is besloten te bezien hoe de bestuursorganen hun ambities goed op elkaar kunnen afstemmen.

Hiertoe is maart 2019 in opdracht van het OGB een interbestuurlijke werkgroep ingericht. Deze heeft de mogelijkheden van het annoteren van juridische regels verkend en praktisch beproefd. Aan de hand van een casus hebben de vier bestuurslagen een selectie van juridische regels ingevoerd in een regelbeheersysteem (geen onderdeel van het DSO) en geannoteerd. Een beperking daarbij was de mate van stabiliteit van de STOP/TPOD, incl. de bijbehorende waardelijsten en de vertaling ervan in het gehanteerde regelbeheersysteem. De komende maanden worden de resultaten ook getoond in de pre-omgeving van de DSO-viewer. Deze notitie is een tussenbericht met een aantal observaties, een voorstel voor de onderwerpen waarover interbestuurlijk afspraken gemaakt worden en een schets van de fase 2 van dit traject. Het eindrapport wordt in december verwacht.

2. Observaties op basis van fase 1

Effecten van niet en ongelijk annoteren

I. Zonder annotaties worden bij het oriënteren op de kaart *alle* geldende regels op een locatie getoond, ongeacht of de artikelen voor een specifieke gebruiker van belang zijn. Dat zouden er bijvoorbeeld 7000 kunnen zijn over alle domeinen van de Omgevingswet. Om de functie ‘oriënteren op de kaart’ van waarde te laten zijn is het nodig om de regels te kunnen filteren en dus te annoteren.

II. Wanneer drie bestuurslagen hun regels wel annoteren en één bestuurslaag niet, worden in de DSO-viewer de juridische regels van die laatstgenoemde apart getoond van de zoekresultaten van de regels die wel geannoteerd zijn. Wanneer bijvoorbeeld het Rijk niet zou annoteren, zouden daar alle artikelen van de Amvb’s en de Or worden getoond, ongeacht of ze voor de gebruiker van belang zijn. Dat zijn er ongeveer 6000.

III. Wanneer decentrale bestuursorganen hun maatregels niet annoteren als maatwerkregel, blijven de rijksregels zichtbaar. De gebruiker ziet dan *onjuiste* informatie. Het is nog niet helder of dit op basis van de laatste versie van de standaard (0.98 kern) op een goede manier te annoteren en te verbeelden is.

Niveaus van annoteren en capaciteit

IV. Met het toevoegen van een beperkt aantal annotaties (Is het een regel voor een bestuursorgaan of voor burgers? Over welke activiteit en thema gaat het? Bevindt de voorgenomen activiteit zich in een bijzonder gebied?) lijkt het zoekresultaat zeer sterk te kunnen worden beperkt. Daarmee zou een betekenisvolle eerste stap kunnen worden gezet richting goed geannoteerde juridische regels.

V. Het toevoegen van deze annotaties kost een fractie van de tijd die is gemoeid met het opstellen van deze regels. Randvoorwaarden hierbij zijn wel een gebruiksvriendelijk regelbeheersysteem (door bevoegd gezag gekozen software waarmee de regels in het DSO kunnen worden geladen en voorzien van annotaties) en een heldere instructie voor het gebruik daarvan. Ook het kunnen annoteren in bulk (niet per afzonderlijk lid, maar bijvoorbeeld per hoofdstuk, of paragraaf) helpt in het beperken van de benodigde capaciteit. Dat is een relevante eis die aan regelbeheersystemen mag worden gesteld.

VI. Naarmate regels op een gedetailleerder schaalniveau verschillen (bv toegestane bouwhoogtes) zal waarschijnlijk op een diepgaander niveau worden geannoteerd. Zo kunnen getalsmatige normen op een kaart worden getoond. Die behoefte zal met name bij gemeenten en waterschappen bestaan. Gemeenten geven aan dat dit voor hen tot het basisniveau behoort. Bij het opstellen van regels zijn hier keuzes in te maken, aangezien er op dit punt een samenhang tussen de vormgeving van de juridische regels en dit soort annotaties bestaat.

VII. Voor alle juridische regels waarvoor toepasbare regels worden ontwikkeld is het noodzakelijk om te annoteren op ‘activiteit’, zodat deze activiteit en de kenmerken die hier mee samenhangen gebruikt kan worden om de toepasbare regels te sorteren, op te slaan en te tonen in de gebruikerstoepassing. Daarnaast is het voor toekomstige gebruikers van belang dat ook andere activiteiten, waarvoor (nog) geen toepasbare regels worden gemaakt worden geannoteerd. Tijdens de uitgevoerde praktijkproef ontstond nog een te grote diversiteit aan labels. Het is voor het oriënteren op de kaart van groot belang om interbestuurlijk tot een eenduidige ordening van activiteiten en activiteitengroepen te komen. De functionele structuur voor de toepasbare rijksregels is hiervoor een goed vertrekpunt. Voor de rijksregels moet het de bron zijn. De relatie tussen die structuur en STOP/TP is in de meest recente versie van STOP/TP goed beschreven. Er moet nog nader worden bekeken op welke punten decentraal gereguleerde activiteiten daarin passen en op welke punten decentraal aanvullingen nodig zijn (“overige activiteiten in de omgevingsverordening” en “overige activiteiten in de waterschapsverordening”) om in te plaatsen die niet genoemd zijn in Ow artikel 5.1. Over de mate waarin de ‘werkzaamheden’ die bij de toepasbare regels worden gebruikt een plek kunnen krijgen bij het oriënteren op de kaart en wat hiervoor nodig is, verschillen de beelden nog. Dit is ook een vraag die in het moet worden gezien van de voor de functie oriënteren op de kaart prioritaire doelgroepen.

Eenduidigheid van annoteren

VIII. Een bepaalde mate van eenduidigheid in het annoteren tussen bestuurslagen is nodig, anders worden vergelijkbare zaken anders genoemd. De consequentie daarvan is dat de gebruiker *slechts een deel* van de voor hem relevante regels selecteert. Dat risico kan worden beperkt via de standaard (bijvoorbeeld door vaker te werken met hiërarchie in vragenlijsten, waarbij niveau 1 gesloten is en het niveau daaronder open is (‘thema’). Daarnaast helpen goede praktijkrichtlijnen, interbestuurlijke afspraken en een goed beheer van de waardelijsten in de beheerfase.

IX. Het centraal annoteren van de bruidsschatregels (BZK, VNG, Unie en IPO) is een mooie kans optie om een goede start te maken met het annoteren van juridische regels. We zouden zou een standaard neer kunnen zetten voor het annoteren van direct werkende regels. (‘Als je zo annoteert, dan annoteer je eenduidig met andere bestuursorganen.’). Daar staat tegenover dat de bruidsschatregels zijn bedoeld als tijdelijke regels en niet per se toekomstvast zijn. We willen gemeenten en waterschappen ook uitnodigen met de bruidsschat aan de slag te gaan. Op dit punt moet nog een afweging worden gemaakt.

3. Fase 2 van de werkgroep

Voor fase 2 van dit project zijn de volgende activiteiten gepland:

1. Verdieping

Verbeelding: Tijdens fase 1 van dit traject is een aantal vraagstukken naar voren gekomen, rondom het tonen van gebieden en van activiteiten. Ook is nog onduidelijk of het goed mogelijk is om relaties tussen regels in verschillende besluiten te tonen (t.b.v. maatwerkregels en afwijkende decentrale omgevingswaarden). Die vragen hangen samen met de ontwikkeling van de standaard. Nu 0.98 kern beschikbaar is, moet worden bekeken wat de impact is op die vraagstukken.

Bevragingsstrategieën: Daarnaast is geconstateerd dat een toekomstige gebruiker hoogstwaarschijnlijk ondersteuning kan gebruiken bij het filteren van zoekresultaten. De informatiebehoefte van verschillende soorten eindgebruikers (planmaker, initiatiefnemer, vergunningverlener en belanghebbenden) is niet identiek. Het is daarom van belang om na te denken over doelgroepen en passende bevragingsstrategieën. Wellicht bieden de praktijkrichtlijnen een goed platform om hierover iets op te nemen, als die ook de doelgroep gebruikers bedient. Ook de DSO-viewer zou hier mogelijk iets in kunnen betekenen (een vragenboom of een pagina met uitleg). Hierover wordt met Geonovum en ontwikkelaars DSO-viewer contact gezocht.

2. Doorleveren aan (de pre-omgeving van) het DSO-loket en het bespreken van de resultaten daarvan.

Hiervoor zijn een aantal technische stappen nodig en moet nog een keer kritisch gekeken worden naar de annotaties die ten behoeve van fase 1 aan de regels zijn toegevoegd, zodat het ook juridisch klopt.

3. Delen van de observaties uit fase 1 met specifieke doelgroepen

Deze notitie bevat alleen de observaties op hoofdlijnen. Per doelgroep (bevoegd gezag, Geonovum, ontwikkelaars DSO-viewer en leveranciers zijn relevante inzichten verzameld. Deze zullen de komende tijd worden gedeeld met de genoemde doelgroepen.

4. Het ontwikkelen van een voorstel voor de bestuurlijke afspraken en het opstellen van de eindrapportage aan het OGB.

Zie beslispunt 3.

Agendapunt 10

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Rijksstandpunt tussenrapportage Werkgroep annoteren

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met het onderstaande rijksstandpunt op de tussenrapportage Werkgroep annoteren

Advies voor rijksstandpunt

- Het Rijk neemt kennis van de tussenrapportage is erg te spreken over het feit dat steeds feiten op tafel komen. Dit helpt ook onze meningsvorming!
- Het Rijk benadrukt dat de lijn nu is niet verder verplicht te annoteren.
- Het Rijk kan niet meegaan met eventuele tussentijdse besluitvorming – en dat is als het goed is ook niet de bedoeling van dit stuk – omdat het geen geëigend moment is om besluiten te nemen die consequenties hebben voor de eigen werkprocessen rondom annoteren zonder meer inzichten. Daartoe wacht ze graag de eindrapportage af én de eigen annotatiestrategie die in november wordt opgeleverd.
- Het Rijk benadrukt dat rondom besluitvorming over annoteren van de bruidschat zij graag betrokken wil worden, omdat dit mogelijk gevolgen heeft voor het wel of niet verplicht annoteren vanaf 2021.

Toelichting

Er ligt een redelijk korte tussenrapportage op tafel. Prudentie is op zijn plaats omdat eind 2018 het Rijk heeft aangegeven niet te willen annoteren. Het Rijk is nu bezig een annotatiestrategie te maken om zelf in beeld te krijgen wat annoteren omhelst. Omdat annoteren mogelijk veel omhelst is het verstandig eerst alle informatie op tafel te hebben, en pas daarná een goed vormgegeven eigen besluitvorming hierop vorm te geven.

Notitie OGB

Onderwerp	Uitbouw
Agendanummer	
Datum	15 oktober 2019

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub
M art 5.1 lid 2 sub e@minbzk.nl
T pm

Datum
30 september 2019

Bijlagen

Aard van de behandeling:
Ter besluitvorming

Beslispunten
In te stemmen met het via het Strategisch Beheer opdracht verlenen aan de tactisch beheerorganisatie om:
1. in te stemmen met het uitbouwproces zoals beschreven in de notitie;
2. volgens één SAFE Agile proces van prioritering en voortbrenging voorbereidingen te treffen voor de eerste werkzaamheden inzake de bestuurlijke agenda uitbouw, zoals in bijlage 1 weergegeven;
3. de haalbaarheid van realisatie in het jaar 2020- binnen beschikbare financiële en capacitaire beheerkaders - te onderzoeken en hierover aan het OGB Beheer te rapporteren.

Aanleiding
Eind 2019 wordt een DSO-LV basisniveau opgeleverd dat het voor alle partijen mogelijk maakt om 2020 te benutten als een voorbereidings-, oefen- en implementatiejaar. Inzet is zo een beheerste overgang richting inwerkingtreding van de Omgevingswet per 2021 mogelijk te maken met continuïteit in dienstverlening voor gebruikers.

2020 is tevens het jaar waarin de landelijke voorziening DSO (DSO-LV) conform het op 18 december 2018 gesloten akkoord in beheer gaat. Dit is een belangrijke opmaat naar inwerkingtreding. In dit beheerakkoord ligt besloten dat partijen in consensus vooruitkijken en besluiten over wat hierna komt: doorontwikkeling en uitbouw van DSO-LV gericht op het behalen van de in 2015 uitgesproken bestuurlijke eindambities (scenario 3). De bestuurlijke agenda is bijgevoegd.

Het Rijk draagt de investeringskosten voor de elementen uit de bestuurlijke agenda uitbouw waar interbestuurlijk toe wordt besloten. Hiervoor is een budget van € 50 mln beschikbaar.

Toelichting
Het Bestuurlijk Overleg heeft verzocht om een interbestuurlijke agenda voor uitbouw van DSO-LV. Medio 2019 is deze agenda opgeleverd waarna de afgelopen periode is benut om de laatste scherpte in beelden en verwachtingen aan te brengen.

In grote lijnen zijn alle partijen het er over eens dat in de komende maanden de aandacht vooral uit moet gaan naar het opleveren van het DSO-LV basisniveau.

Zodanig dat het in beheer kan en alle partijen er mee kunnen werken. Maar het beeld is tevens dat met deze aanstaande realisatie van het basisniveau we nog onvoldoende alle gezamenlijk gedane inspanningen verzilveren. Voor het benutten van de kansen van de vrijwel bereikte grootschalige modernisering van het Omgevingsrecht moeten we efficiënt en gezamenlijk koers blijven houden richting de bestuurlijk geformuleerde eindambities van scenario 3.

Dit betekent dat we met het Bestuursakkoord 2015 en de inhoudelijke kaders uit het bestuurlijke agenda Uitbouw nu aan de slag moeten en kunnen gaan. Die bevat elementen die we voor inwerkingtreding van de Omgevingswet met prioriteit nog willen realiseren en die direct bijdragen aan de soepele uitvoering van die wet. De agenda geeft ook inzicht in de elementen die volgtijdelijk daarna aan bod kunnen komen. Zo willen we direct kansen scheppen voor een betere belangenafweging en verbeterde besluitvorming in het domein van de fysieke leefomgeving.

De bestuurlijke agenda Uitbouw wordt opgevat als een duidelijke bestuurlijke ‘wilsverklaring’ voor de korte en langere termijn. Een gezamenlijke herbevestiging van de eerder uitgesproken ambitie en een goede basis om verder koers te kunnen zetten. Waarbij uitgesproken is dat die ambities uit 2015 ons ook na 2021 nog binden. Alle partijen zijn bereid hieraan bij te dragen en hebben uitgesproken dat de huidige goede en unieke samenwerking ook benut moet worden voor het vervolg. Deze is gericht op afbouw, doorontwikkeling en uitbouw van DSO-LV. Het besef is er dat de volwassenheid van het stelsel niet op dag één na inwerkingtreding is bereikt. Het is een lang traject van stapsgewijs toegroeien naar het bestuurlijke eindbeeld (scenario 3 uit het Bestuursakkoord 2015).

Dit maakt dat alle partijen daarom de noodzaak en inhoudelijke kaders uit de bestuurlijke agenda Uitbouw ondersteunen en dat alle partijen zich committeren aan de afspraak dat op basis daarvan in 2020 pragmatisch voorbereidingen getroffen moeten gaan worden. Een goed functionerend DSO-LV is immers mede afhankelijk van een goede aansluiting op (ontwikkelingen in) wetgeving en beleid en van inpassing in een breder stelsel van digitale overheidsvoorzieningen en aansluiting op werkprocessen bij bestuursorganen in de toepassing en uitvoering van de Omgevingswet, alsmede van het vermogen om in te spelen op veranderingen.

Geconstateerd is dat partijen nu al met elementen aan de slag zijn gegaan en zorg zijn blijven dragen voor financiering van reeds bestaande informatievoorzieningen[1]. Zo is het Rijk bijvoorbeeld bezig met de ontwikkeling van een centrale voorziening geluidsgegevens ter ondersteuning van de tijdige inwerkingtreding van de Aanvullingswet geluid en betrekt daar de bevoegd gezagen ook al bij. Provincies hebben aangegeven dat ze de uitgesproken ambitie willen omzetten in ontwikkeling van informatieproducten ten behoeve van de beleidsdomeinen Natuur en Externe Veiligheid. Ze hebben de intentie hiertoe een budget van €5 mln. beschikbaar te stellen. Waterschappen bestendigen hun inzet op watergerelateerde informatieproducten via het Informatiehuis Water (IHW). Gemeenten hebben aangegeven binnen de kaders van plan uitbouw te gaan investeren in informatieproducten waarvan gemeenten de bronhouder zijn. Gedachte is dat na interbestuurlijke besluitvorming aansluiting van deze informatieproducten op het DSO-LV plaats kan vinden, waarbij het rijk de aansluitingskosten draagt.

[1] Zie de uitgevoerde “nulmeting” uit 2017/2018.

Concreet stappen voorwaarts
Met deze ontwikkelingen zetten we serieuze stappen voorwaarts op weg naar de eindambitie. Om deze richting te verstevigen hebben we in het beheerakkoord uitgesproken dat het Rijk investeringskosten draagt voor verdere uitbouw van de agenda onderdelen waar interbestuurlijk toe wordt besloten. Hiervoor is een budget van € 50 mln beschikbaar gesteld. Te beginnen met elementen die voor inwerkingtreding met voorrang of uit oogpunt van 'continuous delivery[2]' opgepakt zouden moeten worden. Het betreft:

- Het vóór 1 januari 2021 realiseren van de **kennisgeving vergunning omgevingsplanactiviteit** (de zgn: 'afwijkvergunning'. Deze is wettelijk vereist).
- Via de **toepassingprofielen standaard (TPOD)** wordt aanvullend informatie uit besluiten en rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet ontsloten.
- bij inwerkingtreding direct zichtbare stappen te zetten in het vanuit één overheidsgedachte kunnen handelen en vanuit een integrale benadering kunnen werken: **de één loket benadering.**
- Inzetten op vijf parallelle ontwikkelsporen om de in paragraaf van de bestuurlijke agenda uitbouw geïdentificeerde eerste **prioritaire informatiebehoefte.**
- Functionaliteit om **samenwerking** tussen bevoegd gezag te ondersteunen bij de behandeling van vergunningaanvragen.

Bovengenoemde punten worden kort toegelicht in bijlage 1 en hebben hun basis in de gewenste volgorde van realisatie zoals uitgewerkt in de Bestuurlijke agenda Uitbouw (Hoofdstuk 3, bijgevoegd bijlage 2). De bestuurlijke agenda Uitbouw vangt eind Q4 2019 aan met deze elementen en zal daarna jaarlijks worden geactualiseerd zodat kan worden ingespeeld op innovaties, leerervaringen uit de praktijk en veranderingen in wet- en regelgeving. Ook kunnen moties van de Kamer en/of adviezen van bijvoorbeeld het BIT of de Raad van State van toepassing zijn. Zo kan waar nodig de volgorde in de ontwikkeling worden aangepast, elementen worden toegevoegd of geschrapt.

Op deze wijze blijven we redeneren en opereren vanuit het perspectief van een open stelsel en de verwachtingen van burgers/bedrijven.

Sturen op Uitbouw via beheer

De Bestuurlijke agenda Uitbouw biedt een interbestuurlijk kader met randvoorwaarden waarbij alle bestuursorganen betrokken zijn. Het streven is om via de reeds ingezette initiatieven en het additionele investeringsbudget de nieuwe functionaliteiten te ontwikkelen. Daar is nauwe samenwerking voor nodig tussen de opstellers van de regelgeving, de strategische beheerorganisatie en de tactische beheerorganisatie. Dit is één van de belangrijkste randvoorwaarden omdat sommige nieuwe functionaliteiten alleen mogelijk zijn wanneer de regelgeving hierop wordt aangepast.

Om deze redenen is in het beheerakkoord en de Agenda Uitbouw een zorgvuldig interbestuurlijke proces van regie, monitoring en verantwoording uitgewerkt. Op deze manier vindt de uitbouw stap voor stap in fases plaats, waarbij we continu zullen leren van de ervaringen in de praktijk. Zo zorgen we ervoor dat er alleen functionaliteiten worden gebouwd waar de praktijk echt behoefte aan heeft. Ook creëren we hiermee ruimte om in te spelen op nieuwe, technische mogelijkheden.

[2] Bijvoorbeeld bij standaarden (TPOD) zou het eerst stopzetten van het huidige ontwikkelteam en later weer onder beheer opstarten onnodig veel budget en tijd kosten.

De prioriteitenlijst met de nieuwe functionaliteiten wordt tenminste eenmaal per jaar geactualiseerd door het Opdrachtgevend Beraad Beheer. Daarnaast zal het Bestuurlijk Overleg tweejaarlijks een update ontvangen over de voortgang.

Daartoe moeten de nu in de uitbouwagenda geschetste hoofdlijnen procesmatig en inhoudelijk kans krijgen om verder ‘uit te harden’ en zich concreet gaan vertalen in voorstellen waar vervolgens bestuurlijke go of no go beslissingen op kunnen worden genomen. Het Bestuursakkoord 2015, het financieel akkoord op hoofdlijnen 2015 en het beheerakkoord 2018 geven hiertoe al de procesmatige handvaten. Dit uitharden kan volgens één SAFE Agile proces van prioritering en voortbrenging. Hiervoor kan het OGB de Tactisch Beheerorganisatie (TBO) opdracht verlenen.

Voor uitbouw geldt dat conform beheerovereenkomst de investeringen worden gedragen door het Rijk, uitgaande van interbestuurlijke consensus en vaststelling. Een toets op de haalbaarheid is benodigd van de bovengenoemde voor 1 januari 2021 in gang te zetten en waar mogelijk al te realiseren elementen. Het komt immers boven op alle andere noodzakelijke werkzaamheden. Voorgesteld is het Kadaster als TBO de haalbaarheid van realisatie in het jaar 2020 te onderzoeken. Dit binnen beschikbare financiële en capacitaire beheerkaders[3]. Definitiestudies en business cases moeten het mogelijk maken deze toets goed uit te voeren.

De uiteindelijke formele opdrachtverlening voor realisatie van uitbouw geschiedt via deelopdrachten (OGB Beheer). De uitvoering wordt gedaan door de verschillende operationele beheerorganisaties – zoals gesteld -volgens één SAFE Agile proces van prioritering en voortbrenging. Op deze manier wordt de sinds 2017 binnen het DSO programma succesvol toegepaste werkwijze voortgezet en waar mogelijk geoptimaliseerd.

Voorjaar 2022 is vervolgens een politiek-bestuurlijk belangrijk ijkmoment in verband met de in de beheerovereenkomst vastgelegde eerste financiële evaluatie van het nieuwe stelsel in 2022. De voortgang in de uitbouw en rendement hiervan maakt hier deel van uit.

Tot slot kan voorjaar 2024 worden vastgesteld waar via uitbouw nog het beste waarde kan worden gecreëerd in de uitvoeringspraktijk en het stelsel als geheel. Daarover kunnen vervolgens nieuwe afspraken worden gemaakt.

[3] afgezet tegen vastgestelde budgetten en beschikbare capaciteit in ontwikkelteams, gegeven feit dat teams nog basisfunctionaliteit moeten afmaken in 2020

Bijlage 1 Voorgestelde elementen om als eerste op te pakken

- Het vóór 1 januari 2021 realiseren van de **kennisgeving vergunning omgevingsplanactiviteit** (de zgn: 'afwijkvergunning'. Deze is wettelijk vereist). Het tonen van kennisgevingen van vergunningen voor een omgevingsplanactiviteit (afwijkvergunningen) via DSO-LV heeft de hoogste prioriteit. Realisatie voor inwerkingtreding is van groot belang omdat deze kennisgevingen op dit moment zichtbaar zijn via Ruimtelijke plannen.nl. Als deze straks niet via DSO-LV zichtbaar zijn, betekent dit een achteruitgang ten opzichte van het huidig informatie- en daarmee dienstverlengingsniveau. Dit wordt voorkomen door deze functionaliteit als eerste te ontwikkelen.
- Via de **toepassingprofielen standaard (TPOD)** wordt informatie uit besluiten en rechtsfiguren op grond van de Omgevingswet ontsloten. Een aantal TPOD's wordt opgeleverd in het basisniveau maar uiteindelijk om een volledig inzicht te geven in de juridische regels m.b.t. de fysieke leefomgeving is het nodig om via uitbouw alle soorten instrumenten (Omgevingswetbesluiten) in het DSO te tonen. Het is van belang om hiertoe de reeds opgebouwde kennis en kunde en deze activiteit in het kader van Uitbouw met volle inzet te continueren.
- Bij inwerkingtreding van de wet is de basisfunctionaliteit van het Omgevingsloket ontwikkeld. Na inwerkingtreding, wanneer men ervaring heeft opgedaan in het werken met het Omgevingsloket wordt voorzien dat een diversiteit aan gebruikerswensen zal ontstaan waar de beheerorganisatie op moet inspelen. Het is daarom van belang bij inwerkingtreding direct zichtbare stappen zetten in het vanuit één overheidsgedachte kunnen handelen en vanuit een integrale benadering kunnen werken: **de één loket benadering.**
- DSO-LV is de motor en de inhoudelijke content vormt de brandstof. Vanuit die gedachte wordt ingezet op vijf parallelle ontwikkelsporen om de in het plan uitbouw geïdentificeerde **prioritaire informatiebehoefte**, zoals bijvoorbeeld LAVS[4], op DSO-LV aan te sluiten. Hier wordt werk met werk gemaakt door bijvoorbeeld ook reeds lopende inspanningen en investeringen op het gebied van bijvoorbeeld publiekrechtelijke beperkingen, monumenten, geluid en natuur te benutten.
- Het DSO biedt bij inwerkingtreding van de wet een minimale basisfunctionaliteit om **samenwerking** tussen bevoegd gezag te ondersteunen bij de behandeling van vergunningaanvragen. Onder de Omgevingswet is meer afstemming en samenwerking nodig tussen overheidslagen. De termijn van 8 weken voor het nemen van een besluit op een vergunningaanvraag maakt snelle uitwisseling tussen bevoegd gezagen onderling en met initiatiefnemers nodig. Gegevens moeten veilig digitaal kunnen worden uitgewisseld. Beide punten zijn urgent om de wet goed te kunnen uitvoeren en als bevoegd gezagen grip te houden op deze belangrijke termijn vanwege de rechtsgevolgen die verbonden zijn aan het niet halen ervan. De inzet is via uitbouw van deze basisfunctionaliteit een meer uniforme manier van samenwerken te verkrijgen en zo aan de beveiligings- en privacy eisen te voldoen in plaats van dit per organisatie of samenwerking te regelen. Voornemen is om de Raad van State-versie van het Invoeringsbesluit aan te vullen met enkele bepalingen die met het oog op de verwerking van persoonsgegevens het juridisch mogelijk maken om de samenwerkingsfunctionaliteit te gebruiken voor het behandelen van aanvragen.

[4] Landelijk asbest volgsysteem

Agendapunt 11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
art 5.1 id 2 sub e@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: rijksstandpunt notitie plan uitbouw

Advies voor rijksstandpunt

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met de notitie over het plan uitbouw en onderstaande aandachtspunten in te brengen.

Toelichting

- Het Rijk heeft belang bij het realiseren van zaken uit het plan uitbouw in 2020.
- Vanwege doorschuiven van besluitvorming vanwege interbestuurlijke gesprekken, zou zonder stappen te zetten de realisatie van enkele benodigde functionaliteiten in gevaar komen.
- Het voorliggende voorstel voorziet in het alsnog realiseren van functionaliteiten. Voorstel is in het gesprek in het OGB alsnog de prioriteiten van het Rijk voor 2020 te benoemen en te benadrukken dat het *niet* realiseren daarvan erg vervelend zou zijn, om de andere overheden duidelijk te maken dat er echt besluitvorming nodig is om over te gaan tot actie.

Agendapunt 12

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
art 5.1 lid 2 sub e @minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Stand van zaken veranderopgave Rijk
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken bij de veranderopgave Rijk.

Samenhang dossiers en besluitvorming

Om per 2021 gedigitaliseerde regels te kunnen aanpassen is nog samenhangede besluitvorming nodig over meerdere onderwerpen. In de huidige Stuurgroep liggen enkele besluiten voor, in de stuurgroep van november als het goed is ook. In de onderstaande bijlage (‘samenhang’) is dit beschreven en visueel vorm gegeven.

Invoeringsondersteuning rondom aanvullingssporen

Aanvullingssporen zijn beleidsrijk en behelzen belangrijke wijzigingen voor de uitvoeringspraktijk. Qua wetgeving zijn ze relatief laat in de tijd gereed. Dit betekent dat in korte tijd omvangrijke doelgroepen bereikt moeten worden met een handelingsperspectief ‘wat moet ik ermee’. Dit vergt een soort geplande inhaalslag. Rijksbreed hebben Eenvoudig Beter en de Veranderopgave Rijk workshops georganiseerd om te inventariseren wat er gebeurt en nodig is (verslagen zijn rondgestuurd en opvraagbaar). Tijdens deze sessie is duidelijk gemaakt dat de departementen van de aanvullingssporen verantwoordelijk zijn voor de invoering en daarvoor eigen programma’s ontwikkeld hebben. Vanuit ADS is aangegeven dat in aanvulling daarop de kennisinfrastructuur van ADS (slagsessies, inzet regionale structuur van het transitieteam van ADS, train-de-trainer programma, expertiseteam, communicatieteam, het informatiepunt) kan worden benut om de invoering te versterken. In het OT heeft een uitgebreidere versie gelegen van een soort plan van aanpak. Het team invoeringsondersteuning van ADS zet dit plan verder om in acties de komende tijd.

Aansluiten DSO

Het Rijk heeft software om toepasbare regels te maken al aangesloten op het DSO, via RWS (STTR standaard). Er is een aansluit strategie opgesteld (op agenda huidig OT) om te ondersteunen dat ook andere software zoals zaaksystemen voor vergunningen wordt aangesloten op het DSO-LV (STAM standaard).

Gebruikersvertegenwoordiging richting SBO en TBO in 2020 en verder

Inzet is dat het Rijk in 2020 'meewerkt' met de strategische beheerder en het Kadaster als tactisch beheerder (op agenda huidig OT) om de manier zoals dat in 2019 ook is gedaan, in 2020 met dekking vanuit BZK. En dat voorjaar 2020 – als het SBO en TBO werkzaam zijn – een voorstel komt hoe het Rijk in 2021 en verder meedraait in de gebruikersvertegenwoordiging, met daarbij adviezen vanuit het IVCO hierin mee te nemen.

- Omdat we al in 2020 met genoemde rollen in deze structuur moeten meedraaien en omdat we in 2020 ook een vrij intensieve relatie zien tussen DSO (beheer) en implementatie is het voorstel de ondersteuning van de stuurlijn te laten doen door het team van de veranderopgave rijk cf de werkwijze in 2019. We kunnen dan gedurende 2020 toewerken naar een nieuwe situatie. Deze wordt op dezelfde manier gefinancierd als in 2019.

Rol	2019	2020	2021	Kosten	Opmerking
OGB beheer lid	art 5.1 lid 2 sub e	idem	?	0	
Lid ROTB	art 5.1 id 2 sub e (PR)	art 5.1 lid 2 sub e	Ntb	0	ROTB heeft een ander doel dan de PR dus mogelijk andere invulling
Lid NWOG	nvt	Iemand van een beleidsdepartement (bijv EZK) en een uitvoeringsorganisatie (bijv. RWS)	Ntb	0	Nog nader uitwerken wat het profiel is dat nodig is en of er ook invulling moet komen vanuit de uitvoering rijk.
BLM/ Datasteward	art 5.1 id 2 su	art 5.1 lid 2 sub e	Ntb	2 FTE	BLM rol/ Datasteward is ook nodig in het kader van de implementatie en wordt *de facto* in 2019 door art 5.1 lid 2 sub e uitgevoerd rondom LAVS, Bodem, etc
BLA	art 5.1 lid 2 sub e	Ntb	Ntb	0,5 FTE	Rol is gewenst, invulling samen met UvW wordt onderzocht
Ondersteuning	1 FTE	1 FTE	Ntb	1 FTE	Ondersteuning BLM rollen wordt ook in 2020 noodzakelijk geacht

Issuelijst - update

Binnen PIOR en IVCO verband is herhaaldelijk gesproken over issues die spelen. Zij hechten eraan als interdepartementale overleg gremia ook OT en stuurgroep

op de hoogte te brengen van de issues, die zijn in de bijlage bijgevoegd.
Belangrijkste issues zijn:

- Totaalstrategie 2020
- Kunnen aanpassen van gedigitaliseerde regels, eventueel via een serviceteam Rijk
- Capaciteit lijnorganisaties per 2021 om zowel de 'omklap' te kunnen 'verwerken' als de dienstverlening op het goede pijl te kunnen houden.
- Onduidelijkheid rondom het projectbesluit.
- Plan uitbouw: onduidelijkheden rondom het vervolg

Verder in vogelvlucht…

- Eenvoudig Beter en VO Rijk organiseren op verzoek van rijkspartijen de komende tijd verdiepingssessies. Bij rijkspartijen is de uitvraag gedaan naar thema's die terug zullen komen bij deze sessies. Het gaat inmiddels niet meer over brede thema-sessies maar over gedetailleerde onderwerpen.
- Een werkgroep Toezicht en Handhaving is een tweede keer bij elkaar gekomen en werkt samen aan een analyse OW en T&H. Doel is een rapport eind 2019 te hebben en begin 2020 een werkconferentie te organiseren.
- Een analyse van de keten van alle activiteiten rond het projectbesluit (van standaard tot aangepast DSO, praktijkproeven en eventuele software bij rijkspartijen) is gemaakt en wordt de komende maanden bijgehouden. Om te borgen dat alle activiteiten bij EB, ADS, DSO incl geonovum, SBO/TBO en rijkspartijen op elkaar aansluiten in de tijd).
- Ten behoeve van de IJDO werkconferentie is een interviewreeks opgezet om breder te delen, met als doel inzicht te geven in hoe juridische directies bezig zijn met de Omgevingswet.
- Een analyse 'kennisinstituten en de Omgevingswet' is gemaakt om inzicht te krijgen in hoe verschillende instituten al meer of minder samenhangend kijken naar de leefomgeving. Hierover worden gesprekken gevoerd op verschillende plekken.

BIJLAGE: GEDIGITALISEERDE REGELS KUNNEN AANPASSEN

Om nu en in de toekomst gedigitaliseerde regels aan te kunnen passen is een aantal beslissingen nodig, die met elkaar samenhangen. Voor een deel van die beslissingen liggen nu notities voor. Een aantal beslissingen volgt in een later stadium. Om het overzichtelijk te houden, is hieronder uiteengezet welke trajecten er lopen en welke stukken tussen nu en het einde van het jaar worden geagendeerd.

<insert visual die onderstaande beschrijft – is in de maak en volgt maandag/dinsdag>

Eenvoudig Beter digitaliseert de wet- en regelgeving in 2019 en 2020. Dat gebeurt volgens de volgende lijnen:

- EB (via KOOP) digitaliseert de OR en de AMVB's.
- EB maakt (met RWS/WVL) toepasbare regels op basis van de OR en de AMVB's.
- ADS verkent wat annoteren van regelgeving behelst en na besluitvorming zal EB niet, deels of geheel alle regels annoteren.
- Na 2021 moeten wij rijksbreed AMVB's, OR, toepasbare regels en annotaties kunnen aanpassen een aanvullen. Op in ieder geval het niveau waarop EB dit heeft gedaan in 2020.

Vanaf 2021 moet het Rijk dus een werkwijze hebben om die gedigitaliseerde regels te kunnen aanpassen, dit vergt keuzes. Wie dit concreet gaat doen, en hoe dit gecoördineerd en betaald wordt. Eenvoudig Beter en ADS zijn per 2021 niet meer beschikbaar voor deze taken. Om een besluit te kunnen nemen over een permanente werkwijze hiervoor, zijn besluiten en inzichten nodig waarnaar verkenningen lopen. Deze komen in de loop van de tijd beschikbaar.

Enkele van deze besluiten en verkenningen zijn al nodig om Eenvoudig Beter nog de wet- en regelgeving te laten digitaliseren (standaarden, annoteren). Andere zijn nodig om per 2021 gedigitaliseerde wet- en regelgeving aan te passen (samen of ieder voor zich). Ook is een besluit nodig om de continuïteit van dienstverlening in 2021 te waarborgen in het geval besluitvorming op zich laat wachten.

Lopende acties Eenvoudig Beter in 2019 en 2020

Onder beleidsverantwoordelijkheid van EB worden wet- en regelgeving gedigitaliseerd.

- EB maakt toepasbare regels: Rijkspartijen zitten in een stuurgroep (loopt).
- EB digitaliseert OR: EB neemt dit besluit in Q3/Q4 (besluit EB zelf).
- Digitaliseert EB de AMVB's: Eb publiceert q4 2019 de basisversies van de AMVB's.

14/10 Stuurgroep

- Instemmen met STOP-TPOD AMVB-MR: In de stuurgroep van oktober 2019 ligt een versie van de standaard voor, deze kan onder voorwaarden geaccepteerd worden (*besluit SG 14/10*). Met deze standaard worden vervolgens eerst OR en later AMVB's gedigitaliseerd.
- EB-contracten met RWS/WVL en KOOP tijdelijk verlengen om aanpassingen te kunnen doen: EB heeft contracten met WVL en KOOP om de wet- en regelgeving te laten digitaliseren in 2019 en 2020. Deze 'contractvorm' kan het Rijk tijdelijk verlengen om zo aanpassingen in AMVB's, OR en toepasbare regels per 2021 te laten doen. Als een permanente situatie snel genoeg is ingericht, is dit 'vangnet' niet nodig. Maar als die permanente situatie niet op tijd is ingericht en WVL/KOOP hebben geen contracten, dan kan menskracht en tijd mogelijk niet beschikbaar zijn in 2021 om gewenste wijzigingen door te voeren. Dit moeten wij voorkomen. Dit is dus niet het gewenste eindbeeld omdat de sturing en financiering hiervan niet is ingericht (*besluit op deze koers SG 14/10*).
- Scenario's voor het aan kunnen passen van gedigitaliseerde wet- en regelgeving zijn verkend: Scenario's liggen op tafel bij de stuurgroep oktober 2019 (verkenning SG 14/10). Hier missen nog cijfermatige en financiële onderbouwingen.
- Opvolging Roes: Uit het art 5.1 lid 2 sub e volgt een conceptadvies over governance (verkenning SG 14/10). Het art 5.1 lid 2 sub e volgt later (verkenning SG 26/11).

26/11 Stuurgroep

- Annoteert EB de regels: Om te kunnen besluiten in hoeverre EB annoteert (ofwel 'tagt' per regel) is meer informatie nodig: art 5.1 lid 2 sub e (ADS) doet een interbestuurlijke proef met annoteren met in de stuurgroep van november resultaten (verkenning SG 14/10). art 5.1 lid 2 sub e (VO Rijk) laat een

annotatie-aanpak maken die in de stuurgroep van december voorligt. Dit is inclusief een inschatting van de kosten (verkenning SG 26/11).

- Kosten van scenario's moeten in beeld komen: IVCO heeft gevraagd de kosten van de verschillende scenario's in beeld te brengen. Inzet is dit in de stuurgroep van december op tafel te hebben liggen. *Neemt de stuurgroep dit advies van het IVCO over* (verkenning SG 26/11)?
- art 5.1 lid 2 sub e: dit ligt in december bij de stuurgroep.
- Juridische directies digitaliseren zelf of niet: Huidige werkwijze èn inzet van juridische directies op het digitaliseren de wet- en regelgeving is beperkt. Zonder expliciet besluit blijft de huidige werkwijze de werkwijze (*geen besluit is dus ook een besluit*). Een aanpassing van het ambitieniveau vergt dus actie, waarbij niet helder is wie hierop actiehouder zou zijn.
- Ook in 2021 worden toepasbare regels gemaakt: Rijkspartijen blijven in een stuurgroep zitten. Besluitvorming is nodig welke entiteit opdrachtgever wordt voor RWS/WVL (*is er een verkenning nodig of behoort dit bij de scenario studie serviceteam Rijk?*).
- Besluit werkwijze aanpassen gedigitaliseerde wet- en regelgeving: Op basis van besluiten en uitzoekwerk kan een beslisnotitie wel/niet gezamenlijke werkwijze aanpassen gedigitaliseerde wet- en regelgeving Rijk opgesteld worden (*verkenning of besluit SG 3/12*).

Q2 2020 Stuurgroep

- Projectbesluit verplicht direct al per 2021 via DSO ontsluiten: De standaard projectbesluit is nog niet af, software kan dus nog niet besteld worden, planning loopt door tot Q1 of Q2 2020.
- Instemmen met STOP-TPOD Projectbesluit: Voorjaar 2020 ligt deze standaard voor ter besluitvorming, het Rijk kan pas akkoord gaan ná een succesvolle praktijkproef (*besluit Q1 2020*).

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aanzet Aansluitstrategie Rijk

Doel aansluitstrategie

Levert een globaal ‘draaiboek’ als hulpmiddel voor de Rijkspartijen om tijdig en gecoördineerd te kunnen aansluiting op het DSO

Betreft de koppelvlakken:

- Vergunningen & meldingen (STAM berichten / standaard zaakgericht afhandelen)
- Officiële publicaties (STOP/TPOD)
- Toepasbare regels (STTR)
- Informatieproducten

-> Prioriteit 1; koppelvlak vergunningen & meldingen - deadline 1/1/2021

Overview, wat komt er op ons af...

	SYSTEMEN	PROCESSEN	CONTENT
Algemeen	Acceptatie Basisniveau DSO LV door Rijkspartijen		
	Migratieplan en team per Rijkspartij		
	Toets systemen Rijkspartijen op aansluitvoorwaarden		
Vergunning & Meldingen **STAM / zaakgericht afhandelen**	Zelfstandig aanpassen zaaksystemen door Rijkspartijen	Uitwerken processen/procedures vergunningverlening (ism VO Rijk)	Gebruik maken van beschikbare testcontent (ADS)
	Leveranciersmanagement (ism VO Rijk waar gewenst)	Inregelen samenwerkingsproces vergunningverlening (ism VO Rijk)	Maken testcases (ism VO Rijk / VNG)
	Testen (keten), ihb samenwerkingsvoorziening (praktijkproef)	Proefdraaien met processen, samenwerking (praktijkproef, ism VNG Rijk)	
	'Tijdslots' aanslu ting Rijkspartijen plannen (in afstemming met TBO)	Opleiden medewerkers	
	Aanslu ting STAM (handboek aansluiting u t migratietraject ADS)		
	Uitfaseren oude systemen/overgang naar nieuwe systemen Rijkspartijen		
Publiceren **STOP/TPOD**	à2021 huidige dienstverlening KOOP (EB)	Inregelen werkprocessen. afh IA STOP/TPOD en Annotatiestrategie	Gedigitaliseerde MR/AMVB'S (EB)
	2021-2022 centrale oplossing 'Vangnet'? (KOOP)	Proefdraaien met processen (uit. 2021)	TPOD's (ADS)
	2021/2022 à Service Team rijk? (afh u tlomst verkenning scenar o's)	Praktijkproef projectbesluit	Omgevingsvisie (NOVI)
	2021/2022 à Maaksoftware Rijkspartijen? (afh. uitkomst annotatiestrategie)		Consultatie TPOD projectbesluit
Toepasbare regels **STTR**	à2021 huidige ondersteuning RWS/WVL	Inregelen werkprocessen, afh IA STTR en Annotatiestrategie	Content wordt ontwikkeld door EB
	2021-2022 centrale oplossing 'Vangnet'? (RWS/WVL)	Proefdraaien met processen (uit. 2021)	
	2021/2022 à Service Team rijk? (afh u tlomst verkenning scenar o's)		
	2021/2022 à Maaksoftware Rijkspartijen? (afh uitkomst annotatiestrategie)		
Koppelen Informatie producten	Verkennen aanslu tmogelijkheden via PDOK	Verkennende workshops met beheerders infoproducten (ism VO Rijk)	Maken testcases (ism VO Rijk)
	Uitwerking koppelvlak LAVS tbv beslu tvorming (plan u tbouw)	Sessies met beheerders om koppelvlak / planning te specificeren (Q4)	
	Stapsgewijs info producten testen / koppelen vanaf 2020 (afh plan uitbouw)		
	Beheerafspraken bronhouders informatieproducten		

Hoe gaan we dit doen..

Regieteam: IVCO leden met ondersteuning VO Rijk

Rol IVCO leden:
- Afstemmen / adviseren aansluitstrategie (ondersteuning VO Rijk)
- Adviseren t.a.v. implementatieplan eigen organisatie (technisch, organisatorisch)
- Coördineren / faciliteren implementatie eigen organisatie
- Voortgang bewaken eigen organisatie
- Ketentesten koppelvlakken laten uitvoeren (systeem, proces)
- Kennis en ervaringen delen

Rol VO RIJK:
- Ondersteunen bij proces: aanjagen, verbinden, inzichtelijk maken wat er nodig is
- Faciliteren bij voortgang monitoren & agenderen aansluiting
- Ondersteunen bij kennisdeling en vragen

Ritme:
- Twee-wekelijks IVCO overleg: aansluiting & voortgang is vast agendapunt
- Daarnaast: werkgroepen voor specifieke thema's, bv samenwerkingsfunctionaliteit of uitwerking testcases.

Rijkspartijen moeten de aansluiting zelf doen!
VO Rijk ondersteunt hierbij.

Hoe gaan we dit doen..

Werkwijze (tools/kennis)

- Per koppelvlak wordt gebruik gemaakt van een monitor en mijlpalenplanning als hulpmiddel: t.b.v. overzicht en prioritering van aansluitactiviteiten en bewaking van de voortgang bij de Rijkspartijen.

- Elke Rijkspartij actualiseert de overzichten frequent voor de eigen organisatie. Het IVCO bewaakt voortgang/monitoring van het aansluiten. Wanneer partijen uit de planning dreigen te lopen zal dit direct worden gesignaleerd en worden er maatregelen getroffen.

- VO Rijk faciliteert en adviseert en bundelt relevante kennis t.b.v. het kunnen aansluiten en deelt deze via het IVCO. IVCO leden delen kennis en ervaringen uiteraard ook onderling.

- Afhankelijk van de behoefte bij de Rijkspartijen faciliteert Team VO Rijk inhoudelijke sessies, bv werkgroep vergunningverlening en samenwerking.

Mijlpalen koppelvlak vergunningverlening (concept)

Koppelvlak Vergunningen & Meldingen - Wat				Regie		Planning (uiterlijk)										
	Activiteit	Mijlpaal	Status	Verantwoordelijk	Regiegroep	2019 sept	okt	nov	dec	2020 jan	feb	mrt	apr	mei	2021 -> jan	
Rijkspartijen	Algemeen	1. DSO basisniveau excl. afbouw geaccepteerd		Rijkspartijen	IVCO											
		2. DSO basisniveau incl. afbouw geaccepteerd		Rijkspartijen	IVCO											
		3. Voldaan aan aansluitvoorwaarden		Rijkspartij	IVCO											
		4. Migratieteam beschikbaar		Rijkspartij	IVCO											
		5. Plan van aanpak opgesteld		Rijkspartij	IVCO											
	Processen	1. Impactanalyse STAM beschikbaar	Gereed	VO Rijk	VO Rijk											
		2. Processen en procedures uitgewerkt		Rijkspartij	IVCO											
		3. Proef vergunningproces / samenwerking uitgevoerd		Rijkspartijen/Kpls	IVCO											
		4. Processen en procedures aangepast		Rijkspartij	IVCO											
	Systeem	1. Pve systeem beschikbaar		Rijkspartij	IVCO											
		2. Leveranciersbijeenkomst gehouden?		Rijkspartijen	IVCO											
		3. Uitvraag leveranciers gereed (als van toepassing)		Rijkspartij	IVCO											
		4. Systeem geselecteerd (als van toepassing)		Rijkspartij												
		5. Systeem geimplementeerd / ingericht		Rijkspartij												
	Testen	1. Aansluittesten uitgevoerd (technisch / functioneel)		Rijkspartij	IVCO											
		2. Proefdraaien met processen en systemen (interbestuurlijk)		Rijkspartijen/Kpls	IVCO											
	Transitie	1. Medewerkers opgeleid		Rijkspartij	IVCO											
		2. Aangepaste processen en procedures geimplementeerd		Rijkspartij												
		3. Oude systemen / componenten uitgefaseerd		Rijkspartij												
		4. GO / NO GO besluit genomen		Rijkspartij												
		5. GO LIFE Systemen, processen en procedures		Rijkspartij												
Programma DSO LV SBO/TBO	Algemeen	1. Testbaar DSO LV conform basisniveau excl. afbouw opgeleverd		Programma												
		2. Testbaar DSO LV conform basisniveau incl. afbouw opgeleverd		Programma												
		3. Aansluitvoorwaarden vastgesteld		Programma												
	Processen	3 a. Testbaar koppelvlak STAM / zaakgericht werken opgeleverd		Programma												
		3 b. Testbare samenwerkingsfunctionaliteit beschikbaar		Programma												
		3 c. Proefomgeving DSO LV beschikbaar		Programma/TBO?												
		3 d. Proefcontent beschikbaar		Programma/TBO?												
		3 e. Capaciteit DSO LV bouwteam t.b.v. proef beschikbaar		Programma/TBO?												
	Systeem	1 a. Standaard STAM vastgesteld	Gereed	Geonovum												
		1 b. Standaard zaakgericht werken vastgesteld		VNG												
		5. Handboek aansluiten STAM / Zkgrcht werken beschikbaar		Programma / TBO	Migratieteam											
	Transitie	4 a. Planning / Tijdslots aansluiten afgestemd met TBO		TBO	IVCO / TBO?											
		4 b. SLA TBO ingeregeld (?)		SBO/ TBO?	SBO?											

Mijlpalen koppelvlak STOP/TPOD, STTR (concept)

	2019				2020												2021->		
	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	Status	Wie
STOP/TPOD/STTR																			
1. Impactanalyse STOP/TPOD opgeleverd																			
2. Verkenning scenario's service team rijk opgeleverd																			
3. Notitie 'Vangnet' (2021-2022) opgeleverd tbv besluitvorming																			
4. Annotatiestrategie opgeleverd?																			
4. Besluit scenario service team rijk (va 2022)																			
5. Contracten KOOP / WVL ingeregeld tbv Vangnet?																			
6. Start 'Vangnet' 2021?																			
7. Processen en procedures aanpassen (afh IA STOP/TPOD)																			
8. Proefdraaien met processen																			
9. Start Serviceteam Rijk en/of eigen processen?																			

Mijlpalen koppelvlak Informatieproducten (concept)

	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	Status	Wie
Informatieproducten																					
1. Workshops met beheerders infoproducten (verkenning)																					
2. Uitgevoerde verkenning PDOK																					
3. Check op informatieproducten genoemd in wetteksten																					
4. Voldaan aan aansluitvoorwaarden leveranciers van OW informatie																					
5. Specificatie koppelvlakken / planning gereed:																					
-LAVS																					
-Natura 2000 / REV / MBK / WKPB / CVGG..																					
6. Aansluit-testen (uiterlijk):																					
-LAVS																					
-Natura 2000 / REV / MBK / WKPB / CVGG..																					
7. Go Live koppelvlak:																					
-LAVS																					
-Natura 2000 / REV / MBK / WKPB / CVGG..																					

Status sept 2019, acties komende periode

Algemeen

- Verzamelen beschikbare (actuele) documenten: bv aansluitvoorwaarden / proces aanvragen / meldingen (VO Rijk, loopt)
- Afstemming met Migratieteam (VO Rijk, start 2 sept)
- Afstemming TBO ivm planning / tijdslots aansluiting STAM (VO Rijk, plannen)
- Vragen / behoeften Rijkspartijen nader inventariseren + uitwerking acties en mijlpalen aansluitstrategie i.s.m. Rijkspartijen tot helder overzicht (sept)

Koppelvlak vergunningen & meldingen

- Monitor Rijk actualiseren: stand van zaken processen/systemen vergunningverlening (verzoek aan IVCO leden 29/8)
- Pitchen / plannen praktijkproef keten vergunningverlening - samenwerkingsfunctionaliteit voor PI12 (gez. EZK heeft casus klaar)
- Opstellen procesbeschrijving samenwerkingsfunctionaliteit (loopt)

Koppelvlak publicaties, toepasbare regels (STOP / TPOD, STTR)

- Notitie ‘Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving’ (VO Rijk, zie stukken)
- Besluitvorming in Q4; scenario Service Team Rijk, IA STOP/TPOD, Annotatiestrategie, afhankelijkheid!

Koppelvlak informatieproducten

- Verkennende gesprekken informatieproducten (gez. gestart 23 juli)
- Afstemming PDOK t.a.v. informatieproducten (VO Rijk, 5 sept)
- Ondersteuning bij PvA LAVS vanuit VO rijk (loopt)
- Uitwerking MBK gestart (Bodem) (gez. startsessie 28/8)
- Besluitvorming plan uitbouw, Q4(?), prioritering is hiervan direct afhankelijk

→ Aansluitstrategie agenderen in PIOR (9 sept)
→ Aansluitstrategie agenderen in OT (1 oktober)

Agendapunt 13

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
invullen

Kenmerk
Invullen

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: koers aan aansluitstrategie

Aard van de behandeling

De Stuurgroep wordt gevraagd akkoord te gaan met de aanpak/koers van de Aansluitaanpak Rijk.

Deze oplegnotitie geeft een korte toelichting op het agendapunt van de stuurgroep van 14 oktober 2019; 'aansluitaanpak Rijk' (zie bijlage powerpoint Aansluitaanpak Rijk).

Aansluitaanpak Rijk

Doel
De aansluitaanpak Rijk levert een globaal 'draaiboek' als hulpmiddel voor de Rijkspartijen om tijdig en gecoördineerd te kunnen aansluiting op het DSO. Het is een koers voor een plan van aanpak, wat inmiddels al verder ingevuld wordt met details door de gezamenlijke rijkspartijen. het omvat de koppelvlakken:
- Vergunningen & meldingen (STAM)
- Officiële publicaties (STOP/TPOD)
- Toepasbare regels (STTR)
- Informatieproducten

Hierbij geldt als 1e prioriteit: aansluiting koppelvlak vergunningen & meldingen (STAM) conform de wettelijke eisen per 1/1/2021. Hier moet zo spoedig mogelijk op zo concreet en gedetailleerd mogelijke manier het 'draaiboek' worden ingevuld en gespecificeerd. De stuurgroep wordt gevraagd met de 'koers' dwz de richting van de aanpak in te stemmen, om te borgen dat de richting van alle activiteiten draagvlak hebben rijksbreed.

Organisatie
- (team) Regieteam voor het aansluiten van de Rijkspartijen is het IV coördinatoren overleg (IVCO Rijk). Het IVCO komt eens per 2 weken bijeen.
- (rol rijkspartijen) De IVCO leden van de Rijkspartijen zijn verantwoordelijk voor advisering, afstemming, coördinatie, voortgangsbewaking van de aansluiting binnen de eigen organisatie.

- (rol VO Rijk) Team VO Rijk ondersteunt hierbij, faciliteert, adviseert en heeft een aanjagende rol. De aansluitaanpak is via team VO Rijk tevens ingebed in het interbestuurlijke migratietraject.
- (verantwoordelijkheden) De verantwoordelijkheid voor tijdige aansluiting en uitvoering van de benodigde implementatiewerkzaamheden ligt bij de Rijkspartijen zelf. Het DSO-LV zal uiteraard ook gereed moeten zijn voor aansluiting. VO Rijk faciliteert het aansluiten en heeft hier dedicated aandacht op in 2019 en 2020; onder meer is veel contact met Kadaster en huidig team DSO-LV en met de rijkspartijen zelf.

Werkwijze (tools/kennis)

- Per koppelvlak wordt gebruik gemaakt van een monitor en mijlpalenplanning (uiterste data dat activiteiten voor aansluiting gereed moeten zijn). Deze instrumenten dienen als hulpmiddel; t.b.v. overzicht en prioritering van aansluitactiviteiten en bewaking van de voortgang bij de Rijkspartijen.
- Elke Rijkspartij actualiseert de overzichten frequent voor de eigen organisatie. Het IVCO bewaakt voortgang/monitoring van het aansluiten. Wanneer partijen uit de planning dreigen te lopen zal dit direct worden gesignaleerd en worden er maatregelen getroffen. In eerste instantie vanuit het IVCO. Mocht dit niet afdoende zijn wordt geëscaleerd via de eigen lijn binnen het eigen departement en vanuit IVCO naar PIOR.
- VO Rijk faciliteert en adviseert en bundelt relevante kennis t.b.v. het kunnen aansluiten en deelt deze via het IVCO. IVCO leden delen kennis en ervaringen uiteraard ook onderling.
- Afhankelijk van de behoefte bij de Rijkspartijen faciliteert Team VO Rijk inhoudelijke sessies (bv de werkgroep proces samenwerking vergunningen of rondom praktijkproeven, ketentesten)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
7 oktober 2019

Kenmerk
2019-0000528056

notitie Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving Rijk

Aard van de behandeling
Besluitvorming koers 'Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving Rijk'

- Het is onzeker in hoeverre de Rijkspartijen per 1 januari 2021 kunnen beschikken over software om aanpassingen op basis van STOP-TPOD en STTR door te kunnen voeren. Ook voor een centrale oplossing (scenario Serviceteam Rijk, nog in verkennende fase) geldt dat het nog onzeker is of deze operationeel kan zijn per 2021.
- Vanaf 1 januari 2021 is het digitaliseren van de regels een verantwoordelijkheid van de departementen zelf. Vanuit de Rijkspartijen bestaat er behoefte om gezamenlijk een tijdelijke centrale voorziening (een soort vangnet) in te regelen zolang er nog geen zicht is op een structurele oplossing per 1 januari 2021.
- Voor de invulling hiervan wordt voorgesteld om gebruik te maken van de dienstverlening door KOOP en RWS/WVL (vergelijkbaar als de huidige dienstverlening) en deze vanaf 1 januari 2021 te continueren totdat er een structurele oplossing is.
- Als het OT dat wenst kan BZK dit organiseren.
- Aan het OT wordt gevraagd een besluit te nemen op de voorgestelde koers 'Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving Rijk'. Bij een positief besluit zal nadere uitwerking plaatsvinden (in termen van dienstverleningsniveau, capaciteit, financiën). Het uitgewerkte voorstel zal in het volgende OT voor nadere besluitvorming worden voorgelegd.

Aanleiding / Context

Tot 2021 zorgt Eenvoudig Beter (EB) als beleidsverantwoordelijke ervoor dat de regels van het Rijk (binnen de scope van het basisniveau DSO) worden gedigitaliseerd en via het DSO worden ontsloten. EB doet dit samen met de Programmadirectie Omgevingsrecht (POW) waar de juridische verantwoordelijkheid voor de stelselherziening omgevingsrecht is belegd.

EB is verantwoordelijk voor de digitalisering van wet- en regelgeving in tekst conform de STOP-TPOD standaard, inclusief de aanvullingssporen. Deze opdracht wordt uitgevoerd door KOOP. EB is tevens verantwoordelijk voor het maken van vragenbomen en aanvraagformulieren op basis van de STTR-standaard.

Datum
7 oktober 2019

Kenmerk
2019-0000528056

Deze opdracht wordt uitgevoerd door PR13 (RWS-WVL). Ook werkt EB aan het initieel annoteren ten behoeve van de oriëntatiefunctie van het DSO. Hiertoe wordt een annotatiestategie ontwikkeld. Op basis van deze strategie zal besluitvorming plaatsvinden t.a.v. het niveau van annoteren.

EB houdt bij inwerkingtreding (1 januari 2021) op te bestaan. Vanaf dat moment is juridisch vastgelegd dat officiële publicaties (aanpassingen en nieuwe regels) en vragenbomen in het OW-domein op basis van de STOP-TPOD en STTR moeten worden aangeleverd.

Het digitaliseren van de regels is vanaf 1 januari 2021 een verantwoordelijkheid van de departementen zelf. Momenteel is het nog onzeker in hoeverre de Rijkspartijen per 1 januari 2021 kunnen beschikken over software om aanpassingen op basis van STOP-TPOD en STTR door te kunnen voeren. Een eventuele centrale oplossing als het 'Service Team Rijk' (zie 'Verkenning scenario's voor een Service Team Rijk' dd…) zou hiervoor een alternatief kunnen zijn. Dit scenario bevindt zich echter nog in een verkennende fase, besluitvorming hierover zal pas op zijn vroegst plaatsvinden in de loop van Q4 2019. Een belangrijke afhankelijkheid hierbij is de stelselverantwoordelijkheid. Deze is nog niet belegd waardoor het op dit moment nog onduidelijk is wie verantwoordelijk wordt voor het ondersteuningsvraagstuk. Besluitvorming hierover volgt tevens in de loop van Q4.

Vanuit de Rijkspartijen bestaat er behoefte om gezamenlijk een tijdelijke centrale voorziening (een soort vangnet) in te regelen zolang er nog geen zicht is op een structurele oplossing per 1 januari 2021.
Voor de invulling van de tijdelijke centrale voorziening wordt voorgesteld om gebruik te maken van de dienstverlening door KOOP en RWS/WVL (vergelijkbaar als de huidige dienstverlening) en deze vanaf 1 januari 2021 te continueren totdat er een structurele oplossing is.

Om welke dienstverlening gaat het?

Digitalisering wet- en regelgeving (AMVB's en OR) van het Rijk in tekst conform de STOP-TPOD standaard, dit wordt uitgevoerd door KOOP, dit houdt concreet in:

- Handhaving huidige werkprocessen gedurende opstellen en besluitvorming m.b.t. publicaties (m.b.v. Word).
- Omzetten van regelingen of besluiten naar het format dat nodig is om te publiceren in de STOP/TPOD standaard.
- Koppelen met de LVBB om XML te ontsluiten, vergelijkbaar met de huidige publicaties o.b.v. OP.XML (dit loopt momenteel via SDU)
- Doorvoeren van verplichte annotaties
- In de toekomst mogelijk ook niet verplichte annotaties doorvoeren. Dit hangt af van de annotatiestrategie en besluitvorming hierover (naar verwachting eind Q4).

Het maken van toepasbare regels conform STTR standaard, dit wordt uitgevoerd door PR13M, onderdeel van RWS WVL, dit houdt concreet in:

- het maken van vragenbomen zodat een gebruiker binnen het DSO-LV een check kan doen op een eventuele vergunningsplicht, meldingsplicht en informatieplicht (checken).
- het maken van aanvraagformulieren per onderwerp met daarin opgenomen de benodigde indieningsvereisten (indienen).
- voorschriften en maatregelen; nagaan welke algemeen geldende voorschriften gelden voor activiteiten.
- PR13M maakt gebruik van twee softwarepakketten:
  - Gognitatie van PNA – voor de analysestap (annoteren)
  - RuleXpress van RuleArts voor de specificatiestap (vragenbomen).

Om een beeld te geven van het aantal wijzigingen van regels per departement over de laatste jaren wordt verwezen naar bijlage 1 (*bron: Concept impactanalyse STOP-TPOD AMvB en MR, d.d. 9/8/2019*). Uit deze kentallen kan worden afgeleid voor welke Rijkspartijen een (tijdelijke) centrale voorziening van belang is.

Naast de dienstverlening door KOOP en RWS(WVL) is het wenselijk om een (schriftelijk) informatiepunt in te richten voor vragen van Rijkspartijen. Mogelijk kan hiervoor gebruik gemaakt worden van bestaande faciliteiten, dat zal nader moeten worden onderzocht

Randvoorwaarden

- Overeenstemming tussen rijkspartijen over verantwoordelijkheid, inrichting en financiering van de tijdelijke centrale voorziening.
- Contractverlenging voor de dienstverlening van KOOP en RWS WVL vanaf 2021.
- Afspraken over prioritering bij doorvoeren van aanpassingen door de tijdelijke centrale ondersteuningsorganisatie.

Afhankelijkheden

- De eindrapportage over de verankering omgevingswet inclusief stelselverantwoordelijkheid en de verkenning van scenario's voor een ServiceTeam Rijk komen in OT en STG OW van oktober 2019 aan de orde. Wanneer deze resulteren in een structurele oplossing voor zowel juridische als toepasbare regels vanaf 2021 is een tijdelijke centrale voorziening wellicht niet nodig.
- Beschikbare capaciteit en tooling vanaf 2021 bij KOOP en RWS (WVL).
- Uitkomst van de werkgroep TOFS en eventuele wijzigingen die daaruit volgen voor de huidige organisatievorm KOOP / RWS (WVL)
- Uitkomst van de annotatiestrategie en besluitvorming hierover.

Deze notitie dient als eerste aanzet. Op basis van dit voorstel wordt aan het OT gevraagd om t.a.v. de voorgestelde koers een besluit te nemen. Als volgende stap wordt voorgesteld om de benodigde dienstverleningsniveau, capaciteit en financiën van de tijdelijke voorziening nader uit te werken (i.s.m. EB, KOOP en RWS/WVL). Deze uitwerking zal vervolgens worden ingebracht in het volgende OT voor nadere besluitvorming.

Datum
7 oktober 2019

Kenmerk
2019-0000528056

BIJLAGE I

Aantal wijzigingen per departement

In onderstaande tabellen zijn het aantal wijzigingen in de afgelopen jaren opgenomen voor de reikwijdte van de Omgevingsregeling, respectievelijk de AMvB's.

	2016		2017		2018	
	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen
IenW	14	73	9	81	8	40
BZK	2	7	1	3	2	11
JenV	-	-	-	-	-	-
Defensie	-	-	-	-	-	-
EZK/LNV[1]	-	-	7	84	4	19
OCW	1	10	-	-	-	-

Indicatie aantal wijzigingen per departement in regels binnen scope Omgevingsregeling (gebaseerd op wijzigingen in wetstechnische informatie op wetten.nl op basis van regelingen in scope omgevingsregeling, zie: https://www.omgevingswetportaal.nl/binaries/omgevingswetportaal/documenten/publicaties/2019/02/01/scope-omgevingsregeling/Overzichtstabel+Scope+Omgevingsregeling+-+Invoeringsregeling+en+Aanvullingsregeling+feb+2019.pdf).

	2016		2017		2018	
	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen
IenW	13	119	16	85	5	7
BZK	-	-	2	14	6	22
JenV	-	-	-	-	-	-
Defensie	-	-	-	-	-	-
EZK/LNV	4	16	9	53	1	1
OCW	4	6	1	4	-	-

Indicatie aantal wijzigingen per departement in regels binnen scope AMvB's zoals ingetrokken met invoeringsbesluit (gebaseerd op wijzigingen in wetstechnische informatie op wetten.nl).

Op basis van de gesprekken met rijkspartijen concluderen we dat bovenstaande cijfers eerder een kleine onderschatting dan een overschatting zijn.

Bron: Concept impactanalyse STOP-TPOD AMvB en MR, d.d. 9/8/2019

[1] Inclusief aanpassingen mijnbouwregeling die niet volledig opgaat in Omgevingsregeling.

Agendapunt 14

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
7 oktober 2019

Kenmerk
2019-0000528057

Bijlage(n)
1

notitie

Oplegnotitie - Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving Rijk

Aard van de behandeling

Besluitvorming

Gevraagd besluit:
Aan de Stuurgroep wordt gevraagd een besluit te nemen op de voorgestelde koers uit de notitie 'Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving'. Bij een positief besluit zal deze nader worden uitgewerkt (in termen van dienstverleningsniveau, capaciteit, financiën). Het uitgewerkte voorstel zal in het OT van november 2019 voor nadere besluitvorming worden voorgelegd.

Deze oplegnotitie geeft een korte samenvatting bij het agendapunt van het OT van 1 oktober 2019; Notitie 'Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving Rijk' Tevens wordt aangegeven welke besluitvorming gevraagd wordt van het OT. Instemmen met deze koers heeft nog geen financiële consequenties, het gaat er juist om dat eventuele consequenties in beeld worden gebracht.

Belangrijk is dat idealiter deze tijdelijke verlenging niet nodig is omdat een structurele aanpak tijdig is ingericht. Wel is het voorstel alles te verkennen voor het geval het nodig is toch deze tijdelijke verlenging te gaan gebruiken.

Samenvatting notitie 'Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving Rijk'

- Het is onzeker in hoeverre de Rijkspartijen per 1 januari 2021 kunnen beschikken over software om aanpassingen op basis van STOP-TPOD en STTR door te kunnen voeren. Ook voor een centrale oplossing (scenario Serviceteam Rijk, nog in verkennende fase) geldt dat het nog onzeker is of deze operationeel kan zijn per 2021.
- Vanaf 1 januari 2021 is het digitaliseren van de regels een verantwoordelijkheid van de departementen zelf. Vanuit de Rijkspartijen

bestaat er behoefte om gezamenlijk een tijdelijke centrale voorziening (een soort vangnet) in te regelen zolang er nog geen zicht is op een structurele oplossing per 1 januari 2021.

- Voor de invulling hiervan wordt voorgesteld om gebruik te maken van de dienstverlening door KOOP en RWS/WVL (vergelijkbaar als de huidige dienstverlening) en deze vanaf 1 januari 2021 te continueren totdat er een structurele oplossing is.
- Aan het OT wordt gevraagd een besluit te nemen op de voorgestelde koers uit de notitie 'Tijdelijke verlenging digitalisering regelgeving'. Bij een positief besluit zal deze nader worden uitgewerkt (in termen van dienstverleningsniveau, capaciteit, financiën). Het uitgewerkte voorstel zal in het OT van november 2019 voor nadere besluitvorming worden voorgelegd.

Dilemma voor de veranderopgave Rijk dat meespeelt

Rijkspartijen hebben ieder zelf de verantwoordelijkheid om aanpassingen in AMVB's en OR (die dan gedigitaliseerd zijn) te verrichten en als er niets gebeurt dan staat elke partij zelf gesteld voor deze opgave. De veranderopgave Rijk zou – als rijkspartijen dat vragen – een soort gezamenlijke tijdelijke verlenging kunnen realiseren van de contracten met de partijen die in 2019 voor EB digitale aanpassingen van de dan gedigitaliseerde AMVB's en OR realiseren. Zonder vooruit te willen lopen op discussies over een permanente situatie, heeft de veranderopgave Rijk hierbij wel de situatie dat zij zelf geen budget heeft dus dat een financiering van een tijdelijke oplossing dan 'mee moet komen' met de vraag of een soort gezamenlijke tijdelijke verlenging te realiseren.

E i n d c o n c e p t

Verkenning scenario's

ondersteuning digitalisering regelgeving OW

versie 3 september 2019

Management Summary

Aanleiding, scope en samenhang met andere trajecten

De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien en wordt het fundament van het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht gelegd. De omgevingswet bevat de grondslagen voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het nieuwe stelsel zal door verschillende departementen en bewindslieden worden benut voor het verwezenlijken van de eigen beleids- en wetgevingsopgaven. Het betreft onder meer de departementen BZK, I&W, EZK, LNV, Defensie, J&V, VWS en OCW. Om het stelsel te laten werken is samenwerking ook in de toekomst essentieel. De minister van BZK is hiervoor de stelselverantwoordelijke.

Het DSO biedt het digitale loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. Via het DSO kunnen zij:
- vergunningen aanvragen en meldingen doen;
- zien welke regels van toepassing zijn op een locatie;
- op termijn informatie raadplegen over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Tot 2021 zorgt Eenvoudig Beter (EB) er als beleidsverantwoordelijke samen met de Programmadirectie Omgevingsrecht (POW) voor dat de regels die nu gemaakt worden ook deels worden gedigitaliseerd en deels via het DSO worden ontsloten. Vanaf 1 januari 2021 moet voor de ondersteunende rol van EB een structurele oplossing worden gevonden. Namens Veranderopgave Rijk heeft EB het initiatief genomen om hiervoor een 'Verkenning scenario's voor ondersteuning digitalisering regelgeving OW' uit te voeren. Dergelijke ondersteuning kan centraal worden gepositioneerd in de vorm van een serviceteam Rijk (STR), maar ook decentraal worden vormgegeven (of deels centraal en deels decentraal).

Besluitvorming over de wijze en organisatie van de ondersteuning hangt samen met verschillende andere trajecten en de planning/uitkomsten daarvan. Genoemd kunnen worden: verankering omgevingswet, impactanalyse, annotatiestrategie en continuering werkzaamheden (vangnetafspraken).
De oplevermomenten van deze trajecten maken duidelijk wanneer er naar verwachting voldoende helderheid is om tot besluitvorming over de ondersteuning te kunnen komen. Borging van kwaliteit op beleid, wetgeving en digitaal is daarbij belangrijk en accentueert de inhoudelijke samenhang met de andere trajecten. Naar verwachting komt er in Q4 duidelijkheid over de stelselverantwoordelijkheid, terwijl dan ook de impactanalyse is afgerond en er helderheid is over continuering van de dienstverlening in 2021 (vangnetafspraken). Dat biedt de gelegenheid om in Q4 te besluiten over de scenario's die dan zijn voorgelegd voor de invulling van de ondersteuning.
Alleen zal er dan naar verwachting nog onvoldoende duidelijkheid zijn over de annotatiestrategie van het Rijk. Besluitvorming op dat vlak kan gevolgen hebben voor de benodigde dienstverlening.

Uitwerking in een producten- en dienstencatalogus

Een ServiceTeam Rijk is een mogelijke oplossing voor de ondersteuning van de Rijkspartijen. Zelfs deze kan vervolgens op uiteenlopende wijze vorm krijgen: van gedeeltelijke en/of ad-hoc samenwerking tussen departementen en/of rijkspartijen tot een daadwerkelijke samenwerking binnen een centrale voorziening. Bij de vormgeving van de ondersteuning spelen de volgende aspecten een rol:

- de ondersteuning beperkt zich primair tot het Rijk en strekt zich niet uit over bijvoorbeeld gemeenten die zelf toepasbare regels maken;
- de ondersteuningsvraag richt zich nu vooral op de strikt tekstuele juridische productie (toepasbare regels, annotaties, werken in renvooi, digitaliseerbaarheid in het algemeen);
- de ondersteuning zou zo snel mogelijk na 2021 moeten zijn vormgegeven;
- (deels) decentrale invulling versus (deels) centrale invulling;

- er zijn reeds uitvoerende instellingen actief bij de digitalisering, KOOP en WVL.
- bij digitaliseren na besluitvorming kan de huidige werkwijze van publiceren worden voortgezet. Inzetten van maaksoftware bij het opstellen (of aanpassen) van regels heeft een grote impact op de werkwijze van juristen en beleidsmakers, en de processen bij de huidige uitvoerende instellingen.

De benodige ondersteuning aan Rijkspartijen kan worden vormgegeven als een producten- en dienstencatalogus en kan aan de hand van de vier koppelvlakken in onderstaande figuur worden verduidelijkt. Daarnaast kan sprake zijn van een bijdrage namens het Rijk aan een helpdeskfunctie OW, d.w.z. Inhoudelijke ondersteuning.

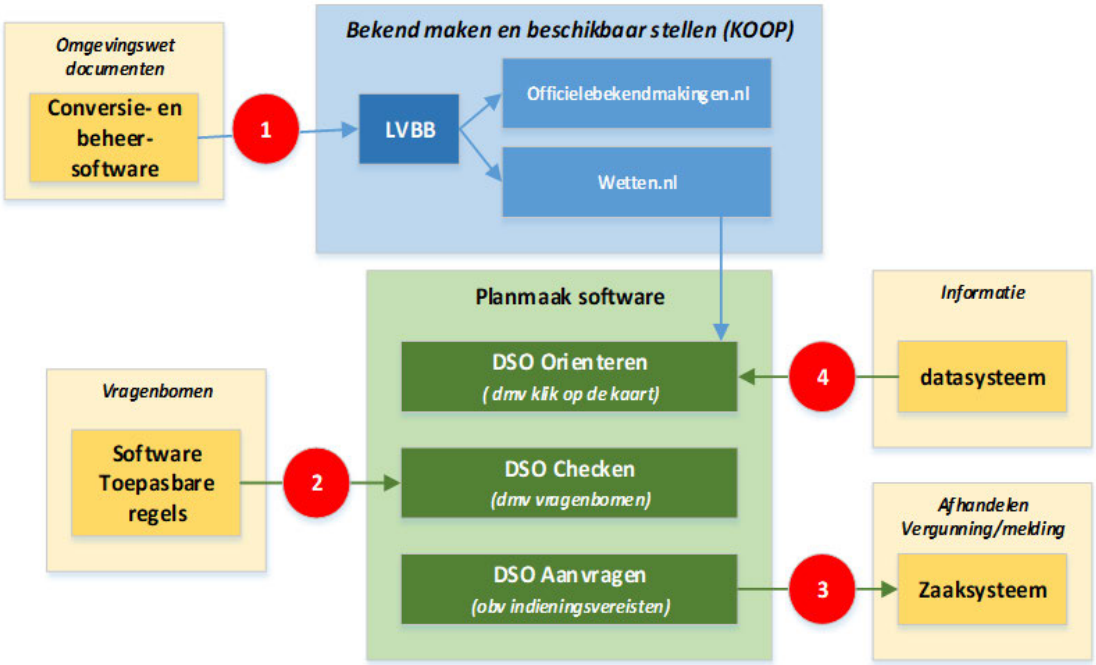

1. Software – Omgevingswetdocumenten
   EB zorgt momenteel als beleidsverantwoordelijke samen met POW (verantwoordelijk voor het wetgevingsproces) voor het initieel publiceren van regels. Dit gebeurt nu met behulp van een Word-macro en vindt in nauwe samenspraak tussen KOOP en EB plaats. Deze macro moet worden vervangen door een meer robuuste software-oplossing. Het gaat om software met de volgende functionaliteiten:
   - kan de content (regelteksten) in STOP-TPOD aanleveren aan de LVBB voor publicatie en voor doorgeleiding naar het DSO.
   - levert daarbij ook de geometrieën in deze standaard aan.
   - kan wijzigingsregelgeving en wijzigingen in geometrieen aanleveren in de STOP-TPOD standaard voor consolidatie en doorgeleiding aan het DSO.
   - kan de noodzakelijke annotaties meeleveren voor publicatie en het DSO.

2. Software Toepasbare Regels – Vragenbomen
   Het toepasbaar maken van regels betreft activiteiten waarvoor direct werkende Rijksregels gelden, inclusief de bruidsschat. Gaat om vergunningaanvragen, vergunningcheck, en algemene werkende voorschriften en maatregelen. Deze softeware moet derhalve het volgende kunnen:
   - het maken van vragenbomen ten behoeve van het checken op een eventuele vergunningsplicht, meldingsplicht en informatieplicht;

- het maken van aanvraagformulieren per onderwerp met daarin opgenomen de benodigde indieningsvereisten (vergunningaanvraag, opstellen melding, verstrekken informatie);
- voorschriften en maatregelen; nagaan welke algemeen geldende voorschriften gelden voor activiteiten.
- Idealiter kan dezelfde invoer worden gebruikt voor deze software als voor de software voor aanlevering van regelgeving en geometrieen voor publicatie en doorgeleiding naar DSO.

Het is een wettelijke verplichting dat iedereen op 1-1-2021 zijn vergunningen kan aanvragen via DSO en meldingen e.d. kan doen.Alleen voor het checken worden voor *zoveel mogelijk* activiteiten toepasbare regels opgesteld op basis van de criteria frequentie en gebruik, aard van gebruik, complexiteit van onderliggende wetgeving en beschikbaarheid van een voldoende stabiele versie.

3. Zaaksysteem – Afhandelen Vergunning/Melding
   Ondersteunen bij aansluiting van zaaksystemen op het DSO. Koppeling met inschakeling van de eigen ICT-leverancier. Wellicht een ondersteunende taak voor een STR. Moet ook bezien worden in relatie tot de dienstverlening van de tactisch beheerorganisatie DSO.

4. Datasysteem – Informatie
   Ondersteunen van de aanlevering van informatieproducten vanuit de rijkspartijen zelf. Informatieproducten worden via services aan het DSO ter beschikking gesteld. Afname geschiedt via direct gebruik in DSO Gebruikerstoepassingen (GT) of via het Open Stelsel. Moet bezien worden in relatie tot de dienstverlening door de tactische beheerorganisatie DSO.

5. Bijdragen namens Rijk aan helpdeskfunctie OW
   Ondersteunen van gebruikers bij het werken met en binnen het DSO.

Werkprocessen en digitalisering nu en in de toekomst

De werkprocessen om tot (aangepaste) regelgeving te komen bestaan grosso modo uit drie hoofdonderdelen:
1. opstellen van regels;
2. besluitvorming over regels;
3. bekendmaken en beschikbaar stellen van regels.

In de huidige situatie gebeurt het opstellen van en besluiten over regels op papier (docx en pfd). Pas tijdens het bekendmaken is sprake van digitalisering naast papieren uitwisseling van documenten. Dan vindt namelijk digitale uitgifte van het Staatsblad en de Staatscourant plaats via www.officielebekendmakingen.nl. Na bekendmaking wordt de geconsolideerde tekst getoond via www.wetten.nl

In de toekomstige situatie worden omgevingswetbesluiten inclusief toekomstige wijzigingen beschikbaar gesteld aan het LVBB en ontsloten via het DSO. Er zijn vervolgens verschillende mogelijkheden denkbaar voor het werken volgens de STOP-TPOD-standaard. Ze onderscheiden zich van elkaar wat betreft het moment vanaf wanneer met de standaard wordt gewerkt. Er worden twee mogelijkheden onderscheiden:
1. Conversie naar de STOP-TPOD-standaard na besluitvorming (met regels in Word/Pdf) met als consequenties:
   - aanmaak en besluitvorming met huidige middelen zoals iedereen nu gewend is;
   - besluitvorming over document in een ander format dan de uiteindelijke publicatie (maar inhoud blijft hetzelfde);
   - conversie nodig, handmatig en met software GIS-tool.
2. Volgens de STOP-TPOD-standaard werken vanaf het moment dat wordt gestart met het opstellen of wijzigen van regels met als consequenties:
   - verandering van werkwijze en middelen opstellen regels (maaksoftware);
   - besluitvormingsdocumenten krijgen hetzelfde format als publicatiedocumenten;
   - geen besluitvorming en bekendmaking wijzigingsbesluit in klassieke vorm;

- werken in renvooi zal na een zekere gewenningsperiode efficiënter zijn voor medewerkers.

Scenario's voor ondersteuning door een ServiceTeam Rijk

De behoefte aan ondersteuning door een centrale ondersteunende unit verschilt van departement tot departement en van uitvoeringsorganisatie tot uitvoeringsorganisatie. Deze ondersteuning kan langs twee dimensies worden uitgewerkt:
- dimensie 1 betreft de manier waar en waarop de ondersteuning wordt vormgegeven: van volledig decentraal (ieder voor zich) tot geheel centraal (huidige situatie);
- dimensie 2 betreft de activiteiten die worden ondersteund. Variërend van het ondersteunen van de digitalisering van de regelgeving vanaf het begin bij het opstellen van regels tot het ondersteunen na besluitvorming (huidige situatie).

Langs de twee dimensies worden de volgende drie scenario's uitgewerkt. Dit zijn uitersten of denkmodellen. Daartussen zijn uiteraard varianten mogelijk.

1. Centrale ondersteuning na besluitvorming
2. Decentrale ondersteuning na besluitvorming
3. Centrale/decentrale ondersteuning vanaf het begin

Ad 1 Centrale ondersteuning na besluitvorming
In dit scenario is feitelijk sprake van continueren van de huidige situatie met een nieuwe speler. De huidige rol van EB wordt - waar het de ondersteuning betreft - overgenomen en wellicht aangevuld met andere ondersteuningselementen door een ServiceTeam Rijk.

Ad 2 Decentrale ondersteuning na besluitvorming
Departementen en uitvoeringsorganisaties organiseren de gewenste ondersteuning zelf door zelf een serviceteam opzetten en/of door mee te liften met een collega-departement of collega-uitvoerings-organisatie en/of door ondersteuning in de markt te kopen.

Ad 3 Centrale/decentrale ondersteuning vanaf het begin
Juristen (en beleidsmakers) werken vanaf het begin met een of meer applicaties om regels en toepasbare regels op te stellen en aan te passen (maaksoftware). Voor zover nodig biedt een eigen serviceteam per Rijkspartij of een centraal serviceteam daarbij ondersteuning.

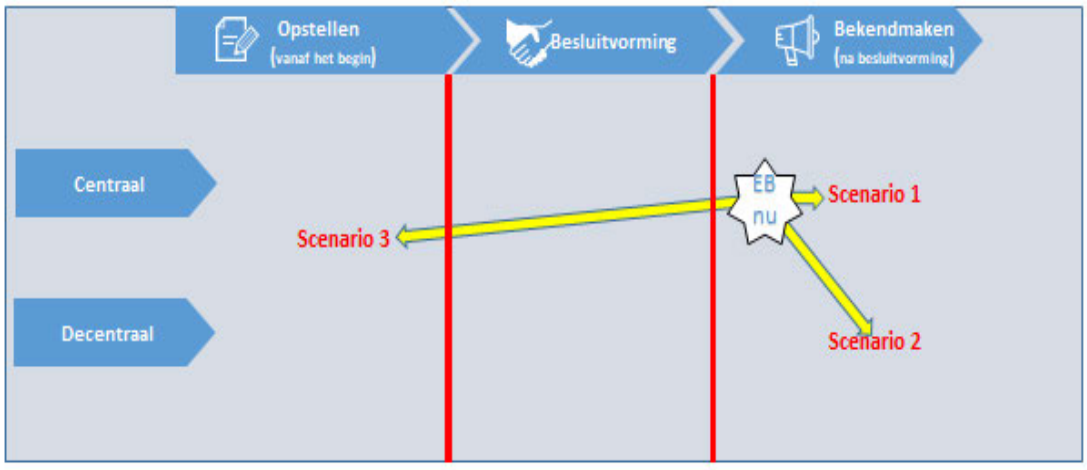

Uitwerking scenario's

Uitwerking gebeurt door per scenario stil te staan bij het wie, wat en hoe en bij randvoorwaarden, voordelen en kanttekeningen. Met in het achterhoofd dat het gaat om 'uitersten' en dat uiteraard nuances zijn aan te brengen. De volgende figuur brengt dit schematisch in beeld.

	Scenario 1 **Centrale ondersteuning na besluitvorming**	**Scenario 2** **Decentrale ondersteuning na besluitvorming**	**Scenario 3** **Ondersteuning vanaf het begin**
Wie?	STR ondersteunt Rijkspartijen	Rijkspartijen regelen ondersteuning Zelf / shoppen / inkoop markt	Rijkspartijen regelen ondersteuning
Wat?	Handhaven huidige werkprocessen bij opstellen en besluitvorming Na besluitvorming centraal conversie naar standaarden door STR	Handhaven huidige werkprocessen bij opstellen en besluitvorming Na beluitvorming zorgen Rijkspartijen zelf voor conversie naar standaarden	Vanaf start maken of wijzigen regels werken volgens standaarden Geen conversie nodig
Hoe?	STR verzorgt digitaliseren van regels STR verzorgt maken van toepasbare regels STR verzorgt koppeling met DSO volgens STOP/TPOD en STTR	Rijkspartijen verzorgen zelf of deels samen de digitalisering van regels en het maken van toepasbare regels Rijkspartijen verzorgen koppeling met DSO volgens STOP/TPOD en STTR	Zelf kopen software of gezamenlijke inkoop Software moet voldoen aan standaarden Rijkspartijen verzorgen koppeling met DSO volgens STOP/TPOD en STTR
Randvoorwaarden	Overeenstemming over scope en financiering STR Afspraken over prioritering werkzaamheden STR	Individuele strategie bepalen voor digitaliseren regels en maken toepasbare regels	Zelf/samen software implementeren Ondersteuning per Rijkspartij of interdepartementaal
Voordelen	Veranderingen binnen werkprocessen beperkt	Veranderingen binnen werkprocessen beperkt	Efficiëntere werkwijze en minder kans op fouten Synergievoordeel (toepasbare) regels Direct in viewer wijziging te zien Aanpassen in renvooi eenvoudiger Mate van autonomie Eenvoudiger geo-informatie
Kanttekeningen	Conversie tijdsintensief Betrokkenheid bij zachte digitalisering vanaf begin Conversie op afstand vergt veel afstemming Versiebeheer een uitdaging Vraagstuk van wijzigen van regels die in standaard staan Aanpasbaarheid toepasbare regels	Conversie tijdsintensief Onbekendheid conversie Betrokkenheid bij zachte digitalisering vanaf begin Aanschaf applicaties voor conversie Uitbesteden digitalisering Vraagstuk van wijzigen van regels die in standaard staan Aanpasbaarheid toepasbare regels	Aanschaffen meerdere applicaties Niet gehele 'keten' werkt digitaal Zelf moeten werken met applicaties Afstemming betrokkenen Eventueel inrichten STR o.i.d. vereist afspraken over huisvesting, financiën e.d. Inrichting DMS

Vervolgproces

De verkenning van scenario's kan na bespreking tijdens het OT van 1 oktober en tijdens de daaropvolgende vergadering van de Stuurgroep op 14 oktober 2019 in het najaar van 2019 en de eerste helft van 2020 worden gebruikt bij het opzetten en de verdere vormgeving van een ServiceTeam Rijk in enigerlei vorm. Bijvoorbeeld door een kwartiermaker die dan ook de interdepartementale aansturing van een STR, de gewenste omvang (bezetting) van het team, de definitieve scope en mandaat van het STR en de financiering van een en ander meeneemt.

Inhoud

1 Inleiding
1.1 Aanleiding
1.2 Samenhang STR en andere trajecten
1.3 Scope
1.4 Inhoud

2 Uitwerking in een producten- en dienstencatalogus
2.1 Inleiding
2.2 Software – Omgevingswetdocumenten
2.3 Software Toepasbare Regels – Vragenbomen
2.4 Zaaksysteem – Afhandelen Vergunning/Melding
2.5 Datasysteem – Informatie
2.6 Bijdragen namens Rijk aan helpdeskfunctie OW
2.7 Schematisch overzicht software omgevingsdocumenten

3 Werkprocessen en digitalisering nu en in de toekomst
3.1 Inleiding
3.2 Huidige situatie
3.3 Toekomstige situatie

4 Scenario's ondersteuning door een ServiceTeam Rijk
4.1 Inleiding
4.2 Behoefte bij departementen en uitvoeringsorganisaties
4.3 Inspelen op behoefte: drie scenario's

5 Uitwerking scenario's
5.1 Inleiding
5.2 Scenario 1: centrale ondersteuning na besluitvorming
5.3 Scenario 2: decentrale ondersteuning na besluitvorming
5.4 Scenario 3: ondersteuning vanaf het begin

6 Vervolgproces en globale planning

Bijlage 1 Procesbeschrijving maken regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

De vernieuwing van het stelsel omgevingsrecht heeft invloed op de werkprocessen en bestuurscultuur van acht departementen en negen uitvoeringsorganisaties. Het leidt tot meer integraal denken en betekent voor departementen meer onderlinge samenwerking. Bovendien vraagt de wet om andere vormen van samenwerken met decentrale overheden: gebiedsgericht en meer op basis van gelijkwaardigheid.

De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien en wordt het fundament van het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht gelegd. De omgevingswet bevat de grondslagen voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Het nieuwe stelsel zal door verschillende departementen en bewindslieden worden benut voor het verwezenlijken van de eigen beleids- en wetgevingsopgaven. Het betreft onder meer de departementen BZK, I&W, EZK, LNV, Defensie, J&V, VWS en OCW. Om het stelsel te laten werken is samenwerking ook in de toekomst essentieel. De minister van BZK is hiervoor de stelselverantwoordelijke.

Het DSO biedt het digitale loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. Via het DSO kunnen zij:
- vergunningen aanvragen en meldingen doen;
- zien welke regels van toepassing zijn op een locatie. Basis hiervoor zijn de omgevingsdocumenten die in het DSO zitten. Dit zijn bijvoorbeeld omgevingsvisies, omgevingsverordeningen en –plannen, projectbesluiten en programma's. Overheden leggen daarin onder meer vast wat wel en niet mag op een locatie;
- op termijn informatie raadplegen over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Denk bijvoorbeeld aan gegevens over water- of luchtkwaliteit en geluidsbelasting.

Op dit moment zijn er nog verschillende digitale loketten voor deze diensten: het Omgevingsloket Online (OLO), de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) en Ruimtelijkeplannen.nl. Met de komst van het DSO kunnen gebruikers terecht bij één digitaal loket.

Een van de beoogde toepassingen van het digitaal loket zijn vragenbomen. Met een vragenboom krijgt een gebruiker bijvoorbeeld concreet antwoord op de vraag of hij op een bepaalde locatie een initiatief mag starten of dat hij daarvoor bijvoorbeeld een vergunning moet aanvragen. Voor deze vragenbomen zijn toepasbare regels nodig: in begrijpelijke regels 'vertaalde' juridische teksten (wet- en regelgeving, verordening en vergunningen).

Om ervoor te zorgen dat de gebruiker via het DSO als digitaal loket zijn 'wat-mag-waar-vraag' goed beantwoord krijgt, bevatten de vragenbomen ook locatie gebonden regels met geo-coördinaten.

Andere invulling ondersteuningsvraagstuk vanaf 2021

Tot 2021 zorgt Eenvoudig Beter (EB) als beleidsverantwoordelijke ervoor dat de regels die nu gemaakt worden ook deels worden gedigitaliseerd en deels via het DSO worden ontsloten. Samen met de Programmadirectie Omgevingsrecht (POW) als verantwoordelijke directie waar de juridische verantwoordelijkheid voor de stelselherziening omgevingsrecht is belegd. EB neemt het digitaal maken van regels voor zijn rekening (omzetten van wet- en

regelgeving in tekst naar STOP-TPOD), inclusief de aanvullingssporen. Voor het maken van vragenbomen en aanvraagformulieren maakt EB gebruik van de dienstverlening van PR13 Maken Toepasbare Regels (PR13M). Dit is een onderdeel van het DSO en wordt bemenst door RWS-WVL. Ook bekommert EB zich om het initieel annoteren ten behoeve van de oriëntatiefunctie van het DSO. Dit betreft vooralsnog alleen de omgevingsregeling en de wijzigingen die aanvullingsregelingen op de omgevingsregeling zullen hebben.

Op enig moment na de geplande inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2021 wordt het programmadirectoraat-generaal Omgevingswet (PDGOW) opgeheven. En daarmee ook de directie Eenvoudig Beter (EB) die met de directies Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en Aan de Slag (ADS) hierin is samengebracht. Hetzelfde geldt voor POW.
Gelijktijdig zullen er vanaf dat moment structurele taken voor de Omgevingswet overblijven en nieuwe taken en verantwoordelijkheden uit de wet voortkomen.

Vanaf 2021 moet voor de ondersteunende rol van EB dan ook een andere oplossing worden gevonden. Dit kwam in het najaar van 2018 tijdens een PIOR-overleg al aan de orde en afgesproken werd om wensen en mogelijkheden op dit vlak te inventariseren. Gedacht werd daarbij aan een centrale invulling van het ondersteuningsvraagstuk[1], maar Rijkspartijen kunnen ook decentraal worden ondersteund. Opgemerkt dient te worden dat het maken van wet- en regelgeving echt iets is van departementen zelf, waarbij de rol van stelselverantwoordelijke na 2021 nog moet worden ingevuld.

Namens Veranderopgave Rijk heeft EB het initiatief genomen om in de rol van kwartiermaker hiervoor een verkenning uit te voeren. In januari 2019 vond een achttal gesprekken plaats met PIOR-leden. Op basis van deze gesprekken is een eerste notitie opgesteld over de mogelijke aard en wijze van de ondersteuning. Deze is vervolgens na aanvullende gesprekken met relevante spelers en na verwerving van aanvullende kwalitatieve en kwantitatieve gegevens uitgewerkt tot deze 'Verkenning scenario's voor ondersteuning door een ServiceTeam Rijk (STR)'. Een dergelijk serviceteam kan centraal worden gepositioneerd, maar ook decentraal worden vormgegeven[2].

1.2 Samenhang STR en andere trajecten

Besluitvorming over invoering van een ServiceTeam Rijk (STR) hangt samen met verschillende andere trajecten en de planning/uitkomsten daarvan. De oplevermomenten van deze trajecten maken duidelijk wanneer er naar verwachting voldoende helderheid is om tot besluitvorming over een STR te kunnen komen. Borging van kwaliteit op beleid, wetgeving en digitaal is daarbij belangrijk en dit accentueert de inhoudelijke samenhang met de andere trajecten.

Het gaat om:
- verankering omgevingswet inclusief stelselverantwoordelijkheid;
- impactanalyse;
- annotatiestrategie;
- continuering werkzaamheden (vangnetafspraken).

Zie ook hiernavolgend schema.

Naar verwachting komt in Q4 duidelijkheid over de stelselverantwoordelijkheid, terwijl dan ook de impactanalyse is afgerond en er helderheid is over continuering van de dienstverlening in 2021 (vangnetafspraken). Dat biedt de gelegenheid om in Q4 te besluiten over de scenario's die dan zijn voorgelegd voor de invulling van een STR.

[1] Als benaming werd toen ServiceOrganisatie Rijk (SOR) gebruikt.
[2] Voor het uitwerken van dit voorstel is dankbaar gebruik gemaakt van de input van collega's binnen BZK, van de input van verschillende PIOR-leden in de vorm van een tweede serie gesprekken en van de input die is verkregen via gesprekken in het kader van de impactanalyse STOP-TPOD.

Met als belangrijke kanttekening dat er in het najaar van 2019 nog geen duidelijkheid is over de annotatiestrategie van het Rijk. Besluitvorming op dat vlak kan gevolgen hebben voor de dienstverlening van een STR.

Schema samenhang STR en andere trajecten

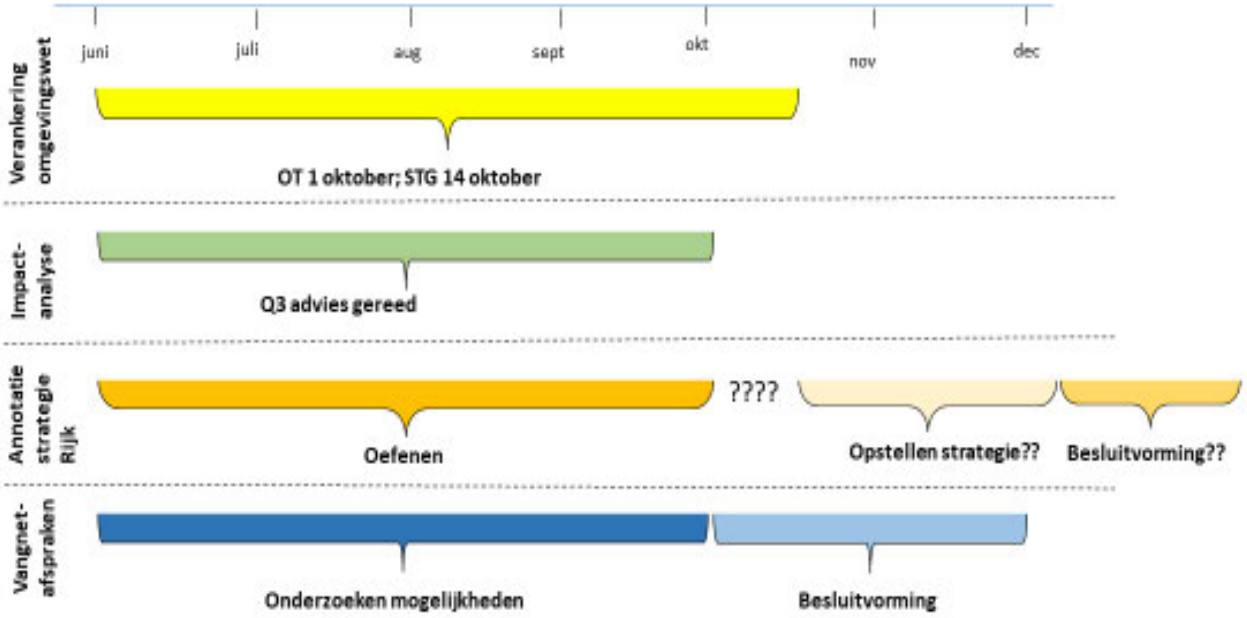

Verankering omgevingswet inclusief stelselverantwoordelijkheid

De Omgevingswet krijgt de komende jaren binnen het Rijk een vaste plek in het werken van alledag. In het kader van deze verankering van de Omgevingswet is een kernteam (plus adviesteam en directeurenteam) in opdracht van pdgOW aan de slag gegaan met de uitwerking van drie urgente vraagstukken, te weten:

- Landing NOVI binnen BZK
- Landing strategische sturing op landelijke voorziening DSO-LV, en
- Stelselverantwoordelijkheid: zorgen dat departementen de samenwerking bij het máken van de Omgevingswet de afgelopen jaren doorzetten naar het werken mét de OW de komende jaren.

Dit opstarten van de verankering moet als een vooral *strategische* activiteit worden gezien. Het plannen en vormgeven van een al dan niet centrale ondersteuning van Rijkspartijen op het vlak van de Omgevingswet is veel meer *tactisch en operationeel* van aard en kan worden vergeleken met bijvoorbeeld een servicedesk van SSC-ICT.

<u>Planning</u>
Voor het zomerreces is een 'Tussenbericht organisatie en inrichting stelsel Omgevingswet' opgeleverd dat in september 2019 wordt toegelicht aan de stuurgroep Omgevingsrecht. Het tussenbericht heeft volgens medewerkers van EB en POW een nogal abstract karakter. De betekenis van de stelselverantwoordelijkheid voor wetgevingskwaliteit en de rol van wetgevingsjuristen komt volgens hen goed uit de verf. Daarentegen ontbreken volgens genoemde medewerkers nu nog de beleidsmatige component van de stelselverantwoordelijkheid en de politieke component van de stelselverantwoordelijkheid van de minister.
Begin oktober volgt dan het concepteindrapport. Hierin wordt op hoofdlijnen aangegeven welke keuzes ten aanzien van de organisatie en inrichting van het stelsel van de omgevingswet naar verwachting de randvoorwaarden zullen bieden om de beoogde doelen van de Omgevingswet te realiseren. Het concepteindrapport zal besproken worden in het ondersteuningsteam en de Stuurgroep van oktober (1 oktober respectievelijk 14 oktober) 2019.

Impactanalyse

Parallel aan het in kaart brengen van mogelijkheden voor invulling van het ondersteunings-vraagstuk en de behoefte daaraan, loopt vanuit de veranderopgave rijk het proces om tot een impactanalyse te komen voor de standaard rondom het publiceren van de AMvB's[3] en Ministeriële Regelingen (Omgevingsregeling en Invoeringsregeling). Kortweg: impactanalyse STOP-TPOD.

Doel van de impactanalyse is inzichtelijk te maken wat de gevolgen van STOP-TPOD zijn op de huidige werkprocessen (bijvoorbeeld het wetgevingstraject). Daarbij staan twee vragen centraal:
- hoe kan de standaard goed worden geïmplementeerd door rijkspartijen?
- wat zijn de veranderkundige consequenties van de standaard voor rijkspartijen?

De impactanalyse moet de informatie opleveren die het mogelijk maakt beslissingen te nemen over de organisatorische vormgeving van het toepassen van STOP-TPOD. Denk aan (indicatieve) gegevens over kosten/tijdsinzet verbonden aan verschillende scenario's.

Impactanalyse en verkenning van de (on)mogelijkheden van bijvoorbeeld een ServiceTeam Rijk STR) als invulling van het ondersteuningsvraagstuk zijn nauw met elkaar verweven. Daarom is sprake van regelmatige afstemming bij het opstellen van scenario's voor een dergelijk serviceteam en het formuleren van een plan van aanpak voor de impactanalyse.

Maar waar de impactanalyse zich beperkt tot de gevolgen van STOP-TPOD, gaat het opstellen van scenario's voor ondersteuning van de Rijkspartijen verder en komen ook Toepasbare Regels, Zaak- en vergunningensystemen en Datasystemen ter sprake.

<u>Planning</u>
Q3 van 2019 komt een advies m.b.t. de impactanalyse gereed.

Annotatiestrategie

Er lopen momenteel twee trajecten:
1. de interbestuurlijke werkgroep annoteren;
2. een praktijkproef van EB 'oefenen met annoteren van delen van de AMvB's en OR'.

Ad 1: de interbestuurlijke werkgroep annoteren
In februari 2019 heeft het OGB besloten dat een interbestuurlijke werkgroep (met deelnemers vanuit Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten) gaat oefenen met annoteren vanuit interbestuurlijk perspectief. Het eindbeeld van het DSO op het punt van het gebruiksvriendelijk ontsluiten van regels is ambitieus. Om stappen te zetten op weg naar dit eindbeeld is besloten te bezien hoe de bestuursorganen hun ambities goed op elkaar kunnen afstemmen. Hiertoe is een interbestuurlijke werkgroep ingericht. Op basis van de opgedane ervaringen zal de werkgroep rapporteren over mogelijke ingroeimodellen, te maken interbestuurlijke afspraken en met annoteren gemoeide capaciteit en kosten.

Ad 2: een praktijkproef van EB/POW 'oefenen met annoteren van delen van de AMvB's en OR'.
Deze werkgroep geeft geen antwoord op de vraag hoe het Rijk of een ander bevoegd gezag omgaat met annoteren. Voor het opstellen van een annotatiestrategie voor het Rijk is in het voorjaar een procesvoorstel opgesteld met de volgende werkwijze gedurende de rest van 2019: oefenen met annoteren van delen van AMvB's (BAL, BKL, BBL en OB) en de Omgevingsregeling in de periode mei – september (gestructureerd oefenen en leren);

De resultaten van beide trajecten zullen worden gebruikt als input bij het opstellen van de annotatiestrategie Rijk. Hierbij gaat het met name om de wijze waarop het Rijk tot een annotatiestrategie kan komen. Door te oefenen op zowel technisch als functioneel annoteren

[3] Het betreft Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL), Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL), Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) en het Omgevingsbesluit

wordt duidelijk hoeveel inspanning annoteren vergt. Technisch annoteren wordt gebruikt om te testen of alle velden en eigenschappen kloppen; werkt het allemaal? Terwijl functioneel testen wordt gebruikt om te bekijken of vanuit het gebruikersperspectief de meest nuttige annotaties worden toegepast; waar hebben we iets aan? Daarnaast moeten nog diverse andere zaken in kaart worden gebracht op basis waarvan een annotatiestrategie kan worden bepaald. Het gaat dan onder andere om de volgende vragen:
- hoeveel wijzigingen worden verwacht?
- wat is de impact van de wijzigingen?
- welke software is nodig?
- wie gaat de annotaties aanbrengen, onderhouden etc.?

VO Rijk heeft aangegeven de trekker te willen zijn voor het opstellen van de annotatiestrategie Rijk. Een en ander zal in nauwe samenwerking met EB en het IJDO worden afgestemd.
Zodra de annotatiestrategie is opgesteld, wordt deze voor goedkeuring ter besluitvorming voorgelegd aan het OT en de Stuurgroep Omgevingsrecht.

Continuering werkzaamheden (vangnetafspraken)

Onder Rijkspartijen is onzekerheid en daarmee onrust ontstaan over de vraag of zij per 1 januari 2021 over software beschikken om aanpassingen in AMVB-MR en toepasbare regels door te kunnen voeren.

Met KOOP kan worden gekeken naar mogelijkheden om na 1 januari 2021 werkafspraken over digitaliseren en aanpassen op de huidige wijze te continueren. Dit is te zien als een tijdelijk vangnet voor het wegvallen van EB. Dit kan in de vorm van contractverlenging waar nodig. KOOP komt allereerst met een offerte voor de Omgevingsregeling. Daarna volgen offertes voor andere Digi Van trajecten, zoals het digitaliseren van de Bruidsschat.
Door EB ingezette software-oplossingen kunnen op deze manier na het opheffen van EB in 2021 worden doorgezet. Wellicht kan volstaan worden met enkele werkafspraken. Dit zorgt ervoor dat rijksbreed tijdige aansluiting op het DSO mogelijk is, wanneer er niet tijdig rijksbreed of per departement softwareoplossingen beschikbaar zijn om het werken met de Omgevingswet te ondersteunen.

Ook het maken van toepasbare regels en het eventueel wijzigen ervan moet na 1 januari 2021 doorgang vinden. Met WVL kan worden gekeken naar mogelijkheden om de huidige werkwijze met PR13M te continueren. Dit is eveneens te zien als een tijdelijk vangnet voor het wegvallen van EB in 2021.

In Q3 worden mogelijkheden voor continuering van de werkzaamheden onderzocht. Het is de bedoeling om de oplossingen die EB inricht, c.q. heeft ingericht met KOOP en WVL-PR13M ten behoeve van (1) juridische regels en STOP-TPOD en (2) toepasbare regels en STTR gedurende geheel 2021 contractueel te verlengen als ‘vangnet’. EB regelt de contracten hiervoor. In het OT en de STG OW van oktober wordt hierover een notitie ter besluitvorming geagendeerd.

Ook de eindrapportage over de verankering omgevingswet inclusief stelselverantwoordelijkheid en de verkenning van scenario’s voor een ServiceTeam Rijk komen in OT en STG OW van oktober aan de orde. Wanneer deze per saldo resulteren in een structurele oplossing voor zowel juridische als toepasbare regels is het zogenoemde ‘vangnet’ om een en ander te continueren wellicht niet nodig.

1.3 Scope

Het is de ambitie om via het DSO op langere termijn zoveel mogelijk beschikbare informatie, zowel over de van toepassing zijnde wet- en regelgeving op het terrein van het

omgevingsrecht, als de gegevens over de fysieke omgevingskwaliteit begrijpelijk en objectgericht toegankelijk te maken. Ook voorziet het DSO in hiervoor genoemde loketfunctie voor onder meer aanvragen en meldingen.

Wanneer de Omgevingswet per 1 januari 2021 van kracht wordt, moet een vastgesteld basisniveau gereed zijn. Om dit basisniveau te kunnen bieden, worden Ministeriële Regelingen, AMvB's, Omgevingsplan, Omgevingsverordening en Waterschapsverordening in het DSO ontsloten. Strikt genomen behoren AMvB's niet tot het oorspronkelijke basisniveau, maar er is inmiddels besloten ze wel voor 2021 te ontsluiten. Daarna volgen Omgevingsvisie (Novi) en Projectbesluiten.

Er wordt vanuit gegaan dat dit ook de scope van een ServiceTeam Rijk is met uitzondering van wellicht het projectbesluit. Het projectbesluit maakt projecten met een publiek nationaal, provinciaal of waterschapsbelang mogelijk. Het projectbesluit vervangt: Projectplan (Waterwet), Tracébesluit (Tracéwet), Inpassingsplan (Wro), coördinatieregeling (Wro, Tracéwet, waterwet, Ontgrondingswet). De vraag is of het projectbesluit niet te specifiek is om binnen het STR op te nemen.

Zoals het er nu naar uitziet wordt de Novi in Q4 van 2019 vastgesteld waarna ontsluiting via het DSO in Q1 van 2020 kan plaatsvinden.

1.4 Inhoud

Hoofdstuk 2 gaat in op de mogelijke ondersteuning van de Rijkspartijen vanaf 2021. Feitelijk betreft het hier een producten- en dienstencatalogus rond de volgende onderdelen.
1. Software – Omgevingswetdocumenten
2. Software Toepasbare Regels – Vragenbomen
3. Zaaksysteem – Afhandelen Vergunning/Melding
4. Datasysteem – Informatie
5. Bijdragen namens Rijk aan helpdeskfunctie OW

Hoofdstuk 3 gaat in op de werkprocessen en digitalisering bij het opstellen van de regelgeving. Begonnen wordt met een schets van de huidige situatie. Daarna volgt een schets van hoe de werkprocessen en de digitalisering er in de toekomstige situatie uit kunnen zien

In hoofdstuk 4 komt eerst aan de orde welke behoefte departementen en uitvoeringsorganisaties hebben aan ondersteuning door een ServiceTeam Rijk of anderszins. Daarna worden drie scenario's benoemd voor het vormgeven van de gewenste ondersteuning.

Hoofdstuk 5 bevat vervolgens een uitwerking van deze drie scenario's.

Hoofdstuk 6 gaat tot slot in op het vervolgproces en bevat een globale planning voor verdere uitwerking van het nog vast te stellen voorkeursscenario (of meerdere scenario's?) en vervolgens de implementatie.

2 Uitwerking in een producten- en dienstencatalogus

2.1 Inleiding

Aspecten bij ondersteuningsvarianten

Het ServiceTeam Rijk is een mogelijke oplossing voor de ondersteuning van de Rijkspartijen. Deze kan vervolgens op uiteenlopende wijze vorm krijgen: van gedeeltelijke en/of ad-hoc samenwerking tussen departementen en/of rijkspartijen tot een daadwerkelijke samenwerking binnen een centrale voorziening. Hierbij spelen de volgende aspecten een rol:

- Rijk versus andere bevoegde gezagen;
- naast juridische regels ook geometrieën en toepasbare regels;
- korte termijn versus lange termijn;
- onderscheid tussen decentraal en centraal;
- digitaliseren na besluitvorming versus maaksoftware inzetten bij opstellen van regels.

Rijk versus andere bevoegde gezagen

De ondersteuning beperkt zich primair tot het rijk en strekt zich niet uit over bijvoorbeeld gemeenten die zelf toepasbare regels maken. Feitelijk wordt het vullen van vragenbomen door verschillende partijen gedaan (Rijk en bijvoorbeeld gemeenten), waarbij de deelbomen bij DSO-LV samenkomen. Daarbij valt ook een knip te leggen tussen wie de vragenbomen samenvoegt en wie daarvoor de formulieren op het scherm maakt. Uiteraard kan op termijn wel worden bekeken waar we gezamenlijk over de bestuurslagen heen kunnen samenwerken. Maar eerst moet helder zijn wat we zelf willen.

Juridische regels, geometrieën en toepasbare regels

Bij ondersteuning gaat het onder andere om het maken van vragenbomen en annotaties, maar ook over geometrieën. Dit laatste wordt als specialistisch werk in het algemeen uitbesteed door organisaties zelf. Het lijkt erop dat de ondersteuningsvraag zich nu vooral richt op de strikt tekstuele juridische productie (toepasbare regels, annotaties, werken in renvooi, digitaliseerbaarheid in het algemeen).

Korte termijn versus lange termijn

Het verdient aanbeveling niet te lang te wachten met het vormgeven van de ondersteuning na 2021. Er zullen aspecten niet op voorhand duidelijk zijn, maar omdat een oplossingsrichting niet in beton gegoten hoeft te worden, blijft bijsturing goed mogelijk. Kortetermijnoplossingen hoeven de lange termijn oplossingen niet in de weg te staan, maar het is wel belangrijk voort te bouwen op de bestaande situaties en met inachtneming van de ervaring die daarmee wordt opgedaan.

Onderscheid tussen decentraal en centraal

Ten aanzien van de ondersteuning kan gekozen worden voor een decentrale variant waarin het ‘ieder voor zich’ geldt of voor een centrale invulling van het ondersteuningsvraagstuk. Bij de keuze voor een centrale variant moet gedacht worden aan een tactisch operationele voorziening die producten en diensten levert aan Rijkspartijen. Dit aanbod kan gedifferentieerd worden en spelers kunnen naar behoefte shoppen in de product- en dienstencatalogus. Het wordt een soort evenknie van de beheerorganisatie met een meer ondersteunend karakter en gericht op de juridische kant. De vragen zijn vervolgens welke kosten met een dergelijke oplossing zijn gemoeid en wie die kosten draagt.

Digitaliseren na besluitvorming versus maaksoftware inzetten bij opstellen van regels

Bij digitaliseren na besluitvorming gaat het om voortzetting van de huidige werkwijze. Inzetten van maaksoftware bij het opstellen (of aanpassen) van regels heeft een grote impact op de werkwijze van juristen en beleidsmakers. Dit komt in hoofdstuk 5 bij het uitwerken van de scenario's verder aan de orde.

Mogelijke activiteiten van een centrale voorziening (CV)

1. Omzetten van regelteksten uit Word in de standaard met behulp van conversie- en beheersoftware.
2. Aanbieden van en ondersteunen van het gebruik van maak-software voor het vanaf het begin direct in standaard opstellen en/of aanpassen van regels.
3. Maken van toepasbare regels.
4. Annoteren van regelteksten.
5. Ondersteuning bieden aan departementen en anderen bij het annoteren van regelteksten en/of toevoegen van geometrieën.
6. Inbreng leveren namens rijk aan de gezamenlijke helpdeskfunctie voor de OW.
7. Ondersteunen van de aanlevering van informatieproducten vanuit rijkspartijen zelf.
8. Ondersteuning bij aansluiting zaaksystemen op DSO.

Mogelijke activiteiten worden weergegeven in hiernavolgende visualisatie aan de hand van vier zogenoemde 'koppelvlakken' (figuur 1). De ondersteuning aan Rijkspartijen vindt plaats in de vorm van een producten- en dienstencatalogus en kan aan de hand van de vier koppelvlakken worden verduidelijkt. Daarnaast kan sprake zijn van een bijdrage namens het Rijk aan een helpdeskfunctie OW.

Figuur 1 Vier koppelvlakken in beeld gebracht

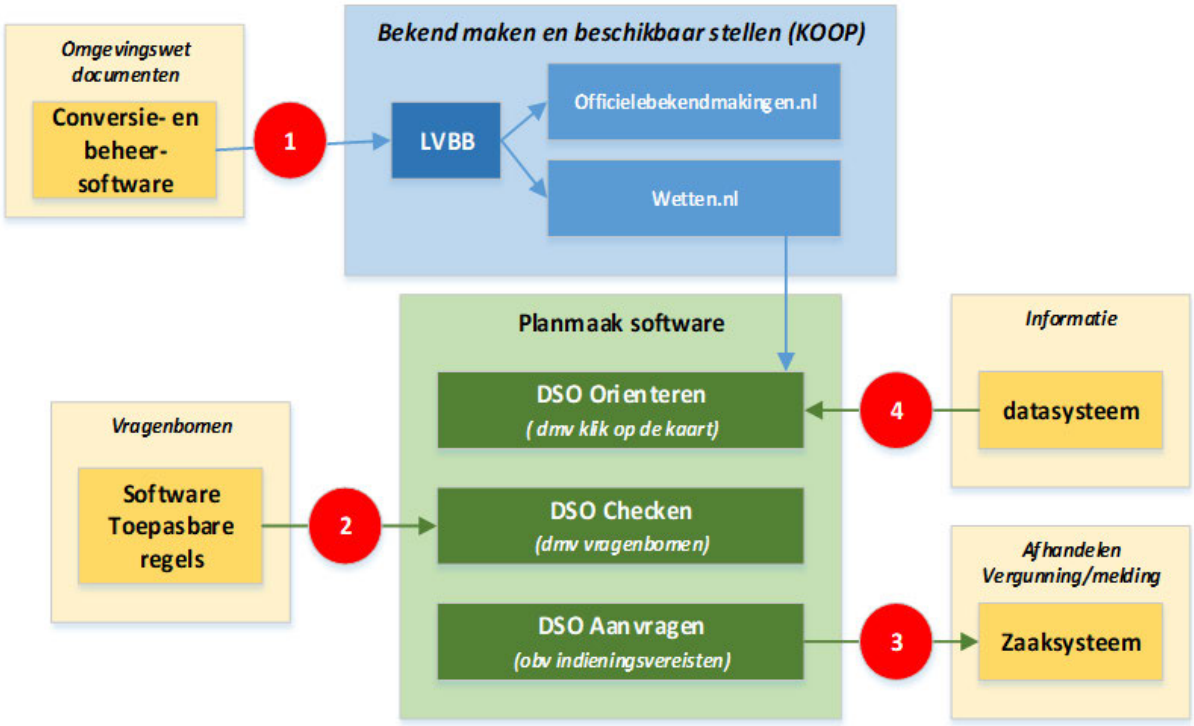

Overigens suggereert een producten- en dienstencatalogus dat sprake is van een 'cafetariamodel' waar aan de afnemerskant (Rijkspartijen) naar believen producten en diensten kunnen worden besteld. Voor de aanbiederskant kan een dergelijk model te veel vrijheidsgraden bevatten. Men moet kunnen uitgaan van een bepaalde afname van de producten en diensten om deze te kunnen aanbieden. Zekerheid en continuïteit zijn hier kernwoorden:

- afnemers moeten er zeker van kunnen zijn dat bepaalde diensten/producten ook in de nabije toekomst geleverd kunnen worden, en
- aanbieders moeten kunnen uitgaan van een continue stroom werkzaamheden/opdrachten om mensen aan het werk te kunnen houden.

2.2 Software – Omgevingswetdocumenten

Waar gaat het om?

- EB zorgt momenteel als beleidsverantwoordelijke samen met POW (verantwoordelijk voor het wetgevingsproces) voor het initieel publiceren van regels. Dit gebeurt nu met behulp van een Word-macro. Deze macro moet worden vervangen door een meer robuuste software-oplossing.
- De betrokkenheid van EB begint al bij het opstellen van de eerste versies van de regels; om ervoor te zorgen dat er te digitaliseren regels worden opgesteld (zachte digitalisering).
- Vanaf 2021 – ervan uitgaande dat deze manier van werken dan nog praktijk is – moet hiervoor een andere vorm van ondersteuning worden gevonden.
- Op (langere) termijn moet het mogelijk worden om bij het opstellen van teksten met maaksoftware te werken die regelteksten direct in de juiste standaard kan omzetten inclusief eventuele geometrieën en annotaties. Dan vervalt de ondersteunende taak zoals hiervoor omschreven, maar komen er wellicht juist taken bij op het vlak van ondersteunen bij aanschaf van en/of werken met software-oplossingen.
- Het werken met dergelijke applicaties vereist koppelingen met het LVBB om vervolgens met het DSO te kunnen koppelen.
- Wanneer volledig (opstellen, besluitvorming, bekendmaken) met (maak)software wordt gewerkt, moet de betreffende applicatie beschikken over een DMS-functionaliteit of koppeling met een relevant DMS. Dit is nodig om tussenproducten zoals consultatieversies conform de archiefwet in goede en geordende staat te kunnen bewaren en terug te kunnen vinden.

Om wat voor software gaat het?

1. Software om Word/Pdf-documenten achteraf in de STOP-TPOD-standaard te kunnen zetten. Het gaat om software met de volgende functionaliteiten:
   - aanbieden van content (regelteksten) via STOP-TPOD aan het DSO (via LVBB);
   - toevoegen van geometrieën: uitwisselen van geo-informatie (bestanden) via GML. Met geo-informatie kan op de (digitale) kaart worden weergegeven op welk gebied of object een regel betrekking heeft;
   - het (geconsolideerd) wijzigingen kunnen doorvoeren;
   - aanbrengen van annotaties: software voor het toevoegen van verplichte en vrijwillige annotaties aan wetgevingsproducten en regelteksten. Met annotaties worden regels 'machine leesbaar' gemaakt en om te kunnen annoteren zijn waardelijsten[4] nodig. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen Bekendmakingswet-annotaties, Omgevingswet-annotaties en Service-annotaties.
     - Bekendmakingswet-annotaties zijn nodig om te kunnen bekendmaken en te kunnen publiceren en om besluiten te kunnen consolideren.

[4] Waardelijsten bevatten categorieën van begrippen die kunnen worden gekoppeld aan een regel zodat deze linkt met de andere regels waaraan die waarde is gekoppeld.

- Omgevingswet-annotaties maken het mogelijk dat het DSO op de beoogde wijze kan functioneren.
- Service-annotaties zijn annotaties die gebruikers een meer gedetailleerd inzicht bieden, maar niet noodzakelijk zijn om het DSO op de beoogde wijze te laten functioneren.

Tot 2021 wordt gebruik gemaakt van de diensten van Koop voor het eenmalig conform de STOP-TPOD-standaard beschikbaar stellen van de OR inclusief alle wijzigingssporen. Dit geldt ook voor het eenmalig in het DSO plaatsen van de omgevingsplannen en waterschaps-verordeningen uit de bruidsschat. Last but not least wordt ook gebruik gemaakt van de dienstverlening van Koop voor de eenmalige omzetting van de AMvB's en de Novi voor 2021.
Wanneer eind 2019 in de annotatiestrategie besloten wordt om ook vrijwillige annotaties te gaan maken, moet daar wellicht software voor komen.

2. Om op langere termijn ook het maken van regels en het besluitvormingstraject softwarematig te kunnen ondersteunen is software nodig om direct in STOP-TPOD te kunnen werken. Het gaat hierbij
   - ondersteunen bij de stap 'aanmaken regelgeving';
   - ondersteunen bij de stap 'besluiten van regelgeving'.

Standaarden
Om content uniform en correct weer te kunnen geven, moet de wettelijke informatie in het DSO worden ingevoerd. Het gaat om:
- de STandaard Officiële Publicaties (STOP) die de definities biedt om publicatie van officiële documenten mogelijk te maken (opstellen, vaststellen, bekendmaken en beschikbaar stellen);
- de ToepassingsProfielen OmgevingsDocumenten (TPOD) die toepassingsprofielen bevat met informatie die in specifieke omgevingsdocumenten dient te zijn opgenomen om publicatie in digitale vorm mogelijk te maken. Voorbeelden zijn Ministeriële Regelingen (MR), Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en omgevingsplannen.

2.3 Software Toepasbare Regels – Vragenbomen

Waar gaat het om?
Het toepasbaar maken van regels betreft activiteiten waarvoor direct werkende Rijksregels gelden, inclusief de bruidsschat. Het gaat om:

- het maken van vragenbomen zodat een gebruiker binnen het DSO-LV een check kan doen op een eventuele vergunningsplicht, meldingsplicht en informatieplicht (checken);
- het maken van aanvraagformulieren per onderwerp met daarin opgenomen de benodigde indieningsvereisten (indienen);
- voorschriften en maatregelen; nagaan welke algemeen geldende voorschriften gelden voor activiteiten.

Bij het spoor indienen gaat het om de acties vergunningaanvraag, opstellen melding, verstrekken informatie. Deze drie activiteiten en het inzien van voorschriften en maatregelen worden in principe op 1 januari 2021 alle via toepasbare regels in het DSO-LV ontsloten[5]. Alleen voor het checken geldt dat voor zoveel als mogelijk activiteiten toepasbare regels worden opgesteld. Dit gebeurt op basis van criteria die neerkomen op:
- frequentie en gebruik;
- aard van gebruik;
- complexiteit van onderliggende wetgeving;
- beschikbaarheid van een voldoende stabiele versie van de juridische regels m.b.t. de activiteit.

[5] Bij Voorschriften en Maatregelen alleen wat nu in AIM zit

Voor het maken van de toepasbare regels maken de Rijkspartijen in elk geval tot 1 januari 2021 gezamenlijk gebruik van de diensten van PR13 Maken Toepasbare Regels (PR13M) dat een onderdeel is van RWS (WVL). Aansturing geschiedt vanaf 2019 rechtstreeks door de Rijkspartijen met een coördinatierol van BZK (EB).
Hoe het opdrachtgeverschap en de aansturing van toepasbaar maken van de regels vanaf 2021 verlopen, is onderwerp van toekomstige besluitvorming. De unit bij WVL die PR13M vormt, kan dan nog steeds de centrale uitvoerder zijn van het maken van toepasbare regels.

Om wat voor software gaat het?
PR13M maakt gebruik van twee softwarepakketten:
- Cognitatie van PNA – voor de analysestap (annoteren); en
- RuleXpress van RuleArts voor de specificatiestap (vragenbomen).

Standaarden
Toepasbare regels moeten voldoen aan de STandaard Toepasbare Regels (STTR). De standaarden helpen om juridische regels begrijpelijk te maken. Wanneer toepasbare regels voldoen aan de STTR kan het systeem ze tonen in vragenbomen in het Omgevingsloket. Ook is het dan mogelijk om er extra informatie aan te hangen, zoals toelichtingen.

2.4 Zaaksysteem – Afhandelen Vergunning/Melding

Waar gaat het om?
Ondersteunen bij aansluiting van zaaksystemen op het DSO. Een zaak- of vergunningensysteem moet in staat zijn de melding van het digitaal stelsel te ontvangen. En moet de vergunningaanvragen en meldingen kunnen ophalen uit de werkmap. En vervolgens volgens het eigen proces afhandelen.
Koppeling van een zaaksysteem aan het DSO gebeurt met inschakeling van de eigen ICT-leverancier. Voor een Serviceteam Rijk ligt hier wellicht een bemiddelende / ondersteunende rol waar het de systemen van Rijkspartijen betreft.

Standaarden
De STandaard Aanvragen en meldingen (STAM) is één van de standaarden voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De standaard specificeert de informatie en de overdracht daarvan bij het 'indienen van verzoeken' (zoals een aanvraag om een omgevingsvergunning). Met behulp van STAM kunnen de bevoegde gezagen en uitvoeringsorganisaties via een koppeling de informatie overhalen naar hun eigen systemen.

2.5 Datasysteem – Informatie

Waar gaat het om?
Het betreft hier het ondersteunen van de aanlevering van informatieproducten vanuit de rijkspartijen zelf. Informatieproducten zijn zogenoemde verrijkte gegevens over bijvoorbeeld geluid, bodem en water. Denk aan geluidskaart, milieuzones, natuurgebieden. Ze worden beschikbaar gesteld aan het DSO door organisaties als het Kadaster en het RIVM.
Samen met de omgevingswetbesluiten vormen (bron)gegevens en informatieproducten de inhoudelijke componenten van het digitale stelsel. Deze geven juiste en feitelijke omgevingsinformatie. Zodat gebruikers kunnen zien wat mogelijkheden, rechten en plichten zijn op een specifieke locatie.
Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de ruimtelijk optimale inpassing van een weguitbreiding, of mogelijkheden tot woningbouw in relatie tot ondergrond en actuele geluidsbelasting.

Informatieproducten worden via services aan het DSO ter beschikking gesteld. Afname geschiedt via direct gebruik in DSO Gebruikerstoepassingen (GT) of via het Open Stelsel.

Overigens is besloten dat het aansluiten van informatieproducten niet past binnen de huidige scope van DSO-LV. Er is interbestuurlijk een basisniveau van serviceverlening vastgesteld. Dit zal bij inwerkingtreding per 1 januari 2021 gerealiseerd zijn. Om het realiseren van dit basisniveau mogelijk te maken, is onder andere de te ontsluiten informatie bij inwerkingtreding ingeperkt en vereenvoudigd en zijn de informatieproducten geschrapt.

2.6 Bijdragen namens Rijk aan helpdeskfunctie OW

Waar gaat het om?
Ondersteunen van gebruikers bij het werken met en binnen het DSO. Denk aan juristen die (ook nu al) ondersteuning krijgen bij het opstellen van regels ondersteuning op een zodanige wijze dat deze gemakkelijker te digitaliseren zijn. Ook kan gedacht worden aan ondersteuning bij het annoteren.

2.7 Schematisch overzicht software omgevingsdocumenten

De software voor toepasbare regels en eerdergenoemde software voor omgevingsdocumenten wordt hierna schematisch in beeld gebracht. In principe is tot en met 2021 voorzien in de vereiste softwareoplossingen. Dit biedt ruimte om voor de periode daarna te kiezen voor robuuste oplossingen. Een ServiceTeam Rijk kan dan faciliteren.

Aandachtspunten zijn hierbij ontwikkelingen op het vlak van annotatie en de Taskforce Overgangsfase Functionele Structuur (TOFS). Laatstgenoemde is overigens niet in de figuur opgenomen. Beide kunnen van invloed zijn op de nu voorziene continuïteits-, c.q. vangnetoplossingen (Koop voor het wetgevingsproces en PR13M voor toepasbare regels).

Traject Digitalisering Van – Benodigde Software

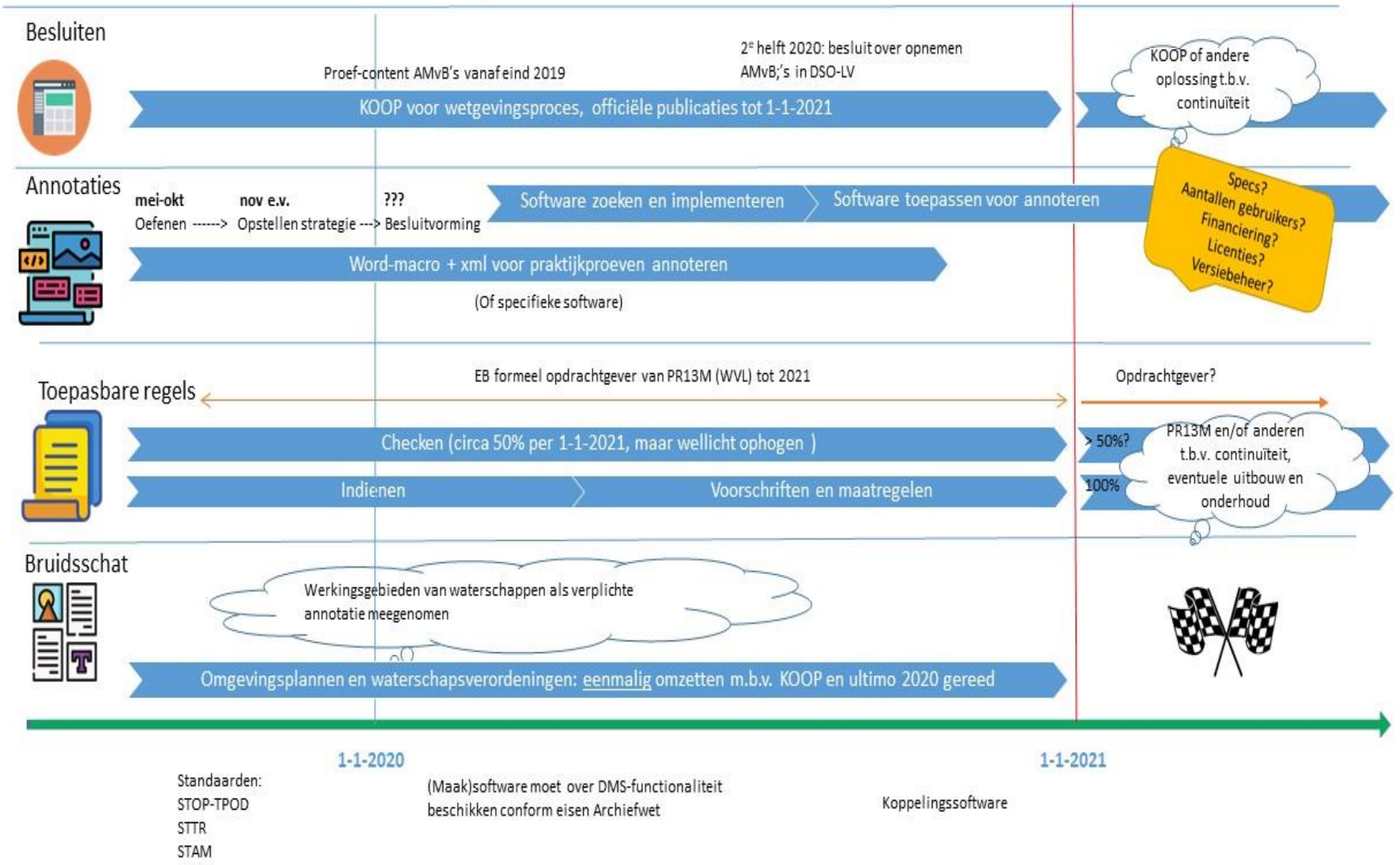

3 Werkprocessen en digitalisering nu en in de toekomst

3.1 Inleiding

De werkprocessen om tot (aangepaste) regelgeving te komen bestaan grosso modo uit drie hoofdonderdelen:
1. opstellen van regels;
2. besluitvorming over regels;
3. bekendmaken van regels.

Dit hoofdstuk gaat in op de huidige werkprocessen bij het maken van regelgeving (huidige situatie) en hoe werkprocessen er in de toekoms kunnen uitzien. Zowel de mate en vorm van digitalisering als het moment waarop van digitalisering sprake is, spelen een rol.

3.2 Huidige situatie

In de huidige situatie gebeurt het opstellen van en besluiten over regels op papier (docx en pfd). Pas tijdens het bekendmaken is sprake van digitalisering naast papieren uitwisseling van documenten. Dan vindt namelijk digitale uitgifte van het Staatsblad en de Staatscourant plaats via www.officielebekendmakingen.nl. Na bekendmaking wordt de geconsolideerde tekst getoond via www.wetten.nl Figuur 2 en figuur 2a brengen de werkprocessen opstellen, besluitvorming en bekendmaken in beeld. Bijlage 1 bevat een gedetailleerde beschrijving.

Opstellen van regels

De totstandkoming van MR en AMvB's begint met het opstellen van regels. Veelal staan wetgevingsjuristen en beleidsmakers hiervoor als eersten aan de lat. EB is al vanaf het begin betrokken bij het opstellen van de regelgeving. Medewerkers van EB zorgen ervoor dat regels zodanig worden geformuleerd dat ze digitaliseerbaar zijn. Dit kan als 'zachte digitalisering' bestempeld worden. Na formele en informele toetsing worden reacties verwerkt in een voorstel voor een (gewijzigde) regel die ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Figuur 2 Werkprocessen resulterend in Ministeriële regelingen

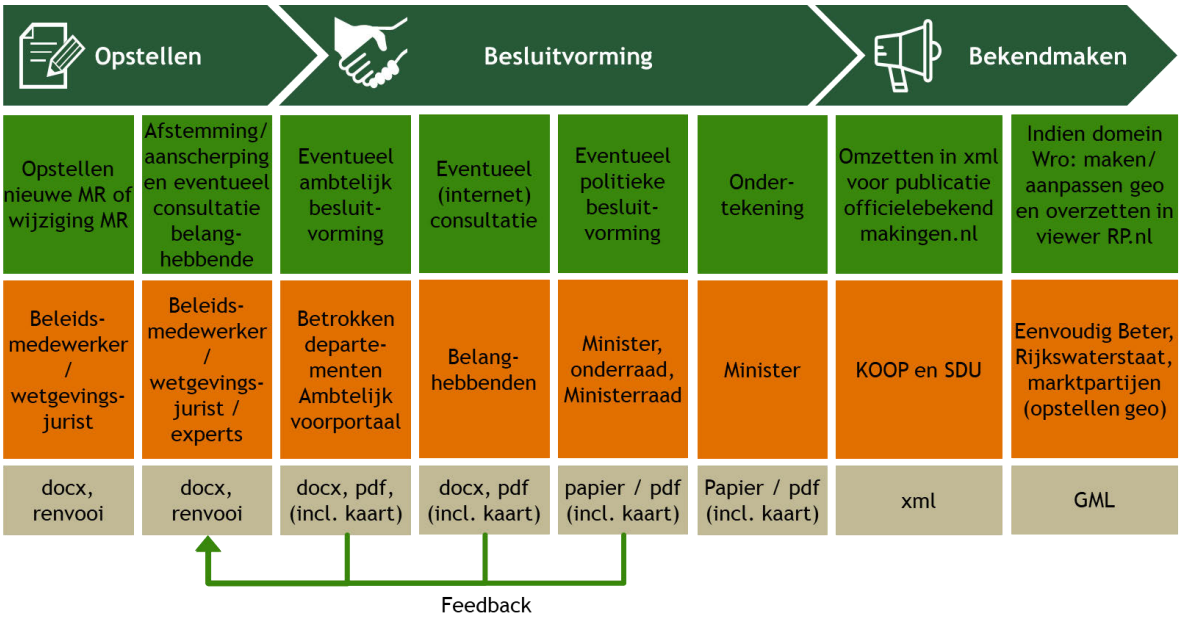

Figuur 2a Werkprocessen resulterend in AMvB's

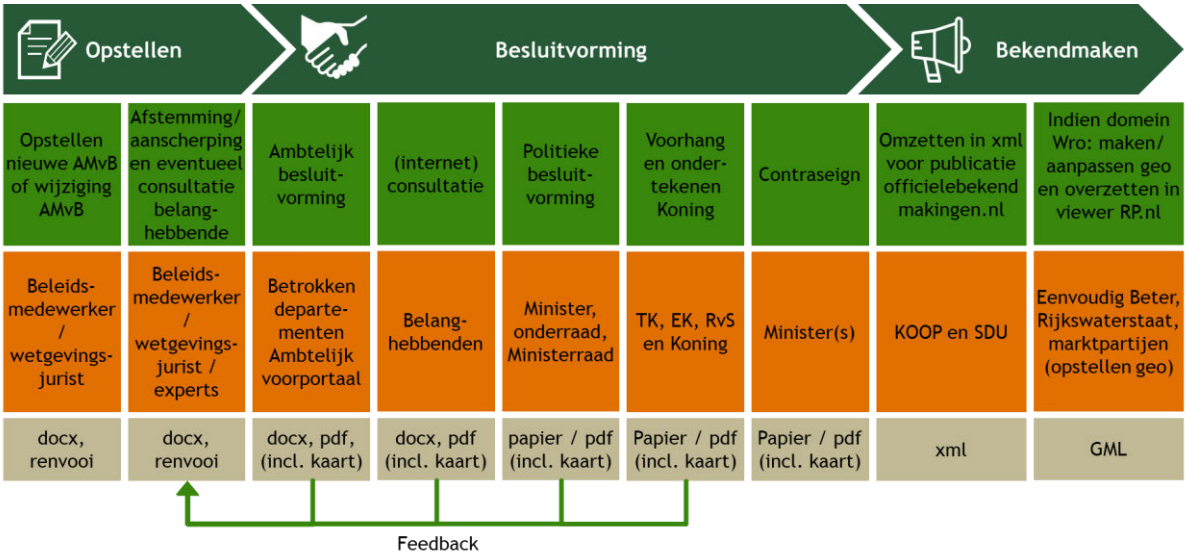

Besluitvorming over regels

Bij het besluitvormingstraject zijn er verschillen tussen MR en AMvB. Bij de MR rondt ondertekening door de Minister de politieke besluitvorming af en kan bekendmaking plaatsvinden. Bij een AMvB loopt de politieke besluitvorming iets anders. Na besluitvorming in de Ministerraad worden AMvB's aan de Raad van State voorgelegd en deze komt vervolgens met een advies. Soms worden AMvB's eerst aan de Tweede en Eerste Kamer voorgelegd voordat de Raad van State ze ontvangt (de zogenoemde voorhang). Na advisering door de Raad van State over de AMvB wordt deze door de Koning ondertekend, soms voorafgegaan door hernieuwde behandeling in de Ministerraad. Naast de Koning ondertekent de verantwoordelijke Minister of ondertekenen de verantwoordelijke Ministers.

Bekendmaken van regels

Daarna vindt bekendmaking plaats. Pas na bekendmaking in het Staatsblad (AMvB) of in de Staatscourant (MR) kan een regel in werking treden. Bekend te maken besluiten worden aan het Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) gestuurd (in docx). Via OP-XML vertaalt KOOP de teksten van regels in machine leesbare tekst waarna publicatie via de verschillende digitale kanalen kan plaatsvinden. Voor Wro zet DGBRW Wordversies om in IMRO.

3.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden omgevingswetbesluiten inclusief toekomstige wijzigingen beschikbaar gesteld aan het LVBB en ontsloten via het DSO. Dit vereist dat de besluiten en wijzigingen voldoen aan STOP/TPOD-standaarden.

Binnen de toekomstige situatie zijn verschillende mogelijkheden denkbaar voor het werken volgens de STOP-TPOD-standaard. Ze onderscheiden zich van elkaar wat betreft het moment vanaf wanneer met de standaard wordt gewerkt. Hierna worden twee mogelijkheden onderscheiden:

1. conversie naar de STOP-TPOD-standaard na besluitvorming (met regels in Word/Pdf);
2. volgens de STOP-TPOD-standaard werken vanaf het moment dat wordt gestart met het opstellen of wijzigen van regels.

Theoretisch is sprake van een derde mogelijkheid, namelijk na het maken of wijzigen van een regel, maar voorafgaand aan de besluitvorming. Dit biedt weinig voordelen en is geen reële optie.

Mogelijkheid 1 Conversie na besluitvorming

Het wijzigen of maken van een regel gebeurt met Word of een ander tekstverwerkingsprogramma of in pdf. Ook in het traject van de besluitvorming wordt met Word en pdf gewerkt. Zoals tot op heden de praktijk is. Daarna vindt conversie plaats naar de STOP-TPOD-standaard en worden toepasbare regels gemaakt. De conversie kan centraal of decentraal worden vormgegeven en heeft gevolgen voor:

- het structureren van teksten: de STOP-TPOD-standaard bepaalt hoe de structuur eruit moet zien en hoe bekend te maken informatie moet worden aangeleverd bij het LVBB;
- verplichte annotaties (metadata): net als in het huidige proces moet bij conversie naar de STOP-TPOD-standaard met metadata worden gewerkt. Het gaat om kenmerken van regelgeving waarmee publicaties gemakkelijk zijn terug te vinden. Aandacht behoeft (1) de mogelijkheid om mede bevoegd gezag in te voeren in metadata en (2) koppeling van metadata aan het DMS van departementen in verband met de archiefplicht;
- geo-informatie: in de huidige situatie wordt een Pdf-kaartje met het gebied in de bijlage getoond. Met de STOP-TPOD-standaard wordt per regel een geografisch werkingsgebied gedefinieerd. Deze worden 'vertaald' naar Pdf-kaartjes' of er komt bij elke regel een link naar het geografisch werkingsgebied. In het laatste geval is een viewer nodig om het kaartmateriaal te kunnen zien;
- naast verplichte annotaties is sprake van functionele annotaties die optioneel (lees: vrijwillig) zijn. Ze zijn nodig om regelgeving gebruiksvriendelijker te ontsluiten. Om te kunnen annoteren zijn waardelijsten vereist. Waardelijsten zijn er in twee vormen: limitatief en uitbreidbaar. Bij een limitatieve waardelijst moet er een waarde gekozen worden uit een lijst met vooraf gedefinieerde waarden en er mag geen waarde gebruikt worden die niet op de lijst voorkomt. Bij een uitbreidbare waardelijst is er sprake van een lijst met vooraf gedefinieerde waarden. Wanneer de gewenste waarde erop voorkomt, wordt die gebruikt. Als de gewenste waarde niet op de waardelijst voorkomt, wordt een eigen waarde gekozen.

Figuur 3 Conversie na besluitvorming

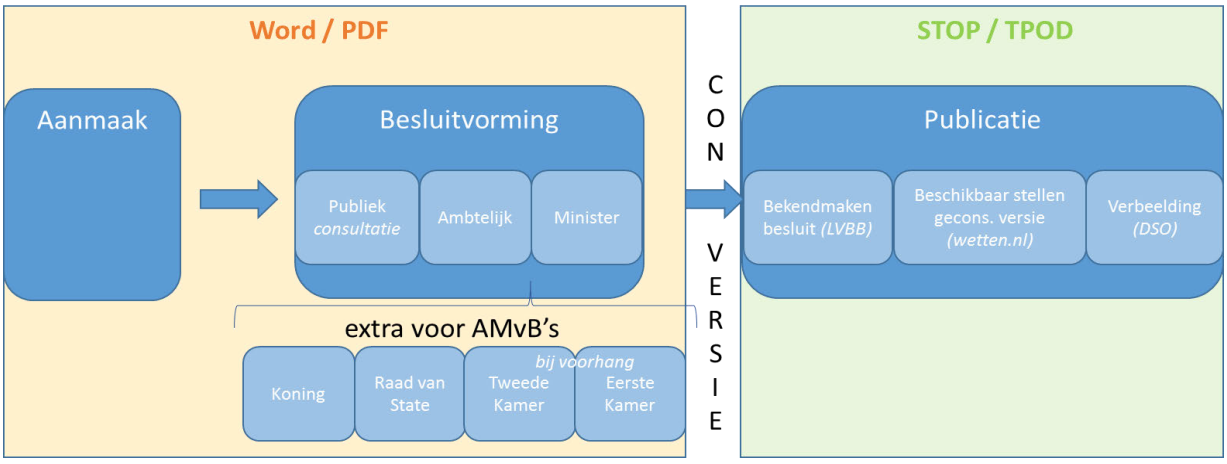

Consequenties:

- aanmaak en besluitvorming met huidige middelen op een wijze die iedereen nu gewend is;
- besluitvorming over een andere vorm dan de uiteindelijke publicatie (maar inhoud blijft hetzelfde);
- conversie nodig, handmatig en met software GIS-tool.

Mogelijkheid 2 Vanaf het begin geheel volgens de STOP-TPOD-standaard werken

Vanaf het moment dat wordt gestart met maken of wijzigen van een regel wordt gewerkt op basis van de STOP-TPOD-standaard.

- Werken op basis van de standaard gebeurt niet langer in Word, maar met een nog aan te schaffen/te ontwikkelen applicatie (maaksoftware).
- Er is geen conversie op een later tijdstip nodig en dit vermindert het risico van fouten.
- Wijzigingen gaan op basis van renvooi en niet langer vanuit een wijzigingsopdracht. Werken in renvooi is vergelijkbaar met 'wijzigingen bijhouden' in Word. Werken volgens de STOP-TPOD-standaard vergemakkelijkt het aanbrengen van aanpassingen in renvooi. Overigens werken sommige departementen al overwegend met wijzigingen bijhouden bij het wijzigen van regels.
- Besluitnemers krijgen lopende het besluitvormingsproces de informatie te zien zoals deze ook bekend zal worden gemaakt. Dit vergemakkelijkt het weergeven van geo-informatie voor besluitvorming.
- Bij het maken of wijzigen van regels kan al vanaf het begin rekening worden gehouden met de behoefte aan toepasbare regels.

Figuur 4 Volledig volgens STOP-TPOD

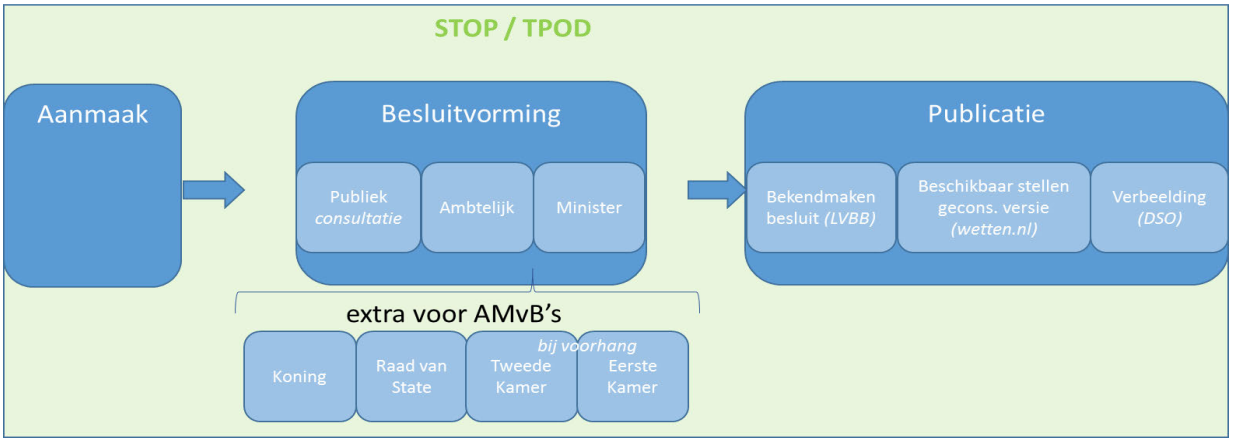

Consequenties:

- verandering van werkwijze en middelen aanmaak (maaksoftware);
- besluitvorming in zelfde vorm als publicatie;
- geen besluitvorming en bekendmaking wijzigingsbesluit in klassieke vorm;
- werken in renvooi zal naar verwachting na een zekere gewenningsperiode efficiënter zijn voor medewerkers.

4 Scenario's ondersteuning door een ServiceTeam Rijk

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk begint in paragraaf 4.2 met een overzicht van de behoeften die departementen en uitvoeringsorganisaties naar eigen aangeven hebben aan dienstverlening door een ServiceTeam Rijk. Daarbij wordt ook globaal aangegeven om welke aantallen wijzigingen van regels, artikelen, toepasbare regels, geometrieën e.d. het gaat bij de onderscheiden departementen en uitvoeringsorganisaties.

Paragraaf 4.3 gaat vervolgens in op scenario's voor de manier waarop dienstverlening door een ServiceTeam Rijk (STR) gestalte kan krijgen. Vertrekpunt is de huidige situatie waarin EB op centraal niveau het digitaal maken van regels voor zijn rekening neemt (in samenwerking met Koop en Geonovum) en voor het maken van vragenbomen en aanvraagformulieren gebruik maakt van de dienstverlening van eerdergenoemde PR13M. De geschetste scenario's zijn uitersten of denkmodellen. Daartussen zijn uiteraard varianten mogelijk.

4.2 Behoefte bij departementen en uitvoeringsorganisaties

I&W

- Voor I&W gaat een groot deel van de regelgeving op het gebied van infrastructuur, water en milieu op in het nieuwe wettelijke stelsel.
- De aantallen wijzigingen in de periode 2016-2018 (schema 1) zijn eerder een onderschatting dan een overschatting. Het aantal wijzigingen gaat de komende jaren wel afnemen, maar met weer meer artikelen die in één keer worden aangepast. Omzetting in de standaarden aan het eind van de keten impliceert net als nu extra werk vergeleken met de situatie waarin vanaf het begin met maaksoftware wordt gewerkt.
- Wanneer pas na besluitvorming omzetting naar de standaarden plaatsvindt (zoals nu het geval is) en wanneer er een stevige stelselverantwoordelijkheid bij BZK ligt, is een of andere vorm van een STR een optie. De vraag is of je dan niet dicht bij de organisatie moet gaan zitten die zich nu ook al bezighoudt met omzetting naar standaarden (Koop of SDU).
- Een eventueel serviceteam moet in elk geval dicht bij de Haagse praktijk staan gegeven de beleidsgevoelige juridische zaken die daar spelen.
- Het is voor het departement geen uitgemaakte zaak dat er een centrale voorziening voor ondersteuning van de Rijkspartijen moet komen. Het vergt zekerheid en continuïteit voor zowel afnemers als aanbieders wat betreft aanbod van en vraag naar diensten en producten.
- Wellicht is decentrale ondersteuning effectiever en/of kunnen kleine 'spelers' voor ondersteuning meeliften met grote 'spelers'. Een grote 'speler' zoals I&W die zelf veel regels maakt, kan het wellicht goed af met eigen mensen. I&W beschikt in de vorm van WVL bovendien zelf over de kennis en ervaring om met toepasbare regels aan de slag te gaan.
- Ten aanzien van conversie- en beheersoftware en software toepasbare regels (de eerder genoemde koppelvlakken 1 en 2) geldt als belangrijke randvoorwaarde dat departementen altijd zelf verantwoordelijk blijven voor de inhoud.
- IenW ziet geen rol voor een SRT op de gebieden afhandelen vergunningen en datasystemen (eerder genoemde koppelvlakken 3 en 4). Laat vergunningen bij het bevoegd gezag binnen een departement rusten en laat bronhouders binnen departementen zelf verantwoordelijk blijven voor informatieproducten en voor de vraag of ze die via het DSO beschikbaar willen stellen.
- Het aspect geo-informatie is een onderwerp dat nadere aandacht verdient omdat niet alle departementen over voldoende kennis op dit vlak beschikken.

– Het kostenaspect komt nu niet aan bod, maar is wel van belang. Verdient een centrale versus een decentrale oplossing bijvoorbeeld de voorkeur vanuit het oogpunt van kostenefficiency of juist niet?

Schema 1 Activiteiten per departement en uitvoeringsorganisatie

Activiteit

Aantal wijzigingen per departement: Omgevingsregeling

	2016		2017		2018	
	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen
I&W	14	73	9	81	8	40
BZK	2	7	1	3	2	11
EZK/LNV			7	84	4	19
OCW	1	10				

Bron: overgenomen van 'Impactanalyse STOP-TPOD AMvB-MR Rijk'

Aantal wijzigingen per departement: AMvB's

	2016		2017		2018	
	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen
I&W	13	119	16	85	5	7
BZK			2	14	6	22
EZK/LNV	4	16	9	53	1	1
OCW	4	6	1	4		

Bron: overgenomen van 'Impactanalyse STOP-TPOD AMvB-MR Rijk'

Annoteren	**Wachten op wat de Annotatiestrategie Rijk oplevert** Wel wordt ook nu al bij het opstellen van AMvB's en MR met annotaties gewerkt om publicaties terug te kunnen vinden.
Geometrieën Geo-informatie is nodig om aan te kunnen geven op welk gebied of object een juridische regel betrekking heeft	**PM** Huidige situatie: er wordt bij bekendmaking en besluitvorming een pdf-kaartje van het gebied getoond in de bijlage

Aard en aantallen activiteiten waarvoor toepasbare Rijksregels (moeten) worden gemaakt	**Totaal tot 2021**		**Vanaf 2021 p/j**	
	Aantal TR	**Aantal uren**	**Aantal TR**	**Aantal uren**
Aantallen activiteiten voor:				
Checken (ambitie = 150)	337	3.554	Naar verwachting volgen er zowel nieuwe als aangepaste juridische regels die toepasbaar moeten worden gemaakt.	
Vergunningaanvragen	187	3.463		
Meldingen	132	1.351		
Informatieplicht	88	773		
Voorschriften en Maatregelen	129	2.580		
Totaal		11.721		

Toepasbare Bruidsschatregels	**Eind 2020 gereed. Geen actie nodig vanaf 2021**
Zaaksystemen: aansluiting (op DSO) Aantallen: Meldingen (vanuit DSO) naar zaak/vergunningensysteem Aantal op te halen vergunningaanvragen Aantal op te halen meldingen	**PM**
Datasystemen - Informatie Aanlevering informatieproducten	**Niet binnen huidige scope van DSO-LV. Vanaf 2021: ?**
Bijdragen namens Rijk aan helpdeskfunctie (nu: EB)	**PM**

BZK

- BZK vervult een rol als stelselverantwoordelijke en krijgt – net als bijvoorbeeld EZK, OCW/RCE en Defensie – met de komst van de Omgevingswet meer bevoegdheden als bevoegd gezag. De departementen waaronder BZK hebben daardoor behoefte aan vergelijkbare functionaliteiten. Aangenomen mag worden dat BZK een aantal keren per jaar bevoegd gezag zal zijn voor het verlenen van een vergunning of het nemen van een Projectbesluit.
- Binnen BZK is een BZK Implementatieteam Omgevingswet (BITO) opgezet dat verantwoordelijk is voor de implementatie van de Omgevingswet binnen het ministerie.
- Voor BZK gaat de bouwregelgeving en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) geheel op in het DSO. DGBRW zet Word-versies om in IMRO.
- Zonder centrale coördinatie is het gevaar niet denkbeeldig dat partijen op elkaar gaan wachten. Ook kan het ontbreken van een trekker er juist toe leiden dat partijen hun eigen software aanschaffen met in het slechtste geval meerdere softwareoplossingen naast elkaar.
- Er mag van worden uitgegaan dat besluitvorming door beide Kamers en Raad van State voorlopig op de huidige wijze blijft lopen. Werken met maaksoftware vereist in dat geval een export van data die later weer moet worden omgezet. Dat is alleen al wat betreft versiebeheer (te) complex.
- Een keuze voor maaksoftware vanaf de start vereist dat juridische directies over nieuwe competenties kunnen beschikken (opleiding en/of inhuur).
- Het opstellen van regels op zodanige wijze dat ze goed digitaliseerbaar zijn, speelt in alle scenario's en blijft een uitdaging voor de lange termijn (cultuuromslag).
- Relevante aspecten zijn verder het backward compatible zijn van aan te schaffen software, koppeling met geo, gebruik van andere software naast eventuele maaksoftware voor niet-omgeving gerelateerde wetgeving.
- Via het DSO-LV te ontsluiten informatie is voorzien voor de beleidsdomeinen Geluid, Lucht, Externe Veiligheid, Water, Bodem & Ondergrond, Natuur, Ruimte, Cultureel Erfgoed, Bouw en Afval. BZK heeft een beleidsbetrokkenheid en een beleidsverantwoordelijkheid bij de domeinen Ruimte en Bouw.

Defensie

- Defensie is qua regelgeving geen grote speler. Een STR kan een ondersteunende rol spelen bij het omzetten/maken van regels in een digitale omgeving.
- Aandachtspunt bij het centraal digitaal maken is de beveiliging en vertrouwelijkheid van met name vergunninginformatie.
- Defensie heeft vooral met de Omgevingswet te maken ten aanzien van:
    - activiteiten waarvoor Defensie zelf vergunningen aanvraagt bij gemeenten; en
    - activiteiten van anderen waarvoor het ministerie toestemming moet verlenen.
- Binnen Defensie is sprake van tussen de 130 en 160 defensieobjecten. Deze zijn veelal benoemd in bestemmingsplannen na vergunningverlening door een gemeente.
- Binnen Defensie is sprake van 11 duizend GIO's die in het DSO worden ingevoerd. Na invoering verandert er weinig. Dit is een taak van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB).
- Het verdient wat Defensie betreft de voorkeur om de ondersteuning centraal te regelen.

EZK/LNV

- Voor EZK gaat een groot deel van de regelgeving op het gebied van natuur en energie-infrastructuur op in het nieuwe wettelijke stelsel.
- Het in een juist format zetten van regels volgens STOP-TPOD-standaard en het maken van toepasbare regels zijn mogelijk (coördinatie)taken voor een ServiceTeam Rijk.
- Mede in het licht van de financiering moet er duidelijkheid komen over de 'nice to do' taken naast de 'need to do' taken.
- Het is belangrijk dat er in de tweede helft van 2019 duidelijkheid komt over de situatie vanaf 2021. Komt er een STR of niet en wat zijn de alternatieven op ondersteuningsgebied?
- Te overwegen valt om een STR te positioneren bij een organisatie waarvoor ondersteuning corebusiness is.

- In ieder geval mag een centrale voorziening zoals een STR niet vertragend werken op het wetgevingsproces. Politieke wensen om iets snel te regelen moeten gehonoreerd kunnen worden. Dit vergt heldere afspraken over prioritering van werkzaamheden.
- Een deel van de regelgeving bij EZK (maar ook breder) is niet-omgeving gerelateerd. Het deels in renvooi en deels met wijzigingsopdrachten werken resulteert in verschillende processen.
- Maaksoftware maakt het in principe mogelijk om eenvoudiger en efficiënter te werken. Een kanttekening daarbij is dat het werkterrein van juristen meer omvat dan regelgeving in het omgevingsdomein. Dit kan een andere werkwijze en/of gebruik van andere software impliceren.
- De natuurregelgeving is gecentraliseerd en er moet voor een compleet beeld van de regels over natuur samenwerking komen met decentrale organen.
- Het departement trekt een parallel met het huidige OLO en AIM en verwacht minimaal dezelfde ondersteuning als nu het geval is. Het huidige OLO bevat geen vragenbomen voor natuur.
- Stakeholders zoals LNV leveren regels aan voor verwerking in het DSO. Er is behoefte aan duidelijkheid over de wijze waarop de ondersteuning daarbij gestalte krijgt. Ook wat betreft vragenbomen die niet goed werken of onduidelijk zijn voor burgers.

OCW

- OCW is in tegenstelling tot bijvoorbeeld I&W een kleine 'speler'. Het aantal wijzigingen is beperkt, waardoor benodigde kennis in huis halen en zelf doen disproportioneel zou zijn. Dit kan beter op centraal niveau worden gedaan. Bijvoorbeeld door een ServiceTeam Rijk, maar gebruik maken van dienstverlening door een 'grote' speler zoals I&W, is ook een optie.
- Binnen OCW heeft RCE een relatief beperkte ondersteuningsbehoefte. Wat nu in het OLO zit, is voor het RCE voldoende. Maar men wil wat betreft het DSO geen stap terug doen ten opzichte van wat nu al met het OLO kan.
- Wat de ondersteuningsbehoefte betreft, gaat het om technische ondersteuning bij het in standaard zetten van regels en ondersteuning bij het maken van (en werken) met toepasbare regels.
- Veel werkzaamheden zijn eenmalig. Wanneer de regels eenmaal zijn ingevoerd, verandert er daarna niet veel. En het onderhoud zal naar verwachting beperkt zijn. Dit impliceert een relatief beperkte behoefte aan ondersteuning.

ILT

- ILT is volgend op regelgevingsgebied en maakt zelf geen regels. De organisatie houdt zich bezig met vergunningverlening (WABO) en handhaving. Toepasbare regels en eventuele ondersteuning zijn in dit verband relevant.
- ILT kent verder een zaaksysteem (LEEF) dat op het DSO moet worden aangesloten, maar hierbij is geen sprake van een ondersteuningsbehoefte.

ProRail

- ProRail kent een achttal grote tracébesluiten (projectbesluiten), waarvan er vijf à zes gepland zijn in de komende vijf jaar. Daarnaast is sprake van een groot aantal besluiten die niet als tracébesluit worden opgezet, maar worden uitgevoerd via lokale vergunningen, aanpassingen van bestemmingsplannen, etc. Dit loopt op enig moment via omgevingsplannen en dan zou ondersteuning wenselijk zijn.
- ProRail maakt in opdracht van I&W projectbesluiten. ProRail moet met I&W afspraken maken welke partij projectbesluiten in standaard zet, zodat plaatsing in het DSO mogelijk wordt. Ook hier kan een STR een rol spelen.
- Een STR kan wellicht een rol spelen bij het koppelen van een zaaksysteem aan het DSO (eerder genoemd koppelvlak 3). Momenteel heeft ProRail nog geen leverancier voor een zaaksysteem en moeten veel koppelingen en aansluitingen worden gerealiseerd.

4.3 Inspelen op behoefte: drie scenario's

Drie scenario's

Voor de ondersteuning van de acht departementen en negen uitvoeringsorganisaties kunnen mogelijkheden langs twee dimensies worden uitgewerkt:
- dimensie 1 betreft de manier waar en waarop de ondersteuning wordt vormgegeven: van volledig decentraal (ieder voor zich) tot geheel centraal (huidige situatie);
- dimensie 2 betreft de activiteiten die worden ondersteund. Variërend van het ondersteunen van de digitalisering van de regelgeving vanaf het begin bij het opstellen van regels tot het ondersteunen na besluitvorming (huidige situatie).

In dit hoofdstuk worden de volgende drie scenario's uitgewerkt die te zien zijn als uitersten of denkmodellen. Figuur 5 brengt ze in beeld.

Scenario 1 **Centrale ondersteuning na besluitvorming**
In dit scenario is feitelijk sprake van continueren van de huidige situatie met een nieuwe speler. De huidige rol van EB wordt - waar het de ondersteuning betreft - overgenomen en wellicht aangevuld met andere ondersteuningselementen door een interdepartementaal ServiceTeam Rijk. Geleidelijk vanaf 2020 en volledig vanaf 2021 als EB volgens de huidige planning ophoudt te bestaan. De locatie van een dergelijk STR is nog variabel.

Scenario 2 **Decentrale ondersteuning na besluitvorming**
De departementen en uitvoeringsorganisaties organiseren de gewenste ondersteuning zelf. Dat kan door zelf een serviceteam opzetten en/of door mee te liften op het serviceteam van een collega-departement of collega-uitvoerings-organisatie en/of door ondersteuning in de markt te kopen. Er gebeurt niets op centraal niveau (behoudens een of andere regiefunctie).

Scenario 3 **Centrale/decentrale ondersteuning vanaf het begin**
Juristen (en beleidsmakers) werken vanaf het begin met een of meer applicaties om regels en toepasbare regels op te stellen en aan te passen (maaksoftware). Voor zover nodig biedt een eigen serviceteam per Rijkspartij of een interdepartementaal serviceteam daarbij ondersteuning.

Figuur 5 Scenario's dienstverlening ServiceTeam Rijk

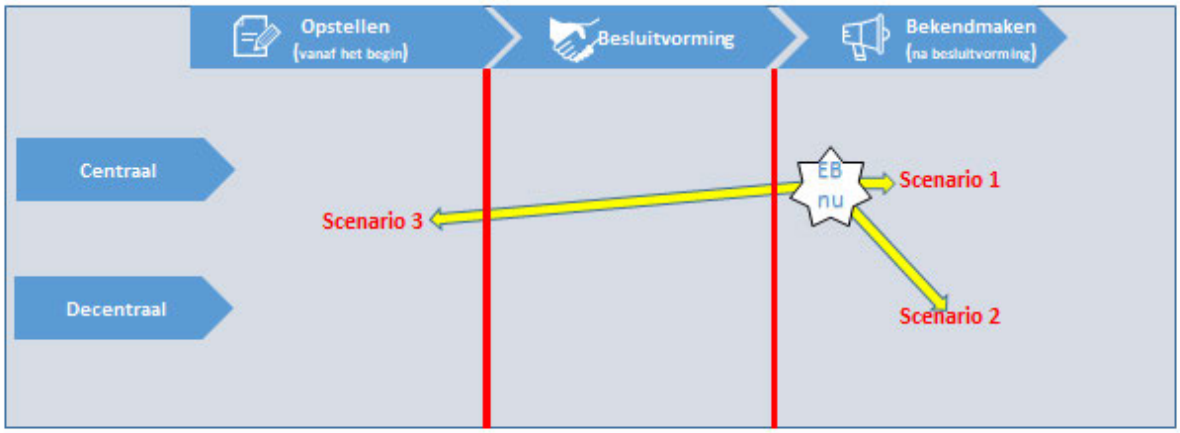

Kanttekeningen

- Binnen de keuzes tussen centraal en volledig decentraal zijn uiteraard nuances aan te brengen. Zo kan centrale ondersteuning ook decentrale aspecten vertonen en vice versa. Denk bij dat laatste bijvoorbeeld aan een situatie waarin sprake is van decentrale ondersteuning, maar wel gezamenlijk software wordt aangeschaft en geïmplementeerd.
- Ook bij centrale varianten moet sprake zijn van een of andere regiefunctie om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat aan de standaarden wordt voldaan en om inefficiënties bij software-aanschaf te voorkomen.
- De vraag is verder op welke termijn scenario 3 realistisch is. Wellicht ontstaan geleidelijk ook mengvormen, waarbij koplopers zoveel mogelijk zelf doen met decentrale ondersteuning waar nodig en anderen terug kunnen vallen op centrale ondersteuning.
- Bedacht moet worden dat het vanaf het begin werken volgens de standaarden (scenario 3) een grote impact zal hebben op de werkwijze van juristen en beleidsmakers. Zij zijn nu nog volledig gericht op de huidige kantoorsoftware en zullen nieuwe kennis en nieuwe vaardigheden nodig hebben om in de nieuwe situatie te kunnen meekomen. Een goed model om hierbij te hanteren is het zogenoemde ADKAR-model (figuur 6).

  Het ADKAR-model is een model waarin vijf bouwstenen voor succesvol verandermanagement worden beschreven.
  1. Awareness (Bewustzijn) van de noodzaak voor veranderen
  2. Desire (Verlangen) om de verandering door te voeren
  3. Knowledge (Kennis) over hoe te veranderen
  4. Ability (Vermogen) om nieuwe vaardigheden en gedrag te implementeren
  5. Reinforcement (Versterken) om de doorgevoerde verandering te bekrachtigen

  De verschillende stappen moeten na elkaar worden doorlopen om een verandering succesvol te kunnen implementeren en bekrachtigen. De onderliggende veranderfilosofie is dat een succesvolle verandering gelijktijdig op twee dimensies plaatsvindt: (1) organisatie, en (2) mens. De vijf elementen van het model zijn zowel sequentieel als cumulatief. Het begint dus met het organisatiebewustzijn van de redenen om te veranderen. De natuurlijke reactie van mensen op verandering, zelfs in de beste omstandigheden, is weerstand. Dit betekent dat het nodig is het verlangen om te veranderen op het niveau van medewerkers te adresseren. Bij/rond de implementatie van de verandering, is het vooral belangrijk om kennis over de verandering ('hoe ziet de verandering eruit') te ontwikkelen, tezamen met nieuwe vaardigheden en gedrag. Nadat de verandering is geïmplementeerd, is het nodig de verandering te bekrachtigen.

Figuur 6 ADKAR-verandermodel

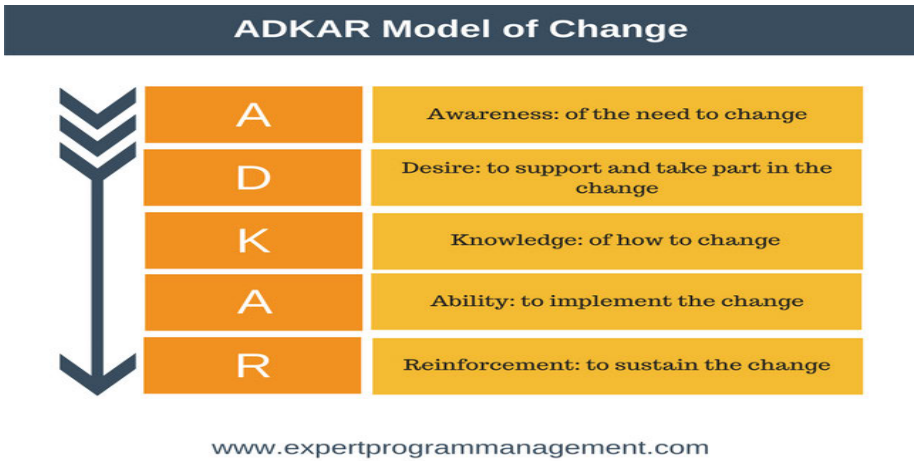

Het vergt nogal wat qua energie en tijd om de trajecten awareness en desire te doorlopen. En die zijn nodig wil je de mensen meekrijgen. Bij de verdere uitwerking van de scenario's wordt dit meegenomen. Scenario 3 is op termijn onvermijdelijk, maar die termijn kan wat verder in de toekomst liggen dan menigeen wellicht wenst. En het scenario is nog niet opportuun voordat het DSO een werkend feit moet zijn. Bij een keuze voor dienstverlening na besluitvorming kan uiteraard wel geëxperimenteerd worden met vanaf het begin werken met software voor een nader te bepalen deel van te maken regels.

5 Uitwerking scenario's

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk werkt de drie scenario's uit het vorige hoofdstuk uit. Opgemerkt werd al dat het hier om 'uitersten' gaat en dat uiteraard nuances zijn aan te brengen: centrale ondersteuning met decentrale aspecten en vice versa. Schema 2 vat een en ander samen.

Schema 2 scenario's (de uitersten)

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
	Centrale ondersteuning na besluitvorming	Decentrale ondersteuning na besluitvorming	Ondersteuning vanaf het begin
Wie?	STR ondersteunt Rijkspartijen	Rijkspartijen regelen ondersteuning Zelf / shoppen / inkoop markt	Rijkspartijen regelen ondersteuning
Wat?	Handhaven huidige werkprocessen bij opstellen en besluitvorming Na besluitvorming centraal conversie naar standaarden door STR	Handhaven huidige werkprocessen bij opstellen en besluitvorming Na beluitvorming zorgen Rijkspartijen zelf voor conversie naar standaarden	Vanaf start maken of wijzigen regels werken volgens standaarden Geen conversie nodig
Hoe?	STR verzorgt digitaliseren van regels STR verzorgt maken van toepasbare regels STR verzorgt koppeling met DSO volgens STOP/TPOD en STTR	Rijkspartijen verzorgen zelf of deels samen de digitalisering van regels en het maken van toepasbare regels Rijkspartijen verzorgen koppeling met DSO volgens STOP/TPOD en STTR	Zelf kopen software of gezamenlijke inkoop Software moet voldoen aan standaarden Rijkspartijen verzorgen koppeling met DSO volgens STOP/TPOD en STTR
Randvoorwaarden	Overeenstemming over scope en financiering STR Afspraken over prioritering werkzaamheden STR	Individuele strategie bepalen voor digitaliseren regels en maken toepasbare regels	Zelf/samen software implementeren Ondersteuning per Rijkspartij of interdepartementaal
Voordelen	Veranderingen binnen werkprocessen beperkt	Veranderingen binnen werkprocessen beperkt	Efficiëntere werkwijze en minder kans op fouten Synergievoordeel (toepasbare) regels Direct in viewer wijziging te zien Aanpassen in renvooi eenvoudiger Mate van autonomie Eenvoudiger geo-informatie
Kanttekeningen	Conversie tijdsintensief Betrokkenheid bij zachte digitalisering vanaf begin Conversie op afstand vergt veel afstemming Versiebeheer een uitdaging Vraagstuk van wijzigen van regels die in standaard staan Aanpasbaarheid toepasbare regels	Conversie tijdsintensief Onbekendheid conversie Betrokkenheid bij zachte digitalisering vanaf begin Aanschaf applicaties voor conversie Uitbesteden digitalisering Vraagstuk van wijzigen van regels die in standaard staan Aanpasbaarheid toepasbare regels	Aanschaffen meerdere applicaties Niet gehele 'keten' werkt digitaal Zelf moeten werken met applicaties Afstemming betrokkenen Eventueel inrichten STR o.i.d. vereist afspraken over huisvesting, financiën e.d. Inrichting DMS

Het is bijvoorbeeld goed denkbaar dat in scenario 1 of 2 (waar het gaat om ondersteuning na besluitvorming) sommige 'spelers' (departementen en/of uitvoeringsorganisaties of onderdelen daarvan) wel aan de slag gaan met het digitaal opstellen van regelgeving in maaksoftware. Zij effenen op deze wijze het pad voor de andere betrokkenen. Laatstgenoemden kunnen meekijken en leren van de ervaringen die de 'early adaptors' opdoen.

5.2 Scenario 1: centrale ondersteuning na besluitvorming

Wie?
- Een ServiceTeam Rijk neemt de ondersteunende activiteiten van EB over en vult deze eventueel aan met andere ondersteuningselementen.
- Wellicht vindt in 2020 al een (geleidelijke) verschuiving plaats van de ondersteuning door EB richting ondersteuning door een dergelijk STR. Op die manier ontstaat een soepele overgang naar 2021 wanneer EB ophoudt te bestaan.

Wat?
- In dit scenario worden de werkprocessen bij het opstellen en wijzigen van AMvB's en MR's en de besluitvorming hierover gehandhaafd.
- Nadat besluitvorming heeft plaatsgevonden vindt centraal conversie plaats naar de STOP-TPOD-standaard.
- Voor stabiele regels worden vervolgens toepasbare regels gemaakt. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussen de uitvoerende organisatie (PR13M) en de betreffende juristen.

Hoe?
- Het ServiceTeam Rijk draagt zorg voor het digitaliseren van de regels en voor het maken van toepasbare regels. Daartoe wordt gebruik gemaakt van centraal aangeschafte conversiesoftware.
- Het STR zorgt vervolgens voor de koppeling met het DSO volgens STOP/TPOD en STTR.

Randvoorwaarden
- Er moet overeenstemming zijn tussen de Rijkspartijen over scope en financiering van een dergelijk STR.
- Ook zijn afspraken tussen de Rijkspartijen nodig over de prioritering van de werkzaamheden die een STR uitvoert. Welke aanpassingen en welke onderwerpen gaan wanneer voor?

Voordelen
- Voor de Rijkspartijen zijn de veranderingen binnen de werkprocessen in dit scenario beperkt. Ze kunnen min of meer op dezelfde manier als tot nu toe doorgaan.
- Het besluitvormingsproces wordt in dit scenario in de huidige vorm behouden.

Kanttekeningen
- Inrichting centrale conversie
  Een centrale conversie na afloop van het besluitvormingstraject zal relatief tijdsintensief zijn. De opgestelde of gewijzigde regels worden in dat geval omgezet op basis van de uitgangspunten in de STOP-TPOD. Dit betekent onder meer het (her)structuren van teksten, het invoeren van metadata, het toevoegen van geo-informatie en het annoteren van de teksten.
- Ook in dit scenario blijft betrokkenheid bij het opstellen van de regels vanaf het begin noodzakelijk (eerdergenoemde zachte digitalisering) om ervoor te zorgen dat digitalisering van regels waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden mogelijk is. Deze betrokkenheid moet worden verzorgd vanuit de centrale organisatie (STR).
- Conversie op afstand van het juridische werkproces
  Een centrale conversie betekent dat de conversie in de te publiceren vorm op afstand van het juridische werkproces plaatsvindt. Dit vergt veel afstemming tussen degene die de conversie uitvoert en de juristen die voor de regels verantwoordelijk zijn.
- Versiebeheer

Indien er een centrale conversie plaatsvindt zullen er standaard tools gebruikt worden om opgestelde regels machine leesbaar te maken. Dit vereist dat iedereen dezelfde versie van het format gebruikt voor het opstellen en wijzigen van AMvB's en MR's. Indien dit niet het geval is kan dit tot fouten in de digitalisering leiden.
- Wijzigen van regels nadat ze in standaard zijn gepubliceerd. In dit geval moeten er antwoorden komen op de volgende vragen: hoe moet worden omgegaan met wijzigingen van regels nadat deze in standaarden zijn gepubliceerd? En hoe zit het met bijbehorende annotaties? Moet dan worden teruggegrepen op het oorspronkelijke Word-document? Zijn er afspraken gemaakt over het beheer van zogenoemde 'masterdocumenten' in Word?
- Zelf nieuwe toepasbare regels maken. Ook dit vereist antwoorden op de volgende vragen: wat als een Rijkspartij na 2021 zelf nieuwe toepasbare regels wil maken, bijvoorbeeld omdat er een wetswijziging heeft plaatsgevonden. Is de 'oude' toepasbare regel aan te passen? Wat gebeurt er met de oude toepasbare regel wanneer er een nieuwe wordt gemaakt?

5.3 Scenario 2: decentrale ondersteuning na besluitvorming

Wie?
- Het wordt aan de departementen en uitvoeringsorganisaties zelf overgelaten hoe zij het wegvallen van de ondersteunende activiteiten door EB opvangen.
- Rijkspartijen kunnen ervoor kiezen zelf een serviceteam in te richten of gebruik te maken van de dienstverlening door een andere Rijkspartij en/of serviceteam binnen een andere Rijkspartij. Ook is het denkbaar dat ondersteuning op bepaalde vlakken in de markt wordt ingekocht.

Wat?
- Ook in dit scenario worden de werkprocessen bij het opstellen en wijzigen van AMvB's en MR's en de besluitvorming hierover gehandhaafd.
- Nadat besluitvorming heeft plaatsgevonden vindt conversie plaats naar de STOP-TPOD. Dit doen de Rijkspartijen individueel.
- Ook zorgen de Rijkspartijen er zelf voor dat voor 'hun' juridische regels vervolgens toepasbare regels worden gemaakt conform STTR-standaard.

Hoe?
- De Rijkspartijen schaffen op individuele basis of gezamenlijk conversiesoftware aan, c.q. nemen al afgesloten contracten over. Ook is de keuze aan de Rijkspartijen door welke partij zij de vereiste toepasbare regels willen laten maken. Mits wordt voldaan aan de STTR.
- Omgevingswetdocumenten van de afzonderlijke Rijkspartijen worden met behulp van conversie- en beheersoftware aangeboden aan de LVBB ten behoeve van verdere verwerking en ontsluiting via het DSO.
- Opmerking:
  EB heeft tot 2021 de verantwoordelijkheid voor de conversie van juridische regels en het maken van toepasbare regels. Aangenomen mag worden dat per 1 januari 2021 al een groot deel van de wetgeving in het DSO is opgenomen.

Randvoorwaarden
- Rijkspartijen bepalen een individuele strategie voor de conversie naar STOP-TPOD en voor de manier waarop zij 'hun' toepasbare regels gerealiseerd willen zien.

Voordelen
- Voor de Rijkspartijen zijn de veranderingen binnen de werkprocessen in dit scenario beperkt. Met uitzondering van de werkzaamheden na de besluitvormingsfase. Hiervoor moeten ze of zelf meer activiteiten ontplooien of een alternatief vinden voor het wegvallen van de ondersteuning door EB.
- Het besluitvormingsproces wordt in dit scenario in de huidige vorm behouden.

Kanttekeningen
- Conversie van tekst naar STOP-TPOD
  De conversie zal een tijdsintensief proces zijn. Hier zijn meerdere redenen voor:
  - omzetten van de opgestelde of gewijzigde regels op basis van de uitgangspunten in de STOP-TPOD. Dit betekent onder meer het (her)structuren van tekst, het invoeren van metadata, het toevoegen van geo-informatie en het annoteren van de teksten;
  - om het voorgaande op de juiste manier te kunnen doen, is overleg nodig tussen degene die de (gewijzigde) regel heeft opgesteld en degene die conversie doet. Dit vergt overleg binnen de Rijkspartij;
  - afhankelijk van het type Rijkspartij heeft deze vaker of minder vaak te maken met de conversie. Ook afhankelijk van de gebruiksvriendelijkheid zal daarom vaker of minder vaak behoefte zijn aan ondersteuning. Het zal tijd kosten op deze hulpvraag te beantwoorden.
- Ook in dit scenario blijft betrokkenheid bij het opstellen van de regels vanaf het begin noodzakelijk (eerdergenoemde zachte digitalisering) om ervoor te zorgen dat digitalisering van regels waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden mogelijk is. Deze betrokkenheid moet nu decentraal worden verzorgd binnen de afzonderlijke Rijkspartijen.
- Aanschaffen van applicatie voor conversie
  Indien de verantwoordelijkheid voor aanschaf bij individuele Rijkspartijen ligt, bestaat het risico op wildgroei van koppelvlakken tussen applicaties en LVBB. Elke te realiseren koppeling is foutgevoelig.
- Uitbesteden digitalisering
  Indien digitalisering wordt uitbesteed kan dit leiden tot een verlies van controle op de versie die wordt opgeleverd voor publicatie in de STOP-TPOD.
- Wijzigen van regels nadat ze in standaard zijn gepubliceerd. Zie wat hierover is opgemerkt onder de kanttekeningen bij scenario 1.
- Zelf nieuwe toepasbare regels maken. Zie wat hierover is opgemerkt onder de kanttekeningen bij scenario 1.

5.4 Scenario 3: ondersteuning vanaf het begin

Wie?
- Juristen van betrokken Rijkspartijen werken in een applicatie om regels digitaal op te stellen en aan te passen.
- Rijkspartijen zorgen zelf voor gebruikersondersteuning via een eigen serviceteam of realiseren met andere Rijkspartijen interdepartementale gebruikersondersteuning, al dan niet in de vorm van een STR.

Wat?
- Vanaf het moment dat wordt gestart met het maken of wijzigen van een regel werken juristen op basis van de STOP-TPOD-standaard. De verantwoordelijkheid ligt in dit scenario volledig decentraal (bij de individuele rijkspartijen).

Hoe?
- Individueel inkopen of afspraken maken over gezamenlijke inkoop van maaksoftware, van een applicatie om versies van maaksoftware te kunnen tonen en van een toepassing voor het digitaal kunnen ondertekenen.
- Ondertekende (informatie over) regelgeving wordt conform standaard aangeboden aan de LVBB ten behoeve van verdere verwerking en ontsluiting via het DSO.

Randvoorwaarden
- Iedere partij die wetgeving maakt in het omgevingswet domein implementeert software binnen de wetgevingsprocessen.

- Rijkspartijen maken afspraken over de inrichting van een interdepartementaal of individueel serviceteam.

Voordelen
- Efficiëntere werkwijze doordat regels direct worden opgesteld in de vorm (het model) waarin ze ook gepubliceerd worden. Zonder conversie daalt het risico op fouten of inconsistenties.
- Bij het inrichten van de applicaties kan rekening worden gehouden met het maken van toepasbare regels bij een AMvB of MR. Niet langer separaat hoeven nadenken over regel en toepasbare regel levert synergievoordelen op.
- Doordat ontwerp AMvB's en MR's via DSO zijn te consulteren, kan direct in de viewer worden bekeken welke wijziging voor consultatie voorligt.
- Wijzigingen gaan in het nieuwe stelsel Omgevingswet op basis van renvooi. Dat betekent dat wijzigingen niet op de huidige wijze (in tekst) worden gepubliceerd maar dat een versie wordt getoond waarop in renvooi is aangegeven wat er wijzigt. Dit is vergelijkbaar met het aanbrengen van track-changes in word. Door direct op basis STOP-TPOD te werken kunnen aanpassingen in renvooi eenvoudiger worden aangebracht.
- Afhankelijk van de vraag of er een interdepartementaal of een individueel serviceteam wordt ingericht, hebben individuele rijkspartijen meer of minder autonomie.
- Gedurende de besluitvorming krijgen besluitnemers de informatie te zien op de wijze waarop deze ook bekend zal worden gemaakt (niet nodig om conversie te maken na besluitvorming). Het is daardoor onder meer eenvoudiger om geo-informatie weer te geven voor besluitvorming.

Kanttekeningen
- Aanschaffen van applicatie
  Indien de verantwoordelijkheid voor aanschaf bij individuele rijkspartijen ligt, bestaat het risico op wildgroei van koppelvlakken tussen applicaties en LVBB. Elke te realiseren koppeling is foutgevoelig.
- Werken met applicatie
  Het is noodzakelijk dat binnen ieder departement juristen worden opgeleid om in de ICT-omgeving/applicatie regels op te kunnen stellen en/of te wijzigen. Het besluitvormingstraject zal plaatsvinden op basis van de digitaal opgestelde/gewijzigde regels. Besluitvorming over deze regels dient via de digitale applicatie plaats te vinden of er dient een exporteerfunctie te zijn die het mogelijk maakt pdf uit te draaien. Indien dit laatste het geval is, wijkt de wijze waarop informatie te zien is voor besluitvormers af van de wijze waarop informatie ontsloten wordt in het DSO.
- Afstemming betrokkenen
  Bij het opstellen van regels worden verschillende interne en externe deskundigen betrokken. Zo moet zowel de ambtelijke als de politieke consultatie en besluitvorming digitaal plaatsvinden (wat nu – in elk geval deels – nog met behulp van pdf-documenten gebeurt). Dit vereist de mogelijkheid om versies in maaksoftware te tonen plus een digitale ondertekeningsmogelijkeid.
- Niet te verwachten valt dat alle betrokkenen (denk aan Eerste en Tweede Kamer en Raad van State) op relatief korte termijn via een applicatie volledig digitaal (willen) werken. Dit vergt het nodige voorwerk en een lange adem. Er moet daarom een mogelijkheid komen voor het exporteren van voorstellen in een vorm die door tekstverwerkingsprogramma's (bijvoorbeeld docx) kunnen worden gelezen.
- Na afronding van niet-digitale betrokkenheid door politieke en/of ambtelijke besluitvormers moeten de omgezette digitale documenten inclusief de eventuele aanpassingen en/of opmerkingen worden verwerkt in de digitale applicatie waarin men begonnen is te werken. Dit is een foutgevoelig traject.
- Er kan een tweedeling ontstaan tussen juristen en andere medewerkers die wel en die niet met maaktsoftware kunnen/willen werken.
- Inrichting centraal serviceteam
  Bij de inrichting van een centraal serviceteam (bijvoorbeeld een ServiceTeam Rijk) worden afspraken gemaakt over financiering, huisvesting, etc.
- Inrichting Document Management Systeem (DMS)
  Indien het gehele traject van opstellen en besluitvorming via een applicatie verloopt, is het DMS van deze applicatie cruciaal omdat tussenproducten (bijvoorbeeld consultatieversie) behoren tot 'te bewaren documenten' op basis van de Archiefwet

(navolgbaarheid proces). Het DMS van de applicatie moet aansluiten op het bestaande DMS van individuele rijkspartijen (bijvoorbeeld Smart Documents bij het ministerie van EZK en HPRM bij het ministerie van I&W).

6 Vervolgproces en globale planning

Bespreking van dit eindconcept 'Verkenning scenario's' vindt plaats tijdens het OT van 1 oktober en tijdens de daaropvolgende vergadering van de Stuurgroep op 14 oktober 2019. Dan komen ook de verankering van de omgevingswet inclusief stelselverantwoordelijkheid en de impactanalyse aan de orde.

De verkenning van scenario's kan vervolgens in het najaar van 2019 en de eerste helft van 2020 worden gebruikt bij het opzetten en de verdere vormgeving van een ServiceTeam Rijk in enigerlei vorm. Bijvoorbeeld door een kwartiermaker die dan ook meeneemt:

- interdepartementale aansturing van een STR;
- gewenste omvang (bezetting) van het team. Uiteraard afhankelijk van scope en mandaat van het STR;
- financiering.

Bijlage: procesbeschrijving maken regelgeving

Hierna volgt een beschrijving van het proces van het maken van regelgeving tot en met het omzetten van de regelgeving naar de STOP-TPOD standaarden en het aanbieden van de regelgeving aan de LVBB voor publicatie in officiële bekendmakingen.nl en wetten.nl. De scope van de beschrijving is beperkt tot het maken van regels AMvB/MR en de Omgevingsvisie.
De werkprocessen om tot (aangepaste) regelgeving te komen bestaan uit drie hoofdonderdelen:
1. opstellen van regels;
2. besluiten over regels;
3. bekendmaken van regels.

1 Opstellen van regels

Deze stap beschrijft de totstandkoming van het wetgevingsproces vanaf de formulering van beleidsdoelen tot het vaststellen van juridische regels die ter politieke besluitvorming kunnen worden voorgelegd. De volgende substappen kunnen worden onderscheiden.

Schrijven van regelgeving door juristen
Dit is feitelijk een vertaling van het voorgenomen beleid in juridische regels. Dit komt neer op het opstellen van ambtelijk ontwerp van de ministeriële regeling, inclusief toelichting of het opstellen een ambtelijk ontwerp van de AMvB, incl. nota van toelichting.

Reviewen en aanpassen regels
Confrontatie van opgestelde juridische regels en beleidsintenties. Is het voorgenomen beleid goed 'vertaald' in juridische bewoordingen. Doorvoeren eventuele aanpassingen.
Dit reviewen en aanpassen kan meerdere malen plaatsvinden totdat beleidsmakers en juridische deskundigen het eens zijn over de regels.

Publieke consultatie
(Internet)consultatie van ontwerp-AMvB of ontwerp-MR. Er wordt een consultatieversie voorgelegd. Dit is niet standaard.

Verwerking van consultatiereacties

Vaststellen regels
Beleidsmedewerkers en juristen stellen ontwerp-AMvB of ontwerp-MR vast.

Vrijgave regels voor volgende stap
Ontwerp-AMvB of ontwerp-MR is na verwerking van consultatiereacties en daaropvolgende ambtelijke besluitvorming gereed voor politieke besluitvorming in stap 2.

2 Besluitvorming

Deze stap beschrijft de totstandkoming van het wetgevingsproces vanaf de juridische regels die ter politieke besluitvorming zijn voorgelegd.
Een Ministeriële Regeling gaat na politieke besluitvorming ter ondertekening naar de minister waarna bekendmaking plaatsvindt door middel van plaatsing in de Staatscourant (stap 3).
Een AMvB-ontwerp gaat na politieke besluitvorming via de Raad van State ter ondertekening naar de Koning. Daarna volgen contraseign door de minister(s) van de ontwerp-AMvB en

nota van toelichting en (stap 3) publicatie van de AMvB en Nota van toelichting in het Staatsblad. De volgende substappen worden onderscheiden.

Vaststellen regels
Ambtelijke besluitvorming over ontwerp-AMvB of ontwerp-MR. Hierbij vindt indien nodig afstemming met andere departementen plaats.

Eventueel politieke besluitvorming over ontwerp-AMvB of ontwerp-MR
Afstemming met minister/onderraad/ministerraad.
Deze stap wordt afhankelijk van onderwerp, departement en politieke situatie (bijvoorbeeld demissionair kabinet) wel of niet gedaan.

(internet)consultatie van ontwerp-AMvB of ontwerp-MR
Er wordt een consultatieversie voorgelegd.

Verwerking van consultatiereacties

Politieke besluitvorming in de ministerraad na consultatie
Bij een MR volgen dan ondertekening door minister en bekendmaking door plaatsing in de Staatscourant (stap 3).
Bij een AMvB is sprake van meer stappen en zijn bij genoemde politieke besluitvorming na consultatie drie opties te onderscheiden:

1. Optie 1 geen voorhang, ontwerp-AMvB direct naar Raad van State
2. Optie 2 voorhang bij de TK/EK (openbaar)
3. Optie 3 voorhang bij d.m.v. publicatie in de Staatscourant en bij TK/EK (openbaar). Een ieder kan binnen een bepaalde termijn reageren. Komt (nog) niet voor in Omgevingsrecht

Verwerking resultaten van de voorhang in ontwerp-AMvB

Politieke besluitvorming in de ministerraad over ontwerp-AMvB t.b.v. advisering Raad van State

Advisering Raad van State

Verwerking advies Raad van State in nader rapport aan de Koning

Politieke besluitvorming over nader rapport en ontwerp-AMvB
Afhankelijk van het dictum van het advies van de Raad van State door individuele minister(s) of door de ministerraad

Ondertekening ontwerp-AMvB door de Koning met datum
Deze datum bepaalt de datering van het besluit

Contraseign minister(s) van de ontwerp-AMvB en nota van toelichting
De status luidt nu: vastgesteld

Inwerkingtreding van een AMvB
Inwerkingtreding (vaste inwerkingtredingsdata zijn in beginsel 1 januari en 1 juli, maar in sommige gevallen is afwijking hiervan mogelijk) kan als volgt:

- de AMvB zelf vermeldt het tijdstip van zijn inwerkingtreding;
- de AMvB bevat een opdracht om zijn inwerkingtreding geheel of ten dele bij (klein) koninklijk besluit te regelen;
- de AMvB zwijgt over zijn inwerkingtreding: dan geldt het vangnet van art. 7 Bekendmakingswet; met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad.

3 Bekendmaken van regels

Staatscourant
Bij een Ministeriële Regeling vindt na ondertekening door de minister bekendmaking van de Ministeriële Regeling plaats via de Staatscourant.

Staatsblad
Publicatie van een AMvB + Nota van toelichting geschiedt in het Staatsblad. De AMvB is daarmee officieel vastgesteld en bekendgemaakt.
Op grond van de Bekendmakingswet vindt de digitale uitgifte van het Staatsblad en de Staatscourant plaats via www.officielebekendmakingen.nl

Wetten.nl
Geconsolideerde teksten van regelingen worden via **www.wetten.nl** gepubliceerd.

Met het oog op de plaatsing van een AMvB in het Staatsblad dient het origineel daarvan te worden toegezonden aan JenV, met gebruikmaking van een daartoe bestemd formulier en toelichting. De drukproef dient goed te worden gecontroleerd op (druk- c.q. opmaak)fouten. Het aanvragen van de drukproeven via het digitale loket geschiedt door het eerstverantwoordelijke ministerie. Onder normale omstandigheden moet rekening worden gehouden met een termijn van ongeveer acht dagen tussen de datum van ontvangst en de datum van uitgifte van het Staatsblad. Nadere regels omtrent de uitgifte van het Staatsblad zijn opgenomen in het Bekendmakingsbesluit en de Bekendmakingsregeling.
Een vergelijkbaar proces geldt voor publicatie van een MR in de Staatscourant.

Agendapunt 15

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Oplegger VO Rijk bij scenariostudie serviceteam rijk

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met de onderstaande acties op de opgeleverde scenario's serviceteam Rijk.

Advies vanuit VO Rijk

- Het Rijk neemt dankbaar kennis van de scenario studie.
- Het Rijk heeft behoefte aan een inschatting van de kosten van de verschillende scenario's om in het najaar concrete besluiten te kunnen nemen en vraagt de scenario's op korte termijn hiermee aan te vullen, waarbij recht wordt gedaan aan nuances die in de scenario's spelen.

Toelichting

Het IVCO heeft de veranderopgave Rijk verzocht om een aanvulling op de scenario studie aan te leveren in de vorm van een financiële inschatting van de scenario's. Als de stuurgroep hiermee akkoord gaat, kan dit gerealiseerd worden.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Impactanalyse STOP-TPOD AMvB-MR

Rijk

Versie	1
Auteur	art 5.1 lid 2 sub e art 5.1 lid 2 sub e
Datum	14 september 2019
Status	Definitief

Management samenvatting

1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Onderdeel van de omgevingswet is het digitaal ontsluiten van regels. Het digitaal ontsluiten van regels moet het voor burgers, bedrijven en maatschappelijke actoren eenvoudiger maken om eenduidig en transparant de regels die van toepassing zijn op een locatie in te zien. Daartoe wordt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontwikkeld.

Om te zorgen dat de wet- en regelgeving op een uniforme en correcte wijze officieel bekendgemaakt kan worden en dezelfde informatie wordt "geladen" in het DSO zijn standaarden ontwikkeld. De STandaard Officiële Publicaties (STOP) voorziet in definities om de publicatie van officiële documenten mogelijk te maken (opstellen, vaststellen, bekendmaken en beschikbaar stellen). De ToepassingsProfielen OmgevingsDocumenten (TPOD) bevat toepassingsprofielen met informatie die in specifieke omgevingsdocumenten dient te zijn opgenomen om publicatie via digitale vorm mogelijk te maken. Voorbeelden zijn ministeriële regelingen, Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's), omgevingsplannen, projectbesluiten, et cetera.

Doel, afbakening en aanpak

Het werken met de Omgevingswet en het opstellen van de regels op basis van de STOP-TPOD heeft impact op de werkprocessen van opstellen, besluiten en bekendmaken. Het doel van deze impactanalyse is om inzichtelijk te maken wat de gevolgen van de STOP-TPOD zijn op de huidige werkprocessen (bijvoorbeeld het wetgevingstraject). Daarbij staan twee vragen centraal:

- Hoe kan de standaard goed worden geïmplementeerd door rijkspartijen?
- Wat zijn de veranderkundige consequenties van de standaard voor rijkspartijen? Bij deze veranderkundige consequenties ligt de focus op capaciteit en competenties:
  - Leidt de STOP-TPOD tot meer werk?
  - Leidt de STOP-TPOD tot ander type werk?
  - Leidt de STOP-TPOD tot investeringen / toename in materiele kosten?

Deze impactanalyse beperkt zich tot de impact op de betrokken Rijksoverheden. Separaat voeren IPO, UvW en VNG een impactanalyse uit voor respectievelijk de provincies, waterschappen en gemeenten. In deze impactanalyse is daarom specifiek gefocust op twee type officiële publicaties: ministeriële regelingen (bij invoering gaat het om de Omgevingsregeling en de Invoeringsregeling) en AMvB's (bij invoering gaat het om het Besluit Kwaliteit Leefomgeving – BKL, het Besluit Bouwwerken Leefomgeving – BBL, het Besluit Activiteiten Leefomgeving – BAL en het Omgevingsbesluit). Daarnaast vindt aanvulling van deze regels plaats op basis van de aanvullingssporen.

De impactanalyse is opgesteld op basis van de 0.97 en 0.98 beta versie van de STOP-TPOD standaard.[1] De betreffende documenten zijn bestudeerd en

[1] De 0.97 versie is in het voorjaar van 2019 opgeleverd. De 0.98 beta versie is 2 augustus 2019 opgeleverd. 10 september 2019 wordt de 0.98.1 (ook wel kern) gepubliceerd. Eerste inzichten op basis van deze kernversie worden meegenomen in de definitieve versie van de impactanalyse.

er zijn gesprekken gevoerd met de betrokken rijkspartijen en organisaties. Voor de begeleiding is een begeleidingscommissie ingesteld. Zie bijlage II voor een overzicht van de leden in de begeleidingscommissie en de gesprekspartners.

Impact uitgangspunten standaard (STOP-TPOD)

In de huidige werkprocessen worden regels gepubliceerd op basis van OP.XML standaarden die zijn gedefinieerd door KOOP. De STOP-TPOD standaard voor publicatie leidt op een aantal punten tot wijzigingen. In de tabel is de impact in termen van meer werk, benodigde investeringen en ander werk samengevat. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de verschillende aspecten (tekst, geo-informatie en annotaties) waarbij is aangegeven vanuit welk doel de informatie in de standaard wordt gevraagd (ten behoeve van officiële publicatie en/of ten behoeve van ondersteuning van oriënteren, checken of indienen via DSO). Het vrijwillig annoteren maakt in beginsel geen onderdeel uit van deze impactanalyse en komt terug in de annotatiestrategie Rijk. Echter, omdat annoteren wel van belang is om regels te kunnen tonen in het DSO (voor de koppeling met vragenbomen en om de juiste vergunningsaanvraag formulieren op te roepen) is dit in de tabel wel als aspect meegenomen.

Aspect	Doel	Meer werk?	Benodigde investering?	Ander werk/competenties?
1. Tekst (structuren)	Officiële publicatie en DSO	Wijzigingen waarbij zowel regels binnen als buiten het OW-domein worden gewijzigd zal een wijzigingsopdracht en een wijziging in renvooi moeten worden opgesteld. Dit zorgt voor meer werk voor wetgevingsjuristen. Indien bij het opstellen van de regel geen rekening is gehouden met digitaliseerbaarheid zal dit achteraf tijd kosten om opmaak en structuur aan te passen, en daarover af te stemmen	Eventueel software voor conversie (afhankelijk van moment van werken in STOP-TPOD, zie scenario's) Opstellen van een handreiking voor medewerkers om volgens uitgangspunten STOP-TPOD te werken.	Bij het opstellen van regels dient rekening te worden gehouden met de digitaliseerbaarheid. Wijzigingen in renvooi doorvoeren vergt nieuwe werkwijze
2. Geo-informatie	Officiële publicatie en DSO	Er dient meer geo-informatie te worden opgesteld en gekoppeld aan de regels. Deze geo-informatie zal moeten worden beheerd en aangepast indien er wijzigingen zijn. Dit kost tijd. Het wijzigen van geometrische begrenzing kan meer tijd kosten indien, bij aanwijzing in AMvB, niet expliciet is verwezen.	Over het algemeen beschikken departementen (of de uitvoeringsorganisaties) over software om geo-informatiebestanden op te stellen.	GIS-competenties zijn nodig bij het opstellen van regels om de GIO te maken of aan te passen. De wijze waarop geo-informatie wordt geraadpleegd bij de besluitvorming leidt tot een andere werkwijze (digitaal i.p.v. papier)
3A. Verplichte annotaties	Officiële publicatie en DSO	Het annoteren van werkingsgebieden en idealisatie is nieuw.	Eventueel software om koppeling eenvoudiger aan te brengen.	De geo dient gekoppeld te worden aan de regel waarvoor afstemming tussen geo-specialiseten en juristen nodig
3B. Vrijwillige annotaties (mede afhankelijk van annotatie-strategie Rijk)	DSO	Het proces van het toevoegen van annotaties per regel is nieuw en zal tijd kosten: - Indien regels relatief eenvoudig zijn is dit voor opsteller relatief eenvoudig te doen. - Indien regels complex zijn of annotatie achteraf op basis eigen interpretatie moet worden toegevoegd kost dat substantieel meer tijd.	Aanschaf van software om annotaties eenvoudiger door te voeren reduceert de benodigde capaciteit om annotaties toe te voegen. Er zullen opleidingen (en opleidingsmaterialen) nodig zijn om medewerkers op te leiden in het toevoegen van annotaties.	Het betreft werk dat nu niet binnen het wetgevingsproces uitgevoerd wordt.

Tabel 1. Voorlopige beelden met betrekking tot de impact van uitgangspunten STOP-TPOD op de capaciteit en competenties in werkprocessen.

Impact werken op basis STOP-TPOD op de werkprocessen
De impact op de werkprocessen hangt af van de wijze waarop het werken met STOP-TPOD wordt geïmplementeerd in die werkprocessen. Momenteel heeft binnen het rijk nog geen besluitvorming plaatsgevonden over de wijze van implementatie. In deze impactanalyse wordt geen besluit genomen over de werkwijze maar worden feitelijk verschillende scenario's beschreven. De analyse kan gebruikt worden om besluitvorming vorm te geven. De scenario's zijn afgestemd met de scenario's die worden gehanteerd in de analyse ten behoeve van de mogelijke inrichting van een Service Team Rijk (STR). De scenario's zijn gebaseerd op twee assen:

- Moment van werken in STOP-TPOD: vanaf moment van opstellen in STOP-TPOD door middel van maaksoftware tot een conversie van word naar STOP-TPOD na besluitvorming.
- Mate waarin centraal wordt gewerkt: van één centrale werkwijze tot een departementale invulling.

In figuur 1 zijn de scenario's schematische weergegeven.

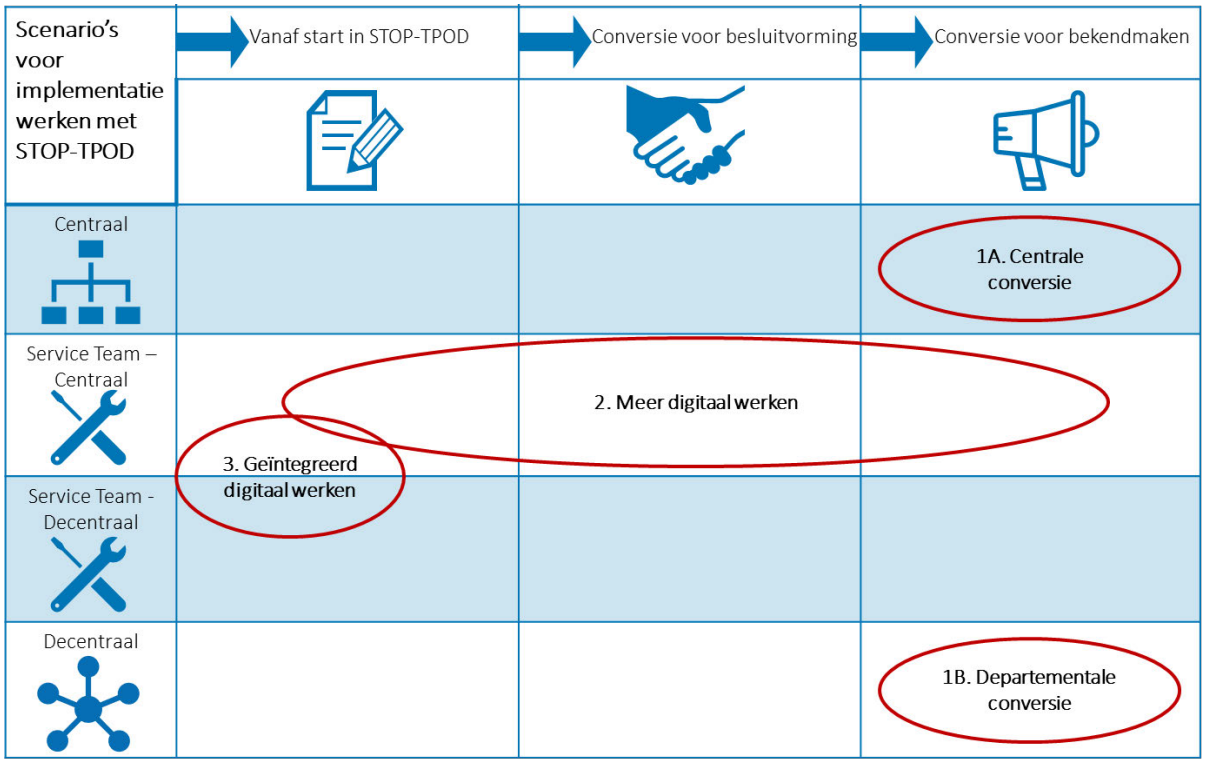

Figuur 1. Overzicht van de scenario's voor de implementatie van STOP-TPOD in werkprocessen.

De tabel aan het eind van de managementsamenvatting geeft een meer gedetailleerde beschrijving van de verschillende scenario's gebaseerd op proces, organisatie en systeem. Daarbij is ter vergelijking tevens de huidige situatie opgenomen. Onder de tabel zijn voor- en nadelen van de scenario's op basis van een aantal criteria samengevat.

Voorbehouden met betrekking tot vaststelling STOP-TPOD
Achterliggende vraag met betrekking tot de impactanalyse van de STOP-TPOD voor het Rijk is of deze standaard het voor het Rijk op een werkbare manier mogelijk maakt om regels te publiceren en te wijzigen binnen het stelsel van de Omgevingswet.

Voor de beantwoording van deze vraag hebben we ons gebaseerd op de 0.98 beta en kern versie. De 0.98 kern versie van de standaard is de meest recente versie die 10 september 2019 is opgeleverd. In deze versie zit nog een aantal issues en is nog een aantal onderdelen niet uitgewerkt.

Voor het STOP-deel geldt dat op papier een basis wordt geboden waarop doorontwikkeld kan worden. Echter, de afgelopen maanden is de standaard nog sterk in ontwikkeling geweest waardoor inhet in de praktijk beperkt tot niet mogelijk is geweest de werking te beproeven. Ook is in de STOP 0.98 kern aangegeven dat nog onvoldoende afstemming en testing heeft kunnen plaatsvinden om een stabiel STOP-deel (dat wil zeggen backward compatible) te garanderen. Een aantal essentiële onderdelen in de juridische praktijk voor het Rijk is bovendien nog niet uitgewerkt:

- Meer complexe mutaties zoals inwerkingtrededing met ander besluit, rectificatie en gedeeltelijke inwerking treding.
- Het wijzigen van GIO's en de wijze waarop dit getoond wordt bij bekendmaking van het besluit.
- Voor leveranciers is het lastig om op basis van deze versie software te ontwikkelen. Ten eerste omdat een totaal overzicht van CIM OP ontbreekt in de 0.98 kern versie waardoor het informatiekundige overzicht lastig te construeren is. Ten tweede omdat voorbeeldbestanden ontbreken.

Voor het CIM-OW en de TPOD AMvB/MR geldt dat een solide basis geboden wordt voor een, voor het Rijk, werkbare standaard. Resterende punten lijken relatief eenvoudig te verwerken.

	Scenario 0. Huidige situatie	Scenario 1 variant A. Centrale conversie	Scenario 1 variant B. Departementale conversie	Scenario 2. Meer digitaal werken (co-creatie)	Scenario 3. Geïntegreerd digitaal werken
Processen	**Opstellen/wijzigen** - Regels opgesteld in Word door wetgevingsdirec-ties in overleg beleid/ uitvoering. - Wijzigingen gaan d.m.v wijzigingsopdracht op basis van gearchiveerde versie bij bevoegd gezag. **Besluitvorming** - Besluitvorming op regels en geo vindt plaats buiten een systeem op basis Word/pdf versie met geo-informatie op kaart in pdf. **Bekendmaking** - Na besluitvorming omzetting door Sdu van Word naar standaard (OP.XML) t.b.v. publicatie (na drukproef). - Publicatie authentieke versie (in pdf gebaseerd op OP.XML) op officielebekendmakingen.nl (per besluit), geconsolideerde versie per regeling op wetten.nl en deel regels op	**Opstellen/wijzigen** – Regels opstellen in Word door wetgevingsdirecties in overleg beleid/ uitvoering. – Wijzigingen via renvooi (track changes) op basis van actuele versie regels in LVBB. **Besluitvorming** – Besluitvorming op regels en geo vindt nog formeel plaats buiten een systeem op basis Word/pdf versie – GIO's als digitaal (link naar landingspagina) onderdeel van besluitvorming **Bekendmaking** – Na besluitvorming omzetting door een centrale organisatie (i.p.v. Sdu) om Word om te zetten naar nieuwe standaard (STOP.XML) t.b.v. publicatie (na drukproef). – Publicatie authentieke versie (pdf op basis STOP.XML) op officielebekendmakingen.nl, geconsolideerde versie per regeling op wetten.nl en integraal ontsluiting via DSO-LV	**Opstellen/wijzigen** - Regels opstellen in Word door wetgevingsdirecties in overleg beleid/ uitvoering. - Wijzigingen via renvooi (track changes) op basis van actuele versie regels in LVBB. **Besluitvorming** - Besluitvorming op regels en geo vindt nog formeel plaats buiten een systeem op basis Word/pdf versie - GIO's als digitaal (link naar landingspagina) onderdeel van besluitvorming **Bekendmaking** - Na besluitvorming omzetting door eigen departement van Word naar nieuwe standaard (STOP.XML) t.b.v. publicatie (na drukproef). - Publicatie authentieke versie (pdf op basis STOP.XML) op officielebekendmakingen.nl, geconsolideerde versie per regeling op wetten.nl en integraal ontsluiting via DSO-LV	**Opstellen/wijzigen** – Regels worden opgesteld in Word door wetgevingsdirecties in overleg beleid/ uitvoering/externe partners. – Bij het opstellen wordt met templates en macro's gewerkt zodat de conversie zo eenvoudig mogelijk te realiseren is. Om dit te realiseren worden handreikingen opgesteld. – Wijzigingen via renvooi (track changes) op basis van actuele versie regels in LVBB. – Departementen kunnen op basis van de template wel optioneel de conversie uitvoeren op basis van maaksoftware. Daardoor kunnen medewerkers leren werken met de software en de voordelen ervaren **Besluitvorming** – Besluitvorming op regels en geo vindt nog formeel plaats buiten een systeem op basis Word/pdf versie – GIO's als digitaal (link naar landingspagina) onderdeel van besluitvorming **Bekendmaking** – Na besluitvorming kan conversie plaatsvinden (op basis van scenario 1a of 1b of kan opgestelde versie in maaksoftware direct worden gepubliceerd. – Publicatie authentieke versie (pdf op basis STOP.XML) op	**Opstellen/wijzigen** – Opstellen of wijzigen van regels start vanuit maaksoftware met directe koppeling met regels in LVBB. Regels worden daardoor direct opgesteld in STOP-TPOD en wijzigingen in renvooi automatisch gaan. **Besluitvorming** – Besluitvorming kan op basis weergave van STOP-TPOD-versie in pdf (met digitale GIO) of digitaal. **Bekendmaking** – Na besluitvorming kan bekendmaking direct plaatsvinden, geen drukproef nodig. – Publicatie authentieke versie (pdf op basis STOP.XML) op officielebekendmakingen.nl, geconsolideerde versie per regeling op wetten.nl en integraal ontsluiting via DSO-LV

	ruimtelijke plannen.nl			officielebekendmakingen.nl, geconsolideerde versie per regeling op wetten.nl en integraal ontsluiting via DSO-LV.	
Organisatie	– Individuele verantwoordelijk-heid per departement voor publicatie namens eigen wetgevings-directie en aanleverspoor Sdu. – Het borgen van juridische samenhang en consistentie regels vergt handwerk (bijvoorbeeld Master-Excel met wijzigingen, drukproef en op de hoogte zijn van wat wijzigt)	– Elk departement eigen wetgevingsdirectie die na besluitvorming aanlevert aan centraal in te richten organisatie. – Die organisatie verzorgt conversie van Word naar de nieuwe standaard STOP-TPOD – Verantwoordelijkheid voor verplichte annotaties (incl. koppelen GIO) en, indien gewenst, vrijwillige annotaties belegd bij centrale organisatie. Daar zijn uniforme afspraken voor nodig. – Tijdens opstellen wordt gewerkt in verschillende systemen waardoor check nodig is op juridische samenhang (momenteel zogenaamde Master Excel) – Geen centraal systeem voor concept versies en vrijgegeven versies wetgeving dus departement dienen individueel document management te organiseren (archieffunctie).	– Elk departement zorgt zelf voor organisatie/medewerker(s) op die conversie van Word naar STOP-TPOD kunnen verzorgen. – Verantwoordelijkheid voor verplichte annotaties (incl. koppelen GIO) en, indien gewenst, vrijwillige annotaties belegd bij individuele departementen. – Tijdens opstellen en publiceren wordt gewerkt in verschillende systemen waardoor check nodig is op juridische samenhang (momenteel zogenaamde Master Excel). – Geen centraal systeem voor concept versies en vrijgegeven versies wetgeving dus departement dienen individueel document management te organiseren (archieffunctie).	– Er wordt een handreiking in combinatie met templates opgesteld waardoor wetgevingsjuristen zoveel mogelijk zodanig opstellen dat conversie eenvoudig te maken is. – Een service team rijk kan worden ingericht als vraagbaak bij opstellen en om de conversie op basis van template te ondersteunen.	– Departementen verantwoordelijk voor het opstellen en aanleveren van regels in STOP-TPOD. – Eventueel service team rijk om te ondersteunen bij werken in maaksoftware en STOP-TPOD. – Geen organisatie nodig om juridische samenhang te bewaken (doet het systeem) – Departementen hoeven niet zelfstandig DMS te organiseren omdat het onderdeel is van maaksoftware.
Systeem	- Regels worden opgesteld en afgestemd in Word. - Voor publicatie worden regels volgens in	- Geen specifieke applicatie voor het opstellen van regels; regels worden opgesteld en afgestemd in Word waarbij er een handreiking is om te zorgen	– Geen specifieke applicatie voor het opstellen van regels; regels worden opgesteld en afgestemd in Word waarbij er een handreiking is om te zorgen dat regels	– Departementen die willen kunnen via eigen afgescheiden omgeving van maaksoftware de conversie aan het eind van opstelproces uitvoeren zodat aanlevering op basis van juiste	– Interdepartementaal of departementaal aanschaf van maaksoftware om regels op te stellen (tussen vorm is één rijkssysteem met afgeschermde delen per departement).

	standaard OP.XML, gezet door Sdu. Op basis daarvan wordt pdf versie gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl	– dat regels eenvoudig te converteren zijn. – Wel een applicatie voor 'het omzetten van Word naar STOP-TPOD ten behoeve conversie centrale organisatie	– eenvoudig te converteren zijn. – Ieder departement regelt eigen voorziening/ applicatie voor het omzetten van Word naar nieuwe STOP-TPOD;	– format vanuit departement mogelijk is. – Departementen die voorloper zijn kunnen maaksoftwaresysteem hanteren als DMS voor wetgevingsproces (archieffunctie). Daardoor opbouwen van eigen database met regelgeving Rijk	– Vanaf het moment van opstellen wordt gewerkt in STOP-TPOD aan de hand van maaksoftware. Afstemming kan via dit systeem met degene die gebruik maken van de software. Aanlevering aan LVBB en DSO-LV kan direct vanuit werkproces. – Vrijwillige annotaties kunnen door ieder departement op ieder moment (los van publicatie proces) worden aangebracht). Daarnaast mogelijkheid om vragenbomen te koppelen bij opstellen regels waardoor integrale ondersteuning plaatsvindt. – Door middel van autorisaties kan formele besluitvorming binnen het systeem, plaatsvinden (GIO en pdf op basis STOP-TPOD). – Opbouwen van eigen database regelgeving Rijk – Systeem genereert automatische alerts bij afwijkingen in structuur, vorm/inhoud e.d.
Voor- en nadelen					
Robuustheid	**Voordeel** - Het opstellen van de regel is niet afhankelijk van maaksoftware. **Nadeel** - Het niet werken in maaksoftware maakt het complex om te borgen dat alle identificaties en koppelingen correct zijn.	**Voordeel** - Het opstellen van de regel is niet afhankelijk van maaksoftware. **Nadeel** - Het niet werken in maaksoftware maakt het complex om te borgen dat alle identificaties en koppelingen correct zijn.	**Voordeel** - Het opstellen van de regel is niet afhankelijk van maaksoftware. **Nadeel** - Het niet werken in maaksoftware maakt het complex om te borgen dat alle identificaties en koppelingen correct zijn.	**Voordeel** - Software biedt mogelijkheid om versiebeheer en koppelingen gestructureerd en navolgbaar bij te houden waardoor risico op fouten kleiner is en eenvoudig data verzameld kan worden over het opstellen en wijzigen van regels. - Bij het opstellen of wijzigen van de regel is het eenvoudiger om de regel in de context te beschouwen. **Nadeel** - Indien zich een storing voordoet in maaksoftware kan dit effect hebben op wetgevingsproces.
Kosten/ Efficiëntie	**Voordeel**	**Voordeel**	**Voordeel**	**Voordeel**	

	- Maximaal benutten van schaalvoordelen door medewerkers in te zetten voor specifieke taken waarin zij gespecialiseerd zijn. - Kosten voor software kunnen lager zijn omdat alleen gespecialiseerde medewerkers met conversiesoftware hoeven te werken. **Nadeel** - Bij centrale conversie is er afstemming nodig over bijvoorbeeld interpretatie ten behoeve annotaties waardoor conversie minder efficiënt is.	- De conversie vindt dichterbij het primaire proces plaats waardoor afstand bij afstemming kleiner is. **Nadeel** - Elk departement dient medewerkers op te leiden om conversie te maken waardoor rijks breed meer kosten gemaakt moeten worden (minder schaalvoordelen).	- **Nadeel** - Gelijktijdig een uitgebreid systeem nodig en nadelen van centrale conversie.	- Geen conversie nodig omdat publicatie direct vanuit werkproces kan waardoor rijks breed kosten voor (centrale) conversie kunnen worden bespaard. **Nadeel** - Kosten voor software zullen hoger liggen omdat gebruiksvriendelijkheid van het systeem (en functionaliteiten) uitgebreider moeten zijn.
Flexibiliteit		**Nadeel** - Indien departement specifiek medewerkers moet inzetten voor wet- en regelgeving in Omgevingswet-domein beperkt dit de flexibiliteit in de inzet van juridische medewerkers.	**Nadeel** Indien departement specifiek medewerkers moet inzetten voor wet- en regelgeving in Omgevingswet-domein beperkt dit de flexibiliteit in de inzet van juridische medewerkers.	**Nadeel** Indien departement specifiek medewerkers moet inzetten voor wet- en regelgeving in Omgevingswet-domein beperkt dit de flexibiliteit in de inzet van juridische medewerkers.
Veranderopgave beleid	Beperkt	Beperkt	Beperkt	Beperkt
Veranderopgave juridisch	Beperkt zich tot werken op basis ander template en met handleiding	Enkele medewerkers per juridische directie zorgen voor conversie na besluitvorming en zullen daarvoor opgeleid moeten worden.		In het juridische werkproces zal op basis van andere software gewerkt moeten worden waardoor
Veranderopgave uitvoering	Er is een organisatie nodig om centrale conversie uit te voeren. Deze kan bij een nader te bepalen rijkspartij worden ondergebracht.	Eventueel kan een service team rijk worden ingericht om te ondersteunen.	Inrichting van een service team rijk om te ondersteunen.	Met betrekking tot publicatie kan mogelijk capaciteit bespaard worden (bijvoorbeeld drukproef SDU die niet langer nodig is). Eventueel kan een service team rijk worden ingericht om te ondersteunen.
Veranderopgave politiek-bestuurlijk	Beperkt (geo digitaal vergt tevens aanlevering digitale versie bij Koning)	Beperkt (geo digitaal vergt tevens aanlevering digitale versie bij Koning)	Beperkt (geo digitaal vergt tevens aanlevering digitale versie bij Koning)	Besluitvorming in STOP-TPOD waardoor vaststelling op basis digitale versie dient plaats te vinden.

Inhoud

Management samenvatting **2**

1. Inleiding **11**

1.1. Onderzoeksvragen *11*

1.2. Afbakening en context *12*

1.3. Aanpak *12*

1.4. Disclaimer *14*

1.5. Leeswijzer *14*

2. Huidige proces **16**

2.1. Opstellen *17*

2.2. Besluitvorming *17*

2.3. Bekendmaken *18*

2.4. Inwerkingtreding *19*

2.5. Betrokken actoren *19*

3. Impact regels opstellen in STOP-TPOD **21**

3.1. Tekst(structuren) *21*

3.2. Geo-informatie *24*

3.3. Annotaties *26*

3.3.1. Verplichte annotaties (metadata) *26*

3.3.2. Vrijwillige annotaties (tagging) *26*

3.4. Modulaire opzet *27*

3.5. Beperkingen in technische inrichting STOP-TPOD *28*

4. Impact implementatie STOP-TPOD in werkprocessen **29**

4.1. Nul-scenario *29*

4.2. Definitie scenario's *29*

4.2.1. Variabele 1 – Moment van werken in STOP-TPOD *29*

4.2.2. Variabele 2 – Mate van centralisatie van werkzaamheden rondom digitalisering *31*

4.2.3. Scenario's *32*

4.3. Analyse van criteria met betrekking tot scenario's *35*

Bijlage I. Indicatie kwantificering impact **37**

Bijlage II. Betrokkenen **41**

1. Inleiding

Het digitaal ontsluiten van regels en plannen is al vele jaren een ambitie van overheden. Zo werkt de overheid met officielebekendmakingen.nl; wetten.nl en ruimtelijkeplannen.nl om regels digitaal te communiceren. Een volgende stap in deze digitalisering vindt plaats in het kader van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daartoe wordt het digitaal stelsel omgevingswet (DSO) ontwikkeld. Het DSO krijgt voor de gebruiker (burger, bedrijf, medeoverheid) de vorm van een loket voor de officiële publicaties en een digitaal loket, waarin voor de gebruiker te zien is wat wel en niet mag op een bepaalde locatie ("klikken op de kaart"). Om de informatie uniform en correct weer te geven zijn twee zaken van belang: 1) de regels dienen digitaal bekend gemaakt te worden; en 2) de regels dienen te worden gekoppeld aan locaties en labels zodat een gebruiker deze eenvoudig terug kan vinden.

Om te zorgen dat de wet- en regelgeving op een uniforme en correcte wijze kan worden "geladen" in het DSO zijn standaarden ontwikkeld. De STandaard Officiële Publicaties (STOP) voorziet definities om de publicatie van officiële documenten mogelijk te maken (opstellen, vaststellen, bekendmaken en beschikbaar stellen). De ToepassingsProfielen OmgevingsDocumenten (TPOD) bevat toepassingsprofielen met informatie die in specifieke omgevingsdocumenten dient te zijn opgenomen om publicatie via digitale vorm mogelijk te maken. Voorbeelden zijn ministeriële regelingen, Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's), omgevingsplannen et cetera.

Dit is niet nieuw, want in de huidige situatie wordt ook gebruik gemaakt van standaarden. Bijvoorbeeld om regels te publiceren op wetten.nl. Nieuw is dat de geografische informatie direct wordt gekoppeld aan een regel. Om te kunnen besluiten over de implementatie van de STOP-TPOD is behoefte aan informatie over de impact van de implementatie op de werkprocessen. Bijvoorbeeld als het gaat om de werkprocessen voor het tot stand brengen van wetgeving.

In deze impactanalyse wordt de impact op deze werkprocessen beschreven zodat goed geïnformeerd een besluit over de implementatie kan worden genomen.

1.1. Onderzoeksvragen

Het doel van deze impactanalyse is om inzichtelijk te maken wat de gevolgen van de STOP-TPOD zijn op de huidige werkprocessen (bijvoorbeeld het wetgevingstraject). Daarbij staan twee vragen centraal:

- Hoe kan de standaard goed worden geïmplementeerd door rijkspartijen?
- Wat zijn de veranderkundige consequenties van de standaard voor rijkspartijen? Bij deze veranderkundige consequenties ligt de focus op capaciteit en competenties:
  - Leidt de STOP-TPOD tot meer werk?
  - Leidt de STOP-TPOD tot ander type werk?

1.2. Afbakening en context

Deze impactanalyse heeft betrekking op de betrokken Rijksoverheden. Separaat voeren IPO, UvW en VNG een impactanalyse uit voor respectievelijk de provincies, waterschappen en gemeenten.
In deze impactanalyse wordt de eerste tranche toepassingsprofielen (TPOD's) onderzocht. Voor de rijkspartijen is specifiek de impact op de volgende twee officiële publicaties relevant:

- Ministeriële regelingen (hierna MR). Bijvoorbeeld de Omgevingsregeling.
- Algemene Maatregelen van Bestuur (hierna AMvB's).

Op een later moment volgt de tweede tranche toepassingsprofielen. Dit betreft onder andere het projectbesluit en de omgevingsvisie.
Parallel aan de impactanalyse wordt een aantal andere analyses uitgevoerd die raken aan het onderwerp van de impactanalyse:

- In het traject *Service Team Rijk* wordt onderzocht wat de behoefte is aan een rijksbreed serviceteam om rijkspartijen te ondersteunen nadat de Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking treedt.
- Onderdeel van de STOP-TPOD is het annoteren van regels zodat deze geschikt zijn voor bepaalde functionaliteiten in het DSO. Deze impactanalyse beperkt zich primair tot annotaties die verplicht zijn voor publicatie. Separaat wordt een *annotatiestrategie Rijk* uitgewerkt waarin wordt geanalyseerd wat de gevolgen zijn van het toevoegen van vrijwillige annotaties.
- Interdepartementaal wordt onderzocht hoe de *stelselverantwoordelijkheid* met betrekking tot de Omgevingswet kan worden belegd.

De STOP-TPOD is één van de standaarden die wordt ontwikkeld in het kader van het nieuwe DSO. Behalve de STOP-TPOD worden twee andere standaarden ontwikkeld waar eerder al impactanalyses voor zijn uitgevoerd.

- STandaard Toepasbare Regels (STTR). Eén van de beoogde toepassingen van het digitaal loket van het DSO is het aanbieden van vragenbomen/beslisbomen aan bezoekers. De gebruiker krijgt op basis van deze vragenbomen concreet antwoord op de vraag: 'mag ik op deze locatie op eigen initiatief starten of heb ik bijvoorbeeld een vergunning nodig?' De impactanalyse STTR is begin 2019 door VNG Realisatie opgesteld met input van het Rijk.
- STandaard Aanvragen en Meldingen (STAM). De STAM heeft tot doel de juiste informatie te ontsluiten om gebruikers aanvragen en meldingen te kunnen laten doen (bijvoorbeeld aanvragen van een vergunning). Deze is in medio 2018 opgeleverd.

1.3. Aanpak

Om de impact op de werkprocessen van wetgevingsjuristen inzichtelijk te maken, maken we gebruik van IST-SOLL-DELTA analyse (zie figuur 2). Deze bestaat uit de volgende stappen:

- *IST-situatie.* Beschrijving van de huidige werkprocessen. Op hoofdlijnen bestaan deze uit opstellen van regels, besluiten over regels en het bekendmaken van regels.
- *DELTA.* Beschrijving van de impact van uitgangspunten die in de nieuwe STOP-TPOD anders zijn dan in huidige publicatie standaarden. Daarbij maken we onderscheid tussen:
  - Competenties om werk uit te voeren. Veranderd de aard van het werk dat dient te worden uitgevoerd en wat betekent die voor de competenties van degene die het werk uitvoeren?

- Benodigde capaciteit. Wat zijn de gevolgen op de tijd die nodig is om het werk uit te voeren?
- Materiele kosten. Wat zijn de kosten die samenhangen met aanpassingen in bijvoorbeeld software en opleidingen?

- *SOLL-situatie.* Dit betreft de impact van de implementatie van het werken op basis van STOP-TPOD in de werkprocessen. Binnen het rijk heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden over de wijze waarop het werken met STOP-TPOD wordt geïmplementeerd in toekomstige werkprocessen. Daarom is deze impact beschreven aan de hand van verschillende mogelijke scenario's. Dit betreft verschillende varianten voor de toekomstige inrichting van de werkprocessen. De scenario's definiëren we op basis van twee assen:
  - Wanneer in het proces om regels te maken vindt de conversie naar het werken in de STOP-TPOD standaard plaats?
  - In welke mate wordt het werken in de STOP-TPOD centraal of decentraal belegd?

  Een deel van de impact is afhankelijk van het scenario. De SOLL-situatie geeft invulling aan de vraag *'Hoe kan de standaard goed worden geïmplementeerd?'*

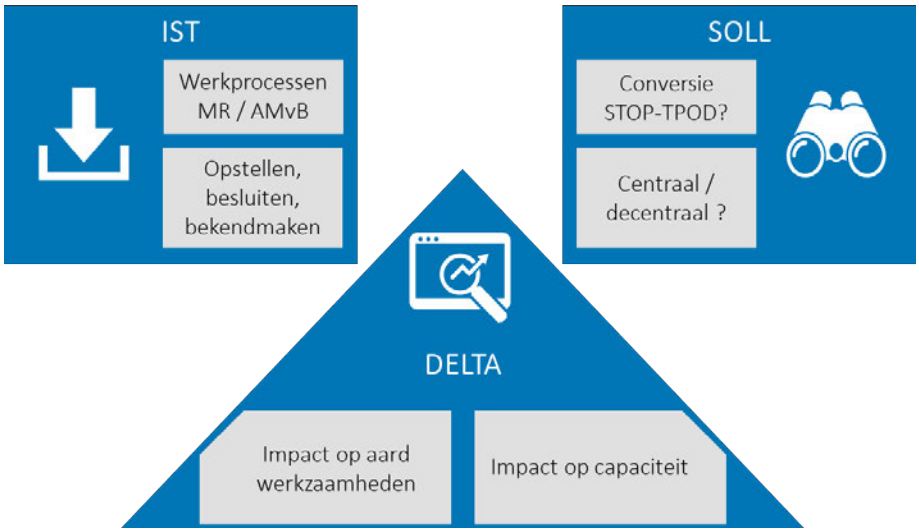

Figuur 2. Het analysekader op basis waarvan de impactanalyse wordt opgesteld is het IST-SOLL-DELTA model.

Om tot een analyse van de IST, de SOLL en de DELTA te komen is de volgende aanpak gehanteerd:

1. *Verkenning.* In het voorjaar van 2019 zijn verkennende gesprekken gevoerd met betrokkenen bij de directie Eenvoudig Beter en het programma Aan de slag. Daarnaast zijn documenten bestudeerd. Dit heeft geleid tot een notitie met eerste beelden.
2. *Toetsing.* De notitie met eerste beelden is in april en mei besproken in diverse gremia (IJDO, IVCO, et cetera) om de nadere focus voor de verdieping te bepalen.
3. *Verdieping.* In de verdiepende fase zijn gesprekken gevoerd met de individuele rijkspartijen en betrokkenen bij de ontwikkeling van de standaard. In bijlage II is een overzicht van de rijkspartijen die zijn gesproken opgenomen. De gesprekken vonden eind juni en begin juli

2019 plaats. Daarnaast zijn de laatste documenten met betrekking tot de ontwikkeling van de standaard gepubliceerd (0.98 bèta en 0.98 kern).

4. *Rapportage.* Op basis van de verdieping is een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is getoetst in bijeenkomsten met de begeleidingscommissie, IJDO-leden, IVCO-leden en het Ondersteuningsteam. Op basis daarvan is de definitieve impactanalyse opgeleverd.

Het onderzoek is begeleid door een begeleidingscommissie met vertegenwoordigers vanuit de directie Eenvoudig Beter, het IJDO en BZK/DRO (zie bijlage III voor de betrokkenen).

1.4. Disclaimer

Een belangrijke disclaimer vooraf betreft de status van STOP-TPOD. De impactanalyse is gebaseerd op de 0.98 betaversie van de STOP-TPOD standaard. Waar mogelijk worden aanpassingen van de 0.98 kern versie van 10 september 2019 meegenomen. De 0.98 beta en kernversie zijn nog in beweging ten opzichte van eerdere versies van de standaard. Het gaat hier met name om het (technische) aanleverkoppelvlak en de functionaliteiten die in de tijd geboden worden. Daarnaast heeft de standaard nog een aantal beperkingen die in volgende versies dienen te worden uitgebouwd:

- Onderdelen die nog niet ontwikkeld zijn kunnen we niet meenemen.
- Kaartviewer GIO in bekendmaking nog niet beschikbaar. Die geeft de versie van de GIO in de besluitvorming weer (authentieke versie)
- Consolidatiescenario's die nog niet ontwikkeld zijn.
- Meervoudig bronhouderschap
- Precieze wijze waarop modulaire opzet eruit komt te zien.

De STOP-TPOD is dus nog in ontwikkeling waardoor het niet mogelijk is uitputtend uitspraken te doen over de impact. Zo is het bijvoorbeeld nog niet of beperkt mogelijk gebleken om de werking in de praktijk te beproeven en testen. Ervaringen die basis moeten zijn voor kwantitatieve inschattingen zijn er daarom nog niet. Wel is duidelijk op welke aspecten van de werkprocessen de STOP-TPOD impact zal hebben en kan op basis daarvan een kwalitatieve inschatting van de gevolgen en de voor- en nadelen worden gemaakt.

1.5. Leeswijzer

In het vervolg van dit rapport beschrijven we de impact aan de hand van het analysekader. Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de huidige werkprocessen (IST) met betrekking tot het opstellen, besluiten en publiceren van regels. Hoofdstuk 3 bevat het een beschrijving van de impact als gevolg van de uitgangspunten die in de STOP-TPOD zijn geformuleerd (de DELTA). In hoofdstuk 4 beschrijven we de impact van de implementatie van STOP-TPOD in de werkprocessen. Deze impact hangt af van de toekomstige werkwijze (SOLL). Binnen het rijk heeft hierover nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Daarom is deze impact beschreven aan de hand van verschillende mogelijke scenario's.

De conclusies zijn samengevat in de managementsamenvatting aan het begin van dit document.

Tot slot bevat bijlage I een indicatie van de kwantitatieve impact en bijlage II een overzicht van de betrokken rijkspartijen bij het opstellen van de impactanalyse.

2. Huidig proces

In figuur 3 en 4 zijn de huidige werkprocessen om AMvB's, respectievelijk MR's te maken op hoofdlijnen weergegeven. Daarbij is aangegeven welke stappen er in het proces worden doorlopen, wie er betrokken is en in welk format wordt gewerkt.

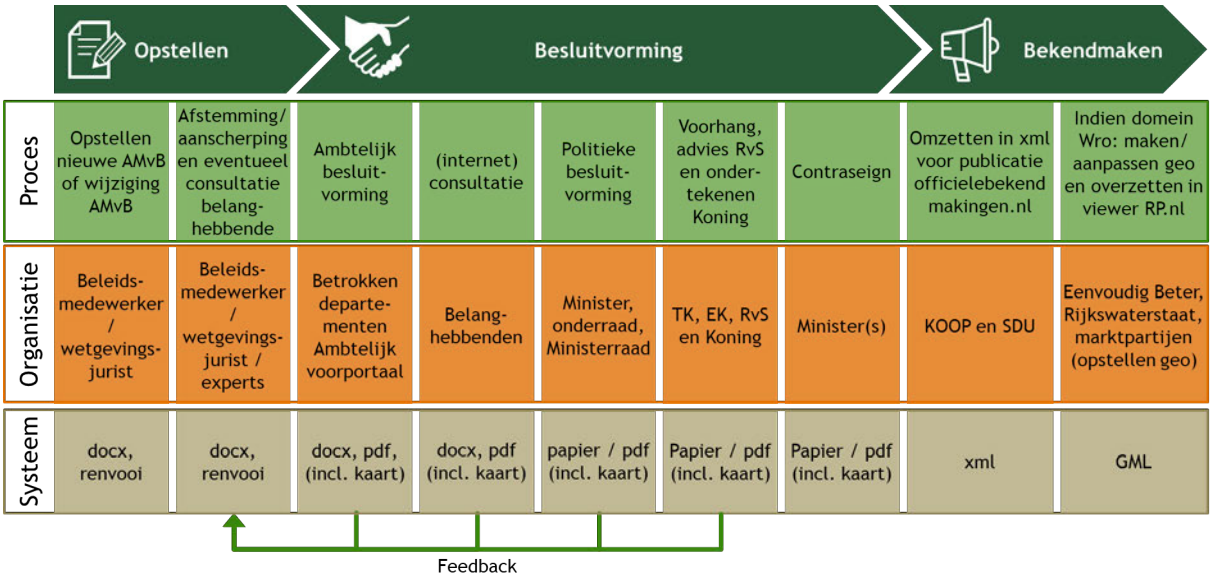

Figuur 3. Stappen in het proces om AMvB's te maken of wijzigen.[2]

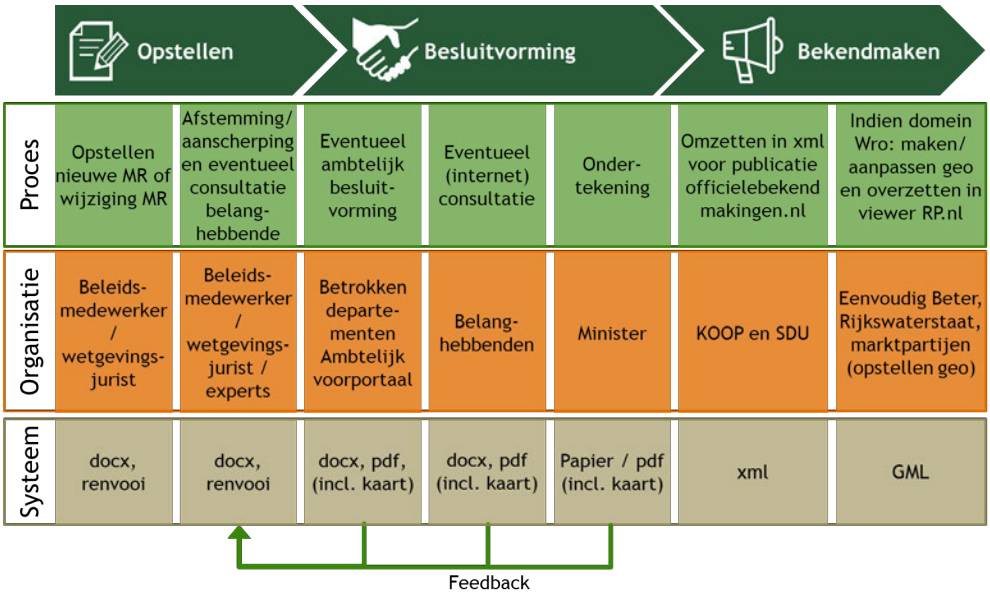

Figuur 4. Stappen in proces om ministeriele regeling te maken of wijzigen.

[2] De beschrijving is gebaseerd op gesprekken met wetgevingsjuristen en de handreiking: 'Wetgeving! Hoe, wat en waarom?' opgesteld door het ministerie van IenW.

2.1. Opstellen

Het proces van het maken van regels begint met het opstellen. Hiervoor is er een bepaalde trigger nodig. Dit kan bijvoorbeeld een wens van de Tweede Kamer zijn, de uitkomsten van een evaluatieonderzoek, een verandertraject of een signaal van buiten. In de meeste gevallen betreft het een wijziging van bestaande regels. In sommige gevallen gaat het om nieuwe regelingen of AMvB's.

De wijze waarop regels worden opgesteld en wie er betrokken worden bij het opstellen van de regels kan verschillen per onderwerp en per departement. In beginsel komen de wetgevingsjuristen en beleidsmedewerkers tot de opzet van een (gewijzigde) regel. Voor een aantal departementen geldt dat in de eerste plaats in renvooi (wijzigingen bijhouden) wordt gewerkt als wordt gestart met het maken van een gewijzigde regel. Deze wordt dan later omgeschreven naar een wijzigingsopdracht.

Vervolgens wordt eventueel in meer formele en in meer informele vorm om een reactie gevraagd. Een voorbeeld van een meer formele toets is bijvoorbeeld het voorleggen van een conceptregel aan ATR (Adviescollege ter toetsing administratieve lasten), het uitvoeren van een Haalbaarheid- en Uitvoeringstoets (door toezichthouders of uitvoeringsorganisaties) of het organiseren van publieke consultatie van een ontwerp-AMvB of ontwerp-MR. Een voorbeeld van meer informele toetsing is het bespreken van een voorstel met experts in het veld of collega's bij andere departementen of bevoegd gezagen.

De reacties worden verwerkt in het voorstel van een (gewijzigde) regel die wordt voorgelegd te besluitvorming.

2.2. Besluitvorming

Het traject om tot besluitvorming te komen verschilt tussen een AMvB en een MR. In het besluitvormingstraject zitten meerdere feedbackloops waardoor een nieuwe of gewijzigde regel weer een stap terug gaat en wordt aangepast. De besluitvorming met betrekking tot een MR doorloopt de volgende stappen:

1. *Ambtelijke besluitvorming.* In overleg met andere betrokken departementen en eventueel ambtelijke voorportalen wordt een (gewijzigde) MR ambtelijk vastgesteld.
2. *Publieke consultatie.* Een consultatieversie wordt ter consultatie gepubliceerd (via internet en/of ter inzage). Reacties op de consultatie worden verwerkt.
3. *Politieke besluitvorming.* De Minister ondertekent, waarna bekendmaking kan plaatsvinden.

De besluitvorming met betrekking tot een AMvB doorloopt de volgende stappen:

1. *Ambtelijke besluitvorming.* In overleg met andere betrokken departementen en ambtelijke voorportalen wordt een (gewijzigde) AMvB ambtelijk vastgesteld.
2. *Publieke consultatie.* Een consultatieversie wordt ter consultatie gepubliceerd (via internet en/of ter inzage). Reacties op de consultatie worden verwerkt.
3. *Eventueel politieke besluitvorming.* Afhankelijk van het onderwerp en de politieke situatie (bijvoorbeeld demissionair kabinet) vindt

besluitvorming plaats door de Minister, de onderraad en de Ministerraad. In principe wordt lagere wetgeving waaronder AMvB's niet voorgelegd aan de Tweede en Eerste Kamer. Echter in sommige wetten is opgenomen dat een voorhangprocedure dient te worden gevolgd bij AMvB's. Als dit het geval is wordt de AMvB voorgelegd aan de Tweede en Eerste Kamer. Indien dit niet het geval is, wordt de AMvB direct voorgelegd aan de Raad van State. Indien Tweede en Eerste Kamer reacties hebben worden deze verwerkt. Bij wijzigingen naar aanleiding van de reactie van de voorhangprocedure zal de Ministerraad eerst opnieuw een besluit moeten nemen.

4. *Advies Raad van State.* Een (gewijzigde) AMvB wordt aan de Raad van State voorgelegd. Dit neemt tot drie maanden in beslag. Eventueel is een spoedadvies mogelijk (op verzoek Ministerraad). De Raad van State komt met een advies. Indien het advies negatief is dient de Ministerraad een eventueel gewijzigde tekst opnieuw vast te stellen.
5. *Ondertekening Koning.* Nadat de Ministerraad AMvB heeft vastgesteld ondertekent de Koning de (gewijzigde) AMvB.
6. *Contraseign Minister(s).* Naast de Koning ondertekent de verantwoordelijk Minister of ondertekenen de verantwoordelijke Ministers de AMvB. Daarna vindt bekendmaking plaats. Voor het moment van bekendmaking gelden de volgende mogelijkheden:
    a. de AMvB zelf vermeldt het tijdstip van zijn inwerkingtreding;
    b. de AMvB bevat een opdracht om zijn inwerkingtreding geheel of ten dele bij (klein) koninklijk besluit te regelen;
    c. de AMvB zwijgt over zijn inwerkingtreding: dan geldt het vangnet van art. 7 Bekendmakingswet; met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad.

2.3. Bekendmaking

Nadat een MR of AMvB is ondertekend wordt deze voor bekendmaking aangeboden. Pas na bekendmaking (in het Staatsblad voor AMvB en in de Staatscourant voor MR) treedt een regel in werking. Op grond van de Bekendmakingswet is digitale uitgifte van het Staatsblad en de Staatscourant via www.officielebekendmakingen.nl). Naast de digitale bekendmaking bestaat nog steeds de papieren uitwisseling van documenten, omdat de originele adviezen van de Raad van State en de originele ondertekende AMvB's nodig zijn voor publicatie. Na bekendmaking wordt de geconsolideerde tekst getoond via www.wetten.nl (beheert door SDU).

Het Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) publiceert (gewijzigde) MR's en AMvB's voor ministeries via het digitaal loket in de Staatscourant en het Staatsblad.[3] Bekend te maken besluiten worden aan KOOP gestuurd (in docx). Via OP-XML vertaalt KOOP de teksten van regels in machineleesbare tekst waarna publicatie via de verschillende digitale kanalen kan plaatsvinden.

Momenteel wordt de Wet ruimtelijke ordening (en onderliggende regelgeving, bijvoorbeeld Barro en Rarro) eveneens via het platform

[3] Zie: https://www.koopoverheid.nl/voor-overheden/rijksoverheid.

www.ruimtelijkeplannen.nl aangeboden aan het publiek. Daartoe wordt het volgende proces doorlopen:

1. Bij het opstellen of wijzigen van een regel bepaalt de jurist in overleg met betrokken stakeholders wat de geografische afbakening van een regel is. De geografische afbakening wordt vervolgens digitaal vastgelegd (in GIS). Veelal wordt dit gedaan door uitvoeringsorganisaties die betrokken zijn bij een onderwerp (bijvoorbeeld Rijkswaterstaat voor wegen en water, ProRail voor spoor en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed voor beschermde stads- en dorpsgezichten). Er kan een kaartje in pdf worden gemaakt op basis van de GIS die bij de besluitvorming in de bijlage van de regel kan worden opgenomen. Door een identificatienummer op te nemen in de regeling is altijd bekend welke digitale geografische informatie bij de regel hoort.
2. Na besluitvorming deelt het verantwoordelijk departement de (gewijzigde) regel met Rijkswaterstaat die de regel, in combinatie met de geo-informatie, klaar maken voor publicatie op ruimtelijkeplannen.nl. Ter controle wordt de wijziging voorgelegd bij de verantwoordelijke departementen. Op basis van gesprekken constateren we dat deze controle veelal niet actief wordt uitgevoerd.
3. Als de regelgeving is gepubliceerd door SDU wordt deze ook aangepast in de geconsolideerde regelgeving die wordt getoond op ruimtelijkeplannen.nl (beheert door het Kadaster).

In het huidige werkproces wordt dus ook geo-informatie aan de regel gekoppeld.

2.4. Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van een AMvB of een MR kan op verschillende wijzen worden geregeld. In de meeste gevallen wordt de inwerkingtreding op de volgende wijze geregeld:[4]

- In ministeriele regelingen is de datum van inwerkingtreding opgenomen (‘deze regeling treedt in werking op…’) of is de datum gerelateerd aan de datum van publicatie in de Staatscourant (‘deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na datum van uitgifte van de Staatscourant’).
- In een AMvB is de datum van inwerkingtreding opgenomen (‘dit besluit treedt in werking op…’) of de AMvB treedt in werking bij een koninklijk besluit (‘dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip’). Een veel voorkomende variant is dat bij koninklijk besluit een AMvB gedeeltelijk in werking treedt.

Met name bij AMvB’s is het dus regelmatig het geval dat een koninklijk besluit moet volgen voordat een AMvB in werking treedt. Indien dat laatste het geval is kan het zo zijn dat een AMvB wordt gewijzigd voordat het koninklijk besluit om de inwerkingtreding te regelen gepubliceerd is.

2.5. Betrokken actoren in huidige proces

In het primaire proces bij het Rijk kan onderscheid gemaakt worden tussen vier type actoren: beleid, wetgeving, uitvoering en politiek-

[4] Zie: https://www.kcwj.nl/archief/aanwijzingen-voor-de-regelgeving/hoofdstuk-4-algemene-bestanddelen-van-regelingen/%C2%A7-44-inwerkingtreding/aanwijzing-421-model-inwerkingtredingsbepaling.

bestuurlijk. De betrokkenheid per type actor verschilt in het werkproces waar de STOP-TPOD primair impact op heeft:

- *Beleid.* De beleidsdirecties zijn betrokken bij het werkproces om regels mede op te stellen en ambtelijke besluitvorming te organiseren. Bijvoorbeeld in het aandragen van te wijzigen regelingen en het meewerken bij het opstellen van regels of wijzigingen.
- *Wetgeving.* De wetgevingsdirecties zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de regels in de juridisch juiste vorm en het aanleveren bij SDU/KOOP.
- *Uitvoering.* Bij uitvoering dient onderscheid gemaakt te worden tussen:
    - Specifieke uitvoeringsorganisaties (KOOP en SDU) zijn verantwoordelijk voor de publicatie van regels. De standaarden voor publicatie worden beheerd door Geonovum en het Kadaster beheert ruimtelijkeplannen.nl.
    - Een aantal specifieke uitvoeringspartijen die te maken hebben met de STOP-TPOD in het kader van de beheer van geometrie en dus mogelijk bij het aanleveren van de GIO.
    - Uitvoeringspartijen worden soms betrokken bij het opstellen van regels in de vorm van een haalbaarheids- en uitvoeringstoets.
- *Politiek-bestuurlijk*. Politieke en bestuurlijke actoren (DG's, Ministers, Raad van State, Tweede Kamer, Eerste Kamer en Koning) zijn verantwoordelijk voor de besluitvorming van de AMvB's en MR's waarop de STOP-TPOD van invloed is. De betrokkenheid van deze actoren is dus ook groot.

De betrokkenheid per stap in het proces verschilt dus. In de tabel hierna is dit weergegeven aan de hand van het RACI-model.

Proces	Beleids-directies	Wetgevings-directies	Publicatie KOOP, SDU, Geonovum, Kadaster	Geo beheer RWS, RCE, ProRail, RVB, etc.	Overig uitvoering, ILT, NVWA, etc.	Politiek/ bestuurlijk
Opstellen/ aanpassen regel	C	R / A		C	C	
Consultatie	R	R		I	I	A
Besluitvorming	I	I				R / A
Officiële publicatie (OP)	C	C	R	I	I	A
Publicatie ruimtelijk (service)	C	C	R/A	C		

Tabel 3. Inventarisatie van de verantwoordelijkheid van verschillende type stakeholders in de fasen van het wetgevingsproces op basis van het RACI-model.

3. Impact regels opstellen in STOP-TPOD

In dit hoofdstuk gaan we in op de impact van de wijze waarop informatie dient te worden aangeleverd in STOP-TPOD. Ook in de huidige situatie dient informatie volgens vastgestelde standaarden te worden aangeleverd. We beschrijven daarom in dit hoofdstuk de wijzigingen ten opzichte van de huidige situatie. Deze impact beschrijven we aan de hand van twee vragen:

- Competenties om werk uit te voeren. Veranderd de aard van het werk dat dient te worden uitgevoerd en wat betekent dit voor de competenties van degene die het werk uitvoeren?
- Benodigde capaciteit. Wat zijn de gevolgen op de tijd die nodig is om het werk uit te voeren?

De informatie die nodig is om besluiten te kunnen nemen heeft betrekking op:

1) Tekst(structuren): de manier waarop de regels worden opgemaakt en gestructureerd.
2) Geo-informatie: om de locatie waar een regel geldend is te specificeren.
3) Annotaties: om informatie aan regels te koppelen waardoor deze machineleesbaar wordt. Dat wil zeggen dat het voor een computer mogelijk is om de regel te tonen wanneer het relevant is voor de gebruiker om een regel te zien (denk aan filters in een webshop). Annotaties kunnen worden vergeleken met het toevoegen van een ‘tag’, zoals het plaatsen van een opmerking in Word. Met betrekking tot annotaties kan onderscheid gemaakt worden tussen verplichte en vrijwillige annotaties:
    a. Verplicht. De verplichte annotaties betreft metadata die dient te worden toegevoegd om publicatie mogelijk te maken. Dit is vergelijkbaar met de metadata die in de huidige situatie moet worden doorgegeven om publicatie mogelijk te maken (bijvoorbeeld naam bevoegd gezag en moment van inwerkingtreding).
    b. Vrijwillig. Vrijwillige annotaties hebben tot doel het doorzoeken van de regels in het DSO eenvoudiger en gebruiksvriendelijker te maken. Bijvoorbeeld door aan te geven op wat voor activiteit een regel betrekking heeft.

In de 0.98 versie van de STOP-TPOD wordt uitgegaan van een modulaire opzet voor de aanlevering van de benodigde informatie. Dit betekent dat de benodigde informatie voor officiële publicatie en bekendmaking via DSO in verschillende bestanden dient te worden aangeleverd. In dit hoofdstuk gaan we in op de impact van tekststructuren, geo-informatie, annotaties en deze modulaire opzet. We sluiten het hoofdstuk af met een beschrijving van resterende issues in de STOP-TPOD die nog onderdeel van ontwikkeling zijn.

3.1. Tekst(structuren)

Dit betreft de inhoud van de publicatie zelf. Deze tekst kan worden opgesteld in een bepaalde tekststructuur waardoor onderscheid ontstaat tussen een titel, een artikel, een lid, een sublid, et cetera. Momenteel stelt KOOP vast op welke wijze de tekst dient te worden gestructureerd. Straks ligt in de STOP-TPOD vast hoe de structuur eruit dient te zien en dient de bekend te maken informatie volgens die standaard te worden aangeleverd

bij het Landelijke Voorziening Besluiten en Bekendmaken (LVBB), het aanleverpunt van informatie die gepubliceerd dient te worden.

Op basis van de gesprekken en de opgedane ervaringen in praktijkproeven constateren we dat er een aantal consequenties is van het werken op basis van de in de STOP-TPOD gedefinieerde tekst(structuren). Hierna beschrijven we de consequenties, impact en mogelijke mitigerende maatregelen (op basis van de gevoerde gesprekken).

3.1.1. Eisen en wensen qua regelstructuur en opmaak

De STOP-TPOD is gecreëerd om wet- en regelgeving machineleesbaar te maken. Dat betekent dat de regels door een computer kunnen worden getoond afhankelijk van de regels die een gebruiker wil zien. Een aantal situaties is complex op te verwerken in een machineleesbare vorm. Daar dient rekening mee gehouden te worden bij het opstellen van de regels. Voorbeelden zijn:

- Het uitgangspunt is dat een artikel met meerdere leden start met de uitgangssituatie in het eerste lid en uitzonderingen in de leden erna.
- Een artikel met leden start direct met het eerste lid en wordt niet voorafgegaan door tekst.
- Voor een artikel dient altijd een hoofdstuk te worden toegevoegd. Met name kleinere regelingen en AMvB's beschikken momenteel niet altijd over hoofdstukken.
- Tabellen, opsommingen en dergelijke tekststructuren zijn complex om te digitaliseren (in zijn algemeenheid en ook in STOP-TPOD). Uit de eerste drukproef blijken tabellen in zwart-wit goed mogelijk te zijn maar is het op dit moment niet mogelijk om kleur toe te voegen aan een tabel.
- Het hanteren van omschrijvingen van de werkelijkheid. Er kunnen in wetsteksten omschrijvingen van de werkelijkheid worden gehanteerd (bijvoorbeeld midden van de dijk) die lastig te digitaliseren zijn. Het behoeft daarom de voorkeur om bij het omschrijven van een situatie rekening te houden met de mogelijkheid om die beschrijving digitaal (bijvoorbeeld op een kaart) weer te geven.

Impact. Indien bij het opstellen van de regels de huidige werkwijze wordt gevolgd zonder rekening met punten zoals voorgaand, leidt dit tot impact bij de digitalisering. Voordat gepubliceerd kan worden zal dan vaker maatwerk moeten worden geleverd om te zorgen dat een regel precies de vorm heeft zoals geformuleerd.

Mogelijke mitigerende maatregelen. Indien aan de voorkant in het werkproces rekening wordt gehouden met de eisen en wensen met betrekking tot tekststructuren kan de impact qua capaciteit worden gemitigeerd. Heldere werkinstructies, bijvoorbeeld in de vorm van handreikingen zouden hierbij kunnen helpen.

3.1.2. Artikel als kleinst mogelijk eenheid van wijziging in relatie tot wijzigingen

Om een wijziging automatisch te kunnen consolideren is de artikel de kleinste eenheid om door te voeren. Dat betekent dat altijd het volledige artikel dient te worden aangeleverd (ook als er één woord of getal wijzigt).

Impact. In theorie is het mogelijk dat meerdere departementen tegelijk wijzigingen doorvoeren in hetzelfde artikel (meervoudig bronhouderschap). In de huidige situatie is dit ook het geval maar als er automatisch wordt geconsolideerd kan dit ertoe leiden dat een wijziging die nagenoeg gelijktijdig wordt doorgevoerd ongedaan wordt gemaakt (bijvoorbeeld twee departementen die beide een artikel 10A toevoegen). Ook betekent dit dat altijd het volledige artikel te zien is als er een wijziging wordt doorgevoerd. Het moet duidelijk zijn dat alleen de wijziging onderdeel van besluitvorming en bekendmaking is.

Mogelijke mitigerende maatregel. Om dit te voorkomen zal er een signaleringsfunctie moeten worden georganiseerd of ingebouwd zodat handmatig een aanpassing kan worden gedaan indien dit het geval is. In de huidige aanvullingssporen wordt dit geborgd door een Excelbestand bij de houden waarin is opgenomen welke artikelen wijzigen. Door daarin op dubbele waarden te controleren kan overlap worden gesignaleerd. Dit vergt echter een handmatige controle. Het implementeren van software kan de robuustheid vergroten.

3.1.3. Wijzigingen doorvoeren in renvooi

Om wijzigingsopdrachten (bijvoorbeeld van een ministeriële regeling) automatisch te kunnen consolideren is het nodig dat het bevoegd gezag een gerenvooieerde versie van de te wijzigen regel aanbiedt aan de LVBB voor bekendmaking in de officiële publicatiebladen. Alleen op deze manier kan automatische verwerking van de wijzigingen en verdere verwerking in het DSO plaatsvinden. Het besluit kan dan in renvooivorm bekend gemaakt worden (vergelijkbaar met 'wijzigingen bijhouden' zoals we dat kennen in gangbare tekstverwerkers zoals word). Voor een aantal departementen geldt dat het wijzigen in renvooi tot een vereenvoudiging leidt omdat zij nu al overwegend werken met wijzigingen bijhouden als ze regels gaan wijzigen. Het maken van een wijzigingsopdracht in de huidige werkwijze is dan eigenlijk een extra stap. Voor andere departementen geldt dat er vaker direct vanuit een wijzigingsopdracht wordt gewerkt. Over het algemeen is de verwachting dat het werken in renvooi efficiënter zal zijn (nadat medewerkers eraan gewend zijn).

Impact. Met betrekking tot het werken in renvooi zijn een aantal risico's die impact kunnen hebben te identificeren:

- Wijzigingen kunnen betrekking hebben op regels binnen het OW-domein en regels buiten het OW-domein. In de huidige werkwijze leidt dit tot één wijzigingsopdracht. Als de werkwijze met betrekking tot wijzigingsopdrachten buiten het OW-domein gehandhaafd blijft leidt dit ertoe dat juridische directies werkprocessen moeten splitsen en een wijziging in OW-domein op een andere manier (in renvooi) moeten aanleveren dan de wijziging buiten het OW-domein (in wijzigingsopdracht). Op basis van de wijzigingen in de afgelopen jaren geldt dit voor ongeveer de helft van de wijzigingen.[5] Dit leidt tot extra werk.
- Als wijzigingen in renvooi worden opgesteld zal de besluitvorming ook op basis van renvooi plaatsvinden. Dit betekent een verandering in de wijze waarop wijziging te zien is in besluitvormingstraject. In plaats van een wijzigingsopdracht ontvangt bijvoorbeeld de Tweede Kamer (bij AmvB's) een wijziging

[5] Zie bijlage I.

in renvooi. Als voor het besluitvormingstraject onverminderd een wijzigingsopdracht gewenst is leidt het doorvoeren van een wijziging in renvooi per saldo tot meerwerk.
- Versie om renvooi op te baseren. Een aandachtspunt betreft de mogelijkheid om de geconsolideerde versie van de regel te exporteren zodat deze in renvooi kan worden aangepast. In de huidige situatie biedt wetten.nl deze mogelijkheid niet waardoor de conversie naar een wijzigingsprogramma voor renvooi (bijvoorbeeld word) tot fouten kan leiden.
- Consultatie in renvooi. Bij de consultatie van wijzigingen in renvooi is niet alleen de aanpassing te zien maar ook de rest van de regel. In theorie is het mogelijk dat wijzigingen van verschillende bevoegd gezagen tegelijk zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een projectbesluit een omgevingsplan van een gemeente wijzigt en de gemeente tegelijk aanpassingen doorvoert in omgevingsplan. Er dient dat duidelijk te worden aangegeven welke wijziging onderdeel uitmaakt van de scope van de wijziging die ter consultatie voorligt.

Mogelijke mitigerende maatregelen. Ten eerste is het mogelijk om de risico's met betrekking tot versies waarop wijzigingen gebaseerd worden te mitigeren door maaksoftware te implementeren waardoor de laatste versie van een regel opgeslagen is in dat systeem. Ten tweede kan worden voorkomen dat bij het opstellen en in de besluitvorming op basis van twee sporen wordt gewerkt (in renvooi en op basis van wijzigingsopdrachten) worden aangepast door als Rijk in geheel over te stappen op het bekendmaken van wijzigingen in renvooi. Het ministerie van JenV ziet de Omgevingswet als eerste stap richting het volledig overstappen op wijzigingen in renvooi in de toekomst.

3.2. Geo-informatie

De geo-informatie is nodig om op de (digitale) kaart weer te kunnen geven op welk gebied of op welk object een regel betrekking heeft. Dit wordt gedaan door een zogenaamd Geografisch Informatie Object (GIO) te koppelen aan een regel (in de vorm van een annotatie). Een GIO kan betrekking hebben op een bepaald gebouw, een gemeente, een deel van Nederland of Nederland in geheel. Daarnaast kan additionele informatie in de GIO worden gedefinieerd. Bijvoorbeeld de norm per locatie. Indien er in de regelgeving geen GIO wordt meegegeven is het werkingsgebied automatisch Nederland als geheel.

Op basis van de huidige regelgeving (Omgevingsregeling en de vier AMvB's) is het beeld dat de meeste regels betrekking hebben op Nederland als geheel. Voor die regels is de impact dus beperkt (omdat direct naar Nederland als geheel kan worden verwezen). In totaal zijn er ongeveer 60 locaties waarvan een specifieke geometrische begrenzing vastligt in de Omgevingsregeling (of de invoeringsregeling), exclusief aanvullingssporen. Een locatie kan daarbij uit meerdere gebieden bestaan (bijvoorbeeld stromingsgebied grote rivieren of militaire terreinen). Voor een deel van die locaties geldt dat ze zijn aangewezen op het niveau van de AMvB. De betreffende regel in de AMvB moet dan dus worden gekoppeld aan de geometrische begrenzing in de regeling. Dit geldt met name voor het BKL (32 van de 40 locaties zijn aangewezen op niveau BKL). Voor het BAL geldt dat de aanwijzing en de geometrische begrenzing voor nagenoeg alle gevallen in de regeling is gedaan.

In tabel 4zijn consequenties opgenomen die impact hebben op werkproces met mogelijke mitigerende maatregelen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de verschillende werkprocessen.

Impact / risico	Mogelijk genoemde mitigerende maatregel
Opstellen van regels (meer geo-informatie)	
Departementen werken nu ook met GIS (bijvoorbeeld het GIS Competence Center bij het ministerie van EZK) maar zullen dat meer moeten gaan doen omdat in de huidige werkprocessen het maken en koppelen van artikelen aan GIO's niet belegd is. Het zal aanvullende capaciteit kosten om deze informatie te ontsluiten en koppelen.	Voor de meeste departementen geldt dat deze expertise is belegd bij uitvoeringsorganisaties (bijvoorbeeld RCE voor monumenten, ProRail voor spoorwegen en Rijkswaterstaat voor (water)wegen). Samenwerking tussen de opsteller van de regel en degene die geo-informatie ontsluit is nodig om een tijdige en correcte verwerking in de GIO-bestanden te borgen.
In wet- en regelgeving wordt soms gebruik gemaakt van definities die niet direct te koppelen zijn aan een geografische locatie. Een voorbeeld is het begrip 'diepe plassen' of het begrip 'het midden van de dijk'. Er is geen overzicht bekend van alle locaties met diepe plassen en het midden van de dijk kan door in de loop van de tijd verschuiven. Er kan daardoor geen specifieke locatie worden gekoppeld.	Bij een regeling dient te worden aangegeven wat het werkingsgebied van een regeling is (bijvoorbeeld heel Nederland). Regels in die regeling die geen specifieke geo-locatie meekrijgen zijn dan in het werkingsgebied van de regeling te zien. Deze regels zullen in dat geval op elke locatie in Nederland op de kaart te zien zijn. Voor de gebruiker van het DSO heeft dit nadelen omdat deze regels worden getoond terwijl ze niet van toepassing zijn in het gebied waar de gebruiker een activiteit wil ondernemen. Zoveel mogelijk specifiek maken om gebruiksvriendelijkheid te vergroten.
Kwaliteit van de geografische informatie dient zodanig te zijn dat de informatie ingelezen kan worden in het DSO. Als geo-informatie veel tussenlijntjes of insluitingen bevat leidt dit bijvoorbeeld tot een foutmelding.	
Versie van GML SF die in de standaard wordt gebruikt voor officiële publicaties leidt mogelijk tot beperkingen qua invoer. Bijvoorbeeld het tekenen van cirkels.	Door middel van GIS-toepassingen kan dit worden verholpen.
Besluitvorming	
Momenteel wordt er bij de bekendmaking en in de besluitvorming een pdf kaartje met het gebied getoond in de bijlage. Het zou tijd kosten (en dus impact hebben op de capaciteit) als deze geografische werkingsgebieden bij een AMvB of MR moeten worden vertaald naar pdf-kaartjes.	Werkbaarder is het om bij een regel een link op te nemen naar het geografische werkingsgebied.[6]
Een mogelijk risico is dat de GIO wordt aangepast tussen het moment van besluitvorming en publicatie.	Er dient te worden geborgd dat de informatie in de link authentiek is. Dit kan door een hash op te nemen bij de GIO die altijd herleidbaar is tot de versie op moment van besluitvorming.
Indien de geo-informatie in het besluitvormingstraject op een ander medium wordt bekeken kan dit leiden tot afwijkingen in de nauwkeurigheid. Dit treedt bijvoorbeeld op als er een kaart in pdf van een GIO wordt gemaakt. De weergave op de kaart in pdf is dan minder precies dan de digitale weergave in de GIO. In theorie is het zelf mogelijk om in een GIO ver in te zoemen waardoor grens heel precies zichtbaar wordt. In de werkelijkheid is het besluit echter altijd op basis van een bepaalde nauwkeurigheid genomen.	Om het mogelijk te maken aan te geven hoe nauwkeurig een besluit bedoeld is, biedt STOP-TPOD de mogelijkheid de nauwkeurigheid mee te geven bij de geografische informatie. De gebruiker kan zich daarop baseren om in te schatten of een regel wel of niet van toepassing is op een specifieke locatie.

[6] Zie ook notitie randvoorwaarden Rijk.

Om vast te kunnen stellen wat de situatie was op het moment dat een besluit genomen werd moet de registratie van de ondergrond zoals die op dat moment getoond kunnen worden.	Het Kadaster beheert de basisregistratie van de kaartinformatie die de ondergrond van de GIO vormt (BGT en BRT). Dit is een weergeven van de situatie op dit moment. Om vast te kunnen stellen wat de situatie was op het moment dat een besluit werd genomen moet je terug kunnen naar de basisregistratie zoals die op het moment van het besluit was. Momenteel is het niet mogelijk om realtime ('live') een oudere versie van de basisregistratie terug te halen. Op verzoek is dit wel mogelijk. In het kader van het traject 'juridische randvoorwaarden' is voorgesteld dat de ondergrond die bij het besluit hoort altijd wordt vastgelegd door het bevoegd zodat deze opgevraagd kan worden.
Wijziging van geo	
De geometrische begrenzing van locaties wordt vastgelegd in ministeriële regelingen. Voor een deel van de regels geldt dat de locaties worden aangewezen op het niveau van de AMvB. Dit geldt bijvoorbeeld voor het kustfundament of militaire terreinen. Indien in de AMvB is benoemd dat de locatie bij ministeriele regeling wordt begrensd (met een dynamische verwijzing, zie paragraaf 3.4.2). Indien dat niet het geval is zal de AMvB moeten worden gewijzigd als de geometrische begrenzing wordt aangepast. Dit zal impact hebben omdat de procedure om een AMvB te wijzigen complexer is dan de procedure om een regeling te wijzigen.	Bij het opstellen van AMvB's er rekening mee houden dat wordt verwezen naar ministeriele regeling voor vastleggen geometrische begrening.

Tabel 4. Overzicht van risico's met beschrijving van mogelijke mitigerende maatregelen.

3.3. Annotaties

3.3.1. Verplichte annotaties (metadata)

Met metadata bedoelen we de kenmerken van een AMvB of MR zodat publicaties eenvoudig terug te vinden zijn. Ook in het huidige proces om AMvB's en MR's op te stellen dient metadata te worden opgegeven (in de vorm van een annotatie). De impact van het invoeren van metadata lijkt beperkt.

Daarnaast is een aantal aanvullende annotaties verplicht. Het betreft in elk geval het koppelen van een werkingsgebied (zie geo-informatie) en het aangeven van de idealisatie van de geometrie (exact of indicatief). Om deze koppeling te maken is samenwerking tussen geo-specialisten en juristen vereist. In de huidige situatie is dit beperkt het geval.

3.3.2. Vrijwillige annotaties (tagging)

Naast de verplichte annotaties kunnen annotaties worden toegevoegd om de gebruiker wegwijs te maken in de verschillende wetten en regels die gelden op een locatie. Dit leidt ertoe dat een gebruiker kan filteren waardoor alleen die regels te zien zijn waar de gebruiker naar op zoek is. Denk bijvoorbeeld aan het meegeven van een activiteit (bouwen, milieubelastende activiteit, uitwegactiviteit, et cetera) waardoor een gebruiker kan filteren op de activiteit. Dit geldt tevens voor de link naar andere regels waarnaar wordt verwezen in een regel. Het toevoegen van dit soort 'tags' heet annoteren. Het vrijwillig annoteren maakt in beginsel geen onderdeel uit van deze impactanalyse en komt terug in de annotatiestrategie Rijk (zie paragraaf 1.2). Omdat annoteren wel van belang is om regels te kunnen tonen in het DSO (voor de koppeling met

vragenbomen en om de juiste vergunningsaanvraag formulieren op te roepen) benoemen we wel enkele aandachtspunten:

- *Annoteren vereist een goed begrip van de toepassing van de betreffende regel.* Want met een annotatie wordt de regels "machineleesbaar" gemaakt (zodat interpretatie door computer mogelijk is). Dit lijkt op het proces rondom de toepasbare regels (die ook in OLO en AIM zijn gemaakt). Om regels eenvoudiger op deze manier te digitaliseren zou de ruimte die in de regels zit, eigenlijk bij opstellen zo veel mogelijk beperkt moeten worden. Dit is een beweging (doel en objectgericht schrijven) die momenteel bij provincies en waterschappen wordt ingezet.
- *Voor annoteren is interpretatie van regel noodzakelijk.* Om een annotatie aan een regel toe te voegen moet degene die de regel annoteert goed begrijpen wat het doel van de regel is. Soms is dat eenvoudig, achteraf af te leiden. In andere gevallen blijken regels complexer en is dit moeilijk te bepalen. Indien de annotatie achteraf (na afronding van de besluitvorming) wordt toegevoegd is de verwachting dat dit substantieel tijd zal kosten. Indien de opsteller dit doet zal het voor eenvoudige regels betrekkelijk eenvoudig zijn. Voor complexere regels kan het echter ook voor de opstellen lastig zijn om vast te stellen welke annotatie gebruikt moet worden. Denk bijvoorbeeld aan het bepalen van een activiteit bij regels over de sterkte van dijken of het vullen van diepe plassen.
- *Werken met waardelijsten.* Waardelijsten worden gebruikt om te annoteren. De waardelijsten bevatten de categorieën van begrippen die kunnen worden gekoppeld aan een regel. Denk bijvoorbeeld aan een lijst met mogelijke categorieën van activiteiten waaruit kan worden gekozen bij het selecteren van een activiteit voor een regel. Afhankelijk van de annotatie zijn er open of gesloten waardelijsten. Gesloten waardelijsten zijn voorgeprogrammeerd. In open waardelijsten is het mogelijk om zelf aanvullende waarde toe te voegen.
- *Expliciete afweging tussen statische of dynamische verwijzing.* Het is mogelijk om verwijzingen naar andere regels te annoteren zodat de gebruiker automatisch door kan klikken naar de regel waarnaar verwezen wordt. Het toevoegen van een verwijzing naar een andere regel (in hetzelfde besluit of een ander besluit) kan op twee manieren. Er kan een statische verwijzing worden toegevoegd naar een artikel op een bepaald moment in de tijd. Of er kan een dynamische verwijzing worden toegevoegd die het artikel volgt door de tijd. In dat laatste geval wordt leidt een aanpassing in het artikel waarnaar verwezen wordt er dus toe dat wordt verwezen naar het aangepaste artikel. Dit kan van belang zijn als bijvoorbeeld de geometrische begrenzing wordt aangepast in dit artikel. Bij het toevoegen van de verwijzing zal expliciet moeten worden afgewogen of een statische of een dynamische verwijzing wenselijk is.

3.4. Modulaire opzet

In de 0.98 versie van de standaard wordt uitgegaan van een modulaire opzet met een OP-deel (voor officiële publicatie) en een OW-deel (voor ontsluiting DSO). Dit leidt ertoe dat verschillende bestanden gezamenlijk (in een zip-bestand) moeten worden aangeleverd. Om deze verschillende bestanden te creëren en de uniformiteit te behouden is identificatie van groot belang. Daarnaast leidt dit tot een risico van meerwerk als dezelfde informatie in verschillende formats moet worden aangeleverd. In de 0.98

kern versie van de standaard is geborgd dat informatie niet twee keer hoeft te worden aangeleverd (in zowel OP- als OW-deel).

3.5. Beperkingen technische inrichting STOP-TPOD 0.98

De 0.98 kern versie van de standaard is de meest recente versie die 10 september 2019 is opgeleverd. In deze versie zit nog een aantal issues en is nog een aantal onderdelen niet uitgewerkt.

Voor het STOP-deel geldt dat op papier een basis wordt geboden waarop doorontwikkeld kan worden. Echter heeft er nog onvoldoende afstemming en testing kunnen plaatsvinden om een stabiel STOP-deel (dat wil zeggen backward compatible) te garanderen. Een aantal essentiële onderdelen in de juridische praktijk voor het Rijk is bovendien nog niet uitgewerkt:

- Meer complexe mutaties zoals inwerkingtrededing met ander besluit, rectificatie en gedeeltelijke inwerking treding.
- Het wijzigen van GIO's en de wijze waarop dit getoond wordt bij bekendmaking van het besluit.
- Voor leveranciers is het lastig om op basis van deze versie software te ontwikkelen. Ten eerste omdat een totaal overzicht van CIM OP ontbreekt in de 0.98 kern versie waardoor het informatiekundige overzicht lastig te construeren is. Ten tweede omdat voorbeeldbestanden ontbreken.

Voor het CIM-OW en de TPOD AMvB/MR geldt dat een solide basis geboden wordt voor een, voor het Rijk, werkbare standaard. Resterende punten lijken relatief eenvoudig te verwerken en hebben met name betrekking op:

- Het in CIM OW helder beschrijven van gebiedsaanwijzing waardoor voor AMvB's en MR's geen keuze uit beperkingengebied of functie nodig is (zoals in de TPOD AMvB/MR al beschreven is).
- Aangeven in hoeverre voor het DSO altijd een annotatie 'direct werkende regel', 'instructieregel' of omgevingswaarderegel' dient te worden meegegeven. Dit zou mogelijk tot een op basis van de techniek verplichte annotatie kunnen leiden.
- Het in de juridische tekst met een noemer benoemen van alle gio's. Met name in de invoeringsregeling zijn er veel gio's waardoor dit een onleesbare regeling tot gevolg zou hebben.

Overkoepelend dient de samenhang en uitwisseling tussen het OW-deel en het OP-deel helder beschreven te worden.

4. Implementatie STOP-TPOD in werkprocessen

In dit hoofdstuk beschrijven we de mogelijke scenario's om de STOP-TPOD te implementeren in werkprocessen. Afhankelijk van het scenario zijn er werkprocessen die moeten worden aangepast waardoor er impact optreedt. Voordat we de scenario's beschrijven gaan we eerst in op het nul scenario: wat betekent het als er niets veranderd?

4.1. Nul scenario

In het nul-scenario blijft de huidige werkwijze gehandhaafd en wordt er geen actie ondernomen om wijzigingen door te voeren om de STOP-TPOD te implementeren. In beginsel zijn er twee gevolgen van het volledig handhaven van de huidige werkprocessen (ook na inwerkingtreding van de OW):

- De huidige werkwijze om geografische informatie op basis van IMRO te ontsluiten heeft na inwerkingtreding van de omgevingswet geen juridische basis meer.
- De initiële publicatie wordt gerealiseerd door de programmadirectie Eenvoudig Beter. De directie houdt bij inwerkingtreding (1 januari 2021) op te bestaan. Op dat moment is juridisch vastgelegd dat officiële publicaties (aanpassingen en nieuwe regels) in het OW-domein op basis van de STOP-TPOD moeten worden aangeleverd. Als er geen voorbereidingen worden getroffen om met de STOP-TPOD te werken, betekent dit dat het aanpassen of het maken van regels niet mogelijk zal zijn na 1 januari 2021.

Deze twee effecten zijn dusdanig onwenselijk dat niets doen (nul-scenario) niet te combineren is met het werken op basis van de Omgevingswet. Daarmee is dit geen begaanbaar scenario.

4.2. Definitie scenario's

Er zijn verschillende scenario's om de STOP-TPOD te implementeren in de werkprocessen. Er is daarom niet één duidelijke beschrijving van de toekomstige inrichting van de werkprocessen mogelijk. In beginsel is variatie mogelijk in het moment van werken in STOP-TPOD en de mate van centralisatie van de werkzaamheden. In figuur 5 zijn deze assen weergeven.

4.2.1. Variabele 1 – Moment van werken in STOP-TPOD

Hier gaat het om het moment waarop wetsteksten en geo gedigitaliseerd worden. Het is bijvoorbeeld mogelijk om al meteen bij het opstellen van regelgeving te werken met de STOP standaard. In dat geval moet er een wetten-maakprogramma (software) te worden aangeschaft waarmee het schrijfproces wordt ondersteund. Het digitaliseren kan uiteraard ook in een latere fase (zoals in de huidige situatie). Digitalisering dient minimaal *voor* de bekendmaking te gebeuren omdat de STOP-TPOD het format is die het mogelijk maakt MR's en AMvB's (via LVBB en DSO) officieel te publiceren.
Er is een aantal voor- en nadelen van het vanaf het begin van het proces in STOP-TPOD werken. Hierna hebben we deze beschreven.

<u>Voordelen</u>

- Efficiëntere conversie mogelijk doordat regels direct worden opgesteld in de vorm (het model) waarin ze ook gepubliceerd worden. Er is dus geen aparte organisatie nodig om deze omzetting te doen. Het risico op fouten of inconsistenties die zich kunnen voordoen bij een conversie is hierdoor kleiner. Indien de software erop ingericht is wordt direct om de benodigde informatie gevraagd waardoor het een automatisme wordt om alle benodigde informatie bij het opstellen van de regels in te voeren. Dit leidt tot een efficiënter werkproces omdat: 1) het achteraf structuren en omzetten van de regels niet nodig is en 2) daarmee wordt voorkomen dat intensieve afstemming nodig is tussen degene die conversie doen en degene die regels opstellen.
- Synergievoordelen met opstellen toepasbare regels (STTR). Bij het inrichten van de applicaties kan rekening worden gehouden met de wenselijkheid om toepasbare regels bij een AMvB / MR te maken. Daardoor kunnen synergievoordelen ontstaan waardoor niet afzonderlijk hoeft te worden nagedacht over de regel en de bijbehorende toepasbare regel.
- Wijzigingen gaan in het nieuwe stelsel Omgevingswet op basis van renvooi. Dat betekent dat wijzigingen niet op de huidige wijze (in tekst) worden gepubliceerd maar dat een versie wordt getoond waarop in renvooi is aangegeven wat er wijzigt. Dit is vergelijkbaar met het aanbrengen van track-changes in word. Door direct op basis STOP-TPOD te werken kunnen aanpassingen in renvooi eenvoudiger worden aangebracht.
- Het is eenvoudiger om te borgen dat de vorm waarover besluitvorming plaatsvindt als authentieke versie ook de vorm is waarin de regels worden gepubliceerd. Het is daardoor met name eenvoudiger om geo-informatie weer te geven in het besluitvormingsproces.
- Door in maaksoftware te werken kan capaciteit worden bespaard die momenteel gemoeid gaat met het handmatig controleren van officiële publicaties (bijvoorbeeld een drukproef waar de word-XML en de XML-pdf handmatig worden gecheckt door twee senior juristen).

<u>Nadelen</u>

- Bij ieder departement zullen juristen moeten worden opgeleid om in de ICT omgeving / applicatie regels op te stellen / te wijzigen. Als een deel van de juridische directies met maaksoftware gaat werken leidt dit tot schotten binnen de directie (degene die regels maken in OW-domein en degene die regels maken in andere domeinen). Dit beperkt de flexibiliteit in de inzet van medewerkers.
- Bij het opstellen van regels worden verschillende interne en externe deskundigen betrokken. Bijvoorbeeld beleidsdirecties, stakeholders en uitvoeringsorganisaties. Het is niet aannemelijk dat deze allemaal van een applicatie gebruik gaan maken om te reageren. Er zal dus een mogelijkheid moeten zijn voorstellen te exporteren in een vorm die door tekstverwerkingsprogramma's (bijvoorbeeld docx) kunnen worden gelezen.
- Indien het gehele traject van opstellen en besluitvorming via een applicatie verloopt is het DMS van deze applicatie cruciaal omdat tussenproducten (bijvoorbeeld consultatieversie) behoren tot 'te bewaren documenten' op basis van de Archiefwet (navolgbaarheid proces). Overigens zitten dit soort tussenproducten nu veelal ook niet in DMS van departementen. Het DMS van de applicatie zal

moeten aansluiten op het bestaande DMS van individuele rijkspartijen (bijvoorbeeld Smart Documents bij het ministerie van EZK, Digidoc bij het ministerie van BZK en HPRM bij het ministerie van IenW).
- Om besluitvorming op basis van een digitale STOP-TPOD versie plaats te laten vinden is het nodig dat een aanpassing plaatsvindt in het besluitvormingsproces. Het besluit in STOP-TPOD-vorm bestaat uit verschillende bestanden (de regels in tekst en de geografische informatie in een GIO, zoals opgenomen in de 0.98 versie). De GIO bevat geografische informatie (coördinaten) die voor de mens niet te interpreteren zijn. Door middel van een link naar een landingspagina waarop de GIO geografisch weergegeven wordt is het bestand te raadplegen. Als besluitvormers (minister, ministerraad, eventueel Eerste en Tweede Kamer, Raad van State en Koning) de GIO (die zij vaststellen met hun besluit) willen raadplegen, zullen ze dit digitaal moeten doen. Bijvoorbeeld door op een scherm de link aan te klikken en de GIO op de landingspagina te bekijken. Met name voor het proces bij de Koning zou dit betekenen dat uitsluitend een papieren versie niet voldoende is. Door een proces te regelen waarbij ook een digitale versie wordt aangeleverd lijkt dit te ondervangen maar dit dient nader te worden onderzocht.

4.2.2. Variabele 2 – Mate van centralisatie van werkzaamheden rondom digitalisering

Organisatorisch is het mogelijk de conversie (met software) naar de STOP-TPOD meer centraal (bij één partij voor alle rijkspartijen) of meer decentraal (bij individuele rijkspartijen) te beleggen. Een tussenvorm is een Service Team Rijk die ondersteunt bij de conversie bij individuele rijkspartijen. Binnen de inrichting van een service team zijn twee mogelijkheden te onderscheiden: departementen zouden individueel een service team kunnen inrichten (departementaal service team) of kunnen samenwerken (centraal service team waarbij deze wordt gehost door één van de departementen).

Hierna zijn de voor- en nadelen van het centraal inrichten van digitalisering opgenomen.

<u>Voordelen</u>
- Door centraal te werken kan maximaal gebruik worden gemaakt van schaalvoordelen door mensen maximaal te benutten voor de werkzaamheden waarvoor ze zijn opgeleid (informatiekundige conversie of opstellen van juridische regels).
- Er wordt voorkomen dat elke juridische directie een aantal medewerkers moet opleiden die conversie naar STOP-TPOD realiseren waardoor afhankelijkheid van die personen zou ontstaan voor de publicatie van regels.
- Omdat de conversie centraal door een groep gespecialiseerden wordt gedaan kunnen de eisen aan gebruiksvriendelijkheid en robuustheid van software laagdrempeliger worden gehouden waardoor ontwikkelingskosten kunnen worden bespaard.
- Er wordt voorkomen dat meerdere koppelvlakken vanuit het Rijk met het LVBB moeten worden aangesloten.

<u>Nadelen</u>
- Door de conversie centraal te organiseren is het complexer om vroegtijdig in het proces in STOP-TPOD te werken (daarvoor zou

meer afstemming over en weer nodig zijn). Een handleiding met gestructureerd word-template zou een alternatief kunnen zijn om de hoeveelheid afstemming te beperken.

- Als er één centrale organisatie is die conversie naar STOP-TPOD vormgeeft dienen afspraken te worden gemaakt over de interdepartementale samenwerking en prioritering. Indien meerdere departementen gelijktijdig wijzigingen aanleveren zal mogelijk een keus moeten worden gemaakt welke wijzigingen prioriteit hebben. In de praktijk is dit in de huidige situatie ook het geval (bij SDU) en levert dit geen problemen op.
- Om te borgen dat bij de conversie van word naar STOP-TPOD de juiste interpretatie wordt gebruik zal afstemming nodig zijn tussen opsteller en degene die conversie maakt. Om te controleren of dit juist is zal een controle proces nodig zijn dat vergelijkbaar is met huidige drukproef. Indien direct, decentraal in STOP-TPOD wordt gewerkt is deze drukproef niet nodig waardoor capaciteit kan worden bespaard.
- Door de conversie centraal te doen wordt in het primaire werkproces minder bewustwording gecreëerd voor digitalisering van de regels.

4.2.3. Scenario's

In figuur 5 zijn de scenario's schematisch weergegeven op basis van de assen zoals hiervoor beschreven.

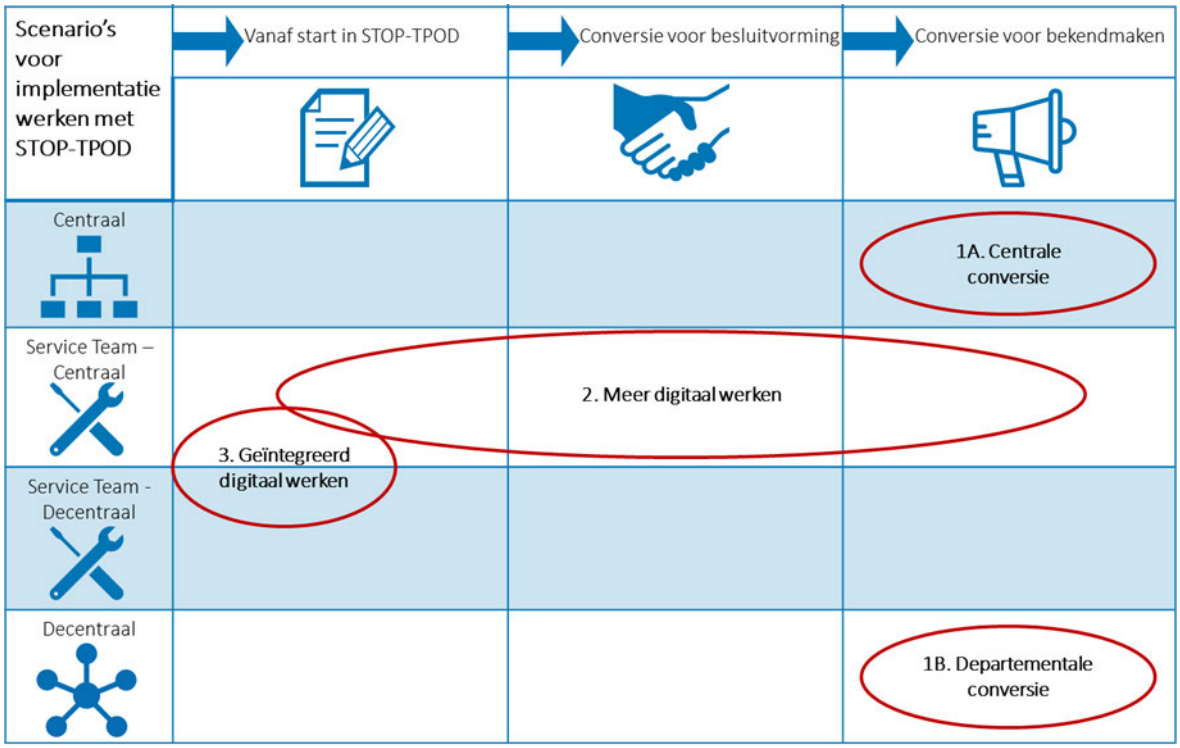

Figuur 5. Overzicht van de scenario's om het werken op basis van STOP-TPOD te implementeren in wetgevingsproces.

Tot 2021 is gekozen voor een werkwijze die zich rechtsboven in het kader bevindt: de werkprocessen om wet- en regelgeving op te stellen (bijvoorbeeld de omgevingsregeling) blijft gehandhaafd en de programmadirectie Eenvoudig Beter (EB) zet de wet- en regelgeving éénmalig, centraal om. Na de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2021 houdt EB op te bestaan.

Scenario 1 variant A – Centrale conversie

In dit scenario worden de werkprocessen bij het opstellen en wijzigen van AMvB's en MR's en de besluitvorming hierover gehandhaafd. Nadat besluitvorming heeft plaatsgevonden wordt centraal de conversie gemaakt naar de STOP-TPOD. Dit scenario bestaat uit de volgende kenmerken:

- *Processen.* Werkprocessen in Word en Pdf gedurende opstellen en besluitvorming blijven gehandhaafd. Voor bekendmaking wordt centraal conversie georganiseerd. Dat betekent dat nadat besluitvorming en ondertekening heeft plaatsgevonden de centrale organisatie de regeling of het besluit omzet naar het format dat nodig is om te publiceren in de standaard.
- *Organisatie.* Er is een aangewezen organisatie onderdeel waar de regels worden gedigitaliseerd.
- *Systeem.* De centrale organisatie implementeert een applicatie om conversie te maken. Decentrale organisatie realiseert een koppeling met LVBB om XML te ontsluiten.

Randvoorwaarden:

- Overeenstemming tussen rijkspartijen over inrichting en financiering centrale organisatie voor conversie.
- Afspraken over prioritering bij doorvoeren van aanpassingen door een centrale organisatie.

Scenario 1 variant B – Departementale conversie

Beschrijving. In dit scenario worden de werkprocessen bij het opstellen en wijzigen van AMvB's en MR's en de besluitvorming hierover gehandhaafd. Nadat besluitvorming heeft plaatsgevonden zetten rijkspartijen individueel de wetsteksten in de STOP-TPOD om. Dit scenario bestaat uit de volgende kenmerken:

- *Processen.* Werkprocessen in Word en Pdf gedurende opstellen en besluitvorming blijven gehandhaafd. Voor bekendmaking zullen individuele departementen een stap moeten toevoegen om de conversie van de wetstekst naar de STOP-TPOD te maken. Qua werkproces is dit dus gelijk aan scenario 1 behalve dat elk departement zelfstandig de conversie van de ondertekende regeling of besluit naar STOP-TPOD verzorgd.
- *Organisatie.* Departementen kunnen zelf een service team inrichten om hen te ondersteunen bij de conversie. Eventueel kan ervoor gekozen om opdrachten tot digitalisering in de markt te zetten.
- *Systeem.* Individueel inkopen of afspraken maken over gezamenlijke inkoop. Applicaties van individuele rijkspartijen worden gekoppeld aan LVBB voor een digitale koppeling met DSO.

Randvoorwaarden:

- Rijkspartijen zullen een individuele strategie moeten bepalen voor de conversie naar STOP-TPOD.

Scenario 2 – Meer digitaal werken

Beschrijving. Dit scenario betreft een tussenscenario waarin conversie centraal of departementaal georganiseerd wordt (zie scenario 1A of 1B), maar departementen die voorloper willen zijn alvast vanaf het opstellen van de regelgeving digitaal (in maaksoftware) kunnen gaan werken. Dit stelt

medewerkers in staat te leren werken met de maaksoftware en eventuele voordelen te ervaren. Dit scenario heeft de volgende kenmerken:

- *Processen.* Het uitgangspunt is dat de processen gelijk kunnen zijn aan scenario 1A of 1B. Aanvullend wordt de mogelijkheid geboden om alvast te werken in maaksoftware waardoor langzaam wordt verschoven naar het proces dat in scenario 3 is beschreven.
- *Organisatie.* Er is een centraal service team om departementen die voorloper willen zijn te ondersteunen bij het eerder in het proces werken in STOP-TPOD.
- *Systeem.* Er wordt maaksoftware aangeschaft waarmee opstellen en wijzigen van regels in STOP-TPOD ondersteund wordt. Eventueel kan een gezamenlijk systeem worden aangeschaft waarin elk departement eigen afgeschermde omgeving krijgt.

Randvoorwaarden:

- Iedere partij die wetgeving maakt in het Omgevingswet domein implementeert software binnen de wetgevingsprocessen.
- Rijkspartijen maken afspraken over de inrichting van een interdepartementaal of individueel service team.

<u>Scenario 3 – Geïntegreerd digitaal werken</u>

Beschrijving. In dit scenario wordt vanaf het moment dat wordt gestart met het wijzigen of maken van een regel gewerkt op basis van de STOP-TPOD. De verantwoordelijk wordt in dit scenario volledig decentraal (bij de individuele rijkspartijen) belegd. Dit scenario heeft de volgende kenmerken:

- *Processen.* Bij iedere betrokken rijkspartij werken juristen in een applicatie om regels digitaal op te stellen en aan te passen. Dat betekent dat werkprocessen vanaf begin meer zullen wijzigen:
    - Bij het opstellen of wijzigen van een regel start de jurist met het aanpassen van de regel in maaksoftware in plaats van in Word. In de maaksoftware kan direct de koppeling met geometrie en de benodigde annotaties worden gelegd of aangepast. Afhankelijk van de functionaliteiten kan de maaksoftware de mogelijkheid bieden tegelijk aan regels te werken of op elkaar te reageren.
    - Als een aanpassing gereed is kan consultatie plaatsvinden door deze zichtbaar te maken via een link op internetconsultatie.nl of door een export te creëren in een vorm waarop externe kunnen reageren.
    - Ambtelijke en politieke besluitvorming verloopt op basis van een tool waarin de versie die in maaksoftware gecreëerd is kan worden getoond. Ondertekening vindt vervolgens digitaal plaats.
    - Na ondertekening wordt de informatie automatisch in het juiste format doorgezet naar LVBB waardoor officiële publicatie en ontsluiting via DSO mogelijk zijn.
- *Organisatie.* Rijkspartijen zorgen individueel of in samenwerking voor gebruikersondersteuning (in een eigen service team of in een interdepartementaal service team).
- *Systeem.* Individueel inkopen of afspraken maken over gezamenlijke inkoop. Applicaties van rijkspartijen gekoppeld aan LVBB voor digitale koppeling met DSO. Eventueel kan een gezamenlijk systeem worden aangeschaft waarin elk departement eigen afgeschermde omgeving krijgt.

Randvoorwaarden:

- Iedere partij die wetgeving maakt in het Omgevingswet domein implementeert software binnen de wetgevingsprocessen.
- Rijkspartijen maken afspraken over de inrichting van een interdepartementaal of individueel service team.

4.3. Analyse criteria met betrekking tot scenario's

Met betrekking tot de implementatie kan een aantal criteria worden onderscheiden. Hierna analyseren we de criteria in relatie tot de scenario's.

Robuustheid

Het is van groot belang dat de robuustheid in het proces geborgd is. Zowel om ervoor te zorgen dat regels altijd kunnen worden gepubliceerd als om ervoor te zorgen dat het versiebeheer zodanig is ingericht dat correctheid van tonen authentieke versie ten alle tijden is geborgd. De STOP-TPOD vraagt om gedetailleerde identificatie en koppeling van elementen tussen verschillende bestanden. Het gestructureerd werken in software die deze koppelingen en identificatie borgt en de geheugensteun vormt dat de benodigde informatie is ingevoerd, maakt dit eenvoudiger. Ook kan software de mogelijkheid bieden om de informatie navolgbaar bij te houden. Indien een conversie achteraf plaatsvindt zal het complexer zijn om versiebeheer te borgen en zullen daarvoor meer handmatige handelingen benodigd zijn. Ook geldt voor de robuustheid dat het eenvoudiger is om te borgen dat de ondertekende versie de authentieke gepubliceerde versie betreft indien besluitvorming op basis van de digitale versie heeft plaatsgevonden. Tegelijk zorgt het werken in maaksoftware voor een afhankelijkheid van het systeem waardoor het proces kwetsbaar wordt indien de software niet werkt.

Kosten/efficiëntie

Op basis van de eerste ervaringen met het koppelen van regels aan metadata en annotaties komt naar voren dat afstemming met de opsteller vereist is om de juiste interpretatie (en daarmee de juiste 'tag') aan een regel toe te kunnen voegen. Indien iemand de regel moet interpreteren daarover moet afstemmen vergt dit een substantiële hoeveelheid tijd per regel (afhankelijk van complexiteit van de regel). In het geval van een centrale conversie zullen deze kosten niet direct bij de departementen liggen maar indirect door middel van de financiering die nodig is voor een centrale organisatie. In het scenario van een centrale conversie zal de afstemming relatief meer tijd kosten omdat de afstand groter is. In het geval van een departementale conversie zijn de kosten per departement gemiddeld hoger vanwege het gebrek aan schaalvoordelen (elk departement moet mensen opleiden en opgeleid houden om conversie te maken). Structureel zullen de kosten, in termen van benodigde capaciteit, lager zijn indien digitaal gewerkt wordt. Wel vergt dit de aanschaf van licenties (eventueel aangevuld met maatwerkopdrachten) om het gebruik van software mogelijk te maken en kosten voor de opleiding van medewerkers.

Flexibiliteit inzet medewerkers

Indien medewerkers in het OW-domein digitaal werken in een systeem dat anders is dan de reguliere werkwijze in juridische processen zal de uitwisselbaarheid van personeel afnemen. Er zal immers een groep ontstaan die wel met de maaksoftware en in renvooi kan werken en een groep waarvoor dat niet geldt.

Veranderopgave beleid
De impact van het werken met STOP-TPOD op beleid is beperkt. De verschillen in de veranderkundige opgave zijn dan ook beperkt tussen de scenario's.

Veranderopgave juridisch
Het werken met maaksoftware door juridische directies vraagt om een verandering in de manier van werken. Ook in het geval van een centrale conversie zal een verandering nodig zijn in de zin dat juridische directies rekening dienen te houden met digitaliseerbaarheid bij opstellen van de regel (bijvoorbeeld op basis handreiking) en dat wijzigingen in renvooi plaatsvinden.

Veranderopgave uitvoering
Indien een centrale conversie wordt uitgevoerd zal er een service organisatie o.i.d. moeten worden ingericht om deze conversie uit te voeren.

Veranderopgave politiek-bestuurlijk
Indien digitaal wordt gewerkt zal besluitvorming ook digitaal moeten (tenzij een export en import wordt toegepast waardoor eisen aan software hoger worden). Dit vraagt om een verandering, bijvoorbeeld doordat de voorgenomen regel in applicatie op tablet of laptop wordt bekeken en ondertekend. Indien de conversie na besluitvorming plaatsvindt betreft de impact voornamelijk dat wijzigingen in renvooi worden getoond in plaats van in een wijzigingsopdracht.

Bijlage I. Indicatie kwantitatieve impact

Op verschillende plekken in het document is verwezen naar kwantitatieve informatie. In deze bijlage is de onderbouwing voor kwantitatieve informatie opgenomen. Hierna gaan we in op verschillende elementen die nodig zijn om de impact te kunnen bepalen.

I.A. Aantal wijzigingen per departement

Om de impact te kunnen bepalen is het in de eerste plaats van belang hoeveel regels er per jaar wijzigen. In tabel 5 en 6 hierna hebben we het aantal wijzigingen in de afgelopen jaren opgenomen voor de reikwijdte van de Omgevingsregeling, respectievelijke de AMvB's.

	2016		2017		2018	
	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen
IenW	14	73	9	81	8	40
BZK	2	7	1	3	2	11
JenV	-	-	-	-	-	-
Defensie	-	-	-	-	-	-
EZK/LNV [7]	-	-	7	84	4	19
OCW	1	10	-	-	-	-

Tabel 5. Indicatie aantal wijzigingen per departement in regels binnen scope Omgevingsregeling (gebaseerd op wijzigingen in wetstechnische informatie op wetten.nl op basis van regelingen in scope omgevingsregeling, zie: https://www.omgevingswetportaal.nl/binaries/omgevingswetportaal/documenten/publicaties/2019/02/01/scope-omgevingsregeling/Overzichtstabel+Scope+Omgevingsregeling+-+Invoeringsregeling+en+Aanvullingsregeling+feb+2019.pdf).

	2016		2017		2018	
	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen	# wijzigingen	# artikelen
IenW	13	119	16	85	5	7
BZK	-	-	2	14	6	22
JenV	-	-	-	-	-	-
Defensie	-	-	-	-	-	-
EZK/LNV	4	16	9	53	1	1
OCW	4	6	1	4	-	-

Tabel 6. Indicatie aantal wijzigingen per departement in regels binnen scope AMvB's zoals ingetrokken met invoeringsbesluit (gebaseerd op wijzigingen in wetstechnische informatie op wetten.nl).

Op basis van de gesprekken met rijkspartijen concluderen we dat dit eerder een kleine onderschatting dan een overschatting is. Daarvoor zijn verschillende redenen:

[7] Inclusief aanpassingen mijnbouwregeling die niet volledig opgaat in Omgevingsregeling.

- Afgelopen jaren terughoudend omgegaan met wijzigingen omdat invoering van de Omgevingswet eerste prioriteit was.
- Een aantal regels die binnen de Omgevingswet gaan vallen vervangen regels die nu 'vergeten' zijn. Dit kan ertoe leiden dat deze regels de komende jaren aanpassing behoeven.

Wel zal het totaal aantal wijzigingen straks kleiner zijn omdat het in totaal om minder regels gaat. Het aantal artikelen dat per wijziging wordt aangepast zal echter groter zijn. Uitgangspunt binnen het Rijk is dat er twee vaste momenten zijn om AMvB's te wijzigen en vier vaste momenten voor regelingen. Echter komt het regelmatig voor dat hiervan wordt afgeweken als aanpassingen nodig zijn (bijvoorbeeld om EU regelgeving voor een bepaalde datum te implementeren).
Het aantal wijzigingen betekent per departement het volgende:

- *Het ministerie van Justitie en Veiligheid* heeft niet direct te maken met het opstellen of wijzigen van regels die betrekking hebben op het omgevingswet domein. De impact voor het ministerie van voornamelijk initieel in de zin dat algemene wetgeving en applicaties waarvoor JenV (mede) opdrachtgever is, moeten worden aangepast. De impact op de werkprocessen is daardoor beperkt.
- *Het ministerie van Defensie* is bevoegd gezag voor militaire luchthavens en militaire radar. De huidige regels in Barro/Rarro gaan op in de Omgevingsregeling / Besluit Kwaliteit Leefomgeving. Het aantal wijzigingen is over het algemeen zeer beperkt (zie ook tabel 5 en 6). Wel wordt er eind 2021 een aanpassing van de regelgeving rond militaire luchthavens verwacht. De impact voor Defensie van het opstellen en wijzigen van regels op basis van de STOP-TPOD is dus beperkt. De impact voor Defensie is groter in relatie tot vergunningen. Ten eerste omdat vergunningsaanvragen rond militaire locaties door bevoegd gezagen worden voorgelegd bij Defensie (op basis locatie van Defensie in het bestemmingsplan). Ten tweede omdat Defensie zelf vergunningen aanvraagt om activiteiten uit te voeren. Deze worden dan vervolgens verwerkt in het bestemmingsplan (straks omgevingsplan) van een gemeente. Deze impact valt dus buiten de scope van de STOP-TPOD.
- *Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Media* heeft voornamelijk met regels in het OW-domein te maken met betrekking tot beschermde stads- en dorpsgezichten en monumenten. Het aantal regels en daarmee het te verwachte aantal aanpassingen is beperkt. OCW geeft aan periodiek te evalueren waarna enkele aanpassingen te verwachten zijn. Concreet komt de rectificatie van het UNESCO onderwaterverdrag eraan. Waarschijnlijk leidt dit ertoe dat een aantal bepaling verdwijnt uit het Besluit Activiteiten Leefomgeving en wordt opgenomen in de Erfgoedwet.
- *De ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit* schatten in dat de meeste regels betrekking hebben op Nederland in geheel (specifieke gebieden worden veelal in uitvoeringsbesluiten aangewezen). Het definiëren en vaststellen van geografische informatie heeft daardoor minder impact. Het aantal aanpassingen in tabel 5 en 6 is volgens EZK hoger dan na invoering van OW omdat een deel van de regels niet volledig opgaat in OW-regelgeving (bijvoorbeeld mijnbouwregeling). De huidige inschatting is dat jaarlijks een update wordt gedaan van tarieven met betrekking tot mijnbouwregeling en er één tot twee keer per jaar een actualisatie plaatsvindt van natuurbeschermingsdeel.

- *Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat* is bevoegd gezag voor de meeste regels in het OW-domein. Dit sluit aan bij de aantallen wijzigingen in tabel 5 en 6.
- *Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties* heeft voornamelijk regels in relatie tot wonen. Daarnaast is het ministerie stelselverantwoordelijk. Interdepartementaal wordt momenteel onderzocht hoe de *stelselverantwoordelijkheid* met betrekking tot de Omgevingswet kan worden belegd.
- *Uitvoeringsorganisaties* zoals ProRail en Rijkswaterstaat hebben voornamelijk te maken met de STOP-TPOD in relatie tot het projectbesluit. Deze impactanalyse heeft geen betrekking op het projectbesluit en dit valt daarom buiten de scope. Wel beschikken de uitvoeringsorganisaties over het algemeen over de geografische informatie die nodig is om de GIO's vast te leggen. Er zal een proces moeten worden ingericht zodat deze informatie eenvoudig kan worden geactualiseerd en toepasbaar kan worden gemaakt voor het publiceren door middel van de STOP-TPOD.

I.B. Tijd per wijziging

Om te komen tot een inschatting van de tijd die additioneel nodig is om wijzigingen door te voeren, analyseren we de verschillende aspecten die impact hebben in de STOP-TPOD. Daarbij maken we onderscheid tussen investeringskosten (in de vorm van eenmalige activiteiten) en structurele kosten (met name benodigde capaciteit).

Aspect met impact	Investering	Structureel
Regels digitaliseerbaar opstellen	Leertraject nodig. Bijvoorbeeld opstellen handreiking en organiseren workshops, Eventueel aanschaf en leren werken met software.	-
Wijzigingen in Renvooi (alleen OW-domein)	Beperkt (nieuwe werkafspraak)	Minder tijd doordat aanpassing sneller gedaan is
Wijzigingen in Renvooi (OW-domein en niet OW-domein)	Beperkt (nieuwe werkafspraak)	Meer tijd want twee processen (wijzigingsopdracht en renvooiwijziging
Definiëren van geo-informatie	-	De meeste rijksregels hebben betrekking op Nederland als geheel waarvoor geen meerwerk vereist is. Initieel zijn ongeveer 60 locaties (verzamelingen van gebieden) gespecificeerd in AMvB's of regelingen (exclusief aanvullingssporen). Het aanpassen, koppelen en beheren hiervan zal tijd kosten. Inschatting is per wijziging gebied (dus meerdere gebieden per locatie) is 1 tot 1,5 uur.
Toevoegen van verplichte annotaties aan regel (indien opsteller betrokken)	Degenen die de annotaties toevoegen zullen moeten leren werken met de software en de werkwijze om dit te doen. Dit zal opleiding vergen.	Voor opsteller is het toevoegen van annotatie aan juridische regel betrekkelijk eenvoudig, tenzij het een complexe regel betreft (bijvoorbeeld tabellen); Indien afstemming vereist is tussen opsteller en centrale conversie vergt dit (afhankelijk van complexiteit) substantieel tijd.

Aantal artikelen per regeling:

- BKL: 391 artikelen (+ artikelen die worden toegevoegd met invoeringsbesluit)
- BAL: 1.783 artikelen (+ artikelen die worden toegevoegd met invoeringsbesluit)

- BBL: 513 artikelen (+ artikelen die worden toegevoegd met invoeringsbesluit)
- OB: 163 artikelen (+ artikelen die worden toegevoegd met invoeringsbesluit)
- OR: 517 artikelen (+ artikelen die worden toegevoegd met invoeringsregeling)

Artikelen kunnen uit meerdere juridische regels bestaan (leden) waarbij individuele juridische regels moeten geannoteerd.
De locatie van geometrische begrenzing ligt veelal vast in de Omgevingsregeling (of de invoeringsregeling). In totaal gaat dit om zeker 60 locaties. Een locatie kan daarbij uit meerdere gebieden bestaan (bijvoorbeeld stromingsgebied grote rivieren of militaire terreinen). Voor een deel van die locaties geldt dat ze zijn aangewezen op het niveau van de AMvB. De betreffende regel in de AMvB moet dan dus worden gekoppeld aan de geometrische begrenzing in de regeling. Dit geldt met name voor het BKL (32 van de 40 locaties zijn aangewezen op niveau BKL). Voor het BAL geldt dat de aanwijzing en de geometrische begrenzing voor nagenoeg alle gevallen in de regeling is gedaan.

Bijlage II. Betrokkenen

Begeleidingscommissie:

- art 5.1 lid 2 sub e (IenW/HBJZ)
- art 5.1 lid 2 sub e (BZK/EB)
- art 5.1 lid 2 sub e (BZK/EB)
- art 5.1 lid 2 sub e (BZK/POW)
- art 5.1 lid 2 sub e (BLM Rijk)

Gesprekspartners:

Organisatie	**Gesprekspartner(s)**
Ministerie van BZK / EB	art 5.1 lid 2 sub e
Ministerie van BZK / POW en CZW	art 5.1 lid 2 sub e
Ministerie van IenW / HBJZ	art 5.1 lid 2 sub e
Ministerie van EZK en LNV	art 5.1 lid 2 sub e
Ministerie van OCW en RCE	art 5.1 lid 2 sub e
Ministerie van Defensie	art 5.1 lid 2 sub e
Ministerie van Justitie en Veiligheid	art 5.1 lid 2 sub e
Rijkswaterstaat	art 5.1 lid 2 sub e
ProRail	art 5.1 lid 2 sub e
KOOP	art 5.1 lid 2 sub e
SDU	art 5.1 lid 2 sub e

Ter informatie 4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
07 oktober 2019

notitie Opleg bij de Q3-rapportage

Bijlage(n)
1

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om kennis te nemen van het knelpunt op het gebied van planning en de beheersmaatregelen die de programmadirectie hiervoor zal nemen.

Context

In de rapportage over Q3 wordt in het dashboard een rode kleur gegeven aan het onderdeel planning. Dit was ook al het geval in de rapportage over Q2 en Q1. Om dit knelpunt op te lossen worden beheersmaatregelen genomen door de programmadirectie. Het kan echter zijn dat aanvullende maatregelen op DG-niveau noodzakelijk zullen blijken. Daarom wordt de Stuurgroep in deze oplegnotitie apart over dit knelpunt en beheersmaatregelen geïnformeerd.

Toelichting

De rode kleur heeft twee redenen. Ten eerste is er nog de onzekerheid rondom de duur van de parlementaire behandeling. De EK heeft een voortvarend behandelschema vastgesteld, deels in potlood. Indien het EB/POW en de beleidsdirecties verantwoordelijk voor de aanvullingssporen lukt om met een zelfde voortvarendheid de vragen te beantwoorden, levert dit voor Invoeringswet en -besluit en de Aanvullingswetten Bodem en Geluid en hun -besluiten een beoogde afronding procedure einde jaar op. Voor Natuur en Grondeigendom is het voornemen van de Eerste Kamer de procedure uiterlijk begin maart 2020 af te ronden.

Dit is met name voor de Aanvullingsbesluiten Natuur en Grondeigendom een uitdaging: die moeten daarna nog naar de Raad van State en voorzien worden van een Nader Rapport. Publicatie voor deze besluiten komt nu op september 2020 te liggen. Er wordt bekeken of de EK te verleiden is eerder in 2020 te agenderen. Daarnaast wordt bekeken hoe de RvS zo optimaal mogelijk gefaciliteerd kan worden om snel tot een advies te komen en om zo te pogen iets van de uitloop in vervolgfasen terug te winnen.

Over de doorloop van de voorhang in de verschillende TK-commissies is nog weinig bekend, de procedurevergaderingen vinden plaats in oktober en de aanvullingswet Grondeigendom moet nog door de TK behandeld worden voordat

met de voorhang van het aanvullingsbesluit kan worden gestart. Hier wordt (in samenwerking met de collega beleidsdirecties van de aanvullingssporen) vol ingezet op de contacten met de Tweede Kamer commissies om een zo voortvarend mogelijke behandeling te verzekeren.

Ten tweede blijven de aanvullingssporen het kritiek pad van de stelselherziening bepalen. De directeuren van de aanvullingssporen zijn risico-eigenaar. Naast de hiervoor genoemde uitloop in parlementaire behandeling van de aanvullingssporen Natuur en Grondeigendom zijn er zorgen over de uitloop bij het aanvullingsspoor Bodem. Het team bij de regeling geeft aan niet voor einde jaar een consultatieversie van de regeling op te kunnen leveren. Indien consultatie inderdaad pas plaatsvindt in februari en verder een regulier proces met reguliere termijnen wordt gehanteerd, leidt dit tot een verwachte publicatie in november 2020. Het team bij de regeling geeft aan mogelijkheden te zien bepaalde onderdelen te versnellen waarmee publicatie van de Aanvullingsregeling bodem medio 2020 wel haalbaar wordt. Over deze planning is nog geen overeenstemming tussen EB/POW en de verantwoordelijke beleids- en juridische directie aan de kant van IenW. Op korte termijn vindt hierover overleg op directeursniveau plaats.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

derubricering

Rapportage Stelselherziening omgevingsrecht (Eenvoudig Beter)

Periode Q3-2019, 1 juli t/m 30 september 2019

Versie 1.0

Datum 07 oktober 2019
Status Definitief tbv Stuurgroep

Kernboodschap en dashboard

Kernboodschap

Het afgelopen kwartaal is de Nota naar aanleiding van het verslag van het Invoeringsbesluit aan de TK aangeboden. De Omgevingsregeling komt op 9 oktober terug van Brussel. Als er geen reactie volgt, dan kan de regeling medio november worden gepubliceerd. Dat is een belangrijke mijlpaal, mede omdat dit het eerste wetgevingsproduct is dat via de Standaard Officiële Publicaties wordt gepubliceerd. Er wordt gewerkt aan een laatste tussenversie van de Invoeringsregeling die begin oktober gereed is. Alle voor Q3 2019 geplande mijlpalen zijn hiermee bereikt.

De EK heeft een voortvarend behandelschema vastgesteld, deels in potlood. Indien het EB/POW en de beleidsdirecties verantwoordelijk voor de aanvullingssporen lukt om met een zelfde voortvarendheid de vragen te beantwoorden, levert dit voor Invoeringswet en -besluit en de Aanvullingswetten Bodem en Geluid en hun -besluiten een beoogde afronding procedure einde jaar op. Voor Natuur en Grondeigendom is het voornemen de procedure uiterlijk begin maart 2020 af te ronden. Dit vormt voor de Aanvullingsbesluiten Natuur en Grondeigendom een uitdaging: die moeten daarna nog naar de Raad van State en voorzien worden van een Nader Rapport. Publicatie voor deze besluiten komt nu op september 2020 te liggen, bekeken wordt hoe de RvS zo optimaal mogelijk gefaciliteerd kan worden om te pogen iets van de vertraging in vervolgfasen terug te winnen.

In Q4 zal de Minister per brief melden aan het parlement of zij de inwerkingtreding per 1-1-21 verantwoord vindt. Met de huidige stand van de overallplanning baart dan het aanvullingsspoor Bodem zorgen. Het team bij de regeling geeft aan niet voor einde jaar een consultatieversie van de regeling op te kunnen leveren. Indien consultatie inderdaad pas plaatsvindt in februari en verder een regulier proces met reguliere termijnen wordt gehanteerd, leidt dit tot een verwachte publicatie in november 2020. Het team bij de regeling geeft aan mogelijkheden te zien bepaalde onderdelen te versnellen waarmee publicatie van de Aanvullingsregeling bodem medio 2020 wel haalbaar wordt. Over deze voorstellen worden verdere afspraken gemaakt begin Q4.

Dashboard

	Aandachtspunten:	**Beheersmaatregelen:**
Scope	Scope is stabiel.	Er zijn afspraken rondom scopewijzigingen.
Planning	1. De nieuwe EK heeft een redelijk voortvarend behandelproces vastgesteld. Voor Natuur en Grondeigendom levert de voorgenomen behandeling uiterlijk begin maart 2020 een vertraging op. Doel was de parlementaire behandeling van alle wetgevingssporen af te ronden aan het einde van 2019. Bekeken wordt of in het vervolgproces versneld kan worden. 2. Planning van aanvullingssporen blijft kritiek. Inmiddels liggen alle aanvullingssporen op het kritiek pad.	1. EB continueert de maatregelen ter begeleiding van parlementaire behandelingen (zie H4, maatregelen bij risico #2). 2. Met juridische en beleidsdirecties worden op directeurenniveau afspraken gemaakt over planning, prioritering en snelle bijschakeling capaciteit in 2019 en 2020. Deze directeurenoverleggen worden voortgezet zolang het aanvullingsspoor in de buffer blijft. Er wordt telkens bezien of opschaling naar DG-niveau nodig is.
Risico's	1. De onvoorspelbaarheid van proces en doorlooptijd van parlementaire behandeling neemt af. 2. Het risico dat onderdelen van de stelselherziening niet gereed zijn voor inwerkingtreding is nog hoog. 3. Het risico op onvoldoende capaciteit neemt toe nu programma in afrondende fase belandt.	1 en 2. Zie maatregelen bij het onderdeel planning. 3. Met medewerkers worden gesprekken gevoerd over hun ontwikkeling en toekomstwensen om te bezien hoe we hen tot het einde van het programma kunnen binden en boeien.
Omgeving	Draagvlak voor het stelsel is ruim voldoende.	EB continueert de maatregelen op het gebied van omgevingsmanagement.
Project-organisatie en kwaliteit	Voldoende bemensing van de organisatie vormt een aandachtspunt.	Zie maatregel bij onderdeel risico's.

Inhoudsopgave

0. Inleiding 4

1. Besluitvorming / governance 4

1.1 Informatievoorziening aan Kamer 4

1.2 AO's/plenaire behandelingen 4

1.3 Wetgevingsproducten naar Parlement 4

2. Scope 4

3. Planning 5

3.1 Ontwikkelingen hoofdspoor 7

3.2 Ontwikkelingen aanvullingssporen 7

3.3 Raakvlakken planning wetgeving – digitalisering 8

4. Risico's 8

6. Projectorganisatie en kwaliteit 11

6.1 Projectorganisatie 11

6.2 Proces- en productkwaliteit 11

Omslagfoto: luchtfoto van de stad Deventer, fotograaf: art 5.1 lid 2 sub e, copyright Rijksoverheid

0. Inleiding

Het programma Eenvoudig Beter (stelselherziening omgevingsrecht) rapporteert sinds 2014 periodiek over voortgang en risico's. De rapportage kijkt terug op de periode 1 juli 2019 – 30 september 2019. Waar van toepassing worden gebeurtenissen net na deze verslagperiode gemeld.

1. Besluitvorming / governance

1.1 Informatievoorziening aan Kamer

In Q3 heeft de volgende informatievoorziening plaatsgevonden:

- Op 1 juli is uitstel van de voorhangtermijn Invoeringsbesluit op het verzoek van de Eerste Kamer verleend.
- Op 16 september zijn de antwoorden op de Kamervragen verzonden naar de Tweede Kamer inzake het Invoeringsbesluit
- Op 20 september is een brief naar de Eerste Kamer verzonden in reactie op hun brief van 13 september inzake de planning van de voorliggende wetsvoorstellen en aanvaarding van de gestelde voorwaarden.

1.2 AO's/plenaire behandelingen

In Q3 hebben de volgende AO's of debatten plaats gevonden:

- Op 2 juli vond de kennismaking tussen de minister met de nieuwe vaste Eerste Kamercommissie (IWO) plaats.

In Q4-2019 staat gepland:

- Behandeling van de Aanvullingswet Grondeigendom in de Tweede Kamer is gepland in de tweede week van oktober.
- Behandeling van de Wijziging Algemene wet bestuursrecht i.v.m. Omgevingsrecht en Nadeelcompensatie (Awb) in de Tweede kamer
- De Eerste Kamer heeft het voornemen om de Invoeringswet en Aanvullingswetten bodem en geluid en hun bijbehorende besluiten in december 2019 te behandelen, behoudens tijdige beantwoording van Kamervragen.

1.3 Wetgevingsproducten naar Parlement

- Op 6 september is het Aanvullingsbesluit Natuur aangeboden aan het parlement voor de voorhang.

Voor Q4-2019 wordt voorzien:

- In oktober wordt het Aanvullingsbesluit Geluid ter voorhang aangeboden aan het parlement.
- Het Aanvullingsbesluit Grondeigendom wordt ter voorhang aangeboden aan het parlement zodra behandeling van de Aanvullingswet Grondeigendom in de TK is afgerond.
- De verwachting is dat de Crisis- en Herstelwet 20e tranche in november in voorhang kan bij het parlement.

2. Scope

De scope van het volledig hoofd- en invoeringsspoor is vastgesteld. Voor de aanvullingssporen is de scope tot en met besluitniveau vastgesteld. De scope van de aanvullingsregelingen wordt nog vastgelegd door de verantwoordelijk beleidsdirecties. Scope wijzigt alleen nog:

- Naar aanleiding van politieke besluitvorming (moties en amendementen)
- In het geval het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht aanvullende grondslagen nodig heeft.

Voor toekomstige beleidswensen die een scopewijziging veroorzaken is afgesproken deze onder te brengen in een wijzigingsspoor. Het verschil met aanvullingssporen is dat wijzigingssporen niet noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van de stelselherziening (omdat er oude regels zijn

opgenomen in het stelsel). Echter, bij gelijktijdige inwerkingtreding kunnen deze wel consequenties hebben voor vulling van het DSO en de toepasbare regels. Deze afhankelijkheid wordt de komende periode nader onderzocht. Een overzicht van de wijzigingssporen wordt bijgehouden door POW en besproken in het interdepartementale overleg van wetgevingsjuristen die zich bezighouden met (wetgevingsproducten gelieerd aan) de stelselherziening (IJDO).

3. Planning

Voor de stelselherziening is op 4 september 2017 een nieuwe overallplanning vastgesteld, met een voorziene datum inwerkingtreding op 1 januari 2021. Alle wetgevingsproducten binnen de stelselherziening moeten voor die datum gepubliceerd zijn om inwerkingtreding mogelijk te maken. Dit betreft niet alleen het hoofdspoor, ook de aanvullingssporen zijn inmiddels dermate verweven met het stelsel en van belang voor de uitvoeringspraktijk dat zij niet meer ontkoppeld kunnen worden, zoals is gemeld in de rapportage over Q3-2018.

Het kritiek pad van de hele stelselherziening loopt hierdoor via de laatste aanvullingswet – aanvullingsbesluit – aanvullingsregeling. Alle aanvullingssporen kennen op dit moment een verwachte afronding om en nabij september 2020 en vormen daarmee het kritiek pad.

Met name parlementaire procedures kennen grote verschillen in doorlooptijden. 2019 is een parlementair jaar met 10 parlementaire trajecten die grotendeels parallel aan elkaar lopen. De gehanteerde doorlooptijden zijn gebaseerd op de ervaringen met het parlementaire proces tot nu toe. Vanwege dit soort onzekerheden in een groot programma als de stelselherziening, wordt er intern nog altijd gestuurd op publicatie van alle wetgevingsproducten zoveel als mogelijk vóór 1 juli 2020 om eventuele vertragingen op te kunnen vangen.

Op de volgende pagina is de overall werkplanning van EB per 30 september 2019 opgenomen. De stand per 30 juni 2019 is als smal streepje onder de balken opgenomen (indien niets gewijzigd is, is er niets te zien).

Werkplanning Stelselherziening omgevingsrecht

bijgewerkt tot: 30 september 2019

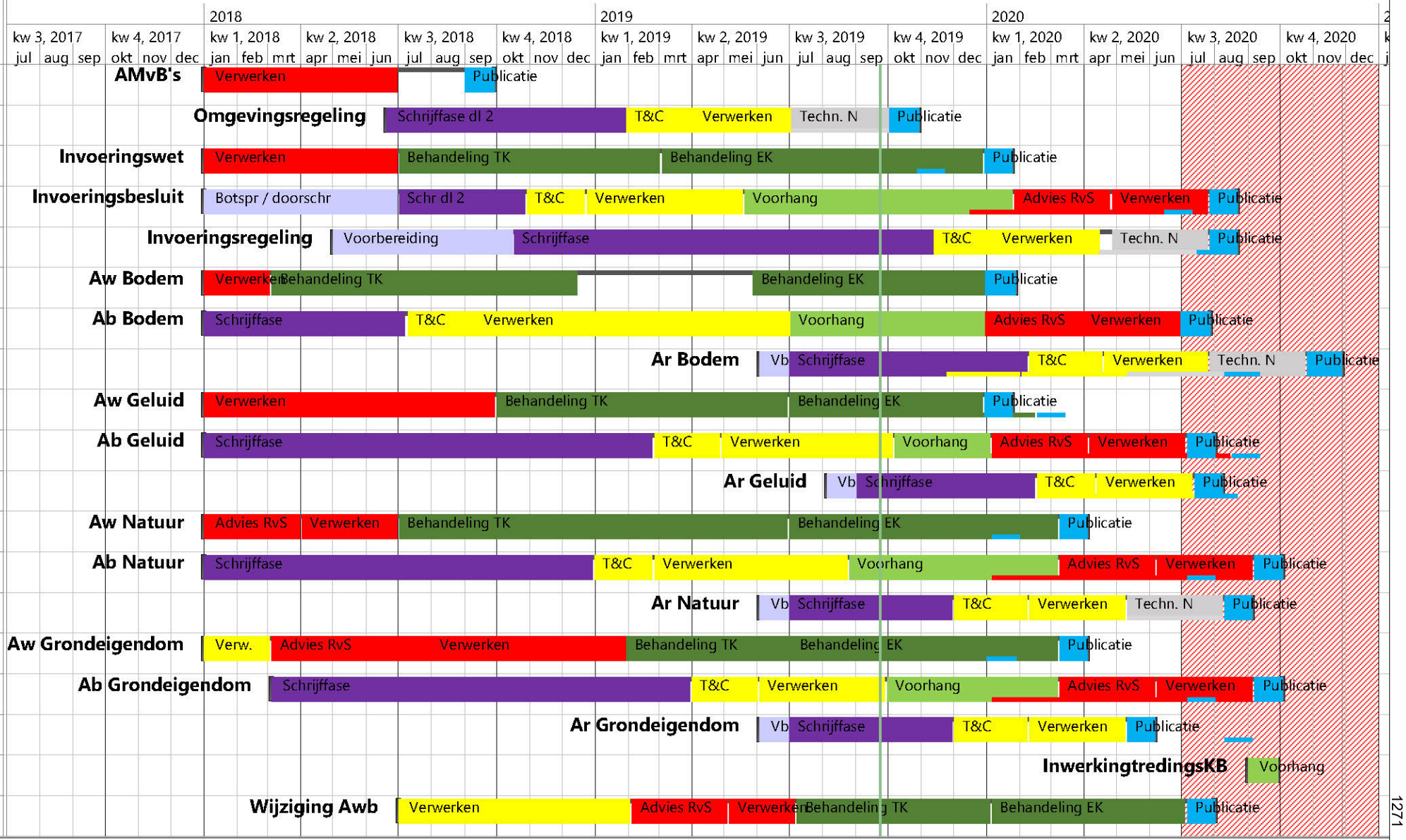

1271

NB: Dit document is een werkversie voor intern gebruik. Deze versie mag dus niet gepubliceerd worden. De officiële publicatieversie is te vinden op www.omgevingswetportaal.nl onder 'Infographics'.
De stand per 30 juni is als dun streepje weergegeven.

3.1 Ontwikkelingen hoofdspoor

In Q3 is er meer duidelijkheid gekomen over het vervolg van het parlementaire proces. Op 10 september is in de vergadering van de commissie IWO vastgesteld hoe de nieuwe EK de procedure voor zicht ziet voor de resterende producten van de stelselherziening:

- 5 november: inbreng vragen Invoeringswet en –besluit
- 26 november: technische briefing actueel beeld implementatie en DSO-LV
- 3 december: bespreking vragen en vervolgprocedure Invoeringswet, Aanvullingswet Bodem en Geluid en bijbehorende besluiten. Daarnaast bespreking integrale voortgangsbrief.
- *Evt. 10/17 december: plenaire behandeling Invoeringswet en bijbehorend besluit.*

Dit betekent een iets latere behandeling dan gehoopt voor Invoeringswet (+2 maanden) en Invoeringsbesluit (+1 maand).

De Omgevingsregeling is ter technische notificatie verzonden naar Brussel. Als er geen reactie volgt, dan kan de regeling medio november worden gepubliceerd. Dat is belangrijke mijlpaal, mede omdat dit het eerste wetgevingsproduct is dat via de Standaard Officiële Publicaties wordt gepubliceerd. Er wordt gewerkt aan een laatste tussenversie van de Invoeringsregeling in oktober. De reacties hierop worden verwerkt in een consultatieversie die ter besluitvorming wordt aangeboden in november waarna in december de consultatie van start kan gaan.

3.2 Ontwikkelingen aanvullingssporen

De TK geeft aan de Aanvullingswet Grondeigendom, de laatste van de stelselherziening die nog in de TK ligt op 8 oktober te willen behandelen. De TK heeft als inbrengdatum verslag voor vragen over het Aanvullingsbesluit Natuur 11 oktober aangewezen en stelt vanaf 3 oktober procedures vast voor de voorhang van Invoeringsbesluit en Aanvullingsbesluit Bodem en Geluid.

De commissie IWO in de EK heeft ook voor de aanvullingssporen de procedure in potlood aangegeven:

- 29 oktober: inbreng vragen Aanvullingswetten en –besluiten bodem en geluid
- 12 november: inbreng vragen Aanvullingswet en –besluit natuur
- *Evt. 19 november: inbreng vragen Aanvullingswet en –besluit grondeigendom*
- *Evt. 10/17 december: plenaire behandeling Aanvullingswet Bodem en Geluid en de bijbehorende besluiten.*
- *Plenaire behandeling voor Aanvullingswet- en besluit Natuur en Grondeigendom zijn nog niet concreet bepaald, de EK geeft aan uiterlijk begin maart 2020 plenair te willen behandelen.*

Dit betekent een later dan verwachte behandeling van de Aanvullingswetten en -besluiten Natuur en Grondeigendom. Bekeken wordt of dit nog in de EK versneld kan worden of als dit niet meer lukt of het proces RvS en verder versneld kan worden.

Hieronder volgt een toelichting van de specifieke wijzigingen per aanvullingsspoor:

Aanvullingsspoor Bodem

- Wet: geen wijzigingen, verwachte publicatie januari 2020 nu onderbouwd met uitspraak EK.
- Besluit: geen wijzigingen, verwachte publicatie juli 2020.
- Regeling: het team bij de regeling geeft aan niet voor einde jaar een consultatieversie van de regeling op te kunnen leveren. Indien consultatie inderdaad pas plaatsvindt in februari en verder een regulier proces met reguliere termijnen wordt gehanteerd leidt dit tot een verwachte publicatie in november 2020. Het team bij de regeling geeft aan mogelijkheden te zien bepaalde onderdelen te versnellen waarmee publicatie van de Aanvullingsregeling bodem medio 2020 wel haalbaar wordt. Over deze voorstellen worden verdere afspraken gemaakt begin Q4.

Aanvullingsspoor Geluid

- Wet: op basis van de EK planning een lichte versnelling, verwachte publicatie januari 2020 (-2 maanden).
- Besluit: vanwege dezelfde reden een lichte versnelling publicatie besluit in juli 2020 (-2 maanden).
- Regeling: notificatieverplichting is gedubbelcheckt en komen te vervallen, publicatie in juli 2020 blijft daarmee overeind.

Aanvullingsspoor Natuur

- Wet: de door de EK in potlood aangegeven procedure leidt tot publicatie in maart 2020 (+2 maanden).
- Besluit: vanwege dezelfde reden een latere verwachte publicatie van het besluit, dit wordt september 2020 (+2 maanden).
- Regeling: geen wijzigingen, huidige prognose publicatie blijft staan op augustus 2020. De notificatieverplichting wordt nog gedubbelcheckt want lijkt ook hier te kunnen vervallen. Dit zou publicatie in mei 2020 mogelijk moeten maken.

Aanvullingsspoor Grondeigendom

- Wet: de door de EK in potlood aangegeven procedure leidt tot publicatie in maart 2020 (+2 maanden).
- Besluit: vanwege dezelfde reden een latere verwachte publicatie van het besluit, dit wordt september 2020 (+2 maanden).
- Regeling: de notificatieverplichting is bij nadere uitwerking van de scope komen te vervallen. Verwachte publicatie komt hiermee op mei 2020.

3.3 Raakvlakken planning wetgeving – digitalisering

EB hanteert de volgende raakvlakken wet- en regelgeving – DSO:

- *Het tijdig (= uiterlijk 1/1/19) beleidsmatig bepalen van de ontwerpprincipes van het DSO en het vastleggen van de noodzakelijke grondslagen hiervoor in Invoeringswet, Invoeringsbesluit en Invoeringsregeling.* De laatste bij EB/POW bekende witte vlek in het ontwerp, de samenwerkingsruimte, wordt van de benodigde regelgeving voorzien. Poppen er toch nog nieuwe ontwerpprincipes op die regelgeving nodig hebben, dan moet er een noodmaatregel getroffen worden (wijzigingsspoor).
- *Het tijdig (= uiterlijk 1/7/19) tot stand komen van standaarden voor het digitaliseren van wet- en regelgeving.* ADS heeft per 10 september een zo definitief mogelijke versie van de standaarden ter review aangeboden, vaststelling vindt plaats in het interbestuurlijke Opdrachtgevend Beraad van 15 oktober. EB/POW proberen zoveel mogelijk parallel op te werken met ADS om de effecten van het later tot stand komen van de standaarden zo veel mogelijk op te vangen. Voor het publiceren van de Omgevingsregeling heeft deze zomer in overleg met KOOP een proefomzetting plaatsgevonden met een voorlopige versie van deze standaarden, dit is positief verlopen.
- *Het tijdig bepalen van standaarden en wijze van bekendmaken en beschikbaar stellen.* Voor het bekendmaken en beschikbaar maken via LVBB en DSO is besloten om aan te sluiten bij de algemene regels uit de Bekendmakingswet. Hiervoor wordt de Bekendmakingswet aangepast via de Wet elektronische publicaties. Dit betekent dat inwerkingtreding van de Omgevingswet en inwerkingtreding van Wet, Besluit en Regeling elektronische publicaties tegelijkertijd plaats moeten vinden. De op directieniveau afgesproken sturingsplanning gaat uit van publicatie van de regeling in oktober 2020. Dit is dicht op de inwerkingtreding en zal continue monitoring op directeursniveau blijven vergen.

4. Risico’s

Binnen EB/POW wordt gewerkt met een programmarisicodossier. Deze risico’s worden 2-wekelijks gemonitord in een strategisch overleg waarin onder meer de programmadirecteur EB

plaatsneemt. Projectrisico's worden maandelijks besproken in voortgangsoverleggen met de projectleiders van de verschillende wetgevingsproducten en hun respectievelijke MT-leden. Hieronder volgt een weergave van de huidige toprisico's van het programma.

#(oud)	Risico	Trend	Opmerkingen/maatregelen	Eigenaar
1 (1)	Onderdelen van de stelselherziening zijn niet gereed voor beoogde inwerkingtreding.	↑	• Risico voor de inwerkingtreding is op dit moment afkomstig van de aanvullingssporen. • **Maatregel:** er vindt structureel overleg plaats met de verantwoordelijke directies over voortgang en samenwerking.	art 5.1 lid 2 sub e
2 (2)	De parlementaire behandeling van een onderdeel van de stelselherziening loopt onherroepelijke vertraging op.	↓	• De planning van de stelselherziening wordt vanaf de tweede helft 2018 t/m eind 2019 grotendeels bepaald door parlementaire behandelingen (de groene blokken in de overallplanning in H3). TK en EK bepalen zelf het tempo en de volgorde van behandeling. • **Maatregel:** sturen op griffie via PA en PBA. Ervaringen hiermee zijn goed en leiden naar verwachting tot een voortvarend behandelproces in beide Kamers. • **Maatregel:** samen met bestuurlijke partners het belang van een voortvarend proces blijven benadrukken.	Exogeen voor programma
3 (3)	Er is onvoldoende capaciteit om vereiste parallelliteit aan te kunnen	↑	• De capaciteit bij de aanvullingssporen is te beperkt. Dit is een exogeen risico voor het programma EB, belegd bij de beleidsdirecteuren van de aanvullingssporen. • Nu het programma in een afrondende fase belandt, wordt het lastiger capaciteit vast te houden. • **Maatregel:** projectleiders coördineren de capaciteit en sturen inzet bij aan de hand van ontwikkeling onderwerpen en afstemming. • **Maatregel:** met medewerkers worden toekomstgesprekken gevoerd. • **Maatregel:** er wordt intensiever capaciteit uitgewisseld met collega-beleidsdirecties t.b.v. aanvullingssporen.	art 5.1 lid 2 sub e
4 (4)	De raakvlakken tussen beleid, regelgeving, digitalisering en veranderopgave zijn onvoldoende inzichtelijk en beheerst	↑	• Parallel ontwikkelen van beleid, wetgeving en digitale voorzieningen brengt het risico op faseverschillen die voor vertraging zorgen met zich mee, zie H3.3. • Er is onvoldoende scherp in beeld welke regelgevings- en digitale producten er wanneer nodig zijn om de veranderopgave te ondersteunen. • **Maatregel:** Met ADS en VO's wordt een tijdlijn voor 2020 opgesteld met totstandkoming regelgeving en digitale versies hiervan.	art 5.1 lid 2 sub e
5 (5)	Onderdelen van wetgeving zijn onvoldoende congruent	=	• Op dit moment lopen er binnen de stelselherziening 12 sporen parallel. Al deze sporen vullen het hoofdspoor aan. • **Maatregel:** er is een integrale versie van de Omgevingswet inclusief alle aanvullingswetten opgesteld, deze wordt periodiek geactualiseerd. Voor AMvB's en Omgevingsregeling worden ook volledige, integrale versies opgesteld. • **Maatregel:** bij alle aanvullingssporen vinden tussentijdse kwaliteitstoetsen plaats. • **Maatregel:** de Adviescommissie Omgevingswet adviseert ook alle wetgevingsproducten van de stelselherziening.	art 5.1 lid 2 sub e
6 (6)	Er komen bezwaren vanuit andere lidstaten.	=	• Regelgeving die technische voorschriften bevat of eisen aan diensten stelt moet in Europees verband worden voorgelegd. Andere lidstaten kunnen met bezwaren komen die kunnen leiden tot vertraging. Op de hoofdonderdelen van het stelsel (wet, basisbesluiten) wordt dit risico als klein ingeschat. Vanwege de omvangrijkheid en ingrijpendheid van de stelselherziening is het nog niet uit te sluiten dat er op onderdelen (regeling, aanvullingsbesluiten / -regelingen) een groter risico op bezwaar bestaat.	art 5.1 lid 2 sub e

	• **Maatregel:** POW monitort op onderwerpenniveau het risico op bezwaar bij notificatie. In Q3 is dit uitgebreid naar de aanvullingssporen en zijn de notificatieverplichtingen voor de aanvullingsregelingen onderzocht.

5. Omgeving

Algemeen
Het derde kwartaal van 2019 stond in het teken van het verwerken van de consultatiereacties van het Invoeringsbesluit en het aanbieden van het ontwerp Invoeringsbesluit aan de Kamers. De Invoeringsregeling wordt, samen met externe partijen, verder ontwikkeld. De Omgevingsregeling zit in de 'stand still'-periode vanwege de de technische notificatie in Brussel. Wel is deze periode hard gewerkt om de Omgevingsregeling straks als eerste digitale product te kunnen publiceren. Het omgevingsmanagement richtte zich dit kwartaal met name op de botsproevenbijeenkomst over de Invoeringsregeling en het aanvullingsbesluit geluid.

Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) over nog te organiseren sessies met betrekking tot het DSO en enkele cases gevolgen voor de werkzaamheden RvS in geval van het vernietigen van een omgevingsplan. Dit najaar zullen enkele concrete casussen worden besproken waarin sprake is van het laten vervallen van regels zonder dat het beroep daartegen is gericht. De vraag is daarbij wat bij een gegrond beroep de omvang van de vernietiging van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan moet of kan zijn, en of/hoe de Afdeling zelf in de zaak kan voorzien. Daarnaast is ook ADS met de afdeling in gesprek in verband met toetssessie(s) DSO in relatie tot de werkzaamheden RvS.

De voorbereidingen voor een relatiebijeenkomst zijn gestart. Samen met de preferente partners zal EB op bezoek gaan in Tilburg. Doel is waardering te geven voor hun jarenlange bijdrage aan de ontwikkeling van de stelselherziening. De uitnodiging is goed ontvangen.

Specifiek
- **IPO en VNG:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Er is uitvoerig afgestemd over de inhoud van Invoeringsbesluit en Omgevingsregeling die in respectievelijk Q4-'18 en Q1-'19 in consultatie zijn gegaan. Er zijn met IPO en VNG afspraken gemaakt over een getrapte besluitvorming op directeuren- en bestuurderdersniveau voor het afronden van de laatste onderwerpen die naar boven zijn gekomen bij de voorhang-versie.

  Er is vanuit IPO en VNG kritiek op de wijze waarop ze betrokken is bij de totstandkoming van het aanvullingsbesluit Geluid. IenW heeft onder andere met hulp van Omgevingsmanagement EB/POW in de zomermaanden intensiever afstemproces met IPO en VNG opgetuigd, waaronder een botsproef dag over het Aanvullingsbesluit geluid. Bij de Aanvullingsregeling Geluid is nu vanaf het begin omgevingsmanagement in beeld. Belangrijk is daarin het vertrouwen te herstellen. In juli is een botsproef aanvullingsbesluit geluid georganiseerd door IenW. Omgevingsmanagement EB heeft meegeholpen met de organisatie daarvan.

  Daarnaast heeft het team DSO nog een sessie met de koepels georganiseerd over DSO in de Invoeringsregeling.

  De VNG, en ook de UvW, uitten in het laatste koepeloverleg over de Invoeringsregeling hun zorg over het gebrek aan systeemkennis bij de vakdepartementen. Als voorbeeld werd gegeven dat er veel naar instructieregels wordt gegrepen, terwijl dat indruist tegen eerder gestelde uitgangsprincipes.

  Samen met de VNG,de POW-juristen en ADS bereidt Omgevingsmanagement van EB een hoofdstuk voor ten behoeve van de Inspiratiegids participatie. Het gaat om het "protocol" waarin de uitvoering van amendement Van Eijs uitgewerkt is (aanwijzen van gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarbij participatie verplicht is).

Er is een werkgroep met IPO, VNG en UvW gestart ter bespreking van de decentrale leges. Daarover loopt overleg met RWS en Prorail.

- **UvW:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen waar de Unie aandacht voor vraagt zijn o.a.: participatie, indieningsvereisten en gebruikersgemak, handhavingsbevoegdheid projectbesluit. De Unie is tevreden over het verloop van de botsproevenbijeenkomst.

  De UvW blijft zorg uiten over het gebrek aan overzicht bij de achterban. Hoofd-, invoerings- en aanvullingsporen komen nu samen en dat maakt het heel lastig te doorzien wat precies verandert en hoe het zich tot elkaar verhoudt.

- **VNO NCW:** draagvlak is ruim voldoende en stabiel. Onderwerpen die voor VNO-NCW belangrijk zijn, zijn o.a.: participatie en financiële zekerheid. Voor VNO-NCW zijn de belangrijkste onderwerpen nu de revue gepasseerd: de aanvullingsbesluiten zijn minder belangrijk. Toch blijft EB VNO-NCW actief betrekken in het vervolgtraject om de voordelen van het stelsel uit te blijven dragen richting bedrijfsleven en politiek. Het MKB wordt nu - ook vanuit collega-directie Aan de slag - meer betrokken bij activiteiten, zodat zo invulling kan worden gegeven aan de MKB-toets. Er is contact geweest met EZK over mogelijke invulling van de MKB-toets voor de Invoeringsregeling. Het is het eerste product dat deze toets moet ondergaan. De ATR zal hierin geïnteresseerd zijn.
  Oproep van de MKB blijft: informeer de MKB-bedrijven over het overgangsrecht: wat gaat wanneer gelden?

- **Natuur- en Milieuorganisaties:** draagvlak bij deze stakeholder is voldoende, maar actieve betrokkenheid en beschikbaarheid uit deze hoek blijft beperkt. Er heeft overleg plaatsgevonden over de reactie op het ontwerp-Invoeringsbesluit . In augustus heeft een gesprek plaatsgevonden met natuur- en milieuorganisaties. Punt voor hen blijft participatie.

- **Omgevingsdiensten:** draagvlak is voldoende. De omgevingsdiensten waren wederom goed vertegenwoordigd bij de botsproevenbijeenkomst over de Invoeringsregeling.

6. Projectorganisatie en kwaliteit

6.1 Projectorganisatie

Nu het programma in afrondende fase is beland is het een natuurlijk moment voor medewerkers om zich te gaan oriënteren op hun toekomst. Dit kan ertoe leiden dat medewerkers op een te vroeg moment het programma verlaten. Vanwege de specialistische aard van de werkzaamheden binnen het programma kan het moeilijkheden opleveren hier tijdig adequate vervanging op in te richten. Het MT EB/POW voert regelmatig gesprekken met medewerkers over hun toekomst. Boeien en binden tot het einde van de programmadirectie staan hierin centraal. Uiteraard wordt gepoogd zo scherp mogelijk zicht te houden op dit risico en zo tijdig maatregelen te kunnen treffen.

6.2 Proces- en productkwaliteit

Procestoetsen
In de verslagperiode hebben er geen procestoetsen plaatsgevonden.

Producttoetsen
- EB/POW hebben in Q3 geen toetsen uitgevoerd op de beleidsmatige en juridische aansluiting bij het stelsel.
- In Q3 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen adviezen uitgebracht.

Eindrapportage Werkgroep

Uitwerking Randvoorwaarden Juridische Uitgangspunten STOP/TPOD

d.d. 20190724

1. Inleiding/Doel eindrapportage

Vastgelegd in de OW-regelgeving is dat omgevingswetdocumenten straks via de centrale landelijke voorziening zullen worden bekendgemaakt en beschikbaar gesteld. Daarbij is door DSO-partner KOOP gewerkt aan een nieuwe voorziening (Landelijk Voorziening van Bekendmaken en Beschikbaar stellen; LVBB) die in beginsel op termijn door de hele overheid kan worden gebruikt voor publicatie op www.officiëlebekendmakingen.nl en www.wetten.nl. Tevens voorziet deze voorziening het Digitaal Stelsel Omgevingswet-Landelijke Voorziening (DSO-LV) van de omgevingswetdocumenten in het juiste format, zodat DSO-LV zijn services kan leveren op het punt van oriënteren, vergunningverlening en ontsluiting van informatie. Met de LVBB wordt voorkomen dat bestuursorganen met name op ruimtelijk/milieuterrein, twee sets documenten in verschillend format moeten aanleveren, een voor de bekendmaking als voorwaarde voor inwerkingtreding van de besluiten en een voor de functies van het DSO. Tevens wordt hiermee het bekendmaken en beschikbaar stellen overheid breed technisch c.q. qua mogelijkheden gemoderniseerd.

Bij de accordering van twee basisbeginselen (GIO-bestand en renvooiteksten) voor aanlevering van omgevingswetdocumenten aan het LVBB heeft het Rijk 16 randvoorwaarden/vragen gesteld, die volgens besluit stuurgroep OW van 8 november 2018 binnen 6 weken (de facto voor de kerst 2018) moeten worden geborgd/beantwoord.

Het directeurenoverleg afstemming BKW-OW heeft hiertoe een werkgroep ingesteld. Doel van de werkgroep is om bij iedere randvoorwaarde of cluster daarvan voorstellen te doen hoe de voorwaarden kunnen worden vervuld.

De werkgroep zorgt aldus dat op gecoördineerde wijze de nog openstaande vragen, die ten grondslag liggen aan de gestelde randvoorwaarden, worden beantwoord en zo nodig hieruit resulterende beslispunten in de stuurgroep afstemming BKW-OW worden voorgelegd. In paragraaf 2 worden de wensen beschreven. Met het hier beschreven proces wordt voldaan aan de gestelde randvoorwaarden 14+15 (zie verderop in de tekst).

De werkgroep rapporteert via het directeurenoverleg afstemming BZK-OW aan uiteindelijk de Stuurgroep OW. Dit document strekt daartoe.

Op basis van de eerste rapportage van de werkgroep aan het directeurenoverleg is door het directeurenoverleg rond de jaarwisseling geconstateerd dat aan de randvoorwaarden kan worden voldaan. In het directeurenoverleg van 18 maart 2019 is geconstateerd dat de werkgroep nog drie uitzoekpunten had:

- *Integriteit GIO*
- *Ondergrond bij officiële bekendmakingen*
- *Ambtsgebieden bij officiële bekendmakingen*

De voorstellen van de werkgroep op deze drie punten zijn verwerkt in dit document.

2. Schets van de relatie tussen ontwerp en besluitvorming regelgeving, bekendmaken en beschikbaar stellen en DSO

Deze schets beoogt duidelijk te maken op welk deel of welke delen van het proces van besluitvorming tot publicatie en gebruik, de randvoorwaarden betrekking hebben en welke doorwerking zij hebben naar andere delen van of voorzieningen in het proces. Met deze schets laten we zien dat we aan de randvoorwaarde 13 (zie verderop in de tekst) voldoen.

De kern van deze paragraaf is onderstaand figuur die het *wetgevingsproces* op het niveau van het Rijk uitbeeldt.[1]

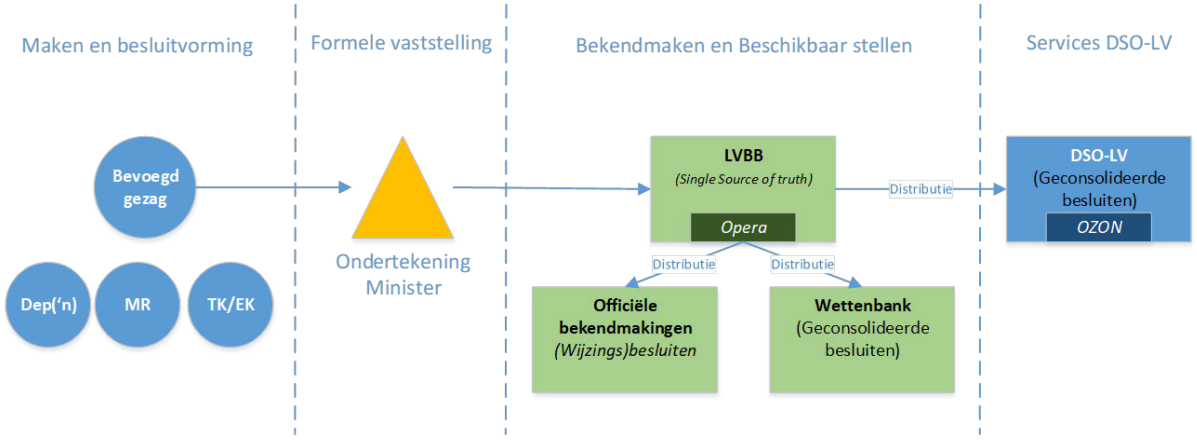

Bovenstaand figuur laat heel globaal het proces van ontwerp van een wet tot bekendmaken in en beschikbaar stellen voor gebruik in resp. www.officiëlebekendmakingen.nl, www.wetten.nl en DSO-LV zien.

In de eerste fase (voorbereiden en nemen van een besluit), is nog sprake van een aantal sub-fasen: intern ontwerp op het departement tot en met aanbieding aan de TK, met daarin mogelijk een consultatiefase met publicatie op www.internetconsultatie.nl, besluitvorming in Tweede Kamer, doorgeleiding naar Eerste Kamer en besluitvorming daar, doorgeleiding naar de Koning. Momenteel is in deze fase sprake van een combinatie van papier en digitale documenten, zowel voor het besluit als voor mogelijk bijbehorend kaartmateriaal, tot het ondertekenen door de Koning (op papier). Het ondertekende document wordt opgeslagen in het archief van het Kabinet van de Koning en uiteindelijk het Nationaal Archief.

Na het nemen van een besluit wordt overgegaan tot bekendmaken en beschikbaar stellen. Pas als een besluit bekend is gemaakt, kan het in werking treden. Momenteel gebeurt dat voor met name bestemmingsplannen op Ruimtelijke plannen.nl. In de toekomst gaan deze – net als voor alle andere besluiten van algemene strekking – bekendgemaakt én beschikbaar gesteld worden op www.officielebekendmakingen.nl.

Het proces voor dit laatste is momenteel als volgt. Het officiële besluit wordt geschikt gemaakt voor digitale publicatie op www.officiëlebekendmakingen.nl. Momenteel is er voor Rijksbesluiten sprake van een aanvullende dienstverlening van de SDU aan KOOP om de in Word aangeleverde besluiten van het Rijk om te zetten naar de elektronische vorm die zich leent voor bekendmakingen en beschikbaarstelling op www.officielebekendmakingen.nl (voor decentrale besluiten gaat dit automatisch). Gaat het om een wijzigingsbesluit, dan worden na de bekendmaking van dit besluit,

[1] Er zijn (vele) verschillen tussen het proces van een wet (gaat via departementen, TK, EK, Koning, verantwoordelijk minister, minister van J&V, Staatsblad), een AMVB (departement, eventuele voorhang, Koning, minister, minister van J&V, Staatsblad) en een MR (departement verantwoordelijk minister, Staatscourant).

voorafgaande aan het moment van inwerkingtreding, de wijzigingen doorgevoerd in de geldende versie van de regeling, waarmee een nieuwe geconsolideerde versie van de regeling ontstaat. Dit doorvoeren van de wijzigingen is een dienst die is aanbesteed bij de SDU, waarvan de kosten centraal door BZK/DGOO/DIO (voor besluiten van algemene strekking van het Rijk) en door BZ (voor verdragen) worden gedragen. De geconsolideerde versies van de regelingen worden gepubliceerd door KOOP op www.wetten.nl.

Met het intrekken van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) door de Omgevingswet (OW), vervalt de uitzonderingspositie voor omgevingsdocumenten met betrekking tot bekendmaken en consolideren. In ieder geval na inwerkingtreding van een regeling vindt doorgeleiding plaats van de nieuwe geconsolideerde regeling (inclusief wetstechnische informatie, bevattende de hele historie van de onderhavige regeling) via een koppeling van LVBB naar OZON (DSO-LV). DSO-LV is de (service-) opvolger van drie voorzieningen: Ruimtelijke plannen.nl, Omgevingsloketonline.nl (OLO) en de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM). Het officiële deel bekendmaken en beschikbaar stellen gaat over naar de LVBB en de publicatiesystemen en -portalen (officielebekendmakingen.nl, wetten.nl) van KOOP, c.q. komt in het domein van de Bekendmakingswet (BKW).

Voor de andere twee bestaande functionaliteiten OLO en AIM is er momenteel een unit bij RWS/WVL die de regelgeving omzet in adequate vragenbomen voor AIM en in formulieren voor OLO. Een projectgroep die nu nog behoort tot de ontwikkelorganisatie DSO, is bezig met soortgelijk werk voor het DSO-LV en adviseert nu al o.a. over de digitaliseerbaarheid van regels in ontwikkeling. Dit jaar zal bezien worden of en hoe deze ondersteuning Rijksbreed wordt gecontinueerd.

Met het vervallen van de Wro als de OW in werking treedt, is aan randvoorwaarde 13 voldaan. Tegelijkertijd is duidelijk dat ook nog allerlei regelingen wellicht aanpassing behoeven: zoals de Aanwijzingen voor de regelgeving, reglementen en werkafspraken in het parlement, de opdracht aan KOOP, overeenkomst met SDU en de digitaliseringsopdracht aan RWS/WVL.

In de toekomst vindt aanlevering na besluitvorming in het kader van de OW ook vanuit het Rijk digitaal plaats (overige overheden zijn hiertoe al verplicht). Om de functionaliteit van LVBB en DSO-LV te garanderen, moet de aanlevering plaatsvinden in een vorm die bepaald zal worden door de STandaard Officiële Publicaties (STOP). Voor de verschillende typen omgevingsdocumenten wordt deze standaard verbijzonderd met een ToepassingsProfiel OmgevingsDocumenten (TPOD); tezamen STOP/TPOD. De vormvoorschriften beschrijven de structuur van het aan te leveren document, alsmede de mogelijke annotaties. Annotaties zijn toevoegingen aan de tekst, die het voor een informatiesysteem mogelijk maakt om de tekst te verwerken en bijvoorbeeld in de tekst te zoeken naar elementen die ieder dezelfde annotatie hebben. Deze annotaties kennen momenteel een verplicht deel nodig om het huidige voorzieningsniveau in het algemeen c.q. basisniveau van het DSO-LV in het bijzonder te garanderen en een vrijwillig deel, dat nu al kan worden gebruikt voor extra functionaliteit (bijvoorbeeld annoteren op activiteit, wat het mogelijk maakt om bij een klik op de kaart in het DSO-LV alleen die regels te laten zien die gelden voor een bepaalde activiteit). Bij doorontwikkeling van het DSO-LV zal ook een annotatiestrategie door alle betrokken overheden tezamen worden afgesproken, d.w.z. een strategie om gezamenlijk meer te gaan annoteren. Deze strategie is nodig om gebruikers op consistente, adequate wijze te kunnen bedienen. Aan deze strategie wordt momenteel gewerkt.

De werkgroep constateert:

- dat de door het Rijk gestelde randvoorwaarden vooral te maken hebben met het proces voordat opname in het DSO-LV plaats vindt en
- dat de gestelde randvoorwaarden daarbij met name betrekking hebben op de vraag of en hoe de voorgestelde doeluitwerkingen (gebruik van geografische informatieobjecten (GIO's) en aanleveren van wijzigingsbesluiten in renvooi) passen bij de vereisten (en wensen) die aan de huidige regelgeving over en het huidige proces tot bekendmaken en beschikbaar stellen ten grondslag liggen.

Deze vereisten en wensen zijn de volgende:

1. Bekendmaking geschiedt in een voor menselijke ogen raadpleegbare vorm.
2. Het bekendgemaakte besluit moet v.w.b. de daarin opgenomen informatie overeenstemmen met het besluit zoals dat is vastgesteld.
3. Bekendmaking geschiedt via de publicatiebladen van de Officiële Publicaties.
4. Het besluitvormingsproces wordt zo ingericht dat vaststaat dat besluitvorming plaatsvindt over de juiste bestanden.

3. Eerste verkenning van de 16 randvoorwaarden

De volgende 16 randvoorwaarden zijn gesteld:

Ten aanzien van GIO-objecten	Ten aanzien van Wijzigingsbesluiten in renvooi	Algemene Randvoorwaarden
1. Zowel de coördinaten als de verbeelding moeten raadpleegbaar zijn. Er moet een keuze gemaakt worden welke versie bij verschil de officiële versie is.	5. Het moet leiden tot een hanteerbaar besluit waarbij de wijzigingen als zodanig (en niet weer de overige, al bestaande tekst) worden vastgesteld.	9. Voor de materiële inhoud van regels, de wijze van formulering van die regels, instrumentkeuze en toedeling van taken en bevoegdheden kunnen nooit normen gelden vanuit de ICT.
2. De integriteit van geografische informatieobjecten moet gewaarborgd zijn. Geborgd moet zijn dat de data waarnaar verwezen wordt niet los van formele vaststelling (besluit of ontwerp daarvan) gewijzigd wordt.	6. Een gedifferentieerde inwerkingtreding van verschillende wijzigingen moet mogelijk blijven.	11. Geborgd moet zijn dat de bekendgemaakte versie van een besluit identiek is aan de vastgestelde versie (o.a. door de politiek, behoudens amendementen).
3. Uitgezocht moet worden hoe verwijzingen naar de fysieke werkelijkheid kunnen worden opgenomen (zoals 'midden van de rivier').	7. Er moet rekening worden gehouden met samenloop (verschillende wijzigingen van dezelfde wet/amvb/regeling door verschillende wijzigings-wetten, wijzigingsamvb's, wijzigingsregelingen).	12. De gelding van wetgeving, regelingen en besluiten wordt bepaald door de wetgeving over bekendmaking ervan en niet door de weergave via serviceproducten.
4. In besluiten kan alleen verwezen worden naar GIO's buiten het besluit indien die externe GIO's zelf ook zijn vastgesteld.	8. De nieuwe methodiek moet worden toegestaan in de Aanwijzingen voor de regelgeving en ook overigens moet aan alle kaders voor wetgeving en bekendmaking van wetgeving wordt voldaan.	13. Voor de Omgevingswet wordt ervoor gekozen dat bekendmaking en beschikbaarstelling van Ow-besluiten moet gebeuren via de officiële publicatiekanalen.
	10. Waar geautomatiseerde consolidatie mislukt of niet mogelijk is, wordt voorzien in handmatige consolidatie dan wel wordt voor het publiek op andere wijze kenbaar gemaakt dat consolidatie niet heeft plaatsgevonden.	14. JenV en BZK/DIO/CZW moeten akkoord zijn met de basisprincipes. De borging van bekendmaken en beschikbaar stellen is iets wat primair BZK/DIO/CZW en JenV aangaat.
		15. Voor het beantwoorden van de openstaande

		vragen is coördinatie vanuit het Rijk nodig.
		16. Onderzocht moet worden in hoeverre voor (wijzigingen van) de rijksregeling die behoort tot het basisniveau (Omgevingsregeling) een afzonderlijke aanpak nodig is om deze zowel overeenkomstig STOP/TPOD-standaard beschikbaar te hebben voor verwerking in DSO, als overeenkomstig geldende regelingen en techniek bekend te maken in de Staatscourant.

De werkgroep clustert de randvoorwaarden als volgt:

1. Het maken en bekendmaken van GIO-bestanden => randvoorwaarden 1, 3, 4
2. Of en hoe je de integriteit van een GIO-bestand borgt => 2
3. Alle wijzigingen in renvooi => 5, 6, 7, 9
4. Mislukken van consolidatie => 10
5. Aanpassing en vastlegging van e.e.a. in regelgeving => 8
6. Algemene randvoorwaarden => 11, 12, 13, 14, 15
6. Praktische afspraken voor omgevingsregeling => 16

In de volgende drie paragrafen worden de randvoorwaarden besproken: algemeen, GIO en renvooi. Randvoorwaarde 8 heeft betrekking op zowel werken in renvooi als de gehele nieuwe systematiek.

4. Algemene randvoorwaarden

9. Voor de materiële inhoud van regels, de wijze van formulering van die regels, instrumentkeuze en toedeling van taken en bevoegdheden kunnen nooit normen gelden vanuit de ICT.
11. Geborgd moet zijn dat de bekendgemaakte versie van een besluit identiek is aan de vastgestelde versie.
12. De gelding van wetgeving, regelingen en besluiten wordt bepaald door de wetgeving over bekendmaking ervan en niet door de weergave via serviceproducten.
13. Voor de Omgevingswet wordt ervoor gekozen dat bekendmaking en beschikbaarstelling van Ow-besluiten moet gebeuren via de officiële publicatiekanalen.
14. JenV en BZK/DIO/CZW moeten akkoord zijn met de basisprincipes. Zij bewaken namens alle overheden dat besluiten op rechtmatige basis genomen worden en in werking treden.
15. Voor het beantwoorden van de openstaande vragen is coördinatie vanuit het Rijk nodig.
16. Onderzocht moet worden in hoeverre voor (wijzigingen van) de rijksregeling die behoort tot het basisniveau (Omgevingsregeling) een afzonderlijke aanpak nodig is om deze zowel overeenkomstig STOP/TPOD-standaard beschikbaar te hebben voor verwerking in DSO, als overeenkomstig geldende regelingen en techniek bekend te maken in de Staatscourant.

In deze tabel betekent

- Groen: aan deze randvoorwaarde wordt voldaan;
- Oker: aan deze randvoorwaarde is afdoende voldaan, als aan andere genoemde randvoorwaarden is voldaan;
- Blauw: voorstel voor een vervolgactie

De werkgroep constateert het volgende ten aanzien van deze randvoorwaarden:

Groen

- Met het instellen van deze werkgroep en het bijbehorende proces is voldaan aan *randvoorwaarden 14 en 15*.
- Met het intrekken van de Wro vervalt het bijzondere regime voor het ruimtelijke domein en valt het beschikbaar stellen van omgevingsdocumenten voortaan ook onder het generieke regime van de BKW.
  Daarmee is voldaan aan *randvoorwaarde 13*, maar ook aan *randvoorwaarde 12*. Omdat nu – anders dan oorspronkelijk voorzien in het OW-spoor het BKW-spoor wordt gevolgd, heeft weergave via DSO-LV uitsluitend een informatief karakter buiten het BKW-domein. Door de koppeling aan LVBB wordt gegarandeerd dat die weergave van DSO-LV van een hoog kwalitatief niveau is, qua actualiteit en nauwkeurigheid.

Oker

- *Randvoorwaarde 11* is bij uitstek een overkoepelende eis. Voor tekstobjecten is aan deze eis voldaan via voorschriften over de gebruikte standaard (pdf/a) en procedurele waarborgen in het proces van besluitvorming tot en met publicatie. In welke mate deze waarborg voor Geografische informatieobjecten ook realiseerbaar is, is naar de mening van de werkgroep de achterliggende vraag bij de gestelde randvoorwaarden voor geografische informatieobjecten (bijvoorbeeld randvoorwaarde 2). De werkgroep constateert derhalve dat deze eis kan worden afgevinkt wanneer adequaat is besloten naar aanleiding van de vragen/randvoorwaarden rond de GIO's. Hierop gaat de werkgroep hieronder verder in.
- De werkgroep interpreteert *randvoorwaarde 9* als een uitgangspunt: de beoogde materiële inhoud van een besluit hoort in beginsel niet beperkt te worden door technische eisen en beperkingen. Voorbeeld van het laatste zijn beperkingen die voortvloeien uit de realiteit zoals inherente onnauwkeurigheden van meetmethoden en van kaartweergaven. De werkgroep constateert ook dat op diverse plekken aanwijzingen gegeven/regels gesteld hoe regelgeving

moet worden vormgegeven en aangeleverd voor publicatie. Deze aanwijzingen worden vastgesteld met meerdere invalshoeken in het achterhoofd. Om die reden is de werkgroep het niet eens met de zinsnede in deze randvoorwaarde dat “de wijze van formulering van die regels” niet ook vanuit technische aspecten mag worden ingekaderd. Naar mening van de werkgroep kunnen daar vanuit publicatie- en gebruiktechnische overwegingen, als vanwege de beginselen achter de BKW en service-producten als het DSO wel degelijk bepaalde eisen worden gesteld, mits daarover overeenstemming bestaat tussen alle partijen. Met deze interpretatie in het hoofd, beschouwt de werkgroep deze randvoorwaarde 9 als een tweede overkoepelende eis.

Vervolgactie

- Ten aanzien van *randvoorwaarde 16* had de werkgroep in haar eerste rapportage al geconstateerd dat binnen EB project DIGI VAN is gestart. Dit project heeft dit praktische vraagstuk opgepakt met betrokkenheid van en in overleg met KOOP en DIO. Daarmee is deze vervolgactie belegd.

5. Het gebruik van geografische informatieobjecten (GIO's)

1. Zowel de coördinaten als de verbeelding moeten raadpleegbaar zijn. Er moet een keuze gemaakt worden welke versie bij verschil de officiële versie is.
2. De integriteit van geografische informatieobjecten moet gewaarborgd zijn. Geborgd moet zijn dat de data waarnaar verwezen wordt niet los van formele vaststelling (besluit of ontwerp daarvan) gewijzigd wordt.
3. Uitgezocht moet worden hoe verwijzingen naar de fysieke werkelijkheid kunnen worden opgenomen (zoals 'midden van de rivier').
4. In besluiten kan alleen verwezen worden naar GIO's buiten het besluit indien die externe GIO's zelf ook zijn vastgesteld.

Bij besluiten kan gebruik worden gemaakt van geografische informatie. In de papieren wereld kon dat op meerdere manieren: bijvoorbeeld het intekenen van de contouren van een militair vliegveld op een luchtfoto, of een natuurgebied op een topografische kaart. In de praktijk wordt kaartmateriaal in het omgevingsdomein veelal al ontworpen met behulp van digitale ondergronden en specifieke software. Geografische informatieobjecten betreffen de wijze waarop deze informatie gestandaardiseerd kan worden aangeleverd ten behoeve van verbeelding via de kanalen van bekendmaken en beschikbaar stellen en DSO-LV. De standaard beoogt net als ten aanzien van tekstuele informatie een zo groot mogelijke gelijkheid te garanderen in de verbeelding die gebruikt is bij besluitvorming als de verbeelding op officielepublicaties.nl en de serviceproducten wetten.nl en DSO-LV.

Het is daarbij voor een goed begrip belangrijk te constateren dat een gebruikte verbeelding (in traditionele zin was dat de kaart met alle ingetekende lijnen/gebieden) bestaat uit een GIO (de ingetekende lijnen en gebieden) en een op het moment van besluitvorming gebruikte onderliggende digitale kaart (bijvoorbeeld een uitsnede uit de basisregistratie grootschalige topografie). Pas bij combinatie van deze twee krijgt de informatie betekenis in het besluitvormingsproces. Dan is pas te zien wat de intentie van het bevoegd gezag was, bijvoorbeeld dat de beoogde grens van een natuurgebied langs een huis of sloot of iets dergelijks moest lopen. Als bij kaartcorrectie later zou blijken dat de in de coördinaten vastgelegde grens in werkelijkheid dwars door bijvoorbeeld het huis zou lopen, is het eventueel aan de rechter om te beslissen over de uitleg van het besluit.

De werkgroep heeft vertrouwen dat een oplossing voor of antwoord op voornoemde randvoorwaarden voorhanden is. In de discussie over GIO's heeft de werkgroep de problematiek langs de volgende vragen uitgewerkt. Sommige oplossingen die hieruit volgen moeten wel nader worden uitgewerkt.

Vraag 1. Gaan we de geometrie (de coördinaten) publiceren?

Het antwoord is ja. Technisch wordt de geometrie (coördinaten) vastgelegd in een apart bestand, gemodelleerd als een Geografisch Informatie Object (GIO). Dit bestand wordt opgenomen in hetzelfde systeem (LVBB-database) als het bestand met het besluit. Het GIO-bestand heeft een uniek identificatienummer. In een besluit wordt verwezen naar een GIO door gebruik van het unieke identificatienummer (vergelijkbaar met een verwijzing naar een andere regeling door middel van de citeertitel daarvan. De GIO is juridisch onderdeel van het besluit. Een verwijzing kan ook betrekking hebben op een GIO dat in een eerder besluit is vastgesteld.

Het GIO-bestand wordt als afzonderlijk los bestand (GML) gepubliceerd samen met het besluit op www.officielebekendmakingen.nl (vergelijkbaar met de wijze waarop nu bijlagen bij kamerstukken worden gepubliceerd.[2] Het bestand houdende het besluit voor officielebekendmakingen.nl kan indien gewenst tevens een kaartafbeelding bevatten waarin het GIO vereenvoudigd wordt weergegeven. Dit

[2] Zie bijvoorbeeld https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35084-D.html waarvan de bijlage gepubliceerd is op https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-874786.

is een service aan de lezer, het authentieke GIO is in juridisch opzicht doorslaggevend. In een html-presentatie van het besluit kan de verwijzing naar het GIO van een hyperlink worden voorzien. Bij het klikken daarop wordt dan op een separate pagina een kaart met bijbehorende metadata geopend door een viewer volgens een vast te stellen presentatiestandaard. Vanaf deze pagina kan ook het GML-bestand worden gedownload.

In de presentatiestandaard zal worden opgenomen dat alle onderdelen van de geometrie op de kaart of als bijbehorende metadata kunnen worden getoond. Daartoe behoren onder meer het gebruikte coördinatenstelsel, de gehanteerde nauwkeurigheid, de coördinaten, de wijze waarop deze met elkaar verbonden zijn. Soms zal het nodig zijn om tot op een bepaald niveau in te zoomen om alle gegevens die onderdeel van het besluit zijn te kunnen zien.

Vraag 2. Wat te doen met andersoortige GIO's dan de bij besluit vastgestelde GIO's?

Bestaande werkingsgebieden, gemeentegrenzen, ambtsgebieden etc. zijn weliswaar niet in GIO-vorm vastgesteld maar dat doet niet af aan de blijvende juridische gelding daarvan. Het is zeker mogelijk dat ook in de toekomst werkingsgebieden zullen worden vastgesteld op andere wijze dan door middel van een GIO. Daarbij valt te denken aan beschrijvingen als 'bebouwde kom', 'het midden van de rivier' etcetera.
Om deze gebieden zichtbaar te kunnen maken in servicetoepassingen als het DSO is wel vereist dat ze vertaald worden naar een GIO. Voor een ambtsgebied kan bijvoorbeeld een GIO worden gemaakt door het kadaster, op basis van kadastrale kaarten en bepaalde besluiten (bijvoorbeeld gemeentelijke herindeling of een gemeenschappelijk wijzigingsbesluit door twee gemeenten). RWS maakt op basis van periodieke metingen indicatieve kaarten van de voet van de duinen.

Er zijn twee manieren hoe we met dit soort GIO's om kunnen gaan:

1) Deze GIO's een juridische status geven:
    - Gebruik maken van basisregistraties en hun juridische status als bron voor nieuw vast te stellen GIO's die in de plaats treden van andere beschrijvingswijzen.
    - Verplichting om toekomstige wijzigingen van werkingsgebieden alleen via GIO's / coördinaten te laten verlopen. Hierop aansluitend ook de GIO's opnieuw vast te stellen, zoals nu deels in de omgevingsregeling gebeurt.
2) In de techniek twee soorten GIO's (blijven) hanteren, te weten: vastgestelde versus indicatieve, onder de volgende voorwaarden:
    - In de standaard van de GIO moet het mogelijk zijn om het verschil tussen de twee soorten aan geven.
    - In de visualisatie van de GIO moet het mogelijk zijn om het verschil tussen de twee soorten aan te geven.
    - De bevoegd gezagen moeten weten dat de tweede soort GIO's niet gebruikt kunnen worden bij een verwijzing in een besluit, alleen de omschrijving in het eigenlijke besluit ('midden van de rivier')

Beide opties zijn onderzocht door een aantal experts van ADS, DSO, POW en EB. Daaruit is naar voren gekomen dat het niet haalbaar wordt geacht om de GIO's voor inwerkingtreding een juridische status te geven (optie 1, behoudens de tweede bullit, die op vrijwillige basis door een bevoegd gezag altijd kan worden gevolgd, maar bij verplichting tot aanzienlijke bestuurlijke lasten kan leiden).

Voor de ambtsgebieden wordt door kadaster gewerkt aan een service die ten behoeve van de serviceomgevingen zoals wetten.nl en het DSO-LV deze kan doorgeven. De betreffende geometrieën die door deze service worden real-time geleverd en zijn geen GIO.

Aan DSO-PR04/Geonovum is, als onderdeel van de consultatie van de STOP-standaard, de reactie doorgegeven dat het mogelijk moet zijn om gebruik te kunnen maken van niet formeel in coördinaten vastgestelde geometrieën. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van een status veld. Op dit moment is nog niet duidelijk of een en ander kan worden gerealiseerd.

Tot slot is bij DSO nagevraagd hoe de STOP-standaard omgaat met beschrijvingen als midden in de rivier. Als het werkingsgebied als GIO onderdeel moet worden van het besluit kan gebruik gemaakt worden van een kenmerk van de GIO die de nauwkeurigheid aan geeft. Zo kan het bevoegd gezag het midden van de rivier in coördinaten beschrijven met daarbij de nauwkeurigheid. Als het bevoegd gezag het werkingsgebied alleen in woorden wil beschrijven, dan kan in de service omgevingen (wetten.nl en DSO-LV) mogelijk gebruik gemaakt worden van de hierboven beschreven optie van een GIO met een status kenmerk “indicatief”, als dit zo geregeld wordt.

Vraag 3. Welke eisen aan de viewer zijn nodig voor toekomst vaste visualisatie van de GIO’s?

In de huidige situatie wordt voor publicatie van met name tekst het PDF/A formaat-gebruikt omdat de inhoud van dergelijke bestanden op alle (ICT-) platformen op een identieke wijze wordt gepresenteerd. Voor GIO’s moet een vergelijkbare toekomstvaste visualisatie oplossing gevonden worden voor publicatie op officielebekendmakingen.nl (wat men ziet moet informatie technisch identiek zijn aan wat men zag bij besluitvorming). Momenteel lijkt het dat kleuren en lettertypes per viewer kunnen verschillen. Voorkomen moet worden dat dit juridische consequenties heeft. Dat kan technisch gegarandeerd worden als de viewer waarmee men besloten heeft en de viewer waarmee men officiële bekendmakingen raadpleegt volledig identiek omgaan met de informatie. Daartoe dient de (presentatie-)standaard. Voor het Rijk sprekend, is het ook goed als in het proces tot en met besluitvorming de viewer van officiële bekendmakingen gebruikt kan worden. Een tweede borging betreft hygiëne bij schrijven van besluiten door niet te verwijzen naar presentatie-aspecten in het besluit (de kleur rood bijvoorbeeld).

Uitgangspunt is dat de coördinaten (opgeslagen in de GIO) onderdeel zijn van het besluit. Naast de coördinaten worden ook gebruikte presentatieregels onderdeel van het besluit (legenda). De visualisatie van de coördinaten met behulp van de presentatieregels wordt buiten de website van officiële bekendmakingen beschouwd als een service. Dat houdt in dat de service zoals DSO-LV het aan de gebruiker kan laten om de presentatieregels in het GIO te gebruiken dan wel aan te passen of volledig te vervangen door een andere set.

Al met al betekent het voorgaande dat:

- De visualisatie van de GIO ten tijde van het besluit (net als de ondergrond) toekomst vast beschikbaar moet zijn in officielebekendmakingen.nl.

- De besluiten in beginsel geen tekstuele verwijzing naar visualisatie aspecten anders dan coördinaten in zich hebben, en voor zover wel, voorzien zijn van een harde codering van het visualisatie-aspect. Bijvoorbeeld “tot aan de rode lijn” mag, mits voorzien van een duidelijke codering/verwijzing naar de onveranderlijk gemaakte, gebruikte kleurcodering van het desbetreffende element in het GIO-bestand. Al is het wenselijk dit zoveel als mogelijk te vermijden voor de services, waar de gebruiker de rode lijn mag wijzigen in een blauwe.

- Uiteraard mogen besluiten blijven verwijzen naar dynamische aspecten als “in het midden van de rivier”. Hier kan een informerende GIO aan worden gehangen.

Vraag 4a. Onveranderlijkheid van de GIO NA aanlevering bij KOOP

De GIO's zijn net als de huidige besluiten in beginsel leesbare tekstbestanden in een bepaalde opmaaktaal. Het kan om grote bestanden gaan met veel getallen (coördinaten). Daarmee is voor het blote oog niet goed te zien of er iets gewijzigd is in het bestand. Uiteraard valt een hash code te maken. Dit betekent dat de huidige werkwijze van en door KOOP gebruikt kan worden (hash code bij notaris).

Voor ondergronden die mogelijk als bestand worden meegeleverd geldt ook dat de huidige werkwijze gebruikt kan worden.

Vraag 4b. Onveranderlijkheid van de GIO VOOR aanlevering bij KOOP

Gedurende de besluitvorming moet gewaarborgd worden dat de GIO net als andere onderdelen van een besluit niet tussentijds onbedoeld verandert. Omdat de GIO een groot bestand is met vele coördinaten is dit voor het menselijk oog niet 1-2-3 waarneembaar.

Om de onveranderlijkheid te garanderen zijn er grofweg twee mogelijkheden:

- De GIO alvast deponeren bij KOOP die daarmee vervolgens in wezen de garantie geven kan dat de GIO niet onbedoeld veranderd is (je kan het GIO wat jezelf hebt vergelijken met die van KOOP, of die bij KOOP gebruiken in je proces).

- De GIO zelf waarmerken via hashes zodat het zichtbaar is dat een wijziging is doorgevoerd als de hash code van het bestand anders is dan de oorspronkelijke.

Overigens is dit pas een nijpend vraagstuk als een GIO de ambtelijke voorbereiding van een besluit gepasseerd is. Het is aan het desbetreffende bestuursorgaan zelf om deze integriteit zelf te waarborgen.

Bij de uitwerking van de processen in de aanlevering bij KOOP wordt er momenteel niet voor gekozen om de GIO's vooraf te deponeren bij KOOP. Dit betekent dat de onveranderlijkheid door het bevoegd gezag zelf geregeld moet worden. Hiervoor zullen de GIO's, vanaf het moment dat deze gebruikt zijn voor b.v. terinzagelegging, als bijlage getoond worden op officiëlebekendmakingen.nl zodat het bevoegd gezag deze kan vergelijken met de aangeleverde GIO's. Het proces van vergelijken kan al dan niet nog verder ondersteund worden door bijvoorbeeld het gebruik van hash codes.

Vraag 4c. Hoe om te gaan met ondergronden?

Uitgangspunt is dat als ondergrond verplicht worden gebruik gemaakt van materiaal uit basisregistraties (BGT, BKT bijvoorbeeld). Dit zal in de STOP-standaard zelf worden opgenomen. De ondergrond zelf is geen onderdeel van het besluit, alleen de verwijzing naar de versie van de gebruikte ondergrond is onderdeel van de STOP-standaard. Voor de reproduceerbaarheid van de feitelijke ondergrond op basis van de verwijzingen naar ondergronden moet nog een werkwijze worden afgesproken in samenwerking met onder andere de beheerders van de desbetreffende basisregistratie met drie opties:

- Basisregistratie zorgt voor het beschikbaar zijn van de gebruikte referentie-ondergrond bij vaststelling van het besluit, zodanig dat deze altijd kan worden opgeroepen en garandeert daarmee ook de onveranderlijkheid van de ondergrond. Een alternatief is om niet iedere toestand te kunnen reproduceren, maar alleen de voor het GIO relevante deel van de ondergrond als temporele afslag vast te leggen (soort centraal reserverings- en opslagsysteem).

- De versie van de referentie-ondergrond wordt door het bevoegd gezag als bestand meegeleverd met het besluit. In dat geval kan de gebruikte ondergrond onderdeel zijn van het opgeslagen besluit en dus vastgelegd worden d.m.v. de hashcode van het besluit.

- De versie van de referentie-ondergrond wordt door het bevoegd gezag bewaard conform haar wettelijke plicht en is daar door een ieder in te zien.

De werkgroep concludeert dat de eerste optie momenteel technisch niet mogelijk is en daardoor ook niet wordt ondersteund door de basisregistraties. De tweede optie (meeleveren) zorgt naar verwachting voor hoge kosten in de opslag en verwerking bij KOOP. De laatste optie heeft pragmatisch gezien de voorkeur. Daarbij komt dat in geval van een dispuut ook bij de basisregistratie nu al de juiste ondergrond gereproduceerd kan worden.

Vraag 5. Hoe publiceer je de GIO? Als officiële publicatie of als verwijzing naar een bijlage bij de officiële publicatie die elders elektronisch wordt gepubliceerd (art 5.6)

De werkgroep stelt voor om GIO's te publiceren als onderdeel van de officiële publicaties zoals Staatscourant of gemeenteblad. Praktisch gezien houdt dat in wat hiervoor al beschreven is.

Samengevat stelt de werkgroep het volgende voor t.a.v. besluiten met GIO's:

a. Een besluit kan bestaan uit verschillende bestanden/documenten (bv een tekst en een GIO-bestand (d.w.z. GML/XML-bestand), waarbij de blijvende beschikbaarheid en de koppeling tussen de bestanden wordt gegarandeerd.
b. Een GIO kan worden gedownload of getoond in een GML-conforme viewer op een gedefinieerde ondergrond uit een relevant basisregister.
c. De ondergrond waarop het GIO is gemaakt, wordt idealiter bij het besluit gevoegd als onderdeel van het besluit. Omdat dit praktisch nog niet haalbaar is, wordt hiervoor het volgende groeimodel voorgesteld. In 2021 wordt in de Regeling elektronische publicaties bepaald dat in de GIO wordt vastgelegd welke ondergrondversie is gebruikt en waar deze beschikbaar is. Ter indicatie wordt een kaart bijgevoegd of wordt verwezen naar de actuele ondergrond in het Basisregister. Zo spoedig mogelijk in de jaren 20 (bijvoorbeeld 2025) wordt het mogelijk om de ten tijde van het vaststellen van het besluit gebruikte ondergrond elektronisch in de viewer op te roepen of offline te verwerken.
d. Ten behoeve van de beraadslaging over en vaststelling van een besluit is (bijvoorbeeld in gemeenteraad) een viewer beschikbaar zodat kenbaar is waarover besloten is. De griffier vergelijkt de hashcode van de GIO met de in de tekstbestanden opgenomen hashcode. Het is aan bestuursorganen zelf om dit vorm te geven.
e. Bij conceptbesluiten wordt door middel van het werken met hashcodes gewaarborgd dat een GIO door de tijd heen ongewijzigd is gebleven. Bij het vaststellen van een GIO wordt een unieke identifier toegekend en een hashcode van het bestand vastgesteld. Deze identifier en hashcode worden in de tekst van het besluit vastgelegd. Bij wijziging van het werkingsgebied wordt een nieuw GIO met nieuwe unieke identifier en hashcode aangemaakt en worden de identifier en hashcode in de besluittekst aangepast.

Vraag 6 Hoe gaan we om met het vastleggen van werkingsgebieden waarvan de begrenzing voor een deel bestaat uit een natuurlijke grens (oever van de rivier) of een eerder vastgestelde grens (bijv gemeentegrens)?

Bij het vastleggen van de begrenzing van een werkingsgebied via een GIO kan het voorkomen dat een deel van de begrenzing samenvalt met een natuurlijke grens (zoals het midden van de rivier) of een begrenzing die eerder is vastgesteld (zoals een gemeentegrens). Het is uit juridische overwegingen verleidelijk om dan te eisen dat in de GIO alleen het niet-samenvallend deel van de begrenzing wordt

opgenomen, en dat de natuurlijke/elders vastgestelde grens uit de authentieke bron daarvoor wordt overgenomen. Dit is om verschillende redenen geen haalbare aanpak.

Technisch is het niet mogelijk om op een eenduidige manier geautomatiseerd twee grenzen uit verschillende bronnen aan elkaar te plakken. Als voorbeeld: stel dat de vastgestelde begrenzing als een U wordt voorgesteld en een natuurlijke grens als de afsluiting ervan (zodat het gebied eruit ziet als Ū) en de natuurlijke grens uit een reeks punten (coördinaten) bestaat. Dan moet exact gespecificeerd worden welk deel van de punten voor de afsluiting gebruikt moet worden. Dat vereist dat elk punt apart geïdentificeerd moet worden. Theoretisch kan dat wel, maar er is geen enkele bron van geo-data die op die manier is opgebouwd. Het overnemen van grenzen uit andere bronnen is daarom praktisch onmogelijk. Als alle bronnen GIO's zouden zijn, dan zou zo'n eis wel realiseerbaar zijn, ware het niet dat dan geen van de GIO's zonder meer te openen is in algemeen beschikbare, gratis software. Voordat een werkingsgebied bekeken kan worden moeten immers grenzen uit verschillende bronnen gecombineerd worden. Er is geen breed ondersteunde, duurzame standaard die dat mogelijk maakt. Voor GIO-bronnen leidt het implementeren van het opknippen van de grenzen ertoe dat niet meer aan de andere eisen van duurzaamheid en toegankelijkheid voldaan kan worden.

Het is daarom staande praktijk om het samenvallend deel van de begrenzing op te nemen in de geometrie van het werkingsgebied en dus in de GIO. In de toelichting kan aangegeven worden dat een deel van de begrenzing met een andere grens samenvalt, en door het in context (tegen de achtergrond) bekijken van de geometrie is duidelijk om welk deel het gaat. Dit is niet anders dan de manier waarop vaak andere delen van de begrenzing tot stand komen. Als een begrenzing op een achtergrond ingetekend wordt (en bij de vaststelling van een besluit goed bevonden wordt) dan wordt de begrenzing ook zo ingetekend dat het de juiste positie heeft ten opzichte van afbakening van percelen, muren van panden, sloten etc. Voor al deze aspecten wordt (volgens deze notitie) het archiveren van de achtergrond voldoende geacht. Dat zou dus ook voor andere type grenzen zo moeten zijn.

In de huidige praktijk zijn er ook vaste methoden om te borgen dat de begrenzing in lijn blijft met de werkelijkheid. De werkelijkheid voor een natuurlijke grens kan veranderen door natuurlijke processen (getijdegebied), voor percelen en sloten e.d. door menselijk ingrijpen of door nieuwe metingen waardoor de positie op kaarten van basisregistraties wijzigt, en voor GIO's door besluiten van andere bevoegd gezagen. Waar dit relevant is wordt nu vaak de bevoegdheid gedelegeerd om een gebied aan de werkelijkheid aan te passen. Concreet voorbeeld is een provincie die in haar verordening de bevoegdheid om een werkingsgebied aan te passen aan de werkelijkheid heeft gedelegeerd aan het college, waardoor het bijwerken een administratieve activiteit is geworden, maar het besluiten over een daadwerkelijke (juridisch significante) wijziging van het gebied nog steeds bij Provinciale Staten ligt.

Tussenconclusie* geografische informatieobjecten *(GIO's)

Ten aanzien van de randvoorwaarden leiden de antwoorden op voorgaande vragen tot het volgende:

Groen

- *Randvoorwaarde 1:* zowel de coördinaten als de verbeelding kunnen technisch getoond worden. De werkgroep stelt voor dat het GIO onderdeel is van het besluit.
- *Randvoorwaarde 2:* dit is mogelijk en wordt gerealiseerd doordat de GIO als bijlage wordt gepubliceerd bij het besluit. Hierdoor kan bevoegd gezag controleren of de GIO niet veranderd is. Tevens kan de bijlage net als het besluit (PDF) gedeponeerd worden bij de notaris.
- *Randvoorwaarde 3:* dit blijft mogelijk, illustratief kan een verwijzing naar een GIO worden opgenomen in het systeem, die de dynamische grens benadert.
- *Randvoorwaarde 4:* dit is mogelijk en wordt ook zo in de standaard opgenomen. De GIO is onderdeel van het besluit of een eerder besluit. Als het werkingsgebied geen onderdeel is (geweest) van een besluit kan dit alleen gebruikt worden voor de service omgevingen (wetten.nl & DSO-LV). Hiervoor moet mogelijk nog wel de standaard worden aangepast d.m.v. een statusveld. Voor ambtsgebieden wordt een service gemaakt door het Kadaster.

6. Werken in renvooi

5. Het moet leiden tot een hanteerbaar besluit waarbij de wijzigingen als zodanig (en niet weer de overige, al bestaande tekst) worden vastgesteld;
6. Een gedifferentieerde inwerkingtreding van verschillende wijzigingen moet mogelijk blijven;
7. Er moet rekening worden gehouden met samenloop (verschillende wijzigingen van dezelfde wet/amvb/regeling door verschillende wijzigingswetten, wijzigingsamvb's, wijzigingsregelingen);
8. De nieuwe methodiek moet worden toegestaan in de Aanwijzingen voor de regelgeving en ook overigens aan alle kaders voor wetgeving en bekendmaking van wetgeving wordt voldaan.
10. Waar geautomatiseerde consolidatie mislukt of niet mogelijk is, wordt voorzien in handmatige consolidatie dan wel wordt voor het publiek op andere wijze kenbaar gemaakt dat consolidatie niet heeft plaatsgevonden.

De werkgroep heeft dit onderwerp slechts beperkt besproken. Algemeen gevoel is dat de vorm van een wijzigingsbesluit er zeker wel toe kan doen in formele proces (bijvoorbeeld waartegen maak je bezwaar) en dat werken met renvooiteksten vooral van belang is voor de technische verwerking tot geconsolideerde versies, die nodig zijn voor services als wetten.nl en DSO. Het gaat daarbij om een andere manier van schrijven van wijzigingsbesluiten, die gedragen moet worden door de juridische kolom binnen het Rijk, primair degenen die in het kader van de omgevingswet aan de slag zijn.

Wijzigingsbesluiten moeten op een inzichtelijke en hanteerbare manier kunnen worden ingericht. Bijvoorbeeld: een wijziging waarbij in een tekst een begrip tientallen keren moet worden vervangen, zou als zodanig moeten kunnen worden aangegeven in de tekst: "In deze wet wordt het begrip vrachtauto vervangen door het begrip lastwagen." Dit leidt tot een leesbaar en kort besluit. Bij werken in renvooi moeten dergelijke samenhangende wijzigingen worden verduidelijkt in de toelichting. Anderzijds hebben renvooiteksten ook weer het voordeel van grotere inzichtelijkheid hoe de regelgeving er uiteindelijk uit komt te zien. Ook als besloten wordt tot wijziging van een GIO-object moet dit inzichtelijk zijn weer te geven en toegelicht (wat gebeurt er in de visualisatie en waarom). Ook een datum inwerkingtreding en met name terugwerkende kracht moeten op tekstueel niveau zichtbaar zijn, en beide zichtbaar zijn in geconsolideerde versies.

De werkgroep constateert dat consolidatie op dit moment en ook in de toekomst een vorm van verplichte service is, zowel op wetten.nl als dadelijk op en ten behoeve van de werking van DSO-LV. Tevens constateert de werkgroep dat consolidatie voor wijzigingsbesluiten van het Rijk momenteel handmatig plaatsvindt bij de Sdu. DSO-LV heeft overigens alleen geconsolideerde besluiten nodig (zie paragraaf 2).

Verder is automatische consolidatie niet zomaar mogelijk, bijvoorbeeld wanneer sprake is van gelijktijdige wijzigingsprocessen of bij terugwerkende kracht en blijft handmatige controle en probleemoplossing geboden.

De werkgroep stelt het volgende voor ten aanzien van het Omgevingswet-domein:

- Beschouw de komende jaren als een overgangs- en experimenteerperiode. Dit vereist wel dat de LVBB beide methodes van vastleggen van wijzigingsbesluiten kan ondersteunen en dat de te gebruiken software van de aanleverde partijen (of de door hen ingehuurde derden) dit ook kunnen.
- Maak het praktisch en juridisch mogelijk dat beide werkwijzen gebruikt kunnen worden voor Omgevingswetregelingen. Als een besluit "in renvooi" wordt vastgesteld, wordt het ook "in renvooi" bekendgemaakt en andersom. Een bekendgemaakte GIO moet ook onderdeel zijn van het vastgestelde besluit.

- Handhaaf dus vooralsnog ook de handmatige consolidatie bij Sdu en breidt dit uit met een faciliteit ter controle van automatische consolidatie van het nieuwe spoor (waarschijnlijk voor een beperkt aantal gevallen). Met de SDU is op dit moment (via Europese aanbesteding) enkel consolidatie van tekst gecontracteerd. Vraag is of de SDU de expertise heeft om omgevingswetdocumenten te consolideren en of dat zomaar kan worden toegevoegd aan het huidige contract. En zo niet, dan moet worden nagegaan op welke termijn voldoende expertise beschikbaar is en waar.
- Check in hoeverre STOP/TP om kan gaan, aangevuld kan worden met hiervoor genoemde ideeën (als uitbreiding, niet inperking). In feite betekent dit, dat de standaard het aanleveren van de klassieke wijzigingsbesluit aan moet kunnen. Dat kan als dan tegelijkertijd door de BG's de daaruit resulterende consolidatie wordt meegeleverd (al dan niet met steun van een derde partij, vergelijkbaar zoals DROP nu werkt).

Ten aanzien van de genoemde randvoorwaarden in deze paragraaf is het oordeel van de werkgroep dat adequaat hieraan kan worden voldaan, mits voorgaande acties in gang worden gezet. Voor bijvoorbeeld het mislukken van automatische consolidatie heeft de werkgroep een voorbeeld-proces beschreven.

7. Eindconclusie

De werkgroep is van mening dat voldaan is of kan worden aan alle randvoorwaarden.

Er is nog voldoende tijd om dit juridisch voor elkaar te krijgen, juridische directies ermee vertrouwd te maken, en voldoende ondersteuning te regelen. Technisch is er nog ongeveer een half jaar om e.e.a. te realiseren.

Kader Wat als automatische consolidatie mislukt

A. Samenloop op regeling(versie)niveau

Twee situaties denkbaar:
- het aangeleverde document is op zichzelf al niet geschikt voor consolidatie (er is geen versie te vinden
- Het document is op zichzelf wel geschikt maar er is sprake van een samenloopprobleem op regeling (versie) niveau. Daarbij vallen te onderscheiden (zie ook het schema):

Probleem 1: Twee regelingen hebben dezelfde inwerkingtredingsdatum en wijzigen dezelfde versie van de doelregeling.
Probleem 2: Een regeling beoogt een versie van de doelregeling te wijzigen die inmiddels al niet meer de inhoud heeft die die wijzigingsregeling veronderstelt.

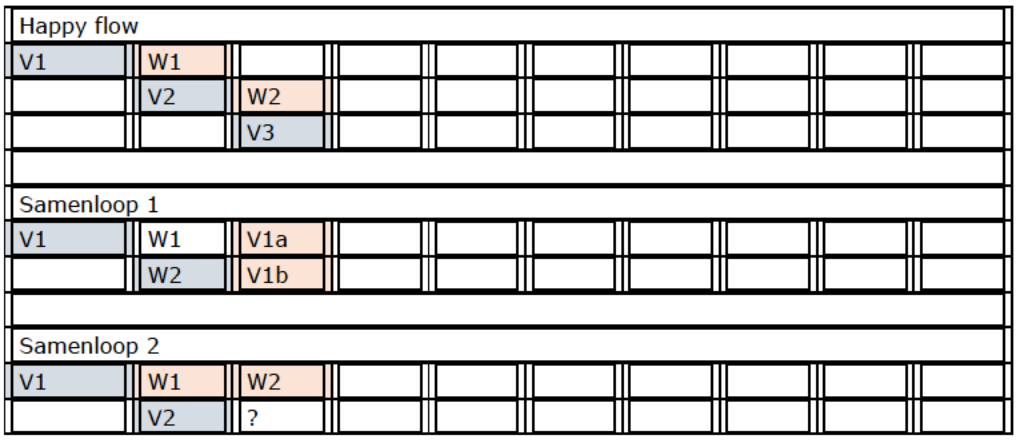

Uitgangspunt is dat twee wijzigingsregelingen wijzigingen willen aanbrengen in dezelfde versie van de doelregeling een formeel samenloopprobleem aanwezig is, omdat dan niet de zekerheid bestaat dat de opstellers van de regelingen interferentieproblemen hebben voorzien. Dat is ook het geval als de wijzigingen op zichzelf combineerbaar zijn.
Voorbeeld:
- Regeling A verhoogt het maximum subsidiebedrag per aanvrager in een subsidieregeling
- Regeling B vergroot de groep in aanmerking komende aanvragers.

Als één van beide regelingen aangrijpt op de doelregeling die is ontstaan uit de andere regeling mag je er van uitgaan dat de laatste rekening heeft gehouden met de eerste. Als ze beiden op dezelfde doelregeling aangrijpen kan het tot budgettaire consequenties leiden die geen van beiden heeft voorzien.
Het is dus wenselijk een signaal naar beide auteurs te laten uitgaan als blijkt dat ze beide op dezelfde versie van de doelregeling mikken, ongeacht of de wijzigingen tekstueel te verenigen zijn.

B. Samenloop op elementniveau

Dat er samenloop is op versieniveau betekent niet automatisch dat er een consolidatieprobleem is. daarvan is slechts sprake als er ook samenloop op elementniveau is.

a. de wijzigingsinstructies hebben betrekking op verschillende elementen in de regeling
   → Vervang de elementen door de gewijzigde elementen (nb: wel waarschuwen)
b. de wijzigingsinstructies hebben betrekking op dezelfde elementen maar zijn taalkundig te combineren
   → Creëer handmatig een nieuw element waarin beide wijzigingen zijn verwerkt + waarschuwen.
c. de wijzigingsinstructies hebben betrekking op dezelfde elementen en zijn taalkundig niet te combineren
   → Wachten op instructies van auteurs. De auteurs moeten door aanpassing van één van de wijzigingen het samenloopprobleem oplossen. In geval van nood beide versies publiceren onder het motto dat de rechter het dan wel uitzoekt.

Ook wanneer consolidatie op elementniveau technisch te realiseren is, wil dat niet zeggen dat er een deugdelijk resultaat ontstaat. Voorbeeld: regeling 1 schrapt een artikel en regeling 2 voert een artikel in dat verwijst naar het geschrapte artikel. Voor de samenstelling vna de nieuwe tekst is dat geen probleem maar inhoudelijk ontstaat een ondeugdelijk resultaat. Het is dus wenselijk om altijd bij samenloop op regelingversieniveau een signaal te geven aan de auteur van de wijzigingen.

Bijlage Samenstelling werkgroep

art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie EB (vz)
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie EB (secr)
art 5.1 lid 2 sub e	JenV, directie WJZ
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie DIO
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie CZW
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie CZW
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie ADS
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, directie POW/CZW
art 5.1 lid 2 sub e	BZK, KOOP

Samenhang:
een schets

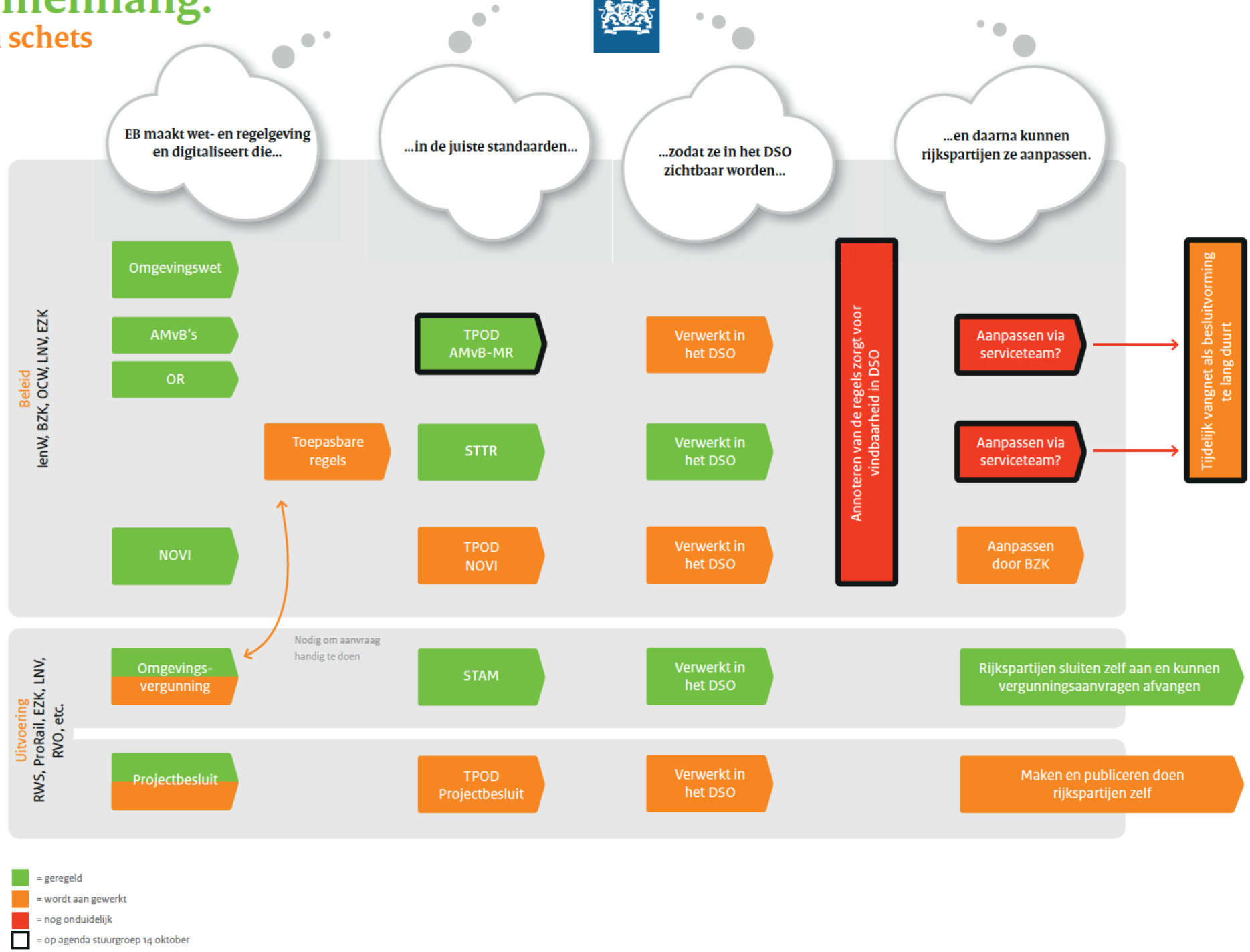

Agendapunt

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
Invullen

Kenmerk
2019-0000612414

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Voortgangsbrief Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met de hoofdlijn van bijgevoegde voortgangsbrief en de agendering daarvan in de Ministerraad van 29 november 2019.

Context

De Eerste en Tweede Kamer ontvangen jaarlijks een integrale voortgangsbrief over de wetgeving het DSO en de implementatie. Zoals eerder toegezegd aan de Kamer wordt in deze brief ook afgewogen of de geplande inwerkingtreding van de Omgevingswet per 2021 haalbaar is en/of welke extra maatregelen nodig zijn. De Eerste Kamer heeft verzocht om de brief uiterlijk op 2 december te ontvangen.

Op 15 november jl. heeft de EK aangegeven bij een toenemend aantal leden afnemende bereidheid vast te stellen om zich gebonden te achten aan het eerder gecommuniceerde tentatieve tijdpad. Op 3 december weegt de commissie of zijn vasthoudt aan dit eerder vastgestelde behandelschema. Komende week overlegt de minister voor Milieu en Wonen hierover met de EK. Uitkomsten hierop worden uiteraard met u afgestemd en verwerkt in de brief.

Toelichting bij het beslispunt

De hoofdconclusie van de brief is dat het wenselijk en mogelijk is de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking te laten treden. Tegelijkertijd wordt geschetst dat er nog meters moeten worden gemaakt, maar dat het vertrouwen er is dat deze op tijd gezet kunnen worden. Over een half jaar is het moment om definitief te bepalen of de wet per 1 januari 2021 in werking treedt. Hierover zal een Koninklijk besluit in beide Kamers worden voorgehangen. Gezien het belang van de conclusie over de inwerkingtreding is het voorstel dat de minister voor Milieu en Wonen deze brief namens het kabinet stuurt.

Over de brief heeft interdepartementale en interbestuurlijke afstemming plaatsgevonden. Op 20 november ligt de brief voor in het interbestuurlijke Opdrachtgeversberaad en op 28 november in het Bestuurlijk overleg met de koepels. Op 26 november is er nog een technische briefing over het DSO in de

Datum
4 september 2018

Kenmerk
2019-0000612414

EK. Mogelijk dat op basis van deze besprekingen nog zaken in de brief moeten worden aangescherpt. Ook zal er nog een redactieslag op taalgebruik en consistentie worden gedaan. Meer substantiële inhoudelijke aanvullingen worden indien nodig met u afgestemd.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Eenvoudig Beter
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
26 november 2019

Kenmerk
2019-0000615355

agenda

Agenda Stuurgroep Omgevingsrecht

Vergaderdatum en -tijd	26 november 2019 09.30-11.15
Vergaderplaats	Turfmarkt 147, Z36.30 Koninkrijk der Nederlandenzaal
Deelnemers	

1.	**Opening en mededelingen**	
2.	**Concept-Verslag Stuurgroep 14 oktober**	Ter vaststelling
3a	**Toelichting Advies** art 5.1 lid 2 s	Ter informatie
	Adviesrapport organisatie en inrichting stelsel Omgevingswet	*(bijgevoegd)*
3b	**Discussie over Advies** art 5.1 lid 2 s	Ter bespreking
	Wetgeving	
4.	**Stand van zaken (wetgevingsproducten)**	Ter besluitvorming
	Notitie	*(bijgevoegd)*
	a) Samenvatting deskundigenbijeenkomst Invoeringswet 15-10	*(bijgevoegd)*
	b) Notitie aanpak besluitvorming 21e tranche Chw	*(bijgevoegd)*
5.	**Consultatieversie Invoeringsregeling**	Ter besluitvorming
	Notitie	*(bijgevoegd)*
	a) Invoeringsregeling – Artikelen H1	*(bijgevoegd)*
	b) Invoeringsregeling – bijlagen H1	*(bijgevoegd)*
	c) Invoeringsregeling - artikelsgewijze toelichting H1	*(bijgevoegd)*
	d) Invoeringsregeling - artikelen H2 t/m 5	*(bijgevoegd)*
	e) Invoeringsregeling - artikelsgewijze toelichting H2 t/m 5	*(bijgevoegd)*
	f) Invoeringsregeling - Toelichting algemeen deel	*(bijgevoegd)*

6.	**Consultatieversie Aanvullingsregeling grondeigendom**	Ter besluitvorming
	Notitie	*(bijgevoegd)*
	a) Aanvullingsregeling grondeigendom – artikelen	*(bijgevoegd)*
	b) Aanvullingsregeling grondeigendom – artikelsgewijze toelichting	*(bijgevoegd)*
	c) Aanvullingsregeling grondeigendom – Algemene toelichting	*(bijgevoegd)*

Implementatie

7.	**Stand van Zaken (implementatie)**	Ter informatie
	Notitie	*(bijgevoegd)*
	a) Basisniveau Omgevingsloket	*(bijgevoegd)*
8.	**IBAT**	Ter informatie
	Rijksstandpunt	(*mondelinge Toelichting*)
9.	**Actualisatie GPVE + DA + GCR**	Ter besluitvorming
	Rijksstandpunt	*(bijgevoegd)*
	a) Concept – OGB notitie	*(bijgevoegd)*
	b) Globaal Plan van Eisen	*(bijgevoegd)*
	c) Global Content Raamwerk	*(bijgevoegd)*
	d) Doelarchitectuur	*(bijgevoegd)*

Veranderopgave Rijk

10.	**Stand van Zaken (VO Rijk)**	Ter informatie
	Notitie	*(bijgevoegd)*
11.	**Projectbesluit**	Ter besluitvorming
	Oplegnotitie	*(mondelinge toelichting)*
	a) Rollende planning projectbesluit	*(bijgevoegd)*

Overig

12. Rondvraag en sluiting

Ter informatie:

- Concept OGB agenda

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Eenvoudig Beter
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Kenmerk
2019-0000615356

Bijlage(n)
1

verslag

Verslag Stuurgroep Omgevingsrecht 14 oktober

Vergaderdatum	14 oktober 2019
Aanwezig	art 5.1 lid 2 sub e (BZK), art 5.1 lid 2 sub e (OCW), art 5.1 lid 2 sub e (JenV), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/EB), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/Ads), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/RO), art 5.1 lid 2 sub e (BZK/CZW), art 5.1 lid 2 su (IenW), art 5.1 lid 2 sub e (EZK/LNV)

1. Opening en Mededelingen

- art 5.1 lid 2 sub e vervangt art 5.1 lid 2 sub e voorlopig, tot er een vervanger voor hem is gevonden. De Stuurgroep dankt art 5.1 lid 2 sub e voor zijn inzet voor de Omgevingswet.
- Het eindrapport van art 5.1 lid 2 s zal eind oktober opgeleverd worden. art 5.1 lid 2 sub e legt 2 opties voor aan de Stuurgroep. De Stuurgroep kiest ervoor om het advies van art 5.1 lid 2 s met een concept-reactie vanuit BZK te bespreken tijdens de Stuurgroep van 26 november.

2. Verslag Stuurgroep 10 september 2019

- art 5.1 lid 2 sub e heeft een tekstuele wijziging voor het verslag. Deze zal zij per mail sturen.
- Het verslag is zonder verdere wijzigingen vastgesteld.

3. Stand van Zaken wetgeving

- Op 8 oktober heeft de plenaire behandeling van Aanvullignwet grondeigendom plaats gevonden in de Tweede Kamer. De stemming volgt op 15 oktober om 15.00 uur. Er wordt nog gewerkt aan 2 amendementen; Zelfrealisatie bij voorkeursrecht en financiele bijdrage gebiedsgerichte regeling.
- Voor Aanvullingsbesluit geluid is er overeenstemming met de Koepels. Het besluit gaat zo snel mogelijk in de voorhang.
- De Tweede Kamervragen voor Aanvullingsbesluit natuur en bodem zijn ontvangen. Deze worden zo snel mogelijk beantwoord.
- Brief inwerkingtreding moet 2 december in de Eerste Kamer zijn, in plaats van de aanvankelijke geplande 20 december. Deze brief wordt 28 november in het BO besproken. De stuurgroep benadrukt dat het goed is

dat de brief gedragen wordt door het hele kabinet. Er wordt gekeken hoe dit georganiseerd kan worden. (**Actie EB**)

4. buiten reikwijdte

5. **Stand van zaken (implementatie)**
   - art 5.1 lid 2 sub e kondigt aan meer tijd te besteden aan implementatie in de stuurgroep.
   - art 5.1 lid 2 sub e schuift aan om de IJDO-conferentie toe te lichten (met o.a. workshops over DSO en annoteren), alsmede het bijbehorende interviewboekje.
   - art 5.1 lid 2 sub e licht toe dat verandering van de Rijkspartijen moeizaam gaat, omdat het moeilijk te begrijpen is en men daarom zoekt naar zekerheden.
   - art 5.1 lid 2 sub e deelt een schema uit, dat probeert de samenhang tussen de agendapunten te schetsen. art 5.1 lid 2 sub e licht het schema toe. Het schema zal na de vergadering rondgestuurd worden.

6. **Interbestuurlijk acceptatieteam**
   - De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt

7. **Beheer – Dienstverleningsniveau DSO-LV**
   - De stuurgroep stemt in met het voorgestelde Rijksstandpunt

8. **Beheer – Informatiepunt Omgevingswet**
   - IPOW zit in beheerarrangement ingesloten. Infomail, bodemplus, bouwregelgeving helpdesk en helpdesk water gaan op in IPOW. De huidige helpdesks hebben een groter bereik dan alleen de Omgevingswet. Infomail (milieu), bodemplus en helpdesk water bedienen onderdelen die niet onder Omgevingswet vallen.
   - concept

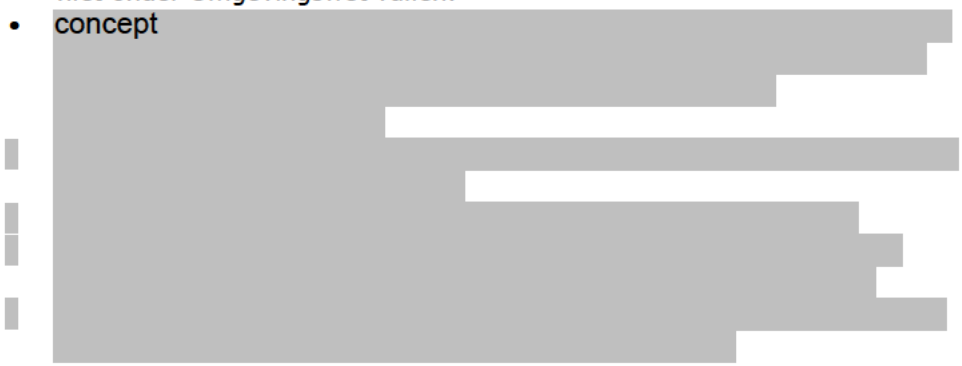

9. STOP TPOD

- art 5.1 id 2 sub e geeft nog een korte uitleg hoe de STOP TPOD werkt.
- Deze standaard is belangrijk om vast te stellen zodat softwareleveranciers kunnen investeren in software voor bevoegd gezagen.
- De stuurgroep is eens met het Rijksstandpunt.

10. Eindrapportage Werkgroep Annoteren

- In het OGB zijn een aantal annotaties verplicht gesteld. Deze werkgroep heeft uitgezocht tot welk niveau het verstandig is om te annoteren om de dienstverlening naar de burger te optimaliseren, en wat betekent dat voor de workload.
- art 5.1 lid 2 sub e werkt scenario's uit voor Service Team Rijk bedacht, annoteren valt daar ook onder. De stuurgroep suggereert ook om de bemensing hierin te benoemen, waaronder de wetgevingsjuristen.
- De stuurgroep neemt de notitie ter kennisgeving aan.

11. Plan uitbouw

- art 5.1 lid 2 s (EZK/LNV) stemt in met het Rijksstandpunt maar wil benadrukken dat LNV Natura 2000 en toegang beperkende gebieden zo snel mogelijk gerealiseerd wil zien.
- art 5.1 id 2 sub e geeft aan dat deze punten niet bovenaan het lijstje van de prioriteiten staan.
- art 5.1 lid 2 sub e (CZW) heeft nog een opmerking over de notitie: op pagina 3 staat dat 'functionaliteit om samenwerking tussen bevoegd gezag te ondersteunen bij de behandeling van vergunningaanvragen' onderdeel is van de uitbouw, maar het is ook onderdeel van het basisniveau.
- De stuurgroep stemt in met het Rijksstandpunt.

12. Stand van zaken VO Rijk

- Er zijn geen opmerkingen geplaatst bij dit agendapunt.

13. Aanpak Aansluitstrategie

- De stuurgroep gaat akkoord met de voorgestelde aanpak

14. Tijdelijke verlenging digitalisering Rijksoverheid

- Dit is een verkenning van de mogelijkheden van een tijdelijke centrale voorziening (een soort vangnet), voor het geval dat we niet klaar zijn op 1 januari 2021.
- De volgende stap in dit proces is om nader uit te werken wat de consequenties zijn voor capaciteit en financiën.
- De stuurgroep gaat akkoord met de voorgestelde koers uit de notitie.

15. Verkenning Scenario's Serviceteam Rijk

- De stuurgroep neemt kennis van de scenario studie.
- De stuurgroep vraagt om de scenario's verder (financieel) uit te werken.

16. Rondvraag

- art 5.1 id 2 sub e meldt dat de Eerste Kamer heeft gevraagd om voor 26 november

een BIT toets te leveren. Dit is uitgezet bij BIT, maar die heeft te kennen gegeven hier niet aan te kunnen voldoen. Er is een brief naar de Eerste Kamer gestuurd hierover met de mededeling dat we gaan uitzoeken hoe we aan deze vraag kunnen tegemoet komen.

- De vergadering wordt om 14.45 gesloten.

Deskundigenbijeenkomst Eerste Kamer Invoeringswet 15 oktober

THEMA 1: UITVOERBAARHEID EN HANDHAAFBAARHEID

Sprekers:

1. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 lid 2 sub e Integrale Adviescommissie Omgevingswet
2. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 li algemeen bestuur Omgevingsdienst Groningen tevens wethouder gemeente Oldambt
3. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 lid 2 sub e Interprovinciaal Overleg (IPO)
4. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 lid 2 sub e VNO NCW MBK – Nederland

1. art 5.1 lid 2 sub e

De adviescommissie kijkt of de Omgevingswet gaat werken en of de wet gaat bijdragen aan de gestelde doelen. De adviescommissie adviseert niet over de mogelijke werking van het DSO.

Veel discussies binnen de adviescommissie zijn gegaan over de balans tussen beschermen en benutten. Rode draden in het eindadvies (dat medio november klaar is) zijn beleidsneutraliteit, decentraal tenzij en hoe houden we het stelsel in de toekomst op orde.

2. art 5.1 lid 2 sub e

De Omgevingswet vraagt om een andere manier van omgaan met een initiatiefnemer en inwoner. Spanning ontstaat tussen maatwerk en uniformiteit. De omgevingsdienst werkt voor meerdere gemeenten die onder de Omgevingswet straks allemaal ruimte hebben om maatwerkregels te stellen. Dat vraagt iets extra's van de omgevingsdienst. Een zorg is de financiële druk op omgevingsdiensten door tekorten in het sociale domein. Ook is het een uitdaging om kwalitatief goed personeel bij Omgevingsdiensten vast te houden, door krapte op de arbeidsmarkt. Komst Omgevingswet sluit aan bij waar gemeente lokaal al mee bezig is.

3. art 5.1 lid 2 sub e

Provincies zijn altijd voorstander geweest van de Omgevingswet. Nog steeds denken ze dat inwerkingtreding op 1 januari 2021 haalbaar is. DSO is echter nog niet klaar. Ook belangrijk dat de hele potentie van DSO wordt benut, dit is nog niet het geval bij inwerkingtreding. Pas als scenario 3 er is gaat de Omgevingswet echt maatschappelijke baten genereren voor de burgers. Vraag is of dit lukt. Informatiehuizen worden niet vanuit het Rijk opgezet. Ook is financiering vanuit het Rijk vervallen. Als we kijken naar de budgetten die daarvoor beschikbaar staan dan ontbreken een enkele 10-tallen miljoenen om daar te komen. IPO zal een update geven op een eerdere verstuurde brief met aandachtspunten voor de kamer. Van belang om gegeven decentrale afwegingsruimte te behouden en niet in de loop der tijd weer centraal in te perken.

4. art 5.1 lid 2 sub e

Omgevingswet is belangrijk voor MKB. Bijvoorbeeld door kortere doorlooptijden van vergunningen en omdat regels op een plek vindbaar zijn. MKB branche is goed op de hoogte, individuele MKB-ers gaan pas naar de wet kijken als deze echt wordt ingevoerd. Van belang dat overgangsrecht duidelijk is. In overleg met BZK gaat MKB NL een 'wat je moet weten over' campagne te starten. Het DSO moet voor inwerkingtreding klaar zijn en MKB-vriendelijk.

THEMA 2: PARTICIPATIE

Sprekers:

1. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 lid 2 sub e Gemeente Leiden
2. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 lid 2 sub e Natuur & Milieu
3. art 5.1 lid 2 sub e - Kronenburgerforum

1. art 5.1 lid 2 sub e

Het Leids college heeft als motto 'Samen maken we de stad' en de Leidenaar laat zich graag horen en komt graag met zijn input.

1. Verwachtingsmanagement is van belang. Participatie vindt plaats binnen een kader, je kan burgers geen carte blanche geven. Fijn dat er geen bindende regels zijn hoe je participatie moet vormgeven. Uiteindelijk beslist het bevoegd gezag wat ze gaan doen obv participatie.

2. Ervaring leert dat belanghebbenden weinig aanhaken. Hoog abstractieniveau maakt participatie lastig. In Leiden is dat opgelost met een ontwikkelperspectief tussen Omgevingsplan en visie.
3. Ook al is de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk voor participatie, er wordt toch naar de gemeente gekeken (wordt als afzender gezien).
4. Na een goede participatie een uitgebreide (zienswijze) voorbereidingsprocedure is dubbel op en gaat ten koste van de snelheid.

Houd vast aan 1 jan 2021. Voorwaarde is wel dat DSO op orde is.

2. art 5.1 lid 2 sub e

Invoeringswet introduceert verslechtering en uw kamer heeft de laatste kans om de kwaliteit te verbeteren. Goed dat er aandacht is voor participatie maar jammer dat er geen verplichting is voor participatie bij vergunningen. Ook moeten spelregels vooraf duidelijk zijn en terugkoppeling achteraf wat bevoegd gezag met inbreng doet. DSO is cruciaal voor participatie. Mensen moeten weten wat er speelt. Milieueffectrapportage is ook belangrijk. MER krijgt een steeds kleinere rol bv bij projectbesluit en omgevingsplannen. Ook relatie tussen RES en instrumenten Omgevingswet is niet duidelijk. Het wordt er niet eenvoudiger op. Je zou vaker de uitgebreide voorbereidingsprocedures moeten kunnen toepassen.
Wij zijn van mening dat de senaat niet moet instemmen met dit wetsvoorstel, zonder dat de Minister het voorstel op belangrijke punten nog wijzigt.

3. art 5.1 lid 2 sub e

Spreekt hier namens bewonersorganisatie – georganiseerd in het art 5.1 lid 2 sub e . Participatie bij een gebiedsvisie is vastgelopen omdat spelregels tussentijds gewijzigd zijn. De vorm van participatie is nu te vrij. Er is bijvoorbeeld geen motiveringsplicht en er worden niet altijd de juiste mensen betrokken.

THEMA 3: DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

Sprekers:

1. art 5.1 lid 2 sub e GeoBusiness
2. art 5.1 lid 2 sub e Rho adviseurs voor leefruimte

1. art 5.1 lid 2 sub e

DSO heeft een negatieve annotatie, maar het is verre van negatief. Er zijn ook nog dingen om te verbeteren.
Stel de invoering niet uit maar stel een geleidelijke zachte overgang toe. Uitstel gaat zorgen dat bevoegd gezagen gaan afwachten en voedt pessimisme. Zorg voor een open stelsel en randvoorwaarden voor beschikbaarheid en gelaagde ontwikkeling.

Het tijdspad van het DSO is ambitieus. We moeten ons realiseren dat het DSO nu nog in een laboratorium stadium is. STOP-TPOD standaard is vandaag vastgesteld. Tot op heden nog geen test van de hele keten geweest. Het is ook nog onoverzichtelijk welke DSO omgevingen beschikbaar zijn en welke nog gaan komen. Ik mis nog een laagdrempelige operationele helpdesk.

2. art 5.1 lid 2 sub e

Bij afgelopen kwartaal demo gezien wat gerealiseerd is. Er is hard gewerkt en veel bereikt. Dat is een transitie van een omvang van de WMO waar we voor staan. Bij software leveranciers nog tijd nodig om de software verder te ontwikkelen op de open einden die nu beschikbaar komen. Maar wel blijven koersen op 1 jan 2021.

We hebben content nodig om de stressbestendigheid en werking van het DSO te kunnen testen. Onderdelen van die content zijn nog niet gereed (bv bruidsschat komt pas in 4de kwartaal 2020).

THEMA 4: RECHTSPRAAK EN RECHTSBESCHERMING

Sprekers:

1. art 5.1 lid 2 sub e rechtbank Noord-Nederland en art 5.1 lid 2 sub e Wetgevingsadviescommissie Bestuursrecht
2. art 5.1 lid 2 sub e – Advocaat art 5.1 lid 2 sub e
3. art 5.1 lid 2 sub e – art 5.1 lid 2 sub e , Universiteit Utrecht

1. art 5.1 lid 2 sub e

De gedachte van BZK dat het aantal zaken zal afnemen en beroepen gemakkelijker afgedaan worden, wordt niet gedeeld. Er is een overgangsperiode waarin de rechtspraak nieuwe begrippen

onder de knie moet krijgen. Ook zijn er in die periode twee stelsels naast elkaar omdat veel zaken nog onder het oude recht worden afgedaan. Door de flexibiliteit en ruimte die de wet biedt, zal de rechtszekerheid afnemen. Veel zaken over uitleg van algemene regels en handhavingsprocedures. Het aantal rechtsprocedures zal hetzelfde blijven maar de zaken worden wel zwaarder en lastiger. Aanvullende financiering voor de rechtspraak is niet voldoende om de extra kosten als gevolg van de Omgevingswet op te vangen.

2. art 5.1 lid 2 sub e

Ik vertegenwoordig de derde-belanghebbende in het omgevingsrecht: dat zijn de burgers waar het om gaat. Het kan misgaan met de Omgevingswet, er kunnen net als met de PAS situaties ontstaan die in strijd zijn met Europese regels. Bijvoorbeeld door de flexibele milieunorm te introduceren worden burgers niet meer beschermd. Alleen bij een concrete norm kan de burger naar de rechter stappen om zijn rechtsbescherming te pakken.

Bij flexibele norm kan de rechter niets meer betekenen voor de burger. De rechter kan het bestuursorgaan alleen corrigeren als er buiten de wet wordt getreden. Dus er is geen sprake van gelijkwaardige bescherming.

3. art 5.1 lid 2 sub e

Hoofdlijn komt erop neer: decentraal bestuur krijgt meer afwegingsruimte, waardoor de burgers en bedrijven in meer onzekerheid komen. De rechter moet de kastanjes uit het vuur halen. Dat zal meer beroepen genereren. Jurisprudentie leidt tot een ingewikkelder rechtscomplex. Ook het overgangsrecht is lastig. De maatschappelijke ontwikkeling en reactie daarvan door wetgeving staat ook niet stil. De druk op de bestuursrechter zal groot zijn.

De Eerste kamer komt 19 november met nieuwe vragen over de Invoeringswet en het Invoeringsbesluit. Op 26 november geeft BZK een technische briefing over het DSO.

Agendapunt 4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
24 september 2019

Kenmerk

Bijlage(n)
1

notitie

Betreft: Stand van zaken wetgevingsproducten

Deze informerende notitie brengt de voortgang van de stelselherziening per werkspoor in beeld en informeert u over de voortgang in de Eerste en Tweede Kamer.

1. Eerste en Tweede Kamer

- De plenaire behandeling van Aanvullingswet grondeigendom in de Tweede Kamer vond plaats op 21 oktober. Voorgestemd hebben: 50Plus, D66, SGP, CU, PvdA, Denk, VVD en CDA. Tegenstemmen kwamen van SP, GroenLinks, PvdD, FvD, vKA, Van Haga, PVV.
- Op vrijdag 1 november heeft de Eerste Kamer een brief gestuurd waarin ze aangeven dat ze mogelijk niet de behandeling van de aanvullingswetten bodem en geluid en de Invoeringswet voor de kerst kunnen afronden. De afweging daarover vindt plaats in de procedurevergadering van 3 december.
- Op 13 november heeft de Eerste Kamer een brief gestuurd waarin ze vragen naar de vierde nulmeting die gericht is op kenmerken van vergunningverlenings-, toezicht en handhavingsprocessen voor de rechtspraak.
- Op 11 december vindt er een AO Omgevingswet plaats in de Tweede Kamer. Op de agenda staat het Invoeringsbesluit en de voortgangsbrief van 2 december. De brief is tijdens de extra OT van 12 november en de extra stuurgroep van 19 november besproken.

2. Invoeringswet

- Op 15 oktober vond de deskundigenbijeenkomst plaats in de Eerste Kamer. Er waren 4 thema's: Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid, participatie, DSO en Rechtspraak en rechtsbescherming. In de bijlage is een samenvatting gevoegd van deze bijeenkomst gevoegd.
- Er vindt ook een technische briefing plaats inzake het basisniveau DSO, deze is gepland op 26 november.
- De commissie IWO van de Eerste Kamer heeft besloten op 19 november nader verslag uit te brengen, in tegenstelling tot de eerder gecommuniceerde 5 november.

3. Invoeringsbesluit

- De Tweede Kamer heeft besloten op 11 december een AO Omgevingswet te

houden. Tijdens dit AO wordt o.a. het Invoeringsbesluit behandeld.
- Het Invoeringsbesluit wordt tegelijk behandeld met de Invoeringswet in de Eerste kamer, inbreng schriftelijk overleg wordt nu verwacht op 19 november. Planning voor de beantwoording van vragen zal binnenkort met u gedeeld worden.
- Zoals reeds aangekondigd in de Nota van toelichting op de voorhangversie van het Ib en bevestigd in antwoord op de vragen van de Tweede Kamer (vraag nr. 54) wordt in het Invoeringsbesluit (Raad van State-versie) een aantal artikelen toegevoegd die samenwerken aan aanvragen in de landelijke voorziening van DSO mogelijk maken. Over die aanvulling wordt nu advies gevraagd aan de Autoriteit persoonsgegevens.

4. Omgevingsregeling
- Er is geen reactie gekomen vanuit de Europese Unie in oktober. De Omgevingsregeling wordt daarmee op 22 november gepubliceerd. Dat is belangrijke mijlpaal, mede omdat dit het eerste wetgevingsproduct is dat via de Standaard Officiële Publicaties wordt gepubliceerd in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen.

5. Invoeringsregeling
- Deze besluitvormingsronde ligt de consultatieversie voor. De internetconsultatie start op 6 december. Na verwerking van de consultatiereacties, volgt de technische notificatieversie in het voorjaar van 2020. Publicatie is voorzien medio 2020.

6. Aanvullingswetten

<u>Bodem</u>
- Op 8 november heeft de Eerste Kamer schriftelijke vragen gesteld,
- Op 10 oktober heeft de Tweede Kamer inbreng voor schriftelijk verslag geleverd voor Aanvullingsbesluit bodem. Deze vragen zijn inmiddels beantwoord. We zijn in afwachting van reactie van de Tweede Kamer.
- Deze zomer is gestart met de voorbereiding van de aanvullingsregeling, waarbij er op dit moment aan de regeling wordt geschreven. Verwachting is dat de regeling in de eerste ronde van 2020 ter besluitvorming voor ligt.

<u>Geluid</u>
- Het Aanvullingsbesluit is op 14 oktober naar het parlement verzonden.
- Op 6 november heeft de Eerste Kamer schriftelijke vragen gesteld voor het Aanvullingsbesluit. De Eerste Kamer heeft de antwoorden op 15 november retour gekregen.
- De Tweede Kamer levert op 28 november inbreng verslag op het Aanvullingsbesluit geluid.
- Deze zomer is gestart met de voorbereiding van de aanvullingsregeling, waarbij er op dit moment aan de regeling wordt geschreven. Verwachting is dat de regeling in de eerste ronde van 2020 ter besluitvorming voorligt.

Grondeigendom

- De plenaire behandeling van Aanvullingswet Grondeigendom vond plaats op 8 oktober. Bij de stemmingen een week later is de Aanvullingswet door de Tweede kamer aangenomen.
- Het Aanvullingsbesluit grondeigendom is op 21 oktober voorgehangen bij beide Kamers.
- De Eerste Kamer heeft schriftelijke vragen gesteld op 19 november voor de Aanvullingswet grondeigendom en Aanvullingsbesluit grondeigendom.
- De Tweede Kamer levert inbreng voor schriftelijke vragen op 21 november voor het Aanvullingsbesluit grondeigendom.
- De aanvullingsregeling grondeigendom ligt deze besluitronde voor.

Natuur

- De Aanvullingswet natuur is 4 juli aangenomen in de Eerste Kamer. Het Aanvullingsbesluit natuur is 6 september bij beide Kamers voorgehangen.
- De Eerste Kamer heeft op 12 november schriftelijke vragen gesteld over de Aanvullingswet natuur en aanvullingsbesluit natuur. Antwoorden zullen zo nodig bilateraal worden afgestemd.
- Op 11 oktober heeft de Tweede Kamer schriftelijke vragen gesteld. De antwoorden worden een dezer dagen verstuurd.
- Er is gestart met de uitwerking van de regeling. De verwachting is dat de regeling de eerste besluitvormingsronde van 2020 voorligt bij OT/STG.

7. Wijzigingswet Awb i.v.m. de Ow

- Op woensdag 10 juli is het wetsvoorstel tot Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten in verband met het nieuwe omgevingsrecht en nadeelcompensatierecht bij de Tweede Kamer ingediend.
- De Commissie van JenV van de Tweede Kamer heeft inbreng verslag vastgesteld op 26 september. De Nota naar aanleiding van Verslag wordt naar verwachting eind november naar de Tweede Kamer gestuurd.

8. Wet, besluit en regeling elektronische publicaties

- De Wet elektronische publicaties (Wep; Kamerstukken 35 218) regels over de elektronische bekendmaking van besluiten, die ook gelden voor de bekendmaking van regels en besluiten binnen het domein van het omgevingsrecht.
- Het wetsvoorstel ligt bij de Tweede Kamer. Eind oktober heeft BZK de Nota vaar aanleiding van het verslag, met Nota van wijziging bij de Kamer ingediend. Er is nog beleidsoverleg gaande op een onderdeel, dat in december tot een tweede Nota van wijziging kan leiden. De geplande inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2021.
- Dat geldt ook voor het Besluit elektronische publicaties en de Regeling elektronische publicaties. Hierin zal onder meer een set standaarden (regels over structuur, vormgeving en toegankelijkheid) vastgesteld worden ten behoeve van zowel officiële publicatie als voor het gebruik van informatie uit die publicaties in het DSO.

- Er zal gekeken worden hoe de betrokkenheid van het OT en de stuurgroep bij deze wetgeving vorm gegeven kan worden.

9. buiten reikwijdte

Agendapunt 5

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
1

notitie Consultatieversie Invoeringsregeling

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met:
- de verzending van de Invoeringsregeling naar de preferente partners VNG, IPO, UvW, VNO-NCW, Natuur en Milieu en de gebruikelijke toets- en adviesinstanties;
- het starten van de internetconsultatie op de Invoeringsregeling na verwerking van twee punten, op 6 december 2019.

Context

Bijgaand treft u de toets- en consultatieversie aan van de Invoeringsregeling. Dit is het wetgevingsproduct waarmee we het invoeringsspoor in het stelsel afbouwen. De regeling is in goed overleg met onontbeerlijke kennis van experts uit de verschillende uitvoeringsorganisaties, gemeenten, provincies en waterschappen, de preferente partners en de domeinen tot stand gekomen.

De Invoeringsregeling is in een beperkte tijdsspanne tot stand gekomen. Dat was met name mogelijk doordat EB, CZW/POW en de domeinen nauw en efficiënt hebben samengewerkt aan de uitwerking van de onderwerpen in plaats van steeds te reageren op elkaars voorstellen. Afgelopen juni is er een juniversie verspreid onder domeinen en sleutelfiguren van preferente partners.

In september heeft een botsproef plaatsgevonden waarvoor ook de relevante domeinen uitgenodigd waren.

In oktober heeft het ondersteuningsteam de oktoberversie ontvangen, waarin reacties op de juniversie en de botsproeven zijn verwerkt. N.a.v. de oktoberversie zijn recent nog een aantal aanvullende opmerkingen ontvangen. De meeste van die opmerkingen zijn in deze versie reeds verwerkt, voor de Stuurgroep vergadering zullen ook de overige reacties verwerkt zijn.

Eerdere besluitvorming heeft plaatsgevonden in de Stuurgroep:

- bij de start over de aanpak, scope en werkwijze voor de Invoeringsregeling (16 oktober 2018).

Toelichting bij het beslispunt
Inhoud van de Invoeringsregeling
De Invoeringsregeling bevat drie hoofdgroepen van regels:

1. Intrekken en wijzigen van andere regelingen, omdat ze zijn opgegaan in of om ze te laten aansluiten op de Omgevingswet, de vier AMvB's en Omgevingsregeling. Het gaat op dit moment in totaal om zo'n 100 regelingen die worden gewijzigd of ingetrokken. Voorbeeld van een in te trekken regeling is de Regeling omgevingsrecht, voorbeelden van een regeling die wordt gewijzigd zijn de Mijnbouwregeling en de Waterregeling.
2. Het overgangsrecht voor een soepele en zorgvuldige overgang naar het nieuwe stelsel. In deze regeling is overgangsrecht opgenomen voor de in deze regeling te wijzigen en in te trekken ministeriële regelingen, voor zover dat overgangsrecht niet al in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet of het voorgehangen Invoeringsbesluit Omgevingswet is opgenomen. Het gaat bijvoorbeeld om overgangsbepalingen voor de Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming en de Regeling energieprestatie gebouwen. Ook is een overgangsbepaling opgenomen die verband houdt met het overgangsrecht voor de Tracéwet in artikel 4.45 van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.
3. Aanvullingen en wijzigingen van de Omgevingsregeling op zes thema's die al in de Omgevingsregeling zijn opgenomen (grenzen van locaties, regels voor activiteiten (die geregeld zijn in het Bal en in het BBL), gegevensverstrekking, meet- en rekenmethoden voor besluiten, monitoring en informatieverplichtingen, financiële bepalingen). Met de Invoeringsregeling wordt een nieuw thema ingevoegd, namelijk de juridische borging van het

DSO. Bijlage 1 geeft het overzicht van de belangrijkste aanvullingen of wijzigingen in deze toets- en consultatieversie ten opzichte van de Omgevingsregeling.

Nog door te voeren wijzigingen

Met een laatste check op de oktoberversie en de doorgevoerde wijzigingen en aanvullingen mede aan de hand van de uitgevoerde interne kwaliteitstoets, is de Invoeringsregeling gereed om in consultatie te gaan. In de maand november zullen vóór de consultatie de volgende punten nog worden verwerkt:

- Amendement gebruiksvergoeding voor grondeigenaren bij gedoogplichten t.b.v. een private initiatiefnemer: voor de uitwerking van dit amendement van Bisschop en Ronnes (aangenomen bij de Invoeringswet) wordt op dit moment een onderzoek uitgevoerd door Deloitte om te bezien hoe tot een redelijke vergoeding kan worden gekomen. Gebleken is dat in de afgelopen vijf jaar slechts één gedoogplicht onder de reikwijdte van het amendement zou zijn gevallen. Het voorlopige resultaat van het onderzoek zal worden meegenomen in de consultatieversie van de Invoeringsregeling en ook beschikbaar zijn op het moment dat de stukken naar de Stuurgroep gaan. Er zijn vier varianten voor de wijze van vaststellen van de vergoeding in beeld:
    - een taxatie door een taxateur;
    - een afgeleide van de grondwaarde;
    - een afgeleide van de opbrengstpotentie van kabels en leidingen; en
    - een vaste vergoeding per strekkende meter.

  Op dit moment wordt gedacht aan een combinatie van de eerste twee opties. Alle opties hebben voor- en nadelen, die nog worden uitgewerkt voordat het voorlopige resultaat in de consultatieversie landt.

- Het aantal regelingen dat wijzigt of moet worden ingetrokken is op dit moment nog niet helemaal definitief. Voor een aantal regelingen vindt nog overleg plaats. De aantallen en de regelingen in de tabellen die hier worden genoemd zullen op een later moment, maar voor de consultatie, worden geactualiseerd.

Het onderdeel “begrenzing bijzonder spoor” uit de huidige Regeling omgevingsregime bijzondere spoorwegen (2015) wordt pas tijdens de consultatieperiode omgezet naar de Invoeringsregeling, in overleg met IenW. In

de toelichting is opgenomen dat dit onderdeel later zal worden toegevoegd. Wel zijn in de consultatieversie van de Invoeringsregeling de gegevens en bescheiden opgenomen die moeten worden verstrekt bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het verrichten van activiteiten in het beperkingengebied met betrekking tot de categorieën van spoorwegen waaronder die voor bijzonder spoor.

Wijze van tonen van geometrie tijdens consultatie en straks bij publicatie
Bijlage III van de Or bevat een totaallijst van de geometrisch te begrenzen locaties. Bij de publicatie wordt aan elke gebied een unieke code toegevoegd. Deze code vormt in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB) dan ook een link naar een kaart. Zo is de vastlegging van de geometrie juridisch geborgd. Voor de consultatie nu van de Ir (en de besluitvorming in de Stuurgroep) is het toekennen van een dergelijke code nog niet mogelijk. Daarom wordt een aparte voorziening getroffen zodat de locaties op kaart toch kunnen worden geraadpleegd, zoals dat ook gebeurd is bij de consultatie van de Or. Om toch te garanderen dat het gepubliceerde overeenkomt met hetgeen nu in het voorstel is opgenomen zal voor de start van consultatie een aparte bijlage worden gemaakt met zogenaamde URL's (links) naar een webpagina waarmee de grenzen van de gebieden kunnen worden bekeken. De URL is uiteraard gebaseerd op de door domeinen aangeleverde geometrie. Deze bijlage wordt nog voor de Stuurgroep nagezonden, zodat iedereen de geometrie van de locaties kan bekijken. Voor het OT is deze bijlage nog niet beschikbaar.

Doorkijk naar publicatie van de Invoeringsregeling
De internetconsultatie van de Invoeringsregeling start op 6 december 2019 en eindigt voor burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties op 10 januari 2020. Voor de preferente partners sluit de toets- en consultatiefase (zoals gebruikelijk) acht weken na de start, te weten op 31 januari 2020. In bijlage 2 is een overzicht te vinden van de instanties die benaderd worden, naast de preferente partners VNG, IPO, UvW, VNO-NCW en Natuur en Milieu. Uiteraard kunnen departementen zelf aanvullend hun eigen uitvoeringsinstantie vragen om op de toets- en consultatieversie te reageren. Mochten de domeinen nog evidente juridisch-technische fouten vinden tijdens de consultatie, dan worden die uiteraard verbeterd. Tezamen met de reacties op de consultatieversie zal dat tot een nieuwe versie van de Ir leiden. Aan het begin van de consultatie-periode

worden er twee leeswijzerbijeenkomsten georganiseerd, in Utrecht en Den Haag, beide op 16 december 2019. De bijeenkomsten staan uiteraard ook open voor domeinen.
Na de consultatie zullen de opmerkingen worden verwerkt (tot eind maart 2020). Voor medio maart zullen we u informeren over eventuele wijzigingen als gevolg daarvan. Vervolgens zal de regeling een 'stand still' periode kennen in verband met technische notificatie in Brussel. Na de technische notificatie zal de regeling formeel voor akkoord op publicatie worden geleid naar de eerstvolgende (nog te plannen) OT-Stuurgroep en vindt ondertekening plaats.

Bijlage 1 wijzigingen en aanvullingen op de Omgevingsregeling

De belangrijkste aanvullingen en wijzingen van de Omgevingsregeling die in de Invoeringsregeling zijn opgenomen, zijn:

- H2: Geometrische begrenzing: toevoegen van ongeveer 25 locaties. Het merendeel van de locaties had voorheen nog geen geometrische begrenzing. Er werd (doorgaans) gewerkt met afstanden vanaf het object. Voor de gebieden die geometrisch worden begrensd in de Invoeringsregeling geldt dat in deze versie nog geen link is opgenomen naar coördinaten of een viewer in het digitale stelsel waarmee deze grenzen op de kaart kunnen worden geraadpleegd. Deze zal bij de consultatieversie wel beschikbaar zijn.

- H4: Algemene regels voor het uitvoeren van activiteiten met energiebesparende maatregelen (procesgebonden energiebesparende maatregelen).

- H5: Algemene regels voor gebouwgebonden energiebesparende maatregelen.

- H6: Meet- en rekenregels voor decentraal gereguleerde activiteiten (omgevingsplan).
  NB: dit hoofdstuk was al onderdeel van de consultatieversie van de Omgevingsregeling, opmerkingen die daarover zijn gemaakt, zijn nu meegenomen.

- H7: Aanvraagvereisten voor:
  - technische bouwactiviteiten, zie "knip" Iw/ IB/BBL
  - milieubelastende activiteiten die uitsluitend vergunningplichtig zijn vanwege de mer-beoordeling, zie IB/Bal
  - mijnbouwlocatieactiviteiten, spoorwegemplacementen en voor beperkingengebiedactiviteiten rond spoorwegen en luchthavens, zie IB/Bal.

- H8: Aanvulling op het punt van externe veiligheid bij spoorwegemplacementen, geluid bij buitenschietbanen.

- H9: Regels over stortplaatsen, stortplaatsen voor baggerspecie en winningsafvalvoorzieningen.

- H12: Monitorings- en informatieverplichtingen voor primaire waterkeringen en andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk.

- H12: Aanwijzing categorieën van projecten in relatie tot een projectbesluit.

- H14: Financiële bepalingen: rijkslegestarieven voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot rijkswegen,

hoofdspoorwegen en bijzondere spoorwegen, mijnbouwgerelateerde activiteiten en bouwactiviteiten (inclusief uitwerking van 'de knip' in de bouwleges van het Rijk). Bovendien een regeling voor legesheffing bij meervoudige aanvragen en de uitwerking van een gebruiksvergoeding voor grondeigenaren bij een gedoogplichtbeschikking naar aanleiding van het amendement Bisschop en Ronnes, aangenomen bij de behandeling van de Invoeringswet.

- H15: Alarmeringswaarden voor luchtkwaliteit en waterveiligheid, met daarbij behorende informatie- en waarschuwingsverplichtingen.

- H16: Digitaal Stelsel Omgevingswet: Regelgeving voor de landelijke voorziening over onder andere ontsluiten en uitwisselen van informatie, indienen van berichten, standaarden, instandhouding, werking en beveiliging.

Bijlage 2 Toetsers en adviseurs Invoeringsregeling

1. Raad voor de Rechtspraak
2. Afdeling bestuursrechtspraak van de RvS
3. ATR, mede op basis van het (reeds uitgevoerde) SIRA-onderzoek.
4. Integrale Adviescommissie Omgevingswet
5. Autoriteit Persoonsgegevens
6. ILT doet een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid
7. RWS doet een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid
8. Inspectie SZW doet een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid
9. Kadaster
10. Prorail
11. RVO

Agendapunt 6

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Eenvoudig Beter

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

Datum
19 november 2019

notitie

Betreft: Toetsing en consultatie Aanvullingsregeling grondeigendom Omgevingswet

Voorstel

De Stuurgroep wordt gevraagd om in te stemmen met:

- de verzending van de Aanvullingsregeling naar de preferente partners VNG, IPO, UvW, VNO-NCW, Natuur en Milieu en de gebruikelijke toets- en adviesinstanties;
- het starten van de internetconsultatie op de Invoeringsregeling na verwerking van twee punten, op 6 december 2019

Context

Aanleiding

Op 1 februari 2019 is het voorstel voor de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet (hierna: Aanvullingswet) ingediend bij de Tweede Kamer. Op 17 oktober 2019 heeft zij de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet aangenomen. Op een aantal punten moeten de regels uit de Aanvullingswet worden uitgewerkt. Met de Aanvullingsregeling grondeigendom Omgevingswet (hierna: Aanvullingsregeling) wordt hieraan invulling gegeven. De regels uit het Aanvullingsbesluit grondeigendom Omgevingswet (hierna: Aanvullingsbesluit), die op 21 oktober 2019 is voorgehangen bij de Eerste en Tweede Kamer, behoeven geen verdere uitwerking in de Aanvullingsregeling.

Toelichting bij het beslispunt

De Aanvullingsregeling wijzigt de Omgevingsregeling en werkt daarbij grondslagen uit die zijn opgenomen in de Omgevingswet, zoals gewijzigd door de Aanvullingswet. Het betreft op hoofdlijnen de volgende onderwerpen:

1. regels voor landinrichting (beleidsneutrale omzetting van regels uit de Regeling inrichting landelijk gebied – Rilg - over uitruilbaalheid van gronden);
2. regels voor onteigening aanvraagvereisten onteigeningsbeschikking);
3. regels voor kostenverhaal (verhaal van plankosten en ambtelijke kosten).

Afstemming stakeholders
Bij de ontwikkeling van de Aanvullingsregeling heeft verschillende keren overleg plaatsgevonden met stakeholders. Voor de omzetting van de regels over de herverkaveling uit de Rilg. is samengewerkt met LNV en heeft afstemming plaatsgevonden met verschillende provincies en het Kadaster. De aanvraagvereisten voor onteigeningsbeschikkingen zijn afgestemd met RWS en ProRail. Naar aanleiding van het Ondersteuningsteam is verder overleg gevoerd met RWS (Corporate Dienst) en IenW. Dat heeft geleid tot aanpassing van de Aanvullingsregeling, waardoor de eisen die aan een onteigeningsbeschikking vrijwel volledig beleidsneutraal worden omgezet.

Over de regeling voor plankosten is tijdens drie werksessies waaraan is deelgenomen door vertegenwoordigers van de VNG, de Vereniging van Grondbedrijven, de NEPROM en de NVB-Bouw op zichzelf overeenstemming bereikt over de uitgangspunten en de hoofdopzet van de regels over de plankosten bij organische gebiedsontwikkeling. Over de hoogte van enkele tarieven en aantal uren voor ambtelijke kosten wordt nog overleg gevoerd, dat voor de consulatie wordt afgerond. Tijdens de internetconsultatie wordt nog een botsproef gehouden met eerdergenoemde stakeholders, die in het teken staat van het oefenen met het rekenmodel bij organische gebiedsontwikkeling.

Gevolgen digitalisering
Na afloop van de internetconsultatie wordt een digitoets uitgevoerd. Hierbij wordt gekeken naar de digitalisering van de regeling met het oog op de standaard.

De uitkomsten van de toets, worden net als de reacties de tijdens de consultatie zijn uitgebracht, na afloop van de consultatie verwerkt, voor zover dat mogelijk is en voor zover daar aanleiding toe bestaat.

Bijlage
Toetsers en adviseurs Aanvullingsregeling grondeigendom Omgevingswet
1. Raad voor de Rechtspraak
2. Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
3. Adviescollege toetsing regeldruk
4. Autoriteit persoonsgegevens
5. Rijkswaterstaat
6. Kadaster
7. ProRail

Basisniveau omgevingsloket DSO-LV (omgevingswet.overheid.nl)

art 5.1 lid 2 sub e *, 07-11-2019*

Intro

Dit document beschrijft de geplande DSO-LV functionaliteit die de komende kwartalen beschikbaar komt. Het streven is om eind 2020 het volledige DSO Basisniveau te hebben gerealiseerd. Met DSO Basis wordt een volledig werkend systeem opgeleverd conform de eisen en wensen van de opdrachtgevers in het OGB. Eind 2019 versie wordt een tussenstap gemaakt die als doel heeft in 2020 te kunnen oefenen, vullen, koppelen en deze functionaliteiten te kunnen beheren. In de kwartalen daarna zal telkens aanvullende functionaliteit opgeleverd worden, in een volgorde die gezamenlijk bepaald is en die de praktijk ondersteunt. Een punt van aandacht is dat vulling van het DSO-LV noodzakelijk is om het systeem goed te laten werken. Denk daarbij aan omgevingsdocumenten, annotaties, werkingsgebieden, vragenbomen en indieningsvereisten. De focus op oefenen, vullen en aansluiten is juist bedoeld om het creëren van deze inhoud mogelijk te maken.

Het overzicht wordt getoond naar de type gebruikers:

1. Eenieder (initiatiefnemers, belanghebbenden)
2. Bevoegd gezagen
3. Beheerders
4. Ontwikkelaars

Samengevat:

- Eind 2019 wordt een versie van DSO-LV opgeleverd waarmee het koppelen met eigen systemen, het oefenen en het vullen met inhoud kan starten. Elk kwartaal zal er, naast regulier onderhoud, nieuwe functionaliteit beschikbaar komen.
- Deze komt in het eerste kwartaal van 2020 op alle omgeving beschikbaar (oefenomgeving, demo omgeving, productieomgeving).
- Voor de inwerkingtreding van de wet op 1-1-2021 komt DSO Basis (basisniveau compleet + prioritaire uitbouw) beschikbaar.

DSO-LV PI12 (eind 2019)

DSO-LV PI12: Kunnen oefenen/vullen/koppelen/beheren met DSO

Deze oplevering van DSO bevat de noodzakelijke functionaliteit om met name als Bevoegd Gezag te *kunnen* werken met DSO:

- Kunnen koppelen van voorzieningen met DSO-LV
- Kunnen oefenen met DSO
- Kunnen produceren met DSO: de eerste productie inhoud van DSO, die in lokale systemen gemaakt wordt, kunnen opslaan, zoals de omgevingsregeling, de omgevingsverordening, vragenbomen, begrippen en de bruidsschat.
- Kunnen accepteren, beheren en exploiteren van de drie genoemde functionaliteiten door de beheerorganisaties.

In de loop van het eerste kwartaal 2020 zal er niet alleen een *oefenomgeving* beschikbaar zijn, maar ook een productie ‘live’ omgeving (ten behoeve van het publiceren van de omgevingsregeling, omgevingsverordening en omgevingsvisies), een demo-omgevingen een omgeving om koppelingen met DSO mee te realiseren en testen.

1. **Interactie tussen loketgebruikers en DSO-LV**

Het omgevingsloket bestaat uit een landingspagina met drie hoofdfuncties en daarbinnen sub-functionaliteiten:

Checken Vergunningsplicht en te nemen maatregelen

- Een vergunningscheck kunnen uitvoeren.
- Tonen van de vragenboom volgens de geselecteerde locatie en werkzaamheid
- De vragenbomen van verschillende bevoegd gezagen geïntegreerd tonen
- Alleen de relevante vragen worden getoond
- Indien informatie al bekend is, worden vragen voor-ingevuld
- Het tonen van een conclusie
- Vanuit de conclusie direct een aanvraag opstellen
- Tonen van de maatregelen volgens de geselecteerde locatie en werkzaamheid
- Maatregelencheck kunnen afdrukken in Excel
- Vanuit de vergunningscheck direct de juridische regels kunnen zien (onder voorbehoud)

Opstellen en indienen van een verzoek (aanvraag)

- Autorisatie op Mijn Omgevingsloket op basis van DIGID/DSO username-password/e-herkenning
- Een verzoek kunnen opstellen en opslaan, inclusief bijlagen
- Dit verzoek kunnen indienen, aanvullen, intrekken of verwijderen via de projectmap
- Tonen van de indieningsvereisten volgens de geselecteerde locatie en geselecteerde activiteit
- De indieningsvereisten van verschillende bevoegd gezagen geïntegreerd tonen
- Het verzoek geheel of in gedeelten indienen
- Het verzoek geheel of in gedeelten indienen in de vorm van een Omgevingsoverleg (voorheen Vooroverleg). Het bevoegd gezag kan nog niet instellen voor welke verzoek een omgevingsoverleg aangevraagd kan worden.
- Het afleveren van de aanvraag bij het juiste bevoegd gezag
- Het kunnen wijzigen van het bevoegd gezag voor een specifiek verzoek

Oriënteren op juridische regels (Viewer Regels en Kaart)

- Tonen van alle omgevingswetbesluiten en juridische regels op de geselecteerde locatie
- De juridische regels van de verschillende bevoegd gezagen geïntegreerd tonen
- Mogelijkheden voor zoeken, filteren en weergave op de kaart. Daarbij kunnen diverse kaarten (Topografische kaart, kadastrale grenzen, etc) worden gebruikt getoond. Randvoorwaarde is dat de juridische regels geannoteerd zijn
- Tonen van het Overbruggingsproduct met daarin alle huidige Ruimtelijke plannen, inclusief bestemmingsplannen, inclusief weergave op de kaart, waarbij onderscheid tussen vigerende plannen en plannen nog in procedure
- Tonen van toekomstige regelgeving via de ontwerpversies van omgevingsdocumenten

2. Interactie tussen bevoegd gezagen en DSO-LV

*Het bekendmaken en beschikbaar stellen van **omgevingsdocumenten/juridische regels***

- Aanleveren van (ontwerpversies van) omgevingsverordeningen, waterschapsverordeningen, omgevingsplannen en AMvB's/ministeriele regelingen vanuit eigen planvormingssystemen (met een nieuwe standaard: STOP/TP)
- De plannen worden opgesteld en aangeboden door Bevoegd Gezagen. Voor goede vindbaarheid in het loket is annoteren mogelijk gemaakt
- Het spoor voor bekendmaking en beschikbaar stellen van besluiten conform de AWB (Staatscourant etc) blijft naast het DSO-LV bestaan: wel is er één koppeling voor zowel DSO als deze bekendmakingsvoorzieningen

*Het aanleveren van **toepasbare regels***

- Aanleveren van vragenbomen vanuit eigen systemen (conform een nieuwe standaard: STTR)
- Aanleveren van indieningsvereisten vanuit eigen systemen (STTR)
- Aanleveren van toelichtingen (tekst, link naar media)
- Aanleveren van maatregelen

- Een deel van de vragenbomen komt beschikbaar via rijksregels of de bruidsschat
- Voor specifieke regels worden de vragenbomen door bevoegd gezagen zelf gemaakt en beheerd

*Het ontvangen van **verzoeken***
- Genotificeerd worden van initiële meldingen en aanvragen (conform STAM-standaard)
- Genotificeerd worden van aanvullingen op aanvragen (STAM)
- Het opvragen van de inhoud van dit verzoek (STAM)
- Het kunnen doorsturen van de aanvraag naar een ander bevoegd gezag indien verkeerd bezorgd (Draag werkmap over naar ander bevoegd gezag of behandeldienst)

*Het opvragen van **metagegevens***
- Het opvragen van waardenlijsten, werkzaamheden en activiteiten
- Het opvragen van informatieproducten
- Beheerportaal voor het onderhoud op begrippen, waardenlijsten en informatieproducten

*Het starten en gebruiken van **samenwerking** tussen Bevoegd gezagen voor vergunningverlening*
- Autorisatie Samenwerkingsportal op basis van e-herkenning of API
- Het starten/wijzigen/stoppen van een samenwerking
- Toevoegen van medeoverheden aan een samenwerking
- Genotificeerd worden over een nieuwe samenwerking/actieverzoek/documenten
- Overnemen Verzoek informatie, inclusief bijlagen uit de werkmap in de samenwerkingsmap
- Nieuwe/aanvullende documenten delen via de samenwerkingsmap

3. Interacties tussen ontwikkelaars en DSO
(al dan niet in opdracht van overheden)

*Het kunnen **koppelen** van lokale systemen met DSO-LV via services (API's)*
- Het DSO-LV is een open stelsel. Dit biedt de mogelijkheid om lokale systemen aan te sluiten om openbare gegevens en documenten op te halen, en nieuwe gegevens en documenten toe te voegen. Aansluiten kan via de koppelvlakken (services) en standaarden die voor het digitaal stelsel zijn ontwikkeld.
- Voor ontwikkelaars bij ICT-leveranciers en overheden is alle belangrijke (praktische) informatie over koppelvlakken samengebracht op het Ontwikkelaarsportaal Omgevingswet.
- De Services die in het DSO worden gebruikt kunnen ook aangeroepen worden door andere systemen, zoals de eigen website, GIS-viewers, plansystemen etc. (open stelsel)
- API in API-store en ontwikkelaarsportaal

4. Interacties tussen beheerders en DSO

- Diverse beheerfunctionaliteiten ten behoeve van beheer van bovenstaande functies

BASIS

DSO-LV BASIS: daadwerkelijk oefenen/vullen/koppelen/beheren
In 2020 ligt de focus op gebruik. Vanuit de migratie- en implementatieopgave zal DSO, zowel de Landelijke Voorziening als de Keten, in toenemende mate gebruikt worden. Dit zal leiden tot inzichten en feedback op het gebied van onder andere gebruiksgemak, performance en beheer. 2020 zal daarmee in het teken staan van:

- Werken met DSO. Ondersteunen migratie en implementatie
- Doorontwikkelen en '*tweaken'* DSO aan de hand van gebruik
- Uitbouw, waarbij prioriteit voor instrumenten afwijkvergunning en programma en de koppeling met LAVS (afhankelijk van positieve besluitvorming).

1. Interactie tussen loketgebruikers en DSO-LV

Het omgevingsloket bestaat uit een landingspagina met drie hoofdfuncties. Onderstaande mogelijkheden worden gedurende 2020 aan het loket toegevoegd:

Checken Vergunningsplicht en te nemen maatregelen

- Het kunnen opslaan/of printen van deze conclusie in de projectmap
- Verder afmaken van vragenbomen bij locatieselectie met een vlak

Opstellen en indienen van een verzoek (aanvraag)

- Machtigen van derden om een aanvraag op te stellen
- (Papieren) formulier kunnen genereren obv locatie en acitiviteit
- Verwijzen naar berichtenboxen particulieren en bedrijven
- Berichtarchivering en effectueren bewaartermijnen (vernietiging nav DuTo-scan)

Oriënteren op juridische regels (Viewer Regels en Kaart)

- Juridische regels uit het verleden kunnen vinden.
- Diverse performanceverbeteringen (op basis van vectortiling).
- Op locaties waar een omgevingsplan is vastgesteld, worden de bestemmingsplannen niet meer getoondn (Pons).

2. Interactie tussen bevoegd gezagen en DSO-LV

*Het bekendmaken en beschikbaar stellen van **omgevingsdocumenten/juridische regels***

- Gedurende 2020 komen naast de AMVB, Ministeriele regeling, Omgevingsverordening, Waterschapsverordening en Omgevingsplan de volgende omgevingswetbesluiten ondersteund: Omgevingsvisie, projectbesluit, programma, voorbereidingsbesluit, reactieve aanwijzing, instructie en programma (vooruitlopend op Uitbouw) vanuit eigen planvormingssystemen (via standaard STOP/TP)
- Het aanleveren en in DSO-LV hanteren van afwijkende verbeelding
- Het verkrijgen van een start omgevingsplan en waterschapsverordening gebaseerd op de bruidsschat
- Het afhandelen van 'niet gevalideerd' scenario's in het validatiekoppelvlak
- Het aanleveren en verwerken van basismutaties op omgevingswetbesluiten
- Het aanleveren en verwerken van complexere mutatiescenario's, zoals aparte inwerkingstreding, rectificatie, tijdreizen (in werking op, geldig op)
- Opvragen omgevingsdocumenten uit DSO-LV om te gebruiken in eigen planvormingssystemen (terugleverkoppelvlak, synchronisatieservice)
- Ontsluiting omgevingsdocumenten en juridische regels ten behoeve van INSPIRE

*Het aanleveren van **toepasbare regels***

- Muteren van activiteitenstructuur op basis van nieuwe activiteiten in een omgevingsdocument

*Het ontvangen van **verzoeken***

- Instellen van een behandeldienst voor specifieke (sub)activiteiten en locaties
- Het kunnen instellen voor welke activiteiten wel of geen Omgevingsoverleg wordt aangeboden

*Het vastleggen van **begrippen** in de Catalogus*

- Federatieve bevraging RTR (werkzaamheden) en OZON (activiteiten) tbv onderhoud
- Vergelijken van versies van begrippen (gebruikersinterface)
- Vergelijken van gerelateerde begrippen (gebruikersinterface)

*Het starten en gebruiken van **samenwerking** tussen Bevoegd gezagen voor vergunningverlening*

- Wijzigen en verwijderen van documenten in een samenwerking
- Autorisaties aan samenwerkingspartijen toekennen per document
- Verwijderen van een samenwerking
- Kunnen toevoegen van adviseurs aan een samenwerking

Geen DSO-LV

Wat behoort niet tot DSO-LV in 2021 (niet uitputtend, enkel de meest gestelde vragen)

- Functies voor het *opstellen* van plannen en vragenbomen (moet in eigen plansysteem)
- Functies voor de *behandeling* van meldingen en aanvrage (moet in eigen zaak of VTH-systeem)
- Functies voor *participatietrajecten* (discussiefunctionaliteit)
- Functies om *tegenstrijdigheden* tussen plannen te signaleren
- Functies voor *toezicht* en *handhaving*
- Functies om te *monitoren* en om de nog vrij te vergeven ‘ruimte’ binnen het plan te tonen
- Verleende vergunningen
- *Zaakafhandeling* en terugmelden *voortgang* aan initiatiefnemer
- Communicatie met initiatiefnemers over de voortgang van de zaak
- De informatieproducten zelf. Deze zullen gaandeweg worden gerealiseerd.

BIJLAGE 2: Non Functional Requirements DSO-LV PI12 (eind 2019)

Versie V1.0, 19 sept. 2019

DSO en de Technische Beheer Organisatie TBO hanteert onderstaande NFR-tussendoelen eind 2019 als richtlijn voor eind PI-12. Daarnaast zal TBO ook scoren op de einddoelen eind 2020, maar dat geldt als input voor TBO zelf voor 2020.

NFR-categorie	Eind 2019	Opmerking/Suggestie voor TBO
Prestatie-efficiency	Voor alle NFR's hierover (11 stuks) geldt, dat i.v.m. ontbreken gebruikersgedrag en -aantallen, infrastructuur, en ontbreken van voldoende omvang an content, nog geen exacte streefwaarde is vast te stellen eind 2019. Norm: Huidige performance wordt getoetst op: * 'is het werkbaar in huidige situatie' en * de voorziening is erop gericht grotere aantallen gebruik (o.b.v. huidige inschatting) aan te kunnen, daarbij ook gekeken naar de huidige dienstverlening zoals OLO en RP.nl. * Risicomitigerende maatregel is dat DSO de performance gedurende een kwartaal monitort van de teams. Daartoe benodigde acties worden eind 2019 afgerond. Evidence wordt via de iTM en de teams verkregen.	T.b.v. scoring eind 2019 door TBO, worden voor PI-12 alle 11 NFR's samengevat in links staande doel. Per team wordt 1x gescoord (bij het voldoen aan hiernaast staande norm groen voor de eind 2019), waarbij kwalitatief wordt aangevuld wat voldoet of wat beter kan. Beoordeling van de evidence kan eventueel in samenwerking tussen DSO en TBO gelijktijdig gedurende PI-12. Dit betreft rapportage over 2019. Over 2020 zal het TBO blijven rapporteren op basis van de eindnormen eind 2020. Effort 2020: Naast regulier werk (continuering: handhaving van geleverde niveau) levert dit extra werk voor TBO in afstemming met SBO, wat via de backlog bij de teams in opdracht gegeven moet worden.
Uitwisselbaarheid	einddoel 2020 handhaven	Effort 2020: regulier, continuering niveau
Bruikbaarheid	Over het algemeen einddoel 2020 handhaven	Effort 2020: regulier, continuering niveau
	T.a.v. voldoen aan huisstijl/Digitoegankelijkheid/WCAG: Hiervoor geldt dat alles wat reeds gedaan is behouden blijft. Maar door nog niet in gebruikname per 1/1/2020 kunnen functionele zaken prevaleren boven deze zaken. Overigens is WCAG ook van toepassing op beheerschermen en upload-functionaliteit bij BG's in 2020. Tevens is de WCAG zelf nog aan wijziging onderhevig waardoor een stabiele basis ontbreekt om alle WCAG-aspecten af te ronden. Norm: Alle WCAG features die op dit moment (half sept.) vanuit uitgevoerde scans bekend zijn en aan PI-12 zijn toegewezen, worden eind 2019 uitgevoerd. Nieuwe WCAG-bevindingen of zaken voor pas in 2019 in scope gekomen frontend (bijv. Samenwerkingsfunctionaliteit, frontend catalogus) en Viewer worden in 2019 niet verder opgepakt.	Bij het voldoen aan hiernaast staande norm wordt door TBO groen gescoord voor de eind 2019 situatie. De 2020 rapportage blijft op basis van de eind-2020 norm gescoord worden. NB: De overheid vraagt zich, aangezien onderdelen in WCAG zo scherp opgesteld zijn, zelf op dit moment af hoe men zich volledig aan de WCAG kan houden. Hierover zijn gesprekken gaande tussen ministeries. Sander Haaksma (die momenteel bij DSO het UX-gedeelte en ook digitoegankelijkheid/WCAG trekt) heeft hier ook e.e.a. mee van doen. Mogelijk handig hem hier voor TBO in 2020 ook bij te betrekken? Effort 2020: extra werk voor TBO in 2020, wat via de backlog bij de teams in opdracht gegeven moet worden.

Betrouwbaarheid	Het merendeel van deze NFR's is pas goed te bepalen als SLA-afspraken zijn gemaakt vanuit de beheerorganisatie. Dit is ook in lijn met afspraken hierover t.a.v. beheereisen in het GPVE, waarvan is gezegd dat deze o.b.v. nog te maken afspraken met Beheerorganisatie nader invulling behoeven. Op veel zaken heeft DSO reeds voorbereidingen gedaan en zijn zaken structureel ingebouwd. Daardoor kan aan een aantal NFR's eind 2019 mogelijk al voldaan worden (met name proces-gerelateerde NFR's). De meerderheid van de NFR's over betrouwbaarheid kan pas in 2020 in gezamenlijkheid met de beheerorganisatie bekeken en nader uitgewerkt worden. Deze kunnen nog niet goed gescoord worden eind 2019.	De NFR's waar DSO eind 2019 aan voldoet, scoort het TBO groen eind 2019. De NFR's die afhankelijk zijn van nadere beheerafspraken (in bijv. SLA's) worden door TBO neutraal gescoord in hun rapportage over 2019. Rapportage over 2020 blijft op basis van de eindnorm gescoord worden. Effort 2020: Naast regulier, continuering: extra werk voor TBO in afstemming met SBO, wat via de backlog bij de teams in opdracht gegeven moet worden. Dit kan pas nadat de SLA-afspraken SBO-TBO-OBO beklonken zijn.
Beveiligbaarheid	Over het algemeen einddoel 2020 handhaven: 3SP, 4P, 5P, 1SP, 2SE, 3P, 4P Hashcodes, 5S, 1SP, 2P en 3P. (Door DSO is aan veel NFR's al gewerkt. Zo zijn, en worden ook in PI-12, nog enkele acties uitgevoerd om bijv. PIA, BIA en Architectuur voor enkele teams, en archivering en audit logging voor meerdere teams in te vullen. Voor 1S en 2S geldt: Een ISMS hebben en (volledig) voldoen aan de BIO (BIR-compliancy) is nog niet nodig eind 2019. Dit kan pas goed beoordeeld worden als de dienstverlening is ingeregeld, er echte productie-aanvragen zijn en een door beheerorganisatie gehoste infrastructuur van toepassing is (waarop ISO27002 dan betrekking heeft).	Effort 2020: Mogelijk dat de PIA- of BIA-scan op 1 team (alle overige teams hebben deze al ondergaan), nog tot een enkele door het team zelf op te pakken vervolgactie leidt. Verder als suggestie om in de SLA's op te nemen dat de OBO's aan deze richtlijnen hebben te voldoen voor eind 2020, inclusief levering van evidence. Neem dit mee in de offerte-uitvraag aan OBO's die momenteel opgezet wordt.
Onderhoudbaarheid	Einddoel 2020 handhaven. De NFR-ambitie voor codekwaliteit is 4 sterren. Indien onder de 3,5 ster gescoord wordt dient gedegen uitleg te volgen en indien nodig een actieplan opgesteld te zijn.	Effort 2020: regulier, continuering niveau
Overdraagbaarheid	einddoel 2020 handhaven	Effort 2020: regulier, continuering niveau
Functionele geschiktheid	einddoel 2020 handhaven	Effort 2020: regulier, continuering niveau
Aanvullingen TBO	Merendeel niet gerelateerd aan de teams, maar op DSO-LV breed van toepassing en ook alszodanig getoetst (bijv. proces van gebruikersbetrokkenheid), evidene via usability tests, gebruikerstest en -evaluaties, Evidence TIOBE/SIG, DUTOscans, Procesinrichting etc. De evidence wordt via het Systems Team van DSO verkregen.	Effort 2020: Geen

	Projectdocumentatie (overzicht standaarden, docu per component zoals functionele documentatie): Op zijn minst is er een dienstenbeschrijving en functionele documentatie zodat een beheerder (niet zijnde onderdeel van het huidige team) die verstand heeft van een dergelijk component het opgeleverde component kan beheren. Dit kunnen ook beschrijvingen zijn die vastgelegd is in diverse tooling (zoals confluence, Jira). De software leverende teams leveren een eindopleverdocument op (vergelijkbaar met Opleverdocument dat zij per increment opleveren, maar nu met eindstand en een overdrachtsparagraaf). Huidige richtlijn van DSO t.a.v. documentatie zijn beschreven in procesbeschrijvingen DSO: "20190419 - C03 - DSO Validatieproces incrementen")	Bij RWS bijv. is door SIG een Transferability scan gedaan. Hieruit komt naar voren dat documentatie hoog niveau scoort, zeker uitgaande van een Agile-werkwijze. Met name doordat beheerdocumentatie (in Confluence) en functionele beschrijvingen (in Jira) goed zijn vastgelegd. Effort 2020: Geen
	Patch-management: De OPO's hebben hosting uitbesteed aan partijen die dit in Dienstverleningsovereenkomst gecontracteerd hebben. Ad norm 1. geaccepteerde patch-strategie: Dit lijkt een element dat door Beheerorganisatie in SLA ondergebracht kan worden richting de OBO's. Ad norm 2. aantoonbaar up-to-date: OPO/OBO's moeten, indien gebruik gemaakt wordt van een externe partij voor levering, alleen die versies gebruiken die door betreffende leverancier gesupport worden.	Suggestie: Neem deze zaken mee in de offerte-uitvraag richting de OBO's

Agendapunt 7

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan de Slag

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
3 oktober 2019

Kenmerk

notitie

Stand van zaken implementatieprogramma
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de huidige stand van zaken en brengt in beeld welke keuzes er het komende half jaar gemaakt moeten worden. Dat is bedoeld als achtergrond en context bij de verschillende agendapunten.

Invoeringsondersteuning

Bijeenkomsten

Na het zomerreces is weer een ronde slagsessies georganiseerd in de regio. Deze sessies richten zich op de overdracht van kennis over de programma Aan de slag met de Omgevingswet. Ieder kwartaal worden deze interbestuurlijke sessies georganiseerd voor programmamanagers, informatiemanagers, juristen en beleidsmedewerkers en vergunningverleners van overheden. Hier delen we kennis en ervaringen uit pilots en presenteren we praktijkervaringen van overheden over o.a. het werken met DSO. Ook in Den Haag is een bijeenkomst georganiseerd. De deelname van het Rijk bij de slagsessies was beperkt. Op 18 november (Praktijkfestival en de bestuurdersbijeenkomst) en 22 november (congres voor topambtenaren overheid) vinden twee bijeenkomsten plaats gericht op kennisdelen, inspireren en daarnaast op de urgentie van het tijdig voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1-1-2021.

Ten behoeve van de implementatie-ondersteuning van de aanvullingssporen is afgesproken dat de betreffende departementen kennis leveren en ADS de kennisinfrastructuur. Via het informatiepunt wordt inmiddels meer informatie ontsloten; dit wordt komend jaar verder aangevuld. Idee is om per aanvullingsspoor een brochure te laten maken met de belangrijkste informatie; actie hierop loopt. Ook zal een casus worden uitgewerkt die kan dienen als voorbeeld- en oefenmateriaal. Met de trekkers van de aanvullingssporen zal een afspraak worden ingepland om verdere voornemens en wensen concreter te

maken. Voor het einde van het jaar zal een overzicht worden opgeleverd van alle lopende en voorziene acties ten aanzien van invoeringsondersteuning aanvullingssporen.

Informatiepunt en website
Bijna 100 nieuwe en herziene webpagina's over het digitaal stelsel live zijn gegaan op onze website: https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/digitaal-stelsel/
Door Communicatie AdS en het Informatiepunt werd de afgelopen maanden alle content over DSO gecheckt en aangevuld. Daarbij zijn de vragen uit het veld (bijvoorbeeld uit de Try-outs) en binnengekomen vragen bij de helpdesk vertaald naar nieuwe informatie op de website. Hierbij zijn we geholpen door alle inhoudelijk deskundigen bij IP, ADS en DSO. Hiermee hebben we voorgesorteerd op de metamorfose die de hele website binnenkort qua vormgeving ondergaat.

Communicatie: publiekscampagne/Toolkit
Om Nederlanders te laten weten wat de Omgevingswet mogelijk kan betekenen in hun dagelijks leven bereidt het programma Aan de Slag met de Omgevingswet de externe communicatie voor. Dit gebeurt samen met de communicatieadviseurs van de koepels en het Rijk en een vertegenwoordiging van hun achterbannen. Deze externe communicatie is bedoeld ter ondersteuning van de bevoegd gezagen en zal bestaan uit een toolkit. De toolkit omvat communicatiemateriaal dat digitaal wordt aangeboden en ingezet kan worden door bevoegd gezagen als onderdeel van hun eigen communicatie op lokaal en regionaal niveau. Er komt dus geen landelijke publiekscampagne.
De PR heeft akkoord gegeven op de globale aanpak die momenteel verder wordt uitgewerkt. De planning is dat de toolkit medio juli 2020 digitaal beschikbaar wordt gesteld.

Parlementaria
Algemeen overleg
Het algemeen overleg over de NOVI waarvoor de brief over de monitor van juli 2019 was geagendeerd is verzet naar november. De brief over de monitor is nu geagendeerd voor een AO over de Omgevingswet op 11 december. In de Eerste Kamer zal een op 26 november technische briefing worden verzorgd over het basisniveau DSO-LV.

Schriftelijke communicatie met de Eerste Kamer
De commissie IWO van de Eerste Kamer heeft op 4 oktober de minister middels een brief verzocht om een tussentijdse BIT beoordeling die voor de technische briefing van 26 november gereed moet zijn. Tevens wil de Kamer een toets op de toegankelijkheid van het DSO voor laaggeletterden en mensen met een beperking. Naar aanleiding van een brief hierover aan de minister, heeft de minister op 11 oktober per brief laten weten dat het BIT kenbaar heeft gemaakt dat zij daarvoor geen capaciteit beschikbaar heeft. Er is toen met spoed verkend welke andere opties er zijn voor externe toetsing. Op 18 oktober is een voorstel naar de Kamer worden gezonden m.b.t. de alternatieve toetsingsopties, waar op 1 november antwoord is gekomen van de Eerste Kamer. De Eerste Kamer geeft daarin aan uit te gaan van het voorstel van de brief van 18 november en heeft daarbovenop enkele aanvullende vragen gesteld. Deze aanvullende vragen zijn in de brief van 8 november beantwoord.

Aan het einde van het jaar wordt zoals gebruikelijk een voortgangsbrief verzonden. De brief gaat in op de voortgang van de wetgeving, de digitale infrastructuur en de resultaten van de monitor naar de implementatie.
De rijkspartijen en de andere bestuurlijke partners zullen worden betrokken bij de inschatting van de minister. De minister van BZK zal in de in deze brief een uitspraak te doen over de vraag of zij inwerkingtreding per 2021 haalbaar acht. Voor dit onderwerp zijn een extra OT en stuurgroep georganiseerd.

Voortgang DSO
Op dit moment wordt het twaalfde increment van de ontwikkeling van het DSO-LV uitgevoerd. Er heeft een prioritering plaatsgevonden om de beschikbare tijd en capaciteit zo gericht mogelijk in te zetten. De opdrachtgever heeft in overleg met de business liaison managers van de koepels en het Rijk geïnventariseerd welke punten nog openstaan, en geprioriteerd welke functionaliteiten nodig zijn om vanaf 1 januari 2020 te kunnen aansluiten, vullen en oefenen.

DSO-LV wordt daarmee in twee stappen opgeleverd: eind 2019 de versie die voldoende gereed is voor aansluiten, oefenen en vullen en het gehele basisniveau medio 2020. Met het basisniveau staat er een volledig werkend systeem conform het globaal Programma van Eisen. Met de versie per eind 2019 maken we een

tussenstap zodat bevoegd gezagen en leveranciers op tijd kunnen starten met hun voorbereidingen. Het is naar verwachting ver genoeg voor gemeenten, waterschappen, provincies en leveranciers om te kunnen gaan aan sluiten, te oefenen en te vullen met documenten en regels. Om DSO-LV goed te kunnen gebruiken is er content nodig. Daarvoor is nodig dat bevoegd gezagen aan de slag gaan met bijvoorbeeld het maken van toepasbare regels voor vragenbomen en gaan annoteren zodat regels op een locatie te vinden zijn. De ervaringen die hiermee worden opgedaan, kunnen ook gebruikt worden om DSO-LV te verbeteren.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de functionaliteiten die eind 2019 en medio 2020 beschikbaar zijn. Naar aanleiding van een verzoek in het Ondersteuningsteam wordt een notitie voorbereid over de functionaliteiten en de aansluitvoorwaarden van de samenwerkruimte.

Vaststellen standaarden
IN het OGB van 15 oktober is Versie 0.98.kern van de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en van de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (TPOD's) AMvB/MR, omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening vastgesteld. Dit met als aanvulling dat de openstaande bevindingen en daaraan verbonden risico's volgend uit de vier impactanalyses adequaat zullen worden geadresseerd. Dit betreft kortom een kernversie die volgens een duidelijke releaseplanning zal worden aangevuld.

Acceptatie
In de aanpak van het Interbestuurlijk acceptatieteam (IBAT) zijn drie praktijkbeproevingen voorzien (ketentesten). Het bleek niet haalbaar om de tweede ketentest op de voorziene datum (28/10) te doen.
Eind november wordt geprobeerd dit te herplannen, waarbij het de bedoeling is om in ieder geval te testen op het aanleveren van juridische regels.

De opdracht van het Interbestuurlijk Acceptatieteam (IBAT) richt zich op de totstandkoming van DSO-LV basisniveau. Inmiddels is duidelijk dat dit basisniveau niet op 1/1/2020 gereed zal zijn, maar dat er voldoende wordt opgeleverd om te kunnen oefenen, aansluiten en vullen. Het IBAT heeft BZK gevraagd om te worden geïnformeerd over de status en specificaties van dit

aangepaste opleverniveau per 1/1/2020 en in hoeverre dit leidt tot een aangepaste opdracht aan het IBAT.

Inrichten beheerorganisatie
Het twaalfde increment is het laatste increment dat onder de vlag van het DSO ontwikkelprogramma wordt aangestuurd. Per 1-1-2020 zal het afbouwen (realisatie van de basisniveau), uitbouwen en doorontwikkelen van DSO-LV onder de aansturing van de Tactisch Beheer Organisatie (TBO) plaatsvinden. De voorbereiding van de overdracht naar SBO/TBO is in volle gang.

Om het Kadaster voor de TBO-taak opdracht te kunnen verlenen worden een raamovereenkomst, opdrachtbrief en nadere overeenkomst opgesteld. Ook de opdrachtverlening aan de operationeel beheerorganisaties is in voorbereiding.
In december zal het OGB-beheer de vaststelling van het beheerbudget voor 2020 worden geagendeerd.

Naar aanleiding van de besluitvorming in het OGB van 15 oktober jl heeft de TBO de opdracht gekregen om een check te doen op de haalbaarheid van realisatie van uitbouw in 2020. De verandermanagers zullen in de rol van business owner in een dialoogsessie hierbij worden betrokken.
Er zal ook een dialoogsessie worden georganiseerd met de verandermanagers rond de overlegstructuur en het inrichten van de gebruikersbetrokkenheid in de beheersituatie.

Agendapunt 9

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 id 2 sub e
@minbzk.nl

Bijlage(n)
0

notitie

Betreft: Rijksstandpunt bij vaststelling GPVE 2.4, GCR 2.0 en DA.

Beslispunten die voorliggen bij OGB

Aan het OGB wordt gevraagd te besluiten:

1. GPvE 2.4 vast te stellen op basis van de voorgestelde en interbestuurlijke afgestemde wijzigingsvoorstellen en nadere fasering van het basisniveau.
2. GCR 2.0 vast te stellen op basis van de nadere uitwerking van de verbeterpunten.

Advies Rijksstandpunt
Akkoord, met aandachtspunt bij GPVE dat het Rijk graag grip wil krijgen op wat er eind 2020 precies beschikbaar is om mee te oefenen (niet via GPVE zelf maar wel zwart-op-wit navolgbaar).

Toelichting bij het Rijksstandpunt

Algemeen:
Deze documenten zijn de opdrachtgevende kaders voor DSO. Het Globaal Programma van Eisen (GPVE) beschrijft de functies, het *wat*, waaraan het DSO moet voldoen. Het Global Content Raamwerk (GCR) beschrijft de *informatie*, de inhoud, die DSO straks bevat en waar die aan moet voldoen. De Doelarchitectuur (DA) beschrijft *hoe* de functionaliteit in (technische) samenhang gerealiseerd dient te worden.

Voor al deze documenten inclusief de hiervan afgeleide stukken wordt door de VO rijk een *kennis sessie* (warme overdracht) georganiseerd in november/december. OT-PIOR en IVCO leden worden hiervoor uitgenodigd en kunnen ook geïnteresseerden meevragen.

GPVE
Akkoord met aandachtspunt

Toelichting
Het GPVE is het eisenpakket dat is geformuleerd voor het DSO. Voor de beheerfase zal dit GPVE nog een rol spelen tot dat het basisniveau is afgebouwd. Daarna wordt overgegaan op een stuurmiddel dat beter past bij de ontwikkelmethode (Agile).
De formulering in het GPVE is door IVCO leden goed te begrijpen, punt is wel dat het abstractieniveau nog vrij hoog is. BLM zit in de groep die de wijzigingen voorstelt en legt verantwoording af aan IVCO.

De wijzigingen worden herkend en het geheel is in lijn met de behoefte van de rijkspartijen voorzover we dat kunnen bepalen met deze wijze van formuleren (abstract).

Waar we vanuit IVCO nu vooral op letten is wat 1 januari 2020 beschikbaar is ten behoeve van proefdraaien. Daar biedt dit GPVE onvoldoende houvast voor want er is voor basisniveau geen onderscheid gemaakt in 2020 en 2021. Via het *acceptatie traject* krijgen we daar meer grip op.

Ten aanzien van het niet gehonoreerde item " concept aanvraag indienen voor vooroverleg". Hier wordt wel *een deel* van de functionaliteit al geleverd in 2020 zodat er alvast geoefend kan worden.

Aandachtspunt is dat we via o.a. het acceptatie traject een goed beeld krijgen wat geleverd wordt in 2020 en wat uiterlijk 1 januari 2021 en dat dat aansluit bij de wensen vanuit Rijk (overzichten liggen nu bij IVCO). Waarbij overigens nu geen nieuwe wensen toe te voegen zijn.

GCR
Akkoord met aandachtspunten

Toelichting
Dit document helpt te begrijpen hoe het stelsel gaat werken op het punt van de informatie die in het DSO moet komen (de content). Doelgroep is informatiemanagers en architecten. Het stuk is bijvoorbeeld meegestuurd naar de deelnemers van een bijeenkomst over de aansluitvoorwaarden voor informatie in DSO.

Aandachtspunten voor vervolg zijn:

- Er zijn nog weinig kaders via welke route *nieuwe* informatie in DSO zou moeten komen. Dit zou in een volgende versie meer uitgewerkt moeten worden. Dit vanwege het uitbouwprogramma waarmee meer (rijks-)informatie aan DSO aangeboden gaat worden. Dit kwam ook naar voren in een door de VO rijk georganiseerde (interbestuurlijke) bijeenkomst met informatiemanagers (IVCO leden aanwezig) over de zogeheten "aansluitvoorwaarden voor informatie".
- De wens is om een lijst te hebben met onderwerpen (zoals bovenstaand) die nog in dit raamwerk opgenomen moeten worden in het kader van uitbouw onderwerpen. Hier wordt inmiddels aan gewerkt.

Doelarchitectuur
IVCO kan nog geen uitspraken doen omdat de stukken nog niet beschikbaar waren. Er komt een advies via de OT-annotaties.

Toelichting
De wijzigingen worden goed beschreven en de vertegenwoordiger van architectuur voor de rijkspartijen zal dit toelichten in het IVCO. Er wordt gewerkt aan een zogenaamde "architectuur schuld" ten behoeve van de acceptatie. Hier heeft IVCO ook al eerder aandacht voor gevraagd.

De Doelarchitectuur wordt ook betrokken bij de kennisoverdrachtsessie (tevens voor andere architectuur producten die een uitwerking hiervan zijn). Als hier punten uitkomen dan kunnen die uiteraard worden meegenomen in het opstellen van een volgende versie.

Agendapunt 10

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Stuurgroep Omgevingsrecht

Programma Directoraat-Generaal Omgevingswet
Programmadirectie Aan De Slag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl
art 5.1 lid 2 sub e

Bijlage(n)
0

notitie

Stand van zaken veranderopgave Rijk
(ter informatie)

Inleiding

Deze notitie geeft een overzicht van de stand van zaken bij veranderopgave Rijk.

Voortgang & roadmap & issues

De voortgang Van de implementatie bij het rijk houden we bij door een monitor op de roadmap, voortgang op het aansluiten op het DSO houden wij bij via een dashboard (beide opvraagbaar). In november zullen rijkspartijen de issuelijst updaten. Aandachtspunten midden november zijn in ieder geval:

- In de monitor geven 2 rijkspartijen aan behoorlijke zorgen te zien over de voortgang. Navraag leert dat dit gaat over het DSO wat voor enkele onderwerpen meer tijd nodig heeft gehad.
- Een separaat OT-agendapunt gaat over het projectbesluit.
- Belangrijk om te weten is dat de kans klein is dat in 2020 alle door het Rijk gewenste aan te sluiten informatie in het DSO-LV zichtbaar wordt (LAVS, , meldingen bodem, WKPB, etc; ook natura2000 als besluit zichtbaar).
- Rijkspartijen hebben met elkaar nog geen oplossing hoe zij precies vergunningsverlening gaan organiseren met 22 waterschappen, 12 provincies, 350 gemeenten, etc. Dit vergt veel aandacht; team VO Rijk zet hier extra capaciteit op.
- Beeld bestaat dat rijkspartijen niet allemaal scherp in beeld hebben wat het overgangsrecht voor hen betekent.
- Rondom verrekening van leges lopen nog beleidsdiscussies hoe dit te doen. Zorg is dat volgend jaar die afspraken rondom leges dan in relatief korte tijd omgezet moeten worden in concrete verrekenings-afspraken tussen grote groepen organisaties landelijk en decentraal.

Kosten serviceteam Rijk gezamenlijk of ieder voor zich

De kostenberekening voor de scenario's van een serviceteam (gezamenlijk of ieder voor zich), loopt. Voorzien is deze eind november op te leveren. Afhankelijk van het tijdig aanleveren van cijfers door RWS en Koop kan tijdens de stuurgroep een slide getoond worden met voorlopige cijfers. Vanuit het traject Roes wordt aanbevolen dit vanuit efficiency aan te vliegen (pp12). Rijkspartijen geven aan te willen besluiten op basis van álle cijfers, dat betekent dat eind januari/februari stappen kunnen worden gezet. Rijkspartijen geven aan nog niet te willen instemmen met een kwartiermakersfase omdat besluitvorming hierover zonder volledige stukken lastig is, dat betekent dat een start van de inrichting pas na februari 2020 kan starten.

Annoteren

Parallel aan de interbestuurlijke proef annoteren werken rijkspartijen aan de eigen annotatie strategie Rijk. Met het OT zijn enkele slides gedeeld als update van de stand van zaken. De beleidspartijen in het Rijk zien het nut van annoteren. Het moeilijkste zal zijn om concreet een ambitieniveau te bepalen wat ook realiseerbaar is door de directie Eenvoudig Beter, samen met rijkspartijen die de annotaties zullen moeten gaan checken. Rijkspartijen geven aan te willen besluiten op basis van een volledige analyse, dat betekent dat eind januari/februari stappen kunnen worden gezet om te bepalen wat nog haalbaar is in 2020. Rijkspartijen geven aan nog niet te willen instemmen met een kwartiermakersfase omdat besluitvorming hierover zonder volledige stukken lastig is. Dit betekent dat de haalbaarheid van een nog te bepalen ambitieniveau qua annoteren in 2020 lager zal zijn dan als er nu al iemand begint met voorbereiden.

Interviews

Interviews met juridische directies zijn in een boekje weergegeven en gepresenteerd en worden enthousiast ontvangen. Inmiddels wordt een interviewserie directeuren en directeuren-generaal gerealiseerd. Ook is een interviewreeks in voorbereiding met mensen van de werkvloer van beleid vergunningverlening toezicht en handhaving en digitalisering.

Verdiepingssessies

Rijkspartijen hebben aangegeven waarop zij de komende tijd verdiepingssessies (echt stevig de diepte in, vraaggericht) georganiseerd willen hebben, en met elkaar is een serie van ongeveer 10 tot 15 sessies afgestemd en nu in planning

(lijst in PIOR besproken). Zodat alle partijen met elkaar dezelfde kennis op een efficiënte manier tot zich kunnen nemen.

Rijk & regio

In heel Nederland vinden regionale sessies plaats onder leiding van de VNG over hoe vergunningverlening straks gaat vorm krijgen. Het Rijk is inmiddels aangesloten op deze sessies, verslaglegging wordt gedeeld, en het vraagstuk is nu in overweging hoe het Rijk hier handig bij aan kan sluiten. In ieder geval loopt een inventarisatie van de bevoegd gezag rol bij vergunningsverlening, om deze inventarisatie in heel het land te kunnen delen. Ook is inmiddels een vertegenwoordiger vanuit het Rijk aangeschoven bij het team van regionale implementatieondersteuners.

Financieel onderzoek

In het kader van het interbestuurlijke financiële onderzoek vanwege “artikel twee” is de vraag in hoeverre en rijkszijde zaken onderzocht moeten worden. In een informeel overleg hebben rijkspartijen aangegeven het nut ervan te zien om de eenmalige kosten beter in kaart te brengen dan nu het geval is. Zij hebben ook aangegeven om de structurele baten en lasten in kaart te willen hebben, maar dan duidelijk gekoppeld aan de structureel nog in te richten monitor die verplicht is vanwege de invoering van de wet en de verplichte evaluatie na 5 jaar. Rijkspartijen hebben BZK gevraagd hiertoe initiatief te nemen.

Standaarden & Proces

- Opleveren TPOD Projecbesluit (Geonovum+DSO)
- In beheername TPOD PB TBO
- Doorontwikkelen TPOD PB (Meervoudig bronhouderschap, muteren) (Geonovum +TBO)
- Impact analyse Rijk Projecbesluit (BZK)
- Proces muteren omgevingsplan in DSO (Rijk+VNG+Geonovum/koop)
- Proces muteren omgevingsplan buiten DSO (Rijk+Gemeenten)
- Werkende Keten LVB-OZON-DSO
- Praktijkproef Zuidasdok (RWS,ProRail, EZK)

Wetgevende Spoor

- Invoeringsregeling
- Consultatie Regeling Elektronische publicatie
- Onderdeel Projectbesluit

Interne processen Rijkspartijen

- Projectbesluit EZK: Hollandse Kust Beta
- Impact analyse Projectbesluit op interne processen en systemen (Rijkspartijen)
- Praktijkproef Zuidasdok (RWS,ProRail, EZK)
- Acties n.a.v Praktijkproef (Ministerie IenW)
- Aanpassen interne processen testen, oefenen, opleiden (rijkspartijen)
- Aanschaffen/ontwikkelen software voor publicatie PB (Rijkspartijen)
- Aansluiten op DSO en migratie (Rijkspartijen/partners)
- Herevaluatie MIRT Traject (Ministerie IenW)
- Maken voorbeeld bestanden (Rijkspartijen)
- Processen ketenpartners ingericht (incl. muteren) Rijkspartijen + ketenpartners

(Inter) Bestuurlijke Besluiten

- Besluit annotatiestrategie
- Uitspraak Minister Haalbaarheid invoering DSO
- Besluit scope oplevering Projectbesluit
- OGB: Goedkeuring Standaard PB
- Voortgangsbrief Minister aan EK
- ***Go Live DSO***
- PI 12 – Acceptatie Projectbesluit
- **Besluit verplichting Projectbesluit**
- **Besluit Go - No Go In werking treding DSO**
- **In werking treding DSO**

November 2019 ***December 2019*** ***Januari 2020*** ***Februari 2020 -Januari 2021***

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Eenvoudig Beter
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon
art 5.1 lid 2 sub e

T art 5.1 lid 2 sub e
@minbzk.nl

Datum
11 december 2019

Kenmerk
2019-0000667174

verslag

Stuurgroep Omgevingsrecht 26 november

Vergaderdatum	26 november 2019
Aanwezig	art 5.1 lid 2 sub e
Afwezig	art 5.1 lid 2 sub e

1. Opening en mededelingen
   - art 5.1 lid 2 sub e vervangt art 5.1 lid 2 sub e, art 5.1 lid 2 sub e heeft zich afgemeld.

2. Verslag Stuurgroep Omgevingsrecht 14 oktober
   - De notitie Chw zoals beloofd tijdens vorige vergadering wordt aan gewerkt en ligt naar verwachting volgende besluitvormingsronde voor.

3. Advies art 5.1 lid 2 s
   - art 5.1 lid 2 sub e heeft zich afgemeld.
   - De stuurgroep is het eens dat de juridische kant van het stelsel bij CZW komt te liggen.
   - De stuurgroep ziet de voordelen van een boegbeeld, maar heeft er ook kanttekeningen bij. De rol en taak van dit boegbeeld moet helder zijn en deze opdracht zou tijdelijk aangesteld moeten worden.
   - De stuurgroep onderschrijft het idee om RO en OW samen te voegen. In welke vorm dat gegoten moet worden is nog de vraag. Dit organisatieonderdeel moet dan wel los staan van de sectorale verantwoordelijkheden.
   - De stuurgroep is het eens dat de cultuur, zoals art 5.1 lid 2 s dat noemt in zijn advies inderdaad de aandacht moet krijgen.
   - De stuurgroep vindt het ook belangrijk dat er voldoende financiële middelen zijn om het transformatieproces te kunnen bekostigen

4. Stand van zaken (wetgeving)
   - Er zijn weer flink wat mijlpalen gehaald. Met het publiceren van de Omgevingsregeling is het hoofdspoor helemaal af.
   - In de Eerste Kamer heerst er steeds minder bereidheid bij groeiend aantal leden om de eerder gecommuniceerde planning te halen. Op 3 december

Datum
11 december 2019

is de volgende procedurevergadering waarin ook het nadere Memorie van Antwoord wordt besproken. We houden er rekening met een eventueel uitstel.
- De Eerste Kamer is ook bijzonder geïnteresseerd in het DSO. Er is vanmiddag een technische briefing in de Eerste Kamer over het DSO. Er wordt dan een live demo gedaan van het DSO.
- De leden van de Eerste Kamer willen een onafhankelijke toets doen. BIT is helaas niet beschikbaar, maar andere partijen heeft de Eerste Kamer geen vertrouwen in.
- In het BO van deze week wordt er gevraagd om steun richting de Eerste Kamer. De voortgangsbrief zal ook eind deze week verstuurd worden naar de Eerste Kamer.

5. Consultatieversie Invoeringsregeling
   - Minister JenV staat nog als medeondertekenaar. Dat mag eruit gehaald worden.
   - EZK/LNV geeft complimenten voor de fijne samenwerking. Er zijn nog een paar open punten waar nog contact over is.
   - Bij IenW en RWS zijn nog vragen over kaarten waarnaar wordt verwezen. De punten worden doorgestuurd.
   - De stuurgroep stemt in met in consultatie brengen van de Invoeringsregeling

6. Consultatieversie Aanvullingsregeling grondeigendom
   - De stuurgroep stemt in met in consultatie brengen van de Invoeringsregeling.

7. Stand van Zaken (implementatie)
   - Samenwerkingsfunctionaliteit: er is een overzicht gemaakt wat er eind 2019 aan functionaliteit beschikbaar is en in de loop van 2020 kan worden toegevoegd. Deel hiervan wordt opgeleverd, deel zit in uitbouw.

8. Interbestuurlijk Acceptatieteam
   - In het Ondersteuningsteam is gevraagd of er nog proefacceptaties ingebracht zijn. art 5.1 lid 2 sub e bevestigt dit.

9. Actualisatie GpvE, DA en GCR
   - Het is van belang dat voor inwerkingtreding dat elle Omgevingswet besluiten in het basisniveau zitten.
   - art 5.1 lid 2 sub e (BZK/CZW) brengt in dat rechterlijke uitspraken ook moeten worden meegenomen. Als het niet gedigitaliseerd kan, dan kan het ook handmatig gedaan worden.
   - De stuurgroep is het eens met het Rijksstandpunt

10. Stand van Zaken (VO Rijk)
    - Annoteren: Binnen de Rijkspartijen lijkt er consensus te zijn dat je meer zou moeten willen dan verplichte annotaties, kunnen doorzoeken is belangrijk. Ondanks dat willen de Rijkspartijen nog niet een kwartiermaker aanstellen als er geen volledige stukken liggen. De

stuurgroep stemt in met het voorstel om alvast te gaan zoeken naar een kwartiermaker om zo geen tijd te verliezen. De stuurgroep vraagt wel meer informatie te willen bij de volgende vergadering van 4 feb.

11. Rondvraag en sluiting
    - De vergadering wordt gesloten om 11.06